NEIL GAIMAN

ZEI AMERICANI

AMERICAN GODS

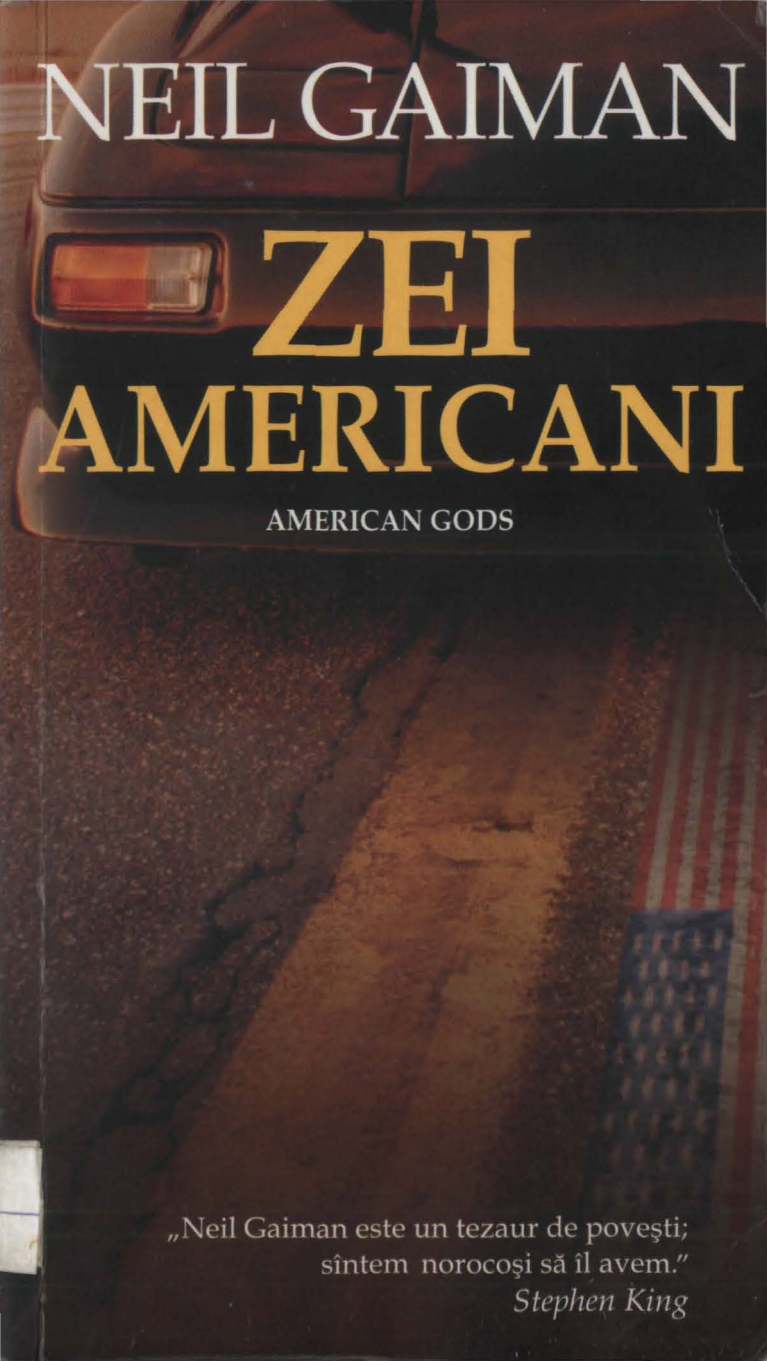

„Neil Gaiman este un tezaur de poveşti;
sîntem norocoşi să îl avem."
Stephen King

Neil Gaiman
American Gods
Copyright © 2002 by Neil Gaiman. Published by arrangement with Writers House LLC.
Copyright © TRITONIC 2006 pentru prezenta ediție în limba română

TRITONIC Grup Editorial
Str. Coacăzelor nr. 5, București
e-mail: editura@tritonic.ro
tel./fax.: +40.21.242.73.77

www.fiction.ro
www.tritonic.ro

Colecția: fiction.ro
Coordonator: MICHAEL HAULICA

ISBN 973-733-070-6

Redactor: ONA FRANZ
Coperta: ALEXANDRA BARDAN
Foto coperta IV: SOPHIA QUACH
Tehnoredactor: OFELIA COSMAN

Comanda nr. T 254 / martie 2006
Bun de tipar: 10.03.2006
Tipărit în România

NEIL GAIMAN

ZEI AMERICANI

Traducere și note de Liviu Radu

TRITONIC
fiction.ro

Atenționare și avertisment pentru călători

Această carte este o operă literară, nu un ghid turistic. Cu toate că geografia Statelor Unite prezentată în ea nu-i complet imaginară — multe dintre locurile menționate în roman pot fi vizitate, poți merge pe anumite drumuri și poți să descoperi pe hartă unele dintre șosele —, totuși mi-am permis anumite libertăți. Mai puține decît vă imaginați, dar mi-am permis.

N-am cerut — și nu mi s-a acordat — permisiunea de a folosi în această poveste numele locurilor adevărate care apar uneori în ea. Mă aștept ca proprietarii din Rock City, cei ai Casei de pe Stîncă sau vînătorii care stăpînesc motelul din centrul Americii să fie foarte surprinși descoperindu-și proprietățile descrise în acest volum.

Am făcut astfel încît amplasamentul exact al unor locuri descrise în această carte — precum orașul Lakeside sau ferma cu frasin, cea care-i aflată la sud de Blacksburg, la o oră de mers cu mașina — să fie greu de găsit. Dacă vreți, puteți să le căutați. S-ar putea să le găsiți.

Se înțelege de la sine că toți oamenii — vii, morți sau altfel — care apar în această poveste sînt imaginari sau sînt folosiți într-un context imaginar. Numai zeii sînt adevărați.

Prietenilor care lipsesc —
Kathy Acker, Roger Zelazny
și toți ceilalți

M-am întrebat întotdeauna ce s-a întîmplat cu ființele demonice atunci cînd imigranții au plecat din patria lor. Irlandezii americani își amintesc de zîne, norvegienii din America de nisser*, *greco-americanii de vîrcolaci, dar numai în legătură cu evenimente din Vechea Patrie. Cînd am întrebat o dată de ce acești demoni nu sînt văzuți în America, cei cu care discutam au chicotit stînjeniți și au spus „Le-a fost teamă să traverseze oceanul, e prea departe", atrăgîndu-mi atenția că nici Iisus și apostolii nu au venit în America.*

— Richard Dorson, „O teorie despre folclorul american"
Folclorul american și istoricii
(University of Chicago Press, 1971)

---

* Nisser — gnom sau elf asociat în folclorul danez sau norvegian cu sărbătoarea Crăciunului.

PARTEA ÎNTÎI

Umbrele

Capitolul Unu

Granițele țării noastre, domnule? La nord ne învecinăm cu Aurora Boreală, la est avem graniță cu soarele care răsare, la sud se află procesiunea echinocțiilor, iar la vest ne învecinăm cu Ziua Judecății de Apoi.

— Cartea vorbelor de duh americane a lui Joe Miller

Shadow* stătuse trei ani la închisoare. Era suficient de solid și părea genul nu-te-lua-de-mine, așa că problema sa cea mai mare era cum să-și piardă vremea. Ca urmare, făcea exerciții să se mențină în formă, învățase trucuri cu monede și se gîndea mereu cît de mult îșI iubea nevasta.

Cel mai bun lucru — după opinia lui Shadow singurul lucru bun — legat de faptul că se afla în pușcărie era că avea un simțămînt de ușurare. Simțămîntul că se prăbușise atît de jos, încît atinsese fundul. Nu-l îngrijora faptul că oamenii puteau să-i facă ceva, pentru că îi făcuseră deja. Nu-i mai era teamă de ceea ce putea să-i aducă ziua de mîine, pentru că îi fusese adus de ziua de ieri.

Shadow decisese că nu conta dacă ai săvîrșit lucrul pentru care ai fost condamnat. Experiența îi arătase că toți cei pe care-i întîlnise în închisoare fuseseră lezați

---

* Shadow — umbră, în lb. engleză.

într-un fel: întotdeauna autoritățile făptuiseră ceva greșit, spuneau că ai făcut ceva, deși nu făcuseși — sau nu făcuseși exact așa cum spuneau ele. Important era că te avuseseră.

Observase acest lucru din primele zile, cînd totul era nou pentru el, începînd cu argoul și terminînd cu mîncarea proastă. În ciuda mizeriei și a ororii îngrozitoare a încarcerării, se simțea ușurat.

Shadow încerca să nu vorbească prea mult. Cîndva, cam în mijlocul celui de-al doilea an de pușcărie, îi povestise despre teoria sa lui Low Key Lyesmith, colegul său de celulă. Low Key, care era un șmecheraș din Minnesota, zîmbise, scoțîndu-și la iveală cicatricea, și zisese:

— Mda. E adevărat. E și mai bine cînd ești condamnat la moarte. Atunci îți amintești gluma despre tipii care și-au aruncat cizmele din picioare cînd li se strîngea lațul în jurul gîtului, pentru că prietenii lor le spuseseră întotdeauna că o să moară încălțați*.

— Asta-i o glumă? întrebase Shadow.

— Exact. Umor macabru. De cea mai bună calitate.

— Cînd au spînzurat ultima oară un om în statul ăsta? continuase Shadow.

— De unde naiba să știu? replicase Lyesmith, care-și tundea foarte scurt părul de un blond-portocaliu, astfel încît i se vedeau liniile de pe craniu. Să-ți spun ceva. Statul ăsta a început să se ducă dracului de cînd a încetat să spînzure oameni. Nu mai există spînzurători.

Shadow ridicase din umeri. Nu vedea nimic romantic într-o condamnare la moarte.

Ajunsese la concluzia că, dacă nu ești condamnat la moarte, atunci închisoarea e doar o îndepărtare temporară de viață. Asta din două motive. În primul rînd, cînd ești în pușcărie revii treptat la viață. Există întotdeauna locuri în care să te duci după aceea. Viața

* Adică nu de moarte bună, nu în patul lor.

merge mai departe. În al doilea rînd, dacă te mulțumești să stai liniștit, într-o zi vor trebui să-ți dea drumul.

La început, acest lucru păruse prea îndepărtat pentru ca Shadow să se concentreze asupra lui. Apoi devenise o rază îndepărtată de speranță, iar el învățase să-și spună „o să treacă și asta" cînd pica peste el un rahat din pușcărie, așa cum se întîmplă întotdeauna. Într-o zi, ușa magică avea să se deschidă, iar el avea să iasă de acolo. Așa că își însemna zilele în calendarul său *Păsările cîntătoare din America de Nord*, singurul calendar care se vindea în magazinul închisorii, iar soarele apunea, iar el nu-l vedea, și soarele se înălța, iar el nu-l zărea. Învățase trucuri cu monede dintr-o carte pe care o găsise în maculatura din biblioteca pușcăriei. Le exersa. Își făcea în minte liste cu ceea ce trebuia să facă atunci cînd avea să iasă din închisoare.

Listele lui Shadow deveneau tot mai scurte. După doi ani, le redusese la trei lucruri.

În primul rînd, avea să facă baie. O scaldă adevărată, lungă, serioasă, într-o cadă cu spumă. Poate că o să citească ziarul în același timp, poate nu. Într-o zi se gîndea să facă într-un fel, altădată invers.

În al doilea rînd, avea să se steargă bine cu prosopul, avea să-și pună un halat. Poate și papuci. Îi plăcea ideea cu papucii. Dacă ar fuma, atunci ar trebui să fumeze pipă, dar el nu fuma. Apoi avea să-și ia nevasta în brațe („Cățelușule", avea să țipe ea, cu groază prefăcută și cu încîntare adevărată, *„ce faci?"*). Avea s-o ducă în dormitor și avea să închidă ușa. O să comande o pizza, dacă li se va face foame...

În al treilea rînd, după ce el și Laura aveau să iasă din dormitor — probabil peste vreo două zile —, avea să stea cuminte și să se ferească de necazuri tot restul vieții.

— Și atunci o să fii fericit? îl întrebase Low Key Lyesmith; în ziua aceea amîndoi lucrau în atelierul închisorii, asamblînd dispozitive pentru hrănit păsările,

o treabă mult mai interesantă decît ștanțarea numerelor pentru mașini.

— Să nu spui de un om că-i fericit pînă nu-i mort, răspunsese Shadow.

— Herodot, zise Low Key. Te-ai apucat de învățat!

— Cine naiba e Herodot? întrebă Iceman, punînd la un loc părțile unui dispozitiv și întinzîndu-i-le lui Shadow, care le prinse strîns în șuruburi.

— Un grec mort, îi zise Shadow.

— Ultima mea prietenă era grecoaică, spuse Iceman. Familia ei mînca tot felul de rahaturi. N-o să mă credeți dacă vă spun. De exemplu, orez înfășurat în frunze. Rahaturi de felul ăsta.

Iceman avea forma și mărimea unui automat pentru Coca Cola și mai avea ochi albaștri și părul atît de blond, încît părea alb. Bătuse zdravăn un individ care făcuse greșeala să se ia de prietena lui, într-un bar în care aceasta dansa, iar Iceman făcea ordine. Prietenii individului chemaseră poliția, iar polițiștii îl arestaseră pe Iceman și verificaseră ce-i cu el. Descoperiseră că ispășise o condamnare prin muncă, în urmă cu optsprezece luni.

— Ce-ar fi trebuit să fac? întrebase Iceman mîhnit, atunci cînd îi relatase lui Shadow trista lui poveste. I-am spus că-i prietena mea. Puteam să-l las să dea dovadă de o asemenea lipsă de respect? Asta trebuia? O pipăia peste tot.

— Da, i-ai spus, zisese Shadow și se mulțumise cu atît.

Învățase încă de la început ceva: în închisoare îți execuți pedeapsa proprie. Nu și pe-a altuia.

Cu cîteva luni înainte, Lyesmith îi împrumutase lui Shadow un exemplar jerpelit din *Istoriile* lui Herodot.

— Nu-i o carte plictisitoare. E mișto, îi spusese el cînd Shadow îl refuzase susținînd că el nu citește cărți. Mai întîi citește-o, apoi o să recunoști că-i mișto.

Shadow se strîmbase, dar începuse să citească și se trezise captivat de cartea aceea.

— Grecii! exclamă Iceman, scîrbit. Nici măcar nu-i adevărat ce se spune despre ei. Am încercat să i-o trag prietenei mele în cur, iar ea a fost gata să-mi scoată ochii.

Lyesmith fu transferat într-o bună zi, fără să fie anunțat din timp. Îi lăsă lui Shadow cartea lui Herodot. Între pagini era ascunsă o monedă. O monedă reprezenta marfă de contrabandă: puteai să-i ascuți marginea frecînd-o de o piatră și să spinteci cu ea figura cuiva în timpul unei încăierări. Shadow nu dorea o armă. Dorea doar să facă ceva cu mîinile lui.

Shadow nu era superstițios. Nu credea în ceea ce nu putea să vadă. Dar în săptămînile finale ale ispășirii simțea dezastrul strîngîndu-se deasupra închisorii, așa cum simțise în zilele de dinaintea jafului. Simțea un gol în stomac și-și spunea că-i doar teama de a se reîntoarce în lumea de afară. Însă nu era convins că era așa. *Era mai paranoic ca de obicei, iar în închisoare* paranoia obișnuită înseamnă mult și e o cale de supraviețuire. Shadow deveni mai liniștit, mai șters ca altădată. Se trezi că urmărea limbajul gestual al gardienilor și al celorlalți deținuți, încercînd să descopere un indiciu despre lucrul cel rău care urma să se întîmple — pentru că era sigur că se va întîmpla ceva rău.

Cu o lună înainte de eliberare, Shadow se afla într-un birou friguros, în fața unui bărbat scund, care avea în frunte un semn din naștere de culoarea vinului de Porto. Stăteau amîndoi la un birou aflat între ei. Bărbatul avea în fața sa dosarul lui Shadow, deschis, și ținea în mînă un pix. Capătul pixului era ros zdravăn.

— Ți-e frig, Shadow?

— Un pic.

Bărbatul ridică din umeri și-i explică:

— Astea-s regulile. Încălzirea începe doar din ziua de 1 decembrie. Și durează pînă la 1 [illegible] eu regulile astea, adăugă el, în timp ce [illegible]ba

BIBLIOTECA LUCEAFĂRUL GH. ASACHI

arătătorul peste foaia de hîrtie prinsă în interiorul dosarului. Ai treizeci și doi de ani?

— Da, domnule.

— Pari mai tînăr.

— Am dus o viață ordonată.

— Se spune că ai fost un deținut-model.

— Mi-am învățat lecția, domnule.

— Oare?

Bărbatul se uită atent la Shadow, aplecîndu-și fruntea cu semnul de pe ea. Shadow se gîndi să-i spună unele dintre teoriile lui despre închisoare, dar nu zise nimic. Dădu din cap și se strădui să pară cuprins de remușcări.

— Se spune că ești însurat, Shadow.

— Pe soția mea o cheamă Laura.

— Cum te înțelegi cu ea?

— Foarte bine. A venit să mă vadă de cîte ori a putut — drumul e lung pînă aici. Ne scriem și eu îi telefonez cînd se poate.

— Cu ce se ocupă soția ta?

— Lucrează la o agenție de voiaj. Trimite oameni în toate părțile lumii.

— Cum ai cunoscut-o?

Shadow nu-și dădea seama de ce insul ăla îi punea asemenea întrebări. Îi venea să-i spună că nu-i treaba lui, dar zise:

— Era prietena cea mai bună a soției celui mai bun prieten al meu. Ei ne-au aranjat o întîlnire. Ne-am înamorat imediat.

— Ai șanse ca la ieșirea de aici să găsești vreo slujbă?

— Da, domnule. Amicul meu Robbie, cel despre care abia v-am povestit, este proprietarul unei săli de sport, Muscle Farm, unde am lucrat înainte. Mi-a zis că vechea mea slujbă mă așteaptă.

— Adevărat? se îndoi celălalt.

— Robbie zice că-i sigur că o să am succes. Că o să readuc o parte din obișnuiții de altădată și că o să atrag tipi duri care vor să fie și mai duri.

Bărbatul păru mulțumit. Mușcă din capătul pixului, apoi întoarse foaia de hîrtie.

— Ce părere ai despre delictul tău?

Shadow ridică din umeri și zise:

— Am fost un prost.

Era sincer.

Bărbatul cu semn din naștere oftă. Bifă anumite rînduri de pe o listă, apoi răsfoi hîrtiile din dosarul lui Shadow.

— Cum o să te duci acasă de aici? întrebă el. Cu autobuzul?

— O să zbor pînă acasă. E bine să ai o nevastă care lucrează la o agenție de voiaj.

Bărbatul se încruntă, iar semnul din naștere se încreți.

— Ți-a trimis un bilet?

— Nu-i nevoie de asta. Mi-a trimis doar numărul de confirmare. Un bilet electronic. Trebuie doar să mă duc la aeroport peste o lună și să-mi arăt documentele de identitate. Și cu asta am plecat de aici.

Bărbatul dădu din cap, mai mîzgăli o însemnare finală, apoi închise dosarul și puse pixul pe masă. Cele două mîini rămaseră pe tăblia cenușie ca niște animale roz. Apoi și le împreună și se uită la Shadow cu ochii săi căprui, lăcrimoși.

— Ești un om norocos, zise el. Ai la cine să te întorci, te așteaptă o slujbă. Poți să uiți de trecut. Poți să ai o a doua șansă. Să profiți de ea.

Bărbatul nu se oferi să-i strîngă mîna lui Shadow cînd acesta se ridică să plece. Nici Shadow nu se aștepta la un asemenea gest.

Ultima săptămînă a fost cea mai grea. Într-un fel, a fost mai grea decît cei trei ani la un loc. Shadow se întrebă dacă vremea era de vină: o vreme apăsătoare, calmă și rece. Ca și cum urma să înceapă furtuna, dar furtuna nu venea. Shadow era cuprins de agitație și de fiori, simțea în interiorul trupului său că ceva mergea

foarte prost. În curtea pentru exerciții fizice bătea vîntul. Shadow avea impresia că simte miros de zăpadă.

Sună la firma la care lucra soția sa. Știa că orice companie de telefoane încasa o suprataxă de trei dolari pentru fiecare apel dintr-o închisoare. De aceea telefonistele erau foarte politicoase cu oamenii care sunau din pușcării. Shadow ajunsese la concluzia că acestea știau că el le plătea leafa.

— Se întîmplă ceva ciudat, îi spuse el Laurei.

Nu acesta era primul lucru pe care i-l spusese, ci „te iubesc", pentru că era bine să spui asta dacă erai sincer, iar Shadow era.

— Salut, răspunse Laura. Și eu te iubesc. Ce-i ciudat?

— Nu știu. Poate vremea. E ca și cum, dacă ar izbucni furtuna, totul ar fi bine.

— Aici e frumos, zise ea. Ultimele frunze n-au căzut încă. Dacă n-o să fie nici o furtună, o să le mai vezi cînd o să te întorci acasă.

— Mai sînt cinci zile, spuse Shadow.

— O sută douăzeci de ore, apoi ajungi acasă, zise Laura.

— Acolo e totul bine? Nu-i nimic în neregulă?

— Totul e bine. O să mă întîlnesc cu Robbie în seara asta. Pregătim petrecerea-surpriză de bun-venit.

— O petrecere-surpriză?

— Bineînțeles. Dar tu nu știi nimic, nu-i așa?

— Absolut nimic.

— Ăsta-i soțul meu pe care-l iubesc! spuse Laura, iar Shadow își dădu seama că zîmbea; era în închisoare de trei ani, dar Laura continua să-l facă să zîmbească.

— Te iubesc, copilă! zise Shadow.

— Te iubesc, cățelușule.

Shadow puse receptorul în furcă.

După ce se căsătoriseră, Laura îi spusese lui Shadow că voia un cățel, dar proprietarul casei în care locuiau le atrăsese atenția că în contractul de închiriere se menționa că nu aveau voie să țină animale de casă.

— Nu-i nimic, zisese Shadow, o să fiu eu cățelușul tău. Ce vrei să fac? Să-ți rod papucii? Să fac pipi pe podeaua bucătăriei? Să-ți ling nasul? Să te miros între picioare? Pun pariu că pot să fac tot ce face un cățel.

Și o ridicase în brațe, de parcă n-ar fi cîntărit nimic, și începuse să-i lingă nasul, în timp ce ea chicotea și țipa, și o dusese în pat.

În sala de mese, Sam Fetisher veni lîngă Shadow și-i zîmbi, arătîndu-și dinții îmbătrîniți. Se așeză lîngă el și începu să-și mănînce macaroanele cu brînză.

— Trebuie să discutăm, zise el.

Sam Fetisher era cel mai negru om pe care-l văzuse vreodată Shadow. Putea să aibă vreo șaizeci de ani. Putea să aibă optzeci. Dar Shadow întîlnise țicniți de treizeci de ani care arătau mai bătrîni decît Sam Fetisher.

— Mmm? mormăi Shadow.

— Vine furtuna, spuse Sam.

— Simt și eu, replică Shadow. Probabil că o să ningă în curînd.

— Nu-i vorba de felul ăsta de furtună. Vine o furtună mai mare. Băiete, să știi că atunci cînd o să înceapă furtuna cea mare o să fie mai bine să fii aici decît pe stradă.

— Eu mi-am executat pedeapsa. Vineri plec de aici.

Sam Fetisher se uită la el și-l întrebă:

— De unde ești?

— Eagle Point. Indiana.

— Mincinosule! Voiam să știu locul tău de origine. De unde au venit părinții tăi?

— Din Chicago, răspunse Shadow, pentru că mama sa locuise, în copilărie, în Chicago și murise tot acolo, în urmă cu o jumătate de viață de om.

— După cum am spus, vine o furtună mare. Să stai potolit, băiete. E ca și cum... cum le zice la chestiile alea pe care stau continentele? Un fel de plăci...

— Plăci tectonice? se hazardă Shadow.

— Exact. Plăci tectonice. E ca și cum s-ar pune în mișcare, iar America de Nord ar aluneca în America de Sud, și n-ai vrea să te afli la mijloc. Ai priceput?

— Nici un strop.

Bătrînul îi făcu încet cu ochiul.

— Să nu zici că nu te-am avertizat, spuse el și își duse la gură, cu mîna-i tremurîndă, lingura încărcată cu jeleu portocaliu.

— N-o să zic.

Shadow își petrecu noaptea pe jumătate treaz, cufundîndu-se în somn și ieșind din el, ascultîndu-și noul coleg de celulă cum sforăia și mormăia în patul de sub el. Într-o celulă din apropiere, un bărbat se văita, gemea și urla ca un animal, iar din cînd în cînd cineva țipa la el să tacă dracului din gură. Shadow încerca să nu audă nimic. Lăsa minutele goale să se scurgă peste el, singuratice și lente.

Mai avea două zile. Patruzeci și opt de ore, începînd cu fiertura de ovăz și cu cafeaua din închisoare. Apoi un gardian numit Wilson îl bătu pe Shadow pe umăr mai tare ca de obicei și-i zise:

— Shadow? Vino cu mine.

Shadow își verifică iute conștiința. Era liniștită, dar el își spuse că în pușcărie asta nu însemna că nu ești în rahat pînă la gît. Cei doi merseră alături — mai mult sau mai puțin —, iar pașii lor răsunau pe metal și pe beton.

Shadow simți gustul fricii în adîncul gîtului său, gust mai amar decît cafeaua veche. Începeau să se întîmple lucrurile rele...

Auzea o voce care-i șoptea în fundul capului că-i vor adăuga încă un an la sentință, îl vor închide în carceră, îi vor reteza mîinile, îi vor tăia capul... Își spuse că se prostise, dar inima îi bătea tare, gata să-i țîșnească din piept.

— Nu te înțeleg, zise Wilson, în timp ce mergeau.

— Ce nu-i de înțeles, domnule?

— Tu. Ești al naibii de potolit. Ești prea politicos. Aștepți să treacă timpul ca un bătrîn. Cîți ani ai? Douăzeci și cinci? Douăzeci și opt?

— Treizeci și doi, domnule.

— Și ce ești? Broscar? Țigan?

— Din cîte știu eu, nu, domnule. S-ar putea.

— Poate că ai sînge de negrotei în tine. Ai sînge de negrotei, Shadow?

— Tot ce se poate, domnule, răspunse Shadow, ținîndu-se țeapăn și privind drept înainte, concentrîndu-se ca să nu se lase enervat de omul ăla.

— Da? Oricum, mă scoți din sărite.

Wilson avea păr blond-nisipiu, o piele de blond-nisipiu și un zîmbet de blond-nisipiu.

— O să pleci în curînd.

— Așa sper, domnule.

Trecură prin două puncte de control. De fiecare dată, Wilson își arătă legitimația. Urcară un șir de trepte și ajunseră la biroul directorului închisorii. Pe ușă era scris cu litere negre numele directorului — G. Patterson —, iar lîngă ușă se afla un semafor în miniatură.

Era aprins semnalul roșu.

Wilson apăsă un buton aflat sub luminile semaforului.

Așteptară în tăcere vreo două minute. Shadow încerca să-și spună că totul era în regulă, că vineri dimineață va fi în avionul spre Eagle Point, dar nu credea nici el că se va întîmpla așa.

Lumina roșie se stinse și se aprinse cea verde, iar Wilson deschise ușa. Cei doi intrară în birou.

Shadow îl văzuse pe directorul închisorii de cîteva ori în ultimii trei ani. O dată condusese un politician care vizita închisoarea. Altă dată, în timpul unor tulburări în urma cărora oamenii rămaseseră închiși în celule din motive de securitate, directorul le vorbise deținuților, împărțiți în grupe de cîte o sută, explicîndu-le

că pușcăria era supraaglomerată și că așa o să rămînă, așa că ar face bine să accepte situația.

Văzut de aproape, Patterson arăta mai rău. Avea o figură prelungă, iar părul încărunțit îi era tuns scurt, milităreste. Mirosea a Old Spice. În spatele său se afla o bibliotecă, iar fiecare carte din aceasta conținea în titlu cuvîntul *închisoare*. Pe birou nu avea nimic în afară de un telefon și de un calendar *Far Side* fără nici o pagină. Directorul avea un aparat acustic în urechea dreaptă.

— Ia loc, te rog.

Shadow se așeză. Wilson rămase în picioare în spatele său.

Directorul trase un sertar și scoase din el un dosar, pe care-l puse pe birou.

— Aici scrie că ai fost condamnat la șase ani de închisoare pentru agresiune gravă. Ai executat trei ani. Urma să fii eliberat vineri.

Urma? Shadow simți un gol în stomac. Se întrebă cît timp mai avea de stat în închisoare. Încă un an? Doi? Toți trei? Dar zise doar:

— Da, domnule.

Directorul își linse buzele și întrebă:

— Ce-ai spus?

— Am zis „da, domnule".

— Shadow, o să fii eliberat ceva mai tîrziu, în cursul după-amiezei. Vei ieși cu două zile mai devreme.

Shadow dădu din cap și așteptă lovitura care urma. Directorul se uita la hîrtia de pe biroul său.

— Scrisoarea asta a venit de la spitalul Johnson Memorial din Eagle Point... Soția ta... a murit în dimineața asta. În urma unui accident de automobil. Condoleanțe.

Shadow dădu iarăși din cap.

Wilson îl conduse la celulă fără să spună nimic. Descuie ușa și-l lăsă să intre. Apoi zise:

— E ca un banc cu o știre bună și una rea, nu-i așa? Vestea bună e că vei fi eliberat mai devreme, vestea rea e că ți-a murit nevasta.

Apoi izbucni în rîs, de parcă ar fi fost ceva amuzant.

Shadow nu zise nimic.

Își împachetă lucrurile zăpăcit, renunțînd la cele mai multe dintre ele. Renunță la Herodotul lui Low Key și la cartea cu trucuri cu monede și, în urma unui impuls de moment, abandonă discurile negre din metal pe care le șterpelise din atelier și pe care le folosise drept monede. În lumea de afară avea să găsească monede, monede adevărate. Se rase. Se îmbrăcă în haine civile. Trecu prin mai multe uși, știind că nu se va întoarce niciodată prin ele și simțind un gol în suflet.

Ploaia începu să se scurgă din cerul cenușiu, o ploaie rece. Bucăți de gheață izbeau în fața lui Shadow, iar stropii îi udau pardesiul subțire în timp ce se îndrepta către autobuzul galben, care aparținuse cîndva unei școli și care urma să-l ducă pînă în orașul cel mai apropiat.

Cînd ajunseră la autobuz, erau uzi. Fuseseră eliberați opt inși. O mie cinci sute rămăseseră în închisoare. Shadow se așeză în mașină și tremură pînă cînd instalația de încălzit începu să funcționeze, întrebîndu-se ce avea să facă și unde avea să se ducă.

Imagini fantomatice îi treceau prin minte, apărute în mod spontan. În imaginația sa, pleca din altă închisoare, cu mult timp în urmă.

Fusese închis prea multă vreme într-o încăpere lipsită de lumină; barba și părul îi crescuseră mari. Gardienii îl conduseseră pe o scară din piatră cenușie pînă într-o piață plină cu lucruri în culori strălucitoare, plină de oameni și de obiecte. Era zi de tîrg și-l amețeau zgomotul și culorile, își mijea ochii din cauza luminii soarelui care umplea piața, simțea mirosul aerului umed, sărat, și al bunătăților din tîrg, iar în stînga lui soarele lucea în apă...

Autobuzul se opri la un semafor.

Vîntul șuiera prin mașină, iar rafalele izbeau parbrizul, făcînd ca orașul să se vadă neclar, transformîndu-l într-o pată de neon galben și roșu. Era după-amiază devreme, dar prin geam se vedea ca și cum ar fi fost noapte.

— Rahat! exclamă bărbatul de lîngă Shadow, ștergînd cu mîna condensul de pe geam și privind siluetele încețoșate ce mergeau grăbite pe trotuar. Afară sînt muieri.

Shadow înghiți în sec. Își dădu seama că nu plînsese încă — de fapt, nu simțea nimic. Nici nevoia lacrimilor. Nici tristețe. Nimic.

Se trezi gîndindu-se la un tip numit Johnnie Larch, cu care împărțise celula pe cînd abia fusese închis și care-i spusese că ieșise o dată, după cinci ani petrecuți după zăbrele, avînd o sută de dolari și un bilet pentru Seattle, unde locuia sora lui.

Johnnie Larch se dusese la aeroport și îi dăduse biletul femeii de la casă, care îi ceruse să-i arate permisul de conducere.

Johnnie i-l arătase. Expirase cu doi ani în urmă. Casierița îi spusese că nu-i un act de identitate valid. El îi spusese că s-ar putea să nu fie valabil în calitate de permis de conducere, dar era convins că-i un act de identitate valid. Ce naiba, își închipuia că el nu-i el?

Femeia îi spusese că n-ar trebui să ridice glasul.

Iar el îi zisese să-i dea naibii un loc într-un avion sau o să regrete că n-a făcut-o, pentru că n-avea de gînd să accepte să nu fie tratat cu respect. Cînd ești în închisoare nu lași oamenii să se poarte nerespectuos cu tine.

Femeia apăsase pe un buton și după cîteva clipe apăruseră indivizii de la paza aeroportului, care încercaseră să-l convingă pe Johnnie Larch să părăsească aeroportul în liniște. El nu voise să plece și urmase o altercație.

Rezultatul a fost că Johnnie Larch n-a mai ajuns la Seattle, ci și-a petrecut următoarele două zile în barurile din oraș, iar cînd s-a terminat suta de dolari a jefuit o benzinărie, înarmat cu un pistol de jucărie, ca să facă rost de bani și să continue să bea. În cele din urmă a fost arestat de poliție pentru că se pișase pe stradă. La scurt timp după aceea a ajuns în pușcărie, executîndu-și restul de pedeapsă plus un mic supliment pentru treaba de la benzinărie.

Conform lui Johnnie Larch, morala acestei povești era: *nu-i enerva pe cei care lucrează la aeroport.*

— Ești sigur că nu-i ceva de genul „Felul de comportament care are efect într-un mediu special, precum închisoarea, nu are efect, ba chiar devine dăunător atunci cînd este folosit în afara unui asemenea mediu"? îl întrebase Shadow, atunci cînd Johnnie îi istorisise povestea sa.

— Nu, ascultă-mă ce-ți spun, insistase Johnnie, nu le enerva pe cățelele care lucrează în aeroporturi.

Shadow zîmbi aducîndu-și aminte de povestea aceea. Carnetul său de șofer mai avea cîteva luni de valabilitate.

— Stația de autobuz! Toată lumea coboară!

Clădirea putea a pișat și a bere trezită. Shadow se urcă într-un taxi și-i spuse șoferului să-l ducă la aeroport. Și-i mai spuse că o să-i dea bacșiș cinci dolari dacă o să facă asta în tăcere. Ajunseră în douăzeci de minute, iar șoferul nu scosese o vorbă.

Apoi Shadow merse prin clădirea puternic luminată a aeroportului, făcîndu-și griji în legătură cu rezervarea electronică a biletelor. Știa că avea bilet pentru un zbor din ziua de vineri și nu era convins că poate să-l schimbe pentru unul din ziua aceea. Tot ce se făcea electronic i se părea lui Shadow ceva magic, ceva care putea să se evapore în orice clipă.

Oricum, își avea portofelul în buzunar, prima oară după trei ani, iar în el se aflau mai multe cărți de credit expirate. Descoperise însă cu surprindere că o carte de

credit Visa urma să expire abia la sfîrșitul lui ianuarie. Avea un număr de rezervare. Și, își dădu seama, avea certitudinea că după ce va ajunge acasă totul va fi bine. Laura va fi și ea bine. Poate fusese doar o șmecherie ca să scape din închisoare cu cîteva zile mai devreme. Sau poate fusese doar o încurcătură: în urma accidentului de pe autostradă fusese descoperit trupul unei alte Laura Moon*.

Prin pereții alcătuiți din geamuri se vedeau fulgere în afara aeroportului. Shadow își dădu seama că-și ținea răsuflarea, așteptînd ceva. Un bubuit îndepărtat de tunet. Shadow respiră.

O femeie albă, obosită, se uită la el din spatele biroului.

— Bună ziua, zise Shadow *Ești prima femeie străină cu care am vorbit în ultimii trei ani.* Am un număr de bilet rezervat electronic. Ar fi trebuit să călătoresc vineri, dar am nevoie de el astăzi. Am un deces în familie.

— Mmm. Condoleanțe, zise ea și tastă ceva, se uită pe ecran, apoi tastă din nou ceva. Nu-i nici o problemă. V-am făcut rezervare la trei și treizeci. S-ar putea să întîrzie din cauza furtunii, așa că stați cu ochii pe ecran. Aveți bagaje de înregistrat?

Shadow îi arătă sacul de umăr și o întrebă:

— E nevoie să-l înregistrez?

— Nu, zise femeia. Aveți vreun document de identitate cu fotografie?

Shadow îi arătă permisul de conducere.

Nu era un aeroport mare, dar îl uimi numărul de oameni care călătoreau. Se uită la cei care-și lăsau bagajele jos fără grijă, remarcă portofele îndesate în buzunarele din spate ale pantalonilor, văzu genți lăsate pe jos, sub scaun, nesupravegheate. Abia în momentul acela își dădu seama că nu mai era în închisoare.

---

* Moon — lună (satelitul), în lb. engleză.

Avea de așteptat treizeci de minute pînă la îmbarcare. Își cumpără o felie de pizza și-și arse buzele cu brînza fierbinte. Își luă restul și se duse la un telefon. Îl sună pe Robbie la Muscle Farm, dar îi răspunse robotul.

— Salut, Robbie, zise Shadow. Mi s-a spus că Laura a murit. Mi-au dat drumul mai devreme. Vin acasă.

Apoi, pentru că oamenii greșesc — văzuse destule cazuri —, sună acasă și ascultă vocea Laurei.

— Salut, zise ea. Nu sînt acasă sau nu pot să vin la telefon. Lăsați un mesaj și o să vă sun eu. Și vă urez o zi *bună!*

Shadow nu se simți în stare să lase un mesaj.

Se așeză pe un scaun din plastic de lîngă intrare și-și ținu bagajul atît de strîns, că-l duru mîna.

Își aminti de momentul în care o văzuse prima oară pe Laura. Pe atunci nu-i cunoștea numele. Ea era prietenă cu Audrey Burton. Shadow se afla într-un separeu de la Chi-Chi, împreună cu Robbie, cînd Laura apăruse la un pas în urma lui Audrey, iar Shadow se trezise holbîndu-se la ea. Laura avea păr lung, șaten, și ochi atît de albaștri, încît Shadow greșise și-și închipuise că purta lentile de contact. Laura comandase un daiquiri cu fragi și insistase ca Shadow să guste din băutură, apoi rîsese încîntată cînd el se supusese.

Laurei îi plăcea ca oamenii să guste din ceea ce gusta ea.

Shadow o sărutase de despărțire în seara aceea; ea avea gust de daiquiri cu fragi, iar el nu mai dori niciodată să sărute o altă femeie.

O voce anunță că începea îmbarcarea în avion, iar rîndul lui Shadow fu primul chemat. Locul lui era chiar în spate și avea alături un loc liber. Ploaia răpăia continuu, lovind flancul aeronavei, iar Shadow își imagină copilași care aruncau din cer pumni de mazăre uscată.

De îndată ce avionul decolă, Shadow adormi.

Se afla într-un loc întunecat, iar făptura care se uita la el avea un cap de bizon, solid, păros, cu ochi umezi uriași. Avea trup de bărbat, zvelt și lucios.

— Vor avea loc schimbări, zise bizonul fără să-și miște buzele. Trebuie luate anumite decizii.

Pe pereții umezi ai peșterii pîlpîiau torțe.

— Unde sînt? întrebă Shadow.

— În pămînt și sub pămînt, zise omul-bizon. Ești acolo unde așteaptă cei uitați, adăugă el, cu ochii ca din marmură lichidă, cu vocea ca un bubuit de dincolo de lume; mirosea a vacă udă. Să crezi, spuse vocea bubuitoare. Dacă vrei să supraviețuiești, trebuie să crezi.

— Ce să cred? întrebă Shadow. În ce trebuie să cred?

Omul-bizon se uită la Shadow și se îndreptă, devenind uriaș, iar ochii i se umplură de foc. Deschise gura sa de bizon, murdară de scuipat, iar în interior era roșu de la flăcările ce-i ardeau înăuntru, sub pămînt.

— *Totul*, mugi omul-bizon.

Cuvintele se rostogoliră și se răsuciră, iar Shadow se regăsi din nou în avion. Dar rostogolirea continua. O femeie din partea din față a avionului țipa fără prea mult entuziasm.

În jurul avionului izbucniră fulgere orbitoare. Căpitanul spuse prin interfon că va încerca să urce la o anumită altitudine ca să iasă din furtună.

Avionul se zgudui și se zgîlțîi, iar Shadow se întrebă, foarte calm, dacă urma să moară. Ajunse la concluzia că era posibil, dar puțin probabil. Se uită pe fereastră și privi fulgerele ce luminau orizontul.

Apoi atipi din nou și visă că era înapoi în închisoare și că Low Key îi șoptea, în timp ce stăteau la coadă la mîncare, că cineva anunțase că oferă o recompensă dacă va fi ucis, dar Shadow nu-și dădu seama despre cine era vorba și de ce voia să-l ucidă. Iar cînd se trezi, se pregăteau de aterizare.

Coborî din avion clipind, trezindu-se pe deplin.

Își spuse că toate aeroporturile semănau între ele. Nici nu contează unde ești, ești într-un aeroport: faianță, gresie, săli de așteptare, porți, chioșcuri cu ziare și lumini fluorescente. Aeroportul arăta ca un aeroport. Necazul consta în faptul că nu era aeroportul în care trebuia să ajungă. Acesta era unul mare, cu prea mulți oameni și cu prea multe uși.

— Scuzați-mă, doamnă.

Femeia se uită la el pe deasupra blocnotesului.

— Da?

— Ce aeroport e ăsta?

Ea îl privi uimită, încercînd să-și dea seama dacă glumea, apoi îi spuse:

— St. Louis.

— Am crezut că-i avionul pentru Eagle Point.

— Era. L-au redirecționat aici din cauza furtunii. Nu v-au anunțat?

— Probabil că da. Am dormit.

— Trebuie să discutați cu bărbatul acela, cel cu haină roșie.

Omul era aproape la fel de înalt ca Shadow. Arăta ca tatăl dintr-un serial din anii șaptezeci. Tastă ceva la un calculator și-i spuse lui Shadow să fugă — *fugiți!* — la o poartă de la capătul îndepărtat al aeroportului.

Shadow alergă, dar ușile se închiseseră deja cînd ajunse la ele. Văzu prin geamul ușii cum avionul se îndepărta de poartă.

Femeia de la biroul de asistență pentru pasageri (*scundă, cu păr castaniu, cu o aluniță lîngă nas*) se consultă cu o altă femeie și dădu un telefon („Nimic, abia au anulat cursa"), apoi tipări un alt bilet de îmbarcare și-i spuse:

— O să vă ducă acolo. O să anunțăm la poartă că veniți.

Shadow se simți ca o boabă de mazăre ascunsă sub trei cupe sau ca o carte de joc aruncată pe masă. Alergă din nou prin aeroport, ajungînd în final aproape de locul de la început.

Un bărbat scund îi luă biletul de îmbarcare.

— Vă așteptam, îi mărturisi el și rupse marginea biletului, cea pe care era trecut numărul scaunului — 17D.

Shadow se grăbi să urce în avion, iar ușile se închiseră în urma sa.

Merse prin spațiul pentru clasa întîi — existau doar patru fotolii aici, dintre care doar trei erau ocupate. Bărbatul cu barbă, în costum de culoare deschisă, care stătea lîngă fotoliul liber din față îi rînji lui Shadow cînd acesta urcă în avion, apoi ridică mîna și făcu semn către ceasul de la încheietură.

Da, da, te-am făcut să întîrzii, își zise Shadow. *Asta să fie cea mai gravă problemă a ta.*

În timp ce se îndrepta către locul său din spate, își dădu seama că avionul era destul de plin. Ba chiar complet plin, după cum descoperi Shadow. Pe scaunul 17D stătea o femeie de vîrstă medie. Shadow îi arătă bucata sa din biletul de îmbarcare, iar ea pe al ei: erau identice.

— Nu vreți să vă ocupați locul? îl întrebă însoțitoarea de zbor.

— Mi-e teamă că nu am cum, îi răspunse el.

Însoțitoarea verifică lista locurilor, apoi îl conduse în partea din față a avionului și-i arătă locul gol de la clasa întîi.

— Se pare că-i ziua dumneavoastră norocoasă, zise ea. Vreți să vă aduc ceva de băut? Avem timp de asta înainte să decolăm. Și am impresia că aveți nevoie de o băutură, după cele prin care ați trecut.

— Aș vrea o bere, răspunse Shadow. De orice fel.

Însoțitoarea de zbor plecă.

Bărbatul în costum de culoare deschisă, din fotoliul de lîngă Shadow, își atinse din nou ceasul cu degetul. Avea un Rolex negru.

— Ai întîrziat, zise el și rînji; un rînjet fără pic de căldură.

— Poftim?

— Am spus că ai întîrziat.

Însoțitoarea de zbor îi dădu lui Shadow un pahar cu bere.

Pentru o clipă, el se întrebă dacă omul era nebun, apoi își spuse că probabil se referea la avion, care așteptase ultimul pasager.

— Îmi pare rău că v-am reținut, zise el, politicos. Vă grăbiți?

Avionul se îndepărtă de poartă. Însoțitoarea de zbor veni și-i luă berea lui Shadow. Bărbatul în costum de culoare deschisă rînji către ea și spuse:

— Nu fii îngrijorată, o să-l țin bine.

Femeia îl lăsă să-și păstreze paharul cu Jack Daniel's, protestînd fără prea mult entuziasm împotriva faptului că se încălcau regulile liniei aeriene. („Lasă-mă pe mine să judec asta, draga mea.")

— Timpul, sigur, este important, spuse bărbatul. Dar nu din cauza asta eram îngrijorat. Mi-era teamă că n-o să prinzi avionul.

— Frumos din partea dumneavoastră.

Avionul rămase pe sol, cu motoarele bubuind, străduindu-se să decoleze.

— Frumos pe naiba, spuse omul în costum de culoare deschisă. *Shadow, am o slujbă pentru tine.*

Motoarele mugiră. Avionul cel mic se aruncă înainte, împingîndu-l pe Shadow în scaun. Apoi se ridicară în aer, iar luminile aeroportului rămaseră în urmă. Shadow se uită la omul de pe scaunul de lîngă el.

Acesta avea părul de un cenușiu-roșcat. Barba, ceva mai mare decît o miriște, era de un roșu-cenușiu. Figura îi era pătrată, dură, cu ochi de un cenușiu-deschis. Costumul părea scump și avea culoarea înghețatei de vanilie topite. Cravata era din mătase de un cenușiu-închis, iar acul de cravată reprezenta un copac, făcut din argint: trunchi, ramuri și rădăcini adînci.

Își ținu bine paharul cu Jack Daniel's în timp ce decolau și nu risipi nici o picătură.

— Nu întrebi ce fel de slujbă?

— De unde știi cine sînt?

Bărbatul chicoti și zise:

— Oh, cel mai ușor lucru din lume e să știi cum își spun oamenii. Un pic de atenție, un pic de noroc, un pic de memorie. Întreabă-mă ce fel de slujbă.

— Nu, zise Shadow; însoțitoarea de zbor îi aduse altă bere, iar el sorbi din ea.

— De ce nu?

— Mă duc acasă. Acolo mă așteaptă o slujbă. Nu vreau alta.

Zîmbetul dur al omului nu se schimbă fățiș, dar individul părea amuzat.

— Nu te așteaptă nici o slujbă acasă, zise el. Nu te așteaptă nimic acolo. Iar eu îți ofer o slujbă perfect legală, cu salariu bun, cu riscuri reduse și cu beneficii considerabile. Ce naiba, dacă ai trăi suficient de mult, aș putea să aranjez și o pensie. Nu ți-ar plăcea?

— Probabil că mi-ați văzut numele pe bonul prins de bagaj, zise Shadow.

Individul nu spuse nimic.

— Indiferent cine sînteți, nu aveați de unde să știți că urma să urc în avionul acesta, continuă Shadow. Eu nu știam că aveam să fiu în el, și nici n-aș fi fost dacă avionul meu n-ar fi fost dirijat spre St. Louis. Cred că vă țineți de glume. Poate vreți să-mi vindeți ceva. Cred că-i mai bine pentru amîndoi dacă oprim aici această discuție.

Bărbatul ridică din umeri.

Shadow se cufundă în citirea revistei liniei aeriene. Micul avion se zbătea și țopăia către cer, împiedicîndu-l să se concentreze. Cuvintele îi pluteau prin minte ca niște baloane de săpun în timp ce le citea și dispăreau complet după o clipă.

Bărbatul stătea liniștit în fotoliul său, sorbind din Jack Daniel's. Ținea ochii închiși.

Shadow citi lista canalelor pe care se putea asculta muzică în timpul zborurilor transatlantice, apoi se uită la harta lumii, pe care linii roșii arătau pe unde zburau

avioanele. Termină de citit revista și, fără nici un chef, o închise și o vîrî în buzunar.

Bărbatul deschise ochii. Shadow își zise că ochii aceia arătau ciudat. Unul dintre ei era de un cenușiu mai închis decît celălalt. Individul se uită la Shadow și-i zise:

— Apropo, condoleanțe pentru soția ta. Îmi pare rău.

Shadow fu gata să-l pocnească. Dar respiră adînc („După cum ți-am spus, nu-i enerva pe javrele de pe aeroporturi", îi șopti Johnnie Larch într-un colț al minții, „sau o să te trezești înapoi în închisoare înainte să apuci să scuipi") și numără pînă la cinci.

— Și mie, răspunse el.

— Dacă lucrurile s-ar fi întîmplat altfel... zise bărbatul, clătinînd din cap, apoi oftă.

— A murit într-un accident de mașină, spuse Shadow. Există și moduri mai rele de a muri.

Omul clătină încet din cap. Pentru o clipă, lui Shadow i se păru că individul era lipsit de substanță, de parcă avionul devenise subit mai real, în timp ce vecinul său devenise mai puțin real.

— Shadow, nu-i o glumă. Nu-i un truc. Pot să te plătesc mai bine decît te-ar plăti altcineva. Ești un fost pușcăriaș. Lumea nu stă la coadă ca să te angajeze.

— Domnule cum-naiba-te-cheamă, răspunse Shadow, ridicînd glasul doar cît era necesar ca să fie auzit, acoperind zumzetul motorului, nu există destui bani în lume pentru asta.

Rînjetul deveni mai larg. Shadow se trezi că-și aduce aminte de o emisiune despre cimpanzei, de pe canalul PBS. În emisiune se susținea că maimuțele, deci și cimpanzeii, zîmbesc doar ca să-și arate dinții, deci e vorba de o grimasă provocată de ură, de agresivitate sau de teroare. Cînd un cimpanzeu rînjește, asta înseamnă că te amenință.

— Lucrează pentru mine. Există un mic risc, bineînțeles, dar, dacă vei supraviețui, o să trăiești după pofta

inimii. Poți să fii următorul rege al Americii. Cine te-ar plăti atît de bine?

— Cine sînteți? întrebă Shadow.

— Ah, da! Era informației. Tînără domnișoară, puteți să-mi mai dați un pahar de Jack Daniel's? Cu mai puțină gheață. Asta nu înseamnă că aici ar fi existat o altă eră. Informație și cunoaștere, două monede care n-au ieșit niciodată din circulație.

— Am întrebat cine sînteți.

— Să vedem. Avînd în vedere că astăzi este ziua mea, de ce nu mi-ai spune Wednesday*? Domnul Wednesday. Deși, dacă ținem seama de oră, s-ar putea să fie Thursday**.

— Care-i numele dumneavoastră adevărat?

— Dacă o să lucrezi pentru mine suficient de mult timp și suficient de bine, s-ar putea să-ți spun, zise bărbatul în costum de culoare deschisă. Ți-am oferit o slujbă. Gîndește-te la propunerea mea. Nimeni nu se așteaptă să accepți imediat, fără să știi dacă-i vorba să te bagi într-un bazin cu piranha sau într-un bîrlog de urși. Gîndește-te bine, spuse individul, apoi închise ochii și se lăsă pe speteaza fotoliului.

— Nici vorbă, îi răspunse Shadow. Nu-mi plăceți. Nu vreau să lucrez pentru dumneavoastră.

— Așa cum am spus, nu te grăbi. Gîndește-te bine, îl sfătui individul, fără să deschidă ochii.

Avionul aterizează cu o zguduitură și cîțiva pasageri coborîră. Shadow se uită pe fereastră. Era un mic aeroport în mijlocul pustietății. Mai trebuia să treacă prin alte două aeroporturi pînă să ajungă în Eagle Point. Shadow se uită apoi la individul în costum de culoare deschisă, domnul Wednesday. Acesta părea că doarme.

---

* Wednesday — miercuri, în lb. engleză; în limbile germanice înseamnă ziua lui Wottan sau Wodan; Wottan este echivalentul german al lui Odin.

** Thursday — joi, în lb. engleză.

Lăsîndu-se în voia unui impuls subit, Shadow se ridică, își înhăță bagajul și ieși din avion, coborînd de pe scară pe pista de aterizare umedă. Se îndreptă cu pași grăbiți către luminile aeroportului. Ploaia ușoară îi lovea fața.

Înainte de a intra în clădirea aeroportului, se opri, se întoarse și se uită în urmă. Nu mai coborîse nimeni din avion. Echipa de la sol trase scara, ușa se închise și avionul decolă. Shadow intră în clădire și închirie o mașină. Se întîmplă că în parcare rămăsese doar o Toyota mică, roșie.

Apoi deschise harta care-i fusese dată de la biroul de închirieri de mașini. O întinse pe scaunul din dreapta șoferului. Eagle Point se afla la 400 de kilometri.

Furtuna trecuse — dacă ajunsese pînă acolo. Vremea era rece și senină. Norii se grămădeau în fața lunii și, pentru o clipă, Shadow nu-și dădu seama ce se mișca, norii sau luna.

Merse cu mașina spre nord timp de o oră și jumătate.

Se făcuse tîrziu. Îi era foame și, cînd își dădu seama cît de flămînd era, ieși de pe șosea la prima ramificație și se îndreptă spre orașul Nottamun (1301 locuitori). Își umplu rezervorul la o benzinărie Amoco și o întrebă pe femeia plictisită de la casă unde ar putea să mănînce ceva.

— La Jack's Crocodile Bar, îi răspunse ea. La vest, pe drumul de țară N.

— Crocodile Bar?

— Da. Jack spune că animalele alea dau personalitate localului.

Apoi femeia întinse o hartă pe spatele unui panou mov, care făcea reclamă pentru friptură de pui, în beneficiul unei fete care avea nevoie de un rinichi nou.

— Are doi crocodili, un șarpe și o șopîrlă din aia mare.

— O iguana?

— Exact.

Străbătu orașul, trecu peste un pod, merse vreo două mile, apoi se opri în fața unei clădiri joase, dreptunghiulare, cu o reclamă luminoasă pentru Pabst.

Parcarea era pe jumătate goală.

Înăuntru, aerul era plin de fum dens, iar tonomatul cînta „Walking after Midnight". Shadow se uită după crocodili, dar nu-i văzu. Se întrebă dacă femeia de la benzinărie nu-l luase peste picior.

— Cu ce să vă servesc? îl întrebă barmanul.

— Berea casei și un hamburger cu toată garnitura. Și cartofi prăjiți.

— Un castron cu ardei, pentru început? Avem cei mai buni ardei din tot statul.

— Bună idee, zise Shadow. Unde-i toaleta?

Individul îi arătă o ușă de lîngă colțul barului. Pe ușă era prins un cap împăiat de crocodil. Shadow o deschise și intră în încăpere.

Toaleta era curată și bine luminată. Shadow se uită mai întîi în jur; o chestie de obișnuință („Ține minte, Shadow, nu poți să ripostezi cînd te pișii", îi șopti Low Key în minte, ca întotdeauna). Shadow alese pisoarul din stînga. Apoi își trase fermoarul și se pișă o veșnicie, simțindu-se ușurat. Citi tăietura galbenă din ziar, înrămată și agățată la nivelul ochilor, în care se vedea o poză a lui Jack cu doi aligatori.

Apoi auzi un mormăit politicos de la pisoarul din dreapta sa, deși nu auzise să fi venit cineva.

În picioare, bărbatul în costum de culoare deschisă arăta mai înalt decît păruse atunci cînd era așezat pe fotoliu în avion, lîngă Shadow. Avea aproape aceeași înălțime ca și Shadow, care era un bărbat înalt. Individul se uita țintă înainte. Termină de urinat, își scutură ultimele picături și-și trase fermoarul.

Apoi rînji, ca o vulpe în fața unui gard din sîrmă ghimpată.

— Deci, zise domnul Wednesday, ai avut timp să te gîndești. Vrei o slujbă?

Undeva în America

Los Angeles, ora 11 și 26 de minute seara

Într-o cameră de un roșu-închis — culoarea pereților semăna cu aceea a ficatului crud — se află o femeie înaltă, îmbrăcată, ca în benzile desenate, cu un pantalon scurt din mătase, prea strîmt, cu sînii ridicați și împinși înainte de bluza galbenă înnodată sub ei. Părul ei negru este strîns și legat în creștetul capului. Lîngă ea stă un bărbat scund, într-un tricou măsliniu și cu blugi scumpi. Ține în mîna dreaptă un portofel și un telefon mobil Nokia, cu placa din față colorată în roșu, alb și albastru*.

Încăperea cea roșie conține un pat pe care sînt cearșafuri albe din mătase și o cuvertură de culoarea sîngelui de bou. La picioarele patului se găsește o măsuță din lemn, pe care se află un sfeșnic și statueta din piatră a unei femei cu șolduri enorme.

Femeia îi întinde bărbatului o lumînare mică, roșie.

— Aprinde-o.

— Eu?

— Da, îi răspunde ea. Dacă vrei să mă ai.

— Era vorba să mi-o sugi în mașină.

— Posibil, zice femeia. Nu mă vrei? întreabă ea și-și trece mîna peste trup, de la coapse la sîni, într-un gest de prezentare, de parcă ar face o demonstrație pentru un produs nou.

Abajurul de mătase roșie de pe veioza din colțul camerei face lumina roșie.

Bărbatul o privește flămînd, apoi ia lumînarea din mîna ei și o pune în sfeșnic.

— Ai o brichetă?

Femeia îi întinde o cutie cu chibrituri. Bărbatul aprinde un băț, dă foc fitilului, acesta pîlpîie, apoi arde

---

* Culorile drapelului american.

cu flacără constantă, dînd impresia că statuia fără figură, numai șolduri și sîni, se mișcă.

— Pune banii sub statuie.

— Cincizeci de dolari.

— Da, zice ea. Acum vino și iubește-mă.

Individul își descheie blugii și-și scoate tricoul măsliniu. Femeia îi masează umerii albi cu degetele ei cafenii, apoi îl întoarce spre ea și începe să facă dragoste cu el folosindu-și mîinile, degetele și limba.

Bărbatului i se pare că luminile din încăperea roșie scad în intensitate și că lumina vine numai de la lumînare, care arde cu o flacără strălucitoare.

— Cum te cheamă? o întreabă el.

— Bilquis*, îi răspunde ea, ridicînd capul. Cu un q.

— Cu ce?

— Nu contează.

Individul începe să gîfîie.

— Lasă-mă să te regulez. Trebuie să te regulez.

— Bine, scumpule, zice ea. O s-o facem. Însă aș dori să faci ceva pentru mine în timp ce-o facem.

— Știi ceva? replică el, supărîndu-se brusc. *Eu* te plătesc.

Femeia îl încalecă dintr-o singură mișcare, șoptind:

— Știu, dragule, știu, tu mă plătești și, dacă mă uit la tine, ar trebui să te plătesc eu, pentru că am avut atît de mult noroc...

Bărbatul își țuguie buzele, vrînd să-i arate că pălăvrăgeala ei de tîrfă nu are nici un efect asupra lui, că nu-l fraierește, că ea e doar o curvă care face trotuarul, ce naiba, în timp ce el e practic un *regizor* și știe totul despre înșelăciunile de ultim moment, dar femeia nu-i cere bani, ci-i spune:

---

* Bilqis, Bilquis sau Balkis — nume dat în legendele islamice reginei din Saba; se spune că tatăl ei era demon.

— Dragule, în timp ce o să mi-o tragi, în timp ce o să-ți bagi chestia aia mare și tare în mine, vrei *să mă venerezi?*

— Ce să fac?

Femeia se împinge înainte și înapoi pe el. Capul penisului său e frecat de buzele umede ale vulvei ei.

— Vrei să-mi spui zeiță? Vrei să te rogi mie? Vrei să mă venerezi cu trupul tău?

Bărbatul zîmbește. Doar asta vrea? Toți avem țicnelile noastre, la sfîrșitul zilei.

— Bineînțeles, zice el, iar ea își vîră mîna între picioare și-l strecoară în ea.

— O, zeiță, e bine? întreabă el, gîfîind.

— Adoră-mă, dragule, îi cere Bilquis, tîrfa.

— Da, zice el, îți ador sînii și părul și pizda. Îți ador coapsele și ochii și buzele roșii precum cireșele...

— Da... mormăie ea cîntat, în timp ce-l călărește.

— Îți ador sfîrcurile, din care curge laptele vieții. Sărutul tău e miere și atingerea ta arde ca focul, iar eu venerez asta.

Cuvintele lui devin mai ritmice, ținînd pasul cu mișcările trupului ei.

— Dă-mi dimineața dorință și adu-mi seara ușurare și binecuvîntarea ta. Fă-mă să merg nevătămat prin locuri întunecoase și fă-mă să vin încă o dată la tine și să dorm alături de tine și să fac din nou dragoste cu tine. Te venerez cu tot ce-i în mine și cu tot ce-i în mintea mea, cu tot ce-am fost și cu visele mele, și cu...

Bărbatul se întrerupe, încercînd să-și tragă răsuflarea.

— Ce faci? E uluitor. Atît de uluitor...

Apoi se uită spre coapsele lui, spre locul în care ei doi se împreunează, dar degetele ei îi ating pieptul și-i împing capul înapoi, astfel încît să poată vedea iarăși doar fața ei și tavanul.

— Continuă să vorbești, dragule, zice ea. Nu te opri. Nu-ți place?

— Îmi place mai mult decît mi-a plăcut vreodată, îi spune el, cu sinceritate. Ochii tăi sînt ca niște stele care ard pe... rahat... pe firmament, iar buzele tale sînt valuri blînde care ling nisipul, iar eu le venerez...

Acum intră tot mai adînc în ea, simte un soi de curent electric, de parcă partea de jos a trupului său a fost încărcată sexual, devine priapic, îmbuibat, blagoslovit.

— Dă-mi darul tău, mormăie el, fără să știe ce spune, darul tău adevărat, și fă-mă întotdeauna... întotdeauna atît de... te rog... eu...

Apoi plăcerea atinge culmea în orgasm, făcîndu-i mintea să explodeze și să se transforme în vid, capul, sinele și întreaga lui ființă devenind un gol perfect, în timp ce se cufundă tot mai adînc în ea...

Cu ochii închiși, cuprins de convulsii, bărbatul savurează momentul. Apoi simte o clătinare și are impresia că atîrnă cu capul în jos, cu toate că plăcerea continuă.

Deschide ochii.

Se gîndește — în timp ce se străduiește să gîndească și să fie rațional din nou — la naștere și se întreabă, fără pic de teamă, într-un moment de limpezime post-coitală perfectă a minții, dacă ceea ce vede e un soi de iluzie.

Iată ce vede:

Este în interiorul ei pînă la piept și se uită la asta cu neîncredere și cu uimire, în timp ce ea își ține ambele mîini pe umerii lui și-i împinge cu blîndețe trupul.

Iar el alunecă și mai mult în ea.

— De ce-mi faci asta? întreabă el sau își închipuie că o întreabă, asta întîmplîndu-se probabil doar în mintea lui.

— Tu ai făcut asta, dragule, șoptește femeia.

El simte buzele vulvei ei pe piept și pe spate, contractîndu-se și cuprinzîndu-l. Bărbatul se întreabă cum i-ar părea toată povestea aceea cuiva care i-ar privi. Se întreabă de ce nu-i speriat. Iar apoi își dă seama.

— Te-am adorat cu trupul meu, șoptește el, în timp ce ea îl împinge în interiorul ei.

Labia ei alunecă peste fața lui, iar ochii bărbatului sînt acoperiți de întuneric.

Femeia se întinde pe pat, ca o pisică uriașă, și cască.

— Da, zice ea, l-ai adorat.

Telefonul Nokia interpretează o transpunere stridentă, electrică, a „Odei bucuriei". Femeia îl ia, apasă pe un buton și duce telefonul la ureche.

Are pîntecele plat, labiile mici și închise. Pe frunte și pe buza de sus i se văd urme de sudoare.

— Da? răspunde ea, după care zice: Nu, dragă, nu-i aici. A plecat.

Închide telefonul, apoi se lungește pe patul din încăperea roșie, întunecată, se mai întinde o dată, după care închide ochii și adoarme.

Capitolul Doi

Au dus-o la cimitir
Într-o mașină albă, frumoasă.
Au dus-o la cimitir
Și n-au mai adus-o acasă.

— cîntec vechi

— Mi-am permis să cer ca mîncarea pe care am comandat-o să fie dusă la masa ta, spuse domnul Wednesday, spălîndu-și mîinile în toaleta din Jack's Crocodile Bar. La urma urmei, avem multe de discutat.

— Nu cred, răspunse Shadow, după care își uscă mîinile cu un prosop din hîrtie, pe care-l mototoli și-l aruncă în lada de gunoi.

— Ai nevoie de o slujbă, spuse domnul Wednesday. Oamenii nu angajează foști pușcăriași. Cei ca tine îi fac să nu se simtă în largul lor.

— Mă așteaptă o slujbă. Una bună.

— E vorba de cea de la Muscle Farm?

— Tot ce se poate.

— Nici vorbă. Nu te așteaptă nici o slujbă. Robbie Burton e mort. Fără el, a murit și Muscle Farm.

— Sînteți un mincinos.

— Sigur că sînt. Și încă unul bun. Cel mai bun pe care o să-l întîlnești vreodată. Dar de data asta nu mint, zise domnul Wednesday, apoi căută în buzunar, scoase un ziar împăturit și i-l întinse lui Shadow. Pagina șapte. Hai înapoi în bar. Poți să-l citești la masă.

Shadow deschise ușa și se înapoie în bar. Aerul era albastru de atît fum, iar Dixie Cups* cîntau la tonomat „Iko Iko"**. Shadow zîmbi ușor, recunoscînd cîntecul vechi pentru copii.

Barmanul le arătă o masă din colț. Pe aceasta se aflau într-o parte un castron cu ardei și un burger, iar în cealaltă parte o friptură și un castron cu cartofi prăjiți.

Regele meu în roșii veșminte,
Iko Iko toată ziua,
Te omoară de nu ești cuminte,
Jockamo-feeno-ua.

Shadow se așeză la masă și puse ziarul deoparte.

— E prima mea masă ca om liber. O să citesc pagina șapte după ce-o să mănînc.

Shadow își mîncă hamburgerul. Era mai bun decît cei din închisoare. Ardeii erau și ei buni, dar nu cei mai buni din stat, decise el după cîteva înghițituri.

Laura făcea niște ardei grozavi. Folosea carne slabă, fasole neagră, morcovi tăiați mărunt, o sticlă de bere neagră și ardei iuți proaspăt tocați. Lăsa ardeii să fiarbă un timp, apoi adăuga vin roșu, suc de lămîie și un pic de mărar. La sfîrșit, gusta și adăuga boia de ardei. În mai multe rînduri, Shadow încercase să afle cum gătea. Urmărise tot ce făcea, de la tăiatul cepei și punerea ei în oală, în ulei de măsline. Își notase rețeta, ingredient cu ingredient, și încercase să gătească ardeii Laurei într-un sfîrșit de săptămînă cînd ea lipsise din oraș. Avuseseră gust bun — rezultase ceva mîncabil —, dar nu erau ardeii Laurei.

---

* Dixie Cups — formație feminină pop din anii '60.

** „Iko Iko" — cîntec scris prin 1950 de James Crawford, în dialectul din New Orleans, inspirat din melodii amerindiene; cîntecul, preluat de mulți interpreți, a avut un succes deosebit în varianta din 1965 a grupului Dixie Cups.

Știrile din pagina șapte erau prima relatare despre moartea soției sale pe care o citise Shadow. Laura Moon, a cărei vîrstă era, conform articolului, douăzeci și șapte de ani, și Robbie Burton, de treizeci și nouă de ani, se aflau în mașina lui Robbie pe autostrada interstatală și intraseră subit în fața unui camion cu treizeci și două de roți. Camionul lovise mașina lui Robbie și o aruncase, dînd-o peste cap, în marginea drumului.

Echipa de descarcerare îi scosese pe Robbie și pe Laura din mașina zdrobită. Amîndoi erau morți în momentul în care ajunseseră la spital.

Shadow împături din nou ziarul și-l împinse în cealaltă parte a mesei, către Wednesday, care se îndopa cu o friptură în sînge atît de albastră, încît părea că nu văzuse niciodată flăcările bucătăriei.

— Luați-l înapoi, zise Shadow.

Robbie condusese mașina. Probabil că fusese beat, deși relatarea din ziar nu pomenea nimic de asta. Shadow se pomeni imaginîndu-și figura Laurei cînd își dăduse seama că Robbie era prea beat ca să poată șofa. Scenariul se desfășură mai departe în mintea lui Shadow, iar acesta nu putea să-l oprească: Laura țipînd la Robbie — țipînd la el să tragă pe marginea drumului, apoi izbitura mașinii de camion, apoi volanul care se răsucea...

...mașina pe marginea șoselei, așchii de geam spart lucind ca gheața și ca diamantele în lumina farurilor, sîngele rubiniu pe drum, lîngă ei. Două cadavre scoase din mașina zdrobită, așezate pe marginea drumului.

— Ei bine? întrebă domnul Wednesday, care-și terminase friptura devorînd-o ca un om mort de foame, iar acum se îndopa cu cartofii prăjiți, pe care-i înțepa cu furculița.

— Aveți dreptate, zise Shadow. Nu am o slujbă.

Shadow scoase o monedă din buzunar, cu stema în sus, o aruncă în aer, o lovi cu degetul de îndată ce-i părăsi mîna, făcînd-o să se răsucească, apoi o prinse și o trînti pe dosul palmei.

— Alegeți! îl îndemnă el pe Wednesday.

— De ce? întrebă acesta.

— Nu vreau să lucrez pentru cineva mai ghinionist ca mine. Spuneți.

— Cap, zise domnul Wednesday.

— Îmi pare rău, spuse Shadow, fără să se ostenească să se uite la monedă. E stemă. Am trișat.

— Jocurile aranjate sînt cele mai ușor de bătut, zise Wednesday, îndreptînd un deget către Shadow. Uită-te la monedă.

Shadow se uită. Pe partea de sus a monedei era capul.

— Probabil că am greșit trucul, zise el, uluit.

— Ți-ai făcut un rău serviciu, zise Wednesday și rînji. Iar eu sînt un om norocos, foarte norocos. Nu mi-aș fi închipuit! exclamă el, uitîndu-se în sus. Mad Sweeney! Bei ceva cu noi?

— Un Southern Comfort cu Coca Cola, fără gheață, spuse o voce din spatele lui Shadow.

— Mă duc să-i spun barmanului, zise Wednesday, apoi se ridică și se îndreptă spre bar.

— Nu mă întrebați și pe mine ce beau? strigă Shadow după el.

— Știu deja ce bei, răspunse Wednesday, care ajunsese deja în fața barului.

În tonomat, Patsy Cline începu să cînte din nou „Walking after Midnight".

Individul care bea Southern Comfort cu Coca Cola se așeză lîngă Shadow. Avea o barbă roșcată, de culoarea ghimbirului. Purta o jachetă din doc, plină de petice colorate, iar sub jachetă avea un tricou alb, pătat. Pe tricou era imprimat:

DACĂ NU POȚI S-O MĂNÎNCI, S-O BEI SAU S-O FUMEZI, ATUNCI F*TE-O!

Tipul purta și o șapcă de baseball, pe care scria:

SINGURA FEMEIE PE CARE AM IUBIT-O ERA NEVASTA ALTUI BĂRBAT... MAMA MEA!

Bărbatul deschise cu un deget murdar un pachet turtit de Lucky Strike, luă o țigară, apoi îi oferi una și lui Shadow. Shadow fu gata să ia țigara, cu un gest automat — el nu fuma, dar o țigară însemna un obiect de schimb foarte căutat —, apoi își dădu seama că nu se mai afla în pușcărie. Așa că refuză, clătinînd din cap.

— Lucrezi pentru individul ăla? întrebă bărbosul, care nu era treaz, fără a fi însă deja beat.

— Așa se pare, răspunse Shadow. Tu ce faci?

Bărbosul își aprinse țigara și răspunse rînjind:

— Sînt spiriduș*.

Fără a zîmbi, Shadow îl întrebă:

— Adevărat? N-ar trebui să bei bere Guiness?

— Asta-i o idee preconceputâ. Trebuie să înveți să gîndești fără prejudecăți, spuse bărbosul. În Irlanda există multe alte lucruri în afară de Guiness.

— N-ai accent irlandez.

— Sînt aici de foarte mult timp.

— Deci ești de fel din Irlanda?

— Ți-am spus doar că sînt spiriduș. Neamul nostru nu se trage de la Moscova.

— Asta-i cam așa...

Wednesday se întoarse la masă, ducînd cu ușurință trei pahare în mîinile lui ca niște labe.

— Southern Comfort cu Coca Cola pentru tine, Mad Sweeny, un Jack Daniel's pentru mine, iar asta-i pentru tine, Shadow.

— Ce-i asta?

— Gustă.

Băutura avea o culoare aurie. Shadow luă o înghițitură, simțind pe limbă un gust ciudat, acru și dulce. Simțea și alcoolul de sub acest gust, precum și o savoare stranie. Îi amintea de o poșircă din închisoare, făcută într-o ladă de gunoi din fructe putrede cu pîine, zahăr și apă, dar băutura asta era mai dulce și mult mai tare.

---

* Leprechaun (în orig.) — varianta irlandeză a spiridușului.

— Bine, zise el. Am gustat-o. Ce-i?

— Mied, răspunse Wednesday. Vin din miere. Băutura eroilor. Băutura zeilor.

Shadow mai gustă o dată. Da, își zise el, se simțea mierea. Aceasta era una dintre arome.

— Are gust de zeamă de murături, spuse el. De vin din zeamă de murături dulci.

— Are gust de pișat de diabetic, recunoscu Wednesday. Nu pot să sufăr chestia asta.

— Atunci, de ce mi-ai adus-o? întrebă foarte logic Shadow.

Wednesday se uită ciudat la el. Shadow își zise că unul dintre ochii individului era din sticlă, dar nu se putea decide care era acela.

— Ți-am adus mied pentru că așa cere tradiția. Iar în clipa asta avem nevoie de toate tradițiile pe care le știm. Ca să încheiem înțelegerea noastră.

— N-am făcut nici o înțelegere.

— Ba da. Acum lucrezi pentru mine. Mă aperi. Mă duci dintr-un loc în altul. Faci comisioane. În caz de urgență — dar numai în caz de urgență — lovești indivizi care trebuie bătuți. În cazul puțin probabil al morții mele, mă vei priveghea. În schimb, voi avea grijă ca nevoile tale să fie satisfăcute într-un mod adecvat.

— Te fraierește, zise Mad Sweeney, mîngîindu-și barba roșcată, zburlită. E un escroc.

— Sigur că-s un escroc, zise Wednesday. Tocmai de aceea am nevoie de cineva care să-mi apere interesele.

Cîntecul de la tonomat se sfîrși, iar pentru un timp în bar se așternu liniștea, conversațiile desfășurîndu-se în șoaptă.

— Cineva mi-a spus cîndva că asemenea momente, în care toată lumea tace deodată, au loc doar cu douăzeci de minute înainte sau la douăzeci de minute după ora exactă, zise Shadow.

Sweeney arătă spre ceasul de deasupra barului, fixat între fălcile masive și indiferente ale unui cap împăiat de aligator. Ceasul arăta ora 11 și 20 de minute.

— Iată, zise Shadow. Al naibii să fiu dacă știu de ce se întîmplă asta.

— Eu știu, interveni Wednesday. Bea-ți miedul.

Shadow sorbi restul miedului dintr-o singură înghițitură.

— Ar fi mai bun cu gheață, sugeră el.

— S-ar putea să nu fie, zise Wednesday. E o chestie teribilă.

— Este, îl aprobă Mad Sweeney. Domnilor, scuzați-mă o clipă, dar simt nevoia urgentă și profundă să mă piș.

Individul se ridică și plecă. Un bărbat foare înalt, de aproape doi metri și zece centimetri, își spuse Shadow.

O chelneriță șterse masa cu o cîrpă și le luă farfuriile goale. Wednesday îi spuse să-i aducă fiecăruia ce băuse pînă atunci, dar de data aceasta miedul pentru Shadow urma să fie cu gheață.

— Oricum, zise Wednesday, ți-am spus ce vreau de la tine.

— Și nu vă interesează să aflați ce vreau eu? întrebă Shadow.

— Nimic nu m-ar face mai fericit.

Chelnerița aduse băuturile. Shadow sorbi din miedul cu gheață. Gheața nu folosea la nimic — ba chiar mărea acreala și făcea gustul să dureze mai mult pe limbă, după ce miedul fusese înghițit. Dar, se consolă Shadow, băutura aceea nu părea foarte alcoolică. Nu era pregătit să se îmbete. Încă nu.

Trase aer adînc în piept și zise:

— Bine. Viața mea, care timp de trei ani a fost departe de a fi una demnă de invidiat, a luat o întorsătură clară și subită spre ce-i mai rău. Există cîteva lucruri pe care trebuie să le fac. Vreau să mă duc la înmormîntarea Laurei. Vreau să-mi iau rămas-bun de la ea. Vreau să-i simt mirosul. Dacă mai aveți nevoie de mine, vreau să am pentru început un salariu de cinci sute de dolari pe săptămînă.

Silueta stătea țeapănă în întuneric. Ochii lui Wednesday nu exprimau nimic.

— Dacă vom fi mulțumiți de colaborare, după șase luni îmi veți mări leafa la o mie pe săptămînă.

Shadow făcu o pauză. Era cel mai lung discurs pe care-l ținuse de ani de zile.

— Ați spus că s-ar putea să fie nevoie să bat oameni. O să bat oameni dacă o să încerce să vă facă rău. Dar n-o să bat pe nimeni pentru distracție sau pentru profit. Nu vreau să mă întorc în închisoare. Mi-a ajuns o dată.

— Nu te vei întoarce, zise Wednesday.

— Nu, nu mă voi întoarce, spuse și Shadow, apoi își termină miedul.

Se întrebă, deodată, dacă miedul era responsabil de faptul că limba i se dezlegase. Dar cuvintele țîșniseră din el precum apa dintr-o gură de incendiu ce se sparge într-o zi de vară și n-ar fi putut să le oprească nici dacă ar fi vrut.

— Nu vă plac, domnule Wednesday sau cum v-o fi chemînd. Nu sîntem prieteni. Nu știu cum ați coborît din avionul ăla fără să vă văd, nici cum m-ați urmărit pînă aici. Dar în acest moment mă aflu într-o fundătură. După ce vom face ce avem de făcut, o să plec. O să plec și dacă o să mă enervați. Pînă atunci, o să lucrez pentru dumneavoastră.

— Foarte bine, zise Wednesday. Atunci, avem un contract. Ne-am înțeles.

— Pe naiba, mormăi Shadow.

În cealaltă parte a încăperii, Mad Sweeney îndesa monede în tonomat. Wednesday scuipă în palmă și întinse mîna. Shadow ridică din umeri. Scuipă și el în propria-i palmă. Își loviră palmele. Wednesday începu să strîngă. Shadow strînse și el. După cîteva secunde, începu să-l doară mîna. Wednesday rezistă ceva mai mult, dar apoi îi dădu drumul.

— Bine, zise el. Bine. Foarte bine. Un ultim pahar din miedul ăsta rău ca să încheiem înțelegerea, apoi am terminat.

— Eu vreau Southern Comfort cu Coca Cola, zise Sweeney, care venea împleticindu-se de la tonomat.

Tonomatul începu să cînte „Who Loves the Sun?", al formației Velvet Underground*. Shadow își spuse că era ciudat să găsești un asemenea cîntec într-un tonomat. I se părea puțin probabil. Dar toată seara fusese din ce în ce mai puțin credibilă.

Shadow luă moneda pe care o folosise ca să dea cu banul, bucurîndu-se de senzația produsă de frecarea ei între degetul mare și arătătorul mîinii drepte. Păru că o face să apară brusc în mîna stîngă cu o singură mișcare, dar de fapt o ascunsese în palmă. Închise mîna stîngă peste moneda imaginară. Apoi luă o a doua monedă în mîna dreaptă, între arătător și degetul mare, și, în timp ce se făcea că lasă moneda să cadă în mîna stîngă, o lăsă să cadă în mîna dreaptă pe cea pe care o ascunsese în palmă, luînd în același timp și moneda pe care o ținea la vedere. Zăngănitul confirmă iluzia că ambele monede erau în mîna sa stîngă, cînd de fapt amîndouă ajunseseră în mîna sa dreaptă.

— Ăsta-i un truc cu monede? întrebă Sweeney, ridicîndu-și bărbia. Dacă ne ținem de trucuri cu monede, atunci, fii atent aici!

Luă un pahar gol de pe masă. Apoi se întinse și înhăță din aer o monedă mare, aurie, strălucitoare. O lăsă să cadă în pahar. Luă altă monedă de aur din aer și o aruncă în pahar, unde zăngăni lovindu-se de prima. Scoase o monedă din flacăra unei lumînări de pe perete, alta din barba sa, o a treia din mîna goală a lui Shadow, Le aruncă, una cîte una, în pahar. Își strînse degetele peste pahar și îl lovi puternic cu palma, iar din mîna lui căzură în pahar alte monede aurii. Apoi vîrî paharul

---

* Velvet Underground — formație rock, activă între 1965 și 1973; managerul formației a fost Andy Warhol; muzicienii respectivi au făcut diferite experimente muzicale, fiind considerați precursori ai punk rockului și ai noise rockului.

plin cu monede în buzunarul jachetei și lovi buzunarul ca să arate — fără urmă de îndoială — că-i gol.

— *Asta* e un truc cu monede! zise el.

Shadow, care-l urmărise cu atenție, îl privi pieziș.

— Vreau să știu cum ai făcut.

— Am făcut asta cu mult stil, zise Sweeney cu aerul cuiva care încredințează un mare secret. Așa am făcut, întâi el, apoi izbucni într-un râs tăcut, răsucindu-se pe călcîie și arătîndu-și dinții cu goluri între ei.

— Da, spuse Shadow, așa ai făcut. Ar trebui să mă înveți și pe mine. Din ce-am citit despre Miser Dream*, ai ascuns monedele în mîna care ținea paharul și le dădeai drumul în timp ce le arătai, făcîndu-le să dispară în mîna dreaptă.

— Aș fi avut cam multe de făcut, replică Mad Sweeney. E mai ușor să le iei din aer.

Wednesday interveni:

— O să comand mied pentru tine, Shadow. Eu o să continuu cu domnul Jack Daniel, iar irlandezul care bea pe gratis ce dorește?

— O sticlă de bere, de preferință una neagră, zise Sweeney. Care bea pe gratis? zise el și ridică paharul, cu ce mai rămăsese în el, toastînd în cinstea lui Wednesday. Fie ca furtuna să treacă peste noi și să ne lase sănătoși și nevătămați, zise el, apoi trînti paharul pe masă.

— Frumoasă urare, zise Wednesday. Dar nu se va îndeplini.

În fața lui Shadow fu așezat alt pahar cu mied.

— Trebuie să-l beau?

— Mi-e teamă că da. Ca să încheiem înțelegerea. A treia oară-i cu noroc.

---

* Miser Dream — visul săracului — scamatorie care constă din a lua nenumărate monede din aer, inventată de T. Nelson Down (1867-1938).

— Rahat! exclamă Shadow și sorbi miedul din două înghițituri; gustul de miere cu murături îi umplu gura.

— Așa, zise domnul Wednesday. Acum ești omul meu.

— Deci vrei să știi cum am făcut trucul ăla? întrebă Sweeney.

— Da, răspunse Shadow. Ai ascuns monedele în mînecă?

— N-au fost niciodată în mînecă, răspunse Sweeney, apoi, încîntat de el însuși, izbucni în hohote de rîs, zguduindu-se de parcă ar fi fost un vulcan pe cale să erupă. E cel mai simplu truc din lume. Sînt gata să mă bat cu tine pentru el.

— Nu mă bat, zise Shadow, clătinînd din cap.

— Asta chiar e o chestie grozavă! strigă Sweeney, să-l audă toată sala. Bătrînul Wednesday își angajează o gardă de corp, iar individul e prea laș ca să-și folosească pumnii!

— N-o să mă bat cu tine, repetă Shadow.

Sweeney se legănă și transpiră, își mîngîie cozorocul șepcii de baseball, apoi înhăță o monedă din aer și o puse pe masă.

— E aur adevărat, dacă vrei să știi, spuse el. Indiferent dacă o să cîștigi sau dacă o să pierzi — și o să pierzi —, banul e al tău dacă te bați cu mine. Cine ar fi crezut că un flăcău solid ca tine e un laș amărît!

— Ti-a zis că nu se bate cu tine, interveni Wednesday. Mad Sweeney, pleacă de aici! Ia-ți berea și pleacă!

Sweeney făcu un pas către Wednesday și zise:

— Ai zis că beau pe gratis, boșorog sortit pieirii? Ești un spînzură-n copaci fără suflet! răcni el, înroșindu-se la față.

Wednesday întinse mîinile într-un gest împăciuitor.

— Lasă prostiile, Sweeney. Și fii atent ce cuvinte folosești.

Sweeney se uită la el, apoi spuse cu gravitatea unui om foarte beat:

— Ai angajat un laș. Ce crezi că ar fi făcut dacă te-aș fi pocnit?

Wednesday se întoarse către Shadow:

— M-am săturat. Rezolvă situația.

Shadow se ridică în picioare și privi în sus, spre figura lui Mad Sweeney. Cît de înalt era individul ăla? se minună el. Apoi zise:

— Ne plictisești. Ești beat. Cred că-i cazul să pleci.

Pe figura lui Sweeney se întinse un zîmbet larg.

— Atunci, ține, spuse el și-și lansă pumnul uriaș către Shadow.

Shadow fu aruncat în spate; pumnul lui Sweeney îl lovise chiar sub ochiul drept. Văzu stele verzi și-l copleși durerea.

Și cu asta, începu bătaia.

Sweeney lupta fără stil, fără știință, doar cu entuziasm pentru bătaia în sine. Lansa lovituri zdravene, surprinzătoare, dar multe dintre ele își ratau ținta.

Shadow lupta în apărare, cu atenție, parînd loviturile lui Sweeney sau ferindu-se de ele. Deveni foarte conștient de spectatorii din jur. Mesele fură trase deoparte, în ciuda protestelor celor care stăteau la ele, ca să li se facă loc. Shadow mai era conștient și de faptul că Wednesday îl privea tot timpul, continuînd să-și afișeze rînjetul lipsit de umor. Îi era clar că fusese supus unui test, dar cărui fel de test?

În închisoare, Shadow învățase că existau două feluri de bătăi: bătăi de tipul *nu-te-pune-cu-mine*, în care trebuia să dai un spectacol cît mai impresionant, și bătăi particulare, bătăi *adevărate*, care erau iuți, dure și nasoale și care se terminau în cîteva secunde.

— Sweeney, întrebă Shadow gîfîind, de ce ne batem?

— Pentru plăcerea luptei, răspunse Sweeney, care părea treaz sau care nu mai arăta deloc beat. Pentru încîntarea pură și afurisită a bătăii. Nu simți bucuria din venele tale, care curge precum seva atunci cînd se împrimăvărează?

Buza îi sîngera. Ca și încheieturile degetelor lui Shadow.

— Cum e cu producția de monede? întrebă Shadow, apoi se dădu înapoi și se răsuci, încasînd lovitura în umăr, nu în figură.

— Ți-am spus cum am făcut de prima dată, mormăi Sweeney. Dar nu-i nimeni mai orb — oho! ce lovitură bună! — decît cel care nu vrea să asculte.

Shadow îl izbi pe Sweeney, făcîndu-l să se lovească de o masă, iar paharele goale și scrumierele de pe aceasta căzură și se zdrobiră pe dușumea. Ar fi putut să-l dea gata în momentul acela.

Se uită la Wednesday, care dădu din cap. Shadow privi în jos la Sweeney și-l întrebă:

— Gata?

Mad Sweeney ezită, apoi dădu din cap. Shadow îl lăsă în pace și se retrase cîțiva pași. Sweeney, gîfîind, reuși să se ridice în picioare.

— Gata pe dracu'! răcni el. O să fie gata cînd o să spun eu!

Apoi rînji și se repezi înainte, încercînd să-l lovească pe Shadow. Călcă pe un cub de gheață, iar rînjetul i se transformă într-o expresie de consternare cînd simți că-i fug picioarele de sub el și căzu pe spate. Ceafa lui izbi podeaua cîrciumii cu un bubuit zdravăn.

Shadow își puse genunchiul pe pieptul lui Sweeney.

— Te întreb pentru a doua oară: am încheiat bătaia?

— De data asta, da, răspunse Sweeney, ridicîndu-și capul de pe dușumea. Pentru că bucuria s-a scurs din mine precum pișatul unui băiețel într-un bazin de înot într-o zi caniculară.

Apoi scuipă sîngele din gură, închise ochii și începu să sforăie profund și maiestuos.

Cineva îl bătu pe Shadow pe spate. Wednesday îi puse o sticlă de bere în mînă.

Berea avea gust mai bun decît miedul.

Shadow se trezi întins pe bancheta din spate a sedanului. Soarele dimineții strălucea, iar pe el îl durea capul. Se ridică ametit și se frecă la ochi.

Wednesday șofa și fredona o melodie fără cuvinte. Pe bord avea un pahar de hîrtie plin cu cafea. Se aflau pe o autostradă interstatală. Scaunul de lîngă șofer era gol.

— Cum te simți în dimineața asta minunată? întrebă Wednesday fără să se întoarcă.

— Ce s-a întîmplat cu mașina mea? se interesă Shadow. Era închiriată.

— Mad Sweeney a dus-o înapoi. Asta făcea parte din înțelegerea pe care ați încheiat-o aseară. După bătaie.

Conversația din noaptea trecută începu să se agite în capul lui Shadow.

— Ai niște cafea?

Bărbatul cel înalt căută sub scaunul de lîngă el și luă o sticlă nedesfăcută cu apă.

— Ține. Ești deshidratat. Pentru moment, asta o să te ajute mai mult decît cafeaua. O să ne oprim la următoarea benzinărie și o să iei micul dejun. Trebuie să te speli. Arăți ca dracu'.

Shadow deșurubă capacul sticlei cu apă și bău. Ceva zăngăni în buzunarul hainei sale. Vîrî mîna în buzunar și scoase o monedă de mărimea uneia de-o jumătate de dolar. Era grea și galbenă.

În benzinărie, Shadow își cumpără o trusă care conținea un aparat de ras, o cremă de ras, un pieptene și o periuță de dinți împachetată împreună cu un tubuleț de pastă de dinți. Apoi se duse în toaleta bărbaților și se privi în oglindă.

Avea o vînătaie sub un ochi — cînd o atinse, ușor, cu un deget, descoperi că-l doare foarte rău — și buza de jos umflată.

Își spălă fața cu săpun lichid din toaleta bărbaților, apoi își săpuni obrajii și se rase. Se spălă pe dinți. Își umezi părul și îl pieptănă. Tot groaznic arăta.

Se întrebă ce-o să spună Laura cînd o să-l vadă, apoi își aminti că Laura n-o să spună nimic niciodată și văzu în oglindă că-i tremurau buzele, dar numai pentru o clipă.

Ieși din toaletă.

— Arăt ca un rahat, zise el.

— Bineînțeles, îl aprobă Wednesday.

Wednesday cumpără de la casă un pachet cu mîncare și plăti și benzina, răzgîndindu-se de două ori dacă să achite cu bani gheață sau cu cartea de credit, spre enervarea tinerei care mesteca gumă în spatele tejghelei. Shadow privi cum Wednesday devenea tot mai nervos și se scuza tot mai mult. Individul arăta, deodată, foarte bătrîn. Fata îi dădu banii înapoi și făcu plata din cartea de credit, apoi îi dădu chitanța pentru card și-i luă iar banii, după care îi înapoie banii și luă altă carte de credit. Wednesday era pe punctul de a izbucni în plîns — un bătrîn neajutorat în piața implacabilă a lumii moderne care folosește cartele din plastic.

Apoi ieșiră din benzinăria încălzită, cu răsuflarea transformîndu-li-se în aburi.

Erau iarăși pe drum, pe lîngă ei treceau pajiști cu iarbă cafenie. Copacii erau desfrunziți, morți. Două păsări negre îi priviră de pe o sîrmă de telegraf.

— Wednesday!

— Ce vrei?

— Din cîte am văzut eu, n-ai plătit benzina.

— Da?

— Din cîte am văzut eu, femeia aia a plătit pentru privilegiul de a te avea în benzinăria ei. Crezi că și-a dat seama între timp?

— Nici vorbă.

— Ce ești? Un escroc de doi bani?

— Da, răspunse Wednesday, dînd din cap. Presupun că asta sînt. Printre altele.

Apoi trecu pe banda din stînga ca să depășească un camion. Cerul era sumbru, de un cenușiu uniform.

— O să ningă, zise Shadow.

— Da.

— Sweeney mi-a arătat cum a făcut trucul cu monedele de aur?

— Oh, da.

— Nu-mi amintec.

— O să-ți amintești. A fost o noapte lungă.

Mai mulți fulgi mici de zăpadă atinseră parbrizul și se topiră imediat.

— Trupul soției tale este expus în acest moment la Wendell's Funeral Parlor, zise Wednesday. Apoi, după prînz, va fi luat de acolo și dus la cimitir pentru înmormîntare.

— De unde știi?

— Am dat telefon în timp ce tu erai la toaletă. Știi unde se află Wendell's Funeral Parlor?

Shadow dădu din cap. Fulgii de zăpadă se agitau în fața lor.

— Asta-i ieșirea noastră de pe autostradă, zise Shadow.

Mașina ieși de pe șoseaua interstatală și trecu pe lîngă grupul de moteluri din nordul orașului Eagle Point.

Trecuseră trei ani. Da. Erau mai multe semafoare, vitrine de magazine necunoscute... Shadow îi ceru lui Wednesday să încetinească în timp ce treceau prin dreptul sălii Muscle Farm. ÎNCHIS PE DURATĂ NEDEFINITĂ DIN CAUZĂ DE DECES, anunța un panou scris de mînă, prins pe ușă.

O luară la stînga, pe strada principală. Trecură pe lîngă un salon nou de tatuaje și pe lîngă Centrul pentru Recrutări în Forțele Armate, apoi pe lîngă Burger King și pe lîngă Farmacia lui Olsen — familiară și neschimbată —, apoi, în cele din urmă, ajunseră la fațada din cărămizi galbene a Wendell's Funeral Parlor. O firmă de neon de pe fereastra din față anunța: CASA ODIHNEI VEȘNICE. Sub firmă se aflau pietre de mormînt fără inscripții și fără sculpturi.

Wednesday opri mașina în parcare și întrebă:

— Vrei să vin cu tine?

— Nu neapărat.

— Foarte bine, zise el, scoțîndu-și din nou la iveală rînjetul lipsit de umor. Am niște treburi de făcut în timp ce tu o să-ți iei rămas-bun. O să rezerv camere la motelul America. Ne întîlnim acolo după ce termini.

Shadow ieși din mașină și îl privi cum pleacă. Apoi intră în clădirea pompelor funebre. Coridorul slab luminat mirosea a flori și a lac de mobilă, cu o vagă nuanță de formaldehidă. În capăt se afla Capela Odihnei Veșnice.

Shadow își dădu seama că ținea în mînă banul de aur, pe care-l trecea în mod automat din palmă pe dosul palmei, într-un gest ce se repeta fără încetare. Greutatea din mînă îi dădea siguranță.

Numele soției sale era scris pe o bucată de hîrtie prinsă de ușa de la capătul coridorului. Shadow intră în Capela Odihnei Veșnice. Cunoștea cea mai mare parte a persoanelor din încăpere: colegi de serviciu ai Laurei și mulți dintre prietenii ei.

Îl recunoscură cu toții. Shadow văzu acest lucru pe fețele lor. Cu toate acestea, nu-i zîmbi nimeni, nu-l salută nimeni.

La capătul încăperii se afla o mică estradă, iar pe ea se găsea un sicriu de culoare crem, ce avea în jur mai multe buchete de flori stacojii, galbene, albe și de un purpuriu profund, sîngeriu. Shadow făcu un pas. Din locul în care se afla putea să vadă trupul Laurei. Nu voia să se apropie. Nu îndrăznea să se apropie.

Un bărbat în costum negru — Shadow presupuse că lucra la firma de pompe funebre — îi spuse:

— Domnule, vreți să semnați în cartea de condoleanțe?

Și-i arătă un registru legat în piele, lăsat deschis pe un pupitru.

Iar el scrise SHADOW și data, cu scrisul său precis, apoi, încet, adăugă dedesubt (CĂȚELUȘUL). După aceea se duse către capătul încăperii, unde se strînseseră

oamenii și unde se găsea sicriul ce avea în el lucrul acela care nu mai era Laura.

O femeie scundă intră pe ușă și ezită o clipă. Avea părul roșu-arămiu și purta haine scumpe și foarte negre. *Veșminte de văduvă*, își zise Shadow, care o recunoscu pe Audrey Burton, soția lui Robbie.

Audrey ținea în mînă un buchet de violete înfășurate la capăt în folie argintie. Un buchet pe care l-ar fi făcut un copil în luna iunie, gîndi Shadow. Dar violetele nu erau flori ale sezonului în care se aflau.

Audrey străbătu încăperea și se duse la coșciugul Laurei. Shadow o urmă.

Laura zăcea întinsă, cu ochii închiși, cu brațele încrucișate pe piept. Purta un costum albastru, de modă veche, pe care Shadow nu-l știa. Părul ei castaniu, lung, nu-i cădea în ochi. Era Laura și nu era ea. Shadow își dădu seama că modul în care se odihnea ea era nenatural, pentru că Laura avea un somn foarte neliniștit.

Audrey își așeză buchetul de violete de vară pe pieptul Laurei. Apoi își strînse gura și scuipă zdravăn pe figura moartei.

Scuipatul o izbi pe Laura pe obraz și începu să se scurgă către urechea ei.

Audrey se îndreptă apoi spre ușă, iar Shadow se grăbi după ea.

— Audrey! zise el.

— Shadow. Ai evadat sau ți-au dat drumul?

Bărbatul se întrebă dacă femeia lua tranchilizante, pentru că avea vocea distantă și detașată.

— Mi-au dat drumul ieri. Sînt un om liber, zise Shadow. Ce naiba a însemnat asta?

Audrey se opri în coridorul întunecat.

— Violetele? Au fost întotdeauna florile ei favorite. Cînd eram copii ne duceam împreună să culegem violete.

— Nu mă refeream la violete.

— Oh, întrebai de *aia*, zise ea și-și șterse ceva invizibil de la colțul gurii. Am crezut că motivul era evident.

— Nu și pentru mine.

— Poliția nu ți-a spus? întrebă ea cu o voce calmă, lipsită de orice emoție. Nevasta ta a murit cu sula soțului meu în gură.

Shadow se întoarse în sala de priveghere. Cineva șterse scuipatul.

Înmormîntarea avu loc după prînz — Shadow mîncă la Burger King. Coșciugul de culoare crem al Laurei fu îngropat într-un cimitir mic, fără nume, de la marginea orașului: o pajiște împădurită, deluroasă, neîngrădită, plină cu pietre de mormînt din granit negru sau din marmură albă.

Shadow se duse la cimitir cu dricul lui Wendell, împreună cu mama Laurei. Doamna McCabe părea să creadă că Laura murise din vina lui Shadow.

— Dacă ai fi fost aici, zise ea, nu s-ar fi întîmplat nimic. Nu pricep de ce s-a măritat cu tine. I-am spus asta. I-am spus de nenumărate ori. Dar copiii nu ascultă de mama lor. Te-ai bătut? întrebă ea după ce se uită mai atentă la figura lui Shadow.

— Da, îi răspunse el.

— Ești un sălbatic, zise ea, apoi tăcu și-și ținu capul drept, privind în față.

Spre surpriza lui Shadow, Audrey Burton veni și ea la funeralii și stătu în spate. Serviciul religios scurt se termină, sicriul fu coborît în pămîntul rece, iar oamenii plecară.

Shadow nu plecă. Rămase acolo cu mîinile în buzunare, tremurînd, uitîndu-se la gaura din pămînt.

Deasupra lui, cerul era cenușiu ca fierul, fără nimic caracteristic și neted ca o oglindă. Continua să ningă din cînd în cînd, cu fulgi ce se roteau fantomatic.

Voia să-i spună ceva Laurei și era pregătit să aștepte pînă cînd avea să știe ce să-i spună. Universul începu să-și piardă încet lumina și culoarea. Picioarele lui Shadow amorțiră, iar mîinile și fața îl dureau din cauza frigului. Își îndesă mîinile în buzunare ca să le

încălzească, iar degetele i se strînseră în jurul mondei de aur.

Se duse lîngă mormînt.

— Asta-i pentru tine, zise el.

Peste sicriu fuseseră aruncate mai multe lopeți de pămînt, dar groapa nu fusese umplută. Shadow aruncă moneda de aur în mormînt, lîngă Laura, apoi aruncă pămînt în groapă ca să ascundă moneda de lăcomia groparilor. Își scutură pămîntul de pe mîini și zise:

— Noapte bună, Laura.

După aceea adăugă:

— Îmi pare rău.

Se întoarse cu fața către luminile orașului și începu să meargă către Eagle Point.

Motelul era la vreo două mile, dar după ce petrecuse trei ani în închisoare îl încînta ideea că poate să meargă pe jos, să meargă veșnic, dacă trebuia. Putea să continue să meargă spre nord și să ajungă în Alaska, sau spre sud, pînă în Mexic sau mai departe. Putea să meargă pînă în Patagonia sau pînă în Țara de Foc.

O mașină opri lîngă el. Fereastra automobilului coborî.

— Shadow, vrei să te duc cu mașina? întrebă Audrey Burton.

— Nu, răspunse el. În nici un caz tu.

Continuă să meargă pe jos. Audrey mergea alături de el, cu cinci kilometri la oră. Fulgi de zăpadă dansau în lumina farurilor ei.

— Credeam că-i prietena mea, zise Audrey. Discutam în fiecare zi. Cînd mă certam cu Robbie, ea era prima care afla. Ne duceam la Chi-Chi, beam cîte o margarita și discutam despre cît de scîrboși pot să fie bărbații. Și în tot acest timp ea se regula cu el, fără ca eu să-mi dau seama.

— Audrey, te rog să pleci.

— Vreau doar să știi că am avut un motiv serios ca să fac ceea ce am făcut.

Shadow nu zise nimic.

— Hei! strigă ea. Vorbesc cu tine!

Shadow se întoarse către ea:

— Vrei să-ți spun că ai avut dreptate s-o scuipi pe Laura în față? Vrei să-ți spun că nu mi-a păsat? Sau că ceea ce mi-ai spus m-a făcut s-o urăsc mai mult decît îi simt lipsa? N-o să se întîmple asta.

Femeia merse cu mașina alături de el încă un timp, fără să mai spună nimic. Apoi întrebă:

— Shadow, cum a fost în pușcărie?

— A fost bine. Tu te-ai fi simțit ca acasă.

Audrey apăsă pe accelerație, făcînd motorul să mugească, apoi plecă.

După ce lumina farurilor dispăru, universul deveni întunecat. Crepusculul se transformă în noapte. Shadow se aștepta ca mersul să-l încălzească, să-i împrăștie căldură în mîinile reci ca gheața și în picioare. Nu se întîmplă așa.

Pe cînd era în închisoare, Low Key Lyesmith se referise odată la micul cimitir din spatele infirmeriei numindu-l Livada Oaselor, iar imaginea se înrădăcinase în mintea lui Shadow. În noaptea aceea visase o livadă în lumina lunii, cu pomi de-un alb scheletic, cu ramuri care se terminau cu mîini osoase și cu rădăcini bine înfipte în morminte. În visul lui, în copacii din livada oaselor creșteau fructe, iar fructele din visul acela aveau ceva tulburător, dar cînd se trezise nu-și mai amintise ce fructe ciudate creșteau în copacii aceia, nici de ce i se păruseră atît de respingătoare.

Pe lîngă el trecură mașini. Shadow își dori ca în zona aceea să fi existat trotuare. Se împiedică de ceva în întuneric și căzu în șanțul de la marginea drumului, iar mîna dreaptă i se cufundă în noroiul rece, adînc de vreo zece centimetri. Se ridică în picioare și-și șterse mîinile de cracii pantalonului. Rămase locului, zăpăcit. Avu timp doar să observe că în spatele lui era cineva, înainte ca pe nas și pe gură să-i fie pus ceva umed și să simtă un miros aspru, de chimicale.

De data asta, șanțul i se păru cald și confortabil.

Shadow își simțea tîmplele de parcă i-ar fi fost atașate la restul craniului cu niște cuie pentru prins tabla pe acoperiș. Avea mîinile legate la spate cu un soi de fîșii. Se afla într-o mașină, pe o banchetă din piele. Pentru o clipă, se întrebă dacă se întîmplase ceva cu simțul său al distanței, apoi își dădu seama că într-adevăr celălalt scaun se afla departe de el.

În jurul lui se aflau oameni, dar nu putea să se întoarcă și să-i privească.

Tînărul gras din celălalt capăt al limuzinei luă din bar o cutie cu Coca Cola dietetică și o deschise. Purta o haină lungă, neagră, dintr-un material mătăsos și părea să fi ieșit de curînd din adolescență, pentru că pe un obraz îi luceau stropi de acnee. Zîmbi cînd văzu că Shadow se trezise.

— Salut, Shadow, zise el. Să nu faci pe șmecherul cu mine.

— Bine, răspunse Shadow. N-o să fac. Poți să mă lași la motelul America, de pe autostrada interstatală?

— Arde-l, îi zise tînărul persoanei din stînga lui Shadow, iar acesta încasă un pumn în plexul solar, care-i tăie răsuflarea și-l dărîmă; Shadow se îndreptă încet.

— Ți-am zis să nu faci pe șmecherul cu mine. Răspunde pe scurt și la obiect sau te omor. Sau poate n-o să te omor. Poate o să-i las pe copii să-ți rupă toate oasele din trupul tău afurisit. Sînt cu totul două sute șase oase. Așa că nu face pe șmecherul.

— Am înțeles, răspunse Shadow.

Lumina din limuzină își schimbă culoarea, din violet în albastru, apoi în verde, iar după aceea în galben.

— Lucrezi pentru Wednesday, zise tînărul.

— Da.

— Ce naiba vrea? Ce face aici? Trebuie să aibă un plan. Care-i planul lui?

— Am început să lucrez pentru domnul Wednesday în dimineața asta, spusa Shadow. Sînt comisionarul lui.

— Vrei să spui că nu știi?

— Exact.

Băiatul își desfăcu jacheta și scoase din buzunarul interior o tabacheră din argint. O deschise și-i oferi lui Shadow o țigară.

— Fumezi?

Shadow se gîndi să-i ceară să-i dezlege mîinile, apoi renunță.

— Mulțumesc, dar nu fumez.

Țigara părea să fie făcută de mînă, iar cînd băiatul o aprinse cu o brichetă neagră, mirosi ca și cum ar fi luat foc un circuit electric.

Tînărul inhală fumul, apoi își ținu răsuflarea. Lăsă fumul să-i iasă pe gură și-l inhală din nou prin nări. Shadow bănui că exersase chestia asta în fața oglinzii înainte s-o facă în public.

— Dacă mă minți, zise băiatul, care părea la mare distanță, o să te omor. Știi asta.

— Mi-ai mai spus.

Băiatul mai trase un fum din țigară.

— Ai zis că locuiți la motelul America? întrebă el, apoi bătu în geamul din spatele lui, dinspre șofer: geamul coborî. La motelul America, de pe autostrada interstatală. Trebuie să-l lăsăm acolo pe oaspetele nostru.

Șoferul dădu din cap, iar geamul se ridică.

Luminile de fibră optică ce pîlpîiau în interiorul limuzinei continuau să-și schimbe culoarea în mod ciclic. Shadow avu impresia că și ochii băiatului sclipeau, avînd culoarea verde a unui monitor de calculator antic.

— Omule, să-i spui lui Wednesday așa. Să-i spui că el ține de trecut. Că-i uitat de toți. Că-i bătrîn. Să-i spui că noi sîntem viitorul și că nu ne pasă de el sau de cei ca el. El a fost aruncat în lada de gunoi a istoriei, în timp ce oamenii ca mine se plimbă cu limuzina pe superautostrăzile zilei de mîine.

— O să-i spun, zise Shadow, care începea să se simtă amețit și spera că nu se îmbolnăvise.

— Să-i spui că avem o realitate a naibii de reprogramată. Să-i spui că limbajul e un virus și că religia este un sistem de operare, iar rugăciunile sînt doar e-mailuri nesolicitate, zise calm tînărul, din mijlocul fumului.

— Am înțeles. Puteți să mă lăsați aici. Merg pe jos restul drumului.

Tînărul dădu din cap.

— Mi-a făcut plăcere să discut cu tine, zise el; se părea că fumul îl îmblînzise. Trebuie să știi că, dacă te omorîm, atunci te și ștergem. Ai priceput? Un click și ești rescris în mod aleatoriu cu unu și cu zero. Nestergerea nu-i posibilă, adăugă el, apoi bătu în geam. O să coboare aici, spuse, apoi se întoarse către Shadow și îndreptă țigara către el. Piele sintetică de broască rîioasă. Știi că acum putem face bufotenină* sintetică?

Mașina se opri, iar ușa se deschise. Shadow coborî împleticindu-se. Legăturile îi fuseseră tăiate. Shadow se întoarse. Interiorul mașinii devenise un nor de fum învîrtejit în care luceau două lumini, acum arămii la culoare, ca ochii minunați ai unei broaște rîioase.

— Totul e în legătură cu paradigma dominantă, Shadow. Altceva nu contează. Apropo, condoleanțe pentru doamna ta.

Ușa se închise, iar lunga limuzină plecă în liniște. Shadow se afla la vreo două sute de metri de motel. Oluă într-acolo, respirînd aerul rece și trecînd pe lîngă reclamele roșii, galbene și albastre, care atrăgeau atenția asupra tuturor felurilor de mîncare pe care și le poate imagina un om, cu condiția ca mîncărurile acelea să fie hamburgeri. Și ajunse la motelul America fără nici un incident.

---

* Bufotenină — alcaloid cu efect halucinogen; există în multe plante, dar a fost inițial izolat din secreția pielii broaștei rîioase.

Capitolul Trei

Fiecare oră te rănește. Ultima te ucide.

— zicală veche

La recepția motelului America se afla o tînără slabă, care-i spuse lui Shadow că prietenul lui îi reținuse deja o cameră și-i dădu cheia: un dreptunghi din plastic. Individa avea păr blond și o mutră de rozătoare, asemănarea devenind mai evidentă atunci cînd avea un aer bănuitor și mai puțin vizibilă atunci cînd zîmbea. Refuză să-i spună numărul camerei lui Wednesday și insistă să-i telefoneze ea acestuia ca să-l anunțe că sosise oaspetele lui.

Wednesday ieși dintr-o cameră de pe hol și-i făcu semn lui Shadow.

— Cum a fost înmormîntarea? întrebă el.

— S-a terminat, răspunse Shadow.

— Vrei să discutăm despre asta?

— Nu.

— Bine, zise Wednesday, rînjind. În zilele astea se vorbește prea mult. Vorbe, vorbe, vorbe. Țara asta ar duce-o mult mai bine dacă oamenii ar învăța să sufere în tăcere.

Wednesday îl conduse în camera sa, care se afla vizavi de cea a lui Shadow. În cameră erau hărți peste tot, despăturite, întinse pe pat, prinse pe pereți. Wednesday făcuse semne pe hărți cu markere în culori

aprinse: verde-fluorescent, roz-țipător și portocaliu-vivace.

— Am fost dus cu mașina de un puști gras, zise Shadow. A zis să-ți spun că ai fost azvîrlit în lada de gunoi a istoriei, iar oamenii ca el se plimbă cu limuzinele pe superautostrada vieții. Ceva în genul ăsta.

— E un mucos, replică Wednesday.

— Îl cunoști?

Wednesday ridică din umeri și răspunse:

— Știu cine e. Habar n-au indivizii ăștia, spuse el așezîndu-se pe singurul scaun din încăpere. Habar n-am de nimic. Cît timp trebuie să mai stai în oraș?

— Nu știu. Probabil încă o săptămînă. Presupun că trebuie să strîng lucrurile Laurei, să rezolv cumva cu apartamentul, să scap de hainele ei, chestii de felul ăsta. Chestia asta o s-o înebunească pe mama ei, dar femeia aia merită așa ceva.

Wednesday dădu din capul său imens și zise:

— Cu cît o să termini mai repede, cu atît mai iute o să plecăm din Eagle Point. Noapte bună.

Shadow traversă coridorul. Camera sa era un duplicat al celei a lui Wednesday, inclusiv ilustrația cu un apus sîngeriu de pe perete, de deasupra patului. Comandă o pizza cu brînză și chiftele, apoi umplu cada și turnă în apă toate sticluțele cu șampon oferite de motel, făcînd multă spumă.

Era prea lung ca să stea întins în cadă, dar se așeză în ea și se desfătă cît îi fu cu putință. Shadow își făgăduise că o să facă baie cînd o să iasă din pușcărie, iar Shadow își ținea promisiunile.

Pizza sosi la scurt timp după ce ieși din cadă, iar Shadow o mîncă, udînd-o cu o bere fără alcool.

Apoi rămase întins în pat, gîndindu-se. *E primul pat în care dorm ca om liber.* Gîndul acesta îi făcu mai multă plăcere decît își imaginase că îi va face. Lăsă perdeaua netrasă și urmări prin fereastră farurile mașinilor și reclamele pentru restaurant, liniștit de ideea

că afară era altă lume, una în care putea să pătrundă oricînd dorea.

Shadow ar fi putut să se ducă să se culce în patul său, acasă, în apartamentul în care locuise împreună cu Laura. În patul în care dormise împreună cu Laura. Dar l-ar fi durut prea tare dacă ar fi stat acolo fără ea, înconjurat de lucrurile ei, de mirosul ei, de viața ei...

Să nu te duci acolo, își spuse Shadow și hotărî să se gîndească la altceva. Se gîndi la trucurile cu monede. Știa că nu avea personalitatea necesară ca să fie magician, că nu era în stare să brodeze povești atît de convingătoare, încît să fie credibil, că nu voia să facă trucuri cu cărți de joc, nici să scoată din nimic flori de hîrtie. El voia doar să facă scamatorii cu monede, îi plăcea dibăcia necesară pentru asta. Începu să facă o listă cu disparițiile de monede pe care le reușise, iar asta îi aminti de moneda pe care o aruncase în mormîntul Laurei, apoi o auzi în minte pe Audrey, care-i spunea că Laura murise cu sula lui Robbie în gură. Și simți din nou o durere în suflet.

Fiecare oră te rănește. Ultima te ucide. Unde auzise chestia asta?

Se gîndi la comentariul lui Wednesday și zîmbi fără să vrea. Shadow auzise prea mulți oameni spunîndu-și unul altuia să nu-și reprime simțămintele, să-și exteriorizeze emoțiile, să lase durerea să se ducă. Își zise că se puteau spune multe despre stăpînirea emoțiilor. Dacă te stăpînești prea mult timp și prea tare, s-ar putea ca după un timp să nu mai simți nimic.

Îl cuprinse somnul, fără să-și dea seama.

Mergea.

Mergea printr-o cameră mai mare decît un oraș și peste tot erau statui, sculpturi și imagini cioplite grosolan în piatră. Stătea lîngă o statuie a ceva ce semăna a femeie, care avea sînii goi, ce-i atîrnau pe piept, în jurul mijlocului avea un șir de mîini retezate, ținea în ambele mîini cuțite ascuțite, iar în loc de cap, din gît îi creșteau doi șerpi, cu trupurile arcuite, față

în față, pregătiți de atac. În statuia aceea exista ceva care te tulbura profund, exista un rău adînc și violent. Shadow se îndepărtă de ea.

Începu să meargă prin sală. Ochii sculptați ai acelor statui care aveau ochi păreau că-i urmăresc fiecare pas.

În vis își dădea seama că fiecare statuie avea un nume, care ardea pe podea în fața ei. Bărbatul cu păr alb și care avea la gît un colier făcut din dinți era *Leucotios**; femeia cu șolduri late, cu o deschizătură imensă între picioare, din care picau monștri, era *Hulbur***; bărbatul cu cap de berbec ce ținea o sferă de aur era *Hershef****.

În vis, auzea o voce pedantă și aferată, dar nu vedea pe nimeni.

— Aceștia sînt zei care au fost uitați. Acum sînt ca și morți. Pot fi găsiți doar în povești neinteresante. Au dispărut, dar numele lor și imaginile lor rămîn cu noi.

Shadow coti după un colț și știu că ajunsese în altă încăpere, și mai mare decît prima. Se întindea mai departe decît vedea cu ochii. Lîngă el se aflau craniul unui mamut, lustruit și cafeniu, și o pelerină mițoasă, colorată cu ocru, pe care o purta o femeie scundă, cu mîna stîngă deformată. Lîngă aceasta se aflau trei femei cioplite dintr-o singură stîncă de granit, cu șoldurile lipite; figurile lor aveau un aspect nefinisat, în timp ce sînii și organele genitele fuseseră sculptate cu o grijă deosebită. Și mai era o pasăre nezburătoare, pe care Shadow n-o recunoscu, de două ori mai înaltă decît el, cu cioc ca de vultur, dar cu brațe de om; și altele, de același soi.

---

* Leucetios sau Leucotios — zeul gal al tunetului.

** Tiamat sau Ummu-Hulbur — zeiță din mitologia sumeriană și babiloniană, care a umplut abisul cosmic cu apele primordiale; a născut monștri, care să lupte împotriva zeilor.

*** Heryshaf sau Harsaphes — zeu egiptan al fertilității, născut din apele primordiale; e reprezentat ca un bărbat cu cap de berbec.

Vocea îi vorbi încă o dată, ca și cum li s-ar fi adresat unor elevi:

— Aceștia sînt zei care au dispărut din amintire. Chiar și numele lor a fost uitat. Oamenii care i-au venerat au fost și ei uitați, ca și zeii lor. Totemurile lor au fost sfărîmate și dărîmate de mult timp. Ultimii lor preoți au murit fără să le transmită altora secretele lor. Zeii mor. Iar atunci cînd mor cu adevărat nu-i jelește nimeni și nu-i ține minte nimeni. Ideile sînt mai greu de ucis decît oamenii, dar pînă la urmă pot fi ucise și ele.

Prin sală începu să se întindă zgomotul unor șoapte, un susur care-i provocă lui Shadow, în vis, o înfiorare și o teamă inexplicabilă. O panică atotcuprinzătoare îl copleși în sala aceea a zeilor de existența cărora se uitase — zei cu figuri de caracatiță și zei ce erau doar mîini mumificate sau stînci care cădeau sau focuri izbucnite în pădure...

Shadow se trezi cu inima zbătîndu-i-se în piept și cu fruntea năclăită de sudoare. Cifrele roșii ale ceasului de lîngă pat îi arătară că era ora 1 și trei minute noaptea. Lumina de la firma motelului America sclipea prin ferestrele dormitorului. Dezorientat, Shadow se ridică și se duse în baie. Urină fără să aprindă lumina, apoi se întoarse în dormitor. Visul rămăsese proaspăt și viu în mintea lui, dar nu-și explica de ce-l speriase într-un asemenea hal.

Lumina care pătrundea în încăpere de afară nu era puternică, dar ochii lui Shadow se obișnuiseră cu întunericul. Văzu că pe marginea patului său stătea o femeie.

O recunoscu. Ar fi recunoscut-o dintr-o mulțime de o mie de oameni, chiar și dintr-una de o sută de mii de indivizi. Femeia purta încă acel costum de culoare bleumarin, în care fusese înmormîntată.

Vocea ei era doar o șoaptă, dar una pe care o cunoștea.

— Presupun că o să mă întrebi ce caut aici, zise Laura.

Shadow nu spuse nimic.

Se așează pe singurul scaun din cameră și întrebă, în cele din urmă:

— Tu ești?

— Da, răspunse ea. Mi-e frig, cățelușule.

— Ești moartă, copilă.

— Da, zise ea. Da, sînt moartă. Vino și stai lîngă mine, adăugă, bătînd ușor cu mîna în pat, lîngă ea.

— Nu, zise Shadow. Cred că deocamdată o să stau aici. Avem niște probleme nerezolvate și trebuie să discutăm despre ele.

— Cum ar fi, de exemplu, faptul că-s moartă?

— Probabil, dar eu mă gîndeam la modul în care ai murit. Cum ați murit tu și Robbie.

— Oh! exclamă ea. La asta te gîndeai.

Shadow simți — sau poate își imagină că simte — miros de putreziciune, de flori și de chimicale. Soția lui — fosta lui soție... nu, se corectă el, *răposata* lui soție — stătea pe pat și se uita la el fără să clipească.

— Cățelușule, zise ea, vrei — crezi că-i posibil — să-mi dai o țigară?

— Credeam că te-ai lăsat.

— M-am lăsat. Dar acum nu-mi mai pasă de riscul de a mă îmbolnăvi. Și cred că mi-ar calma nervii. În holul motelului e un automat.

Shadow își puse blugii și tricoul și se duse desculț în hol. Recepționerul de noapte era un bărbat de vîrstă medie, care citea o carte de John Grisham. Shadow cumpără un pachet de Virginia Slims de la automat. Îi ceru recepționerului o cutie de chibrituri.

— Aveți o cameră de nefumător, îi spuse recepționerul. Să deschideți fereastra, îl sfătui el, apoi îi dădu o cutie de chibrituri și o scrumieră de plastic cu emblema motelului America.

— Am înțeles, zise Shadow.

Se duse înapoi în cameră. Laura se întinsese pe așternutul mototolit. Shadow deschise fereastra și-i dădu țigările și chibriturile. Degetele ei erau reci. Laura

aprinse un chibrit, iar Shadow văzu că unghiile ei, de obicei îngrijite, arătau roase și rupte, cu noroi sub ele.

Laura aprinse țigara, inhală fumul și stinse chibritul. Trase un alt fum și zise:

— Nu-i simt gustul. Nu-mi folosește la nimic.

— Îmi pare rău, zise el.

— Și mie, spuse Laura.

Cînd femeia trase din țigară, vîrful acesteia luci, iar Shadow putu să-i zărească fața.

— Deci ți-au dat drumul.

— Da.

Vîrful țigării strălucea portocaliu.

— N-ar fi trebuit să te amestec în povestea asta.

— Am fost de acord, zise el. Aș fi putut să refuz.

Shadow se întreba de ce nu-i era frică de ea. De ce visul despre un muzeu îl îngrozise, iar faptul că discuta cu un cadavru nu-l speria deloc.

— Da. Ai fi putut.

Fumul îi scălda fața. Laura arăta minunat în lumina aceea slabă.

— Vrei să știi ce-a fost între mine și Robbie?

— Cred că da.

Laura își strivi țigara în scrumieră.

— Erai în pușcărie. Aveam nevoie de cineva cu care să vorbesc. Aveam nevoie de un umăr pe care să plîng. Tu nu erai cu mine. Eram întoarsă pe dos.

— Îmi pare rău, spuse Shadow și-și dădu seama că vocea ei suna altfel; încercă să descopere în ce consta diferența.

— Știu. Așa că ne-am întîlnit la o cafea. Am discutat despre ce-o să facem după ce-o să ieși din închisoare. Despre ce bine o să ne pară să te revedem. Știi, Robbie chiar ținea la tine. Voia să-ți dea vechea ta slujbă.

— Da.

— Apoi Audrey s-a dus pentru o săptămînă în vizită la sora ei. Asta s-a întîmplat la un an — de fapt treisprezece luni — după ce ai fost închis.

Vocea ei nu avea expresivitate. Fiecare cuvînt era searbăd și anost, ca niște pietre aruncate, una cîte una, într-o fîntînă adîncă.

— Robbie a venit la mine. Ne-am îmbătat și am făcut-o pe podeaua dormitorului. A fost bine. A fost nemaipomenit de bine.

— N-am chef să ascult așa ceva.

— Nu? Îmi pare rău. E mai greu să-ți dai seama, cînd ești mort. Știi, e ca o fotografie. Nu mai contează.

— Pentru mine contează.

Laura aprinse altă țigară. Mișcările ei erau cursive și competente, nu păreau deloc țepene. Shadow se întrebă, pentru o clipă, dacă Laura era cu adevărat moartă. Poate că totul fusese doar un truc complicat.

— Da, zise ea. Văd. Deci legătura noastră — deși noi n-am numit-o astfel, n-am numit-o în nici un fel — a durat aproape doi ani.

— Voiai să mă părăsești pentru el?

— De ce? Tu erai ursul meu. Tu erai cățelușul meu. Ai făcut ceea ce ai făcut pentru mine. Te-am așteptat trei ani să te întorci. Te iubesc.

Shadow reuși să se împiedice să-i răspundă *Și eu te iubesc*. Nu avea să mai spună asta. Niciodată.

— Și ce s-a întîmplat în noaptea aceea?

— Noaptea în care am fost omorîtă?

— Da.

— Am ieșit cu Robbie ca să discutăm despre petrecerea-surpriză cu ocazia întoarcerii tale. Fusese foarte bine, dar i-am spus lui Robbie că s-a terminat. Gata. Așa trebuia să se întîmple, din moment ce tu veneai acasă.

— Hmmm. Mulțumesc, copilă.

— N-ai pentru ce, dragă, zise ea și fantoma unui zîmbet îi trecu pe față. Ne-am cherchelit. Era bine. Eu m-am îmbătat foarte tare. El nu s-a îmbătat. Trebuia să conducă mașina. În timp ce ne întorceam spre casă, l-am anunțat că aveam să i-o sug de despărțire, apoi

i-am tras fermoarul de la pantaloni și i-am luat-o în gură.

— Mare greșeală.

— Mie îmi spui! Am lovit schimbătorul de viteze cu umărul, iar Robbie a încercat să mă împingă într-o parte ca să vîre din nou în viteză, mașina s-a mișcat într-o parte, am auzit un pîrîit zdravăn, îmi amintesc că lumea a început să se rotească și să se rostogolească și mi-am zis „O să mor". Îmi amintesc că eram foarte calmă. Nu mă speriasem. Și după aceea nu-mi mai amintesc nimic.

Shadow simți un miros de plastic ars. Observă că țigara arsese pînă la filtru. Laura nu părea să-și fi dat seama.

— Ce faci aici, Laura?

— Nu poate o soție să-și viziteze soțul?

— Ești moartă. Am fost la înmormîntarea ta, în după-amiaza asta.

— Da.

Laura încetă să vorbească și rămase privind în gol. Shadow se ridică și se duse lîngă ea. Luă chiștocul care fumega dintre degetele ei și-l aruncă afară pe fereastră.

— Ei bine?

Ea îl privi drept în ochi.

— Nu știu mult mai mult decît știam pe cînd eram în viață. Multe lucruri pe care le știu acum și nu le știam atunci nu pot fi exprimate prin cuvinte.

— De obicei, oamenii care mor rămîn în mormintele lor, zise Shadow.

— Oare? Chiar așa să fie, cățelușule? Și eu credeam acest lucru. Dar acum nu mai sînt foarte convinsă. S-ar putea.

Se ridică de pe pat și se duse la fereastră. Fața ei, în lumina firmei motelului, arăta mai frumoasă ca oricînd. Fața femeii pentru care făcuse pușcărie.

Îl durea inima din piept, de parcă o prinsese cineva în pumn și o strîngea.

— Laura...

Femeia nu se uită la el.

— Te-ai vîrît în ceva rău, Shadow. O s-o încurci, dacă n-o să aibă nimeni grijă de tine. O să am eu grijă de tine. Și mulțumesc pentru cadou.

— Ce cadou?

Laura căută în buzunarul bluzei și scoase moneda de aur pe care Shadow o aruncase în mormîntul ei ceva mai devreme. Mai era un pic de noroi pe ea.

— Aș putea s-o prind de un lănțișor. A fost drăguț din partea ta.

— Mi-a făcut plăcere.

Laura se întoarse și-l privi cu ochi pare păreau, simultan, că-l văd și că nu-l văd.

— Cred că există anumite aspecte ale căsniciei noastre pe care trebuie să le îmbunătățim.

— Copilă, îi zise el, ești moartă.

— Evident, acesta este unul dintre aspectele despre care vorbeam, spuse ea și tăcu un timp. Bine. Acum o să plec. E mai bine să plec.

Apoi, cu un gest normal, se întoarse și-și puse mîinile pe umerii lui Shadow, se ridică pe vîrful picioarelor și-l sărută de despărțire, așa cum îl săruta întotdeauna cînd se despărțeau.

Shadow, zăpăcit, se aplecă s-o sărute pe obraz, dar ea își mută gura îi își lipi buzele de ale lui. Răsuflarea ei mirosea ușor a naftalină.

Limba Laurei se mișcă în gura lui Shadow. Era rece și uscată, avea gust de țigară și de bilă. Dacă Shadow avusese vreo îndoială că nevasta lui murise, îndoiala aceea se sfîrși atunci.

O împinse de lîngă el.

— Te iubesc, zise ea. O să am grijă de tine.

Apoi se îndreptă spre ușa dinspre coridor. Shadow rămase cu un gust ciudat în gură.

— Încearcă să dormi, cățelușule, îi mai spuse ea. Și ferește-te de necazuri.

Apoi deschise ușa dinspre coridor. Lumina fluorescentă de pe hol nu o avantaja: arăta moartă, dar oricine ar fi arătat mort în lumina aceea.

— Ai fi putut să-mi ceri să rămîn peste noapte, spuse ea cu glas rece ca piatra.

— Nu cred că aș fi putut, răspunse Shadow.

— O să poți, dragule. Înainte ca toată povestea asta să se termine.

După aceea, Laura se întoarse și plecă.

Shadow se uită la ușă. Recepționerul de noapte continua să citească romanul de John Grisham și nu se uită decît în treacăt la femeia care trecu pe lîngă el. Pantofii ei erau mînjiți cu noroi din cimitir. Laura plecă.

Shadow oftă. Inima îi bătea aiurea în piept. Traversă holul și bătu la ușa lui Wednesday. În timp ce bătea avu senzația stranie că fusese lovit de niște aripi negre, de parcă o cioară enormă ar fi zburat prin el, îndreptîndu-se către hol și către lumea de dincolo de acesta.

Wednesday deschise ușa. În jurul mijlocului avea înfășurat un prosop alb, al motelului, altfel era gol pușcă.

— Ce naiba vrei? întrebă el.

— Ceva ce-ar trebui să știi. Poate a fost un vis — dar n-a fost — sau poate am inhalat o parte din fumul de piele sintetică de broască rîioasă al pustiului cel gras, sau poate am înnebunit...

— Da, da... zi ce vrei. Tocmai făceam ceva.

Shadow aruncă o privire în cameră. Văzu că în pat se afla cineva, care-l privea. Cearșaful fusese tras peste niște sîni mici. Păr blond și o figură cu ceva de șoarece în ea. Shadow spuse în șoaptă:

— Tocmai am văzut-o pe nevastă-mea. A fost în camera mea.

— O fantomă? Ai văzut o fantomă?

— Nu. Nu era fantomă. Era în carne și oase. Era ea. E moartă, dar nu era fantomă. Am atins-o. M-a sărutat.

— Înțeleg, spuse Wednesday și aruncă o privire către femeia din pat. Mă întorc imediat, draga mea.

Traversară holul și intrară în camera lui Shadow. Wednesday aprinse lumina. Se uită la chiștocul de țigară din scrumieră. Se scărpină în piept. Sfîrcurile lui erau de culoare închisă, sfîrcuri de om bătrîn, iar părul de pe piept îi încărunțise. Într-o parte a pieptului avea o cicatrice albă. Wednesday mirosi aerul, apoi ridică din umeri.

— Bine. Deci soția ta moartă și-a făcut apariția. Te-ai speriat?

— Un pic.

— Foarte înțelept din partea ta. Morții mă îngrozesc. Altceva?

— Sînt gata să plec din Eagle Point. Mama Laurei poate să facă ce vrea cu lucrurile din apartament. Oricum mă urăște. Sînt gata să merg unde vrei.

Wednesday zîmbi:

— Asta-i o știre bună, băiete. Vom pleca mîine dimineață. Acum încearcă să dormi. Am niște scotch în cameră, dacă ai nevoie. Vrei?

— Nu. O să mă descurc.

— Să nu mă mai deranjezi. Mă așteaptă o noapte lungă.

— Noapte bună, îi spuse Shadow.

— Chiar așa o să fie, replică Wednesday și închise ușa în urma sa.

Shadow se așeză pe pat. Mirosul de țigară și de chimicale zăbovea în aer. Își dori s-o fi jelit pe Laura, i se părea ceva mai potrivit decît să fie tulburat de ea — sau, după cum recunoștea acum, după ce ea plecase, speriat de ea. Era timpul de jelit. Stinse lumina și se întinse pe pat, apoi și-o aminti pe Laura așa cum fusese înainte de intrarea lui în pușcărie. Își aminti de căsătoria lor de pe vremea cînd erau tineri, fericiți, proști și incapabili să nu se pipăie tot timpul.

Trecuse foarte mult timp de cînd Shadow plînsese ultima oară, atît de mult timp, că uitase cum se plînge. Nu plînsese nici măcar atunci cînd îi murise mama.

Dar acum începu să plîngă cu suspine. Și, pentru prima oară din copilărie, Shadow adormi plîngînd.

Venirea în America

Anul 813

Navigaseră pe marea cea verde după stele și după țărm, iar cînd țărmul devenise doar o amintire, iar cerul nopții era acoperit și întunecat, navigau după credință și i se rugau Tatălui Tuturor să-i conducă în siguranță încă o dată pînă la mal.

Avuseseră o zi rea, le amorțiseră degetele și simțeau în oase o durere pe care nici vinul n-o putea potoli. Aveau să se trezească dimineața să vadă că bruma li se așternuse pe bărbi și, pînă cînd soarele avea să-i încălzească, aveau să arate ca niște bătrîni, cu bărbile albite înainte de vreme.

Dinții li se clătinau, iar ochii li se înfundaseră în orbite atunci cînd acostară pe pămînturile verzi din vest. Oamenii ziseră:

— Sîntem departe, departe de casele noastre și de cei dragi, departe de mările pe care le cunoaștem și de pămînturile pe care le iubim. Aici, la marginea lumii, vom fi uitați de zeii noștri.

Conducătorul lor se cățără în vîrful unei stînci înalte și-și bătu joc de lipsa lor de credință:

— Tatăl Tuturor a făcut lumea, răcni el. A construit-o cu mîinile sale din oasele sfărîmate și din carnea lui Ymir, bunicul său. El a pus creierul lui Ymir pe cer să fie nori, iar sîngele cel sărat al acestuia a devenit mările pe care navigăm. Dacă el a făcut lumea, nu vă

dați seama că tot el a creat și pămîntul acesta? Iar dacă noi vom muri aici ca niște bărbați adevărați, credeți că nu vom fi primiți în sala sa?

Iar oamenii strigară și se bucurară. Și stabiliră, de comun acord, să construiască o casă din copaci despicați și lut, în interiorul unei mici palisade din bușteni ascuțiți la capăt, deși, din cîte știau ei, erau singurii oameni din lumea aceea nouă.

În ziua în care casa fu terminată izbucni furtuna: cerul deveni negru ca noaptea, deși era mijlocul zilei, și-l străbătură furci din flăcări albe, iar bubuitul tunetului era atît de puternic, încît aproape că-i asurzi; și pisica navei, pe care o aduseseră cu ei ca să le poarte noroc, se ascunse sub corabia lor lungă, care fusese trasă pe plajă. Furtuna era destul de puternică și de afurisită ca să-i facă pe oameni să se bucure și să se bată reciproc pe umeri, spunînd „Cel care tună este cu noi și în țara asta îndepărtată", iar apoi aduseră mulțumiri, se veseliră și băură pînă se amețiră.

În noaptea aceea, bardul le cîntă în întunericul plin de fum din sală. Le cîntă despre Odin, Tatăl Tuturor, cel care se sacrificase pe sine cu același curaj și cu aceeași noblețe de care dăduseră dovadă cei care-i fuseseră sacrificați lui. Le cîntă despre cele nouă zile în care Tatăl Tuturor a stat atîrnat de copacul-lumii, cu pieptul găurit de lance și sîngele scurgîndu-i-se din rană. Le cîntă despre toate lucrurile învățate de Tatăl Tuturor în timpul chinului său: cele nouă nume, cele nouă rune, cele de-două-ori-nouă farmece. Cînd le spuse despre lancea care se înfipsese în pieptul lui Odin, bardul gemu cuprins de durere, ca și cum însuși Tatăl Tuturor s-ar fi văitat, în chinul său, iar oamenii se înfiorară, imaginîndu-și durerea sa.

Găsiră scraelingul* în ziua următare, care era chiar ziua Tatălui Tuturor din săptămînă. Scraelingul era un

---

* Scraeling — denumirea dată băștinașilor americani în saga lui Leif Erikson; se pare că înseamnă barbar, străin.

bărbat scund, cu părul negru precum aripa corbului și cu pielea de culoarea lutului roșu. Vorbea cuvinte pe care nu le pricepea nimeni, nici măcar bardul lor, care fusese pe o corabie ce navigase printre coloanele lui Hercule și de aceea era în stare să înțeleagă jargonul comercial ce se vorbea în toată Mediterana. Străinul era îmbrăcat în pene și blănuri și avea împletite în părul său lung tot felul de oase mici.

Îl duseră în tabăra lor și-i dădură carne friptă să mănînce și băutură tare ca să-și potolească setea. Rîseră cu toții cînd omul se împletici și începu să cînte, rîseră și de felul în care își clătina capul — toate astea doar după un singur corn cu mied. Îi dădură mai multă băutură și după scurt timp scraelingul adormi sub masă, cu capul pe braț.

Atunci îl ridicară de acolo, cîte un om la fiecare umăr și cîte un om la fiecare picior, și-l purtară pe umeri, cei patru bărbați alcătuind un cal cu opt picioare, și-l duseră în fruntea unei procesiuni pînă la un frasin de pe culmea de deasupra golfului, iar acolo îi puseră o funie de gît și-l spînzurară sus, în bătaia vîntului, omagiul lor adus Tatălui Tuturor, stăpînul spînzurătorilor. Trupul scraelingului se zbătu în vînt, fața i se înnegri, limba îi ieși din gură, ochii i se bulbucară, iar penisul îi deveni tare cît să poți atîrna de el un coif din piele. Iar oamenii strigară și se veseliră, mîndri că-și trimiseseră sacrificiul spre cer.

Iar în ziua următoare, cînd doi corbi imenși se opriră pe cadavrul scraelingului, cîte unul pe fiecare umăr, și începură să-i ciugulească obrajii și ochii, oamenii știură că sacrificiul lor fusese primit.

Iarna fu lungă și ei răbdară de foame, dar îi bucura gîndul că atunci cînd va veni primăvara vor putea să trimită corabia înapoi, spre nord, ca să aducă acolo coloniști și să aducă femei. Iar cînd vremea deveni mai rece și zilele mai scurte, unii dintre ei începură să caute satul scraelingilor, sperînd să găsească hrană și femei.

Nu găsiră nimic, doar locul în care se aflaseră focurile unei tabere care fusese părăsită.

Într-o zi din mijlocul iernii, cînd soarele era îndepărtat și rece ca o monedă de argint, văzură că rămășițele scraelingului fuseseră luate din frasin. În după-amiaza aceea începu să ningă cu fulgi uriași.

Oamenii din nord închiseră poarta taberei lor și se retraseră în spatele zidurilor de lemn.

Ceata de războinici scraelingi năvăli peste ei în noaptea aceea. Cinci sute de oameni împotriva a treizeci. Scraelingii se cățărară pe zid și în următoarele șapte zile îi uciseră pe cei treizeci de bărbați în treizeci de feluri diferite. Iar marinarii fură uitați, de istorie și de cei din neamul lor.

Ceata de războinici dărîmă zidul și arse satul. Arse și corabia cea lungă, care fusese trasă pe mal și răsturnată cu fundul în sus. Scraelingii sperau că străinii cei albi aveau doar o singură corabie și că, dîndu-i foc, vor fi siguri că pe țărmurile lor nu vor mai veni și alți normanzi.

Toate acestea s-au întîmplat cu o sută de ani înainte ca Leif cel Norocos, fiul lui Eric cel Roșu, să redescopere țara aceea, pe care a numit-o Vineland. Zeii săi îl așteptaseră să sosească: Tyr, cel cu o singură mînă, Odin cel cărunt, zeul spînzurătorilor, și Thor, al tunetelor.

Erau deja acolo.

Așteptaseră.

Capitolul Patru

Midnight Special
Să mă lumineze
Midnight Special
Să mă lumineze cu iubire

— „Midnight Special",
versiune tradițională*

Shadow și Wednesday își luară micul dejun la restaurantul cu specific țărănesc de vizavi de motelul lor. Era opt dimineața, iar universul era rece și încețoșat.

— Ești decis să părăsești Eagle Point? întrebă Wednesday. Dacă da, trebuie să dau niște telefoane. Astăzi este vineri. Vineri e o zi liberă. O zi a unei femei**. Mâine e sîmbătă. Sînt multe de făcut sîmbăta.

— Sînt hotărît, zise Shadow. Nu mă reține nimic aici.

Wednesday își umplu tava cu mai multe feluri care se serveau la micul dejun. Shadow luă un pic de pepene, un covrig și o cutie cu brînză cu smîntînă. Apoi se duseră să se așeze într-un separeu.

— Ai visat ceva noaptea trecută, zise Wednesday.

— Da, răspunse Shadow.

---

* Midnight Special — tren de noapte; cîntecul cu acest titlu a fost lansat de interpretul de culoare Lead Belly, prin anii '30; melodia a fost preluată, printre alții, de Creedence Clearwater Revival.

** Friday — vineri, în lb. engleză; ziua Freiei.

Urmele de noroi lăsate de pașii Laurei fuseseră vizibile pe covorul motelului în dimineața aceea. Duceau din camera lui în hol și de acolo către ușă.

— De ce ți se spune Shadow? întrebă Wednesday.

— E un nume, răspunse Shadow, ridicînd din umeri.

Dincolo de geam, universul încețoșat devenise un desen în peniță, în vreo zece nuanțe diferite de cenușiu, avînd ici-colo cîte o pată de roșu șocant sau de alb curat.

— Tu cum ți-ai pierdut ochiul?

Wednesday își vîrî vreo șase felii de bacon în gură, mestecă, își șterse grăsimea de pe buze cu dosul palmei și răspunse:

— Nu l-am pierdut. Știu foarte bine unde e.

— Ce planuri avem?

Wednesday păru că se gîndește. Mîncă mai multe felii roz de șuncă, își îndepărtă o bucată de mîncare din barbă și o puse pe farfurie, apoi zise:

— Uite care-i planul. Mîine seară ne vom întîlni cu un număr de persoane importante în domeniul lor — să nu te lași intimidat de felul lor de a se purta. Ne vom întîlni într-unul dintre locurile cele mai importante din întreaga țară. După aceea le vom oferi vin și cină. Trebuie să-i trec în agendă.

— Și unde-i locul acela cel mai important?

— O să vezi, băiete. Însă eu am spus că-i unul dintre cele mai importante. Opiniile sînt împărțite, în mod justificat. O să-mi anunț colegii. În drum, o să ne oprim în Chicago, trebuie să iau niște bani. Ospitalitatea de felul celei de care va trebui să dăm dovadă va necesita mai mulți bani gheață decît folosesc de obicei. Apoi mergem la Madison.

Wednesday plăti și plecară amîndoi. Traversară drumul și se duseră în parcarea motelului. Wednesday îi aruncă lui Shadow cheile mașinii.

Acesta conduse către autostradă, ieșind din oraș.

— O să-ți lipsească? întrebă Wednesday, care alegea ceva dintr-o mapă plină cu hărți.

— Orașul? Nu, n-am trăit cu adevărat aici. Cît am fost copil n-am stat prea mult într-un singur loc și am ajuns aici abia după ce împlinisem douăzeci de ani. Iar orașul ăsta este al Laurei.

— Să sperăm că ea o să rămînă aici, zise Wednesday.

— A fost un vis. Să ții minte asta.

— Foarte bine. Asta-i cea mai sănătoasă atitudine. Ai regulat-o în noaptea asta?

Shadow răspunse după un timp:

— Nu-i treaba ta. N-am regulat-o.

— Ai fi vrut?

Shadow nu-i răspunse. Conduse mașina spre nord, către Chicago. Wednesday chicoti și începu să studieze atent hărțile, despăturindu-le și împăturindu-le, notînd din cînd în cînd ceva cu un pix mare, argintiu, într-un bloc de notițe galben.

După un timp, termină. Își puse pixul deoparte și lăsă mapa pe banchetă.

— Cel mai bun lucru legat de statele către care ne îndreptăm — Minnesota, Wisconsin și cele din jurul lor — e că au felul ăla de femei care-mi plăceau atunci cînd eram mai tînăr. Cu piele albă și ochi albaștri, cu părul atît de blond, că-i aproape alb, cu buze de culoarea vinului și cu sîni plini, rotunzi, cu vene prin ei, ca într-o brînză bună.

— Ți-au plăcut doat cît ai fost mai tînăr? întrebă Shadow. Azi-noapte se pare că te-ai descurcat foarte bine.

— Da, răspunse Wednesday zîmbind. Vrei să știi care-i secretul succesului meu?

— Le plătești?

— Nici chiar așa. Secretul e farmecul. Pur și simplu.

— Farmec? Se zice că ai sau n-ai așa ceva.

— Farmecul poate fi învățat, zise Wednesday.

Shadow potrivi radioul pe un post cu melodii vechi și ascultă cîntece care fuseseră la modă înainte de nașterea sa. Bob Dylan cîntă despre o ploaie zdravănă ce avea să vină, iar Shadow se întrebă dacă ploaia aceea

venise deja sau urma să vină. Drumul din fața lor era gol și cristalele de gheață de pe asfalt luceau în lumina soarelui dimineții ca niște diamante.

Chicago apăru încet, ca o migrenă. La început, cei doi călători merseră printr-o zonă de la țară, apoi, imperceptibil, porțiunile întîmplătoare de oraș deveniră o întindere suburbană, apoi întinderea aceea se transformă într-un oraș mare.

Parcară lîngă o clădire turtită, neagră, din gresie. Trotuarul fusese curățat de zăpadă. Cei doi intrară în hol. Wednesday apăsă pe butonul de sus de pe cutia metalică a interfonului. Nu se întîmplă nimic. Apăsă din nou. Apoi luă la rînd celelalte butoane, ale altor locatari, ca să le încerce. Nu obținu nici un răspuns.

— E mort, le spuse o bătrînă sfrijită, care cobora scara. Nu merge. L-am sunat pe administrator, l-am întrebat cînd o să-l repare, cînd o să dea drumul la căldură, dar lui nu-i pasă, el pleacă în Arizona pe timpul iernii, din cauză că-i bolnav de piept.

Shadow presupuse că accentul ei era est-european.

Wednesday se plecă pînă-n pămînt și zise:

— Zorya, draga mea, ești incredibil de frumoasă. Ești o făptură radioasă. N-ai îmbătrînit deloc.

Bătrîna se uită la el și mormăi:

— El nu vrea să te vadă. Nici eu nu vreau să te văd. Aduci știri proaste.

— Asta se întîmplă pentru că nu vin aici dacă nu-i vorba de ceva important.

Femeia zîmbi. Ținea în mînă o plasă goală și purta o haină veche, roșie, încheiată pînă la bărbie. Se uită bănuitoare la Shadow.

— Cine-i bărbatul ăsta solid? îl întrebă ea pe Wednesday. Încă un asasin de-al tău?

— Dragă doamnă, îmi faceți un mare rău vorbind așa. Acest domn se numește Shadow. Da, lucrează pentru mine, dar și în folosul dumneavoastră. Shadow,

dă-mi voie să ți-o prezint pe scumpa doamnă Zorya Vechernyaya.*

— Mă bucur să vă cunosc, spuse Shadow.

Bătrîna se uită la el cu atenție.

— Shadow, zise ea. Un nume bun. Cînd umbra e lungă, atunci e vremea mea. Iar tu ești o umbră lungă, adăugă ea, privindu-l de jos în sus, apoi îi zîmbi. Poți să-mi săruți mîna, zise ea, întinzîndu-i o mînă rece.

Shadow se aplecă și-i sărută mîna micuță. Bătrîna avea un inel de chihlimbar pe degetul mijlociu.

— Bravo! îl lăudă ea. Mă duc să fac cumpărături. Sînt singura dintre noi care aduce bani în casă. Ceilalți doi nu pot să cîștige bani prevestind viitorul. Asta e din cauză că spun întotdeauna doar adevărul, iar adevărul nu-i ceea ce doresc oamenii să audă. E ceva rău și-i tulbură pe oameni, iar ei nu mai vin și a doua oară la același ghicitor. Dar eu pot să-i mint, pot să le spun ceea ce vor să audă. Așa că eu aduc pîine în casă. O să rămîneți la prînz?

— Sper să rămînem, răspunse Wednesday.

— Atunci, ar fi bine să-mi dai niște bani ca să cumpăr ceva de mîncare, zise ea. Sînt mîndră, nu și proastă. Ceilalți sînt mai mîndri decît mine, dar *el* e cel mai mîndru dintre toți. Așa că dă-mi bani; să nu-i spui și lui că mi-ai dat.

Wednesday își deschise portofelul și căută în el. Scoase o bancnotă de douăzeci de dolari. Zorya Vechernyaya i-o smulse dintre degete și așteptă. Bărbatul scoase încă o bancnotă de douăzeci și i-o dădu.

---

* Numele personajelor au fost păstrate în forma folosită de autor, chiar dacă în limba română se folosește o formă fonetică pentru acestea; în cazul de față, vecer înseamnă în limba rusă seară, deci numele personajului, Zoria Vecernaia, s-ar putea traduce prin doamna serii.

— Bine, zise ea. O să mîncăm ca niște prinți. Acum urcați pe scară pînă sus. Zorya Utrennyaya* e trează, dar cealaltă soră a noastră doarme încă, așa că să nu faceți prea mult zgomot.

Shadow și Wednesday urcară pe scara întunecoasă. Primele două etaje erau pe jumătate pline cu saci negri din plastic pentru gunoi și miroseau a legume putrezite.

— Ăștia sînt țigani? întrebă Shadow.

— Zorya și familia ei? Nici vorbă. Nu-s *rromi*. Sînt ruși. Adică slavi.

— Dar ghicește viitorul.

— O mulțime de oameni ghicesc viitorul. Și eu mă ocup cu asta.

Wednesday gîfîia cînd ajunseră la capătul treptelor.

— Nu mai sînt în formă, se văită el.

Palierul ultimului etaj se sfîrșea cu o singură ușă, vopsită în roșu, în care era un vizor.

Wednesday ciocăni. Nu-i răspunse nimeni. Ciocăni din nou, de data asta mai tare.

— Bine! Bine! Te-am auzit! Te-am auzit!

Răsună zgomotul descuierii ușii, al zăvorului tras și zăngănitul unui lanț. Ușa roșie se deschise un pic.

— Cine e? întrebă o voce de bărbat, o voce de om bătrîn și răgușit din cauza fumatului.

— Czernobog**, sînt un vechi prieten. Cu un tovarăș.

Ușa se deschise atît cît îi permitea lanțul de siguranță. Shadow zări o figură cenușie care-i privea din umbră.

— Ce vrei, Votan***?

— În primul rînd, plăcerea companiei tale. Și vreau să-ți aduc la cunoștință anumite informații. Care-i fraza? Ah, da: poți să afli ceva care să-ți folosească.

---

* Utrenia — dimineață, în lb. rusă.

** Cernobog — ciornîi bog — zeu negru, în lb. rusă.

*** Wotan — echivalentul germanic al lui Odin.

Ușa se deschise complet. Bărbatul în halat prăfuit era scund, cu păr cenușiu și cu trăsături dure. Purta pantaloni cenușii în dungi, lucioși din cauza vechimii, și papuci. În degetele cu vîrfuri pătrate ținea o țigară fără filtru, și trăgea din ea în timp ce-o acoperea cu mîna — ca un pușcăriaș sau ca un soldat, își zise Shadow. Îi întinse mîna stîngă lui Wednesday și-i zise:

— Atunci, fii binevenit, Votan.

— În zilele astea mi se spune Wednesday, replică acesta, strîngînd mîna bătrînului.

Acesta zîmbi, scoțînd la iveală o fulgerare de dinți îngălbeniți.

— Da, zise el. Foarte amuzant. Și acesta cine e?

— Tovarășul meu. Shadow, ți-l prezint pe domnul Czernobog.

— Îmi pare bine, zise Czernobog și strînse mîna stîngă a lui Shadow cu stînga sa.

Bătrînul avea mîini aspre, pline de bătături, iar vîrfurile degetelor îi erau galbene de parcă ar fi fost cufundate în tinctură de iod.

— Ce mai faceți, domnule Czernobog?

— Cu bătrînețea. Măruntaiele mă dor, spatele mă doare și tușesc în fiecare dimineață să-mi sparg pieptul.

— De ce stați în ușă? întrebă o voce de femeie.

Shadow privi peste umărul lui Czernobog și văzu o bătrînă care stătea în spatele acestuia. Arăta mai scundă și mai gingașă decît sora ei, iar părul ei lung era încă auriu.

— Eu sînt Zorya Utrennyaya, zise ea. Nu trebuie să stați aici, în hol. Trebuie să intrați, să stați jos. O să vă servesc cu o cafea.

Cei doi intrară în apartament, care putea a varză răsfiartă, a urină de pisică și a țigări străine fără filtru. Conduși printr-un coridor îngust, trecură pe lîngă mai multe uși închise, pînă ajunseră în încăperea de la capătul coridorului, unde se așezară pe o canapea uriașă, veche, umplută cu păr de cal, deranjînd o pisică

bătrînă și cenușie, care se întinse, se ridică și se duse liniștită în celălalt capăt al canapelei, unde se lungi și se uită pe rînd la fiecare dintre ei, apoi închise un ochi și adormi imediat. Czernobog se așeză pe un fotoliu, în fața lor.

Zorya Utrennyaya găsi o scrumieră goală și o așeză lîngă Czernobog.

— Cum vreți cafeaua? își întrebă ea oaspeții. Noi o facem neagră precum noaptea și dulce precum păcatul.

— Așa e foarte bine, doamnă, zise Shadow, apoi se uită pe fereastră la clădirile de pe cealaltă parte a străzii.

Zorya Utrennyaya ieși, iar Czernobog se uită după ea.

— E o femeie bună, spuse el. Nu ca surorile ei. Una e o harpie, iar cealaltă nu știe decît să doarmă.

Apoi își puse picioarele în papuci pe o măsuță lungă, joasă, în mijlocul căreia se afla inserată o tablă de șah și care avea pe tăblie urme de cești și arsuri de țigară.

— E soția dumneavostră? întrebă Shadow.

— Nu-i soția nimănui, răspunse bătrînul, după care rămase tăcut un timp, privindu-și mîinile aspre. Nu. Sîntem cu toții rude. Am venit aici împreună, cu mult timp în urmă.

Czernobog scoase din buzunarul halatului un pachet de țigări fără filtru. Wednesday întinse o brichetă îngustă, din aur și aprinse țigara bătrînului.

— La început ne-am dus la New York, povesti Czernobog. Toți concetățenii noștri se duceau la New York. Apoi am venit aici, în Chicago. Lucrurile au mers foarte prost. Chiar și în vechea patrie fusesem aproape uitat. Aici mi s-au întîmplat doar lucruri neplăcute. Știi ce am făcut cînd am venit în Chicago?

— Nu, răspunse Shadow.

— Mi-am găsit o slujbă în industria cărnii. În secția de omorîre. Cînd juncanul urca pe rampă, eu eram izbitorul. Știi de ce ni se spunea izbitori? Pentru că luam un baros și *izbeam* vita cu el. *Bang!* Trebuia să ai brațe puternice. Da... Apoi măcelarii legau vita, o ridicau și-i tăiau gîtul. Scurgeau tot sîngele înainte să-i taie capul.

Noi, izbitorii, eram cei mai puternici, spuse el și-și ridică mîneca halatului, apoi își încordă brațul ca să-și arate mușchii încă vizibili sub pielea îmbătrînită. Nu era vorba numai de putere. Era o artă, a loviturii. Dacă nu nimereai bine, vita era doar amețită sau înfuriată. Apoi, prin anii cincizeci, ne-au dat pistoale cu bolțuri. Îl puneai în fruntea animalului și *bam! bam!* Ai crede că oricine poate să omoare o vită. Nu-i deloc așa, zise el, mimînd felul în care înfigeai un bolț din metal în capul vacii. Trebuie să te pricepi, explică el, zîmbind amintirilor și scoțînd la iveală un dinte de culoarea fierului.

— Nu le mai spune povești despre omorîrea vacilor, interveni Zorya Utrennyaya, care adusese cafeaua pe o tavă roșie, din lemn, în cești frumos împodobite; îi dădu fiecăruia cîte o ceașcă, apoi se așeză lîngă Czernobog.

— Zorya Vechernyaya a plecat după cumpărături, explică ea. O să se întoarcă imediat.

— Am întîlnit-o jos, zise Shadow. Spunea că ghicește viitorul.

— Da? spuse sora ei. Amurgul e timpul minciunilor. Eu nu spun minciuni frumoase, de aceea nu-s o ghicitoare prea bună. Iar sora noastră, Zorya Polunochnaya,* nu poate să mintă deloc.

Cafeaua era mai dulce și mai tare decît se așteptase Shadow.

Ceru voie să folosească baia — o încăpere cît un dulap, în care atîrnau mai multe fotografii înrămate ale unor femei și bărbați cu aspect victorian. Era abia începutul după-amiezei, dar lumina zilei începuse deja să scadă. Shadow auzi voci de pe coridor. Își spălă mîinile cu apă rece ca gheața și cu o bucățică de săpun care putea groaznic.

Cînd Shadow ieși din baie, Czernobog se afla pe hol și răcnea:

---

* Polunoci — miez de noapte, în lb. rusă.

— Aduci numai necazuri! Doar necazuri! Nu vreau să te ascult! Să ieși din casa mea!

Wednesday rămăsese pe canapea, sorbind din cafea și mîngîind pisica aceea cenușie. Zorya Utrennyaya stătea pe covorul subțire, trecîndu-și nervoasă mîna prin părul-i lung, galben.

— E vreo problemă? întrebă Shadow.

— *El* o problema! răcni Czernobog. *El* e. Poți să-i spui că nu mă poate convinge nimeni să-l ajut! Vreau să plece! Să iasă din casa mea! Să plecați amîndoi!

— Te rog să te liniștești, zise Zorya Utrennyaya. O s-o trezești pe Zorya Polunochnaya.

— Ești ca și el, vrei să-l ajut în nebunia lui! țipă Czernobog, care părea gata să izbucnească în plîns; scrumul țigării sale căzu pe covorul ros de pe hol.

Wednesday se ridică, se duse spre Czernobog și-și puse mîna pe umărul acestuia.

— Ascultă-mă, zise el împăciuitor. În primul rînd, nu-i o nebunie. E singura cale. În al doilea rînd, toți vor fi acolo. Doar n-ai vrea să fii lăsat deoparte...

— Știi cine sînt, spuse Czernobog. Știi ce au făcut mîinile astea. Tu-l vrei pe fratele meu, nu pe mine. Iar el a dispărut.

Ușa dinspre coridor se deschise și o voce feminină somnoroasă întrebă:

— S-a întîmplat ceva rău?

— Nu s-a întîmplat nimic, surioară. Culcă-te la loc, răspunse Zorya Utrennyaya, apoi se întoarse către Czernobog. Vezi ce-ai făcut cu răcnetele tale? Intră în cameră și așază-te! Așază-te!

Czernobog se uită la ea ca și cum ar fi vrut să protesteze, apoi îi trecu cheful de ceartă. Dintr-o dată, părul vulnerabil și singur...

Cei trei bărbați se întoarseră în camera cea ponosită. În jurul încăperii se întindea un cerc cafeniu de nicotină, aflat cam la treizeci de centimetri de podea, asemănător liniei lăsate de apă în căzile vechi.

— Nu-i vorba de tine, îi spuse netulburat Wednesday lui Czernobog. Dacă-i nevoie de fratele tău, atunci e nevoie și de tine. Voi, cei de tip dual, aveți locul vostru deasupra noastră, a celorlalți.

Czernobog nu zise nimic.

— Și, dacă tot veni vorba de Bielebog*, ai aflat ceva despre el?

Czernobog clătină din cap și se uită la Shadow.

— Tu ai un frate?

— Nu, răspunse Shadow. Din cîte știu eu, nu am.

— Eu am un frate. Se zice că, dacă stăm unul lîngă celălalt, nu putem fi deosebiți. Cînd eram tineri, el avea părul foarte blond, foarte deschis la culoare, și ochii albaștri, iar oamenii spuneau că el este cel bun. Părul meu e foarte negru, mai negru decît corbii voștri, iar oamenii spuneau că-s un derbedeu. Că sînt cel rău. Iar acum a trecut timpul și părul mi-a încărunțit. Ca și părul lui. Iar dacă te uiți la noi nu-ți mai dai seama cine-i blond și cine-i brunet.

— Erați apropiați? întrebă Shadow.

— Apropiați? Nu. Cum să fim? Ne ocupam de lucruri diferite.

Se auziră pași la capătul coridorului, apoi Zorya Vechernyaya intră în cameră.

— Prînzul va fi gata peste o oră, zise ea, apoi plecă.

Czernobog oftă.

— Își închipuie că-i o bucătăreasă bună. A avut o situație bună, avea servitori care găteau... Acum nu mai avem servitori. Nu mai avem nimic.

— Nu chiar nimic, zise Wednesday. Niciodată nu rămîne chiar nimic.

— Da, n-ar trebui să te ascult, spuse Czernobog și se întoarse către Shadow. Joci dame?

— Da, îi răspunse Shadow.

---

* Bielebog — bielîi bog — zeul alb, în lb. rusă.

— Foarte bine. Poți să joci cu mine, spuse el, scoțînd din șifonier o cutie de lemn cu piese, pe care le răsturnă pe masă. Eu o să joc cu negrele.

Wednesday îl luă pe Shadow de braț și-i zise:

— Nu-i obligatoriu să faci asta.

— Nici o problemă, vreau să joc, îi răspunse Shadow.

Wednesday ridică din umeri și luă un exemplar vechi din *Reader's Digest* dintr-o grămăjoară de reviste îngălbenite aflate pe pervazul ferestrei.

Degetele cafenii ale lui Czernobog terminară de aranjat piesele în pătrățele, iar jocul începu.

În zilele care urmară, Shadow se pomeni amintindu-și deseori jocul acela. În unele nopți îl visa. Piesele lui simple aveau culoarea lemnului vechi și murdar, deci erau piesele albe. Cele ale lui Czernobog erau de-un negru banal, cam decolorat. Shadow făcu prima mutare. În vis, nu avea loc nici un fel de conversație în timpul jocului, se auzea doar un zăngănit puternic atunci cînd piesele erau așezate pe tablă sau fișiitul lemnului frecat de lemn atunci cînd acestea erau împinse dintr-un pătrățel în cel alăturat.

În primele cinci, șase mutări, fiecare dintre jucători împinse piese pe tabla de joc, în centrul acesteia, lăsînd rîndurile din spate neatinse. Între mișcări existau pauze lungi, pauze de joc de șah, în care fiecare individ privea și se gîndea.

Shadow jucase dame în închisoare, îl ajutase să treacă timpul. Jucase și șah, dar nu avea temperamentul necesar pentru plănuirea în avans a mișcărilor. Prefera să aleagă mișcarea perfectă pentru momentul respectiv. În felul ăsta poți să cîștigi uneori în jocul de dame.

Se auzi un clincănit atunci cînd Czernobog luă o piesă neagră și o sări peste una dintre piesele albe ale lui Shadow. Bătrînul luă piesa albă a lui Shadow și o puse pe masă, la marginea tablei de joc.

— Prima rană. Ai pierdut, zise Czernobog. Jocul s-a terminat.

— Nici vorbă. Mai e mult pînă la terminarea jocului.

— Atunci, n-ai vrea să stabilim o mizăă? Să facem un mic pariu ca să fie jocul mai interesant?

— Nu, răspunse Wednesday, fără să-și ridice privirea de pe rubrica „Umor în uniformă". Nu vrea.

— Nu joc cu tine, bătrîne. Joc cu el. Deci, domnule Shadow, nu vrei să pariem cine cîștigă jocul?

— De ce v-ați certat voi doi, ceva mai devreme? întrebă Shadow.

Czernobog ridică din sprînceană:

— Stăpînul tău vrea să vin cu el. Ca să-l ajut în aiureala lui. Prefer să mor decît să fac asta.

— Vrei să punem pariu? Dacă o să cîștig, vii cu noi.

Bătrînul strînse din buze și replică:

— Se poate. Dar numai dacă accepți pedeapsa în cazul în care o să pierzi.

— Și care-i pedeapsa aceea?

Czernobog zise, fără să-și modifice expresia:

— Dacă o să cîștig, o să-ți zdrobesc creierul. Cu barosul. Mai întîi o să îngenunchezi. Apoi o să-ți dau una cu barosul de n-o să te mai ridici.

Shadow se uită la figura bătrînului, încercînd să-i înțeleagă intenția. Era sigur că individul din fața lui nu glumea, pe figura lui se citea că simțea nevoia de ceva, de durere, de moarte, de răsplată.

Wednesday închise revista și zise:

— E ridicol. Am greșit venind aici. Shadow, plecăm.

Pisica aceea cenușie, deranjată, se ridică în picioare și veni pe masă, lîngă jocul de dame. Se uită la piese, apoi sări pe podea și ieși din încăpere cu coada sus.

— Nu, răspunse Shadow, pe care moartea nu-l speria; la urma urmei, nu mai avea pentru ce să trăiască. E bine. Accept. Dacă vei cîștiga, ai ocazia să-mi zdrobești creierul cu o lovitură a barosului tău, spuse el și mută următoarea piesă albă pe pătrățelul alăturat, de la marginea tablei de joc.

Nimeni nu mai spuse nimic, dar Wednesday nu mai deschise din nou *Reader's Digest*. Urmări jocul cu ochiul

său de sticlă și cu ochiul său adevărat, avînd pe figură o expresie care nu trăda nimic.

Czernobog luă altă piesă a lui Shadow. Shadow luă două piese ale lui Czernobog. De pe coridor veni mirosul preparării unor mîncăruri nefamiliare. Shadow își dădu seama cît de flămînd era, în ciuda faptului că nu toate aromele îi făceau poftă de mîncare.

Cei doi bărbați își mișcau piesele, negre sau albe, le mutau și le răsmutau. Fuseseră luate o mulțime de piese și răsăriseră regi, alcătuiți din două piese puse una peste alta. Aceștia nu mai erau obligați să se miște pe tabla de joc doar înainte sau în lateral; regii puteau fi mutați atît înainte, cît și înapoi, ceea ce-i făcea de două ori mai periculoși. Ajunseseră în rîndul din spate și puteau muta încotro voiau. Czernobog avea trei regi, Shadow doar doi.

Czernobog își mută unul dintre regi pe tablă, luînd celelalte piese care-i rămăseseră lui Shadow, și folosi ceilalți doi regi ca să blocheze regii lui Shadow.

Și Czernobog își transformă o piesă într-un al patrulea rege, apoi își îndreptă atenția spre cei doi regi ai lui Shadow și, fără să zîmbească, îi luă pe amîndoi. Și cu asta, partida se termină.

— Gata, zise Czernobog. Acum trebuie să-ți zdrobesc creierul. Iar tu te vei așeza în genunchi de bună voie. E bine, spuse el, întinzîndu-și mîna bătrînă și bătîndu-l pe brat pe Shadow.

— Mai avem timp pînă va fi gata prînzul, replică Shadow. Vrei să mai jucăm o dată? În aceleași condiții?

Czernobog își aprinse o țigară luînd un băț dintr-o cutie de chibrituri de bucătărie.

— Cum să fie în aceleași condiții? Vrei să te omor de două ori?

— În momentul ăsta ai dreptul la o singură lovitură, asta-i tot. Mi-ai spus că nu-i vorba doar de putere, ci și de îndemînare. Deci, dacă o să cîștigi, o să-mi dai două lovituri în cap.

Czernobog se înflăcără:

— O lovitură ajunge, o singură lovitură. În asta constă arta, zise el și-și pipăi brațul drept — partea de sus, unde erau mușchii — cu mîna stîngă, făcînd să cadă scrumul țigării pe care o ținea în mîna stîngă.

— A trecut mult timp. Dacă ți-ai pierdut îndemînarea, s-ar putea să-mi faci doar un cucui. Cît timp a trecut de cînd ai folosit un baros în curtea abatorului? Treizeci de ani? Patruzeci?

Czernobog nu zise nimic. Gura lui închisă părea o tăietură cenușie pe figura sa. Bătu darabana cu degetele în masa de lemn, într-un anumit ritm. Apoi împinse cele douăzeci și patru de piese în pătrățelele lor de pe tabla de joc.

— Dă-i drumul, zise el. Ești din nou lumina, iar eu, întunericul.

Shadow împinse prima sa piesă. Czernobog își împinse și el o piesă. Lui Shadow îi trecu prin minte că se putea ca bătrînul să încerce să joace aceeași partidă, cea pe care abia o cîștigase, și că asta însemna că jocul său avea anumite limite.

De data asta, Shadow jucă imprudent. Profita de orice ocazie, muta fără să se gîndească, fără nici o pauză în care să-și stabilească vreo strategie. De data asta, Shadow zîmbea în timp ce juca. Și, de cîte ori Czernobog muta o piesă, zîmbetul lui devenea mai larg.

După scurt timp, bătrînul începu să trîntească piesele pe tabla de lemn cînd le muta, atît de tare, încît celelalte piese săltau pe pătrățelele lor negre.

— Ține, zise Czernobog, luînd una dintre piesele lui Shadow și trîntindu-și propria-i piesă pe tabla de joc. Ce zici de asta?

Shadow nu zise nimic, doar zîmbi și sări peste piesa pe care Czernobog o pusese pe tablă, apoi peste alta și peste alta, apoi peste a patra, curățînd centrul tablei de joc de piesele negre. După aceea luă o piesă albă din grămada de lîngă tabla de joc și-și transformă piesa în rege.

După aceea, a fost doar un exercițiu de făcut curățenie: după alte cîteva mutări, jocul se termină.

Shadow propuse:

— Cel mai bun din trei jocuri cîștigă?

Czernobog se uită la el. Ochii săi cenușii arătau ca niște puncte de oțel. Apoi izbucni în rîs și-l bătu pe Shadow pe umăr.

— Îmi placi! exclamă el. Ai curaj.

Atunci Zorya Utennyaya își vîrî capul pe ușă și le spuse că prînzul era gata, că trebuie să strîngă piesele și să întindă fața de masă.

— Îmi pare rău, zise ea, nu avem sufragerie. Vom mînca aici.

Pe masă fură așezate farfurii întinse. Fiecare dintre comeseni primi o tăviță pictată în care se aflau tacîmuri, pe care urma s-o țină în poală.

Zorya Vechernyaya aduse cinci castroane din lemn și puse în fiecare cartofi fierți necurățați de coajă, apoi aduse un castron zdravăn cu borș de-un stacojiu feroce. Turnă în el o lingură de smîntînă și îi dădu fiecăruia cîte un castron.

— Credeam că sîntem șase, zise Shadow.

— Zorya Polunochnaya doarme, răspunse Zorya Vechernyaya. O să-i păstrăm mîncarea în frigider. O să mănînce cînd se va trezi.

Borșul era acru și avea gust de sfeclă murată. Cartofii fierți erau făinoși.

Felul următor consta dintr-o friptură la tavă, ațoasă, cu garnitură de verdețuri — dar acestea fuseseră fierte atît de mult și atît de tare, încît nu mai arătau verzi decît în urma unui efort de imaginație și căpătaseră mai degrabă nuanțe cafenii.

Apoi urmară foi de varză umplute cu carne tocată și orez, foi de varză atît de tari, încît nu puteai să le tai fără să împrăștii carnea tocată și orezul pe covor. Shadow își puse farfuria deoparte.

— O să jucăm dame, zise Czernobog, servindu-se cu o altă bucată de friptură la tavă. Eu și tînărul acesta.

El a cîștigat un joc. Eu am cîștigat un joc. Pentru că a cîștigat, eu am fost de acord să mă duc cu el și cu Wednesday și să-i ajut în nebunia pe care vor s-o facă. Iar după ce vom termina treaba o să-l ucid pe acest tînăr cu o lovitură de ciocan, pentru că și eu am cîștigat un joc.

Cele două Zorya dădură din cap, foarte serioase.

— Ce păcat, îi spuse Zorya Vechernyaya lui Shadow. Dacă ți-aș fi ghicit viitorul, ți-aș fi spus că vei avea o viață lungă și fericită. Și că vei avea mulți copii.

— De aceea ești o bună ghicitoare, zise Zorya Utrennyaya, care părea somnoroasă, de parcă ar fi făcut un efort deosebit ca să rămînă trează atît de tîrziu. Spui cele mai frumoase minciuni.

La sfîrșitul mesei, Shadow era încă flămînd. Mîncarea din închisoare fusese destul de rea, dar oricum mai bună decît ce i se oferise aici.

— Bună mîncare! exclamă Wednesday, care-și golise farfuria cu plăcere evidentă. Mulțumesc, doamnelor. Cred că-i momentul să vă cer să-mi recomandați un hotel bun din vecinătate.

Zorya Vechernyaya păru ofensată:

— De ce să vă duceți la hotel? Nu sînteți prietenii noștri?

— Nu vrem să vă stînjenim... zise Wednesday.

— Nu ne stînjeniți deloc, zise Zorya Utrennyaya, căscînd și trecîndu-și mîna prin părul ei nepotrivit de auriu.

— *Tu* poți să dormi în camera lui Bielebog, spuse Zorya Vechernyaya arătînd spre Wednesday. E goală. Iar ție, tinere, o să-ți fac patul pe canapea. Jur că o să te simți mai bine decît pe o saltea de puf.

— Foarte drăguț din partea voastră, spuse Wednesday. Acceptăm.

— Și n-o să plătiți mai mult decît ați fi plătit la hotel, adăugă Zorya Vechernyaya, dînd triumfătoare din cap. O sută de dolari.

— Treizeci, ripostă Wednesday.

— Cincizeci.
— Treizeci și cinci.
— Patruzeci și cinci.
— Patruzeci.
— Foarte bine. Patruzeci și cinci de dolari, zise Zorya Vechernyaya, care se întinse peste masă și-i strînse mîna lui Wednesday.

Apoi se apucă să strîngă farfuriile de pe masă. Zorya Utrennyaya căsca atît de tare, încît Shadow se temu că o să-și scrîntească falca. Femeia îi anunță că se duce să se culce înainte să adoarmă cu capul în plăcintă. Le spuse tuturor noapte bună.

Shadow o ajută pe Zorya Vechernyaya să ducă platourile și farfuriile în bucătărioară. Spre surpriza lui, lîngă chiuvetă se afla o mașină veche de spălat vase, iar el puse blidele în ea. Zorya Vechernyaya se uită peste umărul lui, scoase un sunet de dezaprobare și luă din mașină castroanele din lemn pentru borș.

— Astea se pun în chiuvetă, îi spuse ea.
— Îmi cer scuze.
— N-ai de ce. Hai să ne întoarcem, avem și plăcintă.

Plăcinta — era cu mere — fusese cumpărată de la magazin și încălzită prea mult, dar era foarte, foarte bună. O mîncară toți patru cu înghețată. Apoi Zorya Vechernyaya îi dădu pe toți afară și-i făcu lui Shadow pe canapea un culcuș ce arăta foarte bine.

Wednesday îi spuse lui Shadow, în timp ce stăteau pe coridor:

— Chestia pe care ai făcut-o, cea cu jocul de dame...
— Ce-i cu ea?
— A fost foarte bine. Ai dat dovadă de-o mare prostie. Dar a fost bine. Somn ușor.

Shadow se spălă pe dinți și pe față cu apa rece din baie, apoi se întoarse în camera de zi, stinse lumina și adormi înainte să atingă perna cu capul.

În visul lui Shadow aveau loc explozii. Conducea un camion printr-un cîmp cu mine, iar bombele explodau

în toate părțile. Parbrizul se zgudui, iar Shadow simți că-i curgea sînge pe față.

Cineva trăgea în el.

Un glonț îi găuri plămînul, altul îi zdrobi șira spinării, încă unul îl lovi în umăr. Simțea izbitura fiecărui glonț. Se prăbuși peste volan.

Ultima explozie îl cufundă în întuneric.

Probabil că visez, își zise Shadow, stînd singur în întuneric. *Cred că tocmai am murit.*

Își aminti că auzise pe cînd era copil că, dacă mori în vis, atunci o să mori și în viața reală. El nu se simțea mort. Deschise ochii să vadă ce-o să se întîmple.

În încăperea aceea mică se afla o femeie, care stătea lîngă fereastră, cu spatele spre el. Inima i se opri pentru o clipă.

— Laura?

Femeia se întoarse, luminată de razele lunii.

— Îmi pare rău, zise ea. N-am vrut să vă trezesc. O să plec.

Femeia avea un ușor accent est-european.

— Nu-i nimic, răspunse Shadow. Nu m-ați trezit. Am visat ceva.

— Da, spuse ea. Țipați și gemeați. Pe de o parte voiam să vă trezesc, pe de altă parte mă gîndeam că ar trebui să vă las în pace.

În lumina slabă a lunii, părul ei părea alb, lipsit de culoare. Femeia purta o cămașă de noapte albă din bumbac, cu un guler înalt din dantelă și cu tivul măturînd podeaua. Shadow se ridică, pentru că se trezise complet.

— Sînteți Zorya Polu... sora care dormea.

— Da, sînt Zorya Polunochnaya. Iar pe dumneata te cheamă Shadow, nu-i așa? Mi-a spus Zorya Vechernyaya, cînd m-am trezit.

— Da. Și ce căutați aici?

Femeia se uită la el, apoi îi făcu semn să vină lîngă ea, la fereastră, și se întoarse cu spatele pînă cînd Shadow își puse blugii. El se duse lîngă ea. I se păru

că mersese foarte mult, avînd în vedere cît de mică era încăperea.

Shadow nu-și dădu seama ce vîrstă avea femeia. Nu avea riduri, ochii îi erau negri, cu gene lungi, iar părul îi atîrna pînă la mijloc și era alb. Lumina lunii transformase culorile în fantome ale lor înseși. Femeia era mai înaltă decît surorile ei.

Zorya arătă spre cerul nopții.

— Mă uitam la asta, zise ea îndreptîndu-și degetul spre Carul Mare. Îl vezi?

— Ursa Major, răspunse el. Ursa Mare.

— Acesta este un mod de a o privi, spuse femeia. Dar nu așa se făcea în locul din care vin eu. O să mă urc pe acoperiș. Vrei să vii cu mine?

Zorya ridică fereastra și ieși, desculță, pe scara de incendiu. Prin fereastră năvăli o rafală de vînt rece. Shadow era îngrijorat de ceva, dar nu-și dădea seama din ce cauză. Ezită o clipă, după care își puse puloverul, șosetele și pantofii, apoi o urmă pe scara ruginită. Femeia îl aștepta. Răsuflarea ei scotea aburi în aerul înghețat. Shadow îi privi picioarele goale pășind pe treptele de metal și se duse după ea pe acoperiș.

Vîntul bătea cu rafale reci, lipindu-i femeii cămașa de noapte de trup, iar Shadow își dădu seama, stînjenit, că Zorya Polunochnaya nu purta nimic pe dedesubt.

— Nu vă e frig? întrebă el cînd ajunseră în vîrful scării de incendiu, iar vîntul îi împrăștie cuvintele.

— Ce-ați spus?

Femeia își apropie fața de fața lui. Avea o respirație dulce.

— Am întrebat dacă nu vă supără frigul.

Ca răspuns, Zorya își duse degetul la buze: *așteaptă.* Apoi păși ușor peste marginea clădirii și ajunse pe acoperișul plat. Shadow se descurcă mai greu, dar o urmă, ajungînd în umbra turnului de apă. Acolo îi aștepta o bancă de lemn, iar femeia se așeză. Shadow luă loc alături de ea. Turnul de apă acționa ca un

paravan împotriva vîntului, lucru care-l făcu fericit pe Shadow.

— Nu, zise Zorya. Frigul nu mă deranjează. Acest timp este timpul meu. Nu pot să nu mă simt bine noaptea, așa cum un pește nu poate să nu se simtă bine în apă adîncă.

— Vă place noaptea, spuse Shadow, dorindu-și să fi spus ceva mai înțelept, mai profund.

— Surorile mele au și ele vremea lor. Zorya Utrennyaya se simte bine în zori. În vechea țară se trezea ca să deschidă poarta și să-l lase pe tatăl nostru să-și conducă... oh, am uitat cuvîntul, e ceva ca o mașină, dar tras de cai.

— Car?

— Carul. Tatăl nostru pleca. Iar Zorya Vechernyaya îi deschidea poarta seara, cînd se întorcea.

— Și dumneavoastră?

Femeia tăcu un timp. Avea buze pline, dar foarte palide.

— Eu nu l-am văzut niciodată pe tatăl nostru. Dormeam.

— E o boală?

Zorya nu-i răspunse. Dacă ridicase din umeri, atunci mișcarea fusese imperceptibilă.

— Voiai să știi la ce mă uitam.

— La Carul Mare.

Femeia ridică brațul ca să-i arate constelația, iar vîntul îi lipi cămașa de noapte de trup. Sfîrcurile ei și fiecare denivelare din jurul lor deveniră vizibile pentru moment, se conturară negre prin bumbacul alb. Shadow se înfioră.

— I se spunea Carul lui Odin. Și Ursa Mare. În locul din care venim noi se credea că-i o făptură, nu chiar un zeu, dar asemenea unui zeu, o făptură rea înlănțuită de stelele acelea. Iar dacă ar scăpa, ar mînca tot ce-i în lume. De aceea există trei surori care trebuie să păzească cerul, toată ziua și toată noaptea. Dacă ființa aia din stele ar scăpa, lumea s-ar sfîrși. *Pff*, și gata!

— Iar oamenii credeau așa ceva?

— Credeau. Cu mult timp în urmă.

— Și dumneavoastră vă uitați ca să vedeți dacă o să zăriți monstrul din stele?

— Cam așa ceva. Da.

Shadow zîmbi. Dacă n-ar fi simțit frigul, ar fi fost convins că visează. Totul semăna foarte mult cu un vis.

— Pot să vă întreb ce vîrstă aveți? Surorile dumneavoastră par mult mai în vîrstă.

Femeia dădu din cap și-i explica:

— Eu sînt cea mai mică. Zorya Utrennyaya s-a născut dimineață, Zorya Vechernyaya s-a născut seara, iar eu m-am născut la miezul nopții. Eu sînt sora de la miezul nopții: Zorya Polunochnaya. Sînteți căsătorit?

— Soția mea e moartă. A murit săptămîna trecută, într-un accident de mașină. Am fost ieri la înmormîntarea ei.

— Condoleanțe.

— A venit să mă vadă noaptea trecută.

Nu-i fusese greu să-i spună asta, în întuneric și la lumina lunii. Povestea nu părea la fel de incredibilă ca în timpul zilei.

— Ați întrebat-o ce dorea?

— Nu.

— Poate că ar fi fost bine. E întrebarea cea mai înțeleaptă pe care poți să le-o pui morților. Uneori îți spun. Zorya Vechernyaya mi-a povestit că ați jucat dame cu Czernobog.

— Da. A cîștigat dreptul de a mă lovi în cap cu un baros.

— În zilele de demult erau duși oameni în vîrful munților. În locuri înalte. Li se zdrobea ceafa cu o piatră. Pentru Czernobog.

Shadow se uită în jur. Nu, erau singuri pe acoperiș.

Zorya Polunochnaya izbucni în rîs.

— Nu fii prost, nu-i aici. Și ai cîștigat și tu un joc. Nu poate să te lovească pînă nu se termină totul. A fă-

găduit. Iar tu o să știi cînd o să te lovească. Ca și vacile pe care le-a omorît. Toate știau. Altfel, la ce-ar folosi?

— Mă simt de parcă aș fi într-o lume care-și are logica ei, spuse Shadow. Regulile ei. Ca și cum aș fi într-un vis și aș ști că în el există reguli pe care nu le pot încălca. Chiar dacă nu știu ce înseamnă. Știi, mă las condus de ele, pur și simplu...

— Știu, zise ea și-l prinse de mînă cu mîna ei, rece ca gheața. Ți s-a oferit cîndva protecție. Ți s-a oferit soarele însuși. Dar l-ai pierdut. L-ai dăruit. Pot doar să-ți ofer o protecție mai slabă. Ca de la fiică, nu de la tată. Dar orice lucru, cît de mic, poate fi de folos. Da?

Vîntul rece îi aruncă peste față părul alb.

— Nici măcar nu trebuie să mă săruți, îi explică ea. Doar să primești luna de la mine.

— Ce să fac?

— Să primești luna.

— Nu înțeleg.

— Privește, spuse Zorya Polunochnaya și-i ridică mîna stîngă, ținînd-o în fața lunii, astfel încît aceasta părea prinsă între arătător și degetul mare.

Apoi, cu un gest iute, își trase mîna. Pentru o clipă, păru că luase luna de pe cer, dar Shadow văzu că luna continua să lucească, iar Zorya Polunochnaya își desfăcu palma, arătîndu-i un dolar de argint, cu capul Libertății, pe care-l ținea între degete.

— Excelent, spuse Shadow. N-am văzut cînd ai ascuns moneda. Și nu știu cum ai făcut ultima parte.

— N-am ascuns-o în palmă. Am luat-o. Iar acum ți-o dau ție ca să te apere. Pe asta să n-o dai nimănui.

Îi puse banul în mîna dreaptă și-i strînse degetele peste el. Moneda era rece. Zorya Polunochnaya se aplecă spre el, îi închise ochii cu degetele ei și-l sărută ușor pe fiecare pleoapă.

Shadow se trezi pe canapea, îmbrăcat. Prin geam se strecura o rază de soare îngustă, în care dansau fire de praf.

Se dădu jos din pat și se duse la fereastră. Camera părea mai mică la lumina zilei.

Își aminti de lucrurile care-l tulburaseră noaptea trecută abia în momentul în care se uită afară, spre stradă. Lîngă fereastră nu era nici o scară de incendiu, nici un fel de balcon, nici un fel de trepte ruginite.

Dar în palma lui se afla un dolar de argint cu imaginea Libertății, un dolar din 1922, sclipitor și strălucitor ca în ziua în care fusese ștanțat.

— Oh, te-ai trezit! zise Wednesday vîrîndu-și capul pe ușă. Foarte bine. Vrei cafea? O să ne ducem să spargem o bancă.

Venirea în America

1721

Cel mai important lucru care trebuie înțeles despre istoria Americii, *scrise domnul Ibis în jurnalul său legat în piele,* este că-i o chestie imaginară, care are simplitatea schițelor desenate cu creta pe tablă pentru copii sau pentru cei care se plictisesc ușor. Este, în cea mai mare parte, necercetată, neimaginată, negîndită, este o reprezentare a unui lucru, nu lucrul în sine. Este o ficțiune, *continuă el, după ce făcuse o pauză ca să înmoaie tocul în cerneală și să-și ordoneze gîndurile,* că America a fost întemeiată de pelerinii care căutau libertatea credinței, că aceștia au venit în America, s-au răspîndit, s-au înmulțit și au umplut o țară goală.

În realitate, coloniile americane erau atît un loc de aruncat gunoiul, cît și un refugiu, un loc în care să nu se știe de tine. În zilele în care în Londra erai spînzurat de copacul cu coroană triplă din Tyburn pentru furtul a doisprezece bănuți, America devenise simbolul clemenței, al unei noi șanse. Dar condițiile de deportare

erau atît de groaznice, încît unii considerau că-i mai ușor să sari din copacul fără frunze și să dansezi în aer. Deportare pentru cinci ani, pentru zece ani, pe viață. Astea erau sentințele.

Îi erai vîndut unui căpitan, care te ducea cu nava sa — încărcată ca o corabie plină cu sclavi — pînă în colonii sau pînă în Indiile de Vest. Cînd coborai de pe navă, căpitanul te vindea ca servitor cu contract oricui risca să-și scoată cheltuiala prin munca ta, pînă îți îndeplineai durata de deportare. Dar măcar nu așteptai într-o închisoare englezească să fii spînzurat (pentru că în zilele acelea închisorile erau niște locuri în care stăteai pînă cînd erai eliberat, deportat sau spînzurat; nu erai condamnat la o anumită perioadă de închisoare) și erai liber să te descurci cît mai bine în lumea cea nouă. Erai liber și să mituiești un căpitan ca să te ducă înapoi în Anglia înainte să ți se termine perioada de deportare. Unii făceau acest lucru. Iar dacă autoritățile te prindeau că te-ai întors din deportare — dacă te vedea un vechi dușman sau un vechi prieten și te denunța —, atunci erai spînzurat într-o clipită.

Îmi amintesc, *continuă el, după o scurtă pauză în care umplu călimara de pe birou dintr-o sticlă cu cerneală din dulap și-și cufundă încă o dată tocul în cerneală,* viața lui Essie Tregowan, care a venit dintr-un sat friguros de munte din Cornwall, din sud-vestul Angliei, unde familia ei locuise din vremuri imemoriale. Tatăl ei fusese pescar și se zvonea că făcuse parte dintre jefuitorii de epave — cei care atîrnau felinare sus, pe culmi abrupte, atunci cînd izbucnea furtuna, atrăgînd corăbiile printre stînci ca să le fure încărcătura. Mama lui Essie lucrase ca bucătăreasă în casa moșierului local, iar Essie începuse și ea să muncească acolo, la spălatul vaselor. Era o fetiță mică, slabă, cu ochi mari, căprui și păr castaniu-închis, dar nu muncise niciodată prea mult, căci se fofila întotdeauna și prefera să asculte basme, dacă se găsea cine să-i povestească. Prefera

povești despre piski* și spriggani**, despre cîinii negri ai mlaștinilor și despre femeile-focă din Marea Mînecii. Și, cu toate că moșierul rîdea de asemenea lucruri, femeile care lucrau la bucătărie puneau noaptea afară, lîngă ușa bucătăriei, un castron de porțelan plin cu lapte nesmîntînit, pentru piski.

Au trecut mai mulți ani și Essie n-a mai fost o fetiță slăbuță, se unduia și se agita precum valurile din marea cea verde, iar ochii ei căprui rîdeau și părul ei castaniu crescuse și se cîrlionțase. Essie se uita cu plăcere la Bartholomew, fiul de optsprezece ani al moșierului, care se întorsese acasă de la Rugby. Essie se duse într-o noapte la piatra de la marginea pădurii și puse pe ea o bucată de pîine din care mîncase Bartholomew, bucată înfășurată cu o șuviță tăiată din părul ei. Și chiar a doua zi Bartholomew veni și vorbi cu ea și o privi apreciativ — cu ochii lui care aveau acea culoare periculoasă, albastrul cerului cînd vine furtuna — în timp ce fata curăța căminul din dormitorul lui.

Avea niște ochi tare periculoși, își spusese Essie Tregowan.

La scurt timp după aceea, Bartholomew plecă la Oxford, iar cînd starea lui Essie deveni evidentă, fata fu concediată. Dar copilul se născu mort și, ca o favoare făcută mamei lui Essie, care era o bucătăreasă foarte bună, soția moșierului își convinse soțul s-o angajeze din nou pe fosta servitoare în slujba pe care o avusese.

Dar dragostea lui Essie pentru Bartholomew se transformase în ură pentru familia acestuia, iar după un an își luă ca amant un bărbat dintr-un sat învecinat, un om cu o reputație rea, care se numea Josiah Horner. Și într-o noapte, pe cînd familia moșierului dormea,

---

* Piskie sau pixie — un soi de spiriduși răutăcioși, oameni mărunți cu urechi ascuțite și cu haine verzi, a căror putere este anulată de obiectele din fier.

** Spriggan — un soi de fantome.

Essie se sculă și trase zăvorul de la ușa din față ca să intre iubitul ei. Acesta jefui locuința, în timp ce stăpînii erau adînciți în somn.

Bănuielile se îndreptară de îndată spre cei din casă, pentru că era evident că cineva deschisese ușa (soția moșierului își aducea aminte foarte bine că trăsese chiar ea zăvorul), cineva care știa unde își ținea moșierul tava de argint și unde era sertarul în care își ținea monedele și cambiile. Dar Essie, care negase cu încăpățînare totul, n-a putut fi acuzată de nimic pînă cînd jupîn Josiah Horner a fost prins în Exeter, pe cînd încerca să schimbe una dintre cambiile moșierului la un negustor. Moșierul identifică hîrtia, iar Horner și Essie ajunseră la tribunal.

Horner fu condamnat de curtea cu juri locală și fu *lăsat rece*, cum se zicea în jargonul crud și direct de atunci, dar judecătorului i se făcu milă de Essie, din cauza vîrstei și a părului ei castaniu, și o condamnă la deportare timp de șapte ani. Fata a fost dusă pe o corabie numită *Neptune*, aflată sub comanda căpitanului Clarke. Astfel ajunse Essie în Carolina, dar pe drum încheie o alianță cu zisul căpitan, convingîndu-l s-o ia cu el în Anglia, ca soție a sa, și s-o ducă în casa mamei lui din Londra, unde n-o cunoștea nimeni. Călătoria de înapoiere, după ce încărcătura de oameni fusese schimbată pe bumbac și pe tutun, avu loc pe o vreme liniștită și se dovedi foarte fericită pentru căpitan și noua sa nevastă, care erau ca două turturele sau doi fluturași, care se sărutau tot timpul și-și făceau mici cadouri.

Cînd ajunseră în Londra, căpitanul Clarke o duse pe Essie să locuiască împreună cu mama lui, care o tratâ cum se cuvenea s-o trateze pe soția fiului ei. După opt săptămîni, *Neptune* ridică ancora, iar tînăra și frumoasa soție îi făcu soțului ei semne de despărțire de pe chei. Apoi se întoarse în casa soacrei sale. Bătrîna lipsea. Essie luă o bucată de mătase, mai multe monede de aur și un vas de argint în care bătrîna își ținea nasturii, apoi dispăru în străfundurile Londrei.

În următorii doi ani, Essie deveni o desăvîrșită hoață din prăvălii, fustele ei largi putînd să ascundă o mulțime de lucruri — în principal bucăți de mătase și de dantelă furate —, și-și trăi viața din plin. Pentru faptul că scăpase de necazuri le mulțumea făpturilor despre care i se povestise în copilărie, piskii (era convinsă că influența acestora se întindea pînă în Londra), și punea în fiecare noapte un castron din lemn plin cu lapte pe pervazul ferestrei, cu toate că prietenele ei rîdeau de ea. Dar tot ea rîse la urmă, atunci cînd prietenele ei se îmbolnăvirăde sifilis sau de blenoragie, în timp ce Essie rămase sănătoasă.

Abia trecuse un an de cînd își serbase a douăzecea zi de naștere, cînd soarta îi dădu o lovitură urîtă. Stătea în Crossed Forks Inn din Fleet Street, în Bell Yard, cînd văzu un tînăr care intră și se așeză lîngă foc, un tînăr abia ieșit din universitate. Oho! Un porumbel bun de jumulit, își zise Essie. Se așeză lîngă el și-i spuse ce băiat frumos era, și-l mîngîie cu o mînă pe genunchi, iar cu cealaltă îi căută ceasul de buzunar. Atunci tînărul o privi drept în față, iar inima lui Essie începu să bată razna cînd îi văzu ochii de albastrul periculos al cerului de vară înainte de furtună, care se uitau la ea, iar conașul Bartolomew îi spuse pe nume.

A fost dusă la închisoarea Newgate și acuzată că se întorsese din deportare. A fost găsită vinovată, dar i-a șocat pe toți spunînd că-i însărcinată, iar moașele orașului, care verificau asemenea afirmații, au fost surprinse descoperind că Essie chiar era gravidă, cu toate că ea a refuzat să spună cine era tatăl.

Sentința de condamnare la moarte a fost schimbată încă o dată în deportare, de data asta pe viață.

Acum călătorea cu *Sea-Maiden*. Pe corabia aceea erau două sute de deportați, înghesuiți în cală ca niște porci duși la tîrg. Bolile făceau ravagii. Oamenii abia aveau loc să stea jos, nici vorbă să stea întinși. O femeie muri în timp ce năștea în fundul calei, iar fiindcă oamenii erau prea înghesuiți ca să i se poată căra cadavrul

printre ei, a fost aruncată printr-un hublou, cu copil cu tot, direct în marea agitată, cenușie. Essie era în luna a opta și a fost o minune că și-a păstrat copilul.

De atunci, viața ei a fost mereu bîntuită de coșmaruri despre timpul petrecut în cală; se trezea țipînd, simțind în gură gustul și duhoarea locului aceluia.

Sea-Maiden a acostat la Norfolk, în Virginia, iar contractul lui Essie a fost cumpărat de un „mic plantator", un fermier care cultiva tutun, pe nume John Richardson, a cărui soție murise de febră la o săptămînă după ce născuse o fată. Omul avea nevoie de o doică pentru copil și de o servitoare pentru treaba din mica sa gospodărie.

Deci băiețelui lui Essie, pe care-l numise Anthony — ea spusese că-l botezase așa după tatăl lui, răposatul ei soț, știind că nu putea nimeni de acolo s-o contrazică și poate că ea cunoscuse cîndva un Anthony —, sugea la pieptul lui Essie împreună cu Phyllida Richardson. Copilul patronului ei sugea primul și crescu mare, puternic și sănătos, în timp ce fiul lui Essie crescu mic și slab, cu ceea ce-i rămînea.

Dar împreună cu laptele copiii băură și poveștile lui Essie: ea le spuse despre knockeri* și despre piticii cu tichii albastre, care trăiesc în mine; despre Bucca, cel mai înșelător dintre spiritele din țară, mult mai periculos decît încăpățînații piski cu păr roșu, pentru care se lăsa pe prundiș primul pește din năvod și pentru care se punea pe cîmp o felie de pîine proaspătă în timpul secerișului ca să se asigure o recoltă bună; le povesti despre oamenii-meri, adică merii bătrîni, care vorbesc cînd au chef și care trebuie plătiți cu primul cidru obținut din recoltă, care li se turna la rădăcină atunci cînd se schimba anul ca să-ți dea o recoltă bună în anul următor. Și le spuse, cu accentul ei dulce din

---

* Knokeri sau tommyknokeri — pitici care trăiesc în peșteri subterane.

Cornwall, care sînt copacii de care trebuie să te ferești, cîntîndu-le o strofă veche:

Ulmul e îngîndurat
Și stejarul urăște
Salcia din loc pornește
Dacă ai întîrziat.

Ea le spuse toate astea și ei o crezură, pentru că și ea credea.

Ferma prospera, iar Essie Tregowan punea în fiecare seară lîngă ușa din spate un castron de porțelan cu lapte pentru piski. Iar după opt luni John Richardson veni și ciocăni în ușa dormitorului lui Essie și-i ceru favorurile pe care le dăruiește o femeie unui bărbat, iar Essie îi spuse cît de șocată și de jignită se simțea ea, o biată văduvă și o lucrătoare cu contract, cu nimic mai grozavă decît o sclavă, căreia i se cerea să se prostitueze cu un bărbat pentru care avea atît de mult respect — o servitoare cu contract nu putea să se mărite, deci cum de se gîndise să tulbure o fată deportată cu contract într-un asemenea hal, încît nu mai putea să gîndească? Iar ochii ei căprui se umplură de lacrimi, de se trezi Richardson cerîndu-și scuze, iar în final îngenunche acolo, pe coridor, în noaptea aceea de vară, în fața lui Essie Tregowan, și-i propuse să pună capăt contractului și să se căsătorească. Dar, cu toate că-l acceptă, Essie nu fu de acord să se culce cu el pînă cînd totul deveni legal, iar apoi se mută din cămăruța ei în dormitorul stăpînului, din partea din față a casei. Iar dacă unii dintre prietenii fermierului Richardson și nevestele lor îl ocoliră cînd îl întîlniră în oraș, cei mai mulți dintre ei fură de părere că noua doamnă Richardson arăta al naibii de bine și că Johnnie Richardson făcuse un lucru bun.

După un an, Essie născu un alt copil, tot băiat, dar acesta era blond ca tatăl lui și ca sora lui vitregă. Îl botezară John, ca pe tatăl său.

Cei trei copii au mers în fiecare duminică la biserica locală ca să asculte predicatorii itineranți, apoi s-au dus la școală ca să învețe literele și cifrele împreună cu copiii altor mici fermieri. Essie avu grijă ca ei să cunoască și misterele piskilor, cele mai importante mistere dintre toate: omulețiii cu păr roșu, cu ochii și hainele verzi ca apa rîului, cu nasuri cîrne, amuzanți, care se uită sașiu și care pot — dacă le trece prin minte — să te rotească, să te răsucească și să te arunce din calea lor, dacă nu cumva ai în buzunar niște sare sau o pîine mică. Cînd copiii se duceau la școală, fiecare lua într-un buzunar un strop de sare și în altul o pîinică, vechile simboluri ale vieții și ale pămîntului, ca să fie siguri că se vor întoarce încă o dată fără să pățească nimic, așa cum făceau întotdeauna.

Copiii crescură pe dealurile cu vegetație luxuriantă din Virginia, crescură înalți și puternici (cu toate că Anthony, primul ei fiu, a fost întotdeauna mai slab, mai palid și mai bolnăvicios), iar familia Richardson era fericită și Essie își iubea bărbatul. Erau căsătoriți de un deceniu cînd John Richardson avu o durere de dinți atît de cumplită, încît căzu de pe cal. Îl duseră în cel mai apropiat oraș, unde i se scoase dintele. Dar era prea tîrziu, otrăvirea sîngelui îi veni de hac și se prăpădi, negru la față și gemînd. Îl înmormîntară sub salcia lui favorită.

Văduvei Richardson îi fusese lăsată ferma în administrare pînă cînd cei doi copii ai lui Richardson aveau să ajungă maturi. Ea conduse servitorii cu contract și sclavii și reuși să obțină an de an recolta de tutun. Turna cidru la rădăcinile merilor, în noaptea de Anul Nou, și lăsa o felie de pîine proaspăt coaptă pe cîmp, în timpul secerișului. Și punea întotdeauna un castron cu lapte lîngă ușa din dos. Ferma înflorea, iar văduva Richardson își cîștigase reputația de negustoreasă dură, dar care avea întotdeauna recoltă bună și care nu vindea gioarse drept marfă de calitate.

Și lucrurile merseră așa încă zece ani, dar după aceea urmă un an rău, pentru că Anthony, fiul ei, îl ucise pe Johnnie, fratele său vitreg, în timpul unei dispute despre viitorul fermei și despre cui să-i fie acordată mîna Phillidei. Unii spuneau că n-ar fi vrut să-și omoare fratele și că fusese o lovitură dată din prostie, dar care își atinsese prea bine ținta; dar alții aveau o părere exact opusă. Anthony fugi, lăsînd-o pe Essie să-și înmormînteze fiul mai mic lîngă tatăl lui. Se spunea că Anthony fugise în Boston, alții ziceau că fugise în sud, iar mama lui era de părere că luase o corabie spre Anglia ca să se înroleze în armata regelui George și să lupte împotriva scoțienilor răzvrătiți. După dispariția celor doi fii ferma rămăsese un loc pustiu și trist, iar Phyllida tînjea și jelea de parcă i-ar fi fost zdrobită inima. Și mama ei vitregă nu putea să spună sau să facă nimic ca să-i readucă zîmbetul pe buze.

Dar, inimă zdrobită sau nu, aveau nevoie de un bărbat la fermă, așa că Phyllida se mărită cu Harry Soames, de meserie dulgher de corăbii, dar care se plictisise de mare și visase la viața pe uscat, într-o fermă ca aceea din Lincolnshire, unde crescuse. Și, cu toate că ferma Richardson era mai mică, Harry Soames găsi asemănarea destul de mare ca să-l facă fericit. Din Phyllida și Harry se născură cinci copii, dintre care trei trăiră.

Văduva Richardson simțea lipsa fiilor săi, ca și pe cea a soțului său, cu toate că din el mai rămăsese doar amintirea unui om drăguț, care o tratase cu bunăvoință. Copiii Phyllidei veneau la Essie să asculte basme, iar ea le povestea despre cîinele negru din mlaștină, despre Cap-Ras și despre Slăbănogul Sîngeros, despre Omul-Măr, dar pe ei nu-i interesa așa ceva, voiau basmele despre Jack — Jack cel care urca pe vrejul de fasole sau Jack omorîtorul de uriași sau Jack și pisica și regele. Essie îi iubea pe copii ca și cum ar fi fost carne din carnea ei, iar uneori îi chema cu numele celor morți de multă vreme.

Era luna mai; își luă scaunul și-l duse în grădina de legume, să culeagă mazăre și s-o curăță la lumina soarelui, pentru că, în ciuda căldurii din Virginia, frigul îi intrase în oase, așa cum promoroaca i se așternuse în păr, iar un pic de căldură i-ar fi prins bine.

În timp ce curăța mazărea cu mîinile ei bătrîne, văduvei Richardson îi trecu prin minte că ar fi plăcut dacă ar putea să se mai plimbe o dată prin mlaștinile și sărăturile din Cornwallul ei natal, și-și aminti cum stătea pe prundiș pe cînd era fetiță, așteptînd întoarcerea bărcii tatălui ei de pe marea cea verde. Mîinile ei, butucănoase și cu încheieturile albăstrite, desfăceau păstăile de mazăre, scoteau boabele într-un castron de lut, apoi aruncau păstăile goale în poala șorțului. Apoi se trezi amintindu-și ceea ce nu-și mai amintise de mult, o viață de mult uitată: cum șterpelea pungi cu bani și cum fura bucăți de mătase cu degetele ei îndemînatice; și apoi și-l aminti pe temnicerul din Newgate, care-i spunea că vor trece douăsprezece săptămîni înainte de anchetarea cazului, și că ar putea să scape de spînzurătoare dacă ar arăta că-i însărcinată, că e foarte frumoasă — și cum ea se întorsese spre perete și-și ridicase curajoasă fusta, urîndu-se pe sine și urîndu-l și pe el, dar știind că avea dreptate; iar simțămîntul vieții din interiorul ei însemna că putea să înșele moartea pentru un timp.

— Essie Tregowan? întrebă străinul.

Văduva Richardson privi în sus, umbrindu-și ochii de soarele de mai.

— Vă cunosc? întrebă ea.

Nu-l auzise apropiindu-se.

Bărbatul era complet îmbrăcat în verde: pantaloni de-un verde prăfuit, jachetă verde și o haină verde-închis. Avea părul roșu ca morcovul. Îi zîmbea și exista ceva în el care o făcea să-l privească bucuroasă, dar și ceva care-i șoptea că-i în pericol.

— Ar trebui să mă cunoști, răspunse el.

El se uită la ea, ea se uită la el, cercetîndu-i fața rotofeie și căutînd vreun semn ca să-l identifice. Străinul arăta tînăr, ca unul dintre nepoții ei, dar o chemase cu numele ei vechi, iar în voce i se simțea un accent pe care ea îl știa din copilărie, de la stînci și de la mlaștinile de acasă.

— Ești din Cornwall? întrebă ea.

— Da, zise el, sînt un văr Jack. Sau, dacă sînt, acum sînt aici, în lumea asta nouă, unde nimeni nu-mi pune bere sau lapte, nici nu-mi lasă o felie de pîine în vremea secerișului.

Bătrîna își strînse blidul în poală.

— Dacă ești cine cred eu că ești, nu vreau să mă cert cu tine.

O auzi în casă pe Phyllida bombănind-o pe menajeră.

— Nici eu nu vreau să mă cert cu tine, zise cu oarecare tristețe individul cu păr roșu, cu toate că tu și cîțiva ca tine m-ați adus aici, în țara asta în care nu-i loc pentru magie, nici pentru piski sau cei asemenea lor.

— Mi-ai adus mult bine, spuse ea.

— Bune și rele, răspunse străinul. Noi sîntem ca vîntul. Batem în ambele direcții.

Essie dădu din cap.

— Vrei să mă ții de mînă, Essie Tregowan? întrebă el și-i întinse mîna.

Era pistruiată și, cu toate că vederea lui Essie slăbise, bătrîna zări fiecare fir de păr portocaliu de pe dosul palmei, care lucea auriu în lumina soarelui, după-amiază. Bătrîna își mușcă buzele. Apoi, ezitînd, își puse mîna cu încheieturile albăstrite în cea a străinului.

Era caldă încă atunci cînd o găsiră, cu toate că viața dispăruse din trupu-i și doar jumătate din mazăre fusese curățată.

Capitolul Cinci

Doamna Viață e înfloritoare,
Domnul Moarte o tot urmărește,
Ea în încăpere locuiește,
El este banditul de pe scară.

— W. E. Henley,
„Doamna Viață e înfloritoare"

În dimineața de duminică doar Zorya Utrennyaya era trează ca să-i salute la despărțire. Primi cei patruzeci și cinci de dolari de la Wednesday și insistă să-i dea o chitanță, pe care o mîzgăli cu scrisul ei lăbărțat pe spatele unui cupon expirat pentru băuturi răcoritoare. Femeia arăta ca o păpușă în lumina dimineții, cu fața ei bătrînă machiată cu grijă și cu păru-i blond strîns într-un coc în creștetul capului.

Wednesday îi sărută mîna și spuse:

— Mulțumesc pentru ospitalitate, dragă doamnă. Dumneavoastră și surorile dummneavoastră ați rămas strălucitoare ca însuși cerul.

— Ești un chelios bătîn, zise ea, împungîndu-l cu degetul, apoi îl îmbrățișă. Ai grijă de tine. Nu vreau să aud că ai dispărut de adevăratelea.

— Draga mea, o asemenea chestie ar fi neplăcută și pentru mine.

Zorya îi strînse mîna lui Shadow și-i spuse:

— Zorya Polunochnaya are o părere foarte bună despre tine. Și eu am.

— Mulțumesc, îi răspunse Shadow. Mulțumesc pentru cină.

— Ți-a plăcut? Atunci, să mai vii.

Wednesday și Shadow coborîră pe scări. Shadow își vîrî mîna în buzunarul hainei. Dolarul de argint era rece. Părea mai mare și mai greu decît orice altă monedă pe care o folosise pînă atunci. Îl ascunse în palmă printr-o metodă clasică, lăsînd mîna să-i atîrne pe lîngă trup în mod natural, apoi își îndreptă brațul, în timp ce moneda aluneca în jos, într-un loc din partea din față a palmei. Simțea că dolarul stătea bine acolo, ținut între arătător și degetul mic fără nici un fel de apăsare.

— Splendid! îl încurajă Wednesday.

— Încă învăț. Pot să fac partea tehnică, dar cel mai greu lucru e să-i faci pe oameni să se uite la cealaltă mînă.

— Chiar așa?

— Da. Se numește inducere în eroare, îi explică Shadow.

Își strecură degetul mijlociu sub monedă și o împinse în partea din spate a palmei, apoi o strînse ușor. Moneda îi căzu din mînă cu un zăngănit și se rostogoli de-a lungul scării. Wednesday se aplecă și o ridică.

— Nu trebuie să te porți neglijent cu darurile primite, îi zise el. Un asemenea lucru trebuie păstrat. Să nu-l arunci.

Se uită la dolar, întîi la partea pe care era vulturul, apoi la figura Libertății de pe partea cealaltă.

— Ah, doamna Libertate. E frumoasă, nu-i așa?

Îi aruncă moneda lui Shadow, care o prinse în aer, o făcu să dispară — părînd că-i dă drumul în mîna stîngă, dar de fapt păstrînd-o în dreapta —, apoi păru că o scoate din buzunar cu mîna stîngă. Moneda rămase în palma mîinii drepte. Îi făcea plăcere s-o simtă acolo.

— Doamna Libertate, zise Wednesday. Ca mulți dintre zeii dragi americanilor, este o străină. În cazul

ei, franțuzoaică, deși, ca să respecte sensibilitatea americanilor, francezul a înveșmîntat trupul magnific al statuii pe care a adus-o în New York. Libertatea, continuă el, strîmbînd din nas cînd văzu prezervativul folosit de pe trepte și împingîndu-l într-o parte cu piciorul. Cineva ar putea să alunece pe chestia asta. Și să-și rupă gîtul, mormăi el. E ca o coajă de banană, numai că are gust mai rău, afirmă el și deschise ușa, iar lumina soarelui îi lovi în plin. Libertatea, zise Wednesday în timp ce se îndreptau spre mașină, e o curvă care trebuie regulată pe o saltea făcută din cadavre.

— Da? se miră Shadow.

— Am citat un francez, îi explică Wednesday. Asta-i statuia din portul New York: o curvă căreia îi place să fie regulată pe resturile rămase de la ghilotină. Ține-ți torța cît de sus dorești, draga mea, în rochia ta sînt destui șobolani și ți se scurge spermă rece pe picioare.

Descuie mașina și-i făcu semn lui Shadow să se așeze pe scaunul din dreapta șoferului.

— Eu cred că-i frumoasă, spuse Shadow, uitîndu-se atent la monedă; figura de argint a Libertății îi amintea un pic de Zorya Polunochnaya.

— Asta-i eterna prostie a bărbatului, zise Wednesday, pornind mașina. Să alerge după carne dulce, fără să-și dea seama că aceasta-i doar un înveliș pentru oase. Hrană pentru viermi. În timpul nopții te freci de mîncare pentru viermi. Nu vreau să jignesc pe nimeni.

Shadow nu-l văzuse niciodată pe Wednesday atît de expansiv. Ajunse la concluzia că noul lui șef trecea prin faze de extrovertire urmate de perioade de tăcere intensă.

— Tu nu ești american? întrebă Shadow.

— Nimeni nu-i american, răspunse Wednesday. Nu ca origine. Asta voiam să-ți spun, zise el și se uită la ceas. Avem de pierdut cîteva ore înainte să se închidă banca. Ai făcut treabă bună aseară, cu Czernobog. Pînă

la urmă l-aș fi convins să vină, dar tu l-ai făcut să accepte mai sincer decît aș fi reușit eu.

— Asta doar pentru că o să mă omoare după aceea.

— Nu în mod obligatoriu. După cum ai subliniat cu înțelepciune, el e bătrîn, iar lovitura ucigătoare s-ar putea să te lase doar paralizat pe viață. Un invalid fără nici o speranță. Deci ai la ce să te aștepți, dacă domnul Czernobog va supraviețui necazurilor ce vor veni.

— Mai există îndoială? zise Shadow, imitîndu-l pe Wednesday, dar apoi disprețuindu-se pentru asta.

— Da, zise Wednesday și intră în parcare. Asta-i banca pe care o s-o jefuim. O să se închidă abia peste cîteva ore. Hai să intrăm și să salutăm lumea.

Îi făcu semn lui Shadow. Acesta ieși din mașină fără nici un chef. Dacă bătrînul ăla avea de gînd să facă vreo prostie, atunci nu intenționa să se lase înregistrat de camera de luat vederi. Dar, împins de curiozitate, intră în bancă. Se uită în jos și-și frecă nasul cu mîna, făcînd tot ce putea ca să-și ascundă figura.

— Unde găsim formulare pentru depuneri? o întrebă Wednesday pe singura casieră.

— Acolo.

— Foarte bine. Și dacă aș avea nevoie să fac o depunere pe timp de noapte?

— Aceleași formulare, zise femeia și-i zîmbi. Dragule, știi unde-s casetele pentru depuneri de noapte, nu-i așa? Afară, pe peretele din stînga ușii principale.

— Mulțumesc.

Wednesday luă mai multe formulare, îi rînji de despărțire casierei, apoi plecă împreună cu Shadow.

După aceea rămase un timp pe trotuar, scărpinîndu-se gînditor în cap. Se duse la bancomat și la seiful pentru depuneri de noapte și le verifică. Îl conduse pe Shadow vizavi, la magazin, unde cumpără bomboane fondante de ciocolată pentru el și o cană cu ciocolată fierbinte pentru Shadow. Pe peretele de la intrare se afla un telefon public, plasat sub un panou cu anunțuri cu camere de închiriat și căței și pisoi care au nevoie

de o locuință bună. Wednesday își notă numărul telefonului public. Apoi traversară drumul încă o dată.

— Avem nevoie de zăpadă, spuse deodată Wednesday. O zăpadă zdravănă, enervantă. Vrei să te gîndești la zăpadă?

— Poftim?

— Concentrează-te la norii ăia — cei de colo, din vest — și gîndește-te că se fac mai mari și mai negri. Gîndește-te la un cer cenușiu și la un vînt puternic ce vine din zona arctică. Gîndește-te la zăpadă.

— Nu cred că o să folosească la ceva.

— Aiurea! Măcar o să-ți țină mintea ocupată, zise Wednesday, descuind ușa mașinii. Acum mergem la Kinko*. Grăbește-te.

Zăpadă, își spuse Shadow, stînd pe scaunul din dreapta șoferului și sorbind din ciocolata fierbinte. *Grămezi și mormane uriașe de zăpadă, căzînd prin aer, pete albe pe cerul cenușiu, zăpadă care-ți atinge limba cu răcoare și iarnă, care-ți sărută fața cu o atingere ezitantă înainte să te înghețe de moarte. Douăzeci și cinci de centimetri de zăpadă ca vata de zahăr, creînd o lume de basm, făcînd totul incredibil de frumos...*

Wednesday îi vorbea.

— Poftim? întrebă Shadow.

— Am spus că am ajuns. Erai în altă parte.

— Mă gîndeam la zăpadă.

La Kinko, Wednesday se apucă să fotocopieze formularele de depunere de la bancă. Îl puse pe angajatul de acolo să-i tipărească două seturi de cîte zece cărți de vizită. Pe Shadow începu să-l doară capul și simțea ceva ciudat între omoplați. Se întrebă dacă dormise într-o poziție incomodă și dacă durerea sa de cap avea

---

* Kinko — lanț de magazine care oferă servicii de tipărire, copiere și legătorie, cumpărat în 2004 de FedEx.

vreo legătură cu canapeaua pe care-și petrecuse noaptea.

Wednesday stătea la terminalul calculatorului și, cu ajutorul angajatului firmei, făcu mai multe afișe.

Zăpadă, se gîndi Shadow. *Sus în atmosferă, perfectă, cristale care se formează în jurul unui fir de praf, fiecare o dantelărie de artă fractală. Iar cristalele de zăpadă se strîng împreună în fulgi care cad, acoperind Chicago cu albeața lor, centimetru după centimetru...*

— Ține, zise Wednesday și-i întinse lui Shadow o cană cu cafea de la Kinko, deasupra căreia plutea o mîzgă pe jumătate dizolvată de pudră de frișcă vegetală. Cred că-i destulă.

— Ce-i destulă?

— Zăpadă. Nu vrem să blocăm orașul, nu-i așa?

Cerul era de culoarea cenușie a navelor de război. Venea zăpada. Da.

— N-am făcut eu asta, zise Shadow. N-am făcut. Sau am făcut?

— Bea cafeaua. E de proastă calitate, dar o să-ți treacă durerea de cap. Bună treabă, zise Wednesday în încheiere.

După aceea îi plăti angajatului de la Kinko ce-i datora și-și luă afișele, scrisorile și cărțile de vizită. Deschise portbagajul, puse hîrtiile într-o valiză mare, neagră, din metal, de felul celor folosite de paznicii plăților salariale, și închise portbagajul. Apoi îi dădu lui Shadow o carte de vizită.

— Cine e A. Haddock, director al serviciului de securitate de la A1 Security Services?

— Tu.

— A. Haddock?

— Da.

— Ce înseamnă A?

— Alfredo. Alphonse. Augustine. Ambrose. Poți să alegi.

— Am înțeles.

— Eu sînt James O'Gorman, zise Wednesday. Jimmy, pentru prieteni. Vezi? Am și eu o carte de vizită.

Se întoarseră în mașină. Wednesday spuse:

— Dacă o să te gîndești că ești A. Haddock la fel de bine cum te-ai gîndit la zăpadă, atunci o să avem o grămadă de bani cu care să le dăm în seara asta de băut și de mîncat prietenilor mei.

— Nu vreau să mă întorc în închisoare.

— N-o să te întorci.

— Credeam că ne-am înțeles că nu voi face nimic ilegal.

— Nu vei face nimic ilegal. O să fii complice, o să participi la planuirea unui delict și, bineînțeles, vei primi bani furați, dar, crede-mă, vei ieși din povestea asta mirosind ca un trandafir.

— Asta o să fie înainte sau după ce Atlasul* tău slav și îmbătrînit o să-mi zdrobească țeasta?

— Nu mai vede bine, zise Wednesday. Probabil că n-o să te nimerească. Avem ceva timp de pierdut — banca se închide duminică la amiază. Vrei să prînzești?

— Da, răspunse Shadow. Mor de foame.

— Știu locul potrivit.

Wednesday fredona în timp ce șofa, un cîntec vesel pe care Shadow nu-l recunoscu. Începură să apară fulgi de zăpadă, exact așa cum și-i imaginase Shadow, iar asta îl făcu să se simtă ciudat de mîndru. Rațiunea îi spunea că nu are nimic de-a face cu ninsoarea, așa cum știa că dolarul de argint din buzunarul său nu era și nu fusese niciodată luna. Totuși...

Se opriră lîngă o clădire mare, care arăta ca un hangar. Un afiș anunța că mănînci cît poți, la prețul de 4,99 de dolari,

— Îmi place localul ăsta, zise Wednesday.

— Are mîncare bună? întrebă Shadow.

---

* Atlas — titan pedepsit de Zeus să țină în spate cerul și pămîntul.

— Nu prea. Dar ambianța e de neuitat.

Ambianța care-i plăcea atît de mult lui Wednesday se dovedi, după ce mîncară — Shadow comandase pui fript și-i plăcuse —, a fi afacerea ce se desfășura în fundul hangarului. Pe steagul care atîrna în centrul încăperii scria Depozit de Vînzări de Stocuri în Lichidare și de Bunuri ale unor Întreprinderi Falimentare.

Wednesday se duse la mașină și se întoarse cu o valijoară, pe care o luă cu el la toaletă. Shadow era convins că o să afle curînd ce intenționa Wednesday să facă, indiferent dacă voia sau nu să afle. Așa că se plimbă printre standurile cu bunuri în lichidare, uitîndu-se la lucrurile oferite spre vînzare: cutii cu cafea „de folosit numai în filtrele liniilor aeriene"; jucării Broaștele Țestoase Ninja Adolescente; păpuși care reprezentau haremul Xenei, prințesa războinică; ursuleți de pluș care cîntau la xilofon imnuri patriotice, dacă-i puneai în priză; conserve cu carne gătită; galoși de tot felul; pomi de Crăciun artificiali, în miniatură; ceasuri de mînă prezidențiale Bill Clinton; solnițe în formă de animale, părți ale trupului, fructe sau călugărițe; și, favoritul lui Shadow, trusa „adăugați doar un morcov adevărat" pentru a face un om de zăpadă, cu ochi de cărbune din plastic, o pălărie din plastic și o pipă din cocean de porumb.

Shadow se gîndi la felul în care cineva putea să facă astfel încît să pară că luna plecase de pe cer și se transformase într-un dolar de argint. Și se mai gîndi la motivul pentru care o femeie ieșise din mormînt și străbătuse tot orașul ca să discute cu el.

— Nu-i un local minunat? întrebă Wednesday cînd ieși de la toaletă; avea mîinile încă umede și le șterse cu batista. Aici n-au prosoape de hîrtie.

Își schimbase hainele. Purta acum o jachetă de-un albastru-închis, cu pantaloni asortați, o cravată albastră, un pulover gros, tot albastru, o cămașă albă și pantofi negri. Arăta ca un paznic, iar Shadow îi spuse asta.

— Ce să-ți răspund, tinere? zise Wednesday, luînd o cutie cu pești de acvariu din plastic („*Nu mor și nu trebuie să-i hrănești!!*"). Pot doar să te felicit pentru perspicacitatea ta. Ce zici de Arthur Haddock? Arthur e un nume frumos.

— Prea banal.

— O să găsești tu ceva. Să ne întoarcem în oraș. O să ajungem exact la timp ca să jefuim banca, iar eu o să am ce să cheltuiesc.

— Majoritatea oamenilor i-ar lua de la bancomat, zise Shadow.

— Ciudat, dar — mai mult sau mai puțin — cam asta plănuiam să fac.

Wednesday duse mașina în parcarea magazinului de vizavi de bancă. Scoase din portbagaj valiza de metal, un dosar și o pereche de cătușe cu care își prinse valiza de încheietura mîini stîngi. Zăpada continua să cadă. Wednesday își puse pe cap o șapcă albastră și-și lipi un ecuson pe buzunarul de la piept al jachetei. Pe șapcă și pe ecuson scria A1 SECURITY. Puse formularele de depunere în dosar. Apoi se gîrbovi. Arăta ca un polițist pensionar și părea că reușise, cumva, să facă burtă.

— Acum du-te și fă cumpărături în magazin, apoi stai lîngă telefon. Dacă te întreabă cineva, spune-i că aștepți să te sune prietena ta, căreia i s-a stricat mașina.

— Și de ce să mă sune acolo?

— De unde naiba să știu eu?

Wednesday își puse niște apărătoare de urechi de-un roz decolorat. Închise portbagajul. Fulgii de zăpadă cădeau pe șapca lui albastră și pe apărătorile de urechi.

— Cum arăt? întrebă el.

— Caraghios.

— Caraghios?

— Sau poate penibil.

— Hmm... Caraghios și penibil. Foarte bine, zise Wednesday, zîmbind.

Apărătorile de urechi îl făceau să pară simultan liniștitor, amuzant și, în cele din urmă, simpatic. Merse de-a lungul străzii pînă la clădirea băncii, în timp ce Shadow se duse în holul magazinului și privi.

Wednesday lipi un anunț roșu pe bancomat. Puse o panglică roșie peste casetele pentru depuneri de noapte și lipi un anunț fotocopiat. Shadow îl citi, amuzîndu-se.

LUCRĂM FĂRĂ ÎNCETARE PENTRU BINELE DUMNEAVOASTRĂ. NE CEREM SCUZE PENTRU INCONVENIENTELE TEMPORARE

Apoi Wednesday se întoarse cu fața spre stradă. Arăta foarte calm.

Apăru o tînără care voia să folosească bancomatul. Wednesday clătină din cap și-i spuse că acesta nu funcționa. Fata înjură, își ceru scuze că înjurase, apoi plecă grăbită.

După aceea apăru o mașină, iar din ea coborî un bărbat ce ducea un săculeț cenușiu și o cheie. Shadow urmări cum Wednesday își ceru scuze, apoi cum îl puse pe individ să semneze în dosar, îi verifică formularul de depozit, îi scrise cu mare chinuială o chitanță și se întrebă ce copie să păstreze. În cele din urmă deschise valiza mare, neagră, din metal și puse sacul omului în ea.

Bărbatul tremura în zăpadă, bătînd din picioare și așteptînd ca paznicul cel bătrîn să termine cu toate aiurelile alea administrative ca să-și lase încasările și să plece din frig și să-și vadă de treburi. În sfîrșit, își luă chitanța, intră în mașina sa caldă și plecă.

Wednesday traversă strada, luînd cu el valiza de metal, și-și cumpără o cafea din magazin.

— Bună ziua, tinere, zise el chicotind încîntat în timp ce trecea pe lîngă Shadow. Ți-e frig?

Apoi traversă din nou strada și primi saci cenușii și plicuri de la oamenii care veneau să-și depoziteze cîștigul sau încasările din după-amiaza aceea de

duminică. Arăta ca un paznic cumsecade, cu apărători de urechi caraghioase, de culoare roz.

Shadow își cumpără ceva de citit — *Turkey Hunting, People* și *Weekly World News*, care avea pe copertă o poză înduioșătoare cu Bigfoot* —, după care privi din nou pe fereastră.

— Pot să vă ajut cu ceva? îl întrebă un negru de vîrstă mijlocie, cu mustață albă, care părea să fie directorul magazinului.

— Mulțumesc, dar aștept un telefon. Mașina prietenei mele s-a stricat.

— Probabil că a lăsat-o bateria. Oamenii uită că asemenea chestii durează doar trei, patru ani. Cu toate că te costă o avere.

— Mie-mi spuneți?

— Stai liniștit aici, amice, zise directorul și se întoarse în magazin.

Zăpada transformase strada într-o imagine din interiorul unui glob cu ninsoare, o imagine perfectă în toate amănuntele.

Shadow privea impresionat. Nu putea să audă conversația din cealaltă parte a străzii, dar se simțea ca și cum ar fi văzut un film mut foarte bun, numai pantomimă și expresivitate: paznicul cel bătrîn era morocănos, corect — poate că bombănea cam mult —, dar era teribil de bine intenționat. Toți cei care îi dădeau banii lor erau la plecare ceva mai fericiți, după ce-l întîlniseră.

Apoi polițiștii se opriră lîngă bancă, iar Shadow înlemni. Wednesday îi salută ducîndu-și mîna la șapcă, apoi se împletici pînă la mașina lor. Le strînse mîna prin fereastra deschisă, dădu din cap, căută prin buzunare pînă cînd găsi o carte de vizită și o scrisoare, pe care le întinse prin fereastră. Apoi sorbi din cafea.

---

* Bigfoot — personaj din mitologia americană, uriașul sălbatic din păduri.

Telefonul sună. Shadow ridică receptorul și se strădui să pară plictisit.

— A1 Security Services, zise el.

— Pot să vorbesc cu A. Haddock? întrebă polițistul din cealaltă parte a străzii.

— Sînt Andy Haddock, se prezentă Shadow.

— Da. Domnule Haddock, sînt de la poliție, zise polițistul din mașina aflată de cealaltă parte a străzii. Aveți un om la First Illinois Bank, la intersecția dintre Market și Second Street.

— Da. Așa e. Jimmy O'Gorman. Care-i problema, domnule polițist? A făcut Jim ceva? Sper că nu s-a îmbătat.

— Nici o problemă, domnule. Omul dumneavoastră n-a făcut nimic. Am vrut să ne convingem că totul e în ordine.

— Domnule polițist, să-i spuneți lui Jim că dacă o să mai fie prins că bea o să fie concediat. O să rămînă fără slujbă. Noi, la A1 Security, nu tolerăm nici o greșeală.

— Nu cred că e cazul să-i spun așa ceva, domnule. Face treabă bună. Eram îngrijorați pentru că de obicei se folosesc două persoane pentru o asemenea treabă. E riscant să lași un singur paznic neînarmat cu o sumă atît de mare.

— Mie îmi spuneți? Ar trebui să le spuneți asta zgîrciților de la First Illinois Bank. Domnule polițist, cei care-și riscă viața sînt oamenii mei. Oameni buni. Oameni ca dumneavoastră, adăugă Shadow, care începuse să se încingă și simțea că devine Andy Haddock, care avea un trabuc ieftin în scrumieră și un teanc de hîrtii de rezolvat în după-amiaza aceea de duminică, o casă în Schaumburg și o amantă într-un mic apartament în Lake Shore Drive. Păreți un tînăr strălucit, domnule...

— Myerson.

— Domnule polițist Myerson. Dacă aveți nevoie de o slujbă în week-end sau dacă intenționați să părăsiți

poliția, dați-mi un telefon. Avem întotdeauna nevoie de oameni buni. Aveți cartea mea de vizită?

— Da, domnule.

— Păstrați-o, zise Andy Haddock. Și sunați-mă.

Mașina de poliție plecă, iar Wednesday se întoarse înapoi prin zăpadă să rezolve problemele oamenilor care stăteau la coadă, așteptînd să-i dea banii.

— E bine? întrebă directorul magazinului, scoțînd capul pe ușă. Întrebam de prietena dumneavoastră.

— Bateria era de vină, zise Shadow. Acum trebuie s-o aștept.

— Femeile... mormăi directorul. Sper că merită s-o așteptați.

Se lăsă întunericul, după-amiaza transformîndu-se încet în noapte. Se aprinseră luminile stradale. Alți oameni îi dădură lui Wednesday banii lor. Apoi, deodată, ca și cum ar fi auzit un semnal pe care Shadow nu-l percepuse, Wednesday se duse la perete, scoase afișele și traversă drumul plin de noroi, îndreptîndu-se spre parcare. Shadow așteptă un minut, apoi se luă după el.

Wednesday stătea pe bancheta din spate. Deschisese valiza de metal și așeza cu grijă în grămezi tot ce strînsese.

— Dă-i drumul, zise el. Ne ducem la First Illinois Bank de pe State Street.

— Repetăm figura? întrebă Shadow. N-ar trebui să exagerezi.

— Nu exagerez deloc, îi răspunse Wednesday. O să depunem niște bani la bancă.

În timp ce Shadow șofa, Wednesday, rămas pe bancheta din spate, muta bancnotele din sacii de depozitare, aranjîndu-i în teancuri, dînd deoparte cecurile și chitanțele pentru cărțile de credit. Scoase banii din unele plicuri — nu din toate. Puse banii în valiza de metal. Shadow opri la vreo cincizeci de metri de bancă, în afara razei de acțiune a camerelor de luat vederi. Wednesday coborî din vehicul și puse plicurile în caseta pentru depunere pe timpul nopții. Apoi deschise seiful

pentru depuneri pe timpul nopții și puse în el sacii cenușii. După care închise seiful și se urcă în mașină, așezîndu-se pe scaunul de lîngă șofer.

— Ne îndreptăm către autostrada I-90, zise el. Urmărește indicatorul pentru Madison.

Shadow porni mașina.

Wednesday privi în urmă, spre banca pe care o părăsiseră.

— Asta, băiete, spuse el încîntat, o să-i zăpăcească de tot. Ca să obții cu adevărat mulți bani trebuie să faci figura asta într-o duminică dimineața, pe la patru și jumătate, atunci cînd cluburile și barurile se închid și-și depun încasările din noaptea de sîmbătă. Dacă alegi banca potrivită și individul potrivit care face depunerea — patronii au tendința să aleagă tipi solizi și cinstiți, uneori aceștia sînt însoțiți de doi bătăuși, asta nu înseamnă că-s și deștepți — poți să pleci cu un sfert de milion după ce muncești doar o noapte.

— Dacă-i atît de ușor, întrebă Shadow, de ce nu face toată lumea chestia asta?

— Nu-i o treabă lipsită de riscuri, mai ales la patru și jumătate dimineața.

— Adică polițiștii sînt mai bănuitori în zori de zi?

— Nici vorbă. Dar bătăușii sînt. Iar lucrurile pot să ia o întorsătură urîtă.

Wednesday răsfoi un teanc de bancnote de cincizeci de dolari, adăugă un teanc mai mic de bancnote de douăzeci, cîntări banii în mînă, apoi îi întinse lui Shadow.

— Ține. Plata ta pentru prima săptămînă.

Shadow vîrî banii în buzunar fără să-i numere.

— Asta faci? întrebă el. Așa îți cîștigi banii?

— Rareori. Numai cînd am nevoie imediat de o cantitate mare de bani gheață. De obicei, îi iau de la oameni care nu știu că au fost jefuiți, care nu se plîng niciodată și care stau la coadă cînd mă întorc să le iau din nou banii.

— Insul ăla, Sweeney, spunea că ești un escroc.

— Avea dreptate. Dar eu sînt multe lucruri, iar ăsta e cel mai mărunt dintre ele. Și cel care te privește cel mai puțin.

Zăpada se viscolea în lumina farurilor și izbea parbrizul în timp ce mergeau. Efectul era hipnotic.

— Asta e singura țară din lume care se întreabă ce este, zise Wednesday, întrerupînd tăcerea.

— Poftim?

— Celelalte țări știu ce sînt. Nimeni nu cercetează care-i sufletul Norvegiei. Sau al Mozambicului. Ele știu ce sînt.

— Și...?

— Gîndeam cu voce tare.

— Deci ai fost în multe țări.

Wednesday nu răspunse. Shadow se uită la el.

— Nu, îi răspunse Wednesday, oftînd. Nu, n-am fost.

Se opriră să ia benzină, iar Wednesday se duse la toaletă în hainele sale de paznic, cu valiza în mînă, și se întoarse într-un costum mototolit, de culoare deschisă, cu pantofi cafenii și cu un pardesiu cafeniu lung pînă la genunchi, care părea să fie de fabricație italienească.

— Ce facem după ce ajungem în Madison?

— O luăm pe autostrada paisprezece, spre vest, pînă în Spring Green. O să ne întîlnim cu ceilalți într-un loc numit Casa de pe Stîncă. Ai mai fost acolo?

— Nu, răspunse Shadow. Dar am văzut reclamele.

Reclamele pentru Casa de pe Stîncă se vedeau peste tot în partea aceea a lumii; reclame piezișe, ambigue, aflate pretutindeni în Illinois, Minnesota și Wisconsin, probabil pînă în Iowa, care îți atrăgeau atenția asupra existenței Casei de pe Stîncă. Shadow le văzuse și se întrebase ce era cu ele. Casa aceea stătea într-un echilibru instabil pe o stîncă? Ce era atît de interesant la stînca aceea? Dar în casa respectivă? Reclamele îi

atrăseseră atenția în treacăt, apoi le uitase. Nu obișnuia să viziteze atracțiile de pe marginea drumului.

Părăsiră autostrada interstatală la Madison și trecură pe lîngă domul clădirii capitoliului, a altă imagine perfectă dintr-un glob cu ninsoare. După ce ieșiră de pe autostrada interstatală merseră pe drumuri de țară. Iar după o oră de mers prin orașe cu nume de genul Black Earth, cotiră pe o șosea îngustă și trecură pe lîngă enorme ghivece de flori pline de zăpadă, în care se aflau dragoni ce semănau cu niște șopîrle. Parcarea înconjurată de copaci era aproape goală.

— O să închidă în curînd, spuse Wednesday.

— Ce-i locul ăsta? întrebă Shadow, în timp ce mergeau prin parcare îndreptîndu-se către o clădire joasă, neimpresionantă, din lemn.

— Este o atracție de pe marginea drumului, îi explică Wednesday. Una dintre cele mai bune. Ceea ce înseamnă că-i un loc al puterii.

— Nu vrei să mai încerci o dată?

— E foarte simplu. În alte țări, cu ani în urmă, oamenii recunoșteau locurile cu putere. Uneori erau formații naturale, alteori era vorba de un loc care devenise special dintr-un motiv oarecare. Oamenii știau că acolo se întîmpla ceva important, ce acolo se afla un punct de concentrare, un canal, o fereastră către imanent. De aceea ridicau temple sau catedrale, sau cercuri din stînci, sau... ei, ai înțeles ce vreau să spun.

— Dar există biserici peste tot în Statele Unite, zise Shadow.

— În fiecare oraș. Uneori în fiecare cvartal. În acest context, sînt la fel de semnificative ca și cabinetele stomatologice. Nu, în Statele Unite oamenii simt chemarea, sau măcar unii dintre ei, se simt chemați de vidul transcendental și răspund acestei chemări construind din sticle de bere un model al unei clădiri în care n-au intrat niciodată sau ridicînd o casă gigantică pentru lilieci într-o parte a țării pe care liliecii refuză prin tradiție s-o viziteze. Atracțiile de pe marginea

drumului constau în faptul că oamenii se simt atrași de locuri care în altă parte a lumii i-ar face să-și recunoască frîntura de sine care-i cu adevărat transcendentală; aici cumpără un hot dog și se plimbă, simțindu-se satisfăcuți la un nivel pe care nu-l pot descrie cu adevărat și fiind complet nesatisfăcuți la un nivel inferior acestuia.

— Ai niște teorii foarte aiurea, zise Shadow.

— Nu-i nici o teorie, tinere. Ar fi trebuit să-ți dai seama și singur de lucrurile astea.

Rămăsese deschisă o singură casă pentru bilete.

— Vînzarea biletelor va înceta peste o jumătate de oră, le spuse fata. Durează cel puțin două ore ca să vă plimbați prin interiorul Casei.

Wednesday plăti pentru două bilete, cu bani gheață.

— Unde-i stînca? întrebă Shadow.

— Sub casă, îi răspunse Wednesday.

— Unde-i casa?

Wednesday își duse un deget la buze, și amîndoi plecară mai departe. Cînd intrară, auziră un pian mecanic care interpreta ceva ce se dorea a fi *Boleroul* lui Ravel. Clădirea părea să fie o locuință de burlac de prin 1960, reconfigurată geometric, cu piatră cioplită, o grămadă de lemnărie și lampadare teribil de urîte, în formă de ciuperci. După ce urcai pe o scară abruptă ajungeai în altă încăpere, plină cu tot felul de mașinării.

— Se zice că drăcia asta a fost construită de geamănul cel rău al lui Frank Lloyd Wright, zise Wednesday. Frank Lloyd Wrong*, adăugă el, chicotind de propria-i glumă.

— Am văzut poanta asta pe un tricou, îi replică Shadow.

Urcară în continuare pe scări și ajunseră într-o încăpere lungă, lungă, făcută din sticlă, care se întin-

---

* Joc de cuvinte: Wright, nume des întîlnit, se pronunță identic cu *right*; right = bun, wrong = rău, în lb. engleză.

dea ca un ac deasupra peisajului lipsit de vegetație, doar în alb și negru, aflat la zeci de metri sub ei. Shadow rămase locului și privi ninsoarea viscolită.

— Asta-i Casa de pe Stîncă? întrebă el, uimit.

— Mai mult sau mai puțin. Aceasta este Camera Infinitului, o parte a casei, dar una adăugată ulterior. Însă, tînărul meu prieten, n-am cercetat decît la suprafață ce are această casă de oferit.

— Deci, conform teoriei tale, Disneylandul ar fi locul cel mai sfînt din America.

Wednesday se încruntă, apoi se scărpină în barbă:

— Walt Disney a cumpărat un crîng de portocali în mijlocul Floridei și a construit un oraș pentru turiști. În locul acela nu exista nici un fel de magie. Cred că s-ar putea să fie ceva adevărat în Disneylandul inițial. Ar putea să existe ceva putere acolo, deși cam ciudată și greu de ajuns la ea. Unele părți din Florida sînt pline cu magie adevărată. Trebuie doar să-ți ții ochii deschiși. Cît despre sirenele din Weeki Wachee*... Urmează-mă, mergem pe aici.

Peste tot se auzea muzică, o muzică stridentă, stranie, fără ritm și în contratimp. Wednesday luă o bancnotă de cinci dolari și o puse într-un automat de schimbat bani, primind în schimb un pumn de monede de metal de culoarea alamei. Îi aruncă una lui Shadow care o prinse și, dîndu-și seama că un băiețel se uita la el, o ținu între arătător și degetul mare și o făcu să dispară. Băiețelul alergă la mama sa, care se uita la unul dintre Moș Crăciunii răspîndiți peste tot — PESTE ȘASE MII DE EXEMPLARE, anunța afișul — și o trase grăbit de haină.

Shadow îl urmă pe Wednesday afară, apoi se luară după indicatoarele care-i îndrumau către Străzile de Ieri.

---

* Weeki Wachee — localitate în Florida, cu o populație de 12 locuitori; principala atracție turistică sînt spectacolele subacvatice cu sirene.

— Cu patruzeci de ani în urmă, Alex Jordan — Shadow, figura lui se află pe jetonul pe care-l ții în mîna dreaptă — a început să construiască o casă pe o stîncă de pe un cîmp care nu-i aparținea. Nu știa să spună de ce făcea acest lucru. Lumea venea să-l vadă construind-o — oamenii curioși din fire și cei uimiți, cei care nu erau nici una, nici alta și care nu puteau să explice de ce veniseră. Iar el a făcut ce-ar fi făcut orice bărbat american deștept din generația sa: a început să le ia bani — nu prea mulți. Probabil un bănuț de fiecare individ. Sau un sfert de dolar. A continuat să construiască, iar oamenii să vină. Iar el a strîns bănuții aceia și a clădit ceva mai mare și mai ciudat. A construit aceste depozite pe sol, lîngă casă, și le-a umplut cu lucruri pe care să le vadă lumea, iar oamenii au venit să le vadă. Milioane de oameni vin aici în fiecare an.

— De ce?

Dar Wednesday se mulțumi să zîmbească, apoi intrară pe Străzile de Ieri, slab luminate și mărginite de copaci. Păpuși de porțelan victoriene cu buze pline priveau în gol prin ferestrele prăfuite ale prăvăliilor, ca proprietarii din filmele horror respectabile. Cei doi aveau sub picioare pietre de pavaj, deasupra capetelor întunericul acoperișului, iar în fundal se auzea o muzică mecanică stranie. Trecură pe lîngă o cutie de sticlă în care se aflau păpuși stricate și o cutie muzicală imensă, aurită, într-o ladă de sticlă. Trecură pe lîngă stomatologie și pe lîngă farmacie („REFACE POTENȚA! FOLOSIȚI CENTURA MAGNETICĂ O'LEARY!").

La capătul străzii era o cutie mare de sticlă, în interiorul căreia se afla un manechin, o femeie îmbrăcată ca o țigancă ghicitoare.

— E bine ca la începutul oricărei acțiuni să consultăm Nornele*, răcni Wednesday, mai tare decît

* Cele trei Norne sînt ursitoarele din mitologia germanică.

muzica mecanică. S-o lăsăm pe această sibilă* să ne descrie *urd*-ul** nostru.

Aruncă o monedă de culoarea alamei, un jeton al Casei de pe Stîncă, în deschizătură. Țiganca își ridică mîinile cu un get mecanic, apoi le coborî. Din deschizătură ieși o foaie de hîrtie.

Wednesday o luă, o citi și rînji, apoi o împături și o puse în buzunar.

— Nu mi-o arăți? O să ți-o arăt și eu pe a mea, zise Shadow.

— Norocul unui om e treaba lui, îi replică Wednesday. Nu-ți cer să-mi arăți biletul tău.

Shadow vîrî o monedă în fantă. Își luă bucata de hîrtie. O citi.

FIECARE SFÎRȘIT ESTE UN NOU ÎNCEPUT.
NUMĂRUL TĂU NOROCOS ESTE NOUĂ.
CULOAREA TA NOROCOASĂ ESTE MOARTEA.
Motto:
AȘA TATĂ, AȘA FIU.

Shadow se strîmbă. Împături biletul și-l puse în buzunar.

Merseră mai departe pe un coridor roșu, trecură pe lîngă camere pline cu scaune goale pe care fuseseră așezate viori, viole și violoncele care cîntau singure — sau păreau să cînte — dacă vîrai o monedă într-o fantă. Clapele erau apăsate, talgerele se loveau, prin țevi se sufla aer comprimat în clarinete și oboaie. Shadow observă, cu uimire amuzată, că arcușurile instrumentelor cu coarde, mișcate de brațe mecanice, nu atingeau niciodată corzile — care de multe ori lipseau sau nu erau întinse. Se întrebă dacă sunetul pe care-l

---

* Sibilă — oracol feminin în Grecia și Roma antică.

** Urd — soartă, în norvegiana veche; este și numele uneia dintre Norne.

auzea era provocat de curenți de aer și de percuție sau fusese înregistrat pe bandă.

În momentul în care ajunseră într-o cameră numită Mikado, avea impresia că merseseră mai mulți kilometri. Pe un perete al încăperii se afla un coșmar pseudooriental din secolul al nouăsprezecelea, în care tobosari mecanici cu sprîncene stufoase izbeau în tobe și în talgere, stînd în mijlocul lăcașului lor încrustat cu dragoni. În momentul acela torturau în mod maiestuos *Dans macabru*, de Saint-Saëns.

Czernobog stătea pe o bancă de lîngă peretele din fața mașinăriei Mikado, bătînd ritmul cu degetele. Fluierele cîntau, clopoțeii sunau.

Wednesday se așeză lîngă el. Shadow decise să rămînă în picioare. Czernobog își întinse mîna stîngă, îi strînse mîna lui Wednesday, apoi pe a lui Shadow.

— Bine ne-am revăzut, spuse el, apoi rămase locului, părînd că ascultă cu plăcere muzica.

Dansul macabru se termină tumultuos și discordant. Faptul că toate instrumentele acelea artificiale erau ușor dezacordate contribuia la senzația de stranietate a locului aceluia. Începu altă melodie.

— Cum a mers jaful băncii? întrebă Czernobog. A fost totul bine?

Apoi se ridică, regretînd că părăsește Mikadoul și muzica sa stridentă, bubuitoare.

— A mers totul strună, îi răspunse Wednesday.

— Eu am o pensie de la abator și n-am nevoie de mai mult.

— N-o să dureze veșnic, zise Wednesday. Nimic nu durează veșnic.

Alte coridoare, alte automate muzicale. Shadow își dădu seama că nu urmau traseul prin încăperi stabilit pentru turiști și că mergeau pe o rută inventată de Wednesday. Coborîră o pantă, iar Sahadow, zăpăcit complet, se întrebă dacă nu mai trecuseră pe acolo.

Czernobog îl prinse pe Shadow de braț.

— Vino iute aici, îi zise el și-l trase către o cutie mare de sticlă, de lîngă perete.

Cutia conținea o dioramă cu un vagabond ce dormea în curte, în fața ușii bisericii. VISUL BEȚIVULUI, scria pe etichetă, în care li se explica vizitatorilor că era vorba de o mașinărie din secolul al nouăsprezecelea, aflată inițial într-o gară englezească. Fanta pentru monede fusese modificată astfel încît să se poată introduce în ea jetoanele de alamă ale Casei de pe Stîncă.

— Pune un ban în ea, îi zise Czernobog.

— De ce? întrebă Shadow.

— O să vezi. O să-ți arăt.

Shadow vîrî un jeton. Bețivul din cimitir își ridică sticla la gură. Una dintre pietrele de mormînt se trase într-o parte, lăsînd să se vadă un cadavru; altă piatră de mormînt se răsturnă, florile fiind înlocuite de o tigvă rînjită. În dreapta bisericii apăru un spectru, în timp ce în stînga se ivi *ceva* cu o figură ascuțită, aducînd cumva cu un cap de pasăre, un coșmar alb, ca din picturile lui Bosch, care alunecă iute de pe o piatră de mormînt în umbră și dispăru. După aceea, ușa bisericii se deschise, preotul ieși afară, iar fantomele și cadavrele dispărură și în cimitir rămaseră doar preotul și bețivul. Preotul se uită mustrător spre bețiv, apoi se duse înapoi prin ușa deschisă, care se închise în urma sa, iar vagabondul rămase singur.

Povestea automatului era deosebit de tulburătoare. Mai mult decît trebuia să fie o poveste arătată de un automat, își zise Shadow.

— Știi de ce ți-am arătat-o? întrebă Czernobog.

— Nu.

— Pentru că arată lumea așa cum este. Lumea adevărată. Se află acolo, în cutia aceasta.

Apoi merseră printr-o încăpere sîngerie, plină cu orgi vechi de teatru, cu tuburi uriașe de orgă și cu ceea ce părea a fi cazane uriașe din cupru, luate dintr-o fabrică de bere.

— Unde ne ducem? întrebă Shadow.

— La carusel, îi răspunse Czernobog.

— Dar am trecut de vreo zece ori pe lîngă indicatoarele care arătau încotro e caruselul!

— Noi mergem pe aici. Parcurgem o spirală. Drumul cel mai iute este uneori cel mai lung.

Pe Shadow începură să-l doară picioarele, iar acest lucru i se păru teribil de ciudat.

O mașinărie mecanică interpreta „Octopus's Garden"* într-o încăpere înaltă de mai multe etaje; centrul acesteia era umplut de copia unui animal mare, negru, ca o balenă, care ținea în gura-i din fibră de sticlă copia unei corăbii. De acolo se duseră în Holul Călătoriilor, unde văzură mașina acoperită cu țiglă, dispozitivul pentru pui al lui Rube Goldberg**, în stare de funcționare, și reclame ruginite pentru Burma Shave, prinse de perete.

Viața e grea
E chin și necaz
E bine pe obraz
Să n-ai barbă
Burma Shave

scria pe una, iar pe alta

A depășit un pic
Mașina-n cotitură
Iar acum cioclul
E singurul său amic
Burma Shave

---

* „Octopus's Garden" — cîntec al formației Beatles, compus de Ringo Star.

** Reuben Lucius Goldberg, zis Rube Goldberg (1883-1970), celebru autor de benzi desenate; sintagma „mașinărie Rube Goldberg" a fost inspirată de desenele acestuia și înseamnă un aparat foarte complicat, care face o treabă simplă într-un mod extrem de aiurit.

apoi ajunseră la capătul unei rampe, avînd în fața lor o prăvălie în care se vindea înghețată. Teoretic, prăvălia era deschisă, dar fata care spăla pe jos avea o mutră care spunea că magazinul e închis, așa că se duseră mai departe, pînă la pizzeria-cofetărie, în care se găsea doar un negru în vîrstă, ce purta un costum bine croit și mănuși galbene. Negrul era scund, era acel tip de om pe care trecerea anilor pare să-l turtească; mînca o înghețată enormă, din straturi de mai multe culori, și bea dintr-o supradimensionată cană de cafea. În scrumiera din fața sa ardea un trabuc negru.

— Trei cafele, îi spuse Wednesday lui Shadow, apoi se duse la toaletă.

Shadow cumpără cafelele și i le duse lui Czernobog, care se așezase lîngă bătrînul negru și fuma o țigară pe furiș, de parcă i-ar fi fost teamă să nu fie prins. Celălalt, jucîndu-se fericit cu înghețata, părea că ignoră trabucul din scrumieră, dar, în timp ce Shadow se apropia, înhăță trabucul și trase zdravăn din el, scoțînd două inele de fum — mai întîi unul mare, apoi altul, mai mic, care trecu prin primul —, după care rînji, încîntat de sine.

— Shadow, ți-l prezint pe domnul Nancy, zise Czernobog.

Bătrînul se ridică în picioare și-i întinse mîna dreaptă, în mănușă galbenă.

— Mă bucur să te cunosc, zise el, cu un zîmbet strălucitor. Știu cine ești. Lucrezi pentru ticălosul ăla bătrîn cu un singur ochi, nu-i așa?

Avea în glas o urmă de accent care putea să fie din Indiile de Vest.

— Da, lucrez pentru domnul Wednesday, răspunse Shadow. Vă rog să luați loc.

Czernobog trase din țigară.

— Cred că nouă, celor de felul nostru, ne plac atît de mult țigările pentru că ne amintesc de jertfele care erau arse în cinstea noastră, de fumul ce se ridica în

timp ce oamenii solicitau aprobarea sau favoarea noastră, spuse el.

— Mie nu mi-au oferit niciodată așa ceva, zise Nancy. Cel mai bun lucru care mi-a fost oferit a fost o grămadă de fructe, poate o mîncare de carne de țap, ceva rece de băut și o femeie solidă, bătrînă și cu țîțe mari, care să-mi țină companie, spuse el și rînji, făcîndu-i cu ochiul lui Shadow.

— În zilelea astea, concluzionă Czernobog fără să-și schimbe expresia, nu mai primim nimic.

— Nu mă mai lăcomesc la fructe, ca altădată, replică domnul Nancy, cu ochii strălucindu-i. Dar în lumea asta nu poți să obții în schimbul banilor nimic mai grozav decît o femeie solidă, bătrînă, cu țîțe mari. Unii oameni zic că trebuie să te uiți mai întîi la fund, dar eu vă spun că țîțele sînt cele care-mi pornesc motorul într-o dimineață răcoroasă.

Nancy începu să rîdă, un rîs răsunător, de om vesel, iar Shadow se pomeni că, în ciuda dorinței sale, îl plăcea pe bătrîn.

Wednesday se întoarse și-i strînse mîna lui Nancy.

— Shadow, vrei ceva de mîncare? O felie de pizza? Sau un sandviș?

— Nu mi-e foame, îi răspunse Shadow.

— Să-ți spun ceva, zise domnul Nancy. S-ar putea să treacă timp îndelungat pînă la masa următoare. Dacă îți oferă cineva de mîncare, acceptă. Nu mai sînt tînăr cum am fost, dar să-ți spun ceva: nu refuz niciodată posibilitatea să mă piș, să mănînc sau să închid ochii pentru o jumătate de oră. Ai priceput?

— Da, Dar chiar nu mi-e foame.

— Ești un tip solid, spuse Nancy, uitîndu-se în ochii lui Shadow cu ochii lui bătrîni, de culoarea mahonului. Ești o grămadă înaltă de apă, dar să-ți spun ceva: nu pari prea strălucit. Am avut un fiu, prost ca un om care și-a cumpărat prostia la preț redus, iar tu îmi amintești de el.

— Dacă nu vă deranjează, o să iau afirmația dumneavoastră ca pe un compliment, replică Shadow.

— Ți se pare un compliment să ți se spună că ești tîmpit ca un tip care doarme atît de tîrziu dimineața, încît a rămas fără creier?

— Nu, ci pentru că am fost comparat cu un membru al familiei dumneavoastră.

Domnul Nancy își stinse trabucul, apoi își scutură niște cenușă imaginară de pe mănușile lui galbene.

— S-ar putea să nu fii cea mai proastă alegere pe care putea s-o facă bătrînul Un-Ochi, comentă el, apoi se întoarse către Wednesday. Ai idee cîți dintre noi vor fi aici în seara asta?

— Le-am trimis mesajul tuturor celor pe care i-am putut găsi, răspunse Wednesday. Evident, nu vor putea toți să vină. Iar unii dintre ei, adăugă el, aruncînd o privire către Czernobog, s-ar putea să nu vrea să vină. Dar cred că ne putem aștepta la vreo șapte duzini. Iar știrea va circula.

Trecură pe lîngă vitrine cu armuri („Falsuri victoriene", se pronunță Wednesday în timp ce mergeau pe lîngă ele, „falsuri moderne, coifuri moderne plasate pe reproduceri din secolul al șaptesprezecelea, mănușă stîngă din secolul al cincisprezecelea..."), apoi Wednesday ieși afară pe o ușă, îi puse să ocolească exteriorul clădirii („Nu mă descurc cu atîtea intrări și ieșiri", zise Nancy, „nu mai sînt tînăr ca altădată și vin dintr-un climat mai cald"), merseră pe o alee curbă, pătrunseră pe o altă ușă și intrară în încăperea caruselului.

Se auzea muzică de flașnetă: un vals de Strauss, strident și uneori discordant. Pe peretele de lîngă intrare erau atîrnați cai vechi de carusel, sute de cai, unii care aveau nevoie de un strat de vopsea, alți care aveau nevoie să fie șterși de praf; deasupra lor atîrnau o duzină de îngeri cu aripi, evident făcuți din manechine-femei, de pus în vitrine; unii scoteau la iveală sîni asexuați; unii își pierduseră aripile și priveau orbește în întuneric.

Și acolo se afla și caruselul.

Un afiș proclama că era cel mai mare din lume, spunea cît cîntărea, cîte mii de becuri se aflau în candelabrele care atîrnau de măreția lui gotică, și le interzicea tuturor să se cațăre pe el sau să încalece pe animale.

Și ce animale! Shadow se uita, impresionat fără să vrea, la sutele de făpturi în mărime naturală care alcătuiau un cerc pe platforma caruselului. Făpturi adevărate, imaginare sau combinații ale lor. Fiecare făptură era diferită. Shadow văzu o sirenă și un bărbat-sirenă, un centaur și un inorog, elefanți (unul uriaș, altul pitic), un buldog, o broască și un phoenix, o zebră, un tigru, un vasilisc, o lebădă înhămată la o trăsură, un bou alb, o vulpe, două foci gemene, chiar și un șarpe de mare, toate în culori strălucitoare și foarte reale; toate ale gau pe platformă, în timp ce valsul se sfîrșea și începea alt vals. Caruselul nu-și încetini mișcarea.

— La ce folosește? întrebă Shadow. Bine, am înțeles, e cel mai mare din lume, are sute de animale, mii de becuri și se învîrte fără încetare, dar nu călărește nimeni animalele alea.

— Nu-i aici ca să fie călărit de oameni, îi răspunse Wednesday. E aici ca să fie admirat. E aici ca să *fie*.

— Ca o roată pentru rugăciuni care se tot învîrtește, zise domnul Nancy. Acumulează putere.

— Și unde ne întîlnim cu ceilalți? întrebă Shadow. Am crezut că ai spus că o să ne întîlnim aici. Dar sala e goală.

Wednesday își etală rînjetul înspăimîntător.

— Shadow, pui cam multe întrebări. Nu ești plătit ca să pui întrebări.

— Scuze.

— Vino aici și ajută-ne să urcăm, zise Wednesday și se duse într-o parte a platformei, unde se aflau o descriere a caruselului și un avertisment că nu trebuie să se urce nimeni pe animale.

Shadow se gîndi să spună ceva, dar în loc de asta îi ajută să urce, unul cîte unul. Wednesday era deosebit de greu, Czernobog se cățără singur, mulțumindu-se doar să se sprijine de umărul lui Shadow, Nancy păru că nu are nici un pic de greutate. Fiecare dintre bătrîni se urcă pe bordură și apoi, cu un pas și-o săritură, ajunse pe platforma ce se rotea.

— Ce faci? se răsti Wednesday. Nu vii?

Shadow ezită un moment, aruncă o privire în jur să vadă dacă nu-l privea vreun angajat al Casei de pe Stîncă, apoi se ridică pe bordura Celui Mai Mare Carusel Din Lume. Își dădu seama, amuzat și un pic uimit, că îl îngrijora mai mult faptul că încălca regulile urcîndu-se în carusel decît că în după-amiaza aceea fusese complice la jefuirea unei bănci.

Fiecare bătrîn își alese un animal de călărit. Wednesday se cățără pe un lup auriu. Czernobog se urcă pe un centaur în armură, care avea figura ascunsă de un coif de metal. Nancy chicoti și se strecură pe spatele unui leu imens, aflat în plin salt, surprins de sculptor în timp ce răgea. Valsul lui Strauss îi roti maiestuos.

Wednesday zîmbea, Nancy rîdea încîntat, cu chicoteli de bătrîn, pînă și acrul Czernobog părea că se bucură. Shadow se simți ca și cum i-ar fi fost luată o greutate din spate: cei trei bătrîni se distrau călărind animale în Cel Mai Mare Carusel Din Lume. Și ce dacă aveau să fie dați afară în șuturi de acolo? Merita să înduri asta, merita să înduri orice ca să te lauzi că ai călărit în Cel Mai Mare Carusel Din Lume. Merita să încasezi niște șuturi, dacă te-ai plimbat pe spatele monștrilor acelora uimitori.

Shadow se uită la un buldog, apoi la o sirenă, după aceea la un elefant cu o șa cu baldachin de aur, și pînă la urmă se urcă pe spatele unei făpturi cu cap de vultur și cu trup de tigru. Se prinse bine de ea.

Ritmul valsului „Dunărea albastră" îi suna și îi cînta în minte, luminile celor o mie de becuri sclipeau și se reflectau, iar timp de-o clipă Shadow fu din nou copil

și se simți fericit că se rotește în carusel: rămase perfect liniștit, călărindu-și vulturul-tigru, stînd în centrul lumii care se învîrtea în jurul său.

Shadow se auzi rîzînd, cu hohote mai puternice decît sunetul muzicii. Era fericit. De parcă ultimele treizeci și șase de ore n-ar fi existat, de parcă ultimii trei ani n-ar fi existat, de parcă viața lui s-ar fi evaporat, transformîndu-se în visul cu ochi deschiși al unui copil ce se învîrtea în caruselul din parcul Golden Gate din San Francisco, în prima sa călătorie prin Statele Unite, o călătorie-maraton cu vaporul și cu mașina, iar mama lui stătea și-l privea mîndră, pe cînd el își sugea bomboana de ciocolată care se topea, ținîndu-se bine și sperînd că muzica nu se va opri niciodată, caruselul nu va încetini nicicînd, rotitul nu va înceta... Se va învîrti mereu, mereu, mereu...

Apoi lumina se stinse și Shadow văzu zeii.

Capitolul Șase

Porțile noastre stau larg deschise, nepăzite,
Prin ele mulțimea sălbatică trece,
Oameni de pe Volga și din tătarele stepe.
Siluete fără chip din Hoang-ho,
Malaezieni, sciți, teutoni, celți și slavi,
Fugind de sărăcia Lumii Vechi;
Aduc cu ei zei necunoscuți și ritualuri,
Pasiuni tigrești care-și întind ghearele,
Pe străzi și alei se aud limbi barbare
Cu accente amenințătoare,
Pe care numai Turnul Babel le-a mai auzit.

— Thomas Bailey Aldrich,
„Porțile nepăzite". 1882

La un moment dat, Shadow se dădea în Cel Mai Mare Carusel Din Lume, ținându-se de tigrul său cu cap de vultur, apoi luminile roșii și albe ale caruselului se întinseră și se cutremurară, după care se stinseră, iar el căzu printr-un ocean de stele și valsul fu înlocuit de un bubuit ritmic, ca de țimbale sau ca acela produs de valuri pe malurile unui ocean îndepărtat.

Singura lumină era cea a stelelor, dar aceasta scălda totul într-o limpezime rece. Sub el, animalul se întinse și alergă. Îi simțea blana caldă sub mîna stîngă și penele sub mîna dreaptă.

— Îți place să călărești, nu-i așa?

Vocea venea din spatele său și-i răsuna în urechi și în minte.

Shadow se întoarse încet, într-o scurgere de imagini ale sieși, momente înghețate, fiecare surprinzînd o fracțiune de secundă, fiecare porțiune măruntă de gest durînd doar o perioadă infinitezimală. Imaginile care ajungeau în mintea sa nu aveau nici un înțeles: era ca și cum ar fi văzut lumea prin ochii cu fațete multiple ai unei libelule, dar fiecare fațetă vedea ceva complet diferit, iar el nu era în stare să combine ceea ce vedea — sau credea că vede — într-un întreg care să aibă înțeles.

Se uită la domnul Nancy, un negru bătrîn cu mustăcioară, într-o jachetă sport în carouri și cu mănuși galbene ca lămîia, care călărea un leu dintr-un carusel, ce se ridica și cobora în aer; și, în același timp, în același loc, vedea un păianjen împodobit cu pietre scumpe, mare cît un cal, cu ochii alcătuind o nebuloasă de smarald, care se uitau drept la el; și, simultan, Shadow se uita la un bărbat extraordinar de înalt, cu pielea de culoarea lemnului de tek, cu trei perechi de brațe, ținîndu-se strîns cu două dintre cele șase brațe ale sale de coama animalului; și mai vedea un tînăr negru îmbrăcat în zdrențe, cu piciorul stîng umflat și acoperit de muște; și la urmă, în spatele tuturor acestor făpturi, Shadow vedea un păianjen micuț, cafeniu, care se ascundea sub o frunză uscată, de culoarea ocrului.

Shadow vedea toate aceste făpturi și știa că toate erau aceeași ființă.

— Dacă nu-ți închizi gura, îi spuseră multele făpturi care erau domnul Nancy, o să-ți intre o muscă în ea.

Shadow închise gura și înghiți în sec.

Pe colină, la vreo jumătate de milă de ei, se afla o clădire din lemn. Iar ei se îndreptau către clădire, copitele și picioarele animalelor care-i cărau alergau fără zgomot pe nisipul uscat de la marginea mării.

Czernobog gonea călare pe centaurul său. Îl bătu pe mîna-i omenească, apoi îi spuse lui Shadow, ca și cum s-ar fi scuzat:

— Nimic din toate acestea nu se întîmplă cu adevărat. Totu-i doar în mintea ta. Mai bine nu te gîndi la asta.

Shadow văzu un imigrant est-european bătrîn, cu părul încărunțit, cu un pardesiu jerpelit și cu un dinte de culoarea fierului. Dar mai văzu o făptură neagră, îndesată, mai întunecată decît bezna care-i înconjura, cu ochii ca doi cărbuni încinși; și mai văzu un prinț cu păr lung, negru și cu o mustață lungă, cu sînge pe mîini și pe față, călare pe o creatură jumătate om, jumătate animal, cu figura și cu torsul tatuate cu spirale și curbe albastre.

— Cine ești? întrebă Shadow. Ce ești?

Animalele care-i cărau alergau de-a lungul țărmului. Valurile veneau și se spărgeau pe plaja nopții.

Wednesday își conducea lupul — care era acum o fiară imensă, de culoarea cărbunelui, cu ochi verzi — către Shadow. Animalui lui Shadow sări înapoi, ferindu-se de lup, iar Shadow îl mîngîie pe gît și-i spuse să nu se teamă. Animalul mișcă din coada lui de tigru, manifestînd agresivitate. Shadow avu impresia că mai era acolo un alt lup, geamănul celui pe care-l călărea Wednesday, care mergea alături de ei prin dunele de nisip, dar care dispăru imediat din vedere.

— Mă recunoști, Shadow? întrebă Wednesday.

Acesta stătea călare pe lupul său, ținîndu-și capul sus. Ochiul drept îi lucea și scînteia, ochiul stîng rămînîndu-i opac. Wednesday purta o mantie cu o glugă mare, ca de călugăr, din a cărei umbră îl privea.

— Ți-am făgăduit că o să-ți spun numele mele. Iată cum mi se spune. Mi se zice Cel-Care-Se-Bucură-De-Război, Neîndurătorul, Cel-Care-Atacă, Al-Treilea. Eu sînt Cel-Cu-Un-Singur-Ochi. Mi se spune Cel-Prea-Înalt și Cel-Care-Ghicește-Adevărul. Eu sînt Grimnir, eu sînt Cel-Cu-Glugă. Eu sînt Tatăl Tuturor și eu sînt Gondir Purtătorul de Nuia. Am atîtea nume cîte adieri există și atîtea titluri cîte căi de a muri. Corbii mei se

numesc Huggin și Muninn, Gîndul și Amintirea. Lupii mei se cheamă Freki și Geri; calul meu este spînzurătoarea.

Doi corbi de-un cenușiu fantomatic, ca niște piei transparente de păsări, se așezară pe umerii lui Wednesday și-și înfipseră ciocurile *în* capul lui Wednesday, de parcă i-ar fi ciugulit mintea, apoi zburară din nou în lume.

Ce să cred? se întrebă Shadow, iar vocea reveni la el de undeva din străfundurile lumii, într-o șoaptă de bas: *Să crezi totul.*

— Odin? zise Shadow, iar vîntul îi șterse cuvintele de pe buze.

— Odin, șopti Wednesday, iar izbitura valurilor pe plaja de cranii nu fu suficient de puternică pentru a-i acoperi șoapta. Odin, zise Wednesday, simțind gustul cuvîntului în gură. Odin, zise Wednesday, vocea lui devenind un răcnet triumfător care provocă ecou lovindu-se de orizont.

Numele lui se umflă, crescu și umplu lumea, ca bubuitul sîngelui în urechile lui Shadow.

Apoi, ca în vis, nu mai călăreau către construcția îndepărtată. Erau deja acolo, iar animalele lor fuseseră legate în adăpostul din spatele clădirii.

Construcția era imensă, dar primitivă, acoperită cu paie și cu pereți de lemn. Focul ardea în mijlocul clădirii și pe Shadow îl usturau ochii din cauza fumului.

— Ar fi fost mai bine dacă am fi făcut asta în mintea mea, nu în a lui, bombăni domnul Nancy către Shadow. Ar fi fost mai cald.

— Sîntem în mintea lui?

— Mai mult sau mai puțin. Asta-i Valaskjalf.* Vechea lui clădire.

---

* Valaskjalf — locuința lui Odin, cu pereți și acoperiș din argint.

Shadow văzu cu ușurare că Nancy era din nou un bătrîn care purta mănuși galbene, deși umbra lui se mișca, se agita și se modifica în lumina flăcărilor, iar forma pe care o căpăta nu era întotdeauna omenească.

Lîngă pereți se găseau niște bănci de lemn și pe ele — sau alături de ele — se aflau vreo zece oameni. Stăteau la distanță unul de celălalt. Tot felul de oameni, printre care o femeie cu aspect de matroană, cu piele neagră, într-un sari* roșu, mai mulți bărbați care arătau a oameni de afaceri în mizerie și alții, care stăteau prea aproape de foc pentru ca Shadow să-i poată vedea ca lumea.

— Unde sînt? îi șopti Wednesday furios lui Nancy. Unde sînt? Ar trebui să fie zeci de persoane! O mulțime!

— Tu ai făcut invitațiile, îi răspunse Nancy. Cred că-i o adevărată minune că au venit atîția. Ce zici, ar trebui să spun o poveste, pentru început?

Wednesday clătină din cap:

— Nici vorbă!

— Nu par foarte prietenoși, insistă Nancy. O poveste reprezintă un mod foarte bun ca să atragi pe cineva de partea ta. Tu n-ai un bard care să le cînte...

— Fără povești, răspunse Wednesday. Nu acum. Poate mai tîrziu, cînd o să avem timp de povești. Nu acum.

— Bine. Fără povești. Atunci, o să încălzesc atmosfera, zise domnul Nancy și se apropie de foc, zîmbind cu amabilitate. Știu ce gîndiți cu toții, începu el. Vă spuneți cam așa: de ce ne vorbește Compé Anansi, din moment ce am fost chemați aici de Tatăl Tuturor, așa cum a fost chemat și el? Ei bine, uneori oamenii au nevoie să li se amintească anumite lucruri. M-am uitat în jur atunci cînd am venit și m-am întrebat: unde-s ceilalți dintre noi? Dar apoi mi-am zis că nu înseamnă că am fost uitați doar pentru că noi sîntem puțini, iar

* Sari — veșmînt purtat de femeile din India.

ei sînt mulți, pentru că noi sîntem slabi și ei puternici. Știți, o dată am văzut Tigrul la groapa cu apă. Avea testicule mai mari decît ale oricărui alt animal, gheare mai ascuțite și doi colți lungi ca niște cuțite și tăioși ca săbiile. Iar eu i-am spus: Frate Tigru, înoată un pic, o să am eu grijă de boașele tale. El era foarte mîndru de boașele lui. Așa că a intrat în apă să înoate, iar eu i-am luat boașele și i-am lăsat în schimb boașele mele de păianjen. Și apoi știți ce am făcut? Am fugit cît m-au ținut picioarele. Nu m-am oprit pînă în primul oraș. Acolo am văzut-o pe Bătrîna Maimuță. Arăți bine, Anansi, mi-a zis Bătrîna Maimuță. Iar eu i-am spus: Știi ce cîntă toată lumea din orașul ăsta? Ce cîntă? m-a întrebat ea. Cîntă un cîntec vesel, i-am spus eu, apoi am dansat și am cîntat

Boașele Tigrului, da,
Am mîncat boașele Tigrului
Nimeni nu mă va opri
Nimeni nu mă va strivi
Pentru că am mîncat testiculele
Am mîncat boașele Tigrului.

Bătrîna Maimuță a izbucnit în hohote de rîs, ținîndu-se de burtă, apoi a început să cînte *Boașele Tigrului, Am mîncat boașele Tigrului*, pocnind din degete și răsucindu-se pe călcîie. E un cîntec grozav, a zis ea, o să-l cînt prietenilor mei. Așa să faci, i-am zis eu și m-am întors la groapa cu apă. Acolo Tigrul se plimba furios lîngă apă, dînd din coadă, cu urechile ciulite și cu blana de pe gît zburlită, și se repezea la fiecare insectă ce apărea, cu dinții lui uriași ca niște săbii, iar ochii lui aruncau flăcări portocalii. Era mare și înspăimîntător, dar între picioare i se legănau cele mai mici boașe, în cel mai mic, mai negru și mai zbîrcit sac de boașe pe care l-ați văzut vreodată. Hei, Anansi, zise el cînd mă văzu. Trebuia să-mi păzești boașele în timp ce înotam. Dar cînd am ieșit din apă pe mal nu era nimic, doar

boașele astea mici, negre, de păianjen, bune de nimic, pe care le port acum. Am făcut tot ce-am putut, i-am răspuns eu, dar au venit maimuțele și ți-au mîncat boașele, iar pentru că le-am spus să nu facă asta, mi-au luat boașele mele micuțe. Și mi-a fost rușine și am fugit. Ești un mincinos, Anansi, a zis Tigrul, o să-ți mănînc ficatul. Dar atunci a auzit maimuțele care veneau din orașul lor la groapa cu apă. O duzină de maimuțe fericite, țopăind pe cărare, pocnind din degete și cîntînd cît le ținea gura

Boașele Tigrului, da,
Am mîncat boașele Tigrului
Nimeni nu mă va opri,
Nimeni nu mă va strivi
Pentru că am mîncat testiculele
Am mîncat boașele Tigrului.

Iar Tigrul a mîrîit, a mugit și s-a repezit în pădure după ele, și maimuțele au chițcăit și s-au urcat în cel mai înalt copac. Iar eu mi-am scărpinat boașele mele noi, frumoase și mari. Și-mi plăcea al naibii de mult cum îmi atîrnau între picioarele mele subțiri. Și m-am dus acasă. Iar Tigrul fuge și în ziua de astăzi după maimuțe. Așa că ținеți minte, dacă sînteți mici nu înseamnă că nu aveți putere.

Domnul Nancy zîmbi și făcu o plecăciune, acceptînd aplauzele și rîsetele ca un actor profesionist, apoi se întoarse lîngă Shadow și Czernobog.

— Credeam că ți-am spus că nu vreau povești, zise Wednesday.

— Asta numești tu poveste? se miră Nancy. Abia mi-am dres glasul. I-am încălzit pentru voi. Duceți-vă și faceți-i praf.

Wednesday se duse lîngă foc, un bătrîn solid, cu un ochi de sticlă, îmbrăcat într-un costum cafeniu și cu un pardesiu Armani vechi. Rămase acolo, uitîndu-se la cei de pe băncile de lemn fără să spună nimic, mai mult timp decît crezuse Shadow că poate să stea cineva fără

să spună nimic, dar simțindu-se bine. Apoi, în cele din urmă, zise:

— Mă cunoașteți. Toți mă cunoașteți. Unii dintre voi nu aveți nici un motiv să mă iubiți, dar, indiferent dacă mă iubiți sau nu, mă cunoașteți.

Dinspre oamenii de pe bănci se auzi o rumoare vagă.

— Sînt aici de mai mult timp decît majoritatea dintre voi. Ca și voi ceilalți, mi-am închipuit că putem să ne descurcăm cu ce vom găsi. Nu suficient ca să fim fericiți, dar suficient ca să continuăm să existăm. Se pare că n-o să mai fie nici atît. Vine o furtună și nu-i una lăcută de noi.

Se opri, făcu un pas înainte și-și încrucișă brațele la piept.

— Cînd oamenii au venit în America, ne-au adus cu ei. M-au adus pe mine, pe Loki și pe Thor, pe Anansi și pe Zeul-Leu, pe spiriduși, pe kobolzi și pe banshee, pe Kubera*, pe Frau Holle** și pe Ashtaroth***, v-au adus pe voi. Am venit aici în mințile lor și am prins rădăcini. Am călătorit o dată cu cei care veneau peste ocean ca să colonizeze noua lume. Teritoriul acesta e uriaș. Curînd, oamenii care crezuseră în noi ne-au abandonat, și-au amintit de noi doar ca de niște fărpturi din țara de origine, ca de niște ființe care nu veniseră cu ei în lumea cea nouă. Cei care ne venerau au murit sau au încetat să mai creadă în noi, iar noi am rămas, speriați și părăsiți, doar cu stropii de credință de ici-colo. Și ne-am descurcat cum am putut. Am rămas undeva la marginea lucrurilor, nebăgați în seamă. Trebuie să recunoaștem că avem o influență redusă. Îi înșelăm pe

---

* Kubera — divinitate indiană, considerat zeul bogăției; este venerat atît de hinduși, cît și de buddhiști.

** Frau Holle — personaj dintr-un basm al fraților Grimm publicat în 1812; se consideră că Frau Holle o personifică pe Hel, regina lumii subpământene din mitologia germană.

*** Ashtaroth — conducătorul iadului.

oameni, luăm ce ne trebuie, ne descurcăm; ne curvăsărim și bem prea mult; furăm, escrocăm și existăm la marginea societății. Zei vechi, într-o lume nouă și fără zei.

Wednesday se opri, se uită — serios ca un politician — la fiecare dintre ascultătorii săi în parte. Aceștia îl priviră impasibili, cu figuri inexpresive, ca niște măști. Wednesday își drese glasul, apoi scuipă în foc. Flăcările se întețiră, luminînd interiorul clădirii.

— După cum se pare că ați descoperit cu toții, în America au apărut zei noi, care se străduiesc să crească folosindu-se de fiecare fărîmă de credință: zeii cărților de credit și ai autostrăzilor, ai Internetului și ai telefonului, ai radioului, ai spitalelor și ai televiziunii, zei ai maselor plastice, ai telefoanelor celulare și ai neonului. Zei încrezuți, fălpuri grase și proaste, pline de noutatea și de importanța lor. Sînt conștienți de existența noastră, se tem de noi și ne urăsc, zise Odin. Vă înșelați singuri dacă vă închipuiți că lucrurile stau altfel. Ei ne vor distruge, dacă vor putea. E timpul să ne strîngem la un loc. E timpul să acționăm.

Bătrîna în sari roșu pătrunse în lumina focului. Avea pe frunte o mică bijuterie de un albastru-întunecat.

— Ne-ai chemat ca să ne spui prostiile astea? întrebă ea, apoi pufni într-un rîs ce exprima atît amuzament, cît și enervare.

Wednesday își plecă fruntea și răspunse:

— Da, v-am chemat. Dar, Mama-ji, nu-i vorba de nici o prostie. Chiar și un copil și-ar da seama.

— Adică eu sînt un copil? se răți bătrîna, amenințîndu-l cu degetul. Eram bătrînă în Kalighat* înainte ca tu să fi fost visat, nebunule! Eu sînt copil? Atunci,

---

* Kalighat — suburbie a Calcuttei, unde se află un templu celebru al zeiței Kali.

sînt copil, pentru că nu văd nimic cu rost în cuvîntarea ta prostească.

Shadow avu din nou o clipă de dublă viziune: o văzu pe bătrînă, cu figura deformată de bătrînețe și de dezaprobare, dar în spatele ei zări o femeie goală, imensă, cu pielea neagră ca o jachetă nouă de piele, cu buze și cu limbă de culoarea roșu-aprins a sîngelui arterial. În jurul gîtului avea cranii, iar în multele ei mîini ținea cuțite, săbii și capete retezate.

— N-am zis că ești copil, Mama-ji, spuse Wednesday împăciuitor. Dar mi se pare evident că...

— Singurul lucru evident, răspunse bătrîna, îndreptînd un deget către el (iar din spatele ei, prin ea, peste ea, se îndreptă un deget negru, cu gheară ascuțită), este dorința ta de glorie. Am trăit pașnic în țara asta timp îndelungat. Sînt de acord că unii dintre noi au dus-o mai bine decît alții. Eu m-am descurcat bine. În India există o încarnare a mea care o duce mult mai bine, dar asta e. Nu sînt invidioasă. Am urmărit-o pe cea nouă ridicîndu-se și apoi am urmărit cum se prăbușește.

Bătrîna își lăsă mîna în jos. Shadow îi văzu pe ceilalți uitîndu-se la ea, cu expresii complexe, în care se amestecau respectul cu amuzamentul și cu stînjeneala.

— Aici oamenii venerau căile ferate cu o clipă în urmă. Iar acum zeii drumului de fier au fost uitați, precum căutătorii de smaralde...

— Spune ce vrei, Mama-ji, o îndemnă Wednesday.

— Ce vreau? răspunse ea, iar colțurile gurii i se lăsară în jos. Eu — care, evident, sînt doar un copil — zic să așteptăm. Să nu facem nimic. Nu știm dacă ne vor face vreun rău.

— Și o să ne sfătuiești să așteptăm și atunci cînd vor veni noaptea și te vor ucide sau te vor răpi?

Bătrîna avea o expresie plină de dispreț și de amuzament, care se vedea în felul în care își strîmba buzele, sprîncenele și nasul.

— Dacă vor încerca așa ceva, s-ar putea să descopere că-s greu de prins. Și mult mai greu de ucis.

Un tînăr solid, care stătea pe bancă lîngă ea, își drese glasul ca să atragă atenția, apoi zise cu voce răsunătoare:

— Tată al Tuturor, ai mei o duc bine. Ne descurcăm cu ceea ce avem. Dacă vom pierde războiul pe care-l vrei, atunci o să pierdem totul.

— Ați pierdut deja totul, îi răspunse Wednesday. Eu vă ofer șansa să recîștigați cîte ceva.

În timp ce vorbea, flăcările se înălțară, luminînd figurile celor din jur.

Nu cred nimic, își spuse Shadow. *Nu cred nimic din toate astea. Poate că am doar cincisprezece ani. Mămica trăiește încă, iar eu n-am întîlnit-o încă pe Laura. Tot ce s-a întîmplat de atunci e un vis extrem de convingător.* Însă nici în asta nu credea. Trebuie să credem doar în ce ne spun simțurile noastre, uneltele cu care percepem lumea: văzul, pipăitul, amintirea. Dacă acestea ne mint, atunci nu mai poți să ai încredere în nimic. Și chiar dacă nu mai credem în ele, tot nu putem să călătorim altfel decît pe drumul pe care ni-l arată simțurile. Și trebuie să mergem pe drumul acela pînă la capăt.

Apoi focul se stinse, iar în Valaskjalf, Casa lui Odin, se așternu întunericul.

— Ce urmează? întrebă în șoaptă Shadow.

— O să ne întoarcem în camera caruselului, mormăi domnul Nancy. Iar bătrînul Un-Ochi o să ne facă tuturor cinste cu o cină, o să împartă niște bacșișuri, o să sărute niște copii și nimeni n-o să mai spună cuvîntul cu z.

— Cuvîntul cu z?

— *Zei.* Băiete, ce făceai în ziua în care au fost împărțite creierele?

— Cineva spunea o poveste despre felul în care au fost furate boașele tigrului și m-am oprit să aud cum se termina basmul.

Domnul Nancy chicoti.

— Nu s-a rezolvat nimic. Nimeni nu a fost de acord cu nimic.

— O să-i convingă treptat. O să-i lămurească, unul cîte unul. O să vezi. Pînă la urmă, o să fie toți de acord cu el.

Shadow simți că începuse să bată vîntul, care-i agita părul, îi mîngîia fața, îl împingea...

Se aflau cu toții în încăperea celui mai mare carusel din lume, ascultînd „Valsul împăratului".*

Un grup de oameni — turiști, după înfățișare — discutau cu Wednesday în cealaltă parte a camerei. Atîția turiști cîte siluete fuseseră în clădirea lui Wednesday.

— Pe aici, zise Wednesday cu voce răsunătoare și-i conduse spre singura ieșire, care fusese făcută astfel încît să semene cu gura căscată a unui monstru uriaș, cu dinți ascuțiți, gata să-i facă bucăți pe toți.

Wednesday se mișca printre ceilalți ca un politician, măgulind, încurajînd, zîmbind, contrazicînd cu blîndețe, liniștind.

— Toate astea au existat?

— Ce să existe, om cu rahat în loc de creier? întrebă domnul Nancy.

— Clădirea. Focul. Boașele tigrului. Rotitul în carusel.

— Ce naiba, nimeni n-are voie să se urce în carusel! N-ai citit afișul? Hai să mergem.

Gura monstrului dădea în Camera Orgilor, lucru care-l ului pe Shadow, pentru că pe acolo veniseră. Văzută a doua oară, încăperea arăta la fel de ciudat. Wednesday îi conduse în sus pe niște scări, trecură pe lîngă modelele în mărime naturală ale celor patru călăreți ai Apocalipsului, care atîrnau de tavan, apoi se luară după indicatoarele care arăta unde-i ieșirea.

Shadow și Nancy rămaseră la urmă. Ieșiră din Casa de pe Stincă, trecură pe lîngă magazinul de suveniruri și ajunseră în parcare.

---

* Kaiser-Walzer, vals compus de Johann Strauss II în 1889

— Păcat că a trebuit să plecăm înainte să parcurgem toată clădirea, zise domnul Nancy. Sperasem să văd cea mai mare orchestră artificială din întreaga lume.

— Am văzut-o, îi spuse Czernobog. Nu-i cine știe ce.

Restaurantul se afla la zece minute de mers. Wednesday le spusese tuturor invitaților că va plăti el cina din seara aceea și organizase transportul pentru cei care nu aveau mijloace proprii de locomoție.

Shadow se întrebă cum ajunseseră pînă la Casa de pe Stîncă dacă nu aveau mașină și cum se vor întoarce acasă, dar nu zise nimic. I se păru că era mai bine așa.

Shadow avea de dus la restaurant cîțiva dintre oaspeții lui Wednesday: femeia în sari roșu, care se așezase pe scaunul din față, lîngă el; pe bancheta din spate stăteau doi bărbați: tînărul solid, cu aspect ciudat — Shadow nu-i înțelesese numele, dar i se păruse că suna a „Elvis" — și un individ în costum negru, pe care Shadow nu și-l amintea.

Stătuse lîngă el cînd acesta se urcase în mașină, îi deschisese ușa, apoi o închisese, dar nu era în stare să-și amintească absolut nimic despre el. În timp ce ședea pe scaunul șoferului, întoarse capul și se uită atent la individ, observînd cu atenție fața, părul, hainele acestuia, asigurîndu-se că o să-l țină minte și că o să-l recunoască dacă avea să-l mai întîlnească. Apoi privi din nou înainte și porni motorul. Își dădu seama că tipul îi dispăruse iar din minte. Rămăsese doar o impresie de bogăție, dar nimic mai mult.

Sînt obosit, își zise Shadow. Aruncă o privire în dreapta, spre femeia din India. Observă colierul subțire, din cranii de argint, care-i înconjura gîtul; remarcă brățările cu mîini și capete care zăngăneau ca niște clopoței atunci cînd femeia se mișca; văzu și bijuteria de-un albastru-închis de pe fruntea ei. Femeia mirosea a mirodenii, a scorțișoară, a nucșoară și a flori. Părul

ei începuse să încărunțească. Femeia zîmbi cînd îl văzu că se uita la ea.

— Poți să-mi spui Mama-ji, zise ea.

— Mama-ji, eu sînt Shadow.

— Domnule Shadow, ce crezi despre planurile patronului dumitale?

Shadow reduse viteza, în timp ce un camion mare și negru trecu pe lîngă ei, stropindu-i cu noroi; după care răspunse:

— Eu nu l-am întrebat, iar el nu mi-a spus nimic.

— Dacă mă întrebi pe mine, o să-ți spun că vrea o ultimă împotrivire. Vrea să dispărem într-o vîlvătaie glorioasă. Asta vrea. Iar noi sîntem suficient de bătrîni și suficient de proști pentru ca unii dintre noi să fie de acord.

— Mama-ji, nu-i treaba mea să pun întrebări, zise Shadow, iar în mașină răsună rîsul ca un zăngănit de clopoței al femeii.

Bărbatul de pe bancheta din spate — nu tînărul cu aspect ciudat, ci celălalt — zise ceva, iar Shadow îi răspunse, dar după o clipă nu-și mai amintea ce-i răspunsese.

Tînărul cu înfățișare ciudată nu zise nimic, dar începu să fredoneze ceva, un mormăit melodios, care făcu interiorul mașinii să vibreze.

Tînărul acela ciudat era de înălțime medie, dar avea o siluetă bizară. Shadow auzise că există oameni cu pieptul ca un butoi, dar nu găsise o imagine care să se potrivească acestei metafore. Tînărul acela avea pieptul ca un butoi, picioarele ca niște trunchiuri de copac și brațele ca niște jamboane. Purta o scurtă neagră cu glugă, mai multe pulovere, pantaloni groși și o pereche de teniși albi, care nu se potriveau nici cu vremea aceea de iarnă, nici cu restul hainelor. Tenișii erau de dimensiunile cutiilor pentru pantofi. Degetele individului semănau cu niște cîrnați și aveau vîrfuri drepte, pătrățoase.

— Fredonați ceva, îi zise Shadow.

— Scuze, răspunse tînărul cel bizar, cu o voce gravă, ușor stînjenit și încetă să fredoneze.

— Nu vă opriți, îi zise Shadow. Îmi plăcea melodia.

Tînărul cel ciudat ezită, apoi reîncepu să fredoneze, cu o voce la fel de profundă și de răsunătoare ca și înainte. De data asta, în fredonatul său se distingeau și cuvinte.

— Jos jos jos, cîntă el, cu glas atît de profund, că ferestrele zăngăniră. Jos jos jos, jos jos, jos jos.

De cornișele caselor și clădirilor pe lîngă care treceau atîrnau lumini de Crăciun. De la becuri de un auriu discret, care clipeau, pînă la imagini gigantice de oameni de zăpadă, ursulești sau stele multicolore.

Shadow opri în fața restaurantului, o clădire mare, în formă de șură, și-și lăsă pasagerii lîngă intrarea principală. Apoi duse mașina în parcare. Dorea să parcurgă singur drumul scurt pînă la restaurant, să se plimbe prin frig ca să-și limpezească mintea.

Parcă automobilul în spatele unui camion negru și se întrebă dacă era același care îi depășise în viteză cu puțin timp înainte. Închise portiera mașinii și rămase în parcare, respirația lui transformîndu-se în aburi din cauza frigului.

Și-l imagina pe Wednesday în interiorul restaurantului, stînd cu oaspeții săi în jurul unei mese întinse. Se întrebă dacă o dusese întradevăr pe Kali cu mașina, pe scaunul din dreapta șoferului, și se întrebă cine stătuse pe bancheta din spate...

— Amice, ai un chibrit? zise o voce care-i suna cunoscut, iar Shadow se întoarse ca să se scuze și să explice că nu are, dar țeava pistolului îl lovi peste ochiul stîng, iar el se prăbuși.

Întinse un braț ca să se sprijine cînd avea să ajungă pe sol. Cineva îi împinse ceva moale în gură ca să-l împiedice să țipe, apoi îi lipi o bandă adezivă peste gură cu gesturi exersate, ca un măcelar care golește de măruntaie o găină.

Shadow încercă să țipe, să-l avertizeze pe Wednesday, să-i avertizeze pe toți, dar din gura sa ieși doar un zgomot slab.

— Prada e înăuntru, spuse vocea aceea care-i părea cunoscută. Sînt cu toții pe poziții? întrebă vocea și-i răspunse un glas abia inteligibil, prin radio. Atunci, să intrăm și să-i ciuruim.

— Ce facem cu tipul cel mare? întrebă altă voce.

— Legați-l și scoateți-l afară, răspunse prima voce.

Puseră o glugă ca un sac peste capul lui Shadow, îi legară mîinile și picioarele cu bandă adezivă, îl aruncară în camion și plecară.

Camera în care fusese încuiat Shadow nu avea ferestre. În ea se găseau un scaun din plastic, o masă pliantă ușoară și o găleată cu capac care servea drept toaletă improvizată. Pe podea se aflau o fișie de spumă galbenă lungă de vreo doi metri și o pătură subțire, cu o pată cafenie, veche, în centru; Shadow nu-și dădu seama dacă era de sînge, de cacao sau de mîncare; nici nu se osteni să cerceteze. De tavan atîrna un bec fără abajur, dar Shadow nu reuși să găsească vreun întrerupător. Lumina era aprinsă tot timpul. Ușa nu avea clanță în interior.

Îi era foame.

Primul lucru pe care-l făcuse după ce indivizii îl împinseseră în cameră și-i rupseseră banda adezivă de la încheieturi și de pe gură, lăsîndu-l singur, fusese să cerceteze cu atenție încăperea. Bătuse în pereți. Sunau a metal gros. În partea de sus a camerei se vedea un grilaj mic pentru aerisire. Încăperea aceea nu avea ieșiri.

Deasupra sprîncenei stîngi avea o rană care sîngera ușor. Îl durea capul.

Pe podea nu exista covor. Ciocănise în ea și-si dăduse seama că fusese făcută din același metal ca și pereții.

Ridicase capacul găleții, se pișase în ea și pusese capacul la loc. Dacă se lua după ceasul său, trecuseră doar patru ore de la atacarea restaurantului.

Îi dispăruse portofelul, dar îi lăsaseră monedele.

Shadow stătea pe scaun, la masa pliantă, care părea a fi o masă de jucat cărți. Era acoperită cu un postav verde, cu arsuri de țigară. Shadow exersă trucul care consta în a se face că împinge monede prin masă. Apoi luă două monede de-un sfert de dolar și exersă Trucul Banal cu Monede.

Ascunse o monedă în palma dreaptă și arătă cealaltă monedă în mîna stîngă, ținînd-o între arătător și degetul mare. Apoi păru că ia moneda din mîna stîngă, lăsînd-o de fapt să cadă înapoi acolo. Apoi deschise mîna dreaptă, arătînd moneda care fusese acolo tot timpul.

Trucurile cu monede aveau un folos evident: îl făceau pe Shadow să se concentreze asupra lor. Altfel zis, nu le putea practica dacă era furios sau îngrijorat, deci acțiunea de practicare a unui truc de iluzionist, care părea fără nici un folos — pentru că irosise o cantitate imensă de efort și de îndemînare ca să pară că mută un ban dintr-o mînă în alta, lucru care nu cere nici o îndemînare dacă-l faci cu adevărat —, îl liniștea, îi limpezea mintea de griji și de teamă.

Începu un truc mai dificil: transformarea unei jumătăți de dolar în două monede de cîte un sfert de dolar. Fiecare monedă era succesiv ascunsă și scoasă la iveală. Începu prin a face vizibil un sfert de dolar, ținîndu-l pe celălalt ascuns. Duse mîna la gură și suflă spre moneda vizibilă, strecurînd-o în palmă, în timp ce primele două degete luară moneda ascunsă și o scoaseră la iveală. Efectul era că arăta o monedă de un sfert de dolar în mîna dusă spre gură, sufla în ea și cobora mîna, arătînd în permanență aceeași monedă.

Făcu același lucru iar și iar.

Se întrebă dacă indivizii aveau să-l ucidă; mîna îi tremură un pic și una dintre monede îi căzu dintre degete și ajunse pe postavul verde al mesei de joc.

Apoi, pentru că nu mai era în stare să facă nimic, puse monedele deoparte și luă dolarul cu capul statuii

Libertății, cel pe care i-l dăduse Zorya Polunochnaya, îl strînse în mînă și așteptă.

La trei dimineața — după ceasul său — indivizii se întoarseră ca să-l interogheze. Doi bărbați în costume de culoare închisă, cu păr negru și pantofi negri, lucioși. Niște bandiți. Unul avea fălci pătrate și umeri lați, purta părul lung și arăta de parcă jucase fotbal american în liceu; avea unghiile roase zdravăn. Celălalt avea părul bine tuns, purta ochelari cu ramă de argint și avea unghiile bine îngrijite. Cu toate că nu aveau nimic în comun, Shadow bănui că la un anumit nivel — probabil la cel de bază — cei doi erau identici. Indivizii se așezară de aceeași parte a măsuței de joc și-l priviră de sus.

— De cîtă vreme lucrați pentru Cargo, domnule? întrebă unul dintre ei.

— Nu știu despre cine vorbiți, răspunse Shadow.

— Își spune Wednesday, Mîniosul, Tatăl Tuturor. Un tip bătrîn. Ați fost văzut cu el, domnule.

— Lucrez pentru el de două zile.

— Să nu ne mințiți, domnule, zise cel cu ochelari.

— Bine, spuse Shadow, N-o să vă mint. Dar tot de două zile lucrez pentru el.

Individul cu fălci pătrate se întinse și-i răsuci urechea lui Shadow între arătător și degetul mare. Strîngea în timp ce răsucea. Durerea era teribilă.

— V-am spus să nu ne mințiți, domnule, spuse el cu un glas inexpresiv, apoi îi dădu drumul.

Amîndoi aveau cîte o umflătură sub haină, se vedea că purtau pistol. Shadow nu încercă să riposteze. Își închipui că se afla din nou în închisoare. *Ai răbdare,* își spuse el. *Nu le spune nimic din ce nu știu deja. Nu pune întrebări.*

— V-ați împrietenit cu oameni periculoși, domnule, zise individul cu ochelari. Veți face un serviciu țării dacă veți oferi statului dovezi, adăugă el, zîmbind cu amabilitate; *Eu sînt polițistul cel bun,* spunea zîmbetul.

— Înțeleg, răspunse Shadow.

— Dacă nu vreți să ne ajutați, domnule, o să vedeți cum sîntem atunci cînd ne supărăm, zise cel fălcos, apoi îl lovi pe Shadow în abdomen, făcîndu-l să-și piardă răsuflarea.

Nu era tortură, își spuse Shadow, ci doar o subliniere: *Eu sînt polițistul cel rău.*

— Aș vrea să nu vă supăr, zise Shadow de îndată ce reuși să respire.

— Domnule, vrem doar să cooperați.

— Aș vrea să vă întreb.... (*nu pune întrebări*, își zise el, dar era prea tîrziu, cuvîntul fusese deja rostit). Cu cine o să cooperez?

— Vreți să vă spunem numele noastre? zise fălcosul. V-ați pierdut mințile.

— Nu, are dreptate, interveni cel cu ochelari. Va fi mai ușor pentru el să ia legătura cu noi, zise el, apoi se uită la Shadow și zîmbi ca un om care face reclamă la o pastă de dinți. Eu sînt domnul Stone, domnule. Colegul meu e domnul Wood*.

— Nu asta voiam să știu. Din ce agenție faceți parte? CIA? FBI?

Stone clătină din cap.

— Nu-i chiar atît de simplu, domnule. Lucrurile nu-s chiar atît de simple.

— Sectorul privat, sectorul public, zise Wood. Înțelegeți. În zilele astea există o grămadă de conexiuni.

— Vă asigur, interveni Stone, cu un alt zîmbet larg, că noi sîntem băieții buni. Vă e foame, domnule? întrebă el, apoi căută în buzunar și scoase un pachet de Snikers. Poftiți. Un cadou din partea mea.

— Mulțumesc, zise Shadow; rupse ambalajul și mîncă tableta de Snikers.

— Presupun că vreți și ceva de băut. O cafea? O bere?

— Apă, vă rog, îi ceru Shadow.

---

* Stone — piatră; Wood — lemn, în lb. engleză.

Stone se duse la ușă, ciocăni și-i spuse ceva paznicului aflat de cealaltă parte, care se întoarse după un minut cu un pahar din plastic plin cu apă rece.

— CIA, zise Wood, apoi clătină din cap, mîhnit. Niște gorile. Stone, am auzit un banc nou cu CIA. Cum putem fi siguri că CIA n-a fost implicată în asasinarea lui Kennedy?

— Nu știu, răspunse Stone? Cum?

— Păi, e mort, replică Wood.

Cei doi izbucniră în rîs.

— Vă simțiți mai bine acum, domnule? întrebă Stone.

— Da.

— Atunci, spuneți-ne ce s-a întîmplat în seara asta.

— Am făcut pe turiștii. Ne-am dus la Casa de pe Stîncă. Ne-am dus să mîncăm. Cunoașteți restul.

Stone oftă. Wood clătină din cap, ca și cum ar fi fost dezamăgit, apoi îi trase lui Shadow un șut în genunchi. Durerea fu zdrobitoare. Apoi Wood îi trase încet un pumn în spate, chiar deasupra rinichiului drept, iar durerea fu mai îngrozitoare decît cea din genunchi.

Sunt mai solid decît ei. I-aș putea da gata. Dar indivizii erau înarmați și, chiar dacă ar fi reușit să-i omoare pe amîndoi, tot ar fi rămas încuiat în celulă. (Dar ar fi avut un pistol. Ar fi avut două pistoale.) *(Nu.)*

Wood avea grijă să nu-l lovească pe Shadow peste față. Fără urme. Nimic cu urmări permanente, doar pumni și picioare în piept și în genunchi. Durea, dar Shadow strînse în palmă dolarul cu capul statuii Libertății și așteptă să se termine chinul.

După un timp prea îndelungat, bătaia încetă.

— Ne vedem peste două ore, domnule, zise Stone. Să știți că lui Wood nu-i place să facă asta. Noi sîntem oameni rezonabili. După cum am spus, noi sîntem băieții cei buni. Dumneavoastră sînteți în tabăra cea rea. Pînă una-alta, încercați să dormiți un pic.

— Mai bine ați începe să ne luați în serios, spuse Wood.

— Woody are dreptate, domnule. Gîndiți-vă la spusele lui.

Ușa se închise în urma lor. Shadow se întrebă dacă nu aveau să-i stingă lumina, dar n-o făcură, iar becul lucea în încăpere ca un ochi rece. Shadow se tîrî pe podea către fîșia de spumă de cauciuc și se urcă pe ea, apoi se acoperi cu pătura și închise ochii; se cufundă în nimic, apoi se cufundă în vis.

Timpul trecu.

Avea din nou cincisprezece ani, mama sa era pe moarte și încerca să-i spună ceva foarte important, dar el nu putea s-o înțeleagă. Se mișcă în somn și durerea îl trecu din starea de pe-jumătate-adormit în starea de pe-jumătate-treaz.

Tremura sub pătura subțire. Își ținea mîna dreaptă la ochi, apărîndu-i de lumina becului. Se întrebă dacă Wednesday și ceilalți erau încă în libertate, dacă mai erau încă în viață. Spera că erau.

Dolarul de argint rămăsese rece în mîna sa stîngă. Îl simțea, așa cum îl simțise în timpul bătăii. Se minună că moneda nu se încălzise de la trupul său. Fiind pe jumătate adormit și pe jumătate în delir, moneda, ideea libertății, luna și Zorya Polunochnaya se amestecară toate într-o țesătură de raze argintii care lucea în adîncul cerului, iar el urcă pe raza argintie, îndepărtîndu-se de durere, de migrenă și de teamă, cufundîndu-se în vis...

Din depărtarea aceea auzi un soi de zgomot, dar era prea tîrziu să se mai gîndească la el: aparținea acum somnului.

Speră, cu o urmă de luciditate, că nu venise nimeni să-l trezească, să-l lovească sau să țipe la el. Apoi își dădu seama cu încîntare că dormea cu adevărat și că nu-i mai era frig.

În visul său — sau în afara lui — cineva striga puternic, cerînd ajutor.

Shadow se rostogoli pe spuma de cauciuc, în somn, descoperind noi locuri care îl dureau.

Cineva îl scutura ținîndu-l de umăr.

Shadow voia să-i spună să nu-l trezească, să-l lase să doarmă, dar reuși doar să mormăie.

— Cățelușule, îi spuse Laura, trebuie să te trezești. Dragule, te rog să te trezești.

Shadow se liniști. Avusese un vis ciudat, cu închisoare, cu deținuți și cu zei care se țineau după el, iar acum Laura îl trezea ca să-i spună că venise vremea să se ducă la serviciu, poate va avea timp înainte de muncă să fure o cafea și-o sărutare... Întinse mîna să atingă mîna ei.

Carnea Laurei era rece ca gheața și tare.

Shadow deschise ochii.

— De unde-i tot sîngele ăsta? întrebă el.

— De la alți oameni. Nu-i al meu, îi răspunse Laura. Eu sînt umplută cu formaldehidă amestecată cu glicerină și cu lanolină.

— Al căror oameni? întrebă el.

— Al paznicilor. E în regulă. I-am omorît. Ar trebui să pleci, cu toate că nu cred că a apucat vreunul să dea alarma. Ia-ți haina sau o să-ți înghețe fundul.

— I-ai omorît?

Laura ridică din umeri și zîmbi stînjenită. Mîinile ei arătau de parcă ar fi pictat cu degetele, de parcă ar fi făcut un tablou compus doar din stacojiu, iar pe fața și pe hainele ei (același costum albastru pe care-l purtase atunci cînd fusese înmormîntată) erau pete care-i amintiră lui Shadow de Jackson Pollock*, pentru că era mai ușor să te gîndești la Jackson Pollock decît să accepți alternativa.

---

* Paul Jackson Pollock (1912-1956) — pictor american, reprezentant de seamă al expresionismului abstract.

— E ușor să omori oameni cînd ești mort, îi spuse Laura. Nu-i mare scofală. Nu mai ai nici un fel de prejudecăți.

— Pentru mine e mare scofală, zise Shadow.

— Vrei să stai aici pînă vine schimbul de dimineață? Poți s-o faci, dacă așa ai chef. Credeam că vrei să ieși de aici.

— O să creadă că eu i-am omorît, zise el, prostește.

— Tot ce se poate. Dragule, pune-ți haina pe tine. O să îngheți.

Shadow ieși pe coridor. La capătul acestuia se afla camera paznicilor. În încăpere erau patru morți: trei paznici și individul care-și spunea Stone. Prietenul său nu se vedea nicăieri. După urmele de sînge de pe podea, doi dintre ei fuseseră tîrîți pînă acolo și aruncați pe dușumea.

Haina sa atîrna în cuier. Portofelul se găsea în buzunarul interior, neatins, din cîte se părea. Laura deschise două cutii din carton pline cu dulciuri.

Abia acum văzu că paznicii purtau uniforme negre de camuflaj, însă fără nici o emblemă oficială, nimic care să arate pentru cine lucrau. Puteau foarte bine să fie vînători de rațe, îmbrăcați astfel ca să-și practice sportul de weeekend.

Laura își întinse mîna rece și i-o strînse pe a lui Shadow. Purta la gît un lănțișor de aur, de care atîrna moneda pe care i-o dăduse el.

— Arată frumos, spuse el.

— Mulțumesc, îi zise ea zîmbind.

— Ce s-a întîmplat cu ceilalți? Cu Wednesday și cu restul? Unde sînt?

Laura îi întinse niște batoane de dulciuri, iar el își umplu buzunarele cu ele.

— Aici nu mai era nimeni. O mulțime de celule goale și una în care te aflai tu. Oh, și unul dintre indivizi s-a dus într-o celulă ca să și-o frece uitîndu-se la o revistă. A avut un șoc.

— L-ai omorît în timp ce se masturba?

— Da, răspunse ea, dînd din umeri stînjenită. Eram îngrijorată că o să-ți facă rău. Cineva trebuie să te păzească și ți-am făgăduit că eu voi face acest lucru, nu-i așa? Ține.

Îi dădu încălzitoare chimice pentru mîini și pentru picioare. Niște fișii, le rupi sigiliul, iar ele se încălzesc și rămîn așa ore în șir. Shadow le vîrî în buzunar.

— Să ai grijă de mine? Da, recunoscu el, ai avut grijă.

Laura întinse mîna și-l atinse deasupra sprîncenei stîngi.

— Te-ai lovit, zise ea.

— Nu-i nimic, spuse el.

Apoi deschise o ușă de metal din perete. Pînă la podea era mai mult de un metru. Sări și simți sub picioare un soi de pietriș. O prinse pe Laura de mijloc și o coborî așa cum făcea de obicei, fără să se gîndească la altceva...

Luna ieși de după un nor gros. Se afla jos, lîngă orizont, gata să apună, dar la lumina ei se putea vedea destul de bine.

Se dovedi că ieșiseră dintr-un vagon vopsit în negru al unui marfar lung, parcat sau abandonat într-o zonă împădurită. Vagoanele se întindeau cît vedeai cu ochii, dispărînd printre copaci. Fusese într-un tren. Ar fi trebuit să-și dea seama.

— Cum naiba m-ai găsit? o întrebă el pe soția lui moartă.

Ea clătină din cap încet, amuzată.

— Strălucești ca o rază într-o lume întunecată, îi răspunse. Nu-i greu să te găsesc. Acum pleacă. Du-te iute și cît mai departe. Nu-ți folosi cărțile de credit și totul va fi bine.

— Unde să mă duc?

Laura își trecu mîna prin părul încîlcit, dîndu-și-l la o parte de pe față.

— Drumul e în partea asta. Descurcă-te cum poți. Fură o mașină, dacă trebuie. Ia-o spre sud.

— Laura, zise el, ezitînd. Știi ce se întîmplă? Știi cine sînt oamenii ăștia? Cei pe care i-ai omorît.

— Da, răspunse ea. Cred că știu.

— Îți rămîn dator. Aș fi încă închis acolo dacă n-ai fi venit. Nu cred că aveau gînduri bune în privința mea.

— Nu, nu cred că aveau.

Se îndepărtară de vagoanele goale. Shadow se întrebă ce se afla în celelalte vagoane din metal negru, fără ferestre, care se întindeau în noapte pe kilometri întregi. Degetele i se strînseră pe dolarul cu capul statuii Libertății, și-o aminti pe Zorya Polunochnaya și felul în care-l privise în lumina lunii. *Ai întrebat-o ce voia? Acesta este lucrul cel mai înțelept pe care-l poți face. Uneori îți spun.*

— Laura... Ce vrei? o întrebă el.

— Chiar vrei să știi?

— Da. Te rog.

Laura îl privi cu ochii ei albaștri.

— Vreau să fiu iarăși vie. Nu vreau jumătatea asta de viață. Vreau să fiu vie *cu adevărat*. Vreau să-mi simt inima bătînd în piept. Vreau să-mi simt sîngele curgînd prin mine — fierbinte, sărat, adevărat. Ciudat lucru, nu crezi că poți să simți așa ceva, dar o să știi cum e atunci cînd va înceta să curgă.

Se frecă la ochi, mînjindu-și fața cu mîzga roșie de pe mîini.

— E greu. Cățelușule, știi de ce morții ies numai noaptea? Pentru că în întuneric e mai ușor să treci drept om adevărat. Dar eu nu vreau să fiu luată drept om viu. Eu vreau să fiu vie.

— Nu înțeleg ce vrei să fac.

— Fă să se întîmple, dragule. Gîndește-te cum. Știu că o s-o faci.

— Bine. O să încerc. Și dacă o să-mi dau seama cum o s-o fac, cum o să te găsesc?

Dar ea dispăruse și nu mai rămăsese în pădure decît o pată cenușie pe cer, care să-i arate încotro era estul, iar vîntul aspru de decembrie purta un văicărit îndepărtat, care putea fi ultimul strigăt al unei păsări de noapte sau chemarea primei păsări a zorilor.

Shadow se întoarse spre sud și începu să meargă.

Capitolul Șapte

Din moment ce zeii hinduși sînt „nemuritori" doar într-un sens foarte restrîns — pentru că s-au născut și mor —, ei trăiesc majoritatea marilor dileme omenești și deseori par să se deosebească de muritori doar prin cîteva detalii lipsite de importanță... iar de demoni și mai puțin. Cu toate acestea, sînt considerați de către hinduși ca fiind prin definiție *o categorie de ființe complet diferite de toți ceilalți; ei sînt simboluri așa cum nu poate fi nici un om, indiferent cît de „arhetipală" ar fi istoria vieții acestuia. Ei sînt actori care joacă roluri ce-s reale doar pentru noi; ei sînt măști în spatele cărora vedem propriile noastre fețe.*

— Wendy Doniger O'Flaherty, Introducere, *Miturile hinduse* (Penguin Books, 1975)

Shadow mersese spre sud — sau spre ceea ce sperase el că-i sudul — timp de mai multe ore, de-a lungul unui drum îngust și nemarcat ce se afla, după opinia sa, undeva în sudul Wisconsinului. Două jeepuri veniră pe drum spre el, cu farurile strălucind, iar el se ghemuise între copaci pînă cînd mașinile se îndepărtaseră. Ceața de dimineață atîrna la nivelul șoldurilor sale. Mașinile erau negre.

Apoi, după treizeci de minute, auzise zgomotul unor elicoptere îndepărtate, spre vest. Ieșise de pe drumul forestier și intrase în pădure. Erau două elicoptere, iar

el se ghemui într-o groapă de sub un copac prăbușit și le auzi trecînd pe deasupra. Cînd se îndepărtară, Shadow aruncă în grabă o privire în sus, către cerul cenușiu de iarnă. Fu satisfăcut să vadă că elicopterele erau vopsite într-un negru mat. Așteptă sub copac pînă cînd zgomotul elicopterelor dispăru complet.

Sub arbori, zăpada era doar un strat subțire, care scîrțîia sub copaci. Shadow se bucura că avea încălzitoarele chimice pentru mîini și pentru picioare, care-i împiedicau extremitățile să înghețe. Restul trupului îi amorțise: inima, mintea, sufletul, toate amorțiseră. Și-și dădu seama că amorțeala aceea avea să dureze mult timp și că începuse cu multă vreme în urmă.

Eu ce vreau? se întrebă el. Nu găsi un răspuns, așa că se mulțumi să meargă mai departe prin pădure, pas după pas. Arborii îi păreau familiari, unele zone ale peisajului îi trezeau un sentiment de déjà-vu. Mergea în cerc? Poate că avea să meargă și să tot meargă, pînă cînd aveau să i se termine încălzitoarele chimice și dulciurile, iar atunci avea să se așeze și să nu se mai ridice niciodată...

Ajunse la un pîrîu lat și decise să meargă de-a lungul lui. Pîraiele duc la rîuri, rîurile se varsă în Mississippi, și dacă o să continue să meargă — sau o să fure o barcă, sau o să construiască o plută — pînă la urmă o să ajungă în New Orleans, unde era cald, o idee care i se părea încurajatoare, dar imposibilă.

Nu se mai auzeau elicoptere. Avea impresia că acelea care trecuseră veniseră să curețe mizeria din depoul de vagoane, nu să-l vîneze pe el, altfel ar fi revenit. L-ar fi hăituit cu cîini, cu mașini cu sirene și cu toate ustensilele de urmărire a unui evadat. În loc de toate acestea, nu era nimic.

Ce voia el? Să nu fie prins. Să nu fie învinovățit de moartea oamenilor din tren.

— N-am fost eu, se auzi spunînd. A fost soția mea cea moartă.

Își imagină expresiile de pe figurile polițiștilor. Oamenii aveau să discute îndelung dacă era sau nu nebun, pînă cînd avea să fie dus pe scaunul electric...

Se întrebă dacă în Wisconsin exista pedeapsa cu moartea. Se întrebă dacă asta mai avea vreo importanță. Voia să înțeleagă ce se întîmpla — și să-și dea seama cum avea să se termine toată povestea aceea. Iar în cele din urmă, zîmbind cu gura pînă la urechi, își dădu seama că dorea cel mai mult să fie un om normal. Voia să nu fi fost niciodată la închisoare, voia ca Laura să fie încă în viață și voia să nu se fi întîmplat nimic din cele ce se întîmplaseră.

— Băiete, mi-e teamă că nu prea ai de ales, își spuse el, cu vocea morocănoasă a lui Wednesday, și dădu din cap, aprobîndu-se singur.

Nu ai de ales. Nu ai cale de întoarcere. Deci mergi mai departe. Ai răbdare...

O ciocănitoare aflată la distanță bătea toba într-un copac putred.

Shadow își dădu seama că-l privea cineva: o mînă de păsări cardinal, roșii, se uitau la el dintr-un tufiș scheletic, apoi se întoarseră să ciugulească ciorchini de boabe negre de soc. Arătau ca ilustrațiile din calendarul cu păsările cîntătoare din America de Nord. Trilurile și ciripitul păsărilor îl urmăriră în timp ce mergea pe malul pîrîului, apoi se reduseră în intensitate și încetară.

Un cerb mort zăcea într-un luminiș din umbra unui deal, iar o pasăre neagră de mărimea unui cățel ciugulea din el cu un cioc mare, ascuțit, smulgînd și sfîșiind bucăți de carne roșie din cadavru. Ochii animalului dispăruseră, dar capul rămăsese neatins, iar pe crupă i se vedeau pete albe de cerb tînăr. Shadow se întrebă cum murise.

Pasărea cea neagră își lăsă capul într-o parte, apoi zise cu un glas care suna ca niște pietre lovite înte ele:

— Tu om umbră.

— Eu sînt Shadow, zise Shadow.

Pasărea țopăi pe crupa cerbului, își ridică țeasta și-și zburli penele de pe gît și de pe creștet. Era o zburătoare enormă și avea ochii ca niște mărgele negre. O pasăre atît de mare și aflată atît de aproape te intimida.

— A zis că o să te întîlnească în Kay-ro, croncăni corbul.

Shadow se întrebă care dintre corbii lui Odin se afla în fața lui: Huginn sau Muninn. Amintirea sau Gîndul.

— Kay-ro? întrebă el.

— În Egipt.

— Și cum o să ajung în Egipt?

— Urmează Mississippi. Du-te în sud. Găsește-l pe Șacal.

— Uite ce-i, zise Shadow. Nu vreau să par... Iisuse... uite ce-i....

Se opri. Se reculese. Îi era frig și stătea în pădure, discutînd cu o pasăre mare, neagră, care-l ciugulea pe Bambi.

— Bine. Voiam să-ți spun că n-am chef de mistere.

— Mistere, îl aprobă pasărea, binevoitoare.

— Vreau explicații. Șacalul din Kay-ro. Chestia asta nu mă ajută cu nimic. Sună ca o frază dintr-un film prost cu spioni.

— Șacal. Prieten. Kay-ro.

— Mi-ai mai spus asta. Aș vrea mai multe informații.

Pasărea se întoarse și rupse altă fîșie de carne de pe coastele cerbului. Apoi zbură printre copaci, fîșia roșie atîrnîndu-i din cioc ca un vierme lung, sîngeriu.

— Hei! Poți măcar să-mi arăți unde-i un drum adevărat? strigă Shadow după ea.

Corbul se înălță și se îndepărtă. Shadow se uită la cadavrul puiului de cerb. Decise că, dacă ar fi un adevărat pădurean, ar tăia o bucată și ar frige-o la un foc de lemne. Dar în loc de asta se așeză pe un copac căzut și mîncă un Snikers și-și dădu seama că nu era un pădurean adevărat.

Corbul îl chemă de la marginea luminișului.

— Vrei să te urmez? îl întrebă Shadow.

Pasărea croncăni din nou, nerăbdătoare. Shadow se duse spre ea. Corbul îl aşteptă pînă cînd ajunse aproape, apoi sări greoi în alt copac, îndreptîndu-se cumva spre stînga căii pe care o urmase pînă atunci Shadow.

— Hei, Huginn sau Muninn, sau cine vei fi fiind!

Pasărea se întoarse, bănuitoare, cu capul într-o parte, privindu-l cu ochi lucitori.

— Spune „Nevermore"*, îi zise Shadow.

— Hai sictir, spuse corbul.

Şi nu mai zise nimic cît timp merseră împreună prin pădure.

După o jumătate de oră ajunseră la un drum asfaltat de la marginea unui oraş, iar corbul zbură înapoi în pădure. Shadow remarcă firma unui magazin Culvers Frozen Custard Butterburger, iar alături o benzinărie. Intră în magazin, unde nu se afla nici un client. La casă stătea un tînăr slab, ras în cap. Shadow comandă doi butterburgeri şi cartofi prăjiţi. Apoi se duse la toaletă să se spele. Arăta groaznic. Îşi inventarie conţinutul buzunarelor: avea cîteva monede, inclusiv dolarul de argint cu capul statuii Libertăţii, o periuţă de dinţi, o pastă de dinţi, trei pachete de Snikers, cinci încălzitoare chimice, un portofel (în care nu se aflau decît permisul său de conducere şi o carte de credit — se întrebă cît timp mai era valabilă cartea aceea de credit) şi, în buzunarul interior al hainei, o mie de dolari în bancnote de cincizeci şi de douăzeci de dolari, partea lui din jefuirea băncii cu o zi înainte. Îşi spălă faţa şi mîinile cu apă fierbinte, îşi aranjă părul, apoi se întoarse în restaurant, unde-şi mîncă burgerii şi cartofii prăjiţi şi-şi bău cafeaua.

Apoi se duse la casă.

— Vreţi cremă de ouă îngheţată? îl întrebă tînărul cel slab.

— Nu, mulţumesc. Există pe aici un loc de unde pot să închiriez o maşină? A mea şi-a dat duhul pe drum, ceva mai încolo.

---

* Aluzie la poemul „Corbul" de E.A. Poe.

Tînărul își scărpină mirișteа de pe cap.

— Domnule, nu găsiți așa ceva prin jur. Dacă mașina v-a lăsat, puteți suna la Triple-A. Sau vorbiți la benzinăria de alături, poate vă ia cineva.

— O idee bună, recunoscu Shadow. Mulțumesc.

Merse prin zăpada care se topea, din parcarea de la Culvers pînă la benzinărie. Cumpără dulciuri, fișii de pastramă de vită și încălzitoare chimice pentru mîini și pentru picioare.

— Știți unde aș putea să închiriez o mașină? o întrebă el pe femeia de la casă.

Individa era imens de grasă, purta ochelari și se bucura că poate să discute cu cineva.

— Să mă gîndesc, spuse ea. Aici sîntem cam în afara drumurilor. Asemenea chestii se fac în Madison. Unde mergi?

— În Kay-ro, răspunse el. Indiferent unde o fi locul ăsta.

— Știu unde e, răspunse ea. Dă-mi harta Illinoisului de pe raftul de colo.

Shadow îi dădu o hartă plastifiată. Femeia o despături și-i arătă triumfătoare colțul din partea de jos a statului.

— Aici e.

— Cairo?

— Așa se pronunță numele localității din Egipt. Dar acesta, din Micul Egipt, se pronunță Kayro. Au și o Theba pe acolo. Cumnata mea e de fel din Theba. Am întrebat-o despre Theba din Egipt și s-a uitat la mine de parcă aș fi fost o ciudățenie, zise ea și chicoti gîlgîitor.

— Nu-i nici o piramidă?

Orașul se afla la vreo șapte sute de kilometri distanță, aproape direct spre sud.

— Din cîte știu eu, nu-i. Zonei i se spune Micul Egipt pentru că în urmă cu vreo sută, o sută cincizeci de ani a fost o secetă cumplită. S-a ales praful de culturi. Nu și în locul ăla. Toți se duceau acolo ca să cumpere mîn-

care. Exact ca în Biblie. Iosif și Visul în Tehnicolor. Gata, mergem în Egipt, uraaa!

— Dacă ai fi în locul meu și ar trebui să ajungi acolo, cum te-ai duce?

— Cu mașina.

— Mașina mea s-a stricat, e undeva la cîteva mile pe drum. Era un rahat, scuzați-mi expresia.

— O rablă bună să te pișii pe ea. Așa le zice cumnatul meu, care cumpără și vinde mașini. Mă sună și-mi spune, Mattie, am mai vîndut o rablă bună să te pișii pe ea. Poate o să-l intereseze mașina ta cea veche. Pentru piese sau pentru cine știe ce.

— E a șefului meu, zise Shadow, surprins el însuși de ușurința cu care mințea. O să-l sun ca să știe de unde s-o ia, adăugă el, apoi îi veni o idee. Cumnatul tău locuiește în vecinătate?

— În Muscoda. La zece minute spre sud de noi. Chiar dincolo de rîu. De ce?

— Poate că are de vînzare vreo rablă bună să te pișii pe ea. Dau cinci, șase sute de dolari.

Femeia îi zîmbi dulce:

— Domnule, orice mașină pe care o are el poate fi cumpărată cu cinci sute de dolari, cu rezervorul plin cu benzină. Dar să nu-i spui că ți-am zis eu.

— Vrei să-l suni?

— Am pornit deja, spuse ea și ridică telefonul. Dragă? Aici Mattie. Vino imediat. Am aici pe cineva care vrea să cumpere o mașină.

Rahatul pe care-l alese era un Chevy Nova 1983, pe care-l cumpără, cu rezervorul plin cu benzină, pentru patru sute cincizeci de dolari. Kilometrajul arăta că parcursese un sfert de milion de mile. Rabla mirosea vag a bourbon și a tutun, dar duhnea puternic a ceva ce putea fi banană. Shadow nu-și dădu seama ce culoare avea, din cauza murdăriei și a zăpezii. Însă era singura dintre toate mașinile din parcarea cumnatului lui Mattie care arăta ca și cum ar fi putut să-l ducă șapte sute de kilometri.

Plata se făcu în bani gheață, iar cumnatul lui Mattie nu-i ceru lui Shadow nici numele, nici numărul asigurării sociale, ci doar banii.

Shadow o luă spre vest, apoi spre sud, avînd în buzunar cinci sute cincizeci de dolari. Se feri să meargă pe autostrada interstatală. Rabla avea radio, dar nu se auzi nimic cînd răsuci butonul. Un panou îl anunță că părăsise Wisconsinul și că se afla în Illinois. Trecu pe lîngă o mină de suprafață, unde ardea un arc imens de lumini albastre, ce străluceau în ziua întunecată de miez de iarnă.

Se opri și mîncă într-un local numit La Mămica, ajungînd acolo exact înainte ca patronul să închidă pentru pauza de după-amiază.

Fiecare oraș prin care trecea avea un indicator suplimentar, lîngă acela care te anunța că intri în Orașul Nostru (720 de locuitori). Indicatorul suplimentar îți aducea la cunoștință că echipa de copii a orașului ocupase locul al treilea în turneul statal de baschet sau că orașul era locul natal al semifinalistei din campionatul de lupte libere din Illinois, categoria sub 16 ani.

Shadow conducea mașina în continuare, dar începuse să moțăie și se simțea tot mai secătuit de puteri. Trecu pe roșu și fu gata să fie tamponat de o cucoană aflată într-un Dodge. De îndată ce ajunse în cîmp deschis, intră pe o urmă de tractor de pe marginea drumului și parcă lîngă o miriște acoperită ici-colo de zăpadă, pe care înainta lent o procesiune de curcani sălbatici grași, negri, ce mergeau ca un șir de bocitoare. Opri motorul, se întinse pe bancheta din spate și adormi imediat.

Întuneric. Simțea că se prăbușește — ca și cum ar fi căzut într-o groapă imensă, precum Alice*. Căzu în beznă timp de sute de ani. Pe lîngă el treceau tot felul de figuri, care pluteau în întuneric, dar fiecare figură dispărea înainte ca el s-o poată atinge.

---

* Alice, eroina lui Lewis Carroll (*Alice în Țara minunilor*).

Brusc, fără nici o tranziție, se pomeni că nu mai cădea. Se afla acum într-o peșteră și nu mai era singur. Privea țintă în ochii familiari, mari, de-un negru lichid. Ochii clipiră.

Da, era sub pămînt. Își aminti locul. Mirosul de vacă udă. Lumina focului se reflecta în pereții umezi ai peșterii, scoțînd la iveală capul de bizon, trupul de bărbat, pielea de culoarea lutului pentru cărămizi.

— Voi nu puteți să mă lăsați în pace? întrebă Shadow. Voiam să dorm.

Omul-bizon dădu încet din cap. Buzele lui nu se mișcară, dar în capul lui Shadow răsună o voce care-i spuse:

— Unde te duci, Shadow?

— La Cairo.

— De ce?

— Unde să mă duc? Acolo mi-a cerut Wednesday să mă duc. I-am băut miedul.

În visul lui Shadow, care se supunea puterii logicii viselor, o asemenea obligație părea imposibil de încălcat: băuse miedul lui Wednesday de trei ori și încheiase un pact — deci nu mai avea de ales.

Bărbatul cu cap de bizon întinse o mînă în foc, răscolind jarul și vreascurile rupte pînă se făcu pălălaie.

— Vine furtuna, zise el.

Avea mîinile murdare de cenușă și le șterse de pieptu-i fără păr, lăsînd pe el dîre negre de funingine.

— Voi îmi spuneți întruna chestia asta. Pot să te întreb ceva?

Urmă o perioadă de tăcere. O muscă se așeză pe fruntea păroasă. Omul-bizon o goni, apoi zise:

— Întreabă-mă.

— E adevărat? Oamenii ăia sînt zei? Mi se pare....

Shadow se gîndi un timp, apoi zise:

— ...imposibil.

Nu era chiar cuvîntul pe care-l căutase, dar părea a fi cel mai potrivit pe care-l putuse găsi.

— Ce sînt zeii? întrebă omul-bizon.

— Nu știu, îi răspunse Shadow.

Începu să audă un bocănit puternic. Shadow așteptă ca omul-bizon să mai spună ceva, să-i explice ce erau zeii, să-i explice coșmarul în care se transformase viața lui. Îi era frig.

Poc. Poc. Poc.

Shadow deschise ochii și se ridică, ametit. Înghețase, iar cerul de deasupra mașinii avea culoarea aceea purpuriu-închis luminos care desparte înserarea de noapte.

Poc. Poc. Cineva zise:

— Hei, domnule!

Shadow întoarse capul. Acel cineva stătea lîngă mașină și era doar o umbră ceva mai deasă pe cerul ce se întuneca. Shadow întinse mîna și coborî fereastra cîțiva centimetri. Scoase apoi niște sunete de om care se trezește din somn și zise:

— Salut.

— Vă simțiți bine? Sînteți bolnav? Ați băut?

Vocea era pițigăiată — de femeie sau de băiat.

— Mă simt bine, răspunse Shadow. Stai așa.

Deschise portiera și ieși, întinzîndu-și membrele amorțite și gîtul. Apoi își frecă mîinile ca să pună sîngele în mișcare și să se încălzească.

— Oho! Sînteți foarte înalt!

— Așa se zice, replică Shadow. Tu cine ești?

— Sînt Sam, îi răspunse vocea.

— Sam fată sau Sam băiat?

— Fată. Într-o perioadă am fost Sammi cu i la sfîrșit, și zîmbeam cînd ajungeam la i, dar pînă la urmă m-am scîrbit de chestia asta, pentru că toată lumea o făcea, așa că am renunțat.

— Bine, fată Sam. Du-te colo și uită-te spre drum.

— De ce? Sînteți un asasin țicnit sau ceva în genul ăsta?

— Nu. Vreau să mă ușurez și am nevoie de un pic de intimitate.

— Ah! Bine. Am priceput. Nici o problemă. Vă înțeleg. Eu nu pot să fac pipi dacă-i cineva în cabina alăturată. Sindromul vezicii timide.

— Te rog!

Fata se duse în cealaltă parte a mașinii, iar Shadow făcu cîțiva pași spre cîmp, își trase fermoarul de la pantaloni și se pișă vreme foarte îndelungată pe un stîlp de gard. Apoi se întoarse la automobil. Ultimele licăriri ale asfințitului deveniseră noapte.

— Mai ești aici? întrebă el.

— Da, îi răspunse fata. Cred că aveți o vezică mare cît lacul Erie. În timpul în care faceți pipi se nasc imperii și se prăbușesc. Am auzit totul.

— Mulțumesc. Voiai ceva?

— Voiam să văd dacă vă simțiți bine, adică dacă ați murit sau s-a întîmplat ceva și-i nevoie să chem poliția. Dar fereastra era aburită, așa că mi-am spus că se poate să fiți în viață.

— Locuiești în vecinătate?

— Nu. Fac autostopul din Madison.

— Nu-i un lucru care să-ți ofere multă siguranță.

— Fac treaba asta de cinci ori pe an și am ajuns în al treilea an. Sînt încă în viață. Încotro mergeți?

— Pînă la Cairo.

— Mulțumesc. Eu mă duc în El Paso. O să stau la mătușa mea de sărbători.

— Nu pot să te duc pînă acolo, zise Shadow.

— Nu pînă în El Paso din Texas, ci pînă în locul ăla din Illinois. E la cîteva ore de mers spre sud. Știți unde sînteți acum?

— Nu, răspunse Shadow. N-am nici cea mai mică idee. Undeva pe autostrada Cincizeci și Doi.

— Următorul oraș este Peru. Nu cel din Peru, cel din Illinois. Stați să vă miros. Lăsați capul jos.

Shadow își plecă fruntea, iar fata îi mirosi fața.

— În regulă, nu mirosiți a băutură. Puteți să conduceți. Să mergem.

— De ce crezi că o să te iau cu mine?

— Pentru că sînt o demoazelă aflată la ananghie, zise ea. Iar dumneavoastră sînteți un cavaler în orice condiții. Chiar și într-o mașină foarte murdară. Știți cine a scris „Spală-mă!" pe luneta automobilului?

Shadow intră în mașină și deschise ușa din față, din dreapta. Lumina care se aprinde în orice mașină atunci cînd se deschide portiera din față nu se aprinse și în mașina aceea.

— Nu, răspunse el. Nu știu.

— Eu am fost, spuse fata, urcînd în automobil. Eu am scris. Pe cînd mai era lumină ca să văd.

Shadow porni motorul, aprinse farurile și se îndreptă spre drum.

— La stînga, îi spuse Sam, dornică să-l ajute.

Shadow coti la stînga și merse mai departe pe șosea. După cîteva minute, instalația de încălzire începu să funcționeze și căldura binecuvîntată umplu mașina.

— N-ați spus nimic pînă acum, zise Sam. Spuneți ceva.

— Ești o ființă omenească? întrebă Shadow. O ființă omenească născută din bărbat și femeie, vie, care respiră, cinstită și bună?

— Bineînțeles.

— Bine. Am vrut să verific. Și ce-ai vrea să spun?

— Ceva care să mă facă să mă simt în siguranță. Mi-a trecut deodată prin cap ideea „Oh, rahat! Sînt într-o mașină cu un nebun!".

— Da, știu senzația. Și ce crezi că te-ar face să te simți în siguranță?

— Să-mi spuneți că nu sînteți un deținut evadat, un criminal în serie sau ceva asemănător.

Shadow se gîndi un timp, apoi îi răspunse:

— Să știi că nu sînt.

— Dar v-ați gîndit ceva la subiectul ăsta, nu-i așa?

— Eu mi-am efectuat pedeapsa. Și n-am omorît pe nimeni.

— Oh!

Intrară într-un orășel luminat de becuri stradale și de podoabe de Crăciun clipitoare. Shadow aruncă o

privire în dreapta sa. Fata avea o claie de păr negru, scurt și o figură care era simultan atrăgătoare și bărbătească. Trăsăturile ei păreau cioplite în stîncă. Se uita și ea la el.

— De ce ați fost în pușcărie?

— Am bătut zdravăn doi oameni. Mă înfuriasem.

— Meritau bătaia?

Shadow se gîndi o clipă, apoi răspunse:

— Așa credeam atunci.

— Ați face același lucru din nou?

— Nu. Am pierdut trei ani din viață în închisoare.

— Mmmm... Aveți sînge indian?

— Nu, din cîte știu eu.

— Arătați ca și cum ați avea.

— Îmi pare rău că te-am dezamăgit.

— Nu-i nimic. Vă e foame?

Shadow dădu din cap.

— Aș mînca un pic...

— E un local bun imediat după grupul următor de lumini. Mîncare bună și ieftină.

Shadow intră în parcare. Ieșiră amîndoi din mașină. Shadow nu se osteni să încuie rabla, dar puse cheile în buzunar. Apoi scoase cîteva monede ca să cumpere un ziar.

— Îți permiți să mănînci aici? întrebă el.

— Da, îl asigură ea, pot să-mi plătesc partea.

Shadow dădu din cap și zise:

— Uite cum o să facem. Dăm cu banul. Cap înseamnă că o să-mi plătești tu cina, stemă înseamnă că o plătesc eu și pentru tine.

— Să văd mai întîi moneda, zise ea, bănuitoare. Un unchi al meu avea o monedă cu două steme.

Fata verifică moneda și se liniști văzînd că sfertul de dolar nu avea nimic ciudat. Shadow puse banul pe degetul mare, cu capul în sus, apoi aruncă moneda în sus, răsucindu-se, după care o prinse și o trînti pe dosul palmei stîngi. Trase mîna dreaptă și o lăsă pe fată să vadă banul.

— Stemă, exclamă ea, fericită. Dumneavoastră plătiți cina.

— Mda, zise el. Ce să-i faci, nu poți să cîștigi de fiecare dată.

Shadow comandă pîrjoale, Sam ceru lasagna. Shadow răsfoi ziarul să vadă dacă scria ceva despre morții din marfar. Nu scria nimic. Singurul articol interesant era cel de pe prima pagină: orașul fusese năpădit de un număr imens de ciori. Fermierii locali voiau să spînzure ciori moarte de clădirile publice din oraș ca să le sperie pe celelalte. Ornitologii susțineau că asta nu folosește la nimic, că ciorile vii se vor mulțumi să le mănînce pe cele moarte. Localnicii erau fermi. „Cînd o să vadă cadavrele prietenilor lor", spusese un purtător de cuvînt al fermierilor, „își vor da seama că nu-s binevenite aici".

Mîncarea aburindă abia încăpea în farfurii. Porțiile erau mai mult decît putea mînca un om.

— Și ce-i în Cairo? întrebă Sam cu gura plină.

— Nu știu. Am primit un mesaj de la șeful meu, care mă anunță că trebuie să mă duc acolo.

— Cu ce vă ocupați?

— Sînt comisionar.

Fata zîmbi și zise:

— Nu faceți parte din mafie, după cum arătați și după rabla pe care o conduceți. Apropo, de ce miroase mașina dumneavoastră a banane?

Shadow ridică din umeri și continuă să mănînce.

— Poate faceți contrabandă cu banane, zise Sam. Nu m-ați întrebat cu ce mă ocup.

— Presupun că ești la școală.

— Universitatea din Madison.

— Unde, fără nici o îndoială, studiezi istoria artei și mișcarea feministă și, probabil, torni de una singură statui în bronz. Probabil că lucrezi într-o cafenea ca să poți să-ți plătești chiria.

Fata puse jos furculița și-l privi cu ochii holbați:

— Cum naiba ați făcut asta?

— Poftim? Iar acum o să-mi spui că de fapt studiezi limbajul romanelor cavalerești și ornitologia.

— Și ziceți că ați ghicit din întîmplare?

— Ce anume?

Fata se uită la el și zise:

— Sînteți un om ciudat, domnule... Nu știu cum vă cheamă.

— Mi se spune Shadow.

Sam se strîmbă ca și cum ar fi gustat ceva ce nu-i plăcea. Încetă să vorbească, lăsă capul în jos și-și termină lasagna.

— Știi de ce i se spune Egipt? întrebă Shadow cînd fata sfîrși de mîncat.

— Locului unde se află Cairo? Da, orașul e în delta fluviilor Ohio și Mississippi. Așa cum Cairo din Egipt e în delta Nilului.

— Mi se pare logic.

Fata se sprijini de speteaza scaunului, comandă cafea și plăcintă cu cremă de ciocolată, apoi își trecu mîna prin părul negru.

— Sînteți căsătorit, domnule Shadow?

Apoi, văzîndu-l că ezită să-i răspundă, exclamă:

— Doamne! Iar am pus o întrebare nepotrivită, nu-i așa?

— A fost înmormîntată joi, spuse el, alegîndu-și cuvintele cu grijă. A fost ucisă într-un accident de mașină.

— Iisuse! Îmi pare rău...

— Și mie.

Urmă o tăcere plină de jenă.

— Sora mea vitregă și-a pierdut copilul — nepotul meu — la sfîrșitul anului trecut. A fost greu.

— Da. Așa e. Din ce cauză a murit?

Sam sorbi din cafea și zise:

— Nu știm. Nici măcar nu știm dacă-i mort. A dispărut. Avea doar treisprezece ani. Era în mijlocul iernii trecute. Sora mea a fost distrusă.

— Nu s-a găsit nici un indiciu?

Își dădu seama că vorbea ca un polițist din serialele de televiziune și încercă altfel.

— Poliția a bănuit pe cineva?

Fraza sunase mai rău decît prima.

— L-a bănuit pe cumnatul meu, pe tatăl copilului, băiatul fiind în îngrijirea surorii mele. Iar individul era suficient de tîmpit ca să încerce să-și fure fiul. Poate că a făcut-o. Dar e vorba de un oraș mic din pădurile din nord. Un orășel drăguț, dulce, frumușel, în care nimeni nu-și încuie ușile.

Fata oftă și clătină din cap. Își ținea cana de cafea cu amîndouă mîinile. Apoi întrebă:

— Sînteți sigur că nu aveți sînge indian?

— Din cîte știu eu, nu. Dar e posibil. Nu știu prea multe despre tatăl meu. Presupun că mama mi-ar fi spus dacă ar fi fost amero-indian. Așa sper.

Din nou Sam își strîmbă gura. După care mîncă jumătate din plăcinta cu cremă de ciocolată, care era cam cît jumătate din capul fetei. Apoi împinse farfuria către Shadow.

— Vreți?

— Sigur, îi răspunse el zîmbind și termină plăcinta.

Chelnerița îi întinse nota, iar Shadow plăti.

— Mulțumesc, îi spuse Sam.

Se făcuse mai frig. Motorul tuși de vreo două ori înainte să pornească. Shadow intră din nou pe șosea, apoi o luă spre sud.

— Ai citit ceva de un tip numit Herodot? întrebă el.

— Doamne! Ce-ați zis?

— Herodot. Ai citit *Istoriile?*

— Știți, zise fata cu un aer visător, nu pricep. Nu-mi dau seama cum vorbiți, nu pricep cuvintele pe care le folosiți, nimic. La un moment dat sînteți un individ înalt și prost, iar în clipa următoare ghiciți ce gîndesc, și după aceea îmi vorbiți despre Herodot. Nu, nu l-am citit pe Herodot. Am auzit despre el. Poate în vreo emisiune la radio. Nu-i cel căruia i se spune părintele minciunilor?

— Credeam că ăla-i diavolul.

— Mda, și el. Dar în emisiunea aceea se zicea că Herodot a spus că există furnici uriașe și grifoni care păzesc minele de aur și alte chestii de felul ăsta inventate de el.

— Nu cred. A scris ce i s-a povestit. A scris istorii. Și majoritatea sînt foarte bune. Dă o mulțime de amănunte ciudate — de exemplu, că în Egipt, atunci cînd murea o fată sau o femeie deosebit de frumoasă, nu era dusă la îmbălsămat decît după trei zile. Îi lăsau mai întîi trupul să se degradeze din cauza căldurii.

— De ce? Stai! Cred că știu de ce. Oh, ce dezgustător!

— Apoi descrie o mulțime de bătălii și tot felul de lucruri obișnuite. Și vorbește despre zei. Un tip s-a dus în goană să anunțe rezultatul unei bătălii și a alergat, a tot alergat, pînă l-a văzut pe Pan înconjurat de-o lumină. Iar Pan i-a zis: „Spune-le să-mi construiască un templu aici". Omul a spus că a înțeles și a fugit mai departe. A anunțat cum s-a terminat lupta și după aceea a zis: „Ah, apropo, Pan vrea să-i construiți un templu". Știi, e o chestie prozaică.

— Deci există povești cu zei în cartea lui. Ce vreți să-mi spuneți? Că individul acela avusese halucinații?

— Nu, răspunse Shadow. Nu asta am vrut să spun.

Fata își mușcă un colț de unghie și zise:

— Am citit o carte despre creier. O avea colega mea de cameră și tot vorbea despre ea. Se pare că în urmă cu vreo cinci mii de ani lobii creierului s-au despărțit, iar înainte de asta oamenii credeau că aud vocea unui zeu care îi sfătuia ce să facă, atunci cînd lobul drept al creierului spunea ceva. Era doar o chestie a creierului.

— Îmi place mai mult teoria mea, spuse Shadow.

— Și care-i teoria dumneavoastră?

— Că pe atunci oamenii se întîlneau din cînd în cînd cu zeii.

— Oh!

Se așternu tăcerea. Se auzeau doar zăngănitul mașinii, bubuitul motorului și hurducăitul amortizorului — care nu suna a bine.

— Credeți că mai sînt acolo?

— Unde?

— În Grecia, în Egipt, în insule. În locurile alea. Credeți că dacă o să mergeți pe unde au mers oamenii aceia o să vedeți zei?

— S-ar putea. Dar nu cred că oamenii își dau seama de ce văd.

— Pun pariu că-i ca și cu extratereștrii. În zilele astea, oamenii văd extratereștri. Pe vremuri vedeau zei. Poate că și extratereștrii provin tot din partea dreaptă a creierului.

— Nu cred că zeii luau probe din rect, zise Shadow. Nici nu mutilau ei înșiși vite. Aveau oameni care să muncească pentru ei.

Sam chicoti. Merseră în tăcere cîteva minute, apoi fata spuse:

— Mi-am amintit de povestea mea favorită cu zei, pe care am auzit-o la cursul de Religii Comparate Una-cîte-una. Vreți s-o auziți?

— Bineînțeles că vreau, îi răspunse Shadow.

— Bine. Este despre Odin. Zeul norvegian. Ați auzit de el? A fost odată un rege viking pe o corabie vikingă — evident, asta se întîmpla pe vremea vikingilor —, și nu bătea deloc vîntul, așa că regele a spus că o să-i sacrifice un om de-al lui lui Odin, dacă zeul le trimite vînt, ca să ajungă la țărm. Bine. A început să bată vîntul și vikingii au ajuns la țărm. Acolo au tras la sorți să vadă pe cine aveau să sacrifice — și a ieșit chiar regele. Acestuia nu i-a convenit deloc, dar oamenii lui și-au închipuit că-l pot spînzura doar simbolic, fără să-i facă vreun rău. Au luat intestinele unui vițel și le-au înfășurat în jurul gîtului regelui, apoi au legat celălalt capăt al mațelor de o crenguță subțire, au luat o trestie în loc de-o lance și l-au înțepat cu ea, spunînd „Gata, ai fost spînzorit" — spînzurat? — mă rog, cum se zice... „i-ai fost sacrificat lui Odin."

Drumul făcu o curbă. Alt oraș (300 de locuitori), locul natal al cîștigătorului campionatului statal de patinaj viteză, categoria sub 12 ani. De fiecare parte a drumului

se afla cîte un sediu uriaș de firmă de pompe funebre, iar Shadow se întrebă de cîte asemenea firme era nevoie într-un oraș cu trei sute de locuitori...

— Bine. De îndată ce se rosti numele lui Odin, trestia se transformă în lance și se înfipse în coastele regelui, intestinele de viței deveniră o funie groasă, iar rămurica se transformă în trunchiul unui copac, care copac începu să crească, ridicîndu-se deasupra solului, iar regele rămase spînzurat, cu o rană în coaste și negru la față. Sfîrșit. Oamenii albi au niște zei foarte afurisiți, domnule Shadow.

— Da, zise Shadow. Nu ești albă?

— Sînt cherokee, îi răspunse ea.

— Cu sîngele curat?

— Nu. Numai vreo doi litri. Mama era albă. Tata era un indian adevărat, din rezervație. A plecat de acolo, după aceea s-a căsătorit cu mama, m-a avut pe mine, după care s-au despărțit și el s-a întors în Oklahoma.

— S-a dus în rezervație?

— Nu. A împrumutat bani și a deschis un local Taco Bell* numit Taco Bill's. O duce bine. Nu mă place. Zice că-s corcitură.

— Îmi pare rău.

— E o jigodie. Eu sînt mîndră de sîngele meu indian. Plătesc mai puțin pentru studiile la colegiu. Și poate că originea mea o să mă ajute să găsesc o slujbă dacă n-o să reușesc să-mi vînd statuile de bronz...

— Așa e viața, zise Shadow.

Opri în El Paso, Illinois (2500 de locuitori), ca s-o lase pe Sam în fața unei căsuțe de la marginea orașului. O siluetă de ren, făcută din sîrmă și acoperită cu beculețe clipitoare, se afla în curtea din față.

— Vreți să intrați? îl întrebă fata. Mătușa mea vă va oferi o cafea.

---

* Taco Bell — lanț de restaurante tip fast food specializate în mîncare mexicană.

— Nu, o refuză el, trebuie să merg mai departe.

Fata îi zîmbi și păru brusc — și pentru prima oară — vulnerabilă. Îl bătu pe braț.

— Domnule, sînteți tare aiurit. Dar sînteți un tip mișto.

— Cred că asta se numește condiție umană, zise Shadow. Mulțumesc pentru tovărășie.

— Pentru nimic, îi răspunse ea. Dacă în drumul spre Cairo veți întîlni vreun zeu, transmiteți-i salutări din partea mea.

Fata coborî din mașină și se duse la ușa casei. Apăsă butonul soneriei și rămase locului, fără să se uite în urmă. Shadow așteptă pînă cînd ușa se deschise și fata intră cu bine înăuntru, înainte să apese pe accelerație și să se îndrepte din nou către autostradă. Traversă localitățile Normal, Bloomington, Lawndale...

Pe la unsprezece noaptea, Shadow începu să tremure. Tocmai intra în Middletown. Decise că avea nevoie de somn — sau măcar să nu mai șofeze —, așa că se opri în fața unui Night's Inn, plăti treizeci și cinci de dolari — avans în bani gheață — pentru camera sa de la parter și se duse direct la baie. În mijlocul podelei din plăci de gresie zăcea un gîndac de bucătărie cu picioarele în sus. Shadow luă un prosop și curăță cada, apoi dădu drumul la apă. Se duse în camera principală și-și scoase hainele, pe care le puse pe pat. Vînătăile de pe pieptul său erau negre și dureroase. Se așeză în cadă și urmări cum se schimbă culoarea apei. Apoi, gol pușcă, își spălă șosetele, chiloții și tricoul în chiuvetă, stoarse lucrurile și le atîrnă de frînghia pentru haine ce se întindea deasupra căzii. Lăsă gîndacul acolo unde se afla, dînd dovadă de respect pentru morți.

Se urcă în pat. Se întrebă dacă să se uite la un film pentru adulți, dar dispozitivul cu plată prin telefon implica folosirea cărții de credit, iar asta însemna să riște prea mult. Și nu era convins că s-ar fi simțit mai bine uitîndu-se la alți oameni care făceau sex, în timp ce el nu avusese parte de așa ceva. Se mulțumi cu

tovărășia televizorului; apăsă de trei ori pe butonul de oprire automată de pe telecomandă, ceea ce însemna că televizorul urma să se închidă automat după patruzeci și cinci de minute. Mai era un sfert de oră pînă la miezul nopții.

Televizorul era o rablă pentru moteluri și culorile se întindeau aiurea pe ecran. Shadow rătăci din emisiune în emisiune, în pustietatea televiziunii, incapabil să se concentreze. Cineva demonstra ceva făcînd ceva în bucătărie, folosind vreo zece ustensile, dintre care Shadow nu poseda nici una. Trecu pe alt canal. Un bărbat în costum le explica tuturor că venise sfîrșitul lumii și că Iisus — numele Mîntuitorului fu însoțit de un cuvînt obscen — o să facă să prospere afacerile lui Shadow dacă Shadow îi va trimite bani. Alt canal. Se termină un episod din *M.A.S.H.* și începu *Dick Van Dyke Show*.

Shadow nu mai văzuse de ani de zile vreun episod din *Dick Van Dyke Show* și era ceva liniștitor în lumea aceea în alb și negru din 1965, așa că puse telecomanda lîngă pat și stinse veioza. Se uită la emisiune, cu ochii închizîndu-i-se treptat, conștient că se întîmpla ceva ciudat. Nu văzuse multe episoade din emisiunea aceea, așa că nu fu surprins că nu-și amintea să mai fi văzut episodul respectiv. Însă atmosfera i se părea ciudată.

Toți obișnuiții emisiunii erau îngrijorați că Rob bea și lipsea zile întregi de la slujbă. Se duseră cu toții la el acasă. Rob se încuiase în baie și abia l-au convins să iasă de acolo. Era beat pulbere, dar într-un mod amuzant. Prietenii lui, interpretați de Morey Amsterdam și Rose Marie, plecară după ce făcură cîteva glume bune. Apoi, în timp ce soția lui Rob se certa cu el, el o lovi puternic peste față. Femeia căzu pe podea și începu să plîngă, nu în stilul vaietului celebru al lui Mary Tyler Moore, ci cu suspine neajutorate, ghemuindu-se și șoptind „Te rog, nu mă bate! Fac orice, numai nu mă mai lovi!".

— Ce naiba e asta? întrebă Shadow cu voce tare.

Filmul se dizolvă într-un amestec de puncte fosforescente. Cînd imaginea reveni, *Dick Van Dyke Show* devenise, în mod inexplicabil, *I Love Lucy**. Lucy încerca să-l convingă pe Ricky s-o lase să înlocuiască răcitorul cel vechi cu un frigider nou. După ce bărbatul plecă, Lucy se așeză pe pat cu picioarele încrucișate și cu mîinile în poală, privind cu răbdare, în alb și negru, de dincolo de ani.

— Shadow, zise ea, trebuie să discutăm.

Shadow nu răspunse. Femeia deschise poșeta și scoase o țigară, o aprinse cu o brichetă scumpă de argint, apoi puse bricheta deoparte.

— Ție îți vorbesc, insistă ea. Ce zici?

— Asta-i nebunie curată, mormăi Shadow.

— Și restul vieții tale e mai grozav?

— Oricum, faptul că Lucille Ball îmi vorbește din televizor e mult mai ciudat decît tot ce mi s-a întîmplat pînă acum.

— Nu discuți cu Lucille Ball, ci cu Lucy Ricardo. Și află că nici măcar nu-s aici. E doar un mod mai comod de a trata lucrurile, ținînd seama de context. Asta-i tot, zise femeia și se mișcă, stînjenită, pe pat.

— Cine ești? întrebă Shadow.

— În sfîrșit, o întrebare bună. Eu sînt cutia pentru idioți. Eu sînt televizorul. Sînt ochiul care vede totul și lumea razelor catodice. Eu sînt tubul pentru tîmpiți. Eu sînt micul altar în fața căruia se strînge familia ca să mă venereze.

— Ești televiziunea? Sau cineva din televiziune?

— Televizorul este altarul. Eu sînt cel pentru care oamenii aduc sacrificii.

— Și ce sacrifică? întrebă Shadow.

— În principal, timpul lor, îi spuse Lucy. Uneori se sacrifică unul pe celălalt.

---

* *I Love Lucy* — serial comic din anii '50; a avut 180 de episoade; rolul principal îl interpreta actrița Lucille Ball.

Femeia ridică două degete și suflă de pe ele un imaginar fum de pistol. Apoi îi făcu cu ochiul — vechiul gest din *I Love Lucy*.

— Ești un zeu? întrebă Shadow.

Lucy se strîmbă și trase un fum din țigară.

— Cam așa ceva.

— Sam îți transmite salutări.

— Ce? Cine-i Sam? Despre ce vorbești?

Shadow se uită la ceas. Trecuseră douăzeci și cinci de minute de la miezul nopții.

— N-are importanță. Deci, Lucy din televizor, despre ce trebuie să discutăm? Cam multă lume a vrut să discute cu mine în ultimul timp. Și de obicei sfîrșeau prin a mă lua la bătaie.

Camera luă un prim-plan. Lucy părea concentrată, cu buzele strînse.

— Nu-mi place chestia asta. Shadow, nu-mi place că ai fost bătut. Dragule, eu n-o să fac niciodată un asemenea lucru. Nu, eu voiam să-ți ofer o slujbă.

— Și ce trebuie să fac?

— Să lucrezi pentru mine. Am auzit de necazurile pe care le-ai avut cu agenții secreți și am fost impresionată de modul în care ai rezolvat problema. Într-un mod eficient, fără prostii, la obiect. Cine ar fi crezut că ești în stare de așa ceva? Tipii sînt tare supărați.

— Adevărat?

— Drăgutule, te-au subestimat. Eu n-o să fac o asemenea greșeală. Vreau să fii în tabăra mea, zise Lucy, apoi se ridică și veni către camera de luat vederi. Shadow, hai să privim lucrurile din următorul punct de vedere. Noi sîntem viitorul. Noi sîntem centrele comerciale, iar prietenii tăi sînt atracțiile învechite de pe marginea șoselei. Ba nu, noi sîntem magazinele din Internet, în timp ce prietenii tăi stau pe marginea șoselei cu căruța și vînd alimente cultivate în grădină. Nu, nu sînt nici măcar vînzători de fructe. Vînd bice pentru șarete. Repară corsete făcute din fanoane de balenă. Noi

sîntem ziua de azi și cea de mîine. Prietenii tăi nu mai sînt nici măcar ziua de ieri.

Discursul îi era ciudat de cunoscut, așa că Shadow întrebă:

— Ai întîlnit vreodată un puști gras care se plimba cu limuzina?

Femeia își dădu ochii peste cap și-și întinse mîinile în lături, așa cum făcea de obicei Lucy Ricardo cea amuzantă cînd vedea că se apropie un dezastru de care nu era vinovată.

— Băiatul tehnocrat? L-ai întîlnit pe băiatul tehnocrat? Să știi că-i un copil bun. E unul dintre noi. Nu-i bun cu oamenii pe care nu-i cunoaște. Cînd o să lucrezi pentru noi, o să descoperi cît de amuzant poate să fie.

— I-Love-Lucy, ce-o să se întîmple dacă n-o să vreau să lucrez pentru tine?

Cineva ciocăni la ușa apartamentului lui Lucy, iar de afară se auzi vocea lui Ricky, care o întreba pe Lucy de ce întîrzie atît de mult, fiindcă în următoarea scenă trebuiau să fie la club. Pe figura de desen animat a lui Lucy apăru o strălucire de enervare.

— Uite care-i treaba, îi spuse ea lui Shadow. Indiferent cît te plătește bătrînul, eu pot să-ți dau dublu. Triplu. De o sută de ori mai mult. Indiferent cît de mult ți-ar da ei, eu pot să-ți ofer mult mai mult, zise ea, apoi îi zîmbi — un zîmbet zburdalnic, care o caracteriza pe Lucy Ricardo. Scumpule, spune-mi ce vrei. Ce-ai nevoie? întrebă ea și începu să-și descheie bluza. Ai dorit vreodată să vezi țîțele lui Lucy?

Apoi ecranul se stinse. Intervenise funcția de oprire automată, care închisese televizorul. Shadow se uită la ceas. Ora douăsprezece și jumătate.

Se răsuci în pat și închise ochii. Își dădu seama că motivul pentru care Wednesday, domnul Nancy și ceilalți îi plăceau mai mult decît oponenții lor era sinceritatea acestora. Erau murdari, fără bani, mîncarea lor avea un gust de rahat, dar măcar nu vorbeau folosind clișee.

Și-și dădu seama că ar prefera oricînd o atracție de pe marginea șoselei — indiferent cît de lipsită de valoare, de aiurită sau de jalnică ar fi fost — unui centru comercial.

Dimineața îl găsi pe Shadow pe drum, străbătînd un peisaj cafeniu, cu ridicături domoale acoperite cu iarbă de iarnă și cu copaci desfrunziți. Dispăruse și ultima urmă de zăpadă. Umplu rezervorul rablei într-un oraș ce era locul de baștină al cîștigătoarei cursei statale de trei sute de metri, categoria sub șaisprezece ani. Sperînd că părțile mașinii nu se țineau la un loc doar datorită murdăriei care le acoperea, duse automobilul la spălătoria benzinăriei. Avu surpriza să descopere că mașina, după curățare, era albă — în ciuda tuturor aparențelor — și doar un pic ruginită. Apoi plecă mai departe.

Cerul era imposibil de albastru, iar fumul alb, industrial, ce se ridica din coșul fabricii înțepenise pe firmament, ca într-o fotografie. Un șoim își luă zborul dintr-un copac uscat și zbură către el, aripile păsării mișcîndu-se în lumina soarelui ca o serie de fotografii succesive.

La un moment dat se trezi că se îndrepta către partea de est a orașului St. Louis. Încercă să evite acest lucru și se pomeni că străbătea ceva ce semăna cu o zonă dintr-un parc industrial. Camioane și transportoare imense erau parcate lîngă clădiri ce arătau ca niște depozite improvizate, dar pe care scria CLUB DE NOAPTE DESCHIS 24 DE ORE sau, într-un caz, CEL MAI BUN SPECTACOL STRIP-TEASE DIN ORAȘ. Shadow clătină din cap și merse mai departe. Laurei îi plăcea să danseze, îmbrăcată sau goală (și, în mai multe seri memorabile, trecuse dintr-o stare în alta), iar lui îi plăcea s-o privească.

Prînzul său constă dintr-un sandviș și o cutie de Coca Cola, într-un oraș numir Red Bud*.

---

* Red bud — boboc roșu, în lb. engleză; dar poate însemna și amicul roșu.

Trecu printr-o vale plină cu rămășițele a mii de buldozere, tractoare și excavatoare, toate galbene. Se întrebă dacă acolo era cimitirul buldozerelor, locul în care vin buldozerele să moară.

Trecu prin Chester („locul de origine al lui Popeye"). Observă că pe fațadele caselor începuseră să apară coloane. Chiar cea mai măruntă și mai prăpădită casă avea coloanele ei albe, care o proclamau drept conac. Trecu peste un rîu mare, noroios și izbucni în hohote de rîs cînd văzu că acesta se numea — după cum scria pe un panou — Marele Rîu Noroios. Văzu un înveliș de kudzu* aruncat peste trei copaci uscați din cauza iernii, cărora le dădea o formă ciudată, aproape omenească. Arborii păreau niște vrăjitoare, trei cotoroanțe gheboase, gata să-i destăinuie viitorul...

Merse apoi de-a lungul lui Mississippi. Shadow nu văzuse niciodată Nilul, dar soarele orbitor al după-amiezei, care ardea deasupra fluviului lat, cafeniu, îl făcu să se gîndească la întinderea nămoloasă a Nilului; nu la Nilul de acum, ci la cel care fusese cu mult timp în urmă, care curgea ca o arteră prin mlaștinile cu papirus, gazdă pentru cobre, șacali și vaci sălbatice...

Un indicator roșu arăta spre Theba.

Drumul fusese înălțat vreo patru metri, astfel încît mergea cu mașina deasupra mlaștinii. Cîrduri de păsări în zbor se îndreptau în toate sensurile, puncte negre pe cerul albastru aflate într-o mișcare browniană disperată.

Spre sfîrșitul după-amiezei, sorele începu să coboare, scăldînd lumea într-o lumină elfică, o lumină densă, caldă, ca o cremă de ouă, ce făcea universul să pară nepămîntean și ireal, iar în lumina aceea Shadow trecu pe lîngă indicatorul care-l anunța „Acum Intrați În Istoricul Cairo". Trecu pe sub un pod și se trezi într-un orășel portuar. Clădirea impunătoare a tribunalului din

---

* Kudzu — o viță leguminoasă — *Pueraria lobata* — care se folosește ca nutreț.

Cairo și cea încă și mai impunătoare a vămii arătau ca niște prăjituri proaspăt scoase din cuptor, scăldate în auriul sirop al luminii sfîrșitului zilei.

Își parcă mașina pe o stradă laterală și se duse la debarcaderul de pe marginea fluviului, fără să știe dacă acesta era Ohio sau Mississippi. O pisicuță cafenie își scoase nasul dintre lăzile de gunoi din spatele unei clădiri; lumina făcea pînă și gunoiul să pară fermecat.

Un pescăruș singuratic plana de-a lungul malului, dînd din cînd în cînd dintr-o aripă ca să se îndrepte.

Shadow își dădu seama că nu era singur. O fetiță încălțată cu niște tenișI vechi și purtînd în loc de rochie un pulover bărbătesc cenușiu stătea pe trotuar la un metru de el și-l privea cu gravitatea caracteristică celor de șase ani. Avea părul negru, neted și lung, iar pielea îi era la fel de cafenie ca și fluviul.

Shadow îi zîmbi, iar ea îl privi bănuitoare.

Dinspre malul apei se auziră un chelălăit și un mieunat, iar pisicuța cafenie țîșni dintr-o ladă de gunoi răsturnată, fugărită de un cîine negru cu bot lung. Pisica se furișă sub o mașină.

— Hei, o strigă Shadow pe fetiță. Ai mai văzut vreodată pulbere invizibilă?

Fata ezită un moment, apoi clătină din cap.

— Bine. Atunci, privește!

Shadow scoase o monedă cu mîna stîngă, o ținu sus, arătînd-o cînd pe o față, cînd pe alta, apoi se făcu că o aruncă în mîna dreaptă, strîngînd mîna în gol, apoi întinse mîna...

— Acum o să iau niște pulbere invizibilă din buzunar... — zise el, ducînd mîna stîngă la buzunarul de la piept și strecurînd banul în buzunar —, apoi o presar peste mîna în care țin moneda — și se prefăcu că presară ceva — și acum, uite, banul a devenit invizibil!

Deschise mîna dreaptă, unde nu era nimic, iar apoi și pe cea stîngă, unde de asemenea nu era nimic.

Fetița se mulțumi să-l privească.

Shadow ridică din umeri, își vîrî mîinile în buzunare și luă într-o mînă o monedă de-un sfert de dolar, iar în cealaltă o bancnotă împăturită de cinci dolari. Voia să le ia din aer. Apoi avea să-i dea fetiței cei cinci dolari. Copilul arăta ca și cum ar fi avut nevoie de banii aceia.

— Ia te uită, exclamă el, avem spectatori!

Cîinele negru și pisicuța cafenie apăruseră lîngă fetiță și se uitau la el cu atenție. Cîinele își holba ochii, cu o expresie comică de vigilență. Un bărbat lung și slab ca un cocor, cu ochelari cu ramă de aur, venea pe trotuar către ei, uitîndu-se cînd într-o parte, cînd în alta, de parcă ar fi căutat ceva. Shadow se întrebă dacă era stăpînul cîinelui.

— Ce zici? îl întrebă Shadow pe cîine, încercînd s-o facă pe fată să se simtă în largul ei. N-a fost mișto?

Cîinele cel negru își linse botul lung. Apoi răspunse cu o voce de bas:

— L-am văzut cîndva pe Harry Houdini*. Crede-mă, omule, tu nu te compari cu Houdini.

Fetița se uită la animale, se uită la Shadow, apoi o luă la goană, piciorușele ei izbind trotuarul de parcă o fugăreau toți diavolii din iad. Cele două animale se uitară după ea. Individul ca un cocor ajunse lîngă cîine, se aplecă și-i scărpină urechile lungi, ciulite.

— Lasă, îi spuse el cîinelui, a fost doar un truc cu monede. Nu a evadat de sub apă.

— Încă nu, zise cîinele. Dar o să evadeze.

Lumina aurie se terminase și începuse cenușiul crepusculului.

---

* Harry Houdini (1874-1926) se numea de fapt Ehrich Weisz și s-a născut la Budapesta; iluzionist cu un succes deosebit, celebru mai ales pentru evadările sale din celule închise sau din lăzi pline cu apă, în condițiile în care avea mîinile prinse în cătușe și trupul îi era legat cu lanțuri.

Shadow își puse moneda și bancnota împăturită în buzunar.

— Bine. Care dintre voi e șacalul?

— Uită-te și o să-ți dai seama, îi răspunse cîinele cel negru cu bot lung și începu să meargă pe trotuar, lîngă bărbatul cu ochelari cu ramă de aur.

După ce ezită o clipă, Shadow se luă după ei. Pisica dispăruse. Ajunseră la o clădire veche, mare, dintr-un șir de case cu fațada din scînduri. Pe pancarta de lîngă ușă scria IBIS ȘI JACQUEL*. FIRMĂ FAMILIALĂ. POMPE FUNEBRE. ÎNTEMEIATĂ ÎN 1863.

— Eu sînt domnul Ibis, zise bărbatul cu ochelari cu ramă de aur. Cred că ar trebui să-ți ofer ceva de mîncare. Prietenul meu are un pic de treabă.

Undeva în America

New York-ul îl speria pe Salim, făcîndu-l să-și strîngă la piept cu ambele mîini servieta cu mostre. Îi era teamă de negri, de felul în care aceștia se uitau la el. Îi era teamă de evrei — de cei îmbrăcați complet în negru, cu pălării, cu bărbi și cu cîrlionți de fiecare parte a capului, adică de cei pe care-i putea identifica, dar și de ceilalți pe care nu-i recunoștea —, îi era teamă de cantitatea imensă de oameni, de toate formele și de toate mărimile, care se scurgeau pe trotuar din clădirile foarte înalte și murdare; îi era teamă de tărăboiul traficului, îi era teamă de aer, care mirosea simultan a dulce și murdar și care nu semăna absolut deloc cu aerul din Oman.

Salim venise în New York, în America, pentru o săptămînă. În fiecare zi vizita două, poate trei birouri

---

* Jacquel se pronunță la fel ca și Jackal (jackal — șacal, în lb. engleză).

diferite, deschidea servieta cu mostre, arăta bibelourile din cupru, inelele și sticlele, lanternele micuțe, modelele din cupru strălucitor ale Empire State Building, ale statuii Libertății și ale turnului Eiffel; în fiecare seară îi trimitea un fax cumnatului său Fuad, acasă, în Muscat, spunîndu-i că nu primise nici o comandă, sau, într-o zi fericită, că primise mai multe comenzi (dar Salim era conștient că nu ajungeau nici măcar ca să acopere costul biletului de avion și al camerei de hotel).

Dintr-un motiv pe care Salim nu-l înțelegea, partenerii de afaceri ai cumnatului său îl cazaseră în hotelul Paramount, din Strada 46. Hotelul i se părea amețitor, claustrofobic, scump, străin.

Fuad era soțul surorii lui Salim. Nu era un om bogat, dar era coproprietarul unei fabricuțe de bibelouri. Tot ce se producea acolo era pentru export în alte țări arabe, în Europa, în America. Salim lucra pentru Fuad de șase luni. Fuad îl speria un pic. Tonul faxurilor lui Fuad devenise aspru. Într-o seară, Salim stătea în camera sa de hotel și citea din Coran, spunîndu-și că povestea asta se va încheia, că rămînerea lui în lumea aceea străină era limitată și finită.

Cumnatul său îi dăduse o mie de dolari pentru diferite cheltuieli de călătorie, iar banii — care i se păruseră la început o sumă uriașă — se evaporau mai iute decît își închipuise Salim. Îndată după ce sosise, temîndu-se să nu fie considerat un arab sărac, dăduse bacșișuri tuturor, împărțise bancnote de un dolar oricui întîlnea, apoi își dăduse seama că oamenii profitau de el, poate că și rîdeau de el, așa că aproape încetase să mai dea bacșișuri.

În timpul primei și ultimei sale călătorii cu metroul se rătăcise și ratase întîlnirea. Acum lua taxiul numai cînd nu avea încotro, iar în restul timpului mergea pe jos. Se sufoca în birouri supraîncălzite, cu obrajii amorțiți de frigul de afară, transpira din cauza hainei și avea pantofii uzi de zloată. Iar cînd bătea vîntul pe bulevarde (care se întindeau de la nord spre sud, în timp

ce străzile erau de la vest spre est, totul era simplu, iar Salim știa întotdeauna încotro se află Mecca) simțea o durere puternică în pielea expusă frigului, de parcă l-ar fi lovit cineva.

Nu mînca niciodată la restaurantul hotelului (cu toate că partenerii de afaceri ai lui Fuad achitau camera de hotel, trebuia să-și plătească singur mîncarea), ci își cumpăra hrana din localuri specializate în falafel și din diferite prăvălioare, ascunzînd-o sub haină atunci cînd și-o aducea la hotel, înainte să-și dea seama că nu-i pasă nimănui de asta. Chiar și după aceea se simțea ciudat cînd intra cu pungile de mîncare în liftul slab luminat (Salim se chinuia întotdeauna pînă găsea butonul pe care trebuia să apese ca să ajungă la etajul său) și să meargă cu ele pînă în cămăruța albă în care locuia.

Salim era îngrijorat. Faxul care-l așteptase în dimineața aceea, cînd se trezise, era scurt și, în același timp, mustrător, sever și plin de dezamăgire. Salim îi dezamăgise pe toți: pe sora sa, pe Fuad, pe partenerii de afaceri ai lui Fuad, sultanatul Oman, întreaga lume arabă. Dacă nu era în stare să obțină comenzi, Fuad nu avea de ce să-l mai angajeze. Totul depindea doar de el. Locuia într-un hotel prea scump. Ce făcea Salim cu banii, trăia ca un sultan în America? Salim citi faxul în camera sa (în care era întotdeauna prea cald, așa că în timpul nopții deschisese o fereastră, iar acum era prea frig) și rămase acolo un timp, cu figura înțepenită într-o expresie de chin desăvîrșit.

Apoi plecă în oraș, ținîndu-și servieta cu mostre ca și cum ar fi fost plină cu diamante și cu rubine, mergînd cu greu prin frig, cvartal după cvartal, pînă cînd găsi, la intersecția dintre Broadway și Strada 19, o clădire lată care avea la parter un magazin de delicatese. Urcă pe scări pînă la al patrulea etaj, unde se afla biroul firmei Panglobal Imports.

Biroul arăta jalnic, dar Salim știa că Panglobal controla aproape jumătate dintre suvenirurile ornamentale care intrau în Statele Unite venind din Orientul

Îndepărtat. O comandă adevărată, o comandă importantă din partea firmei Panglobal putea schimba soarta călătoriei lui Salim, ar fi reprezentat diferența dintre eșec și succes, așa că Salim se așează pe un incomod scaun de lemn din anticameră, cu servieta cu mostre în poală, uitîndu-se la femeia între două vîrste — cu părul vopsit într-un roșu prea strălucitor — care stătea în spatele unui birou și-și sufla mereu nasul în șervețele de hîrtie. După ce-și sufla nasul, și-l ștergea și arunca șervețelul în coșul de gunoi.

Salim ajunsese acolo la ora 10 și 30 de minute dimineața, cu o jumătate de oră înainte de momentul stabilit pentru întîlnire. Acum stătea, cuprins cînd de călduri, cînd de fiori, și se întreba dacă nu se îmbolnăvise. Timpul trecea foarte încet.

Se uită la ceas, apoi își drese glasul.

Femeia din spatele biroului îi aruncă o privire.

— Da? întrebă ea cu voce deformată de răceală.

— Este ora unsprezece și treizeci și cinci de minute, zise Salim.

Femeia se uită la ceasul de pe perete și replică:

— Da. Așa esde.

— Întîlnirea fusese stabilită pentru ora unsprezece, zise Salim, zîmbind împăciuitor.

— Dobdul Blanding șdie că sundeți aici, îi spuse ea cu reproș.

Salim luă de pe masă un exemplar vechi al ziarului *New York Post*. Vorbea englezește mai bine decît citea și-și croi drum prin articole ca un om care rezolvă un careu de cuvinte încrucișate. Aștepta, un tînăr dolofan, cu privire de cățel bătut, care se uita cînd la ceasul de la mîna sa, cînd la ziar, cînd la ceasul de pe perete...

La ora douăsprezece și jumătate, din birou ieșiră mai mulți bărbați. Vorbeau tare, glumind între ei în engleza americană. Unul dintre ei, un bărbat solid, cu burtă, ținea în gură un trabuc neaprins. Se uită la Salim cînd ieși din birou, apoi îi spuse femeii să încerce să folosească suc de lămîie și zinc, pentru că sora lui jură că numai

zincul și vitamina C o pot face bine. Femeia îi promise că va încerca și-i dădu mai multe plicuri. Individul le vîrî în buzunar, apoi ieși pe coridor împreună cu ceilalți. Sunetul rîsetelor lor dispăru undeva pe scări.

Era ora unu. Femeia din spatele biroului trase un sertar și luă din el o pungă de hîrtie, din care scoase mai multe sandvișuri, un măr și un Milky Way. Mai scoase și o sticluță din plastic cu suc proaspăt de portocale.

— Scuzați-mă, îi zise Salim, puteți să-l sunați pe domnul Blanding ca să-i spuneți că aștept încă?

Femeia se uită la el ca și cum ar fi fost surprinsă să vadă că mai era încă acolo, de parcă n-ar fi stat la o distanță de un metru și jumătate timp de peste două ore și jumătate.

— E la brînz, îi răspunse ea.

Salim își dăduse seama că Blanding era individul cu trabucul neaprins.

— Și cînd se întoarce?

Fermeia ridică din umeri și mușcă din sandviș.

— Are îndîlniri pedru tod restul zilei, îi spuse ea.

— O să mă primească după ce se va întoarce?

Femeia ridică din umeri și-și suflă nasul.

Salim era flămînd, frustrat și neputincios.

La ora trei, femeia se uită la el și-i zise:

— Nu se mai îndoarge.

— Poftim?

— Domnul Blanding. Nu se mai îndoarce azdăzi.

— Pot să stabilesc o întîlnire pentru mîine?

Femeia își șterse nasul și-i explică:

— Aveți nubărul de telepon. Îndîlnirile se fac dubai prin telepon.

— Înțeleg, răspunse Salim.

Apoi zîmbi. Fuad îi spusese de mai multe ori, înainte să plece din Muscat, că un vînzător în America este ca un om în pielea goală dacă nu zîmbește.

— O să telefonez mîine, zise el.

Își luă servieta și coborî treptele pînă în stradă, unde ploaia rece se transformase în lapoviță. Se gîndi la drumul lung prin frig pînă la hotelul din Strada 46, la greutatea servietei cu mostre, apoi se duse la marginea trotuarului și făcu semn fiecărei mașini galbene care se apropia, indiferent dacă lumina de deasupra era sau nu aprinsă, și fiecare taxi trecu pe lîngă el.

Una dintre mașini acceleră în timp ce trecea, o roată pătrunse într-o groapă plină cu apă și stropi cu noroi rece pantalonii și pardesiul lui Salim. Pentru o clipă, acesta se gîndi să se arunce în fața uneia dintre mașinile ce treceau în viteză, apoi își dădu seama că pe cumnatul său îl va interesa mai mult soarta servietei cu mostre decît cea a lui Salim și că gestul său nu o va întrista decît pe iubita lui soră, nevasta lui Fuad (pentru că fusese întotdeauna un motiv de necazuri pentru părinții săi, iar întîlnirile sale romantice fuseseră toate scurte și relativ anonime). Pe de altă parte, se îndoia că mașinile aveau o viteză suficient de mare că să-l omoare.

Un taxi rablagit opri lîngă el și Salim urcă în mașină, bucuros să-și abandoneze gîndurile sumbre.

Bancheta din spate era cîrpită cu bandă adezivă cenușie. Placa de plexiglas dintre el și șofer, pe jumătate deschisă, era acoperită cu bilete care-l avertizau să nu fumeze și-i spuneau cît trebuie să plătească pînă la diferite aeroporturi. Vocea înregistrată a cuiva celebru, dar de care el nu auzise niciodată, îi aminti să-și pună centura de siguranță.

— La hotelul Paramount, vă rog, zise Salim.

Șoferul mormăi ceva și porni mașina, pătrunzînd în trafic. Era neras, purta un pulover gros de culoarea prafului și ochelari negri de soare. Vremea era înnorată și se înserase, iar Salim se întrebă dacă individul avea probleme cu ochii. Ștergătoarele mînjeau imaginea străzii, transformînd-o în cenușiu amestecat cu pete de lumină.

Un camion apăru de nicăieri și se vîrî în fața lor, iar șoferul înjură, pomenind barba profetului.

Salim se uită la numele de pe bordul mașinii, dar nu reuși să-l citească.

— De cîte vreme conduci un taxi, prietene? îl întrebă el pe șofer folosind limba sa maternă.

— De zece ani, îi răspunse omul în aceeași limbă. De unde ești?

— Din Muscat, îi răspunse Salim. Din Oman.

— Din Oman. Am fost în Oman. Cu mult timp în urmă. Ai auzit de orașul Ubar? întrebă șoferul.

— Am auzit, îi răspunse Salim. Orașul Dispărut al Turnurilor. L-au descoperit în deșert acum cinci sau zece ani, nu mai țin minte exact cînd. Ai făcut parte din expediția care a săpat acolo?

— Cam așa ceva. A fost un oraș bun, spuse șoferul. În majoritatea nopților poposeau acolo trei, poate chiar patru mii de oameni. fiecare călător se odihnea în Ubar, cînta muzica, vinul curgea ca apa, iar apa curgea și ea, și de aceea exista orașul.

— Așa am auzit și eu, spuse Salim. Apoi orașul a pierit. Cînd? Acum o mie de ani? Acum două mii de ani?

Taximetristul nu răspunse. Mașina opri la un semafor. Se aprinse lumina verde, dar șoferul nu porni, în ciuda claxonatului ce izbucni imediat în urma lor. Salim ezită o clipă, apoi întinse mîna prin gaura din plexiglas și atinse umărul taximetristului. Omul tresări, apăsă pe accelerație, iar mașina se opri în intersecție.

— Futuiladracufutuifutui! înjură șoferul în engleză.

— Cred că ești foarte obosit, prietene, zise Salim.

— Conduc de treizeci de ore taxiul ăsta uitat de Allah. E prea mult. Înainte de asta am dormit doar cinci ore și înainte am șofat paisprezece ore. Ducem lipsă de oameni înainte de Crăciun...

— Sper că ai cîștigat o mulțime de bani, zise Salim.

Șoferul oftă și-i răspunse:

— Nu prea mult. În dimineața asta am dus un om din Strada 51 la aeroportul Newark. Cînd am ajuns,

individul a fugit în aeroport, iar eu nu l-am mai găsit. Am pierdut o plată de cincizeci de dolari, pe care am fost nevoit să-i dau din banii mei.

— Am pierdut ziua de azi așteptînd să mă întîlnesc cu un om care nu voia să mă vadă. Cumnatul meu mă urăște. Sînt în America de o săptămînă și n-am făcut altceva decît să-mi irosesc banii. N-am vîndut nimic.

— Ce vinzi?

— Rahaturi. Fleacuri fără valoare, brelocuri și bibelouri pentru turiști. Rahaturi urîte, ieftine, stupide, groaznice.

Taximetristul suci volanul spre dreapta, ocolind ceva. Salim se întrebă cum de vedea să conducă, în ciuda nopții, a ploii și a ochelarilor de soare.

— Ai încercat să vinzi rahat?

— Da, recunoscu Salim, îngrozit că spusese adevărul despre mostrele cumnatului său.

— Și n-au vrut să-l cumpere?

— Nu.

— Ciudat. Te-ai uitat la magazinele de aici? Vînd numai rahaturi.

Salim zîmbi nervos.

Un camion bloca strada în fața lor. Un polițist roșu la față stătea lîngă el, dînd din mîini, țipînd și arătînd către strada cea mai apropiată.

— O s-o luăm pe Eight Avenue și o să ajungem în centru de acolo, spuse taximetristul.

Întoarse mașina în stradă, unde traficul se oprise complet. Claxoanele urlau de zor, dar mașinile nu se mișcau din loc.

Șoferul se legăna pe scaun. Bărbia în coborî în piept, o dată, de două ori, de trei ori. Apoi începu să sforăie. Salim se întinse să-l trezească, sperînd că face bine. Cînd îl scuturâ de umăr, șoferul se mișcă, iar mîna lui Salim îi atinse fața, făcînd să-i cadă ochelarii în poală.

Taximetristul deschise ochii, se întinse și-și puse ochelarii negri din plastic. Dar era prea tîrziu. Salim îi văzuse ochii.

Mașina se tîrî prin ploaie.

— Ai să mă omori? întrebă Salim.

Taximetristul strînse din buze. Salim îi privi figura în oglinda retrovizoare.

— Nu, răspunse liniștit taximetristul.

Mașina se opri din nou. Ploaia răpăia pe caroserie.

Salim începu să vorbească:

— Bunica mea jură că a văzut un ifrit — poate un marid* — într-o seară, la marginea deșertului. Noi i-am zis că a fost o furtună de nisip, dar ea ne-a spus că-i văzuse fața și că avea ochii ca ai tăi, ca niște flăcări ce ardeau.

Șoferul zîmbi, dar avea ochii ascunși în spatele ochelarilor negri din plastic, iar Salim nu-și dădu seama dacă în zîmbetul lui exista vreun strop de amuzament.

— Și bunicile vin aici, îi spuse taximetristul.

— Sînt mulți jinni în New York?

— Nu. Nu sîntem mulți.

— Există îngeri, există oamenii, pe care Allah i-a făcut din lut, și există făpturi din foc, jinnii, zise Salim.

— Oamenii nu știu nimic despre cei de felul meu de aici, zise șoferul. Își închipuie că putem îndeplini dorințele. Dacă aș putea îndeplini dorințele, crezi că aș mai conduce un taxi?

— Nu înțeleg.

---

* Ifrit-jinn sau djin — conform mitologiei islamice, sînt un soi de făpturi făcute din foc care nu scoate fum și, de obicei, nu pot fi văzute de oameni; conform manualelor oculte, djinii sînt de patru feluri, după materialul din care au fost făcuți: din pămînt, din aer, din foc (aceștia sînt ifriții) sau din apă (aceștia sînt marizii).

Taximetristul părea mîhnit. Salim îi privi fața în oglinda retrovizoare în timp ce vorbea, uitîndu-se la buzele negre ale ifritului.

— Oamenii cred că îndeplinim dorințele. De ce cred așa ceva? Dorm într-o cameră împuțită din Brooklyn. Duc cu mașina orice țicnit împuțit care are bani să plătească — uneori și pe cei care n-au. Îi duc acolo unde trebuie să ajungă și uneori îmi dau bacșiș. Uneori mă plătesc, zise ifritul, iar buza de jos începu să-i tremure; părea la capătul puterilor. Unul dintre ei s-a căcat pe bancheta din spate. A trebuit să curăț înainte să duc mașina înapoi. Cum de-a putut să facă un asemenea lucru? A trebuit să curăț căcatul proaspăt de pe scaun. E drept?

Salim întinse mîna și-l bătu pe umăr. Simți carne solidă prin lîna puloverului. Ifritul își luă mîna de pe volan și o puse pentru o clipă pe mîna lui Salim.

Salim se gîndi la deșert: nisip roșu aruncat de o furtună prin gîndurile sale, iar mătasea stacojie a corturilor care înconjuraseră orașul dispărut Ubar fîlfîia prin mintea sa.

Ajunseră pe Eight Avenue.

— Bătrînii credeau. Nu se pișau în gropi, pentru că profetul le spusese că jinnii locuiesc în gropi. Știau că îngerii aruncă stele căzătoare în noi dacă încercăm să le auzim discuțiile. Dar chiar și pentru bătrînii care au venit în țara aceasta am rămas undeva departe, foarte departe... În patrie n-ar fi trebuit să conduc un taxi.

— Îmi pare rău, zise Salim.

— Sînt vremuri grele, spuse șoferul. Vine furtuna. Mă sperie. Aș face orice ca să plec de aici.

Cei doi nu mai spuseră nimic în timp ce se îndreptau spre hotel.

Cînd coborî din taxi, Salim îi dădu ifritului o bancnotă de douăzeci de dolari și-i spuse să păstreze restul. Apoi, într-o izbucnire subită de curaj, îi spuse ce număr avea camera sa. Taximetristul nu-i zise nimic. O tînără se urcă în taxi, iar mașina porni prin frig și prin ploaie.

La ora șase seara, Salim nu scrisese încă faxul către cumnatul său. Ieși în ploaie și-și cumpără chebapul pentru seara aceea și cartofi prăjiți. Trecuse doar o săptămînă de cînd se afla în New York, dar simțea că devenise mai greu, mai rotund, mai lent.

Cînd se întoarse la hotel fu surprins să-l vadă pe taximetrist în hol, cu mîinile în buzunare. Se uita la o vitrină cu cărți poștale în alb și negru. Cînd îl zări pe Salim, zîmbi și-i spuse:

— Am sunat în camera ta și n-a răspuns nimeni. M-am gîndit că trebuie să te aștept.

Salim zîmbi la rîndul lui și atinse brațul bărbatului.

— M-am întors, zise el.

Intrară amîndoi în ascensorul întunecat, cu lumini verzi și ajunseră la etajul al cincilea ținîndu-se de mînă. Ifritul întrebă dacă putea să se ducă la baie.

— Mă simt foarte murdar, zise el.

Salim dădu din cap. Se așeză pe patul care ocupa cea mai mare parte a încăperii și ascultă zgomotul apei de la duș. Își scoase pantofii, șosetele și restul hainelor.

Taximetristul ieși din baie ud, cu un prosop înfășurat în jurul mijlocului. Nu mai purta ochelarii de soare și în camera întunecată ochii săi ardeau ca niște flăcări stacojii.

Salim clipi, cu ochii plini de lacrimi.

— Îmi doresc să poți vedea ceea ce văd eu, zise el.

— Nu îndeplinesc dorințele, șopti ifritul, aruncîndu-și prosopul și împingîndu-l pe Salim încet, dar irezistibil spre pat.

Trecu o oră sau mai mult pînă cînd ifritul termină în gura lui Salim. Între timp, Salim terminase de două ori. Sămînța jinnului avea gust ciudat, amar, și-i arse gîtul lui Salim.

Tînărul se duse în baie ca să-și spele gura. Cînd se întoarse în dormitor, taximetristul dormea pe patul alb, sforăind liniștit. Salim se urcă în pat lîngă el și se ghemui alături, imaginîndu-și deșertul din pielea acestuia.

Aproape că adormise cînd își aduse aminte că nu scrisese faxul pentru Fuad. Se simți vinovat. În adîncul său se simțea gol și singur. Se întinse, puse mîna pe membrul ifritului și adormi, liniștit.

Se treziră devreme, se strînseră în brațe, făcură dragoste din nou. La un moment dat, Salim își dădu seama că plînge și că ifritul îi sărută lacrimile cu buze arzătoare.

— Cum te cheamă? îl întrebă Salim pe taximetrist.

— Pe permisul meu de conducere scrie un nume, dar nu-i al meu, îi răspunse ifritul.

După aceea, Salim nu-și mai aminti cînd încetase sexul și începuse visul.

Cînd se trezi, în lumina soarelui rece care bătea în încăperea albă, era singur.

Descoperi că servieta cu mostre dispăruse, cu toate sticluțele, inelele și lanternele suvenir, toate dispăruseră, împreună cu valiza sa, cu portofelul, cu pașaportul și cu biletele de avion pentru întoarcerea în Oman.

Găsi aruncate pe podea o pereche de blugi, un tricou și un pulover de lînă de culoarea prafului. Lîngă ele se afla un permis de conducere pe numele lui Ibrahim bin Irem, un permis pentru taxiuri pe același nume și un inel cu chei, cu o adresă scrisă în engleză pe o bucată de hîrtie prinsă de el. Fotografia de pe permise nu semăna prea mult cu Salim, dar nu semăna nici cu ifritul.

Sună telefonul. Era recepția, care anunță că Salim anulase rezervarea camerei, iar musafirul său trebuia să plece cît mai curînd, pentru ca încăperea să fie pregătită pentru un alt client.

— Nu îndeplinesc dorințe, zise Salim, gustînd modul în care cuvintele se formau în gura sa.

În timp ce se îmbrăca, se simțea ciudat de liniștit.

New York-ul e un oraș foarte simplu: bulevardele duc de la nord la sud, străzile de la vest la est. Cît de greu poate să fie? se întrebă el.

Aruncă în aer cheile de la mașină, apoi le prinse. Își puse ochelarii negri de plastic, pe care-i găsise în buzunar, după care părăsi camera de hotel și se duse să-și caute taxiul.

Capitolul Opt

El spuse că morții au suflet, iar eu i-am replicat
Că asta nu se poate, că morții-s suflet doar
Dar el m-a întrerupt și m-a-ntrebat
De cred că morții mai dețin ceva.
Da, morții mai păstrează ceva din ce-au avut...

— Robert Frost, „Două vrăjitoare"

Pentru un antreprenor de pompe funebre, săptămîna de dinaintea Crăciunului este una liniștită, află Shadow în timpul mesei. Se aflau într-un restaurant mic, la două cvartale de Ibis and Jacquel's Funeral Parlor. Shadow comandase un dejun complet, unul obișnuit — i se oferiseră și gogoși —, în timp ce domnul Ibis ciugulea dintr-o felie de prăjitură cu cafea. Domnul Ibis îi explică:

— Cei bolnavi rezistă străduindu-se să mai prindă un ultim Crăciun, poate chiar și Anul Nou, în timp ce ceilalți, cei pentru care bucuria oamenilor și sărbătorile sînt prea dureroase, încă nu au fost aduși la limita suportabilului de cea mai recentă rulare a filmului *Viața e minunată!**

Și domnul Ibis scoase un chicotit care sugera că folosise o frază ce-i plăcea foarte mult.

---

* *It's a Wonderful Life* (în orig.) — film artistic din 1946, regizat de Frank Capra; în America, este difuzat în fiecare an, cu ocazia Crăciunului.

Ibis și Jacquel era o firmă mică de pompe funebre, deținută de o singură familie. Una dintre puținele firme cu adevărat independente din zonă, susținea domnul Ibis.

— Majoritatea activităților comerciale omenești prețuiesc mărcile de identificare de dimensiuni naționale, spuse el.

Domnul Ibis explica, ținea o prelegere blîndă, cinstită. Îi amintea lui Shadow de un profesor de colegiu care obișnuia să se antreneze la Muscle Farm și care nu putea să vorbească, putea doar să țină prelegeri, să expună sau să explice. Încă din primele minute după ce-l întîlnise pe domnul Ibis, Shadow își dăduse seama la ce se aștepta acesta: partea lui Shadow din discuția cu directorul pompelor funebre trebuia să se reducă la a spune cît mai puține cuvinte.

— Cred că asta se datorează faptului că oamenilor le place să știe din timp ce-i așteaptă. McDonald's, Wal-Mart, F.W. Woolworth* (fie-i binecuvîntată amintirea!) au făcut exact asta: mărci stabile și vizibile în toată țara. Oriunde te-ai duce, vei găsi același lucru, cu mici variațiuni regionale. În domeniul pompelor funebre, lucrurile sînt diferite. Într-un oraș mic trebuie să simți că serviciul funebru este făcut de cineva care are chemare pentru această profesie. Vrei să ți se acorde atenție — ție și celui iubit — în momentul în care ai suferit o asemenea pierdere. Vrei ca mîhnirea ta să aibă loc la nivel local, nu la unul național. Dar în toate ramurile industriale — iar moartea este o industrie, tinere prieten, să nu greșești în privința asta — banii se cîștigă doar dacă lucrezi pe scară mare, dacă vinzi în cantitate mare și prin conducere centralizată. Nu-i frumos, dar e adevărat. Necazul e că nimeni nu vrea ca persoana iubită să fie cărată cu un camion frigorific pînă la un

---

* Wal-Mart — cea mai mare rețea americană de magazine în care se vinde cu amănuntul; F.W. Woolworth — primul lanț de magazine cu mărfuri cu preț mic (cinci cenți și zece cenți) din SUA, înființat prin anii '20, care a fost desființat în 1997.

depozit vechi, imens, în care se află încă douăzeci, cincizeci, o sută de cadavre gata să fie înmormîntate. Nu, domnule. Oamenii cred că dacă apelează la o firmă de familie vor fi tratați cu respect de cineva care-și va scoate pălăria cînd îi va întîlni pe stradă.

Domnul Ibis purta pălărie. O pălărie sobră, cafenie, care se potrivea cu bluza lui cafenie și cu figura lui sobră, tot cafenie. Avea pe nas ochelari mici, cu ramă de aur. Shadow ținuse minte că domnul Ibis era un om scund. Acum, cînd stătea lîngă el, descoperi că domnul Ibis avea o înălțime de peste un metru și optzeci de centimetri, dar că era gîrbovit ca un cocor. Așezat la masa de un roșu-strălucitor, Shadow se pomeni că se uita drept în ochii individului.

— Așa că, atunci cînd o companie mare cumpără numele unei firme, îi plătește pe directori să rămînă în continuare în firmă ca să creeze aparența de diversitate. Însă asta-i doar o amăgeală. În realitate, firma aceea e locală ca și Burger King. Din motive ce ne privesc, noi chiar sîntem independenți. Noi facem îmbălsămarea — și este cea mai bună îmbălsămare din țară, deși nu știe nimeni acest lucru în afară de noi. Nu facem incinerări. Am cîștiga mai mult dacă am avea propriul nostru crematoriu, dar asta nu se potrivește cu lucrurile la care ne pricepem. După cum spune partenerul meu, dacă Domnul îți dă un talent, ești obligat să-l folosești cît mai bine. Ești de acord?

— Mi se pare corect, zise Shadow.

— Domnul i-a dat partenerului meu de afaceri stăpînire asupra morților, așa cum mi-a dat mie pricepere la cuvinte. Frumoase lucruri sînt cuvintele! Știi, scriu cărți de povești. Nu fac literatură. Scriu doar pentru distracția mea. Opinii despre viață.

Domnul Ibis făcu o pauză. Pînă să-și dea seama Shadow că era momentul potrivit să solicite să i se ofere ocazia de a citi una dintre cărțile acelea, momentul trecuse.

— Oricum, noi oferim continuitate. Un Ibis și un Jacquel există aici, în branșa asta, de aproape două sute de ani. N-am fost întotdeauna directori ai unei firme

de pompe funebre. Am fost antreprenori de pompe funebre și, înainte de asta, ciocli.

— Și înainte de asta?

— Ei bine, spuse domnul Ibis zîmbind puțin stînjenit, putem să mergem înapoi în timp foarte departe. Sigur, ne-am găsit culcuș aici abia după Războiul Dintre State. Atunci am înființat casa de pompe funebre pentru oamenii de culoare de aici. Înainte de asta nu ne considerase nimeni oameni de culoare — poate străini, exotici și cu piele întunecată, dar nu de culoare. După ce s-a terminat războiul, nimeni nu și-a mai amintit de vremea în care nu eram considerați negri. Partenerul meu de afaceri are pielea mai întunecată decît a mea. A fost o tranziție ușoară. Majoritatea oamenilor sînt ceea ce cred că sînt. E ciudat că se vorbește de afro-americani. Asta mă face să mă gîndesc la oameni din Punt, din Ophir, din Nubia... Noi nu ne-am considerat niciodată africani, noi eram poporul Nilului.

— Deci sînteți egipteni, zise Shadow.

Domnul Ibis își împinse buza de jos înainte, apoi își legănă capul dintr-o parte în alta, de parcă ar fi fost pe un arc, analizînd plusurile și minusurile, văzînd lucrurile din ambele puncte de vedere.

— Da și nu. „Egiptean" mă face să mă gîndesc la oamenii care trăiesc acum acolo. Cei care și-au construit orașele peste cimitirele și peste palatele noastre. Arată ei ca mine?

Shadow ridică din umeri. Văzuse negri care arătau ca domnul Ibis. Văzuse albi bronzați care arătau ca domnul Ibis.

— Cum vi se pare prăjitura cu cafea? întrebă chelnerița, în timp ce le turna cafea în căni.

— Cea mai bună pe care am mîncat-o vreodată, răspunse domnul Ibis. Transmite-i salutări mamei tale.

— Așa o să fac, zise chelnerița și-și văzu de drum.

— Nu trebuie să te interesezi de sănătatea cuiva dacă ești directorul unei firme de pompe funebre. Lumea

ar crede că-ți cauți clienți, îi explică domnul Ibis în șoaptă. Mergem să vedem dacă ți s-a pregătit camera?

Respirația lor scotea aburi în aerul nopții. Beculețele de Crăciun licăreau în vitrinele magazinelor pe lîngă care treceau.

— A fost frumos din partea dumneavoastră că m-ați găzduit, zise Shadow. Vă mulțumesc.

— Îi sîntem îndatorați patronului tău. Și Domnul știe că avem camere. E o casă mare și veche. Știi, eram mai mulți. Acum am rămas doar trei. N-o să se împiedice nimeni de tine.

— Aveți idee cît timp va trebui să stau cu dumneavoastră?

Domnul Ibis clătină din cap și răspunse:

— Nu mi-a spus. Dar noi sîntem bucuroși să stai cu noi și putem să-ți găsim de lucru. Dacă nu ești mofturos. Dacă-i tratezi pe morți cu respect.

— Ce căutați voi în Cairo? întrebă Shadow. Ați venit din cauza numelui sau din alt motiv?

— Nu. Regiunea și-a luat numele de la noi, deși oamenii nu și-au dat seama. În vechime, aici era un post comercial.

— Pe vremea frontierei?

— Poți să-i zici și așa. *Bună seara, doamnă Simmons! Crăciun fericit și dumneavoastră!* Oamenii care m-au adus aici au navigat pe Mississippi cu foarte mult timp în urmă.

Shadow se opri în mijlocul străzii și se uită la bătrîn:

— Vreți să-mi spuneți că egiptenii antici au venit aici să facă negoț cu cinci mii de ani în urmă?

Domnul Ibis nu-i răspunse, ci se mulțumi să rînjească. Apoi zise:

— Trei mii cinci sute treizeci de ani. Aproximativ.

— Bine, spuse Shadow. Accept ideea. Ce cumpărau?

— Nu prea multe. Piei de animale. Ceva mîncare. Cupru din minele care se aflau în ceea ce-i acum partea de sus a peninsulei Michigan. Chestia asta a fost un eșec total. N-a meritat efortul. Oamenii au rămas aici

suficient timp ca să creadă în noi, ca să ne aducă sacrificii și ca un număr de negustori să moară de febră și să fie înmormîntați aici, lăsîndu-ne pe noi în urma lor, zise domnul Ibis, apoi se opri în mijlocul trotuarului și se roti, cu brațele întinse. Țara asta a fost o gară timp de zece mii de ani sau mai mult. Nu mă întrebi ce-i cu Columb?

— Sigur, zise Shadow, îndatoritor. Ce-i cu el?

— Columb a făcut ceea ce făceau oamenii de mii de ani. Nu-i nimic deosebit în faptul că a ajuns în America. Din cînd în cînd scriu cîte o poveste despre el.

Cei doi plecară mai departe.

— Povești adevărate?

— Da, pînă la un punct. O să-ți dau să citești una sau două, dacă vrei. Totul e arătat acolo, pentru cine are ochi să vadă. Mie personal — și vorbesc acum în calitate de abonat la *Scientific American* — îmi e milă de profesioniști de fiecare dată cînd găsesc un alt craniu care-i zăpăcește, cînd găsesc ceva care aparține unui popor nepotrivit sau statui și artefacte care-i încurcă. Mi-e milă de ei pentru că vorbesc de lucruri ciudate, dar n-ar discuta de lucruri imposibile, pentru că de îndată ce un lucru este considerat imposibil nu mai are credibilitate, indiferent dacă-i adevărat sau nu. Uite, avem de-a face cu un craniu care arată că ainu, rasa aborigenă din Japonia, a ajuns în America în urmă cu nouă mii de ani. Alt craniu arată că la aproape două mii de ani după aceea polinezienii au ajuns în California. Și toți savanții se ceartă și se întreabă cine descinde din cine, neînțelegînd nimic. Doar Cerul știe ce-o să se întîmple dacă vor descoperi tunelurile pentru cazuri de urgență ale indienilor hopi. Stai să vezi cîte lucruri ar răsturna treaba asta! O să mă întrebi dacă irlandezii au venit în America în Evul Mediu timpuriu. Sigur că au venit, ca și cei din Țara Galilor, ca și vikingii, în timp ce africanii de pe coasta de vest — zona care a fost numită mai tîrziu Coasta Sclavilor sau Coasta de Fildeș — făceau comerț cu America de Sud, iar chinezii vizitau

Oregonul — pe care l-au numit Fu Sang. Bascii și-au stabilit tabere de pescuit secrete și sacre pe coastele insulei Terra Nova acum douăsprezece veacuri. Presupun că acum o să-mi spui: domnule Ibis, oamenii ăia erau primitivi, nu aveau comunicații prin radio, nici vitamine, nici avioane cu reacție.

Shadow nu spusese nimic și nici nu avea de gînd să spună, dar își dădu seama de ce i se cerea, așa că zise:

— Și nu erau?

Ultimele frunze ale toamnei trosneau sub tălpile lor, uscate de iarnă.

— Greșeala constă în faptul că se crede că oamenii nu călătoreau cu bărcile pe distanțe lungi înainte de Columb. Dar Noua Zeelandă, Tahiti și nenumărate insule din Pacific au fost colonizate de oameni care au ajuns acolo cu bărcile și a căror pricepere la navigație l-ar fi făcut de rușine pe Columb; iar bogăția Africii provenea din comerț, deși acesta se făcea îndeosebi în est, cu India și cu China. Poporul meu, oamenii de pe Nil, a descoperit devreme că poți face ocolul lumii cu o barcă din trestii, dacă ai suficientă răbdare și destule ulcioare cu apă dulce. Vezi, cea mai mare problemă a venirii în America în vremurile de demult a fost că aici nu erau prea multe mărfuri căutate de comercianți. Și era mult prea departe.

Ajunseră la o casă mare, construită în stilul pe care oamenii îl numeau Queen Anne. Shadow se întrebă cine fusese regina Anne și de ce-i plăcuse atît de mult felul de casă al familiei Addams. Era singura clădire din tot cvartalul care nu avea ferestre cu pervaz. Intrară pe poartă și ocoliră clădirea pînă la ușa din spate.

Pătrunseră pe o ușă lată, dublă, pe care domnul Ibis o descuie folosind una dintre cheile din legătura pe care o scoase din buzunar, și ajunseră într-o încăpere mare, neîncălzită, în care se aflau două persoane: un bărbat foarte înalt, cu pielea închisă la culoare, care ținea în mînă un scalpel imens din metal, și o fată moartă, o

adolescentă întinsă pe o masă lungă din porțelan — care semăna cu o dală, dar și cu o chiuvetă.

Pe perete, deasupra cadavrului, era fixat un panou de lemn, iar pe acesta fuseseră prinse în pioneze mai multe fotografii ale fetei. În una dintre ele — o poză pentru legitimația de liceu — fata zîmbea. În alta era împreună cu alte trei fete; purtau robe de absolvire, iar părul negru al fetei fusese împletit deasupra capului într-un coc complicat.

Acum ea zăcea pe porțelan, iar părul îi atîrna pe umeri, plin de sînge uscat.

— Acesta este partenerul meu, domnul Jacquel, zise Ibis.

— Ne-am mai întîlnit, spuse Jacquel. Scuză-mă că nu-ți strîng mîna.

Shadow se uită la fata de pe masă și întrebă:

— Ce s-a întîmplat cu ea?

— Nu s-a priceput să-și aleagă prietenul, îi răspunse Jacquel.

— De obicei, o asemenea greșeală nu-i fatală, spuse domnul Ibis, apoi oftă. De data asta a fost. Băiatul era beat și avea un cuțit, iar fata i-a spus că-i gravidă. El n-a crezut că el e tatăl...

— A fost înjunghiată... — zise domnul Jacquel și începu să numere, apoi se auzi un clinchet atunci cînd apăsă cu piciorul pe un comutator de pe podea, pornind un dictafon mic de pe masa alăturată — de cinci ori. Există trei răni de cuțit în partea stîngă a pieptului, sus. Prima se află între al patrulea și al cincilea spațiu intercostal, la marginea din mijloc a sînului stîng, cu lungime de doi virgulă doi centimetri; a doua și a treia rană sînt prin porțiunea inferioară a sînului stîng și penetrează al șaselea spațiu intercostal, suprapunîndu-se între ele, și măsoară trei centimetri. Mai există o rană cu lungimea de doi centimetri în partea superioară a pieptului, în stînga, în al doilea spațiu intercostal, și o rană lungă de cinci centimetri și cu adîncimea de zero virgulă șase centimetri în deltoidul stîng,

o tăietură. Toate rănile din piept sînt înjunghieri profunde. Nu există alte răni externe vizibile.

După aceea, Jacquel ridică piciorul de pe comutatorul de pe podea. Shadow observă un microfon mic care atîrna deasupra mesei de îmbălsămare.

— Sînteți și medic legist? întrebă el.

— Pe aici, medicul legist este numit din motive politice, zise Ibis. Slujba lui e să dea un șut cadavrului. Dacă acesta nu-i dă și el un șut, atunci medicul legist semnează certificatul de deces. Jacquel este ceea ce se numește prosector*. Lucrează pentru judecătorul de instrucție al comitatului. Face autopsii și ia probe de țesuturi pentru analize. A fotografiat deja rănile fetei.

Jacquel nu-i băgă în seamă. Luă un scalpel mare și făcu o incizie în formă de V, de la ambele clavicule pînă la stern, apoi transformă V-ul într-un Y printr-o incizie adîncă de pe stern la pubis. După aceea luă ceva care arăta ca o bormașină mică, grea, cromată, în care era fixată o lamă rotundă de ferăstrău, de mărimea unui medalion. Porni aparatul și tăie coastele din ambele părți ale sternului.

Fata se deschise ca o poșetă.

Shadow simți brusc un miros puternic, neplăcut, usturător.

— Credeam că mirosul va fi mai rău, zise el.

— E încă proaspătă, îi răspunse Jacquel. Iar intestinele n-au fost găurite, de aceea nu miroase a căcat.

Shadow se trezi uitîndu-se în altă parte, nu din cauza scîrbei, cum s-ar fi așteptat, ci dintr-o dorință ciudată de a respecta intimitatea fetei. I se părea dificil de găsit ceva mai nud decît chestia aia despicată.

Jacquel scoase intestinele, lucind și încolăcite ca niște șerpi în pîntecele fetei, aflate sub somac și adînc sub pelvis. Le trecu apoi printre degete, centimetru cu

---

* Prosector — persoană care pregătește piesele anatomice pentru cursul unui profesor.

centimetru, și le descrise la microfon drept normale, după care le puse într-o găleată de pe podea. Extrase tot sîngele din pieptul cadavrului cu o pompă cu vid și-i măsură volumul. Apoi îi cercetă interiorul pieptului. Spuse în microfon:

— Există trei lacerații în pericard, care sînt pline cu sînge lichid și închegat.

După aceea scoase fiecare plămîn. Cel stîng fusese înjunghiat și se dezumflase pe jumătate. Jacquel cîntări plămînii, apoi inima, după care fotografie rănile. Tăie din fiecare plămîn cîte o bucățică de țesut și le puse într-un borcan.

— Formaldehidă, îi explică în șoaptă domnul Ibis lui Shadow.

Jacquel continuă să vorbească la microfon, descriind ceea ce făcea, în timp ce scotea ficatul, stomacul, splina, pancreasul, ambii rinichi, uterul și ovarele. Cîntări fiecare organ, le declară normale și fără răni. Luă din fiecare organ cîte o feliuță și le puse într-un borcan cu formaldehidă.

Tăie din inimă, din ficat și dintr-unul dintre rinichi cîte o feliuță suplimentară. Bucățile acelea le mestecă încet, în timp ce lucra.

Cumva, lucrul acesta i se păru lui Shadow ceva bun, plin de respect și fără pic de obscenitate.

— Deci vrei să stai un timp la noi, zise Jacquel, mestecînd feliuța din inima fetei.

— Dacă mă primiți, răspunse Shadow.

— Sigur că te primim, zise domnul Ibis. Nu avem nici un motiv să nu te primim, iar camere sînt destule. Vei fi sub protecția noastră cît timp vei sta aici.

— Sper că nu te deranjează să dormi sub același acoperiș cu morții, spuse Jacquel.

Shadow își aminti de atingerea buzelor Laurei, amare și reci. Zise:

— Nu, cît timp vor rămîne morți.

Jacquel se întoarse și-l privi cu ochii săi căprui, batjocoritori și calmi ca ai cîinilor deșertului, și-i spuse doar:

— Aici morții rămîn morți.

— Am impresia că morții se întorc destul de ușor.

— Nici vorbă, îi răspunse Ibis. Chiar și zombii sînt făcuți din oameni vii. Un pic de praf, un pic de descîntec, un pic de obligare și ai obținut un zombi. Zombii trăiesc, dar cred că sînt morți. Dar să aduci cu adevărat morții înapoi la viață, în trupurile lor... asta cere multă putere, zise el și adăugă, după o scurtă ezitare: În țara cea veche, în vremurile de demult, era mai ușor.

— Poți să legi *ka*-ul* unui om de trupul său pentru cinci mii de ani, spuse Jacquel. Să-l legi sau să-l dezlegi. Dar asta se făcea cu mult timp în urmă.

Apoi luă toate organele pe care le scosese și le așeză la loc, plin de respect, în cavitatea trupului. Puse la loc și intestinele, și sternul, apoi trase marginile pielii pînă se uniră. După aceea luă un ac gros și o ață și cusu tăietura, cu mișcări iuți, așa cum se coase o minge de baseball. Cadavrul fu trasformat din carne în fată.

— Vreau o bere, zise Jacquel, scoțîndu-și mănușile de cauciuc și aruncîndu-le în lada de gunoi; apoi își aruncă halatul cafeniu-închis la coș, după care luă cutia cu borcane pline cu feliuțe de oragane roșii, cafenii și stacojii și-i întrebă: Mergem?

O luară pe scara din spate către bucătărie. Încăperea era vopsită în alb și cafeniu, o încăpere sobră și respectabilă. Shadow avu impresia că arăta ca și cum ar fi fost decorată ultima oară prin 1920. Lîngă un perete se afla un frigider uriaș. Jacquel îl deschise și puse în el borcanele cu feliuțele de splină, de rinichi, de ficat și de inimă. Scoase trei sticle cafenii. Ibis deschise un dulap cu uși de sticlă și luă trei pahare. Apoi îi făcu semn lui Shadow să se așeze la masa de bucătărie. După aceea turnă berea în pahare și-i dădu

* Ka — una dintre cele cinci părți ale sufletului, conform mitologiei egiptene; cînd ka părăsește trupul cuiva, persoana respectivă moare.

unul lui Shadow și altul lui Jacquel. Berea era bună, neagră și amară.

— Bună bere! exclamă Shadow.

— O facem singuri, zise Ibis. În vremurile din vechime, femeile făceau berea. Se pricepeau mai bine decît noi. Dar acum am rămas doar noi trei aici. Eu, el și ea, spuse Ibis, făcînd un gest către pisicuța cafenie care dormea într-un coș din colțul încăperii. La început am fost mai mulți. Dar Set s-a dus să exploreze... cînd a fost asta, acum două sute de ani? Cam atît trebuie să fie... Am primit o carte poștală de la el, expediată din San Francisco, prin 1905, 1906. Apoi nimic... Cît despre Horus...

Ibis oftă și clătină din cap.

— Îl mai întîlnesc uneori. Cînd merg cu mașina, spuse Jacquel, apoi sorbi din bere.

— O să muncesc în schimbul găzduirii, propuse Shadow. Din moment ce tot sînt aici... Să-mi spuneți ce trebuie să fac și o să fac.

— O să găsim ceva pentru tine, îi făgădui Jacquel.

Pisicuța cafenie deschise ochii și se ridică în picioare. Veni lîngă Shadow și împinse cu capul în cizma lui. Acesta își întinse mîna stîngă și o scărpină pe frunte și în spatele urechilor. Pisica se arcui, încîntată, apoi îi sări în poală, se frecă de pieptul lui și-i atinse nasul cu botul ei rece. După aceea se încolăci în poala lui și adormi. Shadow începu s-o mîngîie. Pisica avea blana moale, era caldă și plăcută. Se comporta ca și cum poala lui Shadow era locul cel mai sigur din lume, iar bărbatul fu încîntat.

Berea îi produse lui Shadow o amețeală delicioasă.

— Camera ta e la capătul scării, lîngă baie, îi zise Jacquel. Hainele tale de lucru sînt în dulap, o să le găsești. Presupun că vrei mai întîi să te speli și să te razi.

Shadow făcu duș stînd în cada de fontă și se rase foarte nervos cu un brici împrumutat de Jacquel. Briciul era obscen de ascuțit și avea mîner de sidef, iar Shadow bănui că era folosit pentru bărbieritul morților. Nu mai

folosise niciodată un brici, dar nu se tăie. Își spălă spuma de ras de pe față și se privi în oglinda din baie, o oglindă pătată de muște. Era plin de vînătăi proaspete pe piept și pe brațe, care se suprapuneau pe cele mai vechi făcute de Mad Sweeney.

Apoi, că și cum altcineva i-ar fi împins mîna, duse lama briciului la gît.

Asta ar fi o cale de scăpare, își zise el. Una ușoară. Iar dacă exista cineva care putea să suporte asta, care să curăță murdăria și să-și vadă de treabă, atunci aceia puteau fi doar cei doi indivizi care stăteau la masa din bucătărie bînd bere. Scăpa de griji. Scăpa de Laura. Scăpa de mistere și de conspirații. Scăpa de coșmaruri. Doar pace, liniște și odihnă veșnică. Doar o tăietură, de la o ureche la alta. Doar atît.

Rămase locului, cu lama briciului la gît. Un strop de sînge se scurse din locul în care tăișul atingea pielea. Nu observase că se tăiase. *Vezi*, își spuse el și aproape că auzi cuvintele, ca și cum i-ar fi fost șoptite în ureche, *nu doare. Lama e prea ascuțită ca să doară. O să se termine înainte să-ți dai seama.*

Apoi ușa băii se deschise un pic, doar cît să poată să-și vîre capul pisicuța cea cafenie, care scoase un mîrîit, privindu-l curioasă.

— Credeam că am încuiat ușa, îi spuse el pisicii.

Închise briciul, îl puse pe marginea chiuvetei, își lipi pe tăietură o fîșie de hîrtie igienică. Apoi își înfășură un prosop în jurul mijlocului și se duse în dormitorul alăturat.

Dormitorul — ca și bucătăria — părea să fi fost decorat prin 1920. Lîngă dulapul cu sertare și oglindă se găseau un lavoar și un ulcior. Cineva întinsese pe pat niște haine pentru el: un costum negru, o cămașă albă, o cravată neagră, lenjerie albă, șosete negre. Pe covorul persan uzat de lîngă pat se afla o pereche de pantofi negri.

Se îmbrăcă. Hainele erau de calitate bună, deși nu erau noi. Se întrebă cui îi aparținuseră. Purta șosetele

unui mort? Umbla cu pantofii unui mort? Își aranjă cravata privindu-se în oglindă și avu impresia că oglindirea îi zîmbea sardonic.

Acum i se părea de neconceput că se gîndise să-și taie gîtul.

— Ascultă, îi zise el oglindirii sale, știi ceva ce eu nu știu?

Apoi avu sentimentul că se purtase prostește.

Ușa se deschise un pic, iar pisica se strecură prin deschizătură și traversă încăperea, apoi se urcă pe pervazul ferestrei.

— Ascultă, îi zise Shadow pisicii, am închis ușa aia. Știu că am închis ușa.

Pisica îl privi cu ochii ei de un galben-închis — culoarea chihlimbarului. Apoi sări de pe pervaz, veni pe pat, se încovrigă și adormi imediat, un covrig de pisică pe cuvertura veche.

Shadow lăsă ușa dormitorului deschisă ca să poată ieși pisica și ca să se aerisească un pic, apoi coborî. Treptele scîrțîiră, protestînd împotriva apăsării și cerînd să fie lăsate în pace.

— La naiba, arăți foarte bine, zise Jacquel, care aștepta la capătul inferior al scării, îmbrăcat într-un costum negru, asemănător celui al lui Shadow. Ai condus vreodată un dric?

— Nu.

— Există un început pentru toate. E parcat în față.

Murise o bătrînă. Se numise Lila Goodchild. Sub îndrumarea domnului Jacquel, Shadow duse targa pliantă de aluminiu pînă în dormitor și o desfăcu lîngă patul ei. Apoi luă un sac transparent, albastru, din plastic, îi trase fermoarul, deschizîndu-l, și-l întinse pe pat alături de femeia moartă. Bătrîna purta o cămașă de noapte roz și un halat. Shadow o ridică — era ușoară ca un fulg —, o înfășură într-un cearșaf și o puse în sacul de plastic. Trase fermoarul, închizînd sacul, apoi îl puse pe targă. Între timp, Jacquel discuta cu un bărbat foarte

bătrîn, care fusese căsătorit cu Lila Goodchild. Sau, mai bine zis, Jacquel asculta, în timp ce bătrînul vorbea. Soțul răposatei îi povestea cît de nerecunoscători fuseseră copiii — și nepoții, cu toate că nu era vina lor, ci a părinților lor, mărul nu cade departe de copac, el crezuse că-i educase mai bine...

Shadow și Jacquel duseră targa încărcată pe scara îngustă. Bătrînul îi urmă, vorbind în continuare, în principal despre bani, despre invidie și despre nerecunoștință. Era încălțat în papuci. Shadow ținu de capătul mai greu al tărgii pînă coborîră scara și ajunseră în stradă, unde o lăsară pe roți și o împinseră pe trotuarul acoperit de gheață pînă ajunseră la dric. Jacquel deschise ușa din spate a mașinii. Shadow se opri, neștiind ce să facă, iar Jacquel îl sfătui:

— Împinge-o încoace. Picioarele se vor strînge singure.

Shadow împinse targa, picioarele se traseră în sus, iar targa rămase, sprijinită pe roți, pe podeaua dricului. Jacquel îi arătă cum s-o prindă, apoi Shadow închise ușa mașinii, în timp ce Jacquel îl asculta pe bătrînul care fusese căsătorit cu Lila Goodchild și care nu se sinchisea de frig, un bătrîn care ieșise pe trotuar în papuci și halat și-i povestea lui Jacquel că avea niște copii ca niște vulturi, cu nimic mai buni decît vulturii care se strîng în jurul hoiturilor, care abia așteptau să ia puținul pe care-l adunaseră el și Lila, care fugiseră la St. Louis, la Memphis, la Miami și nu mai voiau să audă de Cairo, și-i mai spunea că fusese mulțumit că Lila nu murise într-un azil, pentru că-i fusese teamă că așa o să se întîmple.

Îl conduseră pe bătrîn înapoi în casă, pînă în camera sa de la etaj. Un televizor mic urla de zor într-un colț al dormitorului. Trecînd pe lîngă televizor, Shadow observă că prezentatorul știrilor rînjea și-i făcea cu ochiul. Cînd fu sigur că nu-l văd cei de lîngă el, Shadow îi arătă prezentatorului degetul mijlociu.

— Oamenii ăștia nu au bani, îi spuse Jacquel lui Shadow după ce ajunseră în dric. Bătrînul o să vină mîine să discute cu Ibis. A ales înmormîntarea cea mai ieftină. Prietenele răposatei îl vor convinge să facă ceea ce se cuvine, să-i organizeze un priveghi în camera din față. Dar bătrînul o să bombăne. N-o să dea bani. În zilele astea, nimeni de aici n-are bani. Oricum, o să moară și el peste șase luni. Cel mult un an.

În lumina farurilor se vedeau fulgi de zăpadă care cădeau și se roteau. Zăpada ajunsese și în sud. Shadow întrebă:

— E bolnav?

— Nu-i vorba de asta. Femeile le supraviețuiesc soților. Bărbații — cei ca el — nu mai trăiesc mult după dispariția soțiilor lor. O să vezi. O să înceapă să nu se mai descurce, pentru că toate lucrurile familiare o să dispară o dată cu ea. El o să obosească, o să slăbească, o să abandoneze lupta și o să piară. Poate o să-i vină de hac pneumonia, poate cancerul, poate o să i se oprească inima... O dată cu bătrînețea, dispare și cheful de luptă. Apoi mori.

Shadow se gîndi un timp, apoi zise:

— Jacquel...

— Da?

— Crezi în suflet?

Nu asta dorise să întrebe și fu surprins auzind cuvintele ce-i ieșiseră din gură. Intenționase să fie mai puțin direct, dar nu găsise nimic mai puțin direct decît ceea ce întrebase.

— Depinde. În vremea mea, erau stabilite toate. După ce mureai stăteai la rînd, răspundeai pentru faptele rele și pentru cele bune, iar dacă faptele rele cîntăreau mai mult decît un fulg, sufletul și inima ta îi erau date lui Ammet, Mîncătorul de Suflete.

— Probabil că a mîncat o mulțime de oameni.

— Nu atît de mulți pe cît crezi. Fulgul acela era foarte greu. L-am făcut așa în mod intenționat. Trebuia să fii cu adevărat rău ca să fii mai greu decît o asemenea

piatră de cîntar. Oprește la benzinăria aia să luăm niște benzină.

Străzile erau liniștite, așa cum sînt numai cînd cade prima zăpadă.

— O să avem un Crăciun alb, zise Shadow în timp ce turna benzină.

— Da. Puștiul ăla a fost un fiu de fecioară norocos.

— Iisus?

— Un tip foarte norocos. Putea să cadă într-o hazna și să iasă de acolo mirosind a trandafiri. Știi că ziua lui de naștere nu-i de Crăciun? A luat chestia asta de la Mithra*. L-ai întîlnit pe Mithra? Cel cu bonetă roșie. Un băiat drăguț.

— Nu cred că l-am cunoscut.

— Da, nu l-am văzut niciodată pe Mithra pe aici. Era un puști din armată. Poate că s-a întors în Orientul Mijlociu, descurcîndu-se în vreun fel, dar cred că a dispărut deja. Se întîmplă și așa ceva. Într-o zi, fiecare soldat din imperiu se scaldă în sîngele taurului sacrificat pentru tine, iar în ziua următoare oamenii nu-și mai amintesc nici măcar de ziua ta de naștere.

Ștergătoarele de parbriz dădeau zăpada deoparte, strîngînd fulgii în grămăjoare de gheață curată.

Semaforul deveni galben, apoi roșu, iar Shadow puse piciorul pe frînă. Dricul derapă pe drumul gol, înainte să se oprească.

Se aprinse lumina verde. Shadow porni mașina și se mulțumi să meargă cu viteza de cincisprezece kilometri pe oră, părîndu-i-se că-i suficientă pentru drumul acela alunecos. Era încîntat să meargă în viteza a doua și presupuse că-și va petrece o bună bucată de

---

* Mitra, Mithra — zeitate a soarelui din mitologia persană și indiană; varianta sa helenistică și romană, Mithras, era venerată doar de inițiați, care erau numai bărbați; în cursul inițierii, credincioșii erau scăldați în sîngele unui taur; mithraismul s-a răspîndit în principal printre soldații romani.

timp mergînd cu viteza aceea și blocînd traficul în timpul înmormîntărilor.

— E bine, zise Jacquel. Da, Iisus s-a descurcat foarte bine. Dar am întîlnit un tip care zicea că l-a văzut făcînd autostopul pe o șosea din Afganistan și că nimeni nu oprea ca să-l ia. Vezi? Totul depinde de locul în care ești.

— Cred că vine o furtună adevărată, zise Shadow, care se referea la vreme.

Jacquel, care-i răspunse după un timp, nu se referea la vreme.

— Uită-te la mine și la Ibis. În cîțiva ani o să fim șomeri. Am pus ceva deoparte pentru anii sărăcăcioși, dar anii de sărăcie țin de multă vreme și fiecare an e mai sărac decît cel de dinaintea lui. Horus e nebun, își petrece timpul sub formă de șoim, mănîncă doar animale ucise de mașini pe șosea, ce fel de viață e asta? Ai văzut-o pe Bast*. Iar noi sîntem într-o formă mai bună decît majoritatea celorlalți. Putem să sperăm că o să ne descurcăm și în continuare. Majoritatea fraierilor nu-s într-o asemenea situație. E ca și în afacerile cu pompele funebre: tipii cei mari te vor cumpăra într-o zi, fie că vrei, fie că nu vrei, pentru că-s mai mari, mai eficienți și pentru că *le merge*. Nu poți să schimbi nimic luptînd, pentru că noi am pierdut deja această bătălie încă din momentul în care am venit în țara asta înverzită, cu sute de ani, cu o mie sau cu zece mii de ani în urmă. Noi am venit aici și Americii nu i-a păsat de sosirea noastră. Așa că o să fim cumpărați sau se vor face presiuni asupra noastră pînă o să cedăm. Deci, în concluzie, da, ai dreptate, vine furtuna.

Shadow coti pe o stradă în care casele erau toate moarte, cu excepția uneia. Jacquel îi zise:

— Trage pe aleea din spate.

---

* Bast — zeiță egipteană, reprezentată inițial ca leoaică, apoi ca pisică.

Shadow merse cu spatele pînă cînd ajunse cu dricul lîngă ușa dublă din dosul casei. Ibis deschise ușa mașinii și pe cea a clădirii, Shadow dezlegă targa și o scoase afară. Picioarele cu roți se rotiră și se întinseră de îndată ce trecură de bara de protecție. Apoi Shadow împinse targa pînă la masa de îmbălsămare. Acolo o luă pe Lila Goodchild cu sac cu tot, ținînd-o în brațe ca pe un copil ce dormea, și o așeză cu grijă pe masa din morga răcoroasă, de parcă i-ar fi fost teamă să n-o trezească.

— Am o placă pentru mutat, îi zise Jacquel. Nu trebuie s-o cari în brațe.

— Nu-i nimic, îi răspunse Shadow, care începuse să vorbească în felul lui Jacquel. Sînt om în toată firea. Nu mă deranjează.

În copilărie, Shadow fusese mic pentru vîrsta sa, era numai pielea și oasele. Singura lui fotografie din copilărie care-i plăcuse suficient de mult Laurei ca s-o înrămeze arăta un puști solemn, cu păr zburlit și cu ochii negri, care stătea lîngă o masă încărcată cu torturi și cu prăjituri. Shadow bănuia că fotografia fusese făcută la o petrecere de Crăciun la vreo ambasadă, pentru că puștiul era îmbrăcat în hainele lui cele mai bune și purta cravată.

Shadow și mama lui se mutaseră des, la început prin Europa, din ambasadă în ambasadă — mama sa lucra pentru Ministerul de Externe ca transmisionistă, transcria și trimitea telegrame secrete în toată lumea —, apoi, cînd el împlinise opt ani, se întorseseră în Statele Unite, unde mama sa — care se săturase să aibă mereu aceeași slujbă — se muta fără încetare dintr-un oraș în altul, petrecînd un an într-un loc, un an în altul. Nu stăteau suficient timp într-un loc pentru ca Shadow să apuce să-și facă prieteni, să se simtă acasă, să se relaxeze. Iar Shadow era doar un copilaș...

Crescuse repede. În primăvara celui de-al treisprezecelea an din viața sa, puștii locali se luaseră de el, atrăgîndu-l în bătăi pe care știau că nu pot să le piardă și după care Shadow se ducea — furios și de multe ori

plîngînd — la toaleta băieților ca să-și spele noroiul și sîngele de pe față înainte să-l vadă cineva. Apoi venise vara, o vară lungă, magică, cea de-a treisprezecea din viața lui, pe care Shadow și-o petrecuse avînd grijă să nu-i întîlnească pe băieții mai mari, înotînd în bazinul local și citind cărți din bibliotecă pe marginea bazinului. La începutul verii, abia de știa să înoate. La sfîrșitul lunii august, străbătea bazinul de mai multe ori, într-un craul ce nu-i cerea mare efort, sărea de la trambulina cea mai înaltă și se copsese la soare și la apă, încît căpătase culoarea cafeniu. În septembrie se întorsese la școală și descoperise că băieții care-l chinuiseră erau mici și slabi, incapabili să-l deranjeze cu ceva. Cei care încercară fură învățați — iute și dureros — cum să se poarte. Shadow descoperise că se redefinise: nu mai putea să rămînă un copil liniștit, care se străduia să treacă neobservat. Era prea mare pentru așa ceva, era remarcat imediat. La sfîrșitul anului făcea parte din echipa de înot și din cea de haltere, iar antrenorul încerca să-l convingă să facă parte din cea de triatlon. Îi plăcea să fie solid și puternic. Acest lucru îi dădea o identitate. Fusese un băiat timid, liniștit, cu nasul în cărți, iar lucrul ăsta se dovedise a fi dureros. Acum era un băiat solid, tîmpit și nimeni nu se aștepta să fie în stare de altceva decît să mute singur o canapea dintr-o cameră în alta.

Domnul Ibis pregătise prînzul: orez și legume fierte pentru el și pentru domnul Jacquel.

— Eu nu mănînc carne, îi explică el lui Shadow. Iar Jacquel face rost de carnea de care are nevoie în timp ce lucrează.

Lîngă farfuria lui Shadow se aflau o cutie cu bucăți de pui luate de la KFC și o sticlă de bere.

Era mai multă carne decît putea mînca, așa că Shadow o împărți cu pisica, după ce îndepărtă pielea și crusta de aluat și după ce rupse carnea în bucăți mici.

— În închisoare era un tip numit Jackson, povesti Shadow în timp ce mînca. Lucra în biblioteca închisorii. Mi-a spus că firma și-a schimbat numele din Kentucky Fried Chicken* în KFC pentru că nu mai oferea carne de pui, ci carnea unor chestii modificate genetic, un soi de miriapozi fără cap, alcătuiți din segmente compuse din picioare, piept și aripi. Chestiile alea erau hrănite prin tuburi. Tipul spunea că din cauza asta guvernul îi interzisese firmei să mai utilizeze cuvîntul *pui*.

Domnul Ibis ridică din sprîncene și întrebă:

— Crezi că-i adevărat?

— Nu. Dar fostul meu coleg de celulă, Low Key, mi-a spus că denumirea a fost schimbată pentru că termenul „prăjit" devenise neagreat. Poate că doreau să-i facă pe oameni să creadă că puii se găteau singuri...

După prînz, Jacquel se scuză și se duse la morgă. Ibis se duse în birou să scrie. Shadow mai rămase un timp în bucătărie, hrănind pisicuța cea cafenie cu bucăți de piept de pui și sorbind din bere. Cînd berea și puiul se terminară, spălă farfuriile și tacîmurile, le puse să se usuce, apoi urcă în camera sa.

Cînd ajunse în dormitor, pisicuța cafenie dormea deja în vîrful patului, alcătuind o semilună de blană. În sertarul din mijloc al șifonierului, Shadow găsi mai multe perechi de pijamale dungate din bumbac. Arătau destul de vechi, dar miroseau a proaspăt, așa că îmbrăcă una, care, ca și costumul cel negru, i se potrivea atît de bine, încît ai fi crezut că fusese croită special pentru el.

Pe măsuța de lîngă pat se afla un teanc de exemplare din *Reader's Digest*, nici unul ulterior lunii martie 1960. Jackson, tipul de la bibliotecă — cel care jurase că spune adevărul în privința Puilor Mutanți Prăjiți din Kentucky, cel care-i povestise despre marfarele negre pe care guvernul le folosește ca să ducă deținuți politici

---

* Pui Prăjiți din Kentucky.

în Lagărele Secrete din California de Nord și care străbat țara în miez de noapte —, îi povestise că CIA folosește *Reader's Digest* ca acoperire pentru birourile locale din întreaga lume. Tipul susținea că orice birou al *Reader's Digest*, din orice țară, era de fapt al CIA.

— A glumit, spuse răposatul domn Wood în mintea lui Shadow. Cum putem fi siguri că CIA n-a fost implicată în asasinarea lui Kennedy?

Shadow deschise un pic fereastra — suficient cît să intre aer proaspăt sau ca pisica să poată ieși pe balcon.

Aprinse veioza, se urcă în pat și citi un pic, încercînd să se gîndească la altceva, să-și scoată din minte întîmplările din ultimele zile. Pentru asta alese articolele care păreau cele mai plictisitoare din revistele care păreau cele mai plicticoase. Își dădu seama că adormea în timp ce se uita pe „Sunt pancreasul lui Joe". Avu timp doar să stingă lumina și să pună capul pe pernă, înainte ca ochii să i se închidă.

Mai tîrziu n-a fost în stare să reconstituie secvențele și amănuntele visului. Încercarea de a și le aminti nu avea ca rezultat decît un amestec de imagini întunecoase. În vis apărea o fată. O mai întîlnise undeva, iar acum mergeau împreună pe un pod care se întindea peste un lac mic, din mijlocul unui oraș. Vîntul agita suprafața lacului, făcînd valurile să se împodobească cu spumă albă, care i se părea lui Shadow că seamănă cu mîini micuțe ce se întindeau către el.

— *Acolo jos*, spuse femeia.

Ea purta o rochie cu imprimeu în formă de blană de leopard, care se zbătea în bătaia vîntului, iar carnea dintre partea de sus a ciorapilor și rochie era — în visul său de pe pod, în fața lui Dumnezeu și a întregii lumi — moale și albă. Shadow îngenunche în fața ei, punîndu-și capul în poala ei, sorbindu-i mirosul îmbătător de femeie a junglei. Deveni conștient în vis de erecția sa din realitate, de chestia rigidă, monstruoasă, dureroasă în

tăria ei ca și erecțiile pe care le avea pe cînd era băiat, pe cînd se prăvălea în pubertate.

Se trase înapoi și privi în sus, dar nu văzu fața femeii. Dar gura lui o căuta pe a ei, iar buzele ei erau moi, mîinile lui cuprinseră sînii femeii și se plimbară pe netezimea mătăsoasă a pielii ei, găsind și mîngîind blana ce-i ascundea talia, strecurîndu-se în despicătura ei minunată, care se încălzi, se umezi și se deschise pentru el ca o floare...

Femeia torcea lîngă el, cuprinsă de extaz, cu mîna pe membrul lui, mîngîindu-l... Shadow aruncă cearșaful într-o parte și se rostogoli peste ea, despărțindu-i pulpele cu mîna, iar mîna ei îl conduse între picioarele ei, unde împinse...

Apoi se trezi în celula sa din închisoare, împreună cu ea, și el o săruta cu foc. Femeia îl strîngea în brațe, își înfășurase picioarele în jurul picioarelor lui ca să-l țină mai strîns, să nu poată ieși din ea, cu toate că el nu-și dorea asta...

Nu sărutase niciodată buze atît de moi. Nu știuse că existau în lume buze atît de moi. Însă limba ei era aspră, o simțea frecîndu-se de limba lui.

— *Cine ești?* o întrebă el.

Femeia nu-i răspunse, se mulțumi să-l răstoarne pe spate și, dintr-o mișcare, îl încălecă și începu să-l călărească. Nu, nu să-l călărească: să se strecoare spre el printr-o serie de văluriri mătăsoase, fiecare dintre ele fiind mai puternică decît cea de dinaintea ei, prin izbituri, lovituri și ritmuri care se zdrobeau de mintea și de trupul lui așa cum valurile provocate de vînt pe lac se spărgeau de țărm. Unghiile ei, ascuțite ca niște ace, îi străpungeau pieptul, i-l sfîșiau, dar el nu simțea durere, doar plăcere, totul fusese transmutat, printr-un fel de alchimie, în momente de plăcere deplină.

Shadow se străduia să se regăsească, se străduia să vorbească, mintea fiindu-i plină de dune de nisip și de vîntul deșertului.

— *Cine ești?* întrebă el din nou, gîfîind.

Ea îl privi cu ochi de culoarea chihlimbarului întunecat, apoi își puse gura peste a lui și-l sărută cu patimă, îl sărută atît de complet și de profund, încît acolo, pe podul de peste lac, în celula din închisoare, în patul din clădirea pompelor funebre din Cairo, Shadow fu gata să termine. El simți senzația ca un pisoi purtat de un uragan, dorind să nu ajungă la extaz, să nu explodeze, să nu se termine niciodată. Se stăpîni. Trebuia s-o avertizeze.

— *Soția mea, Laura. O să te omoare.*

— *Pe mine n-o să mă omoare,* îi răspunse ea.

Un fragment de aiureală îi apăru din senin în minte: în Evul Mediu se spunea că o femeie care stă deasupra va da naștere unui episcop. Și poziția aceea se numea „încercarea de a face un episcop"...

Dorea să-i cunoască numele, dar nu îndrăznea s-o întrebe și a treia oară, iar ea își apăsă pieptul pe pieptul lui și el îi simți sfîrcurile; ea îl apăsa, ceva îl apăsa *acolo jos* în interiorul ei, iar de data asta nu mai călări, nu mai pluti, ci senzația îl înhăță, îl roti și-l rostogoli, iar Shadow se arcui și se împinse în ea cît de profund își putea imagina, de parcă ar fi fost, într-un fel, părți ale aceleași ființă, gustînd, bînd, rezistînd, *dorind*...

— *Dă-i drumul,* zise ea, într-un mormăit felin. *Dă-mi-o. Dă-i drumul.*

Iar el termină, cuprins de spasme și dezagregîndu-se, cu mintea lichefiindu-i-se, apoi sublimîndu-se lent dintr-o stare în următoarea.

Reuși cumva în momentul acela de sfîrșit să respire și simți un curent curat de aer ce pătrundea pînă în străfundul plămînilor săi. Își dădu seama că-și ținuse răsuflarea mult timp. Cel puțin trei ani. Poate chiar mai mult.

— *Acum odihnește-te,* zise ea și-i sărută pleoapele cu buzele ei moi. *Nu te mai sinchisi.*

Somnul pe care-l dormi după aceea fu profund, fără vise și liniștitor, iar Shadow se cufundă în el.

Lumina era ciudată. Se uită la ceas și văzu că era ora șase și patruzeci și cinci de minute. Afară era încă întuneric, cu toate că încăperea se umplusе de o luminozitate albastru-deschis. Shadow se dădu jos din pat. Știa că purtase pijama atunci cînd se culcase, dar acum era gol și simțea pe piele aerul rece. Se duse la fereastră și o închise.

În timpul nopții ninsese, se așternuse un strat de zăpadă de vreo cincisprezece centimetri, poate chiar mai mare. Colțul de oraș pe care putea să-l vadă Shadow prin fereastră, murdar și dărăpănat, se transformase în ceva curat, care arăta altfel: casele nu mai erau părăsite și uitate, ci înghețate în eleganță. Străzile dispăruseră complet sub albul cîmp de nea.

Într-un colț al minții i se ivi o idee. Ceva despre *lucruri efemere*. Ideea licări și dispăru.

Shadow putea să vadă perfect, de parcă ar fi fost în plină zi.

Văzu ceva ciudat în oglindă. Se apropie și rămase cu gura căscată. Toate vînătăile îi dispăruseră. Își pipăi coastele, apăsînd puternic cu degetele, încercînd să descopere durerea aceea profundă care-i spunea că se întîlnise cu domnul Stone și cu domnul Wood, căutînd urmele înverzite ale vînătăilor făcute cadou de Mad Sweeney. Nu găsi nimic. Figura îi era curată, fără semne. Dar pe laturile pieptului și pe spate (se răsuci ca să se privească) erau niște zgîrieturi ca niște urme de gheare.

Deci nu visase. Nu totul.

Trase sertarul și se îmbrăcă. Găsi o pereche veche de blugi Levi's, un tricou, un pulover albastru gros și o haină neagră de cioclu, pe care o descoperi atîrnată în șifonierul din fundul camerei.

Purta pantofii lui cei vechi.

Cei din casă dormeau. Shadow merse prin clădire, străduindu-se să nu facă scîndurile podelei să scîrțîie, și ieși afară. Merse prin zăpadă, picioarele sale lăsînd urme adînci pe trotuar. Era mai luminos decît i se păruse din casă, iar zăpada reflecta lumina din cer.

După cincisprezece minute de mers, Shadow ajunse la un pod, care avea într-o parte un panou ce te anunța că părăsești istoricul Cairo. Sub pod stătea un bărbat înalt și stîngaci, care trăgea dintr-o țigară și tremura fără încetare. Shadow avu impresia că-l recunoaște.

Apoi ajunse destul de aproape pentru ca, în ciuda întunericului iernii, să vadă vînătaia purpurie din jurul ochiului bărbatului și zise:

— Bună dimineața, Mad Sweeney.

Universul era foarte liniștit. Nici măcar mașinile nu deranjau tăcerea zăpezii.

— Salut, omule, răspunse Mad Sweeney, care nu-și ridică privirea, continuînd să tragă din țigara răsucită de mînă.

— Dacă o să continui să stai pe sub poduri, lumea o să creadă că ești trol, zise Shadow.

De data asta, Mad Sweeney ridică privirea. Shadow îi văzu albul ochilor în jurul irisurilor. Individul părea speriat.

— Te căutam, zise el. Trebuie să mă ajuți, omule. Am încurcat-o urît de tot.

Trase din țigară, apoi o luă de la gură. Hîrtia țigării se lipi de buza inferioară și țigara se făcu bucăți, răspîndindu-și conținutul în barba roșcată și pe tricoul murdar. Mas Sweeney se șterse în grabă cu mîinile lui murdare, de parcă ar fi avut de-a face cu o insectă periculoasă.

— Mad Sweeney, nu dispun de prea multe resurse. De ce nu-mi spui ce-ți trebuie? Vrei să-ți ofer o cafea?

Mad Sweeney clătină din cap. Scoase din buzunarul scurtei de doc o pungă de tutun și hîrtie și începu să-și răsucească altă țigară. Barba i se zburlise, iar gura i se mișca în tot acest timp, dar nu zise nici un cuvînt cu glas tare. Lipi partea adezivă a hîrtiei și răsuci țigara între degete. Rezultatul semăna cu o țigară numai de departe. Apoi zise:

— Nu-s trol. Ticăloșii ăia sînt *zgîrciți*.

— Sweeney, știu că nu ești trol, zise Shadow cu blîndețe. Cum pot să te ajut?

Mad Sweeney își aprinse bricheta de alamă, iar primii doi centimetri din țigara sa fură cuprinși de o flacără puternică și se transformară în cenușă.

— Îți amintești că ți-am arătat cum să iei o monedă? Îți amintești?

— Da, îi răspunse Shadow, care revăzu în minte banul de aur, îl privi cum cade în coșciugul Laurei, îl revăzu lucind la gîtul ei. Da, îmi amintesc.

— N-ai luat moneda care trebuia.

O mașină se apropie de întunericul de sub pod, orbindu-i cu farurile. Încetini în timp ce trecea pe lîngă ei, apoi se opri. Fereastra coborî și cineva întrebă:

— Domnilor, aveți probleme?

— Totul e minunat, domnule polițist, vă mulțumim, zise Shadow. Ne facem plimbarea de dimineață.

— Bine, spuse polițistul, care nu părea să fi crezut că lucrurile erau în ordine, pentru că rămase locului.

Shadow puse o mînă pe umărul lui Mad Sweeney și-l îndemnă să plece, să iasă din oraș, să se îndepărteze de mașina poliției. Auzi fereastra închizîndu-se, dar mașina nu se mișcă.

Shadow începu să meargă. Mad Sweeney mergea și el, împleticindu-se din cînd în cînd.

Mașina de poliție trecu încet pe lîngă ei, apoi întoarse și se îndreptă spre oraș, accelerînd pe drumul acoperit de zăpadă.

— De ce nu-mi spui ce necazuri ai?

— Am făcut exact cum a spus el, am făcut totul exact cum a spus el, dar ți-am dat altă monedă. Nu trebuia să fie aceea. Aceea e pentru regalitate. Înțelegi? Eu n-aș fi putut s-o iau. Moneda aia se dă însuși regelui Americii! Nu unui ticălos enervant ca mine sau ca tine. Acum am necazuri mari. Omule, dă-mi moneda înapoi și jur pe blestematul de Bran* că n-o să mă mai vezi vreodată. Jur pe anii pe care i-am petrecut în copacii ăia afurisiți.

---

* Bran — rege legendar al Britaniei.

— Sweeney, ai făcut așa cum ți-a spus cineva. Cine-i ăla?

— Grimnir. Individul căruia îi spui Wednesday. Știi cine e? Cine e cu adevărat?

— Da. Cred că știu.

În ochii albaștri ai irlandezului apăru o licărire de panică nebunească.

— N-a fost nimic rău. Mi-a spus să vin în bar și să mă bat cu tine. A zis că vrea să știe ce fel de om ești.

— Ți-a spus să mai faci ceva?

Sweeney se înfioră. Shadow crezu că-l luase frigul, apoi își dădu seama că mai văzuse o asemenea înfiorare, în închisoare. Era înfiorarea drogaților. Sweeney era în faza de abstinență, iar Shadow ar fi pariat că-i vorba de heroină. Un spiriduș drogat? Mad Sweeney rupse capătul aprins al țigării, îl aruncă pe pământ, iar restul îngălbenit al chiștocului îl băgă în buzunar. Apoi își frecă degetele înnegrite de murdărie și suflă în ele încercînd să le încălzească. Vocea îi deveni un simplu vaiet cînd zise:

— Omule, dă-mi moneda aia afurisită! O să-ți dau alta, la fel de bună. O să-ți dau o grămadă!

Își scoase șapca de baseball de pe cap și întinse mîna dreaptă în aer, scoțînd la iveală o monedă mare de aur. O aruncă în șapcă. Apoi luă altă monedă, din aburul răsuflării, și alta, și alta, înhățîndu-le din aerul dimineții, pînă cînd șapca se umplu cu monede și Sweeney trebui s-o țină cu ambele mîini.

Îi întinse lui Shadow șapca plină cu aur și-i zise:

— Ține! Ia-le și dă-mi înapoi moneda pe care ți-am dat-o.

Shadow se uită la șapcă și se întrebă cît putea să valoreze conținutul ei.

— Și unde pot să cheltuiesc monedele astea? întrebă el. Există pe aici o mulțime de locuri în care poți să schimbi aur în bani gheață?

Pentru o clipă, avu impresia că irlandezul era gata să-l lovească. Dar clipa aceea trecu și Mad Sweeney

rămase liniștit, ținînd șapca plină cu aur cu ambele mîini, ca Oliver Twist. Apoi ochii albaștri i se umplură de lacrimi, care începură să i se scurgă pe obraji. Luă șapca — acum goală, doar cu o urmă de transpirație pe ea — și și-o puse pe cap.

— Nu ți-am arătat cum să faci? Ți-am arătat cum să iei monede din tezaur. Ți-am arătat unde-i tezaurul. Dă-mi înapoi prima monedă. Nu-mi aparține.

— N-o mai am.

Lacrimile lui Mad Sweeney încetară. Pe obrajii spiridușului apărură pete roșii.

— Tu, afurisitule... zise el, dar nu-și găsi cuvintele și rămase cu gura căscată, apoi o închise fără să mai spună nimic.

— Îți spun adevărul, insistă Shadow. Îmi pare rău. Dacă aș fi avut-o, ți-aș fi dat-o înapoi. Dar i-am dat-o altcuiva.

Sweeney îl înhăță pe Shadow de umeri și îl privi drept în ochi. Lacrimile croiseră dungi pe murdăria de pe fața spiridușului.

— Rahat! zise el, iar Shadow simți miros de tutun, de bere și de whiskey. Spui adevărul, nenorocitule! L-ai dat cuiva, nesilit și de bună voie. Lua-te-ar dracu', l-ai dat în cel mai afurisit fel!

— Îmi pare rău, zise Shadow, amintindu-și zgomotul slab pe care-l făcuse banul cînd aterizase în coșciugul Laurei.

— Indiferent dacă-ți pare rău sau nu, am încurcat-o și-s sortit pieirii, zise Sweeney, ștergîndu-și nasul și ochii cu mîneca, mînjindu-și fața în toate felurile.

Shadow îl prinse de braț într-o încercare stîngace de a-și manifesta solidaritatea.

— Mai grozav decît mi-aș fi imaginat! exclamă în cele din urmă Mad Sweeney. Individul căruia i-ai dat banul... Ți l-ar da înapoi?

— E o femeie. Și nu știu unde este. Și nu cred că mi l-ar da.

Sweeney oftă, îmbufnat.

— Pe cînd eram tînăr am întîlnit sub stele o femeie care m-a lăsat să mă joc cu țițele ei și mi-a ghicit viitorul. Mi-a zis că voi fi dus și abandonat la vest de locul în care apune soarele și că brelocul unei moarte îmi va stabili soarta. Am rîs, am băut mai mult vin de orz și m-am jucat în continuare cu țițele ei, apoi am sărutat-o pe buzele ei frumoase. Alea au fost zile bune — primii călugări cenușii nu veniseră încă în țara noastră, nici nu călătoriseră pe marea cea verde către vest. Iar acum...

Se opri în mijlocul propoziției. Întoarse capul și-l privi pe Shadow.

— N-ar fi trebuit să ai încredere în el, îi reproșă.

— În cine?

— În Wednesday. N-ar fi trebuit să ai încredere în el.

— Nu trebuie să am încredere în el. Doar lucrez pentru el.

— Îți amintești cum s-o faci?

— Ce să fac?

Shadow avea impresia că discută simultan cu vreo șase persoane. Individul care se pretindea spiriduș sărea din persoană în persoană, de la un subiect la altul, de parcă mănunchiurile de celule ale creierului care-i mai rămăseseră luau foc, ardeau și dispăreau de-a binelea.

— Monedele, omule. Monedele. Ți-am arătat, nu ții minte?

Ridică două degete în dreptul feței, se uită la ele, apoi scoase un ban de aur din gură. Îi aruncă moneda lui Shadow, care întinse mîna s-o prindă, dar nu ajunse la el nici o monedă.

— Eram beat. Nu-mi amintesc nimic.

Sweeney se împleticea pe drum. Se luminase, iar lumea era albă și cenușie. Shadow se ținea după el. Sweeney mergea cu pași mari, de parcă ar fi căzut fără încetare, iar picioarele îl opreau, îl propteau și-l pregăteau de altă căzătură. Cînd ajunseră la pod, se prinse de cărămizi cu o mînă, se întoarse și zise:

— Ai cîțiva dolari? Nu-mi trebuie prea mult. Doar cît să-mi cumpăr un bilet ca să plec din locul ăsta. Douăzeci de dolari ar fi grozav. N-ai o hîrtie amărîtă de douăzeci?

— Unde poți să ajungi cu autobuzul cu doar douăzeci de dolari? îl întrebă Shadow.

— Pot să plec de aici, răspunse Sweeney. Să plec de aici înainte să lovească furtuna. Să mă îndepărtez de o lume în care derivatele din opiu devin religia maselor. Să mă îndepărtez de...

Se opri, își șterse nasul cu dosul palmei, apoi își șterse mîna de mînecă.

Shadow căută în buzunarul pantalonilor, scoase o bancnotă de douăzeci și i-o dădu lui Sweeney.

— Poftim.

Sweeney o luă și o îndesă în buzunarul de la piept al jachetei pătate de ulei, de sub emblema pe care se vedeau doi vulturi pe o ramură uscată sub care scria LA NAIBA CU RĂBDAREA! O SĂ OMOR PE CINEVA!. Apoi dădu din cap și spuse:

— Cu asta o să ajung acolo unde trebuie să ajung.

Se sprijini de cărămizi și căută în buzunar pînă găsi chiștocul neterminat al țigării la care renunțase mai devreme. Îl aprinse cu grijă, încercînd să nu-și ardă degetele sau barba.

— Să-ți spun ceva, zise el, de parcă nu mai spusese nimic pînă atunci. Mergi pe terenul spînzurătorii și ai o funie în jurul gîtului și cîte un corb pe fiecare umăr, care așteaptă să-ți ciugulească ochii, și copacul pentru spînzurătoare are rădăcini adînci, care se întind din rai pînă în iad, iar lumea noastră e doar ramura de care-i prinsă funia.

Se opri, apoi zise:

— O să stau aici o clipă.

După aceea se ghemui jos, cu spatele sprijinit de zidul înnegrit.

— Mult noroc, îi ură Shadow.

— Am încurcat-o, spuse Mad Sweeney. Oricum, mulțumesc.

Shadow se întoarse în oraș. Era ora opt dimineața și Cairo se trezea. Shadow privi în urmă, către pod, și văzu figura palidă a lui Sweeney, mînjită de lacrimi și de murdărie, care se uita la el cum pleacă.

A fost ultima oară cînd Shadow l-a văzut pe Mad Sweeney în viață.

Zilele scurte de iarnă de dinaintea Crăciunului erau ca niște momente de lumină între întunecimile iernii, și în casa morților zilele trecură iute.

Era douăzeci și trei decembrie, iar Jacquel și Ibis făceau pe gazdele pentru priveghiul Lilei Goodchild. Femei zorite umpluseră bucătăria cu oale, cratițe și tigăi, iar decedata fusese așezată în coșciug în camera din față a firmei de pompe funebre, înconjurată de flori de seră. În celălalt capăt al încăperii se afla o masă încărcată cu salată de varză, fasole, gogoși de mălai, pui, coaste, blackeyed peas*, iar la mijlocul după-amiezei casa se umplu de oameni care plîngeau, rîdeau, strîngeau mîna preotului, totul fiind organizat și supravegheat de domnii Jacquel și Ibis, îmbrăcați în costume negre. Înmormîntarea urma să aibă loc a doua zi de dimineață.

Cînd telefonul din hol începu să sune (era din bachelită, era negru și — pe bune! — avea un disc în față pentru formarea numărului) răspunse domnul Ibis. Apoi îl trase pe Shadow de-o parte.

— Era poliția. Poți să te duci să iei un cadavru?

— Bineînțeles.

— Fii discret. Ține, zise el și scrise adresa pe o bucată de hîrtie, pe care i-o dădu lui Shadow, care citi adresa, scrisă cu litere frumoase, ca de tipar, apoi împături

---

* Joc de cuvinte, Blackeyed Peas este numele unui formații hip hop și înseamnă „mazăre cu ochi negri".

hîrtia și o vîrî în buzunar. O să găsești acolo o mașină a poliției, adăugă Ibis.

Shadow se duse în spate și scoase dricul. Atît domnul Jacquel, cît și domnul Ibis își făcuseră, fiecare în parte, datoria de a-i explica faptul că dricul trebuia folosit doar pentru înmormîntări și că aveau un camion pentru luatul cadavrelor, dar camionul era la reparat de trei săptămîni, așa că trebuia să fie foarte atent cu dricul. Shadow conduse cu grijă pe străzi. Plugurile de zăpadă curățaseră drumurile, dar el mergea liniștit, cu viteză redusă. I se părea normal să meargă încet cu dricul, deși nu-și amintea să fi văzut vreun dric pe stradă. Moartea dispăruse de pe străzile Americii, își zise Shadow. Acum moartea avea loc în spitale sau în ambulanțe. Nu trebuie să-i speriem pe cei vii, își zise Shadow. Domnul Ibis îi explicase că morții erau mutați în unele spitale pe nivelul de jos al tărgilor, care astfel păreau goale, decedații călătorind pe drumurile lor proprii, într-un fel ascuns.

O mașină albastră de poliție era parcată pe o stradă laterală, iar Shadow trase dricul în spatele ei. În mașină se aflau doi polițiști, care beau cafea din capacele termosurilor. Lăsaseră motorul pornit ca să aibă căldură. Shadow bătu în geamul lateral.

— Mda?

— Sînt de la pompele funebre, le explică Shadow.

— Așteptăm *medicul legist*, îi zise unul dintre polițiști.

Shadow se întrebă dacă era același individ care-i vorbise sub pod. Polițistul — un negru — ieși din mașină, lăsîndu-și înăuntru colegul, care stătea în fața volanului, și-l conduse pe Shadow pînă la o ladă mare pentru gunoi. Mad Sweeney zăcea în zăpadă, lîngă ladă. Avea în poală o sticlă verde goală, iar pe figură, pe șapca de baseball și pe umeri i se așternuse un strat subțire de zăpadă și de gheață. Nu mai clipea.

— Un bețiv mort, spuse polițistul.

— Așa se pare.

— Să nu te atingi de nimic, insistă polițistul. Medicul legist trebuie să sosească din clipă în clipă. După părerea mea, individul a băut pînă a leșinat și a înghețat.

— Da, îl aprobă Shadow. Cu siguranță, așa pare să se fi întîmplat.

Se aplecă și se uită la sticla din poala lui Mad Sweeney. Whiskey Jameson Irish: aflase unde se dusese bancnota de douăzeci de dolari. Lîngă ei opri un Nissan mic, verde, din care coborî un bărbat grăbit, de vîrstă medie, cu păr nisipiu și mustață de aceeași culoare. Tipul veni spre ei și atinse gîtul mortului. *Dă un șut cadavrului*, își zise Shadow, *și dacă acesta nu dă și el un șut...*

— E mort, zise legistul. Avea vreun act?

— E John Doe*, îi replică polițistul.

Medicul legist se uită la Shadow și-l întrebă:

— Lucrezi pentru Jacquel și Ibis?

— Da, îi răspunse Shadow.

— Spune-i lui Jacquel să ia amprentele dentare și ale degetelor și să-i facă fotografii ca să identificăm individul. Nu-i nevoie de autopsie. E suficient să ia sînge pentru proba toxicologică. Ai priceput? Vrei să-ți scriu pe un bilet?

— Nu-i cazul. Pot să țin minte, îi răspunse Shadow.

Tipul se strîmbă, apoi scoase o carte de vizită, mîzgăli ceva pe ea și i-o dădu lui Shadow, zicîndu-i:

— Să i-o dai lui Jacquel.

După aceea le ură „Crăciun fericit" tuturor și-și văzu de drum. Polițiștii puseră deoparte sticla goală.

Shadow semnă actele pentru John Doe și așeză cadavrul pe targă. Trupul începenise deja, rămăsese în poziția șezînd, iar Shadow nu reuși să-l întindă. Trebălui la targă și descoperi că putea să-i ridice un capăt. Îl așeză pe John Doe pe targă și-l duse în partea din spate a dricului. Spera să-l ducă în condiții bune. Apoi trase perdelele din spatele dricului și conduse mașina spre clădirea pompelor funebre.

---

* John Doe — denumire generică pentru persoane cu identitate necunoscută.

Oprise dricul la un semafor cînd auzi o voce croncănitoare:

— Îmi doresc un priveghi frumos, cu ce-i mai bun din toate, cu femei frumoase înlăcrimate care să-și sfîșie hainele de durere și cu bărbați curajoși care să se vaite și care să spună povești despre cum am fost în zilele mele bune.

— Mad Sweeney, ești mort, îi zise Shadow. Cînd ești mort te mulțumești cu ce ți se dă.

— Așa e, oftă mortul care stătea în fund, în spatele dricului.

Văicăreala de drogat dispăruse din glasul său, fiind înlocuită cu o lipsă de expresivitate plină de resemnare, de parcă vorbele erau transmise de la mare distanță, cuvinte moarte emise pe o frecvență moartă.

Lumina semaforului se făcu verde, iar Shadow apăsă încet pe accelerație.

— Oricum, organizați-mi un priveghi, zise Mad Sweeney. Rezervați-mi un loc la masă și faceți-mi un priveghi de beți în noaptea asta. Tu m-ai omorît, Shadow. Îmi ești dator măcar cu atît.

— Nu te-am omorît eu, răspunse Shadow și-și aminti *Douăzeci de dolari ca să plec de aici*. Băutura și frigul te-au omorît.

Nu-i răspunse nimeni, iar tăcerea din mașină dură tot restul drumului. După ce parcă dricul în spatele casei, Shadow trase targa din mașină și o duse la morgă. Îl cără pe Mad Sweeney pe una dintre mesele de îmbălsămat, de parcă ar fi cărat o jumătate de vită.

Îl acoperi pe John Doe cu un cearșaf și-l lăsă acolo, cu documentele lîngă el. În timp ce urca pe scara din spate auzi o voce liniștită și amortizată, ca sunetul unui radio care mergea într-o cameră îndepărtată, care spuse:

— Cum ar putea să mă omoare băutura sau frigul pe mine, un spiriduș pursînge? Nu, m-a omorît faptul că tu ai pierdut micul meu soare de aur, asta m-a omorît, Shadow, lucru la fel de sigur precum faptul că apa este

udă, că zilele sînt lungi și că prietenii te dezamăgesc întotdeauna.

Shadow ar fi avut chef să-i explice lui Mad Sweeney că asta era un soi de filozofie a amărăciunii, dar presupuse că atunci cînd ești mort ești plin de amărăciune.

Urcă scările pînă în sala principală, unde cîteva femei de vîrstă medie acopereau cu folii transparente sau cu capace caserole și castroane din plastic cu cartofi prăjiți reci, macaroane și brînză.

Domnul Goodchild, soțul decedatei, îl ținea pe domnul Ibis într-un colț și-i spunea că știuse el că nici unul dintre copii n-o să vină să-și arate respectul față de mama lor. Mărul nu cade departe de copac, le spunea el tuturor celor care-l ascultau. Mărul nu cade departe de copac.

În seara aceea, Shadow puse o farfurie în plus la masă. Așeză cîte un pahar pentru fiecare și o sticlă de Jameson Gold în mijlocul mesei. Era cel mai scump whiskey irlandez care se vindea în magazinul de băuturi. După ce mîncară (o tavă mare cu de toate, lăsată de femei) Shadow turnă cîte o porție generoasă în fiecare pahar — al lui, al lui Ibis, al lui Jacquel și al lui Mad Sweeney.

— Chiar dacă stă pe o targă în pivniță și așteaptă să fie dus la groapa săracilor, zise Shadow în timp ce turna, în seara asta vom toasta pentru el și-i vom oferi priveghiul pe care și l-a dorit.

Apoi ridică paharul către locul gol de la masă:

— Cît a trăit, l-am întîlnit pe Mad Sweeney doar de două ori. Prima oară am crezut că-i un ticălos de prima clasă, care-l avea pe dracu' în el. A doua oară am crezut că-i un ratat desăvîrșit și i-am dat bani ca să se sinucidă. Mi-a arătat un truc cu monede pe care nu mi-l amintesc, mi-a făcut niște vînătăi și a pretins că-i spiriduș. Odihnește-te în pace, Mad Sweeney.

După aceea sorbi whiskeyul, lăsînd gustul de afumat să i se evapore în gură. Ceilalți doi băură și ei, închinînd împreună cu el către scaunul gol.

Domnul Ibis căută în buzunarul interior și scoase un carnet. Îl răsfoi pînă găsi pagina potrivită și citi o versiune în rezumat a vieții lui Mad Sweeney.

Conform spuselor domnului Ibis, Mad Sweeney își începuse viața cu mai mult de trei mii de ani în urmă, ca paznic al stîncilor sacre dintr-o micuță poiană irlandeză. Domnul Ibis le povesti despre iubirile lui Mad Sweeney, despre vrajbele sale, despre nebunia care-i dădea putere („o versiune ulterioară a basmului încă se mai povestește, cu toate că natura sacră a multor versuri a fost uitată"), despre venerarea și adorarea din propria-i țară, care s-a transformat treptat în respect reținut și, în cele din urmă, în amuzament. Le spuse povestea fetei din Bantry care a venit în Lumea Nouă și care a adus cu ea credința în Mad Sweeney, spiridușul, pentru că-l văzuse într-o noapte lîngă gîrlă, iar el îi zîmbise și-i spusese pe nume. Ea ajunsese o emigrantă, plecase în cala unei corăbii pline cu oameni care văzuseră cum cartofii li se transformaseră într-o mîzgă neagră, care văzuseră cum prietenii și cei iubiți muriseră de foame, care visau o țară a stomacurilor pline. Fata din golful Bantry visase să găsească un oraș în care o fată să poată cîștiga suficient ca să-și aducă și familia în Lumea Nouă. Mulți dintre irlandezii care veneau în America se considerau catolici, chiar dacă nu cunoșteau nimic din catehism, chiar dacă știau despre religie doar poveștile despre Bean Sidhe, zîna care vine să plîngă lîngă zidul casei în care urmează să sosească în curînd moartea, și despre Saint Bride — care fusese cîndva Bridget (care fusese o Brigid, cele trei fiind aceeași femeie) — și basmele despre Finn, despre Ofsin, despre Conan cel Chel — chiar și despre spiriduși, oamenii cei mici (și asta era cea mai grozavă glumă a irlandezilor, pentru că spiridușii din zilele acelea erau cei mai înalți dintre locuitorii mlaștinilor)...

Domnul Ibis le povesti toate astea și încă multe altele în noaptea aceea, în bucătărie. Umbra sa de pe perete era ghemuită, ca a unei păsări, iar în timp ce whiskeyul curgea în valuri, Shadow își imagină că vede capul unei imense păsări de apă cu cioc lung și curbat... și pe la mijlocul celui de-al doilea pahar Mad Sweeney începu să strecoare în povestea lui Ibis atît amănunte, cît și obscenități („...uite ce fel de fată era, cu sîni de culoarea smîntînii și plini de pistrui, cu vîrfuri de rozul roșcat al răsăritului dintr-o zi în care plouă cu găleata înainte de zori, dar care-i splendidă la amiază..."), iar apoi Sweeney încercă să explice cu ambele mîini istoria zeilor din Irlanda, care veniseră în valuri succesive, din Galia, din Spania și din fiecare loc afurisit, iar fiecare val transformase zeii anteriori în troli, în zîne și în alte făpturi afurisite, pînă cînd sosise însăși Sfînta Mamă Biserica și fiecare zeu din Irlanda se transformase în zînă sau sfînt sau rege mort...

Domnul Ibis își lustrui ochelarii cu ramă de aur și explică — vorbind mai clar și mai precis ca de obicei, ceea ce-l făcu pe Shadow să-și dea seama că-i beat (cuvintele și sudoarea care i se adunase pe frunte în încăperea aceea rece erau singurele indicii ale beției sale), și agitîndu-și un deget — că el era un artist și că poveștile sale nu trebuiau luate în considerație ad-literam, ci drept creații imaginare, mai adevărate decît adevărul, iar Mad Sweeney zise „O să-ți arăt eu creație imaginară, pumnul meu o să-ți creeze imaginar figura", iar domnul Jacquel își arătă dinții și mîrîi la Sweeney, un mîrîit de cîine uriaș care nu umblă după bătaie, dar care poate întotdeauna să încheie lupta sfîșiindu-ți gîtul, iar Sweeney înțelese mesajul, se așeză la loc și-și umplu din nou paharul.

— Ți-ai amintit cum am făcut trucul cu moneda? îl întrebă el pe Shadow, rînjind.

— Nu.

— Poți să ghicești, îi propuse Mad Sweeney, cu buzele purpurii și cu ochii săi albaștri încețoșați. Eu o să-ți spun dacă-i rece sau fierbinte.

— E vorba de palmare? întrebă Shadow.

— Nu-i.

— E vorba de un dispozitiv? Ceva din mînecă sau din altă parte, care aruncă monede, iar tu le prinzi?

— Nu-i nici asta. Mai vrea cineva whiskey?

— Am citit într-o carte despre modul în care poți să-ți acoperi palma cu latex, făcînd o pungă de culoarea pielii, ca să ascunzi în ea monede.

— Trist priveghi pentru Marele Sweeney, care a zburat ca o pasăre peste toată Irlanda și a mîncat creson în nebunia sa! Acum e mort și nu-l jelesc decît o pasăre, un cîine și un idiot!

— Nu mai am nici o idee, zise Shadow. Probabil că le luai de nicăieri, spuse el, dorind să fie sarcastic, dar văzu expresia de pe figura lui Sweeney și exclamă: Asta făceai! Le luai de nicăieri!

— Nu chiar de nicăieri, zise Mad Sweeney. Dar cam asta-i ideea. Le luam din visterie.

— Visterie, mormăi Shadow, începînd să-și amintească. Da.

— Trebuie doar s-o ai în minte, și atunci poți să iei din ea. E comoara soarelui. Se află acolo atunci cînd peste lume se întinde curcubeul. Sau atunci cînd e eclipsă sau în timp de furtună.

Și-i arătă lui Shadow cum se face.

De data asta, Shadow ținu minte.

Pe Shadow îl durea capul și își simțea limba ca și cum ar fi fost făcută din hîrtie de prins muște. Se uită, mijindu-și ochii, la lumina strălucitoare a zilei. Adormise cu capul pe masa din bucătărie. Era îmbrăcat, dar la un moment dat își scoase cravata neagră.

Coborî la morgă și fu ușurat — dar nu surprins — să descopere că John Doe stătea tot pe masa de îmbălsămare. Shadow luă sticla goală de Jameson Gold dintre

degetele cadavrului, care fuseseră cuprinse de înțepeneala morții, și o aruncă. Auzi pe cineva mergînd prin casă.

Cînd se întoarse, îl găsi pe domnul Wednesday stînd la masa din bucătărie. Mînca salata de cartofi care rămăsese într-o cutie de plastic, folosind o lingură de plastic. Purta un costum cenușiu-închis, o cămașă albă și o cravată de un cenușiu-intens, iar soarele dimineții se reflecta în acul de cravată din argint, ce avea forma unui copac. Cînd îl văzu pe Shadow, îi zîmbi.

— Shadow, băiete, mă bucur să te văd. Credeam că o să dormi o veșnicie.

— A murit Mad Sweeney, îi spuse Shadow.

— Am auzit. Mare păcat... Sigur, asta o să ni se întîmple tuturor, pînă la urmă.

Strînse o funie imaginară, cam la nivelul urechii, apoi își smuci gîtul într-o parte, scoase limba și-și bulbucă ochii. Pantomima aceea, deși scurtă, fusese impresionantă. Apoi dădu drumul funiei și afișă rînjetul său obișnuit.

— Vrei niște salată de cartofi?

— Nu vreau, îi răspunse Shadow, apoi aruncă o privire prin bucătărie și pe coridor. Nu știi unde sînt Ibis și Jacquel?

— Știu. O înmormîntează pe doamna Lila Goodchild. Cred că ar fi vrut să-i ajuți, dar le-am cerut să nu te trezească. Avem de străbătut un drum lung și o să șofezi.

— Plecăm?

— Imediat.

— Voiam să-mi iau rămas-bun.

— Oamenii exagerează cu despărțirile. Sînt convins că o să-i revedem înainte să se termine povestea asta.

Shadow observă — pentru prima oară după ce o văzuse în seara sosirii sale — pisicuța cea cafenie. Stătea încolăcită în coșul ei. Deschise ochii ei chihlimbarii și-l privi cum pleacă.

Și așa plecă Shadow din casa morților. Gheața înfășurase tufișurile și copacii înnegriți de iarnă, de parcă ar fi fost bandă izolatoare, făcînd arborii să arate ca în vis. Cărarea era alunecoasă.

Wednesday merse pînă la mașina cea albă a lui Shadow, care era parcată la marginea drumului. Fusese spălată de curînd, iar numerele de Wisconsin fuseseră înlocuite cu unele de Minnesota. Bagajul lui Wednesday se afla deja pe bancheta din spate. Wednesday descuie automobilul cu chei care erau identice celor pe care le avea Shadow în buzunar.

— O să conduc eu, spuse Wednesday. Tu n-o să fii bun de nimic încă vreo oră.

Merseră spre nord, avînd Mississippi în stînga, un pîrîu lat, argintiu, sub un cer cenușiu. Shadow văzu într-un copac desfrunzit de la marginea drumului un șoim imens, alb cu cafeniu, care se uită la ei cu o privire nebunească, apoi dădu din aripi și se înălță descriind cercuri lente.

Shadow își dădu seama că timpul petrecut în casa morților reprezentase doar o păsuire temporară. Începu deja să-l considere ceva ce i se întîmplase altcuiva, cu mult timp în urmă.

PARTEA A DOUA

Ainsel al meu*

* În cadrul paginii web www.frowl.org/gods/gods.html, pagină în care cititorii acestui roman își exprimă opiniile privind identitatea zeilor din carte, se sugerează că titlul acestei părți, My Ainsel, trebuie citit „my own self", adică „eu însumi".

Capitolul Nouă

Fără să mai menționăm făpturile
mitice din balast...

— Wendy Cope,
„Soarta polițistului"

Spre sfîrșitul după-amiezei, pe cînd mergeau prin Illinois, Shadow îi puse lui Wednesday prima întrebare. Văzuse pancarta pe care scria BINE AȚI VENIT ÎN WISCONSIN și spuse:

— Cine erau indivizii care m-au înhățat în parcare? Domnul Wood și domnul Stone. Cine erau?

Farurile mașinii luminau peisajul de iarnă. Wednesday decisese că nu vor merge pe șosele, pentru că nu știau de partea cui erau șoselele, așa că Shadow o luase pe drumuri lăturalnice. Nu-i păsa. Nu era convins că Wednesday era nebun.

— Niște derbedei. Membri ai opoziției. Ăia răii.

— Se pare că ei se considerau băieții cei buni.

— Sigur că se consideră băieții buni. Orice război adevărat a avut loc între două grupuri de oameni care erau convinse că au dreptate. Oamenii cu adevărat periculoși cred că fac numai și numai ce-i bine. Tocmai asta îi face periculoși.

— Dar tu? îl întrebă Shadow. Tu de ce faci ceea ce faci?

— Pentru că așa vreau, îi răspunse Wednesday, apoi rînji. Și *asta* e bine.

— Voi cum de-ați scăpat? Și ați scăpat cu toții?

— Am scăpat, îi răspunse Wednesday. Deși n-a lipsit mult s-o încurcăm. Dacă nu s-ar fi oprit să te înhațe pe tine, ne-ar fi capturat pe toți. Chestia asta i-a convins pe mulți dintre cei care se țineau deoparte că nu-s complet țicnit.

— Și cum ai scăpat?

Wednesday clătină din cap, înainte de a-l mustra:

— Nu te plătesc ca să-mi pui întrebări. Ți-am mai spus asta.

Shadow ridică din umeri.

Își petrecură noaptea într-un motel Super 8, la sud de La Crosse.

În ziua de Crăciun erau pe drum, îndreptîndu-se spre nord-est. Terenul agricol se transformase în păduri de pini. Orașele păreau să fie tot mai îndepărtate unul de altul.

Își mîncară prînzul de Crăciun tîrziu, în cursul după-amiezei, într-un restaurant care arăta ca o sufragerie, în partea de nord a Wisconsinului central. Shadow ciuguli fără nici un chef din friptura de curcan — era cam uscată —, care avea drept garnitură foarte mult sos de afine, roșu și dulce ca gemul, cartofi copți, tari ca lemnul, și mazăre din conservă, de un verde violent. După modul în care se repezi la mîncare și după felul în care se lingea pe buze, se părea că lui Wednesday îi plăcea. Mai mult, deveni vorbăreț o dată cu trecerea timpului — pălăvrăgea, glumea, iar cînd chelnerița veni mai aproape începu să flirteze cu ea, deși părea o fetiță care nu apucase să termine liceul.

— Scuză-mă, dragă, dar pot să te deranjez rugîndu-te să-mi mai aduci o cupă din ciocolata voastră fiebinte, care-i atît de delicioasă? Și sper că n-o să mă consideri obraznic dacă o să-ți spun că ai o rochie fermecătoare și care te avantajează. De sărbatoare, dar la modă.

Chelnerița, care purta o fustă în culori aprinse, verde cu roșu, cu paiete argintii strălucitoare, chicoti, se înroși

și zîmbi fericită, apoi se duse să-i aducă lui Wednesday o altă cană cu ciocolată fierbinte.

— Fermecătoare, zise Wednesday gînditor, uitîndu-se după fată. O avantajează.

Shadow își spuse că nu se referea la rochie. Wednesday își vîrî în gură ultima felie de curcan, își șterse barba cu șervețelul, apoi împinse farfuria deoparte.

— Aaah! Ce bine!

Privi în jur, în restaurantul familial. Se auzea discret muzică de Crăciun înregistrată pe bandă: băiatul tobosar nu aducea cadouri, *parupapom, rapappom pom, rappapom pom.*

— Unele lucruri se schimbă, zise deodată Wednesday. Însă oamenii... oamenii rămîn aceiași. Unele escrocherii durează o veșnicie, altele sînt înghițite curînd de timp și de lume. Înșelăciunea mea favorită nu mai e folositoare. Dar un număr surprinzător de escrocherii nu se sinchisesc de trecerea timpului — prizonierul spaniol, găinațul de porumbel, grupul de corbi (ăsta e un găinat de porumbel, dar cu un inel de aur în loc de portofel), cîntatul la scripcă...

— N-am auzit niciodată de cîntatul la scripcă, zise Shadow. Cred că de celelalte am auzit. Fostul meu coleg de celulă zicea că a făcut prizonierul spaniol. Era un escroc.

— Aha! exclamă Wednesday, iar ochiul său stîng sclipi. Cîntatul la scripcă este o înșelăciune frumoasă, chiar minunată. În forma sa cea mai pură este o escrocherie ce implică doi oameni. Se bazează pe lăcomie și pe invidie, ca toate marile înșelătorii. Poți întotdeauna să fraierești un om cinstit, dar înseamnă să muncești mult mai mult. Da... Sîntem într-un hotel, într-un han sau într-un restaurant bun, și acolo mănîncă un om — sărăcăcios, dar nu jalnic, un om căruia nu-i mai surîde norocul, dar care nu-i încă doborît. Să-i zicem Abraham. Cînd vine timpul să-și plătească nota — nu ceva ieșit din comun, cincizeci, șaptezeci și cinci de dolari —, ce

necaz! Unde-i e portofelul? Dumnezeule, probabil l-a lăsat la un prieten, în apropiere! Trebuie să se ducă să-și ia portofelul! Dar, dragă gazdă, zice Abraham, ține scripca mea cea veche ca garanție. E veche, după cum se vede, dar cu ea îmi cîștig pîinea.

Zîmbetul lui Wednesday cînd o văzu pe chelneriță apropiindu-se era larg și lacom.

— Ah, ciocolata fierbinte! Care mi-a fost adusă de îngerul Crăciunului! Spune-mi, dragă, poți să-mi mai aduci un pic din pîinea voastră delicioasă, cînd o să ai o clipă liberă?

Chelnerița — Shadow se întreba cîți ani avea: șaisprezece, șaptesprezece? — privi în podea, iar obrajii i se făcură stacojii. Puse ciocolata pe masă, cu mîinile tremurîndu-i, apoi se retrase la marginea încăperii, lîngă vitrina cu plăcinte, ce se rotea încet, și se uită de acolo la Wednesday. Apoi se strecură în bucătărie ca să-i aducă pîinea.

— Așa... Deci vioara — veche, fără nici o îndoială, și puțin cam jerpelită — e pusă înapoi în cutie, iar Abraham, cel fără de bani pentru moment, se duce să-și caute portofelul. Dar un domn bine îmbrăcat — care tocmai își terminase masa — a observat povestea și se apropie de patron, întrebîndu-l dacă poate să vadă și el vioara pe care a lăsat-o cinstitul Abraham. Sigur că poate. Patronul i-o dă, iar domnul bine îmbrăcat — să-i zicem Barrington — rămîne cu gura căscată, apoi își ia seama și o închide, după care examinează vioara plin de respect, ca un om căruia i s-a dat voie să intre într-un sanctuar și să cerceteze moaștele unui profet. „Asta e... trebuie să fie... nu, nu poate să fie... ba da, asta e... Doamne! Incredibil!", exclamă el și arată marca fabricantului, pe o fișie de hîrtie îngălbenită din interiorul viorii — dar, zice el, și-ar fi dat seama despre ce-i vorba și fără ea, după culoarea glanțului, după formă, după volută... Apoi Barrington scoate din buzunar o carte de vizită pe care scrie că-i un negustor de frunte în domeniul instrumentelor muzicale prețioase

și vechi. „Deci vioara asta e prețioasă?", întreabă patronul restaurantului. „Sigur că este", spune Barrington, „merită cel puțin o sută de mii de dolari, dacă nu mă înșel. Ca negustor, sînt dispus să plătesc cincizeci — ba nu, șaptezeci și cinci de mii de dolari, bani gheață, pentru un instrument atît de deosebit. Cunosc pe cineva de pe coasta de vest care ar cumpăra vioara chiar mîine, fără s-o vadă, dacă l-aș anunța printr-o telegramă, și ar plăti oricît aș cere". Apoi se uită la ceas și se albește la față. „Doamne! Abia dacă am timp să prind trenul! Domnule, vă rog să-i dați cartea mea de vizită proprietarului viorii cînd o să se întoarcă, pentru că eu trebuie să plec." Iar după aceste cuvinte Barrington dispare grăbit, știind că timpul și trenul nu așteaptă pe nimeni. Patronul restaurantului examinează vioara, curiozitatea sa fiind amestecată cu lăcomia, iar în minte începe să i se alcătuiască un plan. Minutele trec, iar Abraham nu se întoarce. Se face tîrziu și iată că intră pe ușă Abraham al nostru, scripcarul, jerpelit, dar mîndru. Ține în mînă un portofel, un portofel care a apucat zile mai bune, un portofel care n-a conținut mai mult de o sută de dolari nici în zilele cele mai bune, iar din el scoate banii ca să-și plătească masa și cere să i se înapoieze vioara. Patronul pune pe masă scripca, aflată în cutia ei, iar Abraham o ia în brațe ca o mamă ce-și leagănă pruncul. „Spuneți-mi", zice patronul (care are în buzunarul de la piept cartea de vizită a individului dispus să plătească cincizeci de mii de dolari, bani gheață), „cît valorează o asemenea vioară? Nepoata mea vrea să învețe să cînte la vioară, iar peste o săptămînă e ziua ei de naștere". „Să-mi vînd vioara?", zice Abraham. „N-o s-o vînd niciodată. O am de douăzeci de ani, am cîntat cu ea în fiecare stat al uniunii. Sincer vorbind, am dat pe ea cinci sute de dolari cînd am cumpărat-o." Patronul restaurantului își stăpîni zîmbetul și zise: „Cinci sute de dolari? Și dacă v-aș ofei o mie de dolari, plătibili imediat?". Scripcarul pare încîntat, apoi dezamăgit, și zice: „Dar, domnule, eu sînt violonist,

asta-i tot ce știu să fac. Scripca asta mă cunoaște și mă iubește, iar degetele mele o știu atît de bine, încît aș putea să cînt la ea și pe întuneric. Unde să găsesc un instrument atît de bun? O mie de dolari înseamnă mulți bani, dar e vorba de instrumentul cu care îmi cîștig existența. Nu-l vînd pentru o mie de dolari. Nici pentru cinci mii". Patronul vede că profitul său se spulberă în vînt, dar în afaceri trebuie să cheltuiești bani ca să cîștigi bani. „Opt mii de dolari", zice el. „Nu merită atît, dar am căpătat o slăbiciune pentru vioara asta. Îmi iubesc nepoata și vreau să-i fac pe plac." Abraham e gata să izbucnească în lacrimi la gîndul că o să-și piardă scripca îndrăgită, dar cum să refuze opt mii de dolari? Mai ales cînd patronul se duce la seif și scoate nu opt, ci *nouă* mii de dolari, în teancuri bine legate, gata să fie strecurate în buzunarul gol al scripcarului. „Sînteți un om bun", îi spune Abraham patronului. „Sînteți un sfînt! Jurați-mi că o să aveți grijă de vioara mea!", îi cere el, înainte de a-i da vioara împotriva voinței sale.

— Dar dacă patronul i-ar fi dat cartea de vizită a lui Barrington și i-ar fi spus lui Abraham că o să facă rost de o sumă frumușică? întrebă Shadow.

— Atunci am fi irosit degeaba banii pentru două prînzuri, răspunse Wednesday, apoi șterse sosul din farfurie cu o felie de pîine, pe care o mîncă plin de încîntare.

— Să vedem dacă am înțeles bine, zise Shadow. Deci Abraham pleacă mai bogat cu nouă mii de dolari. Apoi se întîlnește în parcarea de lîngă gară cu Barrington, împart banii, urcă amîndoi în Fordul lui Barrington și se duc în următorul oraș. Presupun că în portbagajul mașinii se află o ladă plină cu viori de o sută de dolari bucata.

— Eu am avut ambiția să nu plătesc niciodată mai mult de cinci dolari pe vreuna dintre ele, îi spuse Wednesday, apoi se întoarse spre chelneriță, care aștepta. Acum, draga mea, delectează-ne cu descrierea

somptuosului desert care ne este oferit de ziua de naștere a Domnului.

Apoi se uită la ea cu lăcomie, de parcă nimic din ce i-ar fi oferit fata nu s-ar fi comparat cu o mușcătură din ea însăși. Shadow se simți foarte stînjenit, avea impresia că se uita la un lup bătrîn care pîndea un pui de cerb prea mic ca să știe că trebuia s-o ia imediat la fugă, altfel oasele îi vor fi ciugulite de corbi.

Fata se înroși încă o dată și le spuse că desertul era plăcintă de mere à la mode — „adică împreună cu o lingură de înghețată de vanilie" —, prăjitură de Crăciun à la mode sau budincă roșie și verde. Wednesday o privi în ochi și-i spuse ca va încerca prăjitura de Crăciun à la mode. Shadow renunță la desert.

— Să revenim la înșelătorii, zise Wednesday. Cîntatul la scripcă a apărut cu vreo trei sute de ani în urmă. Iar dacă îți alegi fraierul cum se cuvine, poți să folosești chestia asta și în America de mîine.

— Parcă spuneai că escrocheria ta favorită nu se mai poate practica, zise Shadow.

— Așa am spus. Cîntatul la scripcă nu-i escrocheria mea favorită. Nu, favorita mea era cea numită Jocul Episcopului. Avea de toate: emoții, subterfugii, portabilitate, surpriză. Din cînd în cînd îmi spun că dacă aș face mici modificări...

Wednesday medită un moment, apoi clătină din cap.

— Nu, vremea ei a trecut. Să zicem că ne aflăm în anul 1920, într-un oraș de dimensiuni medii sau mari — Chicago, New York sau Philadelphia. Ne aflăm în magazinul unui bijutier. Un bărbat îmbrăcat ca un cleric — dar nu ca orice cleric, ci ca un episcop, în purpuriu — intră și alege un colier, o minunăție din diamante și perle, pe care îl plătește cu douăsprezece bancnote mototolite de cîte o sută de dolari. Pe bancnota de deasupra e o pată de cerneală verde. Proprietarul magazinului își cere scuze, dar trimite teancul de bancnote la banca din colțul străzii să fie verificate. Angajatul magazinului se întoarce curînd cu bancnotele. Banca a

declarat că nici una nu este falsă. Proprietarul magazinului își cere scuze din nou, episcopul reacționează amabil, înțelege problema, în lumea de astăzi există atîția indivizi fără dumnezeu și fără de lege, există atîta imoralitate și atît desfrîu, și femei nerușinate, iar acum, cînd lumea subterană s-a tîrît afară din canalele de scurgere și a căpătat viață pe ecranele cinematografelor, la ce te mai poți aștepta? Colierul e pus într-o cutie, iar proprietarul magazinului se străduiește să nu se întrebe de ce cumpără un episcop un colier de diamante în valoare de o mie două sute de dolari, nici de ce plătește cu bani gheață. Episcopul își ia un rămas bun-călduros și iese în stradă, unde un polițist spătos, cu figură cinstită de irlandez, își pune mîna lui grea pe umărul prelatului, spunîndu-i: „Soapy, pungașule, tot de trucurile tale vechi te ții?", apoi îl conduce înapoi în magazin. „Vă cer iertare, omul acesta a cumpărat ceva de la dumneavoastră?", întreabă polițistul. „Sigur că nu", zice episcopul. „Spuneți-i că n-am cumpărat nimic!" „Ba a cumpărat", răspunde bijuterierul. „A cumpărat un colier cu perle și cu diamante — și l-a plătit cu bani gheață." „Puteți să-mi arătați bancnotele?", întreabă polițistul. Iar bijutierul scoate cele douăsprezece hîrtii din sertarul casei și i le dă polițistului, care le ține la lumină și clatină din cap uimit. „Soapy, Soapy", zice el, „ăștia-s cei mai buni pe care i-ai făcut pînă acum! Ești un adevărat artist!". Pe figura episcopului apare un zîmbet de satisfacție. „Nu poți să dovedești nimic. Banca a spus că-s buni. Sînt verzișori adevărați", zice el. „Sînt convins că banca a spus că-s buni, dar cei de acolo n-au fost avertizați că Soupy Silvester e în oraș, nici că bancnotele de o sută de dolari care au fost plasate în Denver și în St. Louis erau de-o calitate ieșită din comun", răspunde polițistul, care bagă mîna în buzunarul episcopului și scoate colierul. „Marfă în valoare de o mie două sute de dolari, obținută în schimbul unor hîrtii care nu merită nici cincizeci de cenți", adaugă polițistul, care, evident, are înclinație spre filozofie. „Și

te-ai dat drept om al bisericii! Ar trebui să-ți fie rușine!", spune el ca încheiere și-i pune episcopului cătușe la mîini. Tuturor le este clar că episcopul nu-i episcop, iar polițistul pleacă împreună cu arestatul, nu înainte de a-i da bijutierului o chitanță atît pentru colier, cît și pentru dolarii falși, care reprezentau dovezi.

— Banii erau cu adevărat falși? întrebă Shadow.

— Bineînțeles că nu! Erau bancnote noi, luate direct de la bancă, dar pe două dintre ele fusese făcută cîte o pată de cerneală verde ca să fie ceva mai interesante.

Shadow sorbi din cafea. Era mai rea decît cea din închisoare.

— E clar că polițistul nu era polițist. Ce s-a întîmplat cu colierul?

— Era o dovadă, răspunse Wednesday, deșurubînd capacul solniței și turnînd un pic de sare pe masă. Bijutierul a primit o chitanță și a fost asigurat că va primi colierul înapoi după procesul lui Soapy, apoi a fost felicitat că s-a comportat ca un bun cetățean, ca urmare s-a gîndit deja la povestea pe care avea s-o spună a doua zi la club și a privit foarte mîndru de sine cum polițistul — care avea într-un buzunar cele douăsprezece bancnote de cîte o sută de dolari, iar în celălalt colierul cu diamante — îl scotea din magazin pe individul care pretinsese că-i episcop, îndreptîndu-se amîndoi către o secție de poliție în care nu aveau să ajungă niciodată.

Chelnerița se întoarse să strîngă masa.

— Spune-mi, draga mea, ești măritată? o întrebă Wednesday.

Fata clătină din cap.

— E uimitor că o tînără domniță atît de fermecătoare n-a fost încă răpită de nimeni, exclamă Wednesday, în timp ce trasa cu unghia în sarea de pe masă tot felul de semne, în formă de rune.

Chelnerița rămase pasivă lîngă el, amintindu-i lui Shadow nu de o ciută, ci de un pui de iepure prins în lumina farurilor unui camion, înțepenit din cauza fricii și a nehotărîrii. Wednesday întrebă apoi în șoaptă, atît

de încet, încît Shadow, care se afla la aceeași masă cu el, abia îl auzi:

— La ce oră termini lucrul?

— La nouă, răspunse fata și înghiți în sec. Cel mai tîrziu la nouă și jumătate.

— Și care-i cel mai bun motel din zonă?

— Există un Motel 6*, zise ea. Nu-i cine știe ce.

Wednesday îi atinse dosul palmei cu vîrful degetelor, lăsîndu-i grăunțe de sare pe piele. Fata nu se șterse.

— Pentru noi va fi un palat îl plăcerilor, îi murmură el, abia auzit.

Chelnerița se uită la el, își mușcă buzele, ezită, apoi dădu din cap și fugi la bucătărie.

— Fii serios, spuse Shadow. Nu pare să aibă vîrsta legală.

— Nu mi-a păsat niciodată de legi, îi zise Wednesday. Și am nevoie de ea, nu ca un scop în sine, ci ca să mă trezesc un pic. Chiar și regele David cunoștea rețeta cea mai ieftină ca să faci să curgă sînge fierbinte printr-un trup bătrîn să iei o fecioară și să nu te caute nimeni pînă dimineață.

Shadow se pomeni întrebîndu-se dacă fata care lucrase ca recepționeră de noapte în hotelul din Eagle Point fusese fecioară.

— Nu ți-e teamă să nu te pricopsești cu o boală? întrebă el. Și dacă o lași gravidă? Și dacă are un frate?

— Nu, îi răspunse Wednesday, nu mi-e teamă că o să mă aleg cu vreo boală. Nu se prind de mine. Din nefericire — nefericire doar în mare parte — oamenii ca mine nu-s fecunzi, așa că nu prea am urmași. Chestii de felul ăsta se întîmplau în vremurile de demult. Oricum, e posibil, deși-i greu de imaginat. Deci nici în privința asta nu-mi fac griji. Și multe fete au frați și

---

* Motel 6 — lanț de moteluri înființat în 1962, în care o cameră costa 6 dolari pe noapte; bineînțeles, prețurile au crescut de atunci.

taţi. Nu mă interesează. În nouăzeci şi nouă la sută din cazuri părăsesc oraşul înainte să se întîmple ceva.

— Deci rămînem aici peste noapte?

Wednesday îşi frecă bărbia şi zise:

— O să stau la Motel 6.

Apoi îşi vîrî mîna în buzunarul hainei şi scoase o cheie de uşă, de culoarea bronzului, de care era legat un cartonaş pe care fusese scrisă o adresă: *Calea Northridge nr. 502, ap. 3.*

— Pe tine te aşteaptă un apartament într-un oraş aflat departe de aici, zise el şi închise ochii pentru o clipă, apoi îi deschise, cenuşii, strălucitori şi saşii. Cursa Greyhound trece prin oraş peste douăzeci de minute. Opreşte la benzinărie. Uite-ţi biletul, spuse el şi împinse pe masă biletul împăturit.

Shadow îl luă şi se uită la el, apoi întrebă:

— Cine-i Mike Ainsel?

Acesta era numele trecut pe bilet.

— Tu eşti. Crăciun fericit!

— Unde-i Lakeside?

— Acolo unde va fi casa ta plină de fericire în lunile ce vor urma. Iar acum, pentru că lucrurile bune vin cîte trei de-o dată...

Wednesday scoase din buzunar un pachetel înfăşurat în ambalaj pentru cadouri şi-l împinse peste masă. Pachetul se opri lîngă sticla de ketchup, care avea la gură o pată neagră de sos uscat. Shadow nu se întinse să-l ia.

— Ei bine?

Shadow rupse fără nici un chef ambalajul roşu din hîrtie şi scoase la iveală un portofel cafeniu din piele de vită, lucios de mult ce fusese folosit. Se vedea că-i aparţinuse cuiva. În interiorul lui se afla un permis de conducere, pe care era fotografia lui Shadow, dar pe numele lui Michael Ainsel şi cu o adresă din Milwaukee, un MasterCard pe numele M. Ainsel şi douăzeci de bancnote noi de cincizeci de dolari. Shadow închise portofelul şi-l puse în buzunar, apoi zise:

— Mulțumesc.

— Consideră-l o primă de Crăciun. Acum o să te conduc pînă la autobuz. O să-ți fac cu mîna în timp ce o să pleci spre nord călare pe ogarul cenușiu.

Ieșiră din restaurant. Shadow nu-și închipuise că se lăsase un asemenea ger în ultimele ore. Era prea frig ca să mai ningă. Un frig agresiv. Era o iarnă urîtă.

— Wednesday... Ambele escrocherii despre care mi-ai vorbit — cea cu vioara și cea cu episcopul, cu episcopul și cu polițistul...

Ezită, încercînd să-și definească gîndurile, să se concentreze asupra lor.

— Ce-i cu ele?

Shadow găsi ceea ce căuta.

— Ambele sînt escrocherii pentru doi oameni. Cîte un tip de fiecare parte. Ai avut un partener?

Respirația lui Shadow se transforma în aburi, iar acesta își făgădui că atunci cînd va ajunge în Lakeside o să cheltuiască o parte din prima sa de Crăciun ca să-și cumpere cea mai călduroasă și mai groasă haină de iarnă pe care o va găsi.

— Da, îi răspunse Wednesday. Da, am avut un asociat. Unul mai tînăr. Dar, vai, zilele acelea au trecut. Uite benzinăria și, dacă ochiul nu mă înșală, uite și autobuzul.

Mașina semnaliza ca să intre în parcare.

— Adresa e prinsă de cheie, zise Wednesday. Dacă întreabă cineva, eu sînt unchiul tău și răspund la numele neobișnuit de Emerson Borson. Să mă aștepți în Lakeside, nepoate Ainsel. O să vin după tine în mai puțin de-o săptămînă. Vom călători împreună. Vom vizita oamenii pe care trebuie să-i vizitez. Între timp, stai potolit și ferește-te de necazuri.

— Și mașina mea? întrebă Shadow.

— O să am grijă de ea. Distrează-te bine în Lakeside, îi ură Wednesday, apoi îi întinse mîna, iar Shadow i-o strînse; mîna lui Wednesday era mai rece decît cea a unui cadavru.

— Doamne! exclamă Shadow. Ești rece!

— Cu cît o să mă joc mai repede de-a animalul cu două spinări cu puștoaica din restaurant, într-o cameră din fundul Motelului 6, cu atît va fi mai bine, răspunse Wednesday, apoi întinse cealaltă mînă și-l strînse de umăr pe Shadow.

Shadow trăi un moment amețitor de dublă viziune: îl vedea pe bărbatul încărunțit din fața sa, care-l strîngea de umăr, dar mai vedea pe cineva: o mulțime de ierni, sute și sute de ierni, și un bărbat cenușiu, cu pălărie cu boruri mari, care umbla din așezare în așezare, privind pe ferestre la lumina focului, la bucuria și la viața arzătoare pe care nu va putea niciodată s-o atingă, cu atît mai puțin s-o simtă...

— Du-te, zise Wednesday, cu un mormăit plin de siguranță. Totul e bine și va fi bine

Shadow îi arătă șoferiței biletul.

— O zi a naibii de potrivită pentru o călătorie, zise ea, după care adăugă cu o oarecare satisfacție răutăcioasă: Crăciun fericit!

Autobuzul era aproape gol.

— Cînd o să ajungem în Lakeside? întrebă Shadow.

— Peste două ore. Poate un pic mai mult. Se vorbește că vine un ger teribil, spuse femeia, apoi apăsă cu degetul pe un comutator și ușa mașinii se închise, scoțînd un fîșîit.

Shadow merse pînă la jumătatea autobuzului, își lăsă scaunul pe spate și începu să se gîndească. Mișcarea mașinii și căldura îl toropiră și, înainte să-și dea seama, adormi.

În pămînt și sub pămînt. Semnele de pe pereți aveau culoarea roșu a lutului umed: amprente de mîini, urme de degete și, ici-colo, desene grosolane de animale, oameni și păsări.

Focul mai ardea, iar omul-bizon încă stătea în cealaltă parte a focului, privindu-l pe Shadow cu ochi mari, ca niște bazine de lut negru. Buzele de bizon, mărginite

de păr cafeniu, nu se mișcară atunci cînd glasul de bizon zise:

— Ei, Shadow? Tot nu crezi?

— Nu știu, răspunse Shadow.

Își dădu seama că nici gura lui nu se mișcase. Cuvintele schimbate de ei doi nu fuseseră vorbite, oricum nu în modul în care știa Shadow că se vorbește.

— Ești adevărat?

— Crede, zise omul-bizon.

— Ești... începu Shadow, apoi ezită, iar în cele din urmă întrebă: Ești zeu?

Omul-bizon întinse mîna în flăcările focului și scoase un vreasc care ardea. Ținu vreascul de mijloc. Flăcări albastre și galbene îi linseră mîna roșie, dar n-o arseră.

— Asta nu-i o țară pentru zei, spuse omul-bizon.

Dar nu omul-bizon vorbise. Shadow știa, în visul său, că vorbise focul, că trosnetul pălălaiei și fîlfîitul flăcărilor îi vorbiseră lui Shadow în locul acela întunecat de sub pămînt.

— Țara asta a fost adusă din adîncurile oceanului de un cufundar, zise focul. A fost țesută din propria-i substanță de un păianjen. A fost găinățată de un corb. Este trupul unui părinte căzut, oasele sale sînt munții, ochii săi sînt lacurile.

— Acesta este o țară a viselor și a focului, spuse flacăra.

Omul-bizon puse tăciunele înapoi în foc.

— De ce-mi spuneți toate astea? întrebă Shadow. Eu nu sînt important. Eu nu sînt nimic. Am fost un antrenor bun, un bandit ratat și poate că n-am fost un soț atît de bun pe cît credeam... Cum pot s-o ajut pe Laura? îl întrebă el pe omul-bizon. Vrea să fie iarăși vie. I-am făgăduit că o s-o ajut. Îi datorez asta.

Omul-bizon nu spuse nimic. Arătă către tavanul peșterii. Shadow se uită într-acolo. Printr-o deschizătură aflată mult deasupra venea o rază subțire de lumină slabă, de iarnă.

— Să urc acolo? întrebă Shadow, care-și dorea să i se răspundă măcar la o întrebare. Trebuie să urc acolo?

Visul îl cuprinse, ideea devenind însuși lucrul, iar Shadow fu strivit între stînci și pămînt. Era ca o cîrtiță care încerca să-și croiască drum prin pămînt, ca un viezure care urca prin pămînt, ca un hîrciog ce împingea pămîntul din calea sa, ca un urs, dar pămîntul era prea tare, prea dens, iar el începu să gîfîie, curînd nu mai putu să meargă mai departe, să sape și să se cațăre, și știu că avea să moară în adîncurile lumii.

Puterea sa nu era suficientă. Eforturile sale deveniră tot mai slabe. Știa că trupul său călătorea într-un autobuz încălzit, ce trecea prin păduri înghețate, dar știa că, dacă avea să înceteze să respire acolo, sub lume, atunci avea să înceteze să respire și în autobuz, unde respirația sa devenise deja grea, gîfîitoare.

Se trudea și împingea, cu tot mai puțină vlagă, fiecare mișcare consumînd aer prețios. Fusese prins în capcană: nu putea să meargă mai departe, nici nu putea să se întoarcă pe unde venise.

— Să ne tîrguim, zise vocea, în mintea sa.

— Cum să mă tîrguiesc? întrebă Shadow. Nu am nimic.

Simțea deja în gură gustul lutului, dens și mocirlos.

Apoi adăugă:

— În afară de mine. Mă am pe mine, nu-i așa?

O clipă, se păru că tot universul își ținu răsuflarea.

— Mă ofer pe mine, zise el.

Răspunsul fu imediat. Stîncile și pămîntul care-l înconjurau începură să-l apese pe Shadow, să-l strîngă atît de tare, încît îi stoarseră și ultima fărîmă de aer din plămîni. Apăsarea deveni dureroasă și se exercită din toate părțile. Shadow atinse zenitul durerii și rămase acolo, știind că nu poate îndura mai mult, iar în clipa aceea chinul încetă, iar Shadow reuși să respire din nou. Lumina de deasupra sa deveni mai întinsă.

Fusese împins către suprafață.

Cînd avu loc următoarea opintire a pămîntului, Shadow se lăsă dus de ea. De data asta simți că e împins în sus.

Durerea provocată de această ultimă contracție uimitoare era incredibilă. Shadow se simțea strivit, zdrobit și împins printr-o crăpătură din stîncă, oasele îi fură sfărîmate, iar carnea i se transformă în ceva lipsit de formă. Iar cînd gura și capul strivit îi ieșiră din gaură, Shadow începu să țipe, copleșit de teamă și de durere.

În timp ce țipa se întreba dacă făcea asta și în lumea treziei, dacă țipa în timp ce dormea în autobuz.

Cînd contracția finală se încheie, Shadow se afla pe sol, cu degetele înfipte în pămîntul roșu.

Se împinse în mîini și se așeză, își șterse pămîntul de pe față și se uită la cer. Se lăsase crepusculul, un crepuscul lung, purpuriu, iar stelele apăreau una cîte una, mai strălucitoare și mai vii decît oricare stele pe care le văzuse sau și le imaginase vreodată.

— În curînd vor cădea, zise vocea flăcării, venind din spatele său. Vor cădea, și oamenii stelelor se vor întîlni cu oamenii pămîntului. Printre ei vor fi eroi și oameni care ucid monștri și care aduc cunoștințe, dar nici unul dintre ei nu va fi zeu. Aici e un loc nepotrivit pentru zei.

Un curent de aer șocant de rece îi atinse fața lui Shadow, iar acesta se simți ca și cum ar fi fost cufundat într-o apă înghețată. O auzi pe șoferiță spunînd că au ajuns în Pinewood și că „oprim aici timp de zece minute, apoi pornim din nou la drum, cei care vor să fumeze sau să-și dezmorțească picioarele să profite de ocazie".

Shadow coborî din mașină. Autobuzul parcase lîngă o altă benzinărie rurală, asemănătoare celei din care plecaseră. Șoferița ajută două adolescente să urce, punîndu-le valizele în compartimentul pentru bagaje.

— Mergeți la Lakeside, nu-i așa? întrebă șoferița cînd îl văzu pe Shadow.

Acesta îi răspunse, somnoros, că așa era.

— E un oraș *bun*, zise femeia. Uneori mă gîndesc că, de-ar trebui să mă mut, m-aș stabili în Lakeside. E cel mai frumos oraș pe care l-am văzut vreodată. Locuiți de mult timp acolo?

— E prima mea vizită.

— Să mîncați un pateu la Mabel pentru mine.

Shadow decise să nu-i ceară lămuriri, dar o întrebă:

— Am vorbit cumva în somn?

— Eu nu v-am auzit, îi răspunse femeia, apoi se uită la ceas și zise: Să ne întoarcem în autobuz. O să vă anunț cînd ajungem în Lakeside.

Cele două fete care urcaseră în Pinewood — nici una dintre ele nu părea să aibă mai mult de paisprezece ani — se așezaseră pe scaunele din fața lui. Ascultîndu-le fără să vrea, Shadow deduse că erau prietene, nu surori. Una dintre ele nu știa aproape nimic despre sex, dar știa multe despre animale, lucrase sau petrecuse mult timp într-un adăpost pentru animale, pe cînd cealaltă nu era interesată de animale și, înarmată cu sute de informații strînse de pe Internet sau din programele zilnice ale televiziunilor, își închipuia că știe multe despre sexualitatea umană. Shadow o asculta cu o facinație îngrozită și amuzată pe fata care-și închipuia că-i o deplină cunoscătoare a lumii și care descria amănunțit felul în care poți folosi tablete Alka-Seltzer* ca să practici sex oral.

Apoi Shadow încetă să mai fie atent, ignorînd totul, cu excepția zgomotelor de pe drum, și auzind doar din cînd în cînd fragmente de conversație.

Goldie e un cîine bun, e un retriever de rasă, dacă tata ar fi de acord, el dă din coadă de fiecare dată cînd mă vede.

---

* Alka-Seltzer — medicament lansat în 1931, o combinație de aspirină cu praf de copt, bun împotriva durerilor de cap și de stomac; se prezintă sub forma unor tablete efervescente.

E Crăciun, o să mă lase să folosesc autovehiculul pentru zăpadă.

Poți să-ți scrii numele cu limba pe o parte a sculei lui.

Îmi lipsește Sandy.

Da, și eu îi simt lipsa.

S-a anunțat că în noaptea asta vor fi cincisprezece centimetri, dar exagerează, întotdeauna exagerează în privința vremii și nimeni nu le telefonează...

Apoi frînele autobuzului scrîșniră, șoferița strigă „Lakeside!", iar ușa se deschise. Shadow le urmă pe fete în parcarea puternic luminată a unui magazin video și a unui salon de bronzat, care era și stație pentru autobuzele Greyhound. Aerul era îngrozitor de rece, dar de-un rece proaspăt, care-l trezi. Shadow privi luminile orașului, ce se întindeau spre sud și spre vest, apoi suprafața albă a lacului înghețat, dinspre est.

Fetele rămaseseră în parcare, bătînd din picioare și frecîndu-și mîinile de zor. Una dintre ele, cea mai mică, îi aruncă o privire lui Shadow și zîmbi stînjenită atunci cînd își dădu seama că o văzuse uitîndu-se la el.

— Crăciun fericit! le ură Shadow.

— Da, răspunse cealaltă fată, care avea probabil un an mai mult decît prima. Crăciun fericit și dumneavoastră.

Fata avea păr roșu ca morcovul și nas cîrn, acoperit cu sute de pistrui.

— Aveți un oraș frumos, le spuse Shadow.

— Nouă ne place, spuse cea mai tînără, cea căreia îi plăceau animalele, apoi zîmbi timidă scoțînd la iveală benzi albastre de cauciuc întinse peste dinții din față. Semănați cu cineva, zise ea pe un ton grav. Sînteți fratele sau fiul cuiva?

— Alison, tare proastă mai ești! zise prietena ei. Orice om este fiul cuiva sau fratele cuiva.

— Nu asta am vrut să spun, zise Alison.

Lumina farurilor îl cuprinse pe toți într-o clipă albă, strălucitoare. Dincolo de faruri se afla o dubă cu o mamă

în ea; fetele urcară de îndată, cu bagaje cu tot, și-l lăsară pe Shadow singur în parcare.

— Tinere! Pot să te ajut cu ceva? îl întrebă pe Shadow un bătrîn care stătea în ușa magazinului de aparatură video și-și scotea cheile din buzunar. Magazinul nu-i deschis de Crăciun, dar am venit să primesc autobuzul și să mă asigur că-i totul în regulă. Nu pot să stau liniștit dacă vreun suflet sărman are necazuri de Crăciun.

Era suficient de aproape pentru ca Shadow să-i vadă figura bătrînă, dar plină de mulțumire, figura unui om care sorbise din oțetul vieții și descoperise, în timp, că-i de fapt whiskey, și încă un whiskey bun.

— Puteți să-mi dați numărul companiei locale de taxiuri? îl rugă Shadow.

— Pot, răspunse bătrînul, dar la ora asta a serii Tom e în pat și chiar dacă o să-l trezești n-o să obții mare lucru, pentru că l-am văzut mai devreme la Buck Stops Here* și era foarte vesel. Chiar foarte vesel. Unde vrei să te duci?

Shadow îi arătă cartonașul cu adresa, legat de cheia de ușă.

— Da, e la zece, poate douăzeci de minute de mers, dincolo de pod. Nu-i nici o plăcere pe frigul ăsta, iar cînd nu știi unde te duci drumul pare mai lung — ai remarcat chestia asta? Prima dată durează o veșnicie, iar după aceea doar o clipă.

— Da, îl aprobă Shadow. Nu m-am gîndit niciodată la treaba asta, dar cred că-i adevărată.

Bătrînul dădu din cap, iar fața i se strîmbă într-un rînjet.

— Ce naiba, doar e Crăciunul! O să te duc pînă acolo cu Tessie.

Shadow îl urmă pe bătrîn pînă la drum, unde era parcată o mașină veche cu două locuri. Arăta ca un

---

* Buck Stops Here — Buck poposește aici, în lb. engleză; „buck" înseamnă și dolar.

automobil cu care se mîndreau gangsterii prin Furtunoșii Ani Douăzeci. În lumina becurilor cu neon, părea să fie verde, dar la fel de bine părea să fie roșie.

— Asta-i Tessie, zise bătrînul și o mîngîie cu mîndrie de proprietar pe capotă, acolo unde aceasta începea să se arcuiască peste roata din față.

— Ce marcă e? întrebă Shadow.

— E o Wendt Phoenix. Marca Wendt a dispărut în 1931, a fost cumpărată de Crysler, dar noii proprietari n-au mai fabricat alte mașini Wendt. Harvey Wendt, cel care înființase compania, era un tip de aici. S-a dus în California și s-a sinucis în '41 sau în '42. Mare tragedie...

Mașina mirosea a piele și a fum vechi de țigară — nu un miros proaspăt, ci ca și cum multă lume ar fi fumat atîtea țigări și trabuce în mașina aceea în decursul anilor, încît mirosul de tutun ars devenise o parte a materialului automobilului. Bătrînul răsuci cheia de contact și Tessie porni de la prima încercare.

— Mîine o s-o duc în garaj, o s-o acopăr cu o husă și o să stea acolo pînă la primăvară. Adevărul e că n-ar fi trebuit să merg cu ea acum, cu atîta zăpadă.

— Nu merge bine pe zăpadă?

— Merge foarte bine. Nu-i bine s-o folosesc din cauza sării care-i aruncată pe drum. Frumusețile astea vechi ruginesc mai iute decît ți-ai închipui. Vrei să te duc direct sau să-ți fac marele tur al orașului la lumina lunii?

— Nu vreau să vă deranjez...

— Nici un deranj. Cînd o să ajungi la vîrsta mea, o să fii mulțumit de orice clipă de somn. Cînd am noroc, pot să dorm cinci ore pe noapte — mă tot trezesc, iar gîndurile mă tot frămîntă... Se pare că am uitat ce înseamnă să fii om educat. Mă numesc Hinzelmann*.

---

* Hinzelmann este un kobold care a bîntuit castelul Hudenmülen; spre deosebire de ceilalți kobolzi, care sînt răi,

Poți să-mi spui Richie, dar oamenii de pe aici îmi spun doar Hinzelmann. Ți-aș strînge mîna, dar am nevoie de două mîini ca s-o conduc pe Tessie. Ea știe cînd nu-i acord suficientă atenție.

— Mike Ainsel, se recomandă Shadow. Mă bucur să te cunosc, Hinzelmann.

— O să dăm ocol lacului. Facem marele tur, zise Hinzelmann.

Strada Principală — cea pe care se aflau — era o stradă frumoasă chiar și pe timp de noapte, părea de modă veche, în cel mai bun înțeles al cuvîntului — de parcă în ultima sută de ani oamenii ar fi avut mereu grijă de ea, refuzînd să renunțe la ceva ce le plăcea.

Hinzelmann îi arătă cele două restaurante ale orașului, în timp ce treceau prin fața lor (un restaurant german și altul care era în parte grecesc, în parte norvegian, și care oferea cîte o clătită fiecărui consumator); îi arătă brutăria și biblioteca („Se zice că un oraș nu-i oraș fără o bibliotecă. Poate să-și zică oraș, dar, dacă n-are bibliotecă, nu-l crede nimeni"). O încetini pe Tessie cînd trecu prin fața bibliotecii, astfel încît Shadow s-o poată privi. Lămpi vechi cu gaz pîlpîiau la ușa de la intrare, iar Hinzelmann, mîndru, îi atrase atenția lui Shadow asupra lor.

— A fost construită prin 1870 de John Henning, baronul local al cherestelei. Voia s-o numească Biblioteca Memorială Henning, dar după moartea lui a început să i se spună Biblioteca Lakeside și cred că așa o să-i rămînă numele pentru vecie. Nu-i o frumusețe?

N-ar fi fost mai mîndru nici dacă ar fi construit-o el însuși. Clădirea îi amintea lui Shadow de un castel, și-i spuse bătrînului ce impresie îi lăsase.

— Ai dreptate, îl aprobă Hinzelmann. Cu turnulețe și tot restul. Hanning voia să arate astfel pe dinafară. În interior există încă lambriurile originale, din lemn

---

Hinzelmann e amabil cu cei care se poartă frumos cu el și spune povești fermecătoare.

de pin. Miriam Shultz vrea să le scoată și să modernizeze interiorul, dar clădirea figurează într-un registru al locurilor istorice, iar ea nu poate să facă nimic.

Ocoliră capătul de sud al lacului. Orașul înconjura apa, care se afla la zece metri sub nivelul drumului. Shadow vedea petice mate de gheață albă ce pluteau pe suprafața lichidului, dar ici-colo existau și ochiuri de apă lucitoare, în care se reflectau luminile orașului.

— Se pare că apa e pe cale să înghețe, zise el.

— E înghețată de o lună, îi răspunse Hinzelmann. Peticele mate sînt troiene de zăpadă, iar cele sclipitoare sînt gheață. Lacul a înghețat imediat după Ziua Recunoștinței, într-o singură noapte geroasă. O gheață netedă ca sticla. Pescuiești la copcă, domnule Ainsel?

— N-am pescuit niciodată.

— E cel mai bun lucru pe care-l poate face un om. Nu din cauza peștelui pe care-l prinzi, ci a păcii sufletești cu care te întorci acasă la sfîrșitul zilei.

— O să țin minte asta, îi făgădui Shadow, în timp ce privea lacul prin geamul lui Tessie. Se poate merge pe gheață?

— Poți să mergi pe ea. Poți să mergi și cu mașina, deși eu n-aș risca. E ger de șase săptămîni, dar trebuie să recunoaștem că lacurile îngheață mai tare și mai iute în Wisconsinul de nord decît aici. Odată eram la vînătoare de căprioare — asta a fost acum treizeci, patruzeci de ani — și am tras într-un țap, l-am ratat, iar el a tulit-o prin pădure. Mike, asta se întîmpla la capătul de nord al lacului, în apropiere de locuința ta. Era cel mai frumos căprior pe care-l văzusem vreodată, de douăzeci de puncte, mare cît un mînz, zău dacă te mint! Eu eram mai tînăr și mai iute decît sînt acum și mi-am spus că o să văd urmele căpriorului, pentru că în anul acela începuse să ningă dinainte de Halloween, iar atunci era Ziua Recunoștinței și pe pămînt se așternuse zăpadă curată, proaspătă. Aveam impresia că animalul se îndrepta spre lac, cuprins de panică. Doar un nebun se apucă să alerge după un căprior, dar asta și eram, un nebun care alerga după el, și l-am văzut stînd în apa adîncă de vreo douăzeci de centimetri și uitîndu-se la

mine. Chiar în clipa aceea soarele a fost acoperit de un nor și a început înghețul — cred că temperatura scăzuse cu vreo cincisprezece grade Celsius în zece minute, zău dacă te mint. Iar cerbul ăla voia să fugă și nu putea să se miște. Apa înghețase în jurul lui. Eu m-am dus încet la el. Se vedea că încerca să fugă, dar că-l cuprinsese gheața. N-am fost în stare să împușc un animal lipsit de apărare, care nu putea s-o tulească. Și ce fel de om aș fi fost dacă aș fi făcut un asemenea lucru? Așa că am luat pușca și am tras un singur cartuș, dar în aer. Zgomotul a fost suficient ca să-l facă pe țap să-și iasă la propriu din piele. Și-a lăsat pielea și cornițele prinse în gheață și a fugit înapoi în pădure, roz ca un pui de șoarece abia fătat și tremurînd din toate încheieturile. Mi-a părut atît de rău pentru el, încît am vorbit cu membrele Cercului de Tricotat al Doamnelor din Lakeside să-i facă o haină călduroasă pentru iarnă, iar ele i-au tricotat un costum de lînă dintr-o singură bucată, ca să nu moară degerat. Și am glumit un pic, pentru că fetele i-au tricotat un costum din lînă portocalie, ca să nu tragă nici un vînător în el. Vînătorii din părțile astea poartă haine portocalii în timpul sezonului de vînătoare, îi explică bătrînul. Dacă îți închipui că mint, o să-ți demonstrez că nu-i așa. Din ziua aia am pe peretele camerei mele de zi cornițele căprioarului.

Shadow izbucni în rîs, iar bătrînul zîmbi ca un artist satisfăcut. Apoi opri în fața unei clădiri din cărămidă, cu căptușeală de lemn, de care fuseseră prinse beculețe aurii de sărbătoare, ce clipeau prietenos.

— Aici e numărul cincizeci și doi, zise Hinzelmann. Apartamentul trei trebuie să fie la etaj, în partea cealaltă, cu vedere spre lac. La revedere, Mike.

— Mulțumesc, domnule Hinzelmann. Pot să vă dau ceva pentru benzină?

— Spune-mi doar Hinzelmann. Și nu-mi ești dator nici un bănuț, Crăciun fericit din partea mea și a lui Tessie.

— Chiar nu vreți să acceptați nimic?

Bătrînul se scărpină în bărbie și zise:

— Iată cum o să facem. Cîndva, în timpul săptămînii viitoare, o să trec pe la tine și o să-ți vînd niște bilete pentru loteria noastră. Pentru opere de caritate. Acum, tinere, du-te la culcare.

Shadow zîmbi și-i ură:

— Hinzelmann, îți doresc un Crăciun fericit!

Bătrînul îi strînse mîna lui Shadow cu o mînă cu încheieturile înroșite, tare și bătătorită ca o ramură de stejar.

— Fii atent cum mergi pe alee, pentru că-i alunecoasă. Ușa se vede de aici, e acolo, în lateral. O să aștept în mașină pînă o să văd că ai ajuns cu bine. Fă-mi un semn cînd o să fii gata să intri, și atunci o să plec.

Apoi ținu motorul pornit pînă cînd Shadow ajunse cu bine la scara de lemn aflată într-o parte a casei și descuie ușa apartamentului, apoi o deschise larg. Shadow ridică degetul mare spre bătrînul care aștepta în Wendtul Tessie — gîndul că exista o mașină care avea nume îl făcu să zîmbească —, iar Hinzelmann și Tessie țîșniră din loc și se îndreptară către pod.

Shadow închise ușa. În încăpere era frig, camera avea mirosul oamenilor care plecaseră ca să-și trăiască viața în altă parte, mirosea a ceea ce mîncaseră și visaseră aceștia. Shadow descoperi termostatul și-l potrivi la douăzeci și două de grade Celsius, apoi se duse în bucătărie, verifică sertarele, deschise frigiderul de culoarea fructului de avocado, dar acesta era gol. În privința frigiderului nu avu nici o surpriză. Măcar acesta mirosea a curat, nu a mucegai.

Alături de bucătărie se afla un dormitor mic, în care se găsea doar o saltea, iar alături de acesta se afla cea mai îngustă baie din lume, ocupată în cea mai mare parte de boxa dușului. În toaletă era un chiștoc vechi, care făcuse apa cafenie. Shadow trase apa.

Găsi într-un dulap pături și cearșafuri și făcu patul. Apoi își scoase pantofii, haina și ceasul și se urcă în pat îmbrăcat, întrebîndu-se cît timp o să dureze pînă o să se încălzească.

Stinsese lumina și în casă se așternuse tăcerea, se auzeau doar bîzîitul frigiderului și un radio care cînta undeva în clădire. Zăcea în întuneric, întrebîndu-se dacă faptul că dormise în autobuz împreună cu foamea, cu frigul, cu patul cel nou și cu nebunia din ultimele săptămîni nu-l vor face să rămînă treaz toată noaptea.

În tăcerea aceea auzi ceva pocnind ca o împușcătură. O creangă, își zise el, sau gheața. Afară era ger.

Se întrebă cît timp va avea de așteptat pînă cînd Wednesday avea să vină după el. O zi? O săptămînă? Indiferent cît timp avea să dureze așteptarea aceea, trebuia să se concentreze asupra vreunui lucru, trebuia să înceapă să se antreneze, să exerseze trucurile sale cu monede pînă cînd o să devină un adevărat expert (*exersează-ți trucurile*, îi șopti o voce în minte, o voce care nu era a lui, *pe toate, cu excepția celui pe care ți l-a arătat sărmanul Mad Sweeney, care a murit din cauza gerului și pentru că a fost uitat. Nu și trucul ăla. Oh, nu și acela!*).

Orașul ăsta era un oraș bun. Simțea acest lucru.

Se gîndi la visul său — dacă fusese un vis — din prima noapte petrecută în Cairo. Se gîndi la Zorya... și cum o mai chema? Sora de la miezul nopții.

Apoi se gîndi la Laura.

Iar faptul că se gîndise la ea deschise o fereastră din mintea sa. Putea s-o vadă. Putea, într-un fel, s-o vadă.

Laura se găsea în Eagle Point, în curtea din spatele casei imense a mamei ei.

Stătea în frig — pe care nu-l mai simțea sau pe care-l simțea tot timpul —, stătea în afara casei pe care o cumpărase mama ei în 1989, cu banii de asigurare primiți după ce Harvey McCabe*, tatăl Laurei, murise în urma unui atac de cord în timp ce se scremea pe

---

* Avînd în vedere că pe tatăl Laurei îl cheamă McCabe, iar în articolul din ziar despre moartea Laurei se vorbește despre Laura Moon, putem considera că numele de familie al lui Shadow este Moon; prenumele său nu ne este destăinuit.

closet; privea înăuntru, cu mîinile ei reci apăsate pe geam, iar respirația ei nu-l aburea; o privea pe mama ei, și pe surorile ei, și pe copiii și pe soții surorilor ei, care veniseră din Texas ca să-și petreacă acasă Crăciunul... Laura era afară, în întuneric, și nu se putea împiedica să se uite.

Ochii lui Shadow se umplură de lacrimi, iar el se suci în pat.

Se simțea ca un om indiscret; încercă să se gîndească la altceva, privi lacul întins în fața sa, peste care bătea vîntul ce venea dinspre regiunile arctice, își simți degetele ca și cum ar fi fost acoperite de promoroacă, de o sută de ori mai reci decît cele ale unui cadavru...

Apoi începu să respire mai rar. Auzea șuierul vîntului, un vaiet amarnic în jurul casei, și, pentru o clipă avu impresia că înțelege spusele vîntului.

Dacă tot trebuia să fie undeva, putea foarte bine să fie în locul acela, își spuse el înainte să adoarmă.

O conversație ce avea loc în acest timp

Dingdong.

— Donșoara Crow?

— Da.

— Donșoara Samantha Black Crow*?

— Da.

— Doamnă, vreți să-mi răspundeți la cîteva întrebări?

— Sînteți polițiști? Ce sînteți?

---

* Black Crow — cioară neagră, în lb. engleză.

— Mă numesc Town. Colegul meu este domnul Road*. Investigăm dispariția a doi dintre colegii noștri.

— Cum se numeau?

— Poftim?

— Spuneți-mi cum îi cheamă. Vreau să știu cum îi cheamă. Pe colegii dumneavoastră. Spuneți-mi numele lor și s-ar putea să vă ajut.

— Bine... Numele lor sînt domnul Stone și domnul Wood. Acum pot să vă pun cîteva întrebări?

— Băieți, voi vă alegeți numele după ceea ce vedeți? „Tu o să fii domnul Trotuar, el e domnul Covor, salută-l pe domnul Avion."

— Foarte amuzant! Prima întrebare: vrem să știm dacă l-ați văzut pe bărbatul acesta. Puteți să păstrați fotografia.

— Oho! Din față și din profil, cu număr dedesubt! Ce-a făcut?

— În urmă cu cîțiva ani a fost amestecat, ca șofer, în jefuirea băncii dintr-un orășel. Cei doi colegi ai lui au decis să păstreze bișțarii doar pentru ei și au fugit fără să-i dea nimic. El s-a înfuriat, i-a găsit și a fost gata să-i omoare cu mîinile goale. Statul a încheiat o înțelegere cu indivizii pe care i-a bătut. Cei doi au depus mărturie împotriva lui. Shadow s-a ales cu șase ani de închisoare. A făcut trei. Părerea mea e că asemenea indivizi trebuie încuiați, iar cheia aruncată.

— Știți, n-am auzit niciodată pe cineva care să folosească această expresie în viața adevărată. Nu cu glas tare.

— Ce expresie, donșoară Crow?

— Bișțari. Nu-i un cuvînt pe care-l folosesc oamenii. Poate doar în filme. Nu în viața adevărată.

— Ăsta nu-i un film, donșoară Crow.

— Black Crow. Sînt donșoara Black Crow. Prietenii îmi spun Sam.

---

* Town — oraș; road — drum, în lb. engleză.

— Bine, Sam. Să revenim la individ...

— Voi nu sînteți prietenii mei. Trebuie să-mi spuneți donșoara Black Crow.

— Uite ce-i, pramatie cîrnă...

— Liniștește-te, domnule Road. Sam — scuzați, doamnă, adică donșoara Black Crow — vrea să ne ajute. E un cetățean care sprijină legea.

— Doamnă, știm că l-ați ajutat pe Shadow. Ați fost văzută împreună cu el într-o Chevy Nova albă. V-a dus cu mașina. V-a plătit prînzul. A spus ceva care ar putea să ne ajute în investigațiile noastre? Doi dintre oamenii noștri cei mai buni au dispărut.

— Nu l-am întîlnit niciodată.

— L-ați întîlnit. Vă rog să nu faceți greșeala să ne credeți proști. Nu sîntem proști.

— Eu întîlnesc o mulțime de oameni. Poate l-am întîlnit și am uitat.

— Doamnă, e în folosul dumneavoastră să cooperați cu noi.

— Altfel o să mă prezinți prietenilor tăi, domnul Călău și domnul Penthothal*?

— Doamnă, deloc nu vă ușurați situația.

— Serios? Îmi pare rău. Mai vreți ceva de la mine? Pentru că-s gata să vă spun „Pa, pa", să închid ușa și să vă las să vă duceți la domnul Mașină și să plecați de aici.

— Doamnă, am înregistrat lipsa dumneavoastră de cooperare.

— Atunci, pa, pa!

Click.

---

* Thiopental de sodiu sau penthothal de sodiu — anestezic folosit, printre altele, în timpul execuțiilor prin injecție letală.

Capitolul Zece

O să-ți povestesc orice secret
Dar despre trecutul meu o să te mint
Trimite-mă dar la culcare pe veci.

— Tom Waits, „Tango Till They're Sore"*

O întreagă viață în beznă, înconjurat de mizerie, asta visa Shadow în prima lui noapte în Lakeside. O viață de copil, cu mult timp în urmă și foarte departe, într-o țară de dincolo de ocean, în țara de unde răsare soarele. Dar viața aceea nu conținea nici o rază de soare, doar întuneric ziua și orbire naptea.

Nimeni nu-i vorbea. Auzea voci omenești, din afară, dar nu înțelegea vorbirea oamenilor mai bine decît înțelegea strigătul bufniței sau lătratul cîinilor.

Își aminti — sau crezu că-și amintește — că într-o noapte, cu o jumătate de viață în urmă, intrase, în liniște, una dintre făpturile acelea mari și nu-l lovise, nici nu-l hrănise, ci-l trăsese la pieptul ei și-l îmbrățișase. Femeia mirosea frumos. Picături fierbinți de apă picaseră de pe fața ei pe a lui. El se speriase și țipase puternic, cuprins de teamă.

Ea îl pusese de îndată jos, pe paie, și ieșise din colibă, închizînd ușa în urma ei.

---

* Tango pînă o să le pară rău, în lb. engleză.

El își aminti clipa aceea și o prețui, așa cum își amintea dulceața miezului verzei, gustul acru al prunelor, rontăitul merelor și aroma încîntătoare, cu o nuanță de grăsime, a peștelui fript.

Iar acum văzu fețe la lumina focului, care se uitau toate la el, privind cum era condus pentru prima oară afară din colibă — de fapt, și singura dată. Deci așa arătau oamenii. Crescut în beznă, nu văzuse niciodată fețe. Totul era nou pentru el. Și ciudat. Lumina focului îi îndureră ochii. Ceilalți îi puseră o funie de gît și-l traseră către locul în care-l aștepta omul.

Iar cînd prima sabie fu ridicată în lumina focului, din mulțime izbucniră urale. Copilul din beznă începu să rîdă împreună cu mulțimea, fericit și liber.

Apoi lama coborî.

Shadow deschise ochii și-și dădu seama că-i era frig și-i era foame și se găsea într-un apartament în care pe partea interioară a geamurilor se așternuse un strat de gheață. Respirația lui, care înghețase, își spuse el. Se ridică din pat, fericit că nu se dezbrăcase. Cînd trecu pe lîngă fereastră, întinse un deget și-l frecă de geam, simțind cum gheața se strînge sub unghia sa, apoi se topește, devenind apă.

Încercă să-și amintească visul, dar nu-și aminti decît de chin și de întuneric.

Își puse pantofii. Se gîndi să se ducă pe jos pînă în centrul orașului, să meargă peste podul de la capătul de nord al lacului — dacă reținuse bine geografia localității. Își puse jacheta subțire, amintindu-și că-și făgăduise să-și cumpere o haină călduroasă de iarnă, deschise ușa apartamentului și păși pe scara de lemn. Frigul îi tăie răsuflarea. Trase aer în piept și simți cum fiecare fir de păr din nări îi îngheață și devine rigid. De pe scară văzu foarte bine lacul: pete neregulate, cenușii, înconjurate de o întindere albă.

Venise gerul, plimbarea nu putea fi plăcută, dar era sigur că avea să ajungă în oraș fără prea mare bătaie de cap. Ce spusese aseară Hinzelmann? O plimbare de

zece minute. Iar Shadow era solid. Putea să meargă repede și să se încălzească.

O luă spre sud, îndreptîndu-se către pod.

Începu curînd să tușească, o tuse seacă, provocată de aerul rece care-i ajunsese în plămîni. Apoi începură să-l doară urechile, fața și buzele, după aceea îl dureră picioarele. Își vîrî adînc mîinile lipsite de mănuși în buzunarele hainei și-și strînse degetele la un loc, încercînd să găsească un pic de căldură. Se pomeni amintindu-și poveștile lui Low Key Lyesmith despre iernile din Minnesota — mai ales aceea despre un vînător care se urcase într-un copac, fiind fugărit de un urs în timpul unui ger cumplit; individul își luase sula în mînă și pișase un șuvoi de urină galben, arcuit, care înghețase bocnă înainte să atingă pămîntul; după care vînătorul alunecase de-a lungul pișatului înghețat, tare ca piatra, și fugise. Amintirea poveștii îi provocă un zîmbet și o altă tuse seacă, dureroasă.

Pas după pas după pas. Shadow privi în urmă. Clădirea în care locuia nu era atît de departe pe cît se așteptase.

Își dădu seama că greșise mergînd pe jos. Dar se afla deja la o distanță de trei, patru minute de apartament, se vedea deja podul de peste lac. I se părea mai potrivit să se ducă spre el decît să se întoarcă acasă. (Și acasă ce să facă? Să cheme un taxi cu telefonul care nu mergea? Să aștepte primăvara? Își aminti că în apartament nu avea pic de hrană.)

Continuă să meargă, încercînd să-și dea seama ce temperatură era. Minus douăzeci și cinci de grade Celsius? Minus treizeci? Poate minus patruzeci, punctul ăla ciudat al termometrului unde Celsius și Fahrenheit spuneau același lucru. Poate că nu era chiar atît de frig. Dar vîntul își avea contribuția lui la frig, iar vîntul bătea puternic și fără încetare, suflînd peste lac, venind tocmai din Arctica, pe deasupra Canadei.

Shadow își aminti cu regret de încălzitoarele chimice pentru mîini și pentru picioare. Își dorea să le fi avut și acum.

Mergea deja de vreo zece minute, dar podul nu părea să fie mai aproape. Înghețase prea tare ca să mai tremure. Îl dureau ochii. Chestia asta nu era un simplu ger, era science fiction! Era o povestire a cărei acțiune se petrecea pe fața întunecată a lui Mercur, povestire scrisă pe vremea cînd se credea că Mercur are o față întunecată. Era o poveste care avea loc pe Pluto, planeta stîncoasă unde soarele e doar una dintre stele, care se deosebește de celelalte doar prin faptul că lucește ceva mai puternic în beznă. Locul ăsta se deosebea doar un pic de cele în care aerul se aduce în butoaie și curge precum berea.

Mașinile care treceau din cînd în cînd pe lîngă el păreau ireale, păreau nave cosmice, grămezi înghețate de metal și sticlă, locuite de oameni îmbrăcați mai călduros decît el. În mintea lui începu să răsune un cîntec care-i plăcuse foarte mult mamei sale — „Walking in a Winter Wonderland"* — și începu și el să fredoneze melodia aceea, cu buzele strînse, mergînd în ritmul ei.

Picioarele lui nu mai simțeau nimic. Shadow se uită la pantofii săi negri de piele, la șosetele subțiri de bumbac, și începu să se gîndească serios că s-ar putea alege cu degerături.

Nu mai era de glumă. Trecuse de prostie, depășise granița și pătrunsese în teritoriul chestiilor grave, de douăzeci și patru de carate, tip Doamne-de-data-asta-chiar-am-încurcat-o! Hainele lui păreau din plasă sau din dantelă, vîntul sufla prin ele, îi înghețа oasele și măduva din oase, îi înghețа genele ochilor, îi înghețа

---

* „Mergînd prin Țara Minunilor Iernii"; este vorba de refrenul melodiei „Winter Wonderland", compuse în 1934 de F. Bernard și R. B. Smith.

locul cald de sub boașe, care se retrăsese în cavitatea pelviană.

Continuă să mergi, își spuse el. *Continuă să mergi. Pot să mă opresc și să beau o găleată de aer cînd o să ajung acasă.* În minte începu să-i răsune un cîntec al formației Beatles, și-și reglă pasul ca să păstreze ritmul. Abia cînd ajunse la referen își dădu seama că fredona melodia „Help"*.

Mai avea puțin pînă la pod. Apoi trebuia să-l traverseze, după care mai avea zece minute de mers pînă la magazinele din partea de vest a lacului — poate chiar ceva mai mult...

O mașină neagră trecu pe lîngă el, se opri, apoi dădu înapoi, într-un nor cețos de fum de eșapament, și se opri lîngă el. Geamul se lăsă în jos, iar căldura și aburul dinăuntru ce ieșiră pe fereastră se amestecară cu gazele de eșapament, alcătuind o răsuflare de dragon care înconjură mașina.

— Vă simțiți bine? întrebă polițistul din automobil.

Prima reacție, instinctivă, a lui Shadow fu să răspundă *da, totul e bine, mulțumesc, domnule polițist.* Dar era prea tîrziu pentru așa ceva, astfel încît spuse:

— Cred că am înghețat. Mă duceam în Lakeside să-mi cumpăr mîncare și haine, dar am subestimat lungimea drumului.

Asta fusese propoziția pe care și-o alcătuise în minte, dar își dădu seama că reușise să îngaime doar „îîînghețat", urmat de un zgomot neinteligibil. Adăugă:

— Regret. Frig. Regret.

Polițistul deschise ușa din spate a mașinii și zise:

— Urcați aici imediat și încălziți-vă. Da?

Shadow intră recunoscător în automobil, se așeză pe banchetă și-și frecă mîinile, încercînd să nu se sinchisească de degetele degerate de la picioare. Polițistul se întoarse pe locul său, iar Shadow îl privi prin grila de

---

* Help — ajutor, în lb. engleză.

metal, încercînd să nu se gîndească la vremea cînd fusese ultima oară pe bancheta din spate a unei mașini de poliție, nici să nu remarce că portierele nu aveau clanțe în interior, și să se concentreze la frecatul mîinilor ca să le readucă la viață. Îl durea fața, îl dureau degetele înroșite, iar la căldură începură să-l doară și degetele de la picioare. Asta era semn bun, își zise Shadow.

Polițistul puse mașina în mișcare, apoi zise fără să se întoarcă spre Shadow, doar vorbind ceva mai tare:

— Scuzați-mă că vă spun, dar a fost o prostie să faceți așa ceva. N-ați ascultat nici un buletin meteorologic? Sînt minus treizeci și cinci de grade Celsius. Doar Dumnezeu știe cît e și frigul produs de vînt, probabil că se ajunge la minus patruzeci de grade, minus cincizeci, deși, după opinia mea, cînd ai de-a face cu minus treizeci și cinci de grade nu mai contează frigul produs de vînt.

— Mulțumesc, zise Shadow. Mulțumesc că ați oprit. Vă sînt foarte recunoscător.

— O femeie din Rhinelander* s-a dus în dimineața asta să dea de mîncare la păsări, îmbrăcată doar în halat și în papuci de pluș. A înghețat, a înghețat literalmente pe trotuar. Acum e la terapie intensivă. S-a spus în dimineața asta la televizor. Sînteți nou venit în oraș.

Fusese un fel de întrebare, la care știa dinainte răspunsul.

— Am sosit aseară cu autobuzul. Intenționam să-mi cumpăr azi niște haine calde, mîncare și o mașină. Nu mă așteptam la un asemenea ger.

— Da, zise polițistul, și pe mine m-a luat prin surprindere. Eram prea ocupat cu încălzirea globală. Eu sînt Chad Mulligan, șeful poliției din Lakeside.

— Mike Ainsel.

— Bună, Mike. Te simți ceva mai bine?

---

* Rhinelander — localitate din Wisconsin, SUA.

— Un pic.

— Unde vrei să te duc mai întîi?

Shadow își puse mîinile în curentul de aer cald, care-i provocă durere la degete, apoi și le trase. Fiecare lucru la timpul său.

— Nu poți să mă lași în centru?

— Nici nu vreau să aud. Cu excepția cazului în care ai vrea să te ajut să fugi după ce ai jefuit o bancă, o să te duc bucuros oriunde ai nevoie. Consideră ca aceasta este mașina de bun-venit a orașului.

— Și de unde mi-ai sugera să încep?

— Ai venit aseară.

— Exact.

— Ai luat micul dejun?

— Încă nu.

— Păi, cu asta mi se pare că trebuie să începem, zise Mulligan.

Ajunseseră deja pe pod și se îndreptau către partea de nord-vest a orașului.

— Asta-i Strada Principală, spuse polițistul, iar aici se află piața, adăugă el, cotind la dreapta.

Chiar și în vreme de iarnă piața era impresionantă, dar Shadow își dădu seama că locul acela era menit să fie văzut vara. Atunci ar fi fost o vîltoare de culori, de maci, irișI, flori de toate soiurile, iar coroana mesteacănului din colțul pieței ar fi alcătuit un pavilion verde și argintiu. Acum piața era lipsită de culoare, frumoasă cît poate fi un schelet, avea ghivecele pentru flori goale, fîntîna fusese închisă pe timpul iernii, iar clădirea din gresie a primăriei era acoperită de zăpadă.

— Iar aici, încheie Chad Mulligan, oprind mașina lîngă o clădire veche cu vitrină din vestul pieței, aici e restaurantul lui Mabel.

Apoi coborî din mașină și-i deschise ușa lui Shadow. Cei doi își lăsară capetele în jos, din cauza gerului și a vîntului, grăbindu-se să ajungă pe trotuar și să intre în încăperea încălzită, plină de miros de pîine proaspătă, de plăcinte, de supă și de bacon.

Localul era aproape gol. Mulligan se așează la o masă, iar Shadow se așează în fața sa, bănuind că Mulligan încerca să afle ce-i cu străinul apărut în oraș. La fel de bine se putea ca șeful poliției să fie ceea ce părea să fie: un om prietenos, bun, dornic să fie de folos.

O femeie năvăli spre masa lor. Nu era grasă, ci *mare*, o femeie solidă de peste șaizeci de ani, cu părul vopsit.

— Salut, Chad, zise ea. Cred că, dacă o să te gîndești bine, o să vrei o ciocolată fierbinte, îi sugeră ea, întinzîndu-le două meniuri în folie de plastic.

— Fără frișcă deasupra, acceptă el. Mabel mă cunoaște foarte bine, îi spuse el lui Shadow. Tu ce vrei, amice?

— O ciocolată fierbinte mi se pare ceva grozav, răspunse Shadow. Și aș fi fericit să aibă deasupra niște frișcă.

— Foarte bine, zise Mabel. Trăiește periculos, dragule. Chad, nu vrei să mă prezinți? Tînărul acesta e un nou polițist?

— Încă nu, spuse Chad Mulligan, într-o lucire a dinților săi albi. Acesta-i Mike Ainsel. A venit în Lakeside aseară. Acum vă rog să mă scuzați, zise el și se duse în fundul încăperii, intrînd pe ușa pe care scria POINTERI; pe ușa alăturată scria SETTERI*.

— Ești noul locatar din apartamentul de pe Calea Northridge. Clădirea bătrînului Pilsen. Ah, da, zise ea, bucuroasă. Știu cine ești! Hinzelmann a trecut pe aici azi-dimineață ca să-și mănînce pateul zilnic și mi-a povestit totul. Băieți, vreți doar ciocolată sau vreți să vă uitați și la meniul pentru micul dejun?

— Eu vreau un mic dejun, zise Shadow. Ce-i mai bun?

---

* Joc de cuvinte, cele două rase de cîini (pointer și setter) sînt prepelicari, dar denumirile pot sugera în primul caz ceva care arată cu un indicator, în al doilea caz cineva care se așază.

— Totul e bun, răspunse Mabel. Eu fac mîncarea. Dar acesta-i locul cel mai din sud și cel mai din est locuit de yoopie și de aceea aici poți să găsești pateuri. Sînt deosebit de bune. Calde și sățioase. Sînt specialitatea mea.

Shadow nu avea idee ce-i un pateu, dar zise că i-ar plăcea, iar Mabel reveni peste cîteva clipe cu o farfurie pe care se afla ceva ce arăta ca o plăcintă acoperită cu aluat deasupra. Partea inferioară era înfășurată într-un șervețel de hîrtie. Shadow luă plăcinta ținînd-o de șervețel și mușcă din ea. Era caldă și umplută cu carne, cartofi, morcovi și ceapă.

— E primul pateu pe care-l mănînc, zise el. E într-adevăr bun.

— Pateurile astea țin de specificul yoopie, îi explică Mabel. Doar în apropiere de Ironwood mai poți să găsești așa ceva. Au fost aduse de oamenii din Cornwall care au venit să muncească la minele de fier.

— Yoopie?

— Din partea de sus a peninsulei. Upper Peninsula. U.P, Yoopie. E vorba de bucata aceea din nord-estul Michiganului.

Șeful poliției se întorse, își luă ciocolata fierbinte și sorbi din ea.

— Mabel, zise el, l-ai obligat pe tînărul acesta drăguț să mănînce unul dintre pateurile tale?

— E bun, îi spuse Shadow, care descoperise în pateul fierbinte o aromă savuroasă.

— Pateurile astea se duc direct în burtă, zise Chad Mulligan, bătîndu-se pe abdomen. Te încălzesc. Foarte bine. Ziceai că ai nevoie de o mașină?

Își scoase scurta și se văzu că era un bărbat costeliv, dar cu burta rotundă ca un măr. Părea obosit și competent, semăna mai mult cu un mecanic decît cu un polițist.

Shadow dădu din cap, avînd gura plină.

— Bine. Am dat niște telefoane. Justin Liebowitz își vinde jeepul, vrea patru mii de dolari pentru el, dar o

să se mulțumească și cu trei. Familia Gunther se străduiește de opt luni să-și vîndă Toyota 4-Runner, e o chestie tare urîtă, dar în momentul ăsta cred că-s dispuși să te plătească, numai să le-o iei de pe alee. Iar dacă nu-ți pasă că-i urîtă, atunci poți să faci o afacere bună. Am folosit telefonul din toaleta bărbaților, i-am lăsat un mesaj lui Missy Gunther la Agenția Imobiliară Lakeside, dar nu era acolo, probabil că se coafează la Sheila.

Shadow mesteca pateul, care îi părea în continuare la fel de bun. Era uluitor de sățios. Ți se depunea pe coaste, ar fi spus mama sa. Ți se depunea pe coaste.

— Deci, zise Chad Mulligan, șeful poliției, ștergîndu-și spuma de ciocolată de pe buze, cred că o să ne oprim apoi la Hennings Farm and Home Supplies ca să-ți cumperi o garderobă adevărată de iarnă, iar după aceea o să trecem pe la Dave's Finest Food ca să-ți umpli cămara, iar apoi o să te duc pînă la Agenția Imobiliară Lakeside. Dacă o să poți să le dai imediat o mie pentru mașină, o să-i faci fericiți, altfel o să fie de acord cu cinci sute pe lună, în patru rate lunare. E o mașină urîtă, după cum ți-am spus, dar dacă puștiul lor n-ar fi vopsit-o în purpuriu ar fi valorat zece mii de dolari, e o mașină de nădejde, eu cred că ai nevoie de așa ceva ca să poți umbla iarna.

— Frumos din partea ta, îi zise Shadow. Dar n-ar trebui să prinzi delincvenți în loc să-i ajuți pe nou-veniți? Nu că m-aș plînge, Doamne ferește!

— Toți îi spunem asta, zise Mabel, chicotind.

Mulligan dădu din umeri și spuse fără pic de emfază:

— E un oraș bun. N-am prea multe necazuri. Pot să prind întotdeauna pe cineva care depășește viteza legală în interiorul orașului — și ăsta-i un lucru bun, din moment ce leafa îmi e plătită din amenzi. În serile de vineri sau de duminică mai găsești persoane care se îmbată și-și bat perechea — iar vinovații sînt de ambele sexe, te rog să mă crezi. Bărbați și femei. Dar aici e un

oraș liniștit. Oamenii mă cheamă atunci cînd cineva și-a uitat cheile în mașină. Cînd latră vreun cîine. În fiecare an sînt prinși vreo doi puști de liceu care au ascuns marijuana în rufărie. Cazuri grave din punct de vedere polițienesc n-au mai fost aici de vreo cinci ani, de cînd Dan Schwartz s-a îmbătat și și-a împușcat rulota, apoi a pornit pe Strada Principală în scaunul lui cu rotile, agitîndu-și pușca și strigînd că o să împuște pe oricine o să-i stea în cale pentru ca să nu-l împiedice nimeni să ajungă pe autostradă. Cred că voia să se ducă la Washington să-l împuște pe președinte. Mă apucă rîsul de fiecare dată cînd mi-l amintesc pe Dan mergînd pe autostradă în scaunul lui cu rotile, avînd în spate un panou pe care scrie „Delincventul meu juvenil o regulează pe studenta ta onorabilă". Îți aduci aminte, Mabel?

Femeia dădu din cap, strîngînd din buze. Se părea că ei povestea nu i se părea la fel de amuzantă ca lui Mulligan.

— Și ce-ai făcut? întrebă Shadow.

— Am discutat cu el. Mi-a dat pușca. A dormit la închisoare. Dan nu-i băiat rău, era doar beat și supărat.

Shadow își plăti micul dejun și, în ciuda protestelor cam cu jumătate de gură ale lui Chad, plăti și ambele ciocolate.

Hennings Farm and Home Supplies era o clădire de mărimea unui depozit aflată în sudul orașului, unde se vindeau de toate, de la tractoare la jucării (jucăriile, împreună cu ornamentele de Crăciun, se vînduseră deja). Magazinul era plin cu cei care-și făceau cumpărăturile de după Crăciun. Shadow o recunoscu pe cea mai tînără dintre fetele care stătuseră în fața lui în autobuz. Se ținea după părinții ei. Shadow îi făcu semn cu mîna, iar ea îi oferi, ezitînd, un zîmbet cu benzi de cauciuc albastru. Shadow se întrebă cum avea să arate fata peste zece ani.

Probabil la fel de frumoasă ca și casiera de la Hennings Farm and Home, care îi scană cumpărăturile cu un dispozitiv manual de stabilire a prețului și care

părea în stare să încaseze și costul unui tractor dacă ar fi venit cineva cu un asemenea lucru.

— Zece perechi de izmene, zise fata. Vă încotoșmănați, comentă ea, care arăta ca o vedetă de cinema.

Shadow se simți din nou ca la cincisprezece ani, incapabil să-și găsească vorbele, ca un prost. Nu zise nimic în timp ce casiera înregistra cizmele termice, mănușile, puloverele și haina matlasată cu fulgi de gîscă.

Nu avea nici un chef să plătească folosind cartea de credit pe care i-o dăduse Wednesday ca s-o testeze. Nu putea să facă asta din moment ce șeful poliției era alături, așa că plăti totul cu bani gheață. Apoi își luă bagajele și se duse la toaletă. Se întoarse de acolo îmbrăcat cu multe dintre cumpărăturile sale.

— Arăți bine, fîrtate, îi zise Mulligan.

— Cel puțin îmi țin de cald, îi răspunse Shadow.

Cînd ajunseră afară, în parcare, simțea că trupul său avea suficientă căldură, cu toate că vîntul rece îi ardea pielea feței.

La invitația lui Mulligan, își puse sacoșele cu cumpărături pe bancheta din spatele mașinii de poliție și călători pe scaunul din dreapta șoferului.

— Și cu ce te ocupi, domnule Ainsel? întrebă șeful poliției. Ești un tip solid. Ce profesie ai? O s-o practici în Lakeside?

Inima lui Shadow începu să bată mai iute, dar vocea îi rămase calmă.

— Lucrez pentru unchiul meu. Cumpără și vinde tot felul de lucruri, prin toată țara. Eu fac munca brută.

— Te plătește bine?

— Facem parte din aceeași familie. Știe că nu-l fur. Și învăț cîte ceva despre comerț. Pînă o să-mi dau seama ce vreau să fac cu adevărat.

Cuvintele alunecaseră convingătoare din gura lui, se strecuraseră ca un șarpe. În clipa aceea știa totul despre Mike Ainsel și-i plăcea de Mike Ainsel. Mike Ainsel nu avusese problemele pe care le avusese Shadow. Ainsel

nu fusese căsătorit. Mike Ainsel nu fusese interogat niciodată într-un marfar, de domnul Wood și de domnul Stone. Televizorul nu-i vorbise niciodată lui Mike Ainsel („Vrei să vezi țițele lui Lucy?", întrebă o voce în mintea sa). Mike Ainsel nu avusese coșmaruri și nu credea că vine furtuna.

Shadow își umplu coșul la Dave's Finest Food cu de toate: lapte, ouă, pîine, mere, brînză, prăjituri. Doar de mîncare. O să facă adevăratele cumpărături mai tîrziu. În timp ce el mergea prin magazin, Chad Mulligan saluta oamenii și li-l prezenta pe Shadow.

— Acesta este Mike Ainsel, stă în apartamentul care a rămas gol din casa bătrînului Pilsen. Cel din spate.

Shadow nu încerca să țină minte numele. Se mulțumea să strîngă mîini și să zîmbească. Transpirase, nesimțindu-se în largul său în magazinul bine încălzit, din cauză ce era îmbrăcat cu hainele etanșe pe care abia le cumpărase.

Chad Mulligan îl duse cu mașina pînă dincolo de stradă, la Agenția Imobiliară Lakeside. Missy Gunther, cu părul proaspăt coafat, nu avea nevoie să-i fie prezentat Mike Aisel, știa exact cine era. Da, amabilul domn Borson, unchiul Emerson al lui Mike, fusese pe aici, ce om drăguț, da, acum șase sau opt săptămîni, și închiriase un apartament la etaj în casa bătrînului Pilsen. Nu-i o vedere să-ți vină să mori? Scumpule, așteaptă pînă la primăvară, noi sîntem norocoși, multe dintre lacurile din partea asta a lumii devin de-un verde-aprins vara, din cauza algelor, de-ți întorc stomacul pe dos, dar lacul nostru, de 4 Iulie, poți practic *să bei* din el, iar domnul Borson a plătit chiria în avans pe un an, cît despre Toyota 4-Runner, nu-i vine să creadă că Mulligan și-a amintit de ea, da, ar fi încîntată să scape de ea. Sincer vorbind, s-a împăcat deja cu gîndul că o să i-o dea lui Hinzelmann drept rabla anului și o să solicite să fie scutită de taxe, nu că mașina ar fi *o rablă*, nici vorbă, nu, a fost mașina fiului ei înainte să se ducă

la școală în Green Bay, da, asta e, a vopsit-o într-o zi în purpuriu, ha, ha, spera că lui Mike Ainsel îi plăcea purpuriul, iar dacă nu-i plăcea, nu-l condamna pentru asta...

Șeful poliției își ceru scuze și o întrerupse în mijlocul litaniei:

— Se pare că trebuie să mă întorc la serviciu. Mă bucur că te-am cunoscut, Mike, zise el și mută sacoșele cu cumpărături ale lui Shadow pe bancheta din spate a camionetei lui Missy Gunther.

Missy îl duse pe Shadow cu mașina pînă la locuința ei. Pe alee se afla un automobil de teren, mai vechi. Zăpada acoperise jumătate din automobil cu un alb orbitor, în timp ce restul rămăsese de-un purpuriu pe care doar un tip care se droga foarte zdravăn și foarte des ar fi fost în stare să-l considere atrăgător.

Dar mașina porni de la prima cheie, dispozitivul pentru încălzire funcționa — deși a fost nevoie ca motorul să meargă vreo zece minute cu încălzitorul dat la maximum, pentru ca frigul insuportabil din interiorul mașinii să se transforme într-unul obișnuit. Între timp, Missy Gunther îl conduse pe Shadow în bucătăria sa — să-i scuze neorînduiala, dar după Crăciun cei mici își lasă jucăriile peste tot, iar ea nu s-a îndurat să-i certe, nu vrea să mănînce niște curcan rămas de la prînz? Atunci, cafea, va dura doar o clipă să fiarbă una proaspătă — iar Shadow luă o mașină de jucărie mare, roșie, de pe un scaun de la fereastră și se așeză, în timp ce Missy Gunther îl întrebă dacă și-a cunoscut vecinii, iar Shadow mărturisi că nu-i cunoscuse.

Fu informat, în timp ce se făcea cafeaua, că existau alți patru locatari ai clădirii — pe cînd familia Pilsen locuia acolo, aceasta ocupa apartamentul de la parter și închiria cele două etaje de deasupra, iar acum apartamentul lor fusese luat de o pereche de tineri, domnul Holz și domnul Neiman, ei sînt o pereche, înțelegeți ce vreau să spun cînd zic *pereche*, domnule Ainsel, Doamne, avem de toate soiurile aici, mai multe decît soiurile

de copaci din pădure, deși majoritatea celor de felul ăsta se duc în Madison sau în Orașele Gemene*, dar sincer vorbind, nu-i pasă nimănui ce fac ei. Se duc în Key West în cursul iernii, se reîntorc în aprilie, o să-i întîlnească atunci. Asta-i treaba cu Lakeside, e un oraș bun. Chiar alături de domnul Ainsel locuiesc Marguerite Olsen și băiețelul ei, o doamnă tare dulce, dulce de tot, dar a avut o viață grea, iar ea e dulce ca o prăjitură și lucrează la *Lakeside News*. Nu-i cel mai interesant ziar din lume, dar, sincer vorbind, Missy Gunther era de părere că era exact așa cum le plăcea celor mai mulți oameni din zonă.

Oh, zise ea și-i turnă cafea, își dorea doar ca domnul Ainsel să vadă orașul vara sau la sfîrșitul primăverii, cînd înfloresc liliacul, merii și vișinii, ea credea că nu mai există nimic atît de frumos în lume.

Shadow îi dădu un avans de cinci sute de dolari, se urcă în mașină și porni în marșarier ca să iasă din curtea din față și să ajungă în stradă. Missy Gunther îi bătu în geamul din față.

— Asta-i pentru tine, zise ea. Eram gata să uit — și îi întinse un plic galben deschis. E un fel de glumă. L-am tipărit cu cîțiva ani în urmă. Să nu te uiți imediat.

Shadow îi mulțumi, apoi conduse cu grijă, întorcîndu-se în oraș. Alese drumul care ocolea lacul. Își dori să-l vadă primăvara, vara sau toamna. Nu se îndoia că era foarte frumos.

În zece minute ajunse acasă.

Parcă mașina în stradă și urcă pe scările exterioare pînă în apartamentul său friguros. Își despachetă cumpărăturile, puse mîncarea în cămară și în frigider, apoi deschise plicul pe care i-l dăduse Missy Gunther.

---

* Twin Cities (în orig.) — denumire sub care sînt cunoscute orașele Minneapolis și St. Paul, care sînt despărțite de o distanță de 15 km, dar care constituie o zonă urbană unitară.

Conținea un pașaport. Cu copertă albastră, plastifiată, iar înăuntru o confirmare că *Michael Ainsel* (numele fusese adăugat cu scrisul de mînă foarte clar al lui Missy Gunther) era cetățean al orașului Lakeside. Pe pagina următoare se afla o hartă a localității. Restul consta din cupoane de reduceri la diferite magazine locale.

— Cred că o să-mi placă aici, spuse Shadow cu voce tare, în timp ce se uita pe fereastră la lacul înghețat. Dacă o să se mai încălzească.

Pe la ora două se auzi un bocănit la ușa din față. Shadow exersa Dispariția Fraierului cu un sfert de dolar, aruncînd moneda dintr-o mînă în alta fără să se vadă. Mîinile îi erau destul de înghețate și scăpa mereu moneda pe masă. Ciocănitul în ușă îl făcu s-o scape din nou.

Se duse la ușă și o deschise.

Trăi un moment de groază: bărbatul din prag purta o mască neagră, care-i acoperea partea de jos a figurii. Felul acela de mască pe care o poartă jefuitorii de bănci din serialele de la televizor sau cu care-și sperie victimele un criminal în serie dintr-un film ieftin. Individul își acoperise partea de sus a capului cu o căciulă tricotată neagră.

Dar bărbatul arăta mai mărunt și mai firav decît Shadow și nu părea înarmat. Și purta o haină cadrilată, de felul celor pe care criminalii în serie le evită, de obicei.

— Ih hihelhan, zise vizitatorul.

— Poftim?

Omul își trase masca în jos și scoase la iveală figura veselă a lui Hinzelmann.

— Am spus „E Hinzelmann". Nu știu cum ne-am descurcat pînă să apară măștile astea. Ba da, îmi amintesc. Aveam căciuli tricotate, groase, care-ți acopereau toată fața, și fulare, și nu mai știu ce alte chestii. Cred că-i o minune că oamenii se descurcau în zilele acelea. Sînt om bătrîn, dar nu-s împotriva progresului.

Își termină discursul întinzîndu-i lui Shadow un coș plin cu brînză de prin partea locului, sticle, borcane și

salămuri mici care se declarau a fi cîrnați de vară din carne de vînat. Apoi intră în apartament.

— A doua zi de Crăciun fericită! îi ură el; avea nasul, urechile și obrajii roșii ca zmeura, în ciuda măștii. Am auzit că ai mîncat deja un pateu întreg la Mabel. Ți-am adus cîte ceva.

— Frumos din partea ta, zise Shadow.

— Frumos pe naiba! O să-mi scot pîrleala săptămîna viitoare, cu loteria. E organizată de Camera de Comerț, iar eu conduc Camera de Comerț. Anul trecut am strîns aproape șaptesprezece mii de dolari pentru secția de copii a Spitalului Lakeside.

— Nu vrei să-ți cumpăr un bilet chiar acum?

— Nu încep să vînd decît din ziua în care rabla ajunge pe gheață, îi explică Hinzelmann, apoi se uită pe fereastra lui Shadow către lac. E frig afară. Noaptea trecută trebuie să fi fost sub minus patruzeci de grade Celsius.

— Și totul s-a petrecut foarte repede, îl aprobă Shadow.

— Pe vremuri, oamenii se rugau pentru asemenea înghețuri. Mi-a povestit tatăl meu.

— Se rugau pentru zile ca asta de acum?

— Da, era singurul mod în care coloniștii puteau supraviețui. Nu era destulă mîncare pentru toți și pe atunci nu te duceai la Dave ca să-ți umpli căruciorul. Așa că într-o zi cu adevărat geroasă, ca asta, bunicul meu o lua pe bunica, își lua copiii, pe unchiul meu, pe mătușa mea și pe tata — el era cel mai mic —, și servitoarea, și argații, și se duceau cu toții la pîrîu, le dădea să bea un amestec de rom cu ierburi — avea rețeta din țara natală —, apoi turna apă din pîrîu peste ei. Bineînțeles că înghețau într-o secundă, rămîneau țepeni și albaștri ca niște sticle de Pepsi Cola. Apoi îi arunca într-un șanț pe care-l săpase din timp și-l umpluse cu paie, îi aranja unul lîngă altul, ca pe niște bușteni, punea paie în jurul lor și-i acoperea cu scînduri groase ca să nu ajungă animalele la ei — în zilele acelea pe

aici umblau lupii și ursii, ba chiar și tot soiul de fiare pe care nu le mai vezi pe aici, nu însă și hodagi*, astea-s animale din povești și nu ți-aș pune credulitatea la încercare spunîndu-ți asemenea basme, nu, domnule —, apoi acoperea șanțul cu scînduri și următoarea ninsoare îl astupa complet, rămînea afară doar steagul pe care-l înfigea ca să știe unde era șanțul. Apoi bunicul petrecea iarna în condiții bune, fără să-i fie teamă că o să rămînă fără mîncare sau fără combustibil. Iar cînd vedea că a venit cu adevărat primăvara, se ducea la steag și săpa prin zăpadă, muta scîndurile, îi scotea pe cei din șanț unul cîte unul și-și punea familia lîngă foc să se dezghețe. Nimeni nu s-a sinchisit vreodată de asta, cu excepția unui argat care și-a pierdut o jumătate de ureche din cauza unei familii de șoareci care a intrat în groapă pentru că bunicul nu așezase scîndurile chiar una lîngă alta. Sigur, pe vremea aceea aveam ierni *adevărate*. Ar fi trebuit să trăiești pe atunci. Iernile astea blînde nu-s destul de friguroase.

— Nu sînt? întrebă Shadow, care făcea pe naivul și se distra de minune.

— Nu, de la iarna din '49 încoace, iar tu ești prea tînăr ca să ți-o amintești pe aceea. *Aia* da iarnă! Am văzut că ți-ai cumpărat un vehicul.

— Mda. Ce crezi?

— Sincer vorbind, nu l-am suferit pe puștiul familiei Gunther. Am un pîrîu cu păstrăvi în pădure, în spatele proprietății mele, sigur, e terenul municipalității, dar am așezat pietre în apă, am alcătuit mici bazine și locuri în care le place păstrăvilor. Am prins exemplare frumoase acolo — unul avea peste trei kilograme —, iar Gunther cel mic mi-a dărîmat bazinele și

---

* Hodag — animal fictiv din Wisconsin, „descoperit" în 1893 lîngă Rhinelander; animalul, descris ca fiind foarte feroce, are cap de taur, cu o pereche de coarne, trup masiv acoperit cu blană lungă, picioare scurte cu gheare lungi, spinare acoperită cu o creastă ca de dinozaur și coadă cu o țeapă în vîrf.

m-a amenințat că mă reclamă la DNR*. Acum e în Green Bay. O să se întoarcă în curînd. Dacă ar exista dreptate, s-ar fi dus în lumea largă ca unul ce fuge de frica iernii, dar nu, s-a lipit aici ca un scaiete de o vestă de lînă.

Apoi se apucă să așeze pe masa din bucătărie conținutul coșului adus în semn de bun-venit.

— Aici e jeleu de mere pădurețe, făcut de Katherine Powdermaker. Îmi dă cîte un borcan drept cadou de Crăciun încă de dinainte să te naști tu, iar tristul adevăr e că n-am deschis niciodată vreunul. Sînt toate în pivniță — patruzeci, cincizeci de borcane. Poate că o să deschid într-o zi unul și o să descopăr că-mi place jeleul ăsta. Pînă atunci, ți-am adus și ție unul. Poate o să-ți placă.

— Ce-i un om care fuge de frica iernii?

— Mmmm... mormăi bătrînul, ridicîndu-și căciula de lînă de pe urechi și frecîndu-și tîmpla cu un deget roz. Nu-i ceva specific pentru Lakeside — noi constituim un oraș bun, mai bun decît majoritatea celorlalte, dar nu sîntem perfecți. În unele ierni, unii dintre puști o iau razna atunci cînd e prea frig ca să ieși din casă, iar neaua e atît de uscată, încît nu poți să faci un bulgăre de zăpadă fără să se sfărîme...

— Și atunci fug?

Bătrînul dădu din cap și spuse:

— Eu cred că de vină e televiziunea, care le arată puștilor lucruri pe care n-o să le aibă niciodată — *Dallas*, *Dynasty* și alte aiureli de soiul ăsta. Nu mai am televizor din toamna anului 1983, cu excepția unui aparat alb-negru pe care-l țin în dulap pentru cazul în care vine o echipă din afara orașului și are loc un meci important.

— Pot să te servesc cu ceva?

---

* DNR — Department of Natural Resources, instituție națională americană care gestionează resursele miniere etc., și care, printre altele, asigură supraviețuirea animalelor în condițiile lor naturale.

— Nu cu cafea. Îmi dă palpitații. Dă-mi niște apă, zise Hinzelmann, clătinînd din cap. Cea mai mare problemă din partea asta a lumii este sărăcia. Nu sărăcia pe care am avut-o în timpul Crizei Economice, ci ceva care ține de... felul în care e alcătuită lumea, adică ceva care se strecoară pe la colțuri, ca gîndacii de bucătărie.

— Ceva care acționează viclean?

— Da. Viclean. Exploatațiile forestiere sînt moarte. Mineritul e mort. Turiștii nu se duc mai la nord de Dells*, cu excepția cîtorva vînători și a cîtorva puști care vin cu cortul lîngă lacuri, iar ăștia nu-și cheltuiesc banii în oraș.

— Totuși Lakeside arată prosper.

Bătrînul clipi din ochii săi albaștri.

— Crede-mă, pentru asta e nevoie de multă muncă. Muncă grea. Dar e un oraș bun, iar munca făcută de oamenii de aici merită osteneala. Cînd eram copil, familia mea nu era săracă. Întreabă-mă cît de săracă era familia mea cînd eram copil!

Shadow se sili să rămînă serios și întrebă:

— Domnule Hinzelmann, cît de săraci erați cînd erați copil?

— Mike, spune-mi doar Hinzelmann. Eram atît de săraci, că nu ne puteam permite să aprindem focul. De Revelion, tata sugea o pastilă cu mentă, iar noi, copiii, stăteam în jurul lui cu mîinile întinse, încălzindu-ne la văpaia bucuriei sale.

Shadow începu să chicotească. Hinzelmann își puse masca de schi și uriașa haină cadrilată, își scoase cheile de la mașină din buzunar și, la urmă, își puse mănușile imense.

— Dacă o să te plictisești, vino la magazin și întreabă de mine. O să-ți arăt colecția mea de muște de pescuit

---

* Wisconsin Dells, oraș în apropierea formațiunilor glaciare de pe valea riului Wisconsin; centru turistic cu cele mai mari parcuri acvatice din lume.

făcute manual. O să te plictisești atît de tare, încît o să fii bucuros să te întorci acasă.

Vocea lui se auzea clar, deși sunetul era amortizat de mască.

— Așa o să fac, făgădui Shadow. Ce face Tessie?

— Hibernează. O să iasă la plimbare abia la primăvară. Ai grijă de tine, domnule Ainsel, zise bătrînul, apoi plecă și închise ușa în urma sa.

În apartament se făcu și mai frig.

Shadow își puse haina și mănușile. Apoi își trase și cizmele. Abia dacă mai vedea ceva pe fereastră, pentru că gheața din interiorul geamului transformase imaginea lacului într-o imagine abstractă.

Respirația lui provoca nori în aer.

Ieși din apartament, merse pe palierul de lemn pînă la ușa învecinată și ciocăni în ea. Auzi vocea unei femei care țipa la cineva să tacă din gură și să dea mai încet televizorul — la un copil, își zise el, adulții nu țipă așa la alți adulți. Ușa se deschise și o femeie obosită, cu păr negru foarte lung se uită la el, bănuitoare.

— Da?

— Bună ziua, doamnă. Sînt Mike Ainsel, vecinul dumneavoastră din apartamentul alăturat.

Expresia femeii nu se schimbă nici un pic.

— Da?

— Doamnă, îngheț în apartament. Din cămin iese un pic de căldură, dar nu încălzește nici un strop locuința...

Femeia îl privi de sus pînă jos, apoi la colțurile buzelor ei se ivi o urmă de surîs.

— Veniți înăuntru. Dar nici aici nu-i căldură.

Shadow intră în apartament. Pe podea erau împrăștiate jucării multicolore de plastic. Lîngă perete se vedeau grămăjoare de hîrtie de ambalaj de la cadourile de Crăciun. Un băiețel stătea la cîțiva centimetri de televizor și urmărea *Hercules*, producția Disney; un satir animat țopăia și țipa pe ecran. Shadow se întoarse cu spatele spre televizor.

— Bine, îi zise femeia. Iată ce trebuie să faceți. Mai întîi izolați ferestrele, puteți să cumpărați tot ce vă trebuie la Hennings, e vorba de un fel de bandă adezivă, dar pentru ferestre. Lipiți-o la ferestre, apoi, dacă vreți să vă fie bine, dați cu uscătorul de păr pe deasupra ei, o să țină toată iarna. Asta o să împiedice căldura să iasă pe acolo. Apoi să cumpărați un radiator — sau două. Cazanul clădirii e vechi, nu face față frigului adevărat. Am avut în ultimul timp doar ierni blînde, cred că ar trebui să fim recunoscători pentru asta... Marguerite Olsen, se recomandă ea, întinzînd mîna.

— Îmi face plăcere să vă cunosc, zise Shadow în timp ce își scotea mănușa și-i strîngea mîna. Știți, doamnă, am crezut că o Olsen trebuie să fie blondă...

— Fostul meu soț era blond. Roz și blond. Nu se bronza nici dacă-l omorai.

— Missy Gunther mi-a spus că lucrați la ziarul local.

— Missy Gunther spune totul tuturor. Nu văd de ce am avea nevoie de un ziar local, din moment ce o avem pe Missy Gunther. Da, scriu cîte o știre din cînd în cînd, dar majoritatea articolelor sînt scrise de redactorul nostru. Eu scriu rubrica despre natură, cea despre grădinărit, un articol cu opinii în fiecare duminică și rubrica „Noutăți din comunitatea noastră", care relatează, cu amănunte plictisitoare, cine s-a dus la restaurant să cineze și cu care, pe o rază de treizeci de kilometri. Sau e corect „cu cine"?

— Cu cine, nu se abținu Shadow să-i spună.

Femeia îl privi cu ochii ei negri, iar Shadow avu un sentiment de déjà vu. *Am mai fost aici*, își zise el.

Ba nu, femeia asta îmi amintește de cineva.

— Oricum, v-am spus cum să vă încălziți apartamentul.

— Mulțumesc. Vă invit să mă vizitați, împreună cu micuțul, cînd va fi cald.

— Îl cheamă Leon, zise femeia. Mă bucur că v-am cunoscut, domnule... regret...

— Ainsel, zise Shadow. Mike Ainsel.

— Ce fel de nume e Ainsel? întrebă ea.

Shadow nu avea idee.

— Numele meu... N-am fost niciodată interesat de istoria familiei mele...

— Ar putea să fie norvegian?

— N-am fost niciodată în relații strînse cu rudele mele, spuse el, apoi își aminti de unchiul Emerson Borson și adăugă: cu cele din partea aceea a familiei.

Cînd apăru Wednesday, Shadow lipise fîșii de plastic transparente la toate ferestrele, pusese un radiator în sufragerie și unul în dormitor, iar în casă era plăcut.

— Ce-i cu rahatul ăla purpuriu pe care-l șofezi? întrebă Wednesday, în chip de salut de regăsire.

— Ce să fac, dacă ai plecat cu rahatul meu cel alb? Apropo, unde e?

— L-am schimbat în Duluth, îi răspuse Wednesday. N-are de ce să-ți pară rău și n-ai nici o grijă, o să-ți primești partea cînd se va termina toată povestea asta.

— Ce caut eu aici? întrebă Shadow. În Lakeside, nu în lumea asta.

Wednesday își etală zîmbetul acela care-l făcea pe Shadow să simtă nevoia de a-i trage una peste bot.

— Vei locui aici pentru că-i ultimul loc în care te-ar căuta ei. Aici pot să fac astfel încît să nu fii văzut.

— Cine sînt „ei"? Pălăriile negre?

— Exact. Casa de pe Stîncă se află acum în afara hotarelor noastre. O să ne descurcăm, deși e cam greu. Acum batem din picioare și fluturăm steagurile, pînă cînd o să înceapă activitatea — ceva mai tîrziu decît se așteptau unii dintre noi. Cred că o să așteptăm pînă la primăvară. N-o să se întîmple nimic important pînă atunci.

— De ce?

— Pentru că, în ciuda faptului că ei pălăvrăgesc despre micromilisecunde, lumi virtuale, modele și alte chestii de felul ăsta, locuiesc tot pe planeta asta și sînt

legați de ciclul anului. Acestea sînt luni moarte. O victorie obținută în lunile acestea ar fi o victorie moartă.

— N-am idee despre ce vorbești, zise Shadow, deși nu era adevărat, avea o oarecare idee, dar spera că se înșală.

— Vom avea o iarnă grea și vom folosi timpul cît mai înțelept cu putință. Trebuie să ne strîngem trupele și să alegem cîmpul de bătălie.

— Bine, spuse Shadow, știind că Wednesday îi spunea adevărul sau o parte din adevăr; războiul era gata să înceapă, ba nu, războiul începuse deja, urma bătălia. Mad Sweeney a spus că lucra pentru tine atunci cînd l-am întîlnit, în prima seară. Mi-a spus asta înainte să moară.

— Ai fi vrut să angajez pe cineva care nu e în stare să învingă nici măcar într-o chestie jalnică precum o încăierare într-o cîrciumă? Nu-ți fie teamă, de atunci au fost vreo zece situații în care mi-ai răsplătit încrederea pe care am avut-o în tine. Ai fost vreodată în Las Vegas?

— Las Vegas din Nevada?

— Exact.

— N-am fost.

— Ne vom duce mîine seară acolo, vom zbura din Madison cu o cursă de noapte pentru domni, cu un avion închiriat pentru marii jucători. I-am convins să ne ia și pe noi.

— Nu te plictisești să minți? îl întrebă Shadow, din simplă curiozitate.

— Nici un pic. Dar de data asta e adevărat. Vom juca pe mizele cele mai mari. N-o să dureze mai mult de două ore ca să ajungem la Madison, drumurile sînt curate. Încuie ușa și închide radiatoarele. Ar fi groaznic să dai foc la casă în lipsa noastră.

— Cu cine o să ne întîlnim în Las Vegas?

Wednesday îi spuse.

Shadow opri radiatoarele, puse niște haine într-o geantă, apoi îi zise lui Wednesday:

— Am impresia că-s tîmpit. Abia mi-ai spus cu cine o să ne întîlnim, dar n-am priceput. Probabil că nu-mi mai funcționează creierul, pentru că mi s-a șters totul din minte. Îmi mai spui o dată cu cine ne întîlnim?

Wednesday îi mai spuse o dată.

De data asta, Shadow aproape că ținu minte. Numele îi rămase undeva într-un colț al minții. Își dori să fi fost mai atent atunci cînd îi vorbise Wednesday. Apoi nu-și mai bătu capul.

— Cine șofează? îl întrebă el pe Wednesday.

— Tu, îi răspunse acesta.

Ieșiră din casă, coborîră pe scările de lemn, merseră pe aleea acoperită cu gheață și ajunseră în locul în care era parcat un Lincoln Town Car negru.

Shadow se așeză la volan.

Cînd intri într-un cazinou, primești invitații din toate părțile — invitații pe care le-ar putea refuza doar un om din piatră, fără inimă, fără minte și lipsit într-un mod straniu de orice urmă de avariție. Ascultă: zgomotul rafalei de mitralieră al monedelor de argint care curg în tava automatului, o umplu și se rostogolesc pe covorul cu monogramă este înlocuit de chemarea de sirenă a automatelor cu jocuri, de corul discordant, zăngănitor, ce umple încăperea uriașă, care și el este înlocuit de-un murmur reconfortant cînd ajungi lîngă mesele de joc, sunetele îndepărtate fiind doar atît de puternice cît să facă adrenalina să curgă prin venele jucătorilor.

Există un secret pe care cazinourile îl știu, un secret pe care-l dețin, îl păzesc și-l prețuiesc și care-i cel mai sacru dintre misterele lor. Majoritatea oamenilor nu joacă pentru a cîștiga bani, deși asta spun reclamele, asta se afirmă, asta visează oamenii. Însă nu-i vorba decît de o minciună gogonată care-i face pe clienți să intre pe ușile enorme, primitoare și deschise veșnic.

Secretul este următorul: oamenii joacă pentru a pierde *bani. Vin la cazinou pentru momentul în care se simt plini de viață, cînd se rotesc o dată cu ruleta, cînd*

se întorc o dată cu cărțile de joc și cînd se vîră, împreună cu moneda, în automat. Povestesc despre serile în care au cîștigat, despre banii pe care i-au luat cazinoului, dar prețuiesc cu adevărat și în secret doar momentele în care au pierdut. Acestea reprezintă un soi de sacrificiu.

Banii curg prin cazinou într-un șuvoi neîntrerupt, verde și argintiu, trec din mînă în mînă, de la jucător la crupier, de la acesta la casier, de aici la director, apoi la paznici, ajungînd în cele din urmă în Sfînta Sfintelor, în sanctuarul intern, în Camera de Numărat. Aici, în camera de numărat a cazinoului, aici, unde verzișorii sînt sortați, așezați în grămezi și numărați, aici este locul în care devine treptat evident că foarte mulți dintre banii care curg prin cazinou sînt imaginari, că-i vorba doar de o succesiune de intrări și de ieșiri electrice, succesiune care se desfășoară prin intermediul liniilor telefonice.

În camera de numărat vezi trei bărbați care numără banii sub privirea sticloasă a camerelor de luat vederi pe care cei trei le pot vedea și sub privirile ca de insecte ale camerelor micuțe, pe care nu le pot vedea. În timpul unui schimb, fiecare bărbat numără mai mulți bani decît va primi drept salariu în toată viața sa. Cînd doarme, fiecare dintre ei visează că numără bani, visează tencuri prinse cu bandă de hîrtie și sume care cresc fără încetare. Fiecare dintre cei trei s-a întrebat cel puțin o dată pe săptămînă cum să înșele sistemul de securitate al cazinoului și să fugă cu atîția bani cît poate căra. Plin de regret, fiecare dintre ei și-a analizat visul și a descoperit că nu poate fi pus în practică, s-a mulțumit cu un salariu sigur și a evitat spectrele gemene ale închisorii și ale mormîntului necunoscut.

Iar aici, în sfînta sfintelor, există trei oameni care numără banii și paznici care-i supraveghează, care aduc bani și care iau bani. Și mai există o persoană. Costumul său de un cenușiu-închis e imaculat, are părul negru, e proaspăt ras, iar figura și manierele sale nu atrag atenția prin nimic. Nici unul dintre ceilalți n-a observat

vreodată că-i prezent — sau, dacă l-au observat, a uitat de el imediat.

La sfîrșitul schimbului, ușa este deschisă și omul în costum cenușiu părăsește încăperea și merge împreună cu paznicii pe coridoare, tîrșîindu-și picioarele pe covoarele cu monogramă. Banii, în casete metalice, sînt duși într-o cameră interioară de încărcare, unde sînt puși în mașini blindate. Atunci cînd ușa rampei se deschide ca să permită mașinii blindate să iasă pe străzile din Las Vegas, omul în costum cenușiu iese pe ușă fără să-l bage nimeni în seamă și sare de pe rampă pe trotuar. Nu aruncă nici măcar o privire imitației de New York din stînga sa.

Las Vegas a devenit un oraș ca un vis dintr-o carte cu poze a unui copil — iată un castel din cartea de istorie, iată o piramidă neagră flancată de sfincși, care reflectă lumina albă în întuneric, ca raza unui OZN ce aterizează, peste tot sînt oracole din neon și reclame care prezic fericire și noroc, care anunță cîntăreții, comicii și iluzioniștii locali sau care vin în turneu; iar luminile sclipesc, te atrag, te cheamă. O dată pe oră, un vulcan erupe, aruncînd flăcări. Tot o dată la fiecare oră, o corabie a piraților scufundă o navă de război.

Omul în costum cenușiu se plimbă liniștit pe trotuar, simțind șuvoiul banilor care curge prin oraș. În timpul verii, străzile sînt ca un cuptor, iar cînd trece prin fața ușilor magazinelor omul nostru simte curentul rece produs de instalațiile de aer condiționat, care-i îngheață sudoarea de pe față. Dar acum, în perioada iernii din deșert, e un frig uscat, care-i place. În mintea lui, transferul banilor alcătuiește o dantelărie fină, o împletitură tridimensională de lumină și mișcare. Îi place în orașul din deșert viteza de mișcare, modul în care banii trec dintr-un loc în altul, dintr-o mînă în alta. Asta îl atrage, îl face să iasă în stradă ca un drogat.

Un taxi îl urmează încet pe stradă, ținîndu-se la distanță. Omul nu-l observă. Nici nu se gîndește că ar trebui să-l observe. Fiind el însuși remarcat doar rareori,

a ajuns să i se pară incredibilă ideea că l-ar putea urmări cineva.

E patru dimineața și se pomenește într-un hotel-cazinou care nu mai e la modă de treizeci de ani, dar care mai funcționează pînă mîine — sau pentru încă șase luni — cînd va fi dărîmat și în locul lui va fi construit un nou palat al plăcerilor, iar cel vechi va fi uitat. Nimeni nu-l cunoaște, nimeni nu și-l amintește, dar barul din hol e liniștit, aerul e albastru din cauza fumului vechi de țigară, iar cineva e pe cale să piardă mai multe milioane de dolari la un joc de pocher ce are loc într-un apartament de la etaj. Omul în costum cenușiu se așază la bar, la cîteva etaje sub locul în care are loc jocul, și este ignorat de chelneriță. Se aude o versiune comercială a melodiei „Why Can't He Be You?", aproape subliminală. Cinci întruchipări ale lui Elvis Presley, îmbrăcate în costume de parașutiști, fiecare de altă culoare, urmăresc la televizorul de la bar o partidă de fotbal difuzată în reluare.*

*Un bărbat solid, într-un costum de un cenușiu-deschis, se așază la masa omului în costum cenușiu închis, iar chelnerița — care-i prea slabă ca să fie frumoasă și prea suferindă de anorexie** ca să poată lucra la Luxor sau la Tropicana și care își numără minutele rămase pînă la terminarea serviciului — îl observă, deși nu-l observase pe cel în costum cenușiu-închis, vine drept la el și-i zîmbește. Bărbatul îi rînjește cu gura pînă la urechi.*

— Draga mea, ești o adevărată încîntare, o plăcere pentru ochii mei bătrîni, zice el, iar chelnerița, simțind că o așteaptă un bacșiș zdravăn, îi zîmbește și ea cu gura pînă la urechi.

---

* „Why Can't He Be You?" — De ce el nu poate fi tu? — melodie lansată de Patsy Cline în 1962.

** Anorexie — lipsă a poftei de mîncare.

Bărbatul în costum cenușiu-deschis comandă un Jack Daniel's pentru el și un Laphroaig cu apă pentru cel în costum cenușiu-închis, de lîngă el.*

— Știi, zice bărbatul în costum cenușiu-deschis atunci cînd sosesc băuturile, cel mai frumos vers din istoria țării ăsteia blestemate a fost spus de Canada Bill Jones în 1853, în Baton Rouge, cînd a fost curățat complet la un joc trucat de faro. George Devol, care, ca și Canada Bill, nu era omul care să nu profite de posibilitatea de a jumuli un fraier, l-a tras deoparte pe Bill și l-a întrebat dacă nu și-a dat seama că jocul fusese măsluit. Iar Canada Bill a oftat, a ridicat din umeri și a zis: „Știu. Dar e singurul joc din oraș". Și s-a întors înapoi la masa de joc.

Niște ochi negri îl priveau cu neîncredere pe bărbatul în costum cenușiu-deschis. Individul în costum cenușiu-închis spuse ceva. Bărbatul în costum deschis — care avea o barbă roșcată ce începuse să încărunțească — răspunse, după ce clătină din cap:

— Uite ce-i, îmi pare rău pentru ce s-a întîmplat în Wisconsin. Dar am reușit să vă scot cu bine din povestea aia, nu-i așa? Nimeni n-a pățit nimic.

Bărbatul în costum închis sorbi din Laphroaigul cu apă, savurînd gustul mocirlos, aroma de trup-în-mlaștină a whiskeyului. Apoi întrebă ceva.

— Nu știu. Lucrurile se mișcă mai iute decît mă așteptam. Toți au ceva cu puștiul pe care l-am angajat ca să-mi facă diferite comisioane. L-am lăsat afară, așteaptă în taxi. Ești gata?

Bărbatul în costum închis răspunse.

Individul cu barbă clătină din cap.

— N-a mai fost văzută de două sute de ani. Dacă n-a murit, s-a retras.

Celălalt spuse ceva.

---

* Laphroaig — marcă de whiskey scoțian.

— Uite ce-i, zise bărbosul, dînd pe gît Jack Daniel's-ul. Implică-te, fii acolo cînd o să am nevoie de tine, și o să am grijă de tine. Ce vrei? Soma? O să-i dau o sticlă de soma. Adevărată.*

Bărbatul în costum închis se mulțumi să se uite la el. Apoi dădu din cap fără chef și avu ceva de comentat.

— Sigur că sînt, zise bărbosul, cu un zîmbet tăios. La ce te așteptai? Privește lucrurile și din acest punct de vedere: e singurul joc din oraș.

Apoi întinse o mînă ca o labă, strînse mîna bine îngrijită a celuilalt și plecă.

Chelnerița cea slabă se întoarse, uimită: la masa din colț stătea un singur om, un bărbat brunet, bine îmbrăcat, într-un costum cenușiu-închis.

— Vă simțiți bine? întrebă ea. Prietenul dumneavoastră se mai întoarce?

Bărbatul cu păr negru oftă și-i spuse că prietenul său nu se mai întoarce și că nu va fi plătită nici pentru timpul pierdut, nici pentru osteneala ei. Apoi, văzîndu-i durerea din ochi și făcîndu-i-se milă de ea, examină firele de aur din mintea sa, privi maticea, urmări banii pînă descoperi un nod și-i spuse că dacă va fi la intrarea în Insula Comorilor la ora șase dimineața, la treizeci de minute după ce-și va termina programul de lucru, va întîlni un oncolog din Denver care tocmai va fi cîștigat patruzeci de mii de dolari la zaruri și care va avea nevoie de un mentor, de un partener, de cineva care să-l ajute să cheltuiască totul în patruzeci și opt de ore, înainte să ia avionul spre casă.

Cuvintele se evaporară în mintea chelneriței, dar o făcură fericită. Oftă și-și spuse că individul de la masa din colț o tulise și nu-i dăduse bacșiș. Îi trecu prin minte ca atunci cînd va ieși din schimb să nu se ducă direct acasă, ci să meargă la Insula Comorilor. Dar, dacă ar fi întrebat-o cineva de ce voia să facă asta, n-ar fi știut să spună de ce.

---

* Soma — băutură rituală a indo-iranienilor antici; în mitologia indiană este băutura zeilor.

— Cine era tipul cu care te-ai întîlnit? întrebă Shadow în timp ce se întorceau la aeroportul din Las Vegas.

Pe aeroport erau automate pentru jocuri. Chiar și la ora aceea a dimineții oamenii stăteau în fața lor, îndopîndu-le cu monede. Shadow se întrebă dacă indivizii aceia părăsiseră vreodată aeroportul. Poate coborîseră din avion, merseseră pînă în clădirea aeroportului și se opriseră acolo, prinși în capcană de imaginile ce se roteau și de luminile scăpărătoare, și urma să vîre în mașinării toți banii pe care-i avuseseră, apoi, după ce nu le mai rămînea nimic, aveau să se răsucească pe călcîie, să urce în avion și să se întoarcă acasă.

Apoi își dădu seama că se gîndise la altceva tocmai în clipa în care Wednesday îi povestea cine era individul în costum de culoare închisă pe care-l urmăriseră cu taxiul și că pierduse acele explicații.

— Deci o să se implice, zise Wednesday. O să mă coste o sticlă de soma.

— Ce-i soma?

— O băutură.

Intrară în avionul închiriat, în care erau doar ei și trei oameni de afaceri prosperi și cheltuitori, care trebuiau să fie înapoi în Chicago la începutul zilei următoare.

Wednesday se făcu comod și comandă un Jack Daniel's.

— Cei de felul meu îi văd pe cei de felul tău...

Ezită un moment, apoi continuă:

— E ca și cu albinele și mierea. Fiecare albină face doar o picătură micuță de miere. E nevoie de mii, chiar de milioane de insecte care să lucreze împreună, pentru a produce borcanul cu miere pe care-l pui pe masă la micul dejun. Hai să ne imaginăm că nu poți să mănînci decît miere... Cam așa e cu cei de felul meu... ne hrănim cu credință, cu rugăciuni, cu dragoste.

— Iar soma este...

— Ca să folosesc analogia în continuare, soma este vin din miere. Ca și miedul, zise Wednesday și chicoti. E o băutură. Rugăciuni și credință concentrate, distilate într-un alcool puternic.

Se aflau undeva deasupra statului Nebraska, mîncînd un mic dejun neimpresionant, cînd Shadow zise:

— Soția mea.

— Cea moartă?

— Laura. Nu vrea să fie moartă. Mi-a spus asta. După ce m-a scăpat de tipii din tren.

— Așa face o nevastă bună. Te eliberează din situații neplăcute și-i omoară pe cei care ar fi putut să-ți facă rău. Ar trebui să prețuiești o asemenea comoară, nepoate Ainsel.

— Vrea să fie vie cu adevărat. Putem să facem așa ceva? E posibil?

Wednesday nu spuse nimic timp îndelungat, iar Shadow se întrebă dacă îi auzise întrebarea și dacă nu cumva adormise cu ochii deschiși. Apoi Wednesday zise, privind în gol în timp ce vorbea:

— Știu o vrajă care poate să vindece durerea și boala și să înlăture jalea din sufletul celor mîhniți. Știu o vrajă care vindecă rănile printr-o simplă atingere. Știu o vrajă care aruncă arma din mîna dușmanului. Mai știu o altă vrajă, care mă eliberează de legături și de cătușe. O a cincea vrajă: pot să prind o săgeată din zbor și să nu pățesc nimic.

Vorbea calm și convingător. Dispăruseră tonul zeflemitor și rînjetul. Wednesday vorbea ca și cum ar fi recitat cuvintele unui ritual religios sau ca și cum și-ar fi amintit ceva trist și dureros.

— A șasea: vrăjile aruncate împotriva mea le vor face rău doar celor care le-au trimis. Cunosc și o a șaptea vrajă: pot să aprind un foc folosindu-mi doar privirea. A opta: dacă un om mă urăște, pot să-i cîștig prietenia. A noua: pot să-i cînt vîntului și să-l fac să se culce, pot să potolesc o furtună suficient timp pentru ca o corabie să ajungă la țărm. Acestea au fost primele nouă vrăji

pe care le-am învățat. Nouă nopți am atîrnat de copacul desfrunzit, cu pieptul găurit de vîrful lăncii. M-au bătut vîntul rece și vîntul fierbinte, n-am mîncat, n-am băut, m-am sacrificat mie însumi, iar lumile s-au deschis în fața mea. A zecea vrajă, am învățat să risipesc vrăjitoarele, să le arunc răsucindu-se prin cer, astfel încît să nu mai găsească niciodată drumul pînă la propria lor ușă. A unsprezecea: dacă o s-o cînt în toiul unei bătălii, războinicii vor trece prin tumultul acesteia neatinși și nerăniți și se vor întoarce cu bine la cei dragi și la casele lor. Cunosc o a douăsprezecea vrajă: dacă văd un om spînzurat, pot să-l dau jos din spînzurătoare ca să ne spună tot ce știe. A treisprezecea: dacă torn apă pe creștetul unui copil, copilul acela nu va cădea în luptă. A paisprezecea: știu numele tuturor zeilor. Al fiecăruia dintre ei. A cincisprezecea: am visat putere, slavă și înțelepciune și pot să-i fac pe oameni să creadă în visul meu.

Vocea sa era atît de înceată, încît Shadow abia o auzea prin zgomotul provocat de motorul avionului.

— A șaisprezecea vrajă: dacă vreau dragoste, pot să schimb mintea și inima oricărei femei. A șaptesprezecea: o femeie pe care o doresc eu nu va dori niciodată pe altcineva. Și mai știu și o a optsprezecea vrajă, iar această vrajă e cea mai mare dintre toate, însă pe aceasta n-o să i-o spun nici unui om, pentru că un secret pe care-l știi doar tu e cel mai puternic secret ce poate exista.

Apoi oftă și încetă să vorbească.

Shadow simțea cum i se face piele de găină. Avea impresia că văzuse cum se deschide o ușă către un alt tărîm, o lume în care oameni spînzurați atîrnau la fiecare răspîntie, în bătaia vîntului, și în care vrăjitoarele țipau spre cer în fiecare noapte. Dar zise doar:

— Laura.

Wednesday întoarse capul și-l privi pe Shadow drept în ochi.

— Nu pot s-o fac să trăiască din nou, spuse el. Nici măcar nu știu de ce nu-i moartă, așa cum ar fi trebuit să fie.

— Cred că știu eu. E vina mea.

Wednesday îl privi întrebător.

— Mad Sweeney mi-a dat un ban de aur atunci cînd mi-a arătat cum să fac trucul ăla. Din ce mi-a povestit după aceea, a greșit și mi-a dat altă monedă. Mi-a dat ceva mult mai puternic decît ceea ce crezuse că-mi dă. Eu i-am dat banul Laurei.

Wednesday mormăi, își lăsă bărbia în piept și se încruntă.

— S-ar putea să fie asta. Dar nu te pot ajuta. Sigur, e treaba ta ce faci în timpul tău liber.

— Ce vrei să spui? îl întrebă Shadow.

— Vreau să spun că nu te pot împiedica să umbli după pietrele vulturilor și după pasărea tunetului. Dar aș prefera să-ți petreci vremea stînd închis în Lakeside, fără să fii văzut și — sper — fără să se gîndească nimeni la tine. Cînd lucrurile se vor încurca, vom avea nevoie de toate forțele disponibile.

Wednesday păru foarte bătrîn și fragil cînd spuse aceste vorbe; pielea sa părea aproape transparentă, iar carnea de sub ea, cenușie.

Shadow dori — dori din tot sufletul — să se întindă și să-și pună mîna pe mîna cenușie a lui Wednesday. Dori să-i spună că totul va fi bine — sigur, Shadow nu credea că avea să fie așa, dar știa că trebuie să-i spună acest lucru. Existau oameni în trenuri negre. Exista un puști gras într-o limuzină lungă și mai existau indivizi în televizor, care nu le doreau binele.

Dar nu-l atinse pe Wednesday. Nu-i spuse nimic.

Mai tîrziu se întrebă dacă gestul său ar fi fost de vreun folos, dacă ar fi schimbat ceva, dacă ar fi înlăturat vreun rău din cele ce urma să vină. Își spuse că n-ar fi schimbat nimic. Știa că n-ar fi schimbat nimic. Dar, cu toate acestea, își dorea ca în timpul zborului de întoarcere să fi atins mîna lui Wednesday.

Lumina zilei scurte de iarnă începuse deja să scadă cînd Wednesday îl lăsă pe Shadow în fața apartamentului său. Temperatura de congelator care-l întîmpină pe Shadow atunci cînd deschise ușa mașinii i se păru într-o și mai mare măsură ceva de domeniul science fiction-ului, în comparație cu cea din Las Vegas.

— Ferește-te de necazuri, îi zise Wednesday. Ține-ți capul sub parapet. Nu face valuri.

— Toate astea în același timp?

— Băiete, nu face pe deșteptul cu mine! Poți să te ascunzi în Lakeside. I-am cerut cuiva o mare favoare ca să fii în siguranță aici. Dacă ai fi într-un oraș mare, indivizii te-ar adulmeca într-un minut.

— O să stau potolit și o să mă feresc de necazuri, făgădui Shadow, știind ce spune, pentru că avusese necazuri toată viața și dorea să nu mai aibă niciodată. Cînd o să te întorci?

— Curînd, îi răspunse Wednesday și porni motorul Lincolnului, închise fereastra și plecă în noaptea înghețată.

Capitolul Unsprezece

Trei oameni pot să păstreze un secret doar dacă doi dintre ei sînt morți.

— Ben Franklin, *Almanahul sărmanului Richard*

Zilele friguroase trecură. Termometrul nu mai coborî sub minus douăzeci de grade Celsius. Shadow se întrebă cum supraviețuiseră oamenii pe o asemenea vreme în zilele de dinaintea electricității, de dinainta măștilor termice pentru față și a lenjeriei ușoare, călduroase, de dinaintea călătoriilor facile.

Era la magazinul de videocasete, momeli, unelte plus sală de bronzat, iar Hinzelmann îi arătase mușchii făcute manual pentru prins păstrăvi. Acestea fuseseră mai interesante decît se așteptase: imitații colorate ale vieții, făcute din pene și ațe, fiecare avînd ascuns în interior un cîrlig.

Îl întrebă și pe Hinzelmann.

— Vrei un răspuns sincer? întrebă acesta.

— Sincer.

— Uneori nu supraviețuiau frigului și mureau, îi răspunse bătrînul. Căminele cu crăpături, sobele și mașinile de gătit cu ventilație proastă omorau la fel de mulți oameni ca și frigul. Zilele de atunci erau grele — oamenii își petreceau vara și toamna strîngînd provizii și lemne de foc pentru iarnă. Cel mai rău lucru care li se putea întîmpla era nebunia. Am auzit la radio pe

cineva care povestea cît de greu e fără lumina soarelui, că nu-i destulă lumină în cursul iernii. Tăticul meu spunea că oamenii se țicneau pur și simplu — nebunie de iarnă, așa i se zicea. În Lakeside au fost doar forme ușoare, dar în alte orașe din jur au fost forme grave. Exista o zicală pe care o auzeam în mod obișnuit pe cînd eram copil: dacă servitoarea n-a încercat să te omoare în februarie înseamnă că n-are coloană vertebrală. Cărțile de povești erau aur curat — tot ce se putea citi era foarte prețuit pe vremea cînd orașul nu avea o bibliotecă de unde să se poată împrumuta cărți. Cînd bunicul meu a primit o carte cu povești de la fratele său din Bavaria, toți germanii din oraș s-au strîns la primărie ca să-l asculte citind, iar finlandezii, irlandezii și ceilalți i-au pus pe germani să le spună poveștile. La treizeci de kilometri de aici, în Jibway, au găsit o femeie care mergea goală, așa cum o făcuse maică-sa, prin zăpadă, cu un copil mort la sîn și nu lăsa pe nimeni să i-l ia, spuse bătrînul, clătinînd meditativ din cap, apoi închise cutia cu muște pentru pescuit. Afacerile nu prea merg. Vrei o cartelă pentru închiriat casete? Peste cîtva timp o să deschidă aici un Blockbuster* și o să dăm faliment. Pentru moment, avem o colecție de filme foarte bune.

Shadow îi răspunse că nu are televizor, nici video-casetofon. Îi plăcea tovărășia lui Hinzelmann — amintirile acestuia, basmele, rînjetul lui de spiriduș. Dar, dacă Shadow ar fi recunoscut că nu mai suferea televizorul de cînd acesta începuse să-i vorbească, atunci relația lor s-ar fi schimbat.

Hinzelmann căută într-un sertar și scoase o cutie de tablă — după aspect, fusese cîndva o cutie pentru Crăciun, care conținuse ciocolată sau prăjituri. Pe capacul ei se vedea un Moș Crăciun colorat, care ținea o tavă

---

* Blockbuster — cel mai mare lanț de magazine din SUA pentru închiriat casete video și DVD-uri.

cu sticle de Coca Cola. Hinzelmann trase capacul de metal al cutiei și scoase un carnet și un teanc de bilete necompletate, apoi întrebă:

— Cîte vrei să-ți rezerv?

— Ce să-mi rezervi?

— Bilete pentru rablă. O să fie dusă astăzi pe gheață, deci pot să încep să vînd bilete. Fiecare bilet costă cinci dolari, zece bilete patruzeci de dolari și douăzeci de bilete se dau cu șaptezeci și cinci de dolari. Un bilet îți oferă cinci minute. Sigur, nu-ți pot făgădui că o să se întîmple în cele cinci minute ale tale, dar persoana care-i cea mai aproape o să cîștige cinci sute de dolari, iar dacă se întîmplă în cele cinci minute ale sale, cîștigă o mie de dolari. Cu cît cumperi biletele mai devreme, cu atît dispui de mai mult timp care n-a fost cumpărat încă. Vrei să vezi foaia cu informații?

— Bineînțeles.

Hinzelmann îi dădu o foaie fotocopiată. Rabla era o mașină veche, din care se scoseseră motorul și rezervorul de benzină și care urma să fie parcată pe gheață în cursul iernii. Cîndva, în timpul primăverii, gheața urma să se topească, iar cînd devenea prea subțire ca să suporte greutatea mașinii, rabla se cufunda în lac. Rabla se prăbușise în apă cel mai devreme în ziua de douăzeci și șapte februarie („Asta s-a întîmplat în iarna anului 1998. Nici nu cred că putem s-o numim iarnă") și cel mai tîrziu în ziua de 1 mai („Asta a fost în 1950. În anul ăla am crezut că iarna o să se sfîrșească doar dacă o să-i înfigă cineva un țăruș în inimă"). Începutul lunii aprilie părea momentul cînd mașina se scufunda cel mai adesea — de obicei la amiază.

Toate amiezile din aprilie fuseseră deja vîndute și trecute în carnetul lui Hinzelmann. Shadow cumpără o perioadă de treizeci de minute în dimineața zilei de 23 martie, de la ora nouă la nouă și jumătate. Îi dădu lui Hinzelmann treizeci de dolari.

— Îmi doresc să pot să le vînd bilete tuturor din oraș la fel de ușor cum ți-am vîndut ție, zise bătrînul.

— A fost un fel de-a-ți mulțumi pentru că m-ai dus cu mașina în seara în care am venit în oraș.

— Nu, Mike, banii ăștia sînt pentru copii, spuse Hinzelmann și, pentru o clipă, deveni foarte serios, fără urmă de malițiozitate. Vino la lac în după-amiaza asta să ne ajuți să împingem rabla pe gheață.

Apoi îi dădu lui Shadow șase cartonașe albastre, trecînd pe fiecare dintre ele data și ora, cu scrisul lui de mînă de modă veche. Apoi trecu datele respective și în carnetul său.

— Hinzelmann, ai auzit vreodată de pietrele vulturilor?

— La nord de Rhinelander? Nu, acolo există doar un rîu al vulturului. N-am auzit.

— Dar de pasărea tunetului?

— A existat Thunderbird Framing Gallery*, pe Strada a Cincea, dar a fost închisă. Se pare că nu te-am ajutat cu nimic.

— Nu.

— De ce nu te duci la bibliotecă? Acolo-s oameni buni, dar cam preocupați de vînzările din stocul bibliotecii, care au loc săptămîna asta. Ți-am arătat unde-i biblioteca, nu-i așa?

Shadow dădu din cap și-și luă rămas bun. Regreta că nu-i venise ideea cu biblioteca. Se urcă în mașina lui purpurie și o luă pe Strada Principală spre sud, ocolind capătul lacului; ajunse la clădirea în formă de castel ce găzduia biblioteca municipală. Intră. Un indicator arăta spre subsol. Pe el scria VÎNZĂRI DIN BIBLIOTECĂ. Biblioteca propriu-zisă se afla la parter. Shadow își scutură zăpada de pe picioare.

O femeie prost dispusă, cu buze strînse și vopsite în stacojiu, îl întrebă dacă-l poate ajuta cu ceva.

---

* Thunderbird Art Gallery — expoziții cu vînzare specializate în arta indienilor americani.

— Cred că mai întîi trebuie să-mi fac o legitimație pentru bibliotecă, răspunse Shadow. Apoi aș vrea să aflu cît mai multe despre păsările tunetului.

Credințele și Tradițiile Băștinașilor Americani se aflau pe un singur raft, într-un turn al clădirii ca un castel. Shadow alese cîteva cărți și se așeză pe un scaun lîngă fereastră. După cîteva minute, află că păsările tunetului erau niște păsări mitice gigantice care trăiau în vîrful munților, care provocau fulgerele și care fîlfîiau din aripi ca să producă tunetele. Mai citi că existau anumite triburi care credeau că păsările tunetului făcuseră lumea. Altă jumătate de oră de citit nu-i aduse mai multe informații. În indexul cărților nu găsi nici o mențiune despre pietrele vulturului.

Tocmai așeza la loc în raft ultima dintre cărți cînd își dădu seama că-l privește cineva. Cineva mic și serios se uita la el de după colțul rafturilor solide. Cînd se întoarse să vadă cine-l urmărea, figura dispăru. Shadow îi întoarse spatele băiatului, apoi aruncă o privire ca să vadă dacă-i urmărit în continuare.

Avea în buzunar dolarul cu statuia Libertății. Îl scoase și-l ținu în mîna dreaptă, asigurîndu-se că băiatul îl vedea. Apoi îl ținu cu degetele în palma mîinii stîngi, își arătă ambele mîini goale, duse mîna stîngă la gură și tuși, lăsînd moneda să cadă din mîna stîngă în cea dreaptă.

Băiatul îl privi cu ochii holbați și fugi, apoi se întoarse după cîteva momente trăgînd-o după el pe Marguerite Olsen, care se uită bănuitoare la Shadow și-i zise, încruntată:

— Bună ziua, domnule Ainsel. Leon spune că ai făcut trucuri magice pentru el.

— Doar un pic de prestidigitație, doamnă. N-am apucat să vă mulțumesc pentru sfaturile privind încălzirea apartamentului. Acum e cald în el ca într-un cuptor.

— Foarte bine, răspunse ea, fără să-și schimbe expresia.

— Aveți o bibliotecă drăguță.

— Clădirea-i minunată. Dar orașul are nevoie de ceva mai puțin frumos, însă mai eficient. Vă duceți la vînzarea din subsol?

— Nu intenționam.

— Ar trebui să vă duceți. E pentru o cauză bună.

— Atunci, o să mă duc.

— Duceți-vă în hol și de acolo coborîți pe scară. Mă bucur că v-am văzut, domnule Ainsel.

— Spune-mi Mike.

Femeia nu-i răspunse, îl luă pe Leon de mînă și-l duse la raionul pentru copii.

— Mamă, îl auzi Shadow pe Leon spunînd, n-a fost presă igație! N-a fost! *Am văzut* banul dispărînd și apoi căzîndu-i *din nas! Am văzut!*

Un portret în ulei al lui Abraham Lincoln îl privea de pe perete. Shadow coborî pe scara din marmură și lemn de stejar pînă în subsolul bibliotecii și intră pe o ușă într-o încăpere mare, plină cu mese, fiecare masă fiind acoperită de cărți de toate felurile, puse la întîmplare și fără descriminare: ediții ieftine și cartonate, ficțiune și nonficțiune, reviste și enciclopedii zăceau una lîngă alta, cu cotorul în sus sau în jos.

Shadow se duse în fundul camerei, unde se găsea o masă acoperită cu volume legate în piele, ce păreau vechi, fiecare avînd scris cu alb pe cotor un număr de catalog.

— Sînteți prima persoană care a venit în colțul ăsta pe ziua de azi, zise bărbatul care stătea lîngă un raft cu cutii goale, sacoșe și o casetă de metal pentru bani, deschisă. Majoritatea oamenilor aleg thrillere, cărți pentru copii sau romane sentimentale de Jenny Kerton, Danielle Steele sau alți autori de același fel, comentă bărbatul care citea *Asasinarea lui Roger Ackroyd*, de Agatha Christie. Tot ce se găsește pe mese costă cincizeci de cenți bucata, dar puteți să luați trei cărți pentru un dolar.

Shadow îi mulțumi și continuă să scotocească. Găsi un exemplar din *Istoriile* lui Herodot, legat în piele cafenie. Își aminti de volumul în ediție ieftină pe care-l lăsase în închisoare. Mai găsi o carte intitulată *Iluzii uimitoare*, care părea să conțină niște trucuri cu monede. Îi duse ambele cărți bărbatului care stătea lîngă caseta cu bani.

— Mai luați una, vă costă tot un dolar, îl sfătui bărbatul. Dacă luați încă o carte, ne faceți o favoare. Nu mai avem spațiu pe rafturi.

Shadow se duse din nou la cărțile vechi, legate în piele. Decise să ia cartea care avea cea mai mică șansă de a fi cumpărată de altcineva și se trezi că nu-i în stare să aleagă între *Bolile obișnuite ale tractului urinar cu ilustrații făcute de un doctor în medicină* și *Procesele-verbale ale Consiliului municipal din Lakeside 1872-1884*. Se uită la ilustrațiile din cartea de medicină și decise că s-ar putea să existe în oraș vreun adolescent care să vrea să folosească volumul acela ca să-și șocheze prietenii. Luă *Procesele-verbale* și i-o duse bărbatului de lîngă ușă, care-i luă dolarul și-i puse cărțile într-o pungă de hîrtie cafenie de la Dave's Finest Food.

Shadow părăsi biblioteca. Vedea foarte limpede tot lacul. Vedea chiar și clădirea în care locuia el, ca o căsuță pentru păpuși, aflată sus, dincolo de pod. Văzu lîngă pod niște oameni pe gheață — patru sau cinci persoane — care împingeau o mașină de un verde-închis către centrul lacului alb.

— Douăzeci și trei martie, îi spuse Shadow lacului, în șoaptă. Între nouă și nouă și jumătate dimineața.

Se întrebă dacă lacul sau rabla îl auzise și, în acest caz, dacă intenționa să acorde atenție spuselor sale. Se îndoia că-l auziseră.

Vîntul îi sufla amarnic în față.

Cînd ajunse acasă, descoperi că polițistul Chad Mulligan îl aștepta la intrarea în apartament. Inima începu să-i bată mai puternic cînd văzu mașina

poliției, apoi Shadow se relaxă văzînd polițistul care completa hîrtii, stînd pe scaunul din față. Se duse la mașină, cărîndu-și punga cu cărți.

Mulligan lăsă geamul în jos și-l întrebă:

— Vînzarea de la bibliotecă?

— Da.

— Am cumpărat de acolo o ladă cu cărți de Robert Ludlum, acum doi, trei ani. Încă mai citesc la ele. Cred că dacă o să fiu lăsat pe o insulă pustie cu lada mea cu cărți de Robert Ludlum s-ar putea să le termin.

— Pot să te ajut cu ceva?

— Cu nimic, amice. M-am oprit ca să văd cum te-ai instalat. Există un proverb chinezesc care zice că dacă ai salvat viața unui om îți asumi o responsabilitate. Sigur, nu zic că ți-am salvat viața acum o săptămînă. Dar m-am gîndit că-i bine să văd ce mai faci. Ce mai face mașina purpurie a familiei Gunther?

— Foarte bine. Merge grozav.

— Mă bucur.

— Mi-am întîlnit vecina la bibliotecă, îi spuse Shadow. Doamna Olsen. Mă întreb...

— Ce-a mușcat-o de fund și-a murit?

— N-aș fi folosit chiar cuvintele astea...

— E o poveste lungă. Dacă vrei să ne plimbăm un pic, o să-ți spun tot ce știu.

Shadow se gîndi o clipă, apoi acceptă și se urcă în mașină pe locul din față, în dreapta șoferului. Mulligan se îndreptă spre partea de nord a orașului. Apoi stinse farurile și parcă la marginea drumului.

— Darren Olsen a întîlnit-o pe Marge la Universitatea Stevens Point din Wisconsin și a adus-o în nord, în Lakeside. Ea era în ultimul an la facultatea de ziaristică. El studia o aiureală, managementul hotelier sau ceva de felul ăsta. Cînd au venit aici, au început bîrfele. Asta s-a întîmplat acum treisprezece, paisprezece ani. Ea era atît de frumoasă... cu părul acela negru... Darren conducea motelul America din Camden, care-i la treizeci de kilometri spre vest de aici. Numai că nimeni nu

avea chef să se oprească în Camden, iar după un timp motelul a fost închis. Familia Olsen avea atunci doi băieți. Pe vremea aceea Sandy avea unsprezece ani. Cel mic — Leon, parcă așa îl cheamă — era mic de tot. Darren Olsen nu era un om curajos. Fusese un bun jucător de fotbal pe cînd urmase liceul, dar atunci a fost ultima oară cînd a avut ceva ambiții. N-a avut atîta curaj ca să-i spună lui Margie că și-a pierdut slujba. Așa că, o lună, poate două, pleca dimineața de acasă și se întorcea seara, văitîndu-se ce zi grea avusese la motel.

— Și ce făcea? întrebă Shadow.

— Nu-s sigur. Știu doar că se ducea cu mașina spre Ironwood, probabil că ajungea pînă în Green Bay. Presupun că la început și-a căutat o slujbă. Dar curînd s-a apucat de băutură, se îmbăta, mai mult ca sigur că se întîlnea cu vreo fată care o făcea pentru bani. Poate că se apucase de jocuri de noroc... Știu sigur doar că în zece săptămîni a golit contul lor comun. Întrebarea era cît avea să dureze pînă să descopere Margie ce se întîmplase... Gata, am pornit!

Mașina țîșni din loc, Mulligan porni sirena și luminile și sperie de moarte un omuleț aflat într-un automobil cu număr de Iowa, care coborîse dealul cu o sută de kilometri la oră.

După ce-l amendă pe infractorul din Iowa, Mulligan își continuă povestea.

— Unde rămăsesem? Da. Așa că Margie i-a dat un șut în fund și a înaintat divorț. Care s-a transformat într-o bătălie urîtă pentru custodia copiilor. Așa i-au zis în articolul care a apărut în revista *People*. Bătălia urîtă pentru custodie. Margie a obținut copiii. Darren a obținut dreptul să-i viziteze, dar și ceva mai valoros. Leon era foarte mic, dar Sandy, un băiat bun, își venera tatăl. N-o lăsa pe Margie să spună nimic rău despre tatăl lui. Și-au pierdut casa — aveau o locuință drăguță, pe Daniels Road. Margie s-a mutat în apartament. Darren a părăsit orașul. Se întorcea o dată la șase luni, ca să-i facă pe toți să se simtă prost. Așa au mers lucrurile

cîțiva ani. Darren venea, cheltuia bani cu copiii, o lăsa pe Margie plîngînd. Noi, majoritatea, ne doream să nu se mai întoarcă niciodată. Părinții lui se mutaseră în Florida după ce ieșiseră la pensie, spuseseră că nu mai suportă încă o iarnă în Wisconsin. Iar anul trecut Darren a apărut din nou și a spus că vrea să ia copiii și să-i ducă de Crăciun în Florida. Margie i-a zis că nici vorbă, să se lase păgubaș. Treaba a devenit tare neplăcută, la un moment dat am fost silit să intervin. Ceartă în familie. Cînd am ajuns, Darren stătea în curtea din față și țipa, copiii erau întorși pe dos, Margie plîngea. I-am spus lui Darren că s-a ales cu o noapte în celulă. Am crezut că o să mă pocnească, dar era destul de treaz ca să se stăpînească. L-am dus cu mașina la parcarea camioanelor, din sudul orașului, și i-am zis s-o șteargă. Că făcuse suficient rău. În ziua următoare a părăsit orașul. După două săptămîni, Sandy a dispărut. N-a urcat în autobuzul școlii. I-a spus celui mai bun prieten al său că-l va întîlni curînd pe tatăl său, că Darren îi făcuse un cadou tare mișto în locul Crăciunului în Florida, pe care-l ratase. De atunci nu l-a mai văzut nimeni pe Sandy. Răpirile în cazul disputelor pentru custodie sînt cel mai greu de rezolvat. Nu poți să găsești un copil care nu vrea să fie găsit.

Shadow zise că are dreptate. Însă remarcase ceva: Chad Mulligan era îndrăgostit de Marguerite Olsen. Și se întrebă dacă Mulligan își dădea seama cît de evidentă era dragostea sa.

Polițistul porni din nou mașina, cu luminile aprinse, apoi fugări un adolescent care mergea cu nouăzeci de kilometri la oră. Nu-l amendă, se mulțumi să-l îngrozească.

În seara aceea, Shadow stătea la masa din bucătărie, încercînd să-și imagineze cum să transforme un dolar de argint într-un bănuț. Găsise trucul în *Iluzii uimitoare*, dar instrucțiunile erau enervante, nu-l ajutau cu nimic, fiind foarte vagi. Peste tot întîlnise fraze de genul

„apoi faceți bănuțul să dispară în felul obișnuit". Shadow se întreba care era „modul obișnuit". Aruncatul franțuzesc? Băgatul în mînecă? Să strigi „Doamne! O puma!" și să arunci moneda în buzunar în timp ce atenția spectatorilor era îndreptată în altă parte?

Aruncă dolarul de argint în aer, îl prinse, își aminti luna de pe cer și femeia care i-o dăduse, apoi încercă trucul. Nu mergea. Se duse în baie și-l încercă în fața oglinzii, lămurindu-se că avea dreptate. Așa cum era descris în carte, trucul nu mergea. Oftă, puse monedele în buzunar și se așeză pe canapea. Își trase covorul ieftin peste picioare și răsfoi *Procesele-verbale ale consiliului municipal din Lakeside 1872-1884.* Tipăritura pe două coloane era atît de măruntă, încît abia se putea citi. Răsfoi cartea, uitîndu-se la reproducerile de fotografii din perioada aceea, privind diferitele încarnări ale Consiliului Municipal din Lakeside: favoriți lungi, pipe de lut, pălării turtite, jobene, toate pe fețe care-i erau ciudat de familiare. Nu fu surprins să vadă că secretarul corpolent al consiliului din 1882 era un Patrick Mulligan. Dacă-l rădeai și-l puneai să slăbească vreo zece kilograme, obțineai o copie fidelă a lui Chad Mulligan, care, probabil, îi era stră-stră-strănepot. Se întrebă dacă exista acolo și fotografia bunicului colonist al lui Hinzelmann, dar se părea că acesta nu făcuse parte din consiliul municipal. Shadow avu impresia că văzuse în text o referire la Hinzelmann, pe cînd răsfoia cartea căutînd fotografiile, dar nu mai găsi fragmentul respectiv cînd îl căută, iar literele mici îi provocau dureri de ochi.

Își puse cartea pe piept și-și dădu seama că picotea. Decise că ar fi fost o prostie să adoarmă pe canapea. Dormitorul se găsea doar la cîțiva pași. Pe de altă parte, dormitorul și patul ar fi fost tot unde se aflau acum și peste cinci minute, iar el nu voia să doarmă, ci doar să închidă ochii pentru o clipă...

Întunericul mugea.

Stătea pe o cîmpie întinsă. Alături era locul din care ieșise, locul prin care îl dăduse afară pămîntul. Stelele continuau să cadă din cer și fiecare stea care atingea pămîntul devenea un bărbat sau o femeie. Bărbații aveau păr lung, negru și pometi proeminenți. Femeile semănau toate cu Marguerite Olsen. Aceștia erau oamenii stelelor.

Se uitau la el cu ochi negri plini de mîndrie.

— Vorbiți-mi despre păsările tunetului, zise Shadow. Vă rog. Nu-i pentru mine. E pentru soția mea.

Unul cîte unul se întoarseră cu spatele la el, iar de îndată ce le pierdu din vedere fețele, oamenii stelelor dispărură, făcîndu-se una cu peisajul. Dar ultima dintre ei, o femeie cu șuvițe albe în părul de un cenușiu-închis, înainte de a-i întoarce spatele arătă spre cerul de culoarea vinului și-i zise:

— Întreabă-le tu însuți.

Fulgere de vară sclipiră, luminînd pentru o clipă peisajul pînă la orizont.

Lîngă el erau niște stînci înalte, culmi și piscuri de gresie, iar Shadow începu să se cațăre pe culmea cea mai apropiată. Piscul avea culoarea fildeșului vechi. Shadow se prinse de piatră și simți că-i alunecă din mînă. E os, își spuse el. Nu-i piatră. E os vechi.

Era un vis, iar în vis nu avem de ales: sau nu există situații în care să iei decizii, sau acestea au fost luate cu mult înainte de a începe visul. Shadow continuă să se cațăre. Îl dureau mîinile. Osul trosnea, se rupea, se fragmenta sub picioarele lui goale. Vîntul începu să-l zguduie, iar Shadow se lipi de pisc și continuă să urce.

Își dădu seama că piscul era făcut dintr-un singur soi de os, repetat fără încetare. Fiecare os era uscat și arăta ca o bilă. Shadow își imagină că ar putea să fie ouăle unei păsări foarte mari. Dar o altă vîlvătaie a fulgerelor îi arătă că se înșela: bilele acelea aveau găuri pentru ochi și aveau dinți care rînjeau fără pic de umor.

Undeva, păsările cîntau. Ploaia îl stropea pe față.

Se afla la sute de metri deasupra solului și se cățăra pe turnul de țeste, în timp ce răbufnirile fulgerelor ardeau în aripile păsărilor de umbră care zburau în jurul piscului — păsări enorme, negre, ca niște condori, fiecare avînd guler alb la gît. Păsări imense, grațioase, ciudate, iar bătăile aripilor lor bubuiau ca tunetul în aerul nopții.

Și zburau în jurul piscului.

Probabil că măsurau cinci, șase metri de la un vîrf de aripă la celălalt, își spuse Shadow.

Apoi prima pasăre se repezi din zborul ei planat către el, iar în aripi îi ardeau fulgere albastre. Shadow se vîrî într-o crăpătură a stîncii de cranii, iar orbitele goale se uitau la el, un șir de dinți de fildeș îi zîmbi, dar el continuă să se cațăre, tîrîndu-se în sus pe muntele de cranii, și fiecare muchie a acestuia îi tăia pielea, făcîndu-l să simtă scîrbă, groază și sfială.

Altă pasăre se repezi spre el, iar pintenul de la piciorul acesteia, de mărimea unei mîini de om, se înfipse în brațul lui.

Shadow se întinse și încercă să smulgă o pană din aripa păsării — pentru că de s-ar fi întors la tribul său fără o pană de pasărea tunetului s-ar fi făcut de rîs, n-ar fi fost niciodată considerat bărbat —, dar pasărea se ridică, astfel încît el nu mai ajunse să-i apuce vreo pană. Pasărea tunetului îi dădu drumul din gheare și se întoarse înapoi pe aripile vîntului. Shadow continuă să urce.

Probabil că erau acolo vreo mie de țeste, își zise el. O mie de mii. Și nu toate erau omenești. În cele din urmă, ajunse în vîrful piscului, iar păsările mari, păsările tunetului, zburau în jurul lui încet, navigînd cu bătăi de aripi pe măruntaiele furtunii.

Atunci auzi o voce, vocea omului-bizon, care-l striga prin mijlocul vîntului și-i spunea că țestele aparțineau...

Turnul începu să se cutremure, iar cea mai mare dintre păsări, cu ochii de un alb orbitor, alcătuiți din fulgere, se năpusti către el, în bubuit de tunete, Shadow căzu, rostogolindu-se de-a lungul turnului de cranii...

Telefonul suna. Shadow nici măcar nu știuse că fusese conectat. Se duse, ametit, și-l ridică din furcă.

— De-a ce naiba crezi că te joci? răcni Wednesday, mai furios decît fusese vreodată.

— Dormeam, răspunse Shadow, prostește.

— De ce naiba m-am ostenit să te ascund într-un loc uitat de lume precum Lakeside, dacă tu faci un asemenea tărăboi, încît doar un mort nu l-ar auzi?

— Visam păsările tunetului... Și un turn. Din cranii...

I se părea foarte important să-și povestească visul.

— Știu ce-ai visat. Toată lumea știe ce-ai visat. De ce te mai ascunzi, dacă te apuci să-ți faci publicitate?

Shadow nu zise nimic.

La celălalt capăt al liniei se așternu tăcerea. După un timp, Wednesday zise:

— O să fiu acolo mîine dimineață.

Vocea lui arăta că-i trecuse furia.

— O să ne ducem în San Francisco. Florile din păr sînt opționale, adăugă el, apoi linia telefonică muri.

Shadow puse telefonul pe covor și se așeză. Era șase dimineața, afară domnea încă bezna. Se ridică de pe canapea, tremurînd. Auzea vîntul care șuiera pe deasupra lacului înghețat. Și auzea pe cineva plîngînd, despărțit de el doar de grosimea unui perete. Era convins că era Marguerite Olsen, iar suspinele ei insistente, fără putere, îi zdrobeau sufletul.

Shadow se duse în baie și se pișă, apoi se duse în dormitor și închise ușa să nu mai audă plînsul femeii. Afară vîntul urla și se văita, de parcă și el căuta un copil dispărut.

San Francisco în ianuarie era incredibil de călduros, suficient de călduros încît sudoarea să se prelingă pe spinarea lui Shadow. Wednesday purta un costum albastru-închis și o pereche de ochelari cu ramă de aur, care-l făceau să arate ca un avocat din lumea spectacolelor.

Mergeau pe jos pe Haight Street. Oamenii străzii, prostituatele și vagabonzii îi priveau, dar nici unul dintre ei nu întinse un pahar cu mărunțiș spre ei, nici unul nu le ceru nimic.

Wednesday era îmbufnat. Shadow își dăduse seama imediat că nu-i trecuse furia și de aceea nu-l întrebase nimic atunci cînd Lincolnul negru oprise în dimineața aceea în fața apartamentului. Nu discutaseră în drum spre aeroport. Shadow se simțise ușurat văzînd că Wednesday călătorea la clasa întîi, iar el împreună cu gloata.

Acum după-amiza se apropia de sfîrșit. Shadow nu mai fusese în San Francisco din copilărie și de atunci îl văzuse doar ca fundal în filme, de aceea fu uimit cît de familiar i se părea, cît de pline de culoare și de unice erau casele de lemn, cît de abrupte erau colinele și cît de diferit simțeai locul ăsta față de altele.

— Mi-e greu să cred că face parte din aceeași țară ca și Lakeside, zise el.

Wednesday se uită la el, apoi spuse:

— Nu fac. San Francisco nu-i în aceeași țară cu Lakeside, după cum New Orleans nu-i în aceeași țară cu New York, nici Miami cu Minneapolis.

— Așa stau lucrurile?

— Chiar așa. Sigur, au în comun anumite simboluri culturale — banii, un guvern federal, distracțiile — evident, e același *teritoriu* —, dar iluzia că-i o singură țară o dau bancnotele, *The Tonight Show** și magazinele McDonald's. Să fii amabil cu doamna pe care o s-o vizităm, zise el în timp ce se apropiau de un parc aflat la capătul străzii. Dar nu prea amabil.

— O să fiu distant, zise Shadow.

Apoi păși pe iarbă.

---

* The Tonight Show — emisiune de televiziune lansată în 1954 de Steve Allen; moderatorul actual este Jay Leno.

O fată care nu avea mai mult de paisprezece ani, cu părul vopsit în verde, portocaliu și roz, se uită la ei. Ținea lîngă ea un cîine, un maidanez, legat cu o bucată de sfoară pe post de zgardă. Fata părea mai flămîndă decît cîinele. Potaia lătră la ei, apoi dădu din coadă.

Shadow îi întinse fetei o bancnotă de un dolar. Puștoaica se uită la hîrtie ca și cum n-ar fi știut prea bine ce-i.

— Cumpără-i cîinelui de mîncare cu banii ăștia, îi sugeră Shadow, iar fata dădu din cap și zîmbi.

— O să fiu foarte sincer, zise Wednesday. Trebuie să ai grijă cu doamna pe care o vom vizita. S-ar putea să-i cazi cu tronc, iar asta ar fi nasol.

— E prietena ta?

— Nu mi-aș dori asta nici pentu toate jucăriile de plastic din China, răspunse amuzat Wednesday.

Se părea că-i trecuse supărarea — sau o păstra pentru viitor. Shadow bănuia că furia era motorul care-l ținea pe Wednesday în funcțiune.

Pe iarbă, sub un copac, stătea o femeie. Avea o față de masă din hîrtie întinsă în fața ei, iar pe aceasta se aflau mai multe farfurii din plastic.

Femeia nu era grasă, nici vorbă să fie grasă, era *rotunjoară*. Avea părul atît de deschis la culoare, încît părea alb, plete blonde platinate care ar fi putut să-i aparțină unei starlete de cinema moarte de mult, mai avea buzele vopsite în stacojiu și putea să aibă orice vîrstă între douăzeci și cinci și cincizeci de ani.

În timp ce se apropiau de ea, femeia alegea ouă condimentate dintr-o farfurie. Se uită în sus spre Wednesday, puse deoparte ouăle și-și șterse mîna.

— Salut, tîlhar bătrîn, zise ea, dar zîmbi în timp ce vorbea, iar Wednesday făcu o plecăciune adîncă, îi luă mîna și o duse la buze.

— Arăți divin, spuse el.

— Și cum altfel aș putea să arăt? întrebă ea cu voce dulce. Oricum, nu contează, ești un mincinos. New Orleans a fost o greșeală imensă, m-am îngrășat cu

cincisprezece kilograme! Jur! Mi-am dat seama că trebuie să plec cînd am început să mă clatin în timpul mersului. Mi se freacă pulpele cînd merg, vă puteți imagina așa ceva?

Ultima propoziție îi fusese adresată lui Shadow, care nu avea idee ce să răspundă și simți cum roșește. Femeia rîse, încîntată.

— *A roșit!* Wednesday, scumpule, mi-ai adus *un tip care roșește!* Ce frumos din partea ta! Cum îl cheamă?

— El e Shadow, răspunse Wednesday, care părea că se amuză văzînd stînjeneala acestuia. Shadow, salut-o pe Easter*.

Shadow mormăi ceva ce putea fi considerat salut, iar femeia îi zîmbi din nou. Shadow se simțea ca și cum ar fi fost prins în lumina farurilor — cele orbitoare, folosite de braconierii care vînau căprioare, pentru ca animalele să înlemnească înainte de a le împușca. Simțea parfumul femeii din locul în care se afla, un amestec amețitor de iasomie și caprifoi, de lapte îndulcit și piele de femeie.

— Cum îți merge? întrebă Wednesday.

Femeia — Easter — izbucni într-un rîs profund, din gît, din tot trupul, plin de veselie. Cum să nu-ți placă cineva care rîde astfel?

— Foarte bine, zise ea. Dar ție, lup bătrîn?

— Sperам să obțin sprijinul tău.

— Îți pierzi timpul de pomană.

— Măcar ascultă-mă înainte să mă gonești.

— N-are nici un rost. Te ostenești degeaba, zise ea, apoi se uită la Shadow și-i spuse: Te rog să te așezi și să te servești din mîncare. Ia o farfurie și umple-o bine. Toate-s bune. Ouă, pui fript, curry cu pui, salată de pui, iar aici e iepure de casă, iepurele rece e delicios, iar în castronul ăsta e tocană de iepure de cîmp — ce-ar fi să-ți umplu o farfurie?

---

* Easter — Paști, în lb. engleză.

Și asta și făcu, luă o farfurie de plastic, o umplu cu mîncare și i-o dădu. Apoi se uită la Wednesday și-l întrebă:

— Tu nu mănînci?

— Sînt la dispoziția ta, draga mea, răspunse acesta.

— Tu mănînci atît rahat, că-i de mirare că nu ești cafeniu, îi zise ea și-i întinse o farfurie goală. Servește-te.

Soarele după-amiezei, care o lumina din spate, ardea în părul ei, transformîndu-l într-o aură de platină.

— Shadow, zise ea, mestecînd cu poftă un copan de pui. Ce nume dulce! De ce ți se spune Shadow?

Shadow își linse buzele ca să le umezească, apoi răspunse:

— Pe cînd eram copil, locuiam împreună cu mama mea la diferite ambasade ale Americii — adică ea era secretară — și ne mutam mereu dintr-un oraș în altul, prin nordul Europei. Apoi mama s-a îmbolnăvit și s-a pensionat anticipat. Ne-am întors în Statele Unite. N-am știut niciodată ce să discut cu alți copii, așa că-mi alegeam niște adulți pe care-i urmăream peste tot, fără să spun nimic. Presupun că simțeam nevoia de companie. Nu știu care-i explicația, eram un copilaș.

— Ai crescut, zise femeia.

— Da, o aprobă Shadow. Am crescut.

Easter se întoarse către Wednesday, care hăpăia de zor dintr-un castron în care părea a fi mîncare rece de bame.

— Ăsta-i băiatul care i-a supărat pe toți?

— Ai aflat?

— Știu să ciulesc urechile, îi răspunse ea, apoi i se adresă lui Shadow: Ferește-te din calea lor. Pe aici există prea multe societăți secrete, iar indivizii ăia nu știu ce-i loialitatea sau dragostea. Toți sînt în aceeași barcă, guvern, oameni de afaceri, persoane independente. Sînt de toate categoriile, de la cei care abia se pricep la ceva la cei teribil de periculoși. Lup bătrîn, am auzit o glumă care s-ar putea să-ți placă. Cum știi că CIA n-a fost implicată în asasinarea lui Kennedy?

— Am auzit-o și eu, spuse Wednesday.

— Păcat, oftă ea și-și îndreptă atenția către Shadow. Dar circul cu agenții secreți e altceva. Indivizii există pentru că toată lumea știe că trebuie să existe, îi explică ea, apoi goli un pahar de hîrtie plin cu un lichid ce părea că-i vin alb, iar după aceea se ridică în picioare. Shadow e un nume bun, zise ea. Vreau o cafeluță. Hai să mergem, spuse ea și plecă.

— Și mîncarea? întrebă Wednesday. Nu poți s-o lași așa.

Femeia îi zîmbi, îi arătă fetița care stătea lîngă cîine, după care întinse mîna către zona Haight și către restul lumii, iar în final zise:

— Să se hrănească și ei.

Apoi plecă, urmată de Wednesday și de Shadow.

— Să ții minte, îi spuse ea lui Wednesday în timp ce mergeau. Eu sînt bogată. Și arăt bine. De ce te-aș ajuta?

— Ești una dintre noi. Ești uitată, neiubită și neamintită, ca oricare dintre noi. E limpede de ce parte trebuie să fii.

Ajunseră la o cafenea cu mese pe trotuar, intrară și se așezară. În încăpere se aflau doar o chelneriță, care-și purta inelul din sprînceană ca un însemn al castei, și o femeie care făcea cafea în spatele tejghelei. Chelnerița veni spre ei, cu un zîmbet artificial, și le luă comenzile.

Easter își puse mîna subțire pe dosul palmei zdravene și cenușii a lui Wednesday.

— Ți-am spus că o duc *bine*. În zilele sărbătorii mele oamenii petrec cu ouă, iepuri, dulciuri și carne, care reprezintă renașterea și copulația. Poartă flori la bonete și-și dăruiesc flori. Fac toate astea în numele meu. Și sînt din ce în ce mai mulți în fiecare an. Lup bătrîn, fac asta în numele *meu!*

— Iar tu te îngrași și prosperi din venerația și din dragostea lor? îi replică Wednesday.

— Nu fi măgar, îi zise ea, părînd deodată foarte obosită, apoi sorbi din cafeluță.

— Vorbesc serios, draga mea. Sigur, sînt de acord că milioane de oameni își fac daruri în numele tău, că mai practică încă ritualurile de sărbătoarea ta — chiar și căutarea ouălor ascunse. Dar cîți dintre ei știu cine ești? Scuză-mă, domnișoară, zise el, adresîndu-i-se chelneriței.

— Mai vreți espresso? îl întrebă aceasta.

— Nu, dragă. Mă întrebam dacă vrei să ne ajuți să rezolvăm o dispută. Eu și prietena mea nu cădem de acord asupra înțelesului cuvîntului „Easter". Știi cumva ce înseamnă?

Fata se uită la el de parcă ar fi început să-i iasă broaște rîioase din gură. Apoi zise:

— Nu mă pricep la chestiile astea creștine. Eu sînt păgînă.

Femeia de după tejghea se vîrî în vorbă:

— Cred că în latină sau în altă limbă de felul ăsta înseamnă „Hristos s-a înălțat".

— Adevărat?

— Da, zise femeia. Easter. Așa cum soarele răsare de la est*.

— Fiul care răsare. Sigur, o supoziție foarte logică.

Femeia zîmbi și se întoarse la rîșnița ei de cafea. Wednesday se uită la chelneriță și-i zise:

— Cred că mai vreau o espresso, dacă nu te superi. Spune-mi, ca păgînă, pe cine venerezi?

— Să venerez?

— Da. Îmi imaginez că ai de unde să alegi. Pe cine ai așezat pe altarul de acasă? În fața cui te pleci? Cui te rogi în zori și la asfințit?

Fata își mișcă de mai multe ori buzele, înainte de a-i spune:

— Principiului feminin. E ceva care-ți dă putere, știți?

— E adevărat. Și principiul ăsta feminin are vreun nume?

---

* East – est (punctul cardinal), în lb. engleză.

— E zeița din noi toți, spuse fata cu inelul în sprînceană, îmbujorîndu-se în obraji. N-are nevoie de nume.

— Aha! făcu Wednesday, cu un zîmbet batjocoritor. Și organizați bachanale în cinstea ei? Beți vin sîngeriu sub luna plină, în timp ce în candelabre de argint ard lumînări stacojii? Mergeți goale prin spuma mării, cîntînd în extaz în cinstea zeiței fără nume, în timp ce valurile vă ling picioarele, vă ling coapsele ca limbile a mii de leoparzi?

— Vă bateți joc de mine! Nu facem nimic din ceea ce ziceți, spuse fata și respiră adînc; Shadow presupuse că număra în gînd pînă la zece. Mai vreți cafea? Doamnă, mai vreți o cafeluță?

Zîmbetul ei era asemănător celui cu care-i primise atunci cînd intraseră în local.

— Iată „cineva care n-are credință și nu se va distra". Chesterton a zis asta. Păgînă... Da... Easter, draga mea, vrei să mergem în stradă și să repetăm experimentul? Vrei să aflăm cîți dintre trecători știu că sărbătoarea de Paște își trage numele de la Eostre a Zorilor? Hai să vedem. Putem să întrebăm o sută de oameni. Pentru fiecare dintre ei care cunoaște adevărul ai voie să-mi tai un deget de la mînă, iar după ce o să le termini poți să-mi tai degete de la picioare. Pentru douăzeci de oameni care nu știu, o să petreci o noapte făcînd dragoste cu mine. Șansele îți sînt favorabile, la urma urmei ne găsim în San Francisco. Aici, pe străzile acestea aglomerate există o grămadă de păgîni, de necredincioși și de wiccani*.

Femeia îl privi pe Wednesday cu ochii ei verzi. Shadow își dădu seama că aceștia aveau exact culoarea

---

* Wicca — religie ce descinde din credințele precreștine din Europa de vest; credincioșii ei susțin existența puterilor supranaturale, practică ritualuri de sărbătorire a anotimpurilor și venerează două zeități, una masculină și una feminină.

unei frunze prin care trec razele soarelui, în timpul primăverii. Easter nu zise nimic.

— Putem să încercăm, insistă Wednesday. Dar la sfîrșit o să am zece degete la mîini și zece la picioare, și cinci nopți în patul tău. Așa că nu-mi spune că oamenii te venerează și-ți țin sărbătoarea. Îți rostesc numele, dar acesta nu are vreun înțeles pentru ei. Nu înseamnă nimic.

— Știu, răspunse ea calmă, dar cu lacrimi în ochi. Nu-s proastă.

— Nu ești, recunoscu Wednesday.

A împins lucrurile prea departe, își zise Shadow.

Wednesday privi în podea, rușinat.

— Îmi pare rău, spuse el, iar Shadow simți sinceritate în glasul lui. Avem nevoie de tine. Avem nevoie de energia ta. Avem nevoie de puterea ta. Vei lupta alături de noi cînd va veni furtuna?

Easter ezită. Pe încheietura mîinii stîngi avea tatuat un lanț de nu-mă-uita albastre.

— Da, răspunse ea după un timp. O să lupt.

Așa o fi, cum spun ei, își zise Shadow. *Dacă vreți să imitați sinceritatea, atunci ați făcut-o cu succes.* Apoi se simți vinovat pentru asemenea gînduri.

Wednesday își sărută degetul, apoi atinse cu el obrazul lui Easter. O chemă pe chelneriță și plăti cele trei cafele, numărînd banii cu grijă, împachetîndu-i în nota de plată și dîndu-i fetei.

În timp ce se îndepărta, Shadow zise:

— Doamnă, scuzați-mă, cred că v-a căzut asta.

Și ridică de pe podea o bancnotă de zece dolari.

— Nu, răspunse ea, uitîndu-se la nota strînsă din mîna ei.

— Am văzut-o căzînd, insistă politicos Shadow. Numărați banii.

Fata numără banii pe care-i avea în mînă, păru uimită, apoi zise:

— Doamne! Aveți dreptate. Îmi pare rău.

Luă bancnota de zece dolari de la Shadow și plecă.

Easter merse pe trotuar împreună cu ei. Lumina începuse să scadă. Femeia dădu din cap spre Wednesday, apoi îi atinse mîna lui Shadow și întrebă:

— Ce-ai visat azi-noapte?

— Păsările tunetului. Și un munte de țeste.

Easter dădu din cap și zise:

— Știi ale cui erau țestele?

— Era o voce. În visul meu. Mi-a spus.

Femeia dădu din cap și așteptă.

— A spus că erau ale mele. Craniile mele vechi. Mii și mii.

Easter se uită la Wednesday și zise:

— Cred că omul ăsta chiar e un paznic.

Apoi zîmbi larg, îl bătu pe Shadow pe braț și plecă, mergînd pe trotuar. Shadow se uită după ea, încercînd — și nereușind — să nu se gîndească la pulpele ei ce se frecau în timpul mersului.

În taxi, în drum spre aeroport, Wednesday se întoarse spre Shadow și-i zise:

— Ce naiba a însemnat chestia aia cu cei zece dolari?

— I-ai plătit mai puțin decît trebuia. Diferența i-ar fi fost oprită din salariu.

— Și ce-ți pasă ție? întrebă Wednesday, care părea enervat cu adevărat.

Shadow se gîndi o clipă, apoi zise:

— Nu mi-ar fi plăcut să-mi facă mie cineva figura asta. Fata nu greșise cu nimic.

— Nu? zise Wednesday, privind în gol. Cînd avea șapte ani a închis un pisoi într-un dulap. L-a ascultat miorlăind timp de cîteva zile. Cînd a încetat să miaune l-a scos din dulap, l-a pus într-o cutie de pantofi și l-a îngropat în curte. Voia să înmormînteze ceva. Fură în mod constant din locurile în care lucrează. De obicei sume mici. Anul trecut și-a vizitat bunica, la azilul de bătrîni unde-i internată bătrîna. A luat un ceas vechi de aur de pe noptiera bunicii sale și după aceea a colindat prin alte încăperi, furînd mici cantități de bani și lucruri personale ale oamenilor aflați în crepusculul

anilor de aur. Cînd a ajuns acasă n-a știut ce să facă, s-a speriat că o s-o urmărească poliția și a aruncat toată prada, cu excepția banilor.

— Am priceput, zise Shadow.

— Are și o gonoree asimptomatică, adăugă Wednesday. Bănuiește că-i bolnavă, dar nu face nimic. Cînd ultimul ei prieten a acuzat-o că l-a molipsit, a fost foarte jignită și a refuzat să-l mai vadă.

— Nu era nevoie să-mi povestești și asta. M-am lămurit. Poți să faci asta în legătură cu oricine, nu-i așa? Poți să bîrfești pe toată lumea.

— Bineînțeles, îl aprobă Wednesday. Și ceilalți fac același lucru. Cred că păcatele lor sînt originale, dar acestea sînt în majoritatea lor doar jalnice și repetitive.

— Și asta îți dă dreptul să-i furi zece dolari?

Wednesday plăti taxiul, iar cei doi intrară în aeroport și se îndreptară spre poarta zborului lor. Încă nu începuse îmbarcarea. Wednesday zise:

— Ce altceva aș fi putut să fac? Nu-mi mai sacrifică nimeni berbeci sau tauri. Nu-mi mai trimite nimeni sufletele ucigașilor și ale sclavilor care au fost spînzurați și ciuguliți de corbi. Ei m-au făcut. Ei m-au uitat. Acum îmi iau cîte ceva înapoi de la ei. Nu-i corect?

— Mama mea obișnuia să spună „Viața nu-i corectă".

— Bineînțeles că-ți spunea. E unul dintre lucrurile pe care le spun mamele, împreună cu „Dacă unul dintre prietenii tăi ar sări într-o rîpă, ai face și tu la fel?".

— I-ai furat fetei zece dolari. Eu i-am dat banii înapoi, zise Shadow, încăpățînat. Așa era drept.

Cineva anunță că începea îmbarcarea în avionul lor. Wednesday se ridică și zise:

— Ar fi bine dacă întotdeauna cînd vei avea de ales lucrurile vor fi la fel de limpezi ca și în cazul ăsta.

Gerul se mai potolise atunci cînd Wednesday îl lăsă pe Shadow acasă la el, în zori de zi. În Lakeside era încă obscen de frig, dar nu mai domnea gerul acela insuportabil. Panourile luminoase de pe peretele băncii M&I

anunțau alternativ ora 3 și 30 de minute dimineața și minus 20 de grade Celsius.

Se făcuse ora nouă și jumătate cînd Chad Mulligan, șeful poliției, ciocăni la ușa apartamentului și-l întrebă pe Shadow dacă a cunoscut o fată numită Alison McGovern.

— Nu cred, îi răspunse Shadow, somnoros.

— Asta-i poza ei, îi zise Mulligan.

Era o fotografie din liceu. Shadow recunoscu imediat persoana din poză: fata cu benzi de cauciuc albastru peste dinți, cea care aflase de la prietena ei despre folosirea orală a pastilelor de Alka-Selzer.

— Oh, da. Era în autobuzul cu care am venit în oraș.

— Unde ai fost ieri, domnule Ainsel?

Shadow simți că lumea începe să se învîrtă în jurul său. Știa că nu făcuse nimic ca să se simtă vinovat (*Ești un pușcăriaș eliberat condiționat, care se dă drept altcineva și care a încălcat condițiile eliberării*, îi șopti o voce în mintea sa. *Nu-i suficient?*).

— În San Francisco, răspunse el. În California. L-am ajutat pe unchiul meu să transporte un pat.

— Ai cotoarele de la bilete?

— Sigur, răspunse el, știind că avea în buzunarul din spate al pantalonilor ambele cotoare; le scoase și i le dădu polițistului. Ce s-a întîmplat?

Chad Mulligan examină biletele, apoi îi răspunse:

— Alison McGovern a dispărut. Dădea o mînă de ajutor la Societatea Umanitară din Lakeside. Hrănea animalele, plimba ciinii... A plecat de acasă pentru cîteva ore, după ce terminase școala. Da... Dolly Knopf, care conduce Societatea Umanitară, o aducea întotdeauna acasă seara, cînd închideau pe timpul nopții. Ieri Alison n-a mai ajuns acolo.

— A dispărut.

— Da. Părinții ei mi-au telefonat azi-noapte. Copilul ăla prost obișnuia să facă autostopul pînă la Societatea Umanitară. Asta e în afara comitatului W., e într-un loc izolat. Părinții ei i-au spus să nu mai facă

autostopul, dar aici nu-i genul de localitate în care se întîmplă asemenea lucruri... știi, oamenii de aici nu-și încuie ușile. Uită-te din nou la fotografie.

Alison McGovern zîmbea. În poză, benzile de cauciuc de pe dinții ei erau roșii, nu albastre.

— Juri pe onoarea ta că n-ai răpit-o, n-ai violat-o, n-ai omorît-o?

— Eram în San Francisco. Și n-aș face o asemenea porcărie.

— Amice, așa mi-am imaginat și eu. Vrei să mă ajuți s-o caut?

— Eu?

— Tu. În dimineața asta au venit tipii cu cîinii polițiști și n-au găsit nimic pînă acum, oftă el. Mike, sper că fata e în Orașele Gemene și-și face de cap cu prietenul ei cel drogat.

— Crezi tu?

— E posibil. Te alături echipei de căutare?

Shadow își aminti că văzuse fata la Henning Farm and Home Supplies, își aminti zîmbetul ei timid, cu benzi albastre, își aminti că-și spusese că se va face foarte frumoasă, cîndva... Și răspunse:

— Mă alătur.

În holul clădirii pompierilor așteptau vreo douăzeci și cinci de bărbați și de femei. Shadow îl recunoscu pe Hinzelmann. Și alte figuri îi păreau familiare. Tot acolo mai erau polițiști și cîțiva bărbați și femei în uniformele cafenii ale departamentului șerifului din comitatul Lumber.

Chad Mulligan le spuse ce purta Alison atunci cînd dispăruse (un costum stacojiu de schi, mănuși verzi, o căciulă albastră de lînă sub gluga costumului de schi) și împărți voluntarii în grupe de cîte trei oameni. Shadow, Hinzelmann și un tip care se numea Brogan alcătuiră un grup. Li se reaminti că perioada de lumină a zilei era foarte scurtă, li se spuse că dacă — Doamne ferește — ar găsi cadavrul lui Alison n-ar avea voie să atingă nimic, ci doar să ceară ajutor prin radio, iar dacă

ar găsi-o în viață, ar trebui s-o țină la căldură pînă la sosirea ajutoarelor.

Apoi fură duși în afara comitatului W.

Hinzelmann, Brogan și Shadow merseră de-a lungul unui pîrîu înghețat. Înainte de despărțire, fiecare grup de trei oameni primise un mic dispozitiv radio.

Norii erau joși, iar lumea devenise cenușie. Nu căzuse pic de zăpadă în ultimele treizeci și șase de ore. Urmele de pași ieșeau în evidență în crusta sclipitoare a zăpezii fărîmicioase.

Brogan arăta ca un colonel pensionar: avea o mustăcioară subțire și tîmplele grizonate. Îi povesti lui Shadow că fusese director de liceu.

— Nu mai sînt tînăr. Acum mai predau un pic, organizez spectacolul de teatru al școlii — ăsta a fost întotdeauna lucrul cel mai interesant dintr-un an școlar —, vînez din cînd în cînd și am o cabină mică lîngă lacul Pike. Petrec cam mult timp acolo. Pe de o parte, sper s-o găsim, spuse Brogan în timp ce mergeau. Pe de altă parte, aș fi bucuros s-o găsească altcineva, nu noi — dacă o s-o găsim. Știți ce vreau să spun.

Shadow înțelesese perfect ce voia să zică.

Cei trei nu vorbeau prea mult. Mergeau, uitîndu-se după un costum roșu, după mănuși verzi și după o căciulă albastră. Și după un trup alb. Din cînd în cînd, Brogan lua legătura prin radio cu Chad Mulligan.

La prînz se strînseră împreună cu ceilalți din echipa de căutare într-un autobuz al școlii și mîncară hot dogs și băură supă fierbinte. Cineva arătă spre un șoim cu coadă roșie, care stătea într-un copac desfrunzit. Altcineva spuse că semăna mai mult a erete, dar pasărea zbură, iar cei doi renunțară să se mai contrazică.

Hinzelmann le spuse o poveste despre trompeta bunicului său. Bunicul său încercase să cînte pe timp de ger, iar frigul fusese atît de mare lîngă hambar, acolo unde se dusese bunicul lui să exerseze, încît din trompetă nu ieșise nici un sunet.

— Apoi, după ce a intrat în casă, a pus trompeta pe sobă să se dezgheţe. Familia s-a dus la culcare şi deodată, în toiul nopţii, sunetele dezgheţate au început să iasă din trompetă. Bunica mea s-a speriat groaznic...*

După-amiaza era nesfîrşită, fără nici un rezultat şi deprimantă. Lumina zilei scădea treptat, distanţele se estompau şi lumea deveni indigo, iar vîntul bătea suficient de tare şi de rece ca să-ţi jupoaie pielea de pe faţă. Cînd se făcuse prea întuneric ca să mai continue, Mulligan îi anunţă prin radio să înceteze, apoi autobuzul îi adună pe toţi şi-i duse la sediul pompierilor.

În clădirea de lîngă sediul pompierilor se afla cîrciuma Buck Stops Here şi aici se strînse majoritatea celor din echipa de căutare. Erau obosiţi şi descurajaţi, discutau între ei cît de frig se făcuse, că probabil Alison o să apară peste o zi, două, fără să ştie ce griji îşi făcuseră cu toţii.

— Nu trebuie să ai o părere proastă despre oraşul nostru din cauza întîmplării acesteia, zise Brogan. E un oraş bun.

— Lakeside e cel mai bun oraş din Pădurile de Nord, spuse o femeie slabă, al cărei nume Shadow îl uitase, dacă îl ştiuse vreodată. Ştii cîţi şomeri sînt în Lakeside?

— Nu, îi răspunse Shadow.

— Mai puţin de douăzeci. În oraş şi în împrejurimile sale locuiesc peste cinci mii de oameni. Nu sîntem bogaţi, dar toţi muncesc. Nu-i ca în oraşele miniere din nord-est, care au ajuns acum aproape toate oraşe-fantomă. Au existat aşezări ale fermierilor, oraşe ucise din cauză că s-a prăbuşit preţul laptelui sau al cărnii de porc. Ştii care-i principala cauză a deceselor care nu sînt naturale la fermierii din Vestul Mijlociu?

— Sinuciderea? se hazardă Shadow.

Femeia păru dezamăgită:

---

* Povestea e inspirată din basmele baronului Münchausen.

— Mda. Asta e. Se sinucid, zise ea; clătină din cap, apoi continuă: Există multe orașe pe aici care trăiesc de pe urma vînătorilor și a oamenilor veniți în concediu, orașe care le iau banii oamenilor și-i trimit acasă cu trofee cinegetice și cu mușcături de insecte. Mai există și orașe ale unor firme, unde totul merge minunat pînă cînd Wal-Mart își plasează în altă parte centrul de distribuție sau 3M încetează să mai producă acolo cutii pentru CD-uri, și deodată, o gloată de oameni nu mai are cu ce să-și plătească ratele. Îmi pare rău, nu ți-am reținut numele.

— Ainsel, zise Shadow. Mike Ainsel.

Berea pe care o bea era una locală, făcută cu apă de izvor. Era bună.

— Eu sînt Callie Knopf, se recomandă femeia. Sora lui Dollie. Spuneam deci că Lakeside a avut noroc. Avem aici cîte un pic din toate — ferme, industrie ușoară, turism, meseriași. Școli bune.

Shadow se uita uimit la ea. Simțea ceva găunos în vorbele ei. Avea impresia că aude un vînzător, unul bun, care credea în produsele sale, dar dorea să fie sigur că o să pleci acasă cu periile lui sau cu setul complet de enciclopedii. Poate că impresia i se citea pe figură, pentru că femeia zise:

— Îmi pare rău. Cînd iubești ceva, nu încetezi să vorbești despre obiectul dragostei tale. Cu ce te ocupi, domnule Ainsel?

— Unchiul meu cumpără și vinde obiecte de artă în toată țara. Îl ajut să transporte obiecte mari și grele. E o slujbă bună, dar nu-i continuă.

O pisică neagră, mascota barului, veni între picioarele lui Shadow și-și frecă țeasta de cizmele lui. Apoi se urcă pe bancă, lîngă el, și adormi.

— Măcar călătorești, zise Brogan. Mai faci și altceva?

— Aveți opt monede de un sfert de dolar? întrebă Shadow.

Brogan scotoci prin mărunțiș și găsi patru monede, pe care le împinse pe masă spre Shadow. Callie Knopf îi dădu celelalte patru monede.

Shadow aranjă monedele cîte patru într-un șir. Apoi, fără multă osteneală, făcu Monedele Prin Masă, părînd că împinge jumătate dintre monede prin lemnul mesei, din mîna stîngă în cea dreaptă.

După aceea luă toate cele opt monede în mîna dreaptă, luă în stînga un pahar gol, acoperi paharul cu un șervețel și păru că face bănuții să dispară din mîna dreaptă, unul cîte unul, și să apară cu un zăngănit în pahar, sub șervețel. În cele din urmă deschise mîna dreaptă ca să arate că-i goală, apoi trase șervețelul și arătă monedele din pahar.

Apoi înapoie banii — trei lui Callie și cinci lui Brogan —, după care luă un sfert de dolar din mîna lui Brogan, lăsînd acolo patru monede. Suflă în monedă, iar aceasta se transformă într-un bănuț, pe care i-l dădu lui Brogan, care-și numără monedele de-un sfert de dolar și descoperi, uimit, că ținea în mînă tot cinci

— Ești un Houdini! chicoti Hinzelmann, încîntat. Asta ești!

— Sînt doar un amator. Mai am multe de învățat, zise Shadow, simțind însă un fior de mîndrie: erau primii săi spectatori adulți.

În drum spre casă se opri la magazinul alimentar ca să cumpere o cutie cu lapte. Casiera cu păr de culoarea ghimbirului îi părea cunoscută. Avea ochii înroșiți de plîns. Și fața acoperită de pistrui.

— Te cunosc, zise Shadow. Ești — fu gata să spună fata cu Alka-Seltzer, apoi își luă seama și continuă — prietena lui Alison. V-am văzut în autobuz. Sper că prietena ta e bine.

— Și eu, răspunse ea și-și suflă nasul în batistă, apoi își vîrî batista la loc în mînecă.

Pe insigna ei scria SALUT! EU SUNT SOPHIE! ÎNTREABĂ-MĂ CUM POȚI SĂ SLĂBEȘTI 10 KG ÎN 30 DE ZILE!

— Am petrecut ziua căutînd-o. Încă n-am avut noroc.

Sophie dădu din cap, stăpînindu-și lacrimile. Plimbă cutia cu lapte prin fața cititorului și acesta îi arătă prețul. Shadow îi dădu doi dolari.

— O să părăsesc orașul ăsta afurisit, zise fata cu o voce brusc răgușită. O să locuiesc la mama mea, în Ashland. Alison a dispărut. Sandy Olsen s-a dus acum un an. Jo Ming cu un an înaintea lui. Cui o să-i vină rîndul anul viitor?

— Credeam că pe Sandy Olsen l-a luat tatăl lui.

— Da, zise fata cu amărăciune. Sigur! Și Jo Ming s-a dus în California, iar Sarah Lindquist s-a rătăcit mergînd prin pădure și n-a mai fost găsită. Oricum, vreau să mă duc în Ashland.

Fata răsuflă adînc, apoi, pe neașteptate, îi zîmbi. În zîmbetul ei nu era nimic nesincer. Shadow presupuse că fusese învățată să zîmbească atunci cînd îi dădea restul cuiva. Fata îi ură o zi bună, după care se întoarse spre femeia din spatele lui Shadow, care avea căruciorul plin cu cumpărături, și începu să descarce mărfurile și să le treacă prin fața cititorului de coduri.

Shadow își luă laptele și plecă, trecu pe lîngă benzinărie, trecu pe lîngă rabla de pe gheață, trecu peste pod și ajunse acasă.

Venirea în America

1778

A fost odată o fată, iar unchiul ei a vîndut-o, *notă domnul Ibis cu scrisul său de mînă perfect, ca de tipar.*

Aceasta-i povestea, restul sînt amănunte.

Există anumite relatări care ne vor impresiona profund, dacă le vom citi cu sufletul deschis. Iată un om bun, bun după opinia sa și după cea a prietenilor săi:

e credincios și sincer față de soția sa, își adoră copiii și le acordă toată atenția, îl preocupă soarta țării sale și-și face treaba la serviciu cu scrupulozitate, străduindu-se din răsputeri. Iar acest om exterminâ evrei, eficient și cu bunăvoință. Îi place muzica de fond menită să-i liniștească pe evrei și-i sfătuiește pe aceștia să nu-și uite numărul de identificare atunci cînd se duc la duș. Le spune că mulți oameni uită ce număr au și iau alte haine atunci cînd ies de la duș. Atitudinea lui îi liniștește pe evrei. Se conving că vor trăi după ce vor face duș. Omul nostru supraveghează detașamentul de corvoadă care duce cadavrele la crematoriu; iar dacă treaba nu merge bine, asta se întîmplă pentru că se lasă totuși afectat de gazarea acelor paraziți. Dacă ar fi cu adevărat un om bun, ar simți doar bucurie văzînd cum pămîntul este curățat de mizeria aceea.

A fost odată o fată, iar unchiul ei a vîndut-o. Spusă astfel, povestea pare simplă.

Nici un om nu-i o insulă, a proclamat Donne*, dar a greșit. Dacă n-am fi insule, am fi pierduți, ne-am scufunda în tragediile celorlalți. Am fost transformați în insule de tragediile celorlalți, de natura noastră insulară și de configurația și forma repetitivă a poveștilor. Configurația nu se schimbă: a fost odată un om care s-a născut, a trăit și apoi, dintr-un motiv sau altul, a murit. Asta-i tot. Puteți să completați amănuntele conform propriei voastre experiențe. Povestea va fi la fel de lipsită de originalitate ca și alte povești, va fi la fel de unică precum oricare altă viață. Viețile sînt ca fulgii de zăpadă. Fulgii de zăpadă alcătuiesc modele pe care le-am mai văzut, seamănă între ei ca niște boabe de mazăre dintr-o păstaie (v-ați uitat vreodată la boabele

---

* John Donne (1572-1631), poet metafizic englez, cunoscut publicului larg pentru citatul din *Meditații XVII*: „Nici un om nu-i o insulă, fiecare om e o parte a continentului... Nu trebuie să te întrebi pentru cine bat clopotele; bat pentru tine".

dintr-o păstaie? V-ați uitat cu adevărat? N-aveți cum să le confundați între ele după ce le-ați privit cu atenție un minut), dar rămîn totuși unici.

Fără indivizi, am vedea doar numere: o mie de morți, o sută de mii de morți, „pierderile pot ajunge la un milion". Datorită poveștilor individuale, statistica devine oameni — dar, chiar dacă asta-i o minciună, oamenii continuă să sufere pentru ea într-un număr care, în sine, e plictisitor și lipsit de înțeles. Uitați-vă la pîntecele umflat, prea umflat, al copilului și la membrele lui scheletice: v-ar fi mai ușor dacă i-ați cunoaște numele, vîrsta, visele, temerile? Dacă l-ați vedea din interior? Și, dacă s-ar întîmpla acest lucru, nu i-ați face un deserviciu surorii sale, care zace în praf lîngă el, o caricatură distorsionată a unui copil? Iar dacă simțim ceva pentru ei, devin prin asta mai importanți pentru noi decît o mie de alți copii loviți de aceeași foamete, decît o mie de alte vieți tinere ce urmează să devină curînd hrană pentru muște?

Trasăm linii în jurul acestor momente de durere și rămînem pe insulele noastre, iar acele momente de durere nu ne pot face rău. Sînt acoperite cu un strat neted, sigur, ca sideful, care le face să alunece din sufletele noastre ca niște perle, fără să ne producă o durere adevărată.

Ficțiunea ne permite să ne furișăm în mintea altora, în locuințele altora și să privim prin ochii altora. Iar în poveste ne oprim înainte să murim — sau murim în locul altora și fără să pățim nimic, iar în lumea din afara poveștii dăm pagina sau închidem cartea și ne întoarcem la viața noastră.

O viață e ca oricare alta și nu seamănă cu nici una.

Iar adevărul, pur și simplu, este: *a fost odată o fată, iar unchiul ei a vîndut-o.*

În locul de unde venea fata se spunea că nimeni nu știe cu siguranță cine este tatăl unui copil, dar cu siguranță se știe cine-i este mama. Înrudirea și proprietățile se transmiteau pe linie maternă, dar puterea

rămînea în mîinile bărbaților: un bărbat avea stăpînire deplină asupra copiilor surorii sale.

În locurile acelea fusese un război, un război mic, doar o încăierare între bărbații din două sate rivale. Mai degrabă o ceartă. Un sat cîștigă cearta, iar altul o pierdu.

Viața ca marfă, oamenii ca proprietate. Sclavia făcuse parte timp de mii de ani din cultura acelei zone a lumii. Negustorii arabi de sclavi distruseseră ultimele mari regate din Africa de Est, în timp ce națiunile din Africa de Vest se distrugeau între ele.

Nu era nimic neobișnuit în faptul că niște gemeni fuseseră vînduți de unchiul lor, pentru că gemenii erau considerați făpturi magice, iar unchiul lor era speriat de ei, suficient de speriat ca să nu le spună gemenilor că avea de gînd să-i vîndă, ca să nu-i vatăme umbra și să-l ucidă. Gemenii aveau doisprezece ani. Fata se numea Wututu, adică pasărea mesager, iar băiatul purta numele unui rege mort, Agasu. Erau copii sănătoși și, pentru că erau gemeni, mascul și femelă, li se spuseseră multe lucruri despre zei, iar pentru că erau gemeni, ei ascultaseră tot ce li se spusese și țînuseră minte.

Unchiul lor era un om gras și leneș. Dacă ar fi avut mai multe vite, poate că ar fi vîndut una dintre ele în loc să vîndă copiii, dar nu avea. A vîndut gemenii. Și cu asta am terminat cu el, n-o să mai auzim de el în această poveste. Noi o să urmărim soarta gemenilor.

Copiii au mers împreună cu alți sclavi, capturați sau cumpărați, au mers zeci de kilometri pînă la un mic avanpost. Acolo au fost vînduți, iar gemenii, împreună cu alți treisprezece oameni, au fost cumpărați de șase bărbați cu lănci și cuțite, care i-au mînat spre vest, către mare, și cînd au ajuns la mare au mers mulți kilometri de-a lungul coastei. Erau cincisprezece sclavi, cu mîinile legate și cu lațuri de gît

Wututu îl întrebă pe fratele ei ce li se va întîmpla.

— Nu știu, îi răspunse el.

Agasu era un băiat zîmbăreț, avea dinți albi, perfecți, pe care și-i arăta cînd rînjea, iar zîmbetul lui fericit o

făcea fericită și pe Wututu. Acum Agasu nu mai zîmbea. Încerca să pară curajos, ca să fie curajoasă și sora sa. Își ținea capul drept și umerii ridicați, fiind la fel de mîndru, de amenințător și de caraghios ca un cățel cu părul zburlit.

Omul aflat în șir în spatele lui Wututu zise:

— O să ne vîndă diavolilor albi, care o să ne ducă la ei acasă, dincolo de apă.

— Și acolo ce-o să ne facă? întrebă Wututu.

Bărbatul nu-i răspunse.

— Ce? întrebă Wututu, iar Agasu încercă să-i facă semn, pentru că nu aveau voie să vorbească sau să cînte în timp ce mergeau.

— Probabil că o să ne mănînce, zise bărbatul. Așa mi s-a spus. De aceea au nevoie de atît de mulți sclavi. Se pare că-s tare flămînzi.

Wututu începu să plîngă în timp ce mergea. Agasu zise:

— Nu plînge, surioară. N-o să te mănînce. O să te apăr. Zeii noștri o să ne apere.

Dar Wututu continua să plîngă și mergea cu inima grea, simțind durerea, furia și teama așa cum numai un copil poate să le simtă: direct și copleșitor. Nu se simțea în stare să-i spună lui Agasu că n-o îngrijora posibilitatea de a fi mîncată de diavolii albi. Era convinsă că o să supraviețuiască. Plîngea pentru că-i era teamă că-l vor mînca pe fratele ei, iar ea nu era convinsă că putea să-l apere.

Ajunseră la un punct comercial, iar acolo rămaseră timp de zece zile. În dimineața celei de-a zecea fură scoși din coliba în care stătuseră închiși (și care devenise foarte aglomerată în ultimele zile, pentru că tot timpul veneau oameni care aduceau alte șiruri de sclavi). Fură conduși spre port, iar Wututu văzu corabia care urma să-i ia de acolo.

Primul ei gînd fu că avea în față o corabie foarte mare, dar apoi își spuse că ambarcațiunea era prea mică pentru ei toți. Nava plutea liniștită pe apă. Barca navei

venea și pleca, ducînd captivii pe corabie, unde li se puneau cătușe, iar marinarii îi duceau pe punțile inferioare. Dintre aceștia, observă ea, unii aveau pielea roșie precum cărămida sau de culoarea pieilor tăbăcite, aveau nasuri ascuțite și bărbi care-i făceau să arate ca niște animale. Mulți dintre marinari arătau ca oamenii din neamul ei sau ca oamenii care-o aduseseră pe coastă. Bărbații, femeile și copiii fură despărțiți și siliți să se ducă în zone diferite ale punții pentru sclavi. Erau prea mulți sclavi și nu era loc pentru toți, așa că vreo zece oameni au fost legați cu lanțuri pe puntea deschisă, sub locul în care-și întindeau hamacurile oamenii din echipaj.

Wututu a fost pusă la un loc cu copiii, nu cu femeile. Nu fusese legată cu lanțuri, ci doar încuiată într-o încăpere. Pe Agasu, fratele ei, îl duseră împreună cu bărbații, în lanțuri, într-un loc în care erau înghesuiți ca heringii. Putea sub punte, deși echipajul frecase podeaua după ultima încărcătură. Duhoarea intrase în lemn: duhoare de teamă, de bilă, de diaree, de moarte, de febră, de nebunie, de ură. Wututu stătea în încăperea fierbinte, cu ceilalți copii. Simțea copii transpirați în fiecare parte. Un val făcu un băiețel să cadă peste ea, iar acesta se scuză într-o limbă pe care Wututu n-o înțelese. Fata încercă să-i zîmbească, în semiîntuneric.

Corabia își ridică pînzele și începu să alunece greoi pe apă.

Wututu se întreba cum arăta locul din care veneau oamenii albi (deși nici unul dintre ei nu era cu adevărat alb; pentru că fuseseră arși de soare și de mare, aveau pielea întunecată la culoare). Nu le mai ajungea hrana și erau siliți să vină tocmai în țara ei ca să adune oameni pe care să-i mănînce? Sau ei urma să fie o delicatesă, un fel deosebit, pentru niște indivizi care mîncaseră tot felul de lucruri și li se mai trezea apetitul doar cînd puneau în cratiță niște carne cu piele neagră?

La o zi după ce părăsise portul, corabia nimeri într-o furtună, nu foarte puternică, dar punțile se zguduiau

și se legănau, iar mirosul de vomă se adăuga duhorii de urină, de fecale și de teamă. Ploaia curgea peste ei prin răsuflătorile deschise în tavanul punții sclavilor.

La o săptămînă de la începutul călătoriei, cînd pămîntul nu se mai vedea, sclavilor li s-au scos lanțurile. Au fost avertizați că orice nesupunere va fi pedepsită mai rău decît își puteau imagina.

Dimineața, captivii mîncau fasole și pesmeți marinărești. Fiecare primea cîte o gură de suc de lămîie oțetit, suficient de acru ca sclavii să se strîmbe, să tușească și să scuipe; unii dintre ei gemeau și se văitau în timp ce li se administra sucul de lămîie. Nu-l puteau scuipa, pentru că dacă erau prinși scuipîndu-l erau biciuiți sau bătuți.

Seara primeau carne sărată de vită. Avea gust neplăcut și pe suprafața cenușie a cărnii se întindeau pete în toate culorile curcubeului. Asta fusese la începutul călătoriei. Pe măsură ce timpul trecea, carnea deveni și mai rea.

Cînd puteau, Wututu și Agasu stăteau împreună și vorbeau despre mama lor, despre casa lor și despre prietenii lor de joacă. Uneori, Wututu îi spunea lui Agasu povești pe care le aflase de la mama lor, povești precum cea despre Elegba, cel mai șiret dintre zei, care era ochii Marelui Mawa și urechile lumii, care-i aducea mesaje lui Mawa și ducea înapoi răspunsurile lui Mawa.

Ca să înlăture monotonia călătoriei, marinarii îi puneau seara pe sclavi să le cînte și să le danseze, ca în locurile lor natale.

Wututu avusese noroc că fusese pusă împreună cu copii. Copiii fuseseră îngrămădiți la un loc și ignorați. Femeile nu erau la fel de norocoase. Pe unele corăbii, sclavele erau violate în repetate rînduri de echipaj, marinarii considerînd că-i un drept al lor, de la sine înțeles. Pe corabia aceea lucrurile nu stăteau la fel, asta neînsemnînd însă că nu aveau loc violuri.

Vreo sută de bărbați, femei și copii au murit în timpul călătoriei și au fost aruncați în mare. Unii dintre captivii care fuseseră aruncați peste bord nu muriseră încă, dar răcoarea verde a oceanului le-a potolit febra, iar ei s-au cufundat și au dispărut...

Wututu și Agasu se aflau pe o corabie olandeză, dar ei nu știau acest lucru. Nava ar fi putut să fie la fel de bine britanică, portugheză, spaniolă sau franceză.

Marinarii negri de pe navă — care aveau pielea mai închisă la culoare decît cea a lui Wututu — le spuneau captivilor unde să se ducă, ce să facă, cînd să danseze. Într-o dimineață, Wututu remarcă faptul că unul dintre paznicii negri se uita la ea. În timp ce fata mînca, paznicul veni lîngă ea și o privi atent, fără să spună nimic.

— De ce faci asta? îl întrebă fata. De ce-i slujești pe diavolii albi?

Bărbatul rînji de parcă întrebarea ar fi fost lucrul cel mai amuzant pe care-l auzise în viața lui. Apoi se aplecă pînă cînd buzele lui aproape că atinseră urechea fetei. Simțind răsuflarea sa fierbinte în urechea ei, lui Wututu i se făcu subit rău.

— Dacă ai fi mai mare, te-aș face să țipi de fericire cu scula mea, îi șopti paznicul. Poate o să te fac să țipi la noapte. Te-am văzut cît de bine dansezi.

Ea îl privi cu ochii ei căprui și zise calmă, chiar zîmbitoare:

— Dacă o să mi-o bagi jos, o să ți-o mușc cu dinții de acolo. Eu sînt vrăjitoare și am jos dinți foarte ascuțiți.

Fu încîntată să vadă cum se schimbă expresia de pe figura bărbatului. Paznicul nu zise nimic și plecă.

Cuvintele ieșiseră din gura ei, dar nu fuseseră cuvintele ei: ea nu le gîndise, nici nu le rostise. Fata își dădu seama că fuseseră cuvintele lui Elegba cel șiret. Mawu făcuse lumea, dar apoi, din cauza șireteniei lui Elegba, își pierduse interesul pentru ea. Elegba cel deștept și cu erecție de oțel fusese cel care vorbise prin

intermediul ei, cel care o călărise* timp de-o clipă. În noaptea aceea, fata îi aduse mulțumiri lui Elegba, înainte să se culce.

Mulți dintre robi refuzau să mănînce. Fură biciuți pînă își puseră mîncare în gură și o înghițiră, dar biciuirea fusese atît de dură, încît doi bărbați muriră. De atunci nu mai încercă nimeni să flămînzească pînă va fi liber. Un bărbat și o femeie încercară să se sinucidă sărind peste bord. Femeia reuși. Bărbatul fu salvat, apoi legat de catarg și biciuit pînă cînd spatele i se umplu de sînge. Îl lăsară acolo pînă cînd ziua se transformă în noapte. Nu i se dădu nici hrană, nici de băut, în afară de propria-i urină. A treia zi omul începu să delireze, iar țeasta i se umflă și i se înmuie ca un pepene vechi. Cînd încetă să delireze, îl aruncară peste bord. Și timp de cinci zile după încercarea de evadare captivii fură ținuți din nou în lanțuri.

A fost o călătorie lungă și rea pentru sclavi, dar n-a fost plăcută nici pentru echipaj, deși marinarii învățaseră să fie duri în timp ce-și făceau meseria și-și spuneau între ei că-s doar niște fermieri care-și duc vitele la tîrg.

Acostară într-o zi plăcută în Bridgeport, în Barbados, iar robii fură duși de pe navă pe țărm cu bărci trimise din port, apoi conduși în piață, unde se aliniară, după multe țipete și lovituri de ciomag. Se auzi un șuierat, iar piața se umplu de oameni: bărbați băgăreți, roșii la față, care țipau, cercetau, strigau, își dădeau cu părerea, bombăneau.

Wututu și Agasu se pomeniră despărțiți. Totul se întîmplă foarte iute: un bărbat solid îi deschise gura lui Agasu, se uită la dinții lui, îi pipăi mușchii de la brațe, dădu din cap, iar alți doi bărbați îl duseră pe Agasu de acolo. Acesta nu se luptă cu ei. Se uită la Wututu și-i strigă:

— Fii curajoasă!

---

* În credința voodoo, posedarea de către zei, întruparea zeului într-un trup omenesc, este definită drept călărirea omului respectiv.

Fata dădu din cap, apoi vederea i se tulbură din cauza lacrimilor. Începu să jelească. Împreună, erau gemeni, erau magici, erau puternici. Despărțiți, erau doar doi copii îndurerați.

Nu-l mai revăzu decît o singură dată, dar nu în viață.

Și iată ce i se întîmplă lui Agasu. Mai întîi îl duseră într-o fermă de pregătire, unde era biciuit pentru ce făcea și pentru ce nu făcea, îl învățară rudimente de limbă engleză și-i dădură numele de Inky* Jack, din cauza negrelii pielii sale. Cînd fugi, îl hăituiră cu cîini și-l aduseră înapoi, și-i tăiară un deget de la picior cu o daltă ca să-l învețe o lecție pe care s-o țină minte. Băiatul vru să moară de foame, dar cînd refuză să mănînce paznicii îi sparseră dinții din față și-i turnară în gură terci gros, iar Agasu fu obligat să-l înghită ca să nu se sufoce.

Încă de pe vremea aceea sclavii născuți în captivitate erau preferați celor aduși din Africa. Sclavii născuți în libertate încercau să fugă sau să moară; n-aveai nici un profit de pe urma lor.

Cînd împlini șaisprezece ani, Inky Jack, fu vîndut împreună cu alți sclavi unei plantații de trestie de zahăr de pe insula St. Domingue. Acolo i se spuse Hyacinth, sclavul uriaș cu dinții rupți. Pe plantație întîlni o bătrînă din satul lui — femeia fusese sclavă de casă înainte ca degetele să-i devină prea noduroase și prea artritice —, care-i spuse că albii îi despărțeau în mod intenționat pe robii din același oraș, sat sau regiune, ca să evite răscoalele și revoltele. Stăpînilor nu le plăcea cînd sclavii discutau între ei în limba lor natală.

Hyacinth prinse un pic de franceză și un pic din învățăturile bisericii catolice. În fiecare zi tăia trestie de zahăr. De dinainte de răsăritul soarelui pînă după asfințit.

A avut mai mulți copii. Se ducea împreună cu alți sclavi în pădure după miezul nopții — deși acest lucru era interzis — ca să danseze calinda, să cînte pentru

* Ink — tuș, cerneală, în lb. engleză.

Damballa-Wedo, zeul șarpe, care avea forma unei reptile negre. Cînta pentru Elegba, pentru Ogu, pentru Shango, pentru Zaka și pentru mulți alți zei pe care robii îi aduseseră cu ei în insulă și-i păstraseră în mințile lor, în sufletul lor secret.

Sclavii de pe plantațiile de trestie de zahăr de pe St. Domingue trăiau rareori mai mult de un deceniu. Pauzele ce le erau acordate — două ore în arșița amiezii și cinci ore în bezna nopții — era și singurul răstimp în care-și produceau hrana (pentru că nu-i hrăneau stăpînii, ci li se dădeau mici terenuri pe care să le cultive și se hrăneau singuri), dar erau și singurul răstimp în care dormeau și visau. Însă și în aceste condiții își făceau timp să se strîngă, să danseze și să venereze. Solul din St. Domingue era fertil, iar zeii din Dahomey, din Congo și din Niger își înfipseră acolo rădăcini adînci și crescură uriași și zdraveni; și le promiseră libertate celor care-i venerau noaptea prin crînguri.

Hyacinth avea douăzeci și cinci de ani cînd l-a mușcat un păianjen de dosul palmei de la mîna dreaptă. Mușcătura s-a infectat, carnea de pe dosul palmei s-a necrozat. Curînd, tot brațul s-a umflat și a devenit purpuriu, iar mîna îi mirosea urît și-l ardea.

I-au dat să bea rom nerafinat și au încălzit în foc lama unei macete pînă a început să strălucească, roșie și albă. Apoi i-au tăiat brațul de la umăr cu ferăstrăul și i-au cauterizat rana cu lama înroșită în foc. Hyacinth a zăcut o săptămînă, cuprins de febră. Apoi s-a întors la muncă.

Elegba însuși îl luă în stăpînire pe Hyacinth cînd acesta se afla în crîng și-l călări așa cum un om alb călărește un cal, și vorbi prin intermediul lui. Hyacinth nu-și aminti mare lucru din ce spusese, dar ceilalți care fuseseră de față îi povestiră că le promisese să-i elibereze din captivitate. Hyacinth își amintea doar erecția pe care o avusese, tare ca un ciomag și dureroasă; și că-și

ridicase ambele mîini — cea pe care o avea și cea pe care n-o mai avea — către lună.

Omorîseră un porc, iar bărbații și femeile de pe plantație băuseră sîngele cald al animalului, închinîndu-li-se zeilor și încheind între ei un legămînt pentru întemeierea unei frății. Apoi li se închinaseră încă o dată zeilor din toate țările din care fuseseră aduși ca pradă de război.

— Dacă murim în bătălia cu albii, își spuseră unul altuia, vom renaște în Africa, în casele noastre, în triburile noastre.

În zori, Hyacinth era o altă persoană, de aceea l-au numit Cel-Solid-Cu-Un-Singur-Braț. Și a luptat, a venerat, a adus sacrificii, a uneltit. Și-a văzut prietenii și iubitele ucise, dar a continuat să lupte.

Au luptat timp de doisprezece ani, o încleștare nebunească și sîngeroasă cu proprietarii plantațiilor și cu trupele aduse tocmai din Franța. Au luptat, au continuat să lupte și, incredibil, au cîștigat.

În ziua de 1 ianuarie 1804 a fost proclamată independența coloniei St. Domingue, care a fost cunoscută apoi în lume drept Republica Haiti. Cel-Solid-Cu-Un-Singur-Braț n-a apucat să vadă acest moment. A murit în august 1802, înjunghiat cu baioneta de un soldat francez.

Exact în momentul morții Celui-Solid-Cu-Un-Singur-Braț (care se numise cîndva Hyacinth, iar înainte Inky Jack, dar care rămăsese întotdeauna în sufletul său Agasu), sora sa (pe care el o știa cu numele Wututu, dar care fusese numită Mary pe plantația din Carolina de Nord, Daisy cînd ajunsese o sclavă de casă, Sukey cînd fusese vîndută familiei Lavere din New Orleans) simți baioneta rece alunecîndu-i printre coaste și începu să țipe și să plîngă, fără să se poată stăpîni. Fiicele ei gemene se treziră și începură să urle. Noii ei copii aveau culoarea cafelei cu lapte, nu semănau cu copiii negri pe care-i născuse cînd lucra pe plantație și cînd era doar o fetiță — copii pe care nu-i mai văzuse de cînd

împliniseră cincisprezece, respectiv zece ani. Fata mijlocie murise la un an după ce fusese luată de lîngă mama ei și vîndută.

Sukey fusese biciuită de mai multe ori după ce ajunsese pe continent — o dată i se turnase sare pe răni, iar altă dată fusese biciuită atît de rău, încît timp de cîteva zile nu putuse să se așeze, nici nu suportase să-i atingă cineva spatele. Fusese violată de mai multe ori cînd era mai tînără: de negri, cărora li se ordonase să împartă cu ea patul de lemn, și de albi. Fusese legată în lanțuri. Dar atunci nu plînsese. De cînd se despărțise de fratele ei plînsese o singură dată. Se întîmplase în Carolina de Nord, cînd văzuse că mîncarea pentru copiii sclavi și pentru cîini fusese turnată în aceeași troacă, iar copiii ei se băteau cu cîinii pentru resturile acelea. Văzuse acest lucru într-o zi — și-l mai văzuse și înainte, îl văzuse în fiecare zi pe plantația aceea și avea să-l mai vadă de multe ori înainte să plece de acolo —, dar în ziua aceea simțise că i se rupe sufletul.

Sukey fusese frumoasă un timp. Apoi anii de chinuri își luaseră tributul, iar ea nu mai fusese frumoasă. Fața i se acoperise de riduri, iar în ochi i se citea prea multă durere.

Cu unsprezece ani în urmă, pe cînd avea douăzeci și cinci de ani, brațul drept i se vestejise. Nici unul dintre oamenii albi nu știuse ce să-i facă. Carnea i se topise de pe oase, iar brațul îi atîrna de-a lungul trupului, niște oase acoperite cu piele, aproape imobile. După aceea devenise o sclavă de casă.

Familia Casterton, care deținea plantația, fusese impresionată de îndemînarea ei la gătit și la îngrijirea casei, dar doamna Casterton considera că brațul vestejit făcea o impresie neplăcută, așa că vînduse fata familiei Lavere, care plecase pentru un an din Louisiana. Domnul Lavere era un om gras, vesel, care avea nevoie de o bucătăreasă și de o servitoare bună la toate. Pe el nu-l deranja brațul vestejit al sclavei Daisy. Cînd, peste un an, familia Lavere se întoarse în Louisiana, sclava

Sukey o însoți.

În New Orleans, la această sclavă veneau femei, dar și bărbați, ca să cumpere leacuri, licori de dragoste și mici fetișuri. Da, majoritatea erau negri, dar veneau și albi. Familia Lavere se făcea că nu vede nimic. Poate că le plăcea să se bucure de prestigiul de a deține o sclavă care era temută și respectată. Dar stăpînii ei nu voiau să-i permită să-și răscumpere libertatea.

Sukey se ducea în bayou* noaptea tîrziu și dansa calinda și bamboula. Ca și dansatorii din St. Domingue sau cei din țara ei natală, dansatorii din bayou aveau un șarpe negru ca *voudon***. Dar zeii din țara ei natală și cei ai altor națiuni din Africa nu posedau oamenii așa cum îl posedau pe fratele ei și pe oamenii din St. Domingue. Cu toate acestea, Sukey îi invoca, le striga numele și le cerea favoruri.

Sclava îi auzea pe oamenii albi vorbind despre revolta din St. Domingo (așa îi spuneau ei insulei) și despre faptul că era sortită eșecului — „Gîndește-te un pic! O țară a canibalilor!" —, apoi remarcă faptul că, de la un moment dat, albii nu mai pomeneau de revoltă.

Mai mult, Sukey avea impresia că stăpînii ei se prefăceau că nu existase niciodată o țară numită St. Domingo. Cît despre Haiti, acest cuvînt nu fusese pomenit niciodată. Ca și cum întreaga națiune americană decisese că poate să facă să dispară o insulă de mari dimensiuni din Marea Caraibelor doar printr-un efort de credință.

O generație de copii Lavere crescuse sub supravegherea atentă a lui Sukey. Cel mai mic, care nu reușea să-i rostească numele, o poreclise Mama Zouzou, iar

---

* Bayou — braț de rîu sau parte de lac ori de mare transformată în baltă.

** Vodun, vudu, voudon — în limbile vest-africane înseamnă spirit.

porecla prinsese. Acum, în anul 1821, Sukey avea vreo cincizeci și cinci de ani. Arăta mult mai bătrînă.

Știa mai multe lucruri secrete decît Sanité Dédé, care vindea dulciuri în fața la Cabildo, mai multe decît Marie Saloppe, care-și zicea regina voodoo. Aceastea erau amîndouă femei de culoare, dar libere, în timp ce Mama Zouzou era sclavă și va muri sclavă, sau cel puțin așa spusese stăpînul ei.

Tînăra care venise la ea ca să afle ce se întîmplase cu soțul ei se prezentase drept văduva Paris. Avea sîni țanțoși, era tînără și mîndră. Avea ceva sînge african, dar și european și indian. Pielea îi era roșcată, iar părul, sclipitor de negru. Avea ochii negri, aroganți. Se părea că soțul ei, Jacques Paris, murise. Domnul Paris era pe trei sferturi alb și mai era bastardul unei familii cîndva mîndre. Unul dintre mulții imigranți care fugiseră din St. Domingo. Fusese născut liber, ca și tînăra și impresionanta lui soție.

— Jacques al meu e mort? întrebă văduva Paris.

Femeia era coafeză și mergea din casă în casă, aranjîndu-le părul doamnelor elegante din New Orleans înainte de evenimentele sociale importante.

Mama Zouzou își consultă oasele, apoi clătină din cap:

— E cu o femeie albă, undeva la nord de locul acesta. O femeie albă cu păr auriu. E viu.

Nu era vorba de nici o magie. Toată lumea din New Orleans știa cu cine fugise Jacques Paris și ce culoare avea părul femeii.

Mama Zouzou fu surprinsă cînd își dădu seama că văduva Paris nu știa că Jacques al ei își vîra în fiecare noapte micuțul său *pipi* de mulatru într-o fată cu pielea roz din Colfax. Asta în nopțile în care nu era atît de beat, încît își putea folosi scula doar pentru pișat. Poate că femeia știa. Poate că venise din alt motiv.

Văduva Paris venea o dată sau de două ori pe săptămînă s-o vădă pe bătrîna sclavă. După o lună îi aduse

daruri: panglici pentru păr, o prăjitură și un cocoș negru.

— Mama Zouzou, zise tînăra, e timpul să mă înveți ceea ce știi.

— Da, răspunse Mama Zouzou, care-și dădea seama din ce parte bătea vîntul; fără a pomeni că văduva Paris îi mărturisise că se născuse cu membrană între degetele de la picioare, ceea ce însemna că era o geamănă și că-și ucisese geamănul în pîntecele mamei; așa că Mama Zouzou nu avea de ales.

O învață pe tînără că două nucșoare atîrnate de un fir ținut în jurul gîtului pînă cînd se rupe firul vindecă bolile de inimă, în timp ce un porumbel care n-a zburat niciodată, spintecat și pus pe capul pacientului, înlătură febra. Îi arătă cum să facă un sac al dorințelor — un săculeț de piele, care conținea treisprezece bănuți, nouă semințe de bumbac și ghearele unui cocoș negru — și cum să frece sacul pentru ca dorințele să i se îndeplinească.

Văduva Paris învăța tot ce-i arăta Mama Zouzou. Dar pe ea n-o interesau zeii. N-o interesau cu adevărat. O interesau lucrurile cu aplicabilitate practică. Fusese încîntată să afle că, dacă scufunzi o broască vie în miere, iar apoi o pui într-un mușuroi de furnici, vei descoperi, după ce oasele vor deveni albe, curățate de carne, că există un os neted în formă de inimă și unul cu un cîrlig. Osul cu cîrlig trebuie atîrnat de veșmintele cuiva care vrei să te iubească, în timp ce osul în formă de inimă trebuie ținut într-un loc sigur (pentru că, dacă-l pierzi, cel pe care-l iubești se va întoarce împotriva ta ca un cîine turbat). Dar, dacă faci totul așa cum se cuvine, cel pe care-l iubești va fi al tău.

Și mai află că praful de șarpe uscat, pus în pudra de față a unei dușmance, va produce orbirea acesteia; și că un dușman poate fi făcut să se înece singur luînd o piesă din lenjeria lui, întorcînd-o pe dos și îngropînd-o la miez de noapte sub o cărămidă.

Mama Zouzou îi arătă văduvei Paris Rădăcina-Minune a Lumii, marea și mica rădăcină a lui John Cuceritorul, îi arătă sîngele de dragon, valeriana și iarba cu cinci degete. Îi arătă cum să fiarbă ceai de înlăturare-a-pierderilor, apă de urmează-mă și apă să-ți-se-facă-tare-ca-piatra.

Mama Zouzou îi arătă văduvei Paris toate aceastea și încă multe altele. Dar bătrîna era dezamăgită. Se străduise să-i arate adevărurile ei ascunse, cunoștințele ei profunde, să-i spună despre Papa 'Legba, despre Mawu, despre Aido-Hwedo, despre șarpele *voudon* și despre toate celelalte, dar pe văduva Paris (acum o să vă spun numele cu care se născuse aceasta, numele pe care l-a făcut ulterior celebru: Marie Laveau*. Dar nu-i vorba de marea Marie Laveau, cea de care ați auzit, ci de mama ei, care a devenit ulterior văduva Glapion) n-o interesau zeii dintr-o țară îndepărtată. Dacă St. Domingo fusese un teren fertil pentru zeii africani, țara aceasta, cu porumb și pepeni, cu bumbac și raci, era pentru aceiași zei stearpă și neroditoare.

— Nu vrea să știe, i se plîngea Mama Zouzou Clementinei, confidenta ei, care spăla lenjeria de pat pentru multe familii din district; Clementine avea o urmă de arsură pe obraz, iar unul dintre copiii ei murise opărit cînd se răsturnase unul dintre cazanele în care fierbea rufe.

— Atunci, n-o mai învăța, zise Clementine.

— O învăț, dar ea nu vede ce-i valoros, vede doar ce poate să facă. Eu îi dăruiesc diamante, dar ea vrea doar cioburi de sticlă frumos colorate. Eu îi dau o sticlă cu cel mai bun vin, iar ea vrea apă din rîu. Eu îi dau prepeliță, iar ea vrea să mănînce șobolani.

---

* Marie Laveau (1794-1881), practicantă americană de voodoo, celebră în New Orleans; a devenit eroina unui roman din 1993 de Jewell Parker Rhodes.

— Atunci, de ce insiști? întrebă Clementine.

Mama Zouzou ridică din umerii ei slabi, făcînd brațul vestejit să tremure.

Nu avea ce să-i răspundă. Ar fi putut să-i spună Clementinei că o învață pe văduva Paris pentru că-i recunoscătoare că e în viață, pentru că văzuse prea mulți murind. Putea să-i spună că visase că într-o zi sclavii se vor răscula, așa cum se răsculaseră (și fuseseră înfrînți) în LaPlace, dar știa în sufletul său că fără zeii din Africa, fără ajutorul lui 'Legba și Mawu, nu vor reuși niciodată să-i înfrîngă pe albii care-i înrobiseră și că nu vor putea să se întoarcă în țările lor de baștină.

Cînd se trezise în noptea aceea teribilă, în urmă cu aproape douăzeci de ani, și simțise oțelul rece între coastele ei, atunci își dăduse seama că viața Mamei Zouzou încetase. Acum era cineva care nu trăia, care doar ura. Dacă ai fi întrebat-o despre ură, n-ar fi fost în stare să-ți povestească despre fata de doisprezece ani de pe o navă împuțită. Acest lucru îi dispăruse din minte, avuseseră loc prea multe biciuiri, prea multe bătăi, prea multe nopți în lanțuri, prea multe despărțiri, prea multă durere. Ar fi putut să povestească depre fiul ei, despre faptul că stăpînul dăduse ordin să i se taie degetul mare cînd descoperise că băiatul știa să citească și să scrie. Putea să povestească despre fiica ei, care avea doisprezece ani și era gravidă în luna a opta — fusese violată de un supraveghetor —, iar albii săpaseră o groapă în pămîntul roșu, ca să încapă în ea pîntecele proemintent al fetei, apoi o biciuiseră pînă i se acoperise spatele cu sînge. În ciuda gropii săpate cu grijă, fata își pierduse copilul și viața în dimineața zilei de duminică, atunci cînd toți oamenii albi erau la biserică...

Prea multă durere...

— Venerează-i, îi spuse Mama Zouzou tinerei văduve Paris pe cînd se aflau în bayou, la o oră după miezul nopții.

Erau amîndouă goale pînă la mijloc, transpirînd în noaptea umedă, cu pielea luminată de razele lunii.

Soțul văduvei Paris, Jacques (a cărui moarte, peste trei ani, va avea multe trăsături remarcabile), îi povestise lui Marie cîte ceva despre zeii din St. Domingo, dar ei nu-i păsase. Puterea provine din ritualuri, nu de la zei.

Împreună, Mama Zouzou și văduva Paris cîntau, jeleau și băteau din picioare în mlaștină. Cîntau pentru șerpii negri atît femeia de culoare născută liberă, cît și sclava cu brațul vestejit.

— Asta nu folosește numai ca să prosperi, ci și ca dușmanii tăi să dea greș, zise Mama Zouzou.

Multe dintre cuvintele ceremoniei — cuvinte pe care le știuse cîndva, cuvinte pe care le știuse și fratele ei — îi dispăruseră din minte. Mama Zouzou îi spusese frumoasei Marie Laveau că vorbele nu contează, doar melodia și ritmul. Iar acum, cîntînd și țopăind pentru șerpii negri în mlaștină, bătrîna avu o viziune veche. Văzu ritmul cîntecelor, ritmul calinda, ritmul bamboula, toate ritmurile Africii ecuatoriale împrăștiindu-se încet peste terenul acela aflat la miez de noapte, pînă cînd întreaga țară tremura și se cutremura în ritmurile vechilor zei, ale căror tărîmuri fuseseră părăsite de fata ajunsă acum bătrînă. Iar bătrîna înțelese acum, în mlaștină, că această răspîndire a ritmului nu era suficientă.

Mama Zouzou se întoarse către frumoasa Marie și se văzu prin ochii acesteia: o femeie bătrînă, cu pielea neagră, cu fața acoperită de riduri, cu un braț osos atîrnîndu-i pe lîngă trup, cu ochi care arătau ca ochii unei femei care-și văzuse copiii luptîndu-se cu cîinii în troacă pentru mîncare. Se văzu și-și dădu seama pentru prima oară de teama și de repulsia pe care le simțea tînăra față de ea.

Apoi izbucni în rîs, se aplecă și luă în mîna ei bună un șarpe negru, lung cît un copăcel și gros ca o parîmă de corabie.

— Iată, zise ea. Acesta va fi *voudonul* nostru.

Puse șarpele, care nu opunea rezistență, într-un coș pe care-l ducea Marie — care se îngălbenise de frică.

Apoi, în lumina lunii, a doua vedenie o posedă pentru ultima oară și bătrîna îl zări pe fratele ei, Agasu. Nu mai era băiatul de doisprezece ani pe care-l văzuse pentru ultima oară în piața din Bridgeport, ci un bărbat uriaș, chel, care-și rînjea dinții sparți și care avea spatele dungat de cicatrice adînci. Ținea într-o mînă o macetă. Din brațul drept îi rămăsese doar un ciot.

Bătrîna întinse către el brațul stîng, cel bun.

— Mai așteaptă un pic, șopti ea. O să vin și eu. O să vin curînd.

Iar Marie Paris crezu că bătrîna vorbea cu ea.

Capitolul Doisprezece

America și-a investit religia, ca și moralitatea, în valori cu dobîndă zdravănă. A adoptat poziția incontestabilă de națiune binecuvîntată pentru că merită să fie binecuvîntată; iar fiii ei, indiferent de teologiile pe care le acceptă sau le resping, subscriu fără rezerve la această credință națională.

— Agnes Repplier, *Timpuri și tendințe*

Shadow conduse mașina spre vest, străbătu Wisconsin și Minnesota și pătrunse în Dakota de Nord, unde culmile acoperite de zăpadă arătau ca niște bizoni uriași ce dormeau. El și Wednesday nu văzură nimic, chiar nimic și numai nimic kilometru după kilometru. Apoi o luară spre sud și intrară în Dakota de Sud, îndreptîndu-se către teritoriul rezervației.

Wednesday schimbase Lincoln-ul Town Car — lui Shadow îi plăcuse să conducă mașina aceea — cu un Winnebago* vechi și rablagit, care mirosea puternic și inconfundabil a cotoi — ca urmare, lui Shadow nu-i plăcea deloc să conducă mașina *aceea*.

---

* Winnebago — un soi de rulotă pentru excursii, produsă de Winnebago Industries, din Forest City, Iowa; numele firmei este cel al unui trib indian, care are o rezervație în Iowa.

În timp ce treceau pe lîngă primul panou ce anunța muntele Rushmore, care se afla încă la cîteva sute de kilometri, Wednesday bombăni:

— Acum e un loc sfînt.

Shadow crezuse că Wednesday dormea. Se întoarse spre el și-i răspunse:

— Știam că a fost un loc sacru pentru indieni.

— E un loc sfînt, zise Wednesday. Asta-i Calea Americană, oamenii au nevoie de o scuză ca să vină și să venereze. În zilele astea oamenii nu pot să se ducă, pur și simplu, ca să vadă un munte. Figurile impresionante ale președinților, făcute de domnul Gutzon Borglum, au însemnat că se acorda permisiunea vizitării, iar oamenii vin cu grămada ca să vadă în realitate ceva ce au văzut pe mii de cărți poștale.

— Am cunoscut cîndva un tip. Ridica greutăți la Muscle Farm, cu ani în urmă. Zicea că tinerii indieni dakota se cățărau pe munte și formau un lanț omenesc ce atîrna de pe capetele sculptate doar pentru ca tipul de la capătul șirului să se pișe pe nasul președintelui.

Wednesday izbucni în hohote de rîs.

— Frumos! Foarte frumos! Și își manifestau mînia asupra unui anumit președinte?

Shadow ridică din umeri.

— Nu mi-a spus.

Kilometrii dispăreau sub roțile Winnebagoului. Shadow începu să-și imagineze că stătea locului, iar peisajul american trecea pe lîngă el cu o viteză constantă de o sută șapte kilometri pe oră. Ceața iernii estompa contururile lucrurilor.

Era mijlocul celei de-a doua zile de șofat și aproape ajunseseră. Shadow, care se tot gîndise la ceva, zise:

— Săptămîna trecută a dispărut o fată din Lakeside. În timp ce noi eram în San Francisco.

— Mmmm? mormăi Wednesday, care nu părea interesat.

— O puștoaică numită Alison McGovern. Nu-i primul copil care dispare. Au mai fost și alții. Dispar în perioada iernii.

Wednesday se încruntă.

— O tragedie, nu-i așa? Fețișoarele de pe cutiile cu lapte — deși nu-mi amintesc cînd am văzut ultima oară un copil pe o cutie cu lapte — și de pe pereții zonelor de odihnă de pe autostradă. „M-ai văzut?" te întreabă ele. O întrebare profund existențială, de cele mai multe ori. „M-ai văzut?" Ia-o pe prima ieșire de pe șosea.

Shadow avu impresia că aude un elicopter ce trecea pe deasupra lor, dar norii erau prea joși ca să poată zări ceva.

— De ce ai ales Lakeside? întrebă Shadow.

— Ți-am spus. E un loc liniștit și drăguț, tocmai potrivit pentru o ascunzătoare. Acolo ești în afara bătăii radarului, ești chiar sub el.

— *De ce?*

— De aia. Acum ia-o la stînga.

Shadow coti la stînga.

— Ceva nu-i în regulă, zise Wednesday. La naiba! Încetinește, dar nu opri.

— Vrei să fii mai explicit?

— Necazuri. Știi vreo altă rută?

— Nu. E prima oară cînd vin în Dakota de Sud. Și nici nu știu unde mergem.

În cealaltă parte a culmii se zări o fulgerare roșie, estompată de ceață.

— Au blocat drumul, zise Wednesday și își vîrî mîna într-un buzunar al costumului, apoi în altul, căutînd ceva.

— Pot să opresc și să întorc.

— Nu poți. Sînt și în urma noastră. Redu viteza la cincisprezece, douăzeci la oră.

Shadow se uită în oglinda retrovizoare. În urma lor, cam la un kilometru, se vedea lumina unor faruri.

— Ești sigur? întrebă el.

— Cum te văd și cum mă vezi, bombăni Wednesday. Ah, am reușit! exclamă el, scoțînd din fundul buzunarului o bucățică de cretă albă.

Apoi începu să scrie cu creta pe bordul automobilului, făcînd niște semne de parcă ar fi rezolvat o problemă de algebră — sau, își zise Shadow, de parcă ar fi fost un vagabond care lăsa mesaje pentru alți vagabonzi, în jargonul acestora — *aici e un cîine rău, oraș periculos, femeie amabilă, închisoare plăcută, în care poți să-ți petreci noaptea...*

— Bine, zise Wednesday. Acum mărește viteza la patruzeci și cinci de kilometri pe oră. Să nu mergi mai încet.

Una dintre mașinile din urma lor aprinse farurile, porni sirena și acceleră, venind către ei.

— Să nu reduci viteza, repetă Wednesday. Indivizii vor să încetinim înainte să ajungem la blocajul rutier.

Scîrț. Scîrț. Scîrț.

Ajunseră pe culmea dealului. Blocajul rutier se afla la mai puțin de o jumătate de kilometru. Douăsprezece mașini fuseseră aranjate de-a curmezișul drumului, iar la marginea șoselei se aflau mașini de poliție și mai multe mașini de teren mari, negre.

— Gata, spuse Wednesday și puse creta deoparte.

Bordul Winnebagoului era acoperit cu mîzgăliturі ce semănau cu niște rune.

Mașina cu sirenă era chiar în urma lor. Redusese viteza ca să meargă cu viteza lor. O voce răcnea prin amplificator:

— Trage pe dreapta!

Shadow se uită la Wednesday.

— Cotește la dreapta, îi zise Wednesday. Scoate-l din drum.

— Nu pot să scot din drum o asemenea mașină. O să ne răsturnăm.

— Foarte bine. Ia-o la dreapta. Acum!

Shadow trase de volan cu mîna dreaptă, iar mașina se clătină, se zdruncină... Shadow își zise că avusese

dreptate, că mașina se va răsturna, apoi lumea de dincolo de parbriz se dizolvă și tremură precum oglindirea într-o apă limpede atunci cînd vîntul îi agită suprafața.

Norii, ceața, zăpada și ziua dispăruseră.

Acum deasupra capului lor se aflau stele, care atîrnau ca niște lănci de lumină înghețate înfipte în cerul nopții.

— Parchează aici, zise Wednesday. Restul drumului o să-l parcurgem pe jos.

Shadow opri motorul, își luă din spate haina, cizmele și mănușile, apoi ieși din mașină și zise:

— Gata! Hai să mergem.

Wednesday se uită la el amuzat și — poate — enervat. Sau mîndru.

— De ce nu te certi cu mine? îl întrebă el. De ce nu spui că-i imposibil? De ce naiba faci ce-ți spun și rămîi atît de calm?

— Pentru că nu mă plătești ca să-ți pun întrebări, îi răspunse Shadow; apoi, dîndu-și seama de adevărul cuvintelor ce-i ieșiseră din gură, adăugă: Oricum, de cînd cu Laura nu mă mai surprinde nimic.

— De cînd s-a întors dintre morți?

— De cînd am aflat că se regula cu Robbie. Chestia aia m-a durut. Orice altceva a fost ceva superficial. Unde mergem?

Wednesday îi arătă, apoi cei doi se puseră în mișcare. Solul de sub picioarele lor era un fel de stîncă vulcanică alunecoasă, uneori sticloasă. Aerul părea rece, dar nu precum cel din perioada iernii. Urcară cu greu un deal. Acolo descoperiră o cărare și merseră de-a lungul ei. Shadow se uită în jos, către poalele dealului.

— Ce naiba e asta? întrebă el, dar Wednesday duse un deget la buze și clătină din cap: tăcere.

Chestia arăta ca un păianjen mecanic, din metal albastru și cu leduri lucitoare, care avea dimensiunile unui tractor. Se plimba pe fundul văii. Lîngă el se afla o grămadă de oase, iar lîngă fiecare os se vedea pîlpîind

cîte o flacără, puțin mai mare decît cea a unei lumînări.

Wednesday îi făcu semn lui Shadow să se țină departe de obiectele acelea. Shadow făcu un pas într-o parte, ceea ce însemnă o greșeală pe cărarea aceea sticloasă: își suci glezna și alunecă pe pantă, rostogolindu-se. Se prinse de o stîncă, în timp ce trecea pe lîngă ea, iar colțul de obsidian îi spintecă mănușa de parcă ar fi fost făcută din hîrtie.

Ajunse la poalele dealului, între păianjenul mecanic și oase.

Puse mîna pe pămînt ca să se salte în picioare și-și dădu seama că atinsese un femur și...

... stătea în lumina zilei, fumînd o țigară și uitîndu-se la ceas. În jurul său erau mașini, unele goale. Își dorea să nu fi băut ultima ceașcă de cafea, pentru că-i venea să urineze, deja nu se mai simțea în largul său.

Unul dintre polițiștii locali veni către el. Era un bărbat solid, cu o mustață de morsă. Uitase numele tipului.

— Nu-mi dau seama cum de-am putut să-i pierdem, zise Polițistul Local, cu un ton uimit și jenat.

— A fost o iluzie optică, îi răspunse el. Ai dat peste ei în condiții meteorologice ciudate. Ceața. A fost un miraj. Indivizii au plecat pe alt drum. Noi am crezut că au luat-o pe acesta.

Polițistul Local păru dezamăgit.

— Ah, eu credeam că-i ceva ca în *Dosarele X*.

— Îmi pare rău, dar nu avem parte de ceva atît de impresionant.

Suferea uneori de hemoroizi, iar curul începu să-l doară într-un fel ce anunța că se apropie o criză. Își dorea să se întoarcă înapoi pe șoseaua de centură. Își dorea să existe un copac în jur, să se ducă în spatele lui, pentru că nevoia de a urina devenea tot mai puternică. Aruncă țigara și o strivi cu piciorul.

Polițistul Local se duse la una dintre mașinile de poliție și-i spuse ceva șoferului. Apoi clătinară amîndoi din cap.

Își scoase telefonul, apăsă butonul pentru meniu, căută și găsi adresa numită „Spălătorie"; își aminti că se amuzase cînd o introdusese — era o referire la *The Man from U.N.C.L.E.**, apoi își dădu seama că nu era de acolo, acolo era vorba de o *croitorie*, se gîndise la *Get Smart***, și se simți ciudat de stînjenit pentru că atîția ani nu-și dăduse seama că fusese vorba de o comedie de pe vremea cînd fusese puști și-și dorise un pantofofon...

O voce de femeie îi răspunse la telefon:

— Da?

— Aici domnul Town, vreau să vorbesc cu domnul World***.

— Vă rog să așteptați, să văd dacă-i liber.

Urmă o tăcere îndelungată. Town își încrucișă picioarele, își ridică un pic cureaua pe burtă — trebuia să piardă vreo cinci kilograme —, îndepărtînd apăsarea de pe vezică. Apoi o voce politicoasă zise:

— Salut, domnule Town.

— I-am pierdut, zise Town, simțind un nod în măruntaie din cauza frustrării; ticăloșii ăia era jigodiile care-i omorîseră pe Woody și pe Stone.

Da, fuseseră oameni buni. Foarte buni. Voia cu tot dinadinsul să i-o tragă doamnei Wood, dar știa că trecuse prea puțin timp de la moartea lui Woody ca să acționeze. O scotea la cină la două săptămîni o dată, era o investiție pentru viitor, femeia îi era recunoscătoare pentru atenție...

---

* *The Man from U.N.C.L.E.* — serial de televiziune din care s-au difuzat 104 episoade în perioada 1964-1968; U.N.C.L.E. este o agenție guvernamentală care luptă împotriva unei asociații criminale internaționale.

** *Get Smart* — serial de televiziune, parodie a serialelor cu agenți secreți, difuzat între 1965 și 1970, în total 145 de episoade; eroul principal ține legătura cu șefii săi folosind un telefon montat în pantof.

*** Town = oraș, world = lume, univers, în lb. engleză.

— Cum?

— Nu știu. Am blocat drumul, nu aveau pe unde s-o ia, dar au dispărut.

— Încă unul dintre micile mistere ale vieții. Nu fi îngrijorat. I-ai liniștit pe polițiștii locali?

— Le-am spus că a fost o iluzie optică.

— Au acceptat ideea?

— Probabil că da.

Era ceva foarte familiar în vocea domnului World — asta era o idee ciudată, lucra pentru el de doi ani, discuta cu el în fiecare zi, *sigur* că vocea lui îi era familiară.

— Probabil că acum sînt departe.

— Să trimit niște oameni în rezervație ca să-i interceptăm?

— Nu merită osteneala. Prea multe probleme de jurisdicție și nu pot să trag suficiente sfori într-o singură dimineață. Avem destul timp la dispoziție. Întoarce-te aici. Am destule de făcut încercînd să organizez întîlnirea diplomatică.

— Necazuri?

— Niște dispute enervante. Am propus să ne întîlnim aici. Împătimiții calculatoarelor vor în Austin sau în San Jose, jucătorii vor la Hollywood, experții vor ca reuniunea să fie pe Wall Street. Fiecare vrea să ne întîlnim în curtea lui. Nimeni nu vrea să renunțe.

— Vreți să fac ceva?

— Încă nu. O să-i amenințe pe unii, o să-i flatez pe alții... Cunoști procedura.

— Da, domnule.

— Ai grijă, Town.

Legătura se întrerupse.

Town își spuse că ar fi trebuit să aibă la dispoziție o echipă S.W.A.T. ca să captureze nenorocitul ăla de Winnebago, sau mine pe șosea, sau o bombă nucleară tactică, să le arate jigodiilor ălora cum se face treaba. Domnul World îi spusese odată: *Noi scriem viitorul cu litere de foc.* Apoi domnul Town își zise că, Iisuse, dacă

nu se pișă imediat o să-și piardă un rinichi, îl ardea, și-și aduse aminte cum spunea tăticul lui cînd plecau în vreo călătorie lungă, pe cînd Town era copil; erau pe autostrada interstatală, iar tăticul lui spunea întotdeauna „Dinții mei din spate plutesc", iar domnul Town îi auzea și acum glasul cu accent yankeu puternic spunînd „Trebuie să mă ușurez curînd. Dinții mei din spate plutesc"...

...și atunci Shadow simți o mînă deschizîndu-i palma, trăgîndu-i de fiecare deget în parte, desprinzîndu-le de femur. Nu mai simțea nevoia să urineze, asta i se întîmpla altcuiva. El stătea sub stele, într-o cîmpie stîncoasă, sticloasă.

Wednesday ii făcu din nou semn să tacă. Apoi începu să meargă, iar Shadow se luă după el.

Dinspre păianjenul mecanic se auzi un scîrțîit, iar Wednesday înlemni. Shadow se opri și așteptă. Ciorchini de luminițe verzi pîlpîiau și alunecau de-a lungul păianjenului. Shadow încercă să nu respire prea puternic.

Se gîndi la cele întîmplate. Fusese ca și cum s-ar fi uitat printr-o fereastră în mintea altcuiva. Apoi își zise: *Domnul World. Mie mi se păruse familiară vocea lui. Aceasta fusese gîndul meu, nu al lui Town. De aceea gîndul i se păruse ciudat.* Încercă să identifice vocea aceea, s-o plaseze în categoria căreia îi aparținea, dar nu reuși.

O să-mi amintesc, își zise Shadow. *Mai devreme sau mai tîrziu o să-mi amintesc.*

Luminițele verzi deveniră albastre, apoi roșii, se transformară în roșu mohorît, iar păianjenul se lăsă pe picioarele metalice din spate. Wednesday începu să meargă, o siluetă singuratică sub stele, cu pălărie cu boruri largi, cu pelerina de culoare închisă agitîndu-se la întîmplare în bătaia vîntului de nicăieri, bocănind cu bastonul în podeaua de stîncă sticloasă.

Cînd păianjenul metalic rămase doar o sclipire îndepărtată, aflată undeva pe cîmpie, Wednesday zise:

— Acum putem vorbi.

— Unde sîntem?

— Dincolo de scenă, îi răspunse Wednesday.

— Pardon?

— Gîndește-te la locul ăsta ca și cum ar fi în spatele scenei. Ca într-un teatru. Ne-am retras din cîmpul vizual al publicului și acum ne îndreptăm către culise. Asta-i o scurtătură.

— Cînd am atins osul acela, am intrat în mintea unui tip numit Town. Face parte din gașca de gangsteri. Ne urăște.

— Da.

— Are un șef care se numește domnul World. Tipul îmi amintește de cineva, dar nu știu de cine. Am privit în mintea lui Town — sau am fost în mintea lui, nu-s sigur.

— Ei știu încotro ne îndreptăm?

— Cred că au încetat să ne vîneze. Nu vor să ne urmărească în rezervație. Mergem într-o rezervație?

— S-ar putea, răspunse Wednesday și se sprijini un moment în baston, apoi merse mai departe.

— Ce-i cu păianjenul ăla?

— E manifestarea unui șablon. Un motor de căutare.

— E periculos?

— Poți să ajungi la vîrsta mea doar dacă-ți iei toate precauțiile posibile.

Shadow zîmbi, apoi întrebă:

— Și cît de bătrîn înseamnă asta?

— Bătrîn cît limba mea, îi răspunse Wednesday. Și cu cîteva luni mai bătrîn decît dinții mei.

— Îți joci cărțile ținîndu-le atît de aproape de piept, încît nu-s convins că ai vreo carte.

Wedenesday se mulțumi să mormăie ceva.

Fiecare deal era mai greu de urcat decît cel de dinainte.

Pe Shadow începu să-l doară capul. Lumina stelelor vibra, avea ceva care rezona cu pulsul din tîmplele și din pieptul său. Shadow se opri la poalele următorului

deal, deschise gura să spună ceva și, fără nici un avertisment, vomită.

Wednesday căută într-un buzunar interior și scoase o ploscă mică.

— Trage o dușcă, îi spuse el. Dar numai o dușcă.

Lichidul era acru și se evapora în gura sa ca un coniac bun, deși nu avea gust de alcool. Wednesday luă plosca și o vîrî în buzunar.

— Nu-i bine pentru spectatori să se pomenească îndreptîndu-se către culise. De aceea ți s-a făcut rău. Să ne grăbim să te scoatem de aici.

Merseră mai iute, Wednesday ca un drumeț încercat, Shadow împleticindu-se din cînd în cînd, dar simțindu-se mai bine din cauza băuturii, care-i lăsase în gură gust de coajă de portocală, de esență de rozmarin, de mentă și de cuișoare.

Wednesday îl luă de braț și-i arătă două movile identice de sticlă înghețată, aflate în stînga lor.

— Acolo, îi zise el. Mergi între cele două ridicături. Mergi lîngă mine.

Merseră mai departe, iar aerul rece și lumina zilei îl izbiră simultan pe Shadow drept în față.

Stăteau la jumătatea pantei unui deal. Ceața dispăruse, ziua era însorită și geroasă, cerul era de un albastru perfect. La poalele dealului se vedea un drum de pietriș, iar pe el *țopăia un camion roșu ca o mașinuță* pentru copii. O aromă de fum de lemne venea dinspre clădirea din apropiere, care arăta ca și cum cineva ar fi luat cu treizeci de ani în urmă o casă mobilă și ar fi aruncat-o pe panta dealului. Casa fusese între timp reparată, cîrpită și extinsă.

Cînd se apropiară de ușă, aceasta se deschise și un bărbat de vîrstă medie îi privi; avea ochi ageri și gură ca o tăietură făcută cu cuțitul. Se uită la ei și le zise:

— Mda, am auzit că doi oameni albi vin să mă vadă. Doi albi într-un Winnebago. Am auzit că s-au rătăcit, așa cum se rătăcesc oamenii albi dacă nu pun indicatoare peste tot. Acum mă uit la astea două animale

amărîte din fața ușii. Știți că sînteți pe pămînt lakota*?

Bărbatul avea păr lung, cărunt.

— De cînd ești lakota, ticălos bătrîn? întrebă Wednesday, care purta un pardesiu și o căciulă cu urechi, iar lui Shadow i se părea de necrezut că bătrînul purtase, doar cu cîteva momente în urmă, o pălărie cu boruri largi și o pelerină zdrențuită. Whiskey Jack, mor de foame, iar prietenul meu tocmai și-a vomitat micul dejun. Ai de gînd să ne inviți în casă?

Whiskey Jack se scărpină sub braț. Purta blugi și un maieu cenușiu ca și părul lui. Era încălțat cu mocasini și părea că nu simte frigul. Apoi zise:

— Îmi place aici. Intrați, oameni albi care v-ați pierdut Winnebagoul.

În interiorul rulotei era și mai mult fum de lemne, iar la masă stătea un alt bărbat, îmbrăcat în pantaloni pătați din piele de căprioară și desculț. Avea pielea de culoarea scoarței de copac.

Wednesday păru încîntat să-l vadă.

— Se pare că întîrzierea noastră a fost cu noroc. Whiskey Jack și Apple Johnny! Două păsări cu o singură piatră!

Bărbatul de la masă — Apple Johnny — se uită la Wednesday, apoi își lăsă o mînă în jos și se pipăi între picioare, după care zise:

— Greșești. Tocmai am verificat și am amîndouă pietrele, exact acolo unde trebuie să fie. Eu sînt John Chapman**, i se adresă el lui Shadow, ridicînd mîna cu palma în afară. Să nu ții seama de ce spune șeful tău despre mine. E o găoază. A fost întotdeauna o găoază.

---

* Lakota — numele unui grup de indieni sioux.

** John Chapman (1774-1847), zis și Johnny Appleseed (semințe de măr, în lb. engleză), pionier american și misionar, considerat unul dintre primii ecologiști; a plantat meri în Ohio, Indiana și Illinois; soiurile cultivate de el erau pădurețe, potrivite pentru producția de cidru și de rachiu de mere.

Și o să fie întotdeauna o găoază. Unii oameni sînt găoaze, n-ai ce să le faci.

— Mike Ainsel, se prezentă Shadow.

Chapman își frecă bărbia nerasă și mormăi:

— Ainsel. Asta nu-i nume. Poți să-l folosești cînd ești arestat. Cum ți se spune?

— Shadow.

— Atunci, o să-ți spun Shadow. Hei, Whiskey Jack — dar Shadow își dădu seama că individul nu spusese *Whiskey Jack*, pentru că rostise prea multe silabe —, cum arată mîncarea?

Whiskey Jack înhăță o lingură de lemn și luă capacul de pe o oală de tablă, pe care o trase pe stiva de lemne de foc.

— E gata, zise el.

Scoase patru castroane de plastic și puse în ele conținutul oalei, apoi le așeză pe masă. După aceea deschise ușa, merse prin zăpadă și luă dintr-un troian un bidon de plastic de vreo patru litri. Îl aduse înăuntru și umplu patru pahare mari cu un lichid tulbure, galben-cafeniu. Puse cîte un pahar lîngă fiecare castron. La urmă de tot găsi și patru linguri. După care se așeză la masă, împreună cu ceilalți.

Wednesday ridică paharul și se uită bănuitor la conținutul lui.

— Arată ca pișatul, zise el.

— Tot mai bei pișat? îl întrebă Whiskey Jack. Voi, oamenii albi, sînteți nebuni. Asta-i mai bun. Carnea e de curcan sălbatic, îi spuse el lui Shadow. John a adus rachiul de mere.

— E cidru de mere, îi zise John Chapman. Nu mi-au plăcut niciodată băuturile tari. Îi fac pe oameni să înnebunească.

Friptura era delicioasă, iar cidrul foarte bun. Shadow se silea să mănînce încet, să-și mestece hrana, nu s-o hăpăie, dar era mai flămînd decît își închipuise. Își umplu singur încă un castron cu friptură și încă un pahar cu cidru.

— Doamna Zvon zice că ați discutat cu tot felul de oameni și că le-ați oferit tot felul de lucruri. Mai zice că le-ai vorbit bătrînilor despre război, spuse John Chapman.

Shadow și Whiskey Jack spălară vasele și puseră friptura rămasă în castroane de plastic cu capac, pe care Whiskey Jack le vîrî în troienele de zăpadă de lîngă ușa din față, apoi așeză deasupra lor un bidon de lapte ca să le poată găsi ulterior.

— Cred că ai făcut un rezumat al evenimentelor corect și judicios, zise Wednesday.

— Ei o să cîștige, spuse Whiskey Jack cu glas lipsit de patimă. Au cîștigat deja. Tu ai pierdut deja. Ca în cazul oamenilor albi și al poporului meu. Oamenii albi au învins de cele mai multe ori. Cînd au pierdut, au încheiat tratate. Apoi au încălcat tratatele. Așa că au cîștigat din nou. N-o să mai lupt pentru încă o cauză pierdută.

— N-are rost să te uiți la mine, zise John Chapman. Chiar dacă aș lupta pentru tine — dar n-o să fac asta —, tot nu ți-aș fi de nici un folos. Ticăloșii m-au uitat complet.

Se opri, apoi zise:

— Paul Bunyan*.

Clătină încet din cap și zise din nou:

— *Paul Bunyan.*

Shadow nu mai auzise niciodată două cuvinte inofensive care să sune ca un blestem.

— Paul Bunyan? întrebă el. Ce-a făcut?

— A ocupat locul din față, spuse Whiskey Jack, apoi luă o țigară de la Wednesday și cei doi se apucară să fumeze.

---

* Paul Bunyan — un tăietor de lemne gigantic, inițial eroul unor basme ale canadienilor francofoni, apoi devenit erou legendar american; statui ale sale se află în multe orașe americane

— Unii idioți își imaginează că păsările colibri sînt îngrijorate c-o să se îngrașe sau c-o să aibă carii dentare — sau alte aiureli de felul ăsta — și vor să ferească păsările colibri de relele făcute de zahăr, îi explică Wednesday. Așa că le pun NutraSweet* în cutia cu mîncare. Păsările vin să se hrănească și se îndoapă cu porcăria aia. Apoi mor, pentru că hrana asta nu conține calorii, chiar dacă le umple burticica. Așa-i și cu Paul Bunyan. Nimeni nu mai spune povești despre Paul Bunyan. Nimeni nu crede în Paul Bunyan. A fost produs în 1910 de o agenție de publicitate din New York și a umplut stomacul pentru mituri al națiunii cu hrană lipsită de calorii.

— Mie îmi place Paul Bunyan, zise Whiskey Jack. Am fost acum cîțiva ani la Mall of America** și m-am plimbat pe bușteni. Te urci lîngă bătrînul Paul Bunyan, apoi o iei la vale. Pleosc! Mie îmi place tipul. Nu-mi pasă că n-a existat, adică n-a tăiat niciodată un copac. Oricum, tăiatul copacilor nu se compară cu plantatul lor. Asta-i o chestie mult mai bună.

— Vorbești cam mult, îi zise Johnny Chapman.

Wednesday scoase un inel de fum, care rămase un timp în aer, apoi se descompuse încet în șuvițe.

— Ce naiba, Whiskey Jack, știi că nu despre asta discutam.

— N-o să te ajut, îi răspunse Whiskey Jack. După ce-o să-ți primești porția de șuturi în cur, poți să vii aici și o să-ți dau iarăși de mîncare. Cea mai bună mîncare se face toamna.

— Toate alternativele sînt mai rele, îi explică Wednesday.

---

* NutraSweet — nume comercial pentru aspartam, un îndulcitor sintetic folosit și în băuturi dietetice.

** Mall of America — centru comercial și de distracții din Orașele Gemene; printre altele, există aici un canal pe care sînt lansați bușteni din plastic, imitîndu-se transportul lemnului pe rîuri.

— N-ai nici o idee despre ce alternative există, îi zise Whiskey Jack, care i se adresă apoi lui Shadow: Vînezi, spuse el, cu un glas răgușit de fumul lemnelor și de țigări.

— Muncesc, îi replică Shadow.

Whiskey Jack clătină din cap.

— Da, dar și vînezi ceva. Ai o datorie pe care vrei s-o plătești.

Shadow se gîndi la buzele albastre ale Laurei și la sîngele de pe mîinile ei, apoi dădu din cap.

— Ascultă-mă. Vulpea a fost prima aici, iar lupul era fratele ei. Vulpea a zis că oamenii ar trebui să trăiască veșnic. Dacă mor, n-ar trebui să rămînă morți mult timp. Lupul, dimpotrivă, a spus nu, oamenii vor muri, oamenii trebuie să moară, toate făpturile care trăiesc trebuie să moară, altfel s-ar înmulți și ar acoperi pămîntul, ar mînca toți somonii, cerbii caribu și bizonii, ar mînca toți dovlecii și tot porumbul. Într-o zi, lupul murind îi spuse vulpii: grăbește-te și învie-mă. Iar vulpea îi zise: nu, morții trebuie să rămînă morți. M-ai convins. Plîngea în timp ce-i spunea vorbele astea. Dar le-a spus și cu asta s-a terminat. Acum lupul conduce lumea celor morți și vulpea trăiește sub soare și sub lună, jelindu-și încă fratele.

— Dacă nu vrei să iei parte, n-o să iei. Noi n-o să stăm cu mîinile în sîn, zise Wednesday.

Figura lui Whiskey Jack rămase impasibilă.

— Vorbeam cu tînărul acesta, zise el. Tu nu mai poți fi ajutat. El poate. Povestește-mi visul tău, îi ceru el lui Shadow.

— Mă cățăram pe un turn de cranii, spuse Shadow. În jur zburau păsări imense, care aveau fulgere în aripi. M-au atacat. Turnul s-a prăbușit.

— Toată lumea visează, zise Wednesday. Putem să ajungem la drum?

— Nu oricine visează *wakinyau*, pasărea tunet, spuse Whiskey Jack. Am simțit ecoul prăbușirii pînă aici.

— *Ți-am spus eu!* exclamă Wednesday.

— Există un cîrd de păsări ale tunetului în Virginia de Vest, zise Chapman, fără să se adreseze cuiva anume. Cel puțin vreo două cloște și un cocoș bătrîn. Mai există o pereche de prăsilă în țara dintre Kentucky și Tennessee, căreia i se spune Statul lui Franklin, deși bătrînul Ben n-a avut un stat al lui. Sigur, n-au fost niciodată în număr mare, nici în vremurile cele mai bune.

Whiskey Jack întinse o mînă de culoarea lutului roșu și atinse ușor figura lui Shadow.

— Mda. E adevărat. Dacă vei vîna pasărea tunetului vei putea să-ți aduci femeia înapoi. Dar ea îi aparține lupului, trebuie să stea în locurile pentru morți, nu să meargă prin țară.

— De unde știi? îl întrebă Shadow.

Buzele lui Whiskey Jack nu se mișcară.

— Ce ți-a spus bizonul?

— Să cred.

— Un sfat bun. Ai de gînd să-l urmezi?

— Probabil.

Discutau fără cuvinte, fără gură, fără sunete. Shadow se întrebă dacă ceilalți doi oameni din încăpere rămaseseră nemișcați o clipă sau o fracțiune de clipă.

— Cînd o să-ți găsești tribul, să vii să mă vezi, zise Whiskey Jack. Pot să te ajut.

— O să vin.

Whiskey Jack își lăsă mîna jos, apoi se întoarse către Wednesday.

— Te duci să-l iei pe Ho Chunk?

— Pe cine?

— *Ho Chunk.* Așa își spun indienii winnebago*.

Wednesday clătină din cap.

— Riscul e prea mare. Am putea să avem probleme. Probabil că indivizii caută mașina.

---

* Ho-Chunk și Winnebago sînt triburi amerindiene care au alcătuit cîndva un singur trib, ce locuia în Wisconsin.

— E furată?

Wednesday păru jignit.

— Nici vorbă! Hîrtiile sînt în bord.

— Și cheile?

— Sînt la mine, răspunse Shadow.

— Nepotul meu, Harry Bluejay*, are un Buick din '81. Ce-ar fi să-mi dați cheile mașinii voastre? Puteți s-o luați pe a lui.

Wednesday se enervă:

— Ce fel de schimb e ăsta?

Whiskey Jack ridică din umeri.

— Știi cît de greu e să aducem automobilul tău din locul în care l-ai abandonat? Îți fac o favoare. Poți să accepți sau să nu accepți. Mie nu-mi pasă.

Apoi închise gura ca o despicătură de cuțit.

Wednesday părea furios, apoi furia i se transformă în milă și zise:

— Shadow, dă-i cheile de la Winnebago.

Iar Shadow îi întinse cheile lui Whiskey Jack.

— Johnny, zise acesta, vrei să-i conduci pe oamenii ăștia pînă la Harry Bluejay? Spune-i că am zis să le dea mașina.

— Cu plăcere, spuse John Chapman.

Se ridică și se duse la ușă, luă un săculeț, deschise ușa și ieși. Shadow și Wednesday îl urmară. Whiskey Jack rămase în prag și-i zise lui Wednesday:

— Să nu te întorci aici. Nu ești binevenit.

Wednesday își îndreptă degetul spre cer și-i zise, amabil:

— Învîrti-te-ai pe degetul ăsta!

Coborîră panta prin zăpadă, croindu-și drum prin troiene. Chapman mergea în frunte, pășind cu picioarele goale, roșii, pe zăpada acoperită de-o crustă tare.

— Nu ți-e frig? îl întrebă Shadow.

— Nevasta mea era choctaw, îi răspunse Chapman.

---

* Bluejay — gaiță albastră, în lb. engleză.

— Și te-a învățat metode mistice ca să te feresti de frig?

— Nu. Credea că-s nebun. Mă întreba „Johnny, de ce nu-ți pui cizmele?".

Panta dealului deveni mai abruptă, iar cei trei încetară să mai discute între ei. Se împleticeau și alunecau prin zăpadă, ținîndu-se de trunchiurile mestecenilor ce creșteau pe deal, ca să nu cadă. Cînd terenul deveni mai neted, Chapman zise:

— Bineînțeles, nevastă-mea e moartă. Cînd a murit m-am țicnit. I se poate întîmpla oricui. Ți se poate întîmpla și ție, îi zise el lui Shadow, bătîndu-l pe umăr. Pe Iisus și pe Jehosophat, da' înalt mai ești!

— Așa zice lumea, îi răspunse Shadow.

Se chinuiră să coboare dealul vreo jumătate de oră, pînă cînd ajunseră la drumul de pietriș de la baza acestuia. O luară toți trei pe drum, îndreptîndu-se spre grupul de clădiri pe care-l zăriseră din vîrful dealului.

O mașină încetini și se opri. Femeia de la volan se întinse, lăsă în jos geamul din dreapta și întrebă:

— Tipilor, vreți să vă duc cu mașina?

— Sînteți foarte amabilă, doamnă, zise Wednesday. Îl căutăm pe domnul Harry Bluejay.

— Cred că-i în sala de întruniri, spuse femeia, care părea să aibă vreo patruzeci de ani. Urcați.

Urcară. Wednesday se așeză pe scaunul din față, de lîngă șofer, John Chapman și Shadow pe bancheta din spate. Picioarele lui Shadow erau prea lungi ca să poată să stea confortabil, dar se așeză cît putu mai comod. Mașina țîșni înainte pe drumul de pietriș.

— De unde veniți? întrebă șoferița.

— Am vizitat un prieten, răspunse Wednesday.

— Locuiește pe dealul din spate, zise Shadow.

— Ce deal? întrebă femeia.

Prin luneta murdară a mașinii, Shadow privi în urmă, spre deal. Dar nu se vedea nici un deal, doar nori deasupra cîmpiei.

— Am fost la Whiskey Jack, îi explică Shadow.

— Aha! Noi îi spunem Inktomi. Cred că-i același individ. Bunicul meu spunea niște povești interesante despre el. Sigur, cele mai bune dintre ele erau porcoase.

Mașina lovi o ridicătură din drum, iar femeia înjură, apoi întrebă:

— Voi, cei din spate, sînteți întregi?

— Da, doamnă, răspunse Johnny Chapman, care se ținea de scaun cu ambele mîini.

— Drumuri de rezervație, bombăni ea. Trebuie să te obișnuiești cu ele.

— Toate sînt așa? întrebă Shadow.

— Exact. Toate, adică singurul care există. Și să nu întrebați de banii de la cazinou. Ce om întreg la minte ar bate tot drumul pînă aici ca să se ducă la cazinou? N-o să vedem nici un ban.

— Îmi pare rău.

— Să nu-ți pară, zise ea, schimbînd viteza, în timp ce mașina trosnea și gemea. Știi că populația albă din jur e în scădere? Cînd pleci de aici, întîlnești doar orașe-fantomă. Cum să ții oamenii la fermă, după ce-au văzut lumea pe ecranele televizoarelor? Și nu merită să faci agricultură în Terenurile Rele. Albii ne-au luat pămînturile, s-au așezat acolo, acum le părăsesc. Se duc în sud. Se duc în vest. Poate că, dacă o să avem răbdare pînă o să se mute cu toții în New York, în Miami și în Los Angeles, o să putem să ocupăm tot Vestul Mijlociu fără nici o luptă.

— Mult noroc, îi ură Shadow.

Îl găsiră pe Harry Bluejay în sala de reuniuni, la masa de biliard, unde încerca tot felul de lovituri dificile ca să impresioneze niște fete. Pe dosul mîinii drepte avea tatuată o gaiță albastră, iar în lobul urechii drepte avea mai multe găuri.

— Ho hoka, Harry Bluejay, îl salută John Chapman.

— Să te ia dracu', fantomă albă țicnită cu picioarele goale! Mă apucă tremuratul cînd te văd.

În capătul îndepărtat al încăperii se găseau oameni mai în vîrstă; unii jucau cărți, alții discutau. Alții, mai tineri, de vîrsta lui Harry Bluejay, își așteptau rîndul la masa de biliard. Era o masă mare, iar o gaură în postavul ei verde fusese cîrpită cu bandă izolatoare argintie.

— Am un mesaj de la unchiul tău, zise Chapman, fără să se sinchisească de modul în care fusese primit. Zice să le dai mașina ta acestor doi oameni.

În sală erau vreo treizeci, patruzeci de oameni, care se uitau cu toții la cărțile lor de joc, la picioare sau la unghiile de la mîini, prefăcîndu-se din greu că nu ascultă.

— Individul ăla nu-i unchiul meu.

Sala era plină de fum de țigară. Chapman zîmbi, scoțînd la iveală cei mai groaznici dinți pe care-i văzuse Shadow vreodată.

— Vrei să-i spui asta unchiului tău? Spune că tu ești singurul motiv care-l face să stea printre lakota.

— Whiskey Jack spune o mulțime de lucruri, mormăi arțăgos Harry Bluejack.

Nu spusese *Whiskey Jack*. Sunase asemănător, dar nu chiar la fel. *Wisakedjak**, își spuse Shadow. Asta spuneau toți, nu Whiskey Jack.

— Unul dintre lucrurile pe care le-a zis a fost că o să-ți dăm Winnebagoul nostru pentru Buickul tău, spuse Shadow.

— Nu văd nici un Winnebago.

— O să-ți aducă mașina, interveni John Chapman. Știi că o să ți-o aducă.

Harry Bluejay încercă o lovitură dificilă și rată. Nu avea mînă suficient de precisă.

— Nu-s nepotul vulpii bătrîne, zise el. Aș vrea să nu le mai spună asta oamenilor.

---

* Wisagatcak, cunoscut și sub numele de Wisakedjak sau Whiskey Jack — erou mitic al indienilor cree.

— Mai bine o vulpe vie decît un lup mort, spuse Wednesday cu o voce atît de profundă, încît suna mai degrabă a mîrîit. Vrei să ne vinzi mașina?

Harry Bluejay tresări, vizibil și violent.

— Sigur. Sigur. Glumeam. Îmi place să glumesc.

Puse tacul pe masă și luă o jachetă groasă dintr-un mănunchi de jachete identice, atîrnate în niște cuie de lîngă ușă.

— Lăsați-mă mai întîi să-mi iau rahaturile din mașină.

Arunca din cînd în cînd priviri spre Wednesday, de parcă s-ar fi temut că bătrînul era gata să explodeze.

Mașina lui Harry Bluejay era parcată la vreo sută de metri. În drum spre ea, trecură pe lîngă o bisericuță catolică zugrăvită în alb. În pragul acesteia stătea un bărbat cu guler preoțesc, care se uita la ei. Trăgea dintr-o țigară ca și cum nu i-ar fi făcut nici o plăcere s-o fumeze.

— Bună ziua, părinte, îi strigă John Chapman, dar bărbatul cu guler preoțesc nu-i răspunse, ci strivi țigara sub călcîi, luă chiștocul și-l aruncă în lada de gunoi de lîngă ușă, apoi intră în biserică.

Mașina lui Harry Bluejay nu avea oglinzi laterale, iar anvelopele ei erau cele mai proaste pe care le văzuse Shadow vreodată: cauciucul arăta complet neted. Harry Bluejay le spuse că mașina consuma mult ulei, dar dacă-i turnai tot timpul ulei avea să meargă veșnic, dacă n-avea să se oprească.

Harry Bluejay umplu un sac negru pentru gunoi cu rahaturile din mașină (așa-zisele rahaturi includeau sticle de bere ieftină, cărora le fusese scos dopul, dar nu fuseseră golite; un pachețel cu rășină de canabis, înfășurat în staniol și ascuns de mîntuială în scrumiera mașinii; o coadă de sconcs; vreo douăzeci de casete cu muzică country-and-western și un exemplar jerpelit, îngălbenit, din *Stranger in a Strange Land**).

---

* *Stranger in a Strange Land* — Străin în țară străină — roman SF de Robert A. Heinlein.

— Regret că m-am purtat mitocănește, îi zise Harry Bluejay lui Wednesday, dîndu-i cheile mașinii. Cînd o să primesc Winnebagoul?

— Întreabă-l pe unchiul tău. E specialist în vînzarea mașinilor vechi, mormăi Wednesday.

— Wisakedjak nu-i unchiul meu, spuse Harry Bluejay, apoi își luă sacul cel negru și intră în casa cea mai apropiată, închizînd ușa în urma sa.

Îl lăsară pe Johnny Chapman în Sioux Falls, în fața unui magazin alimentar.

Wednesday nu spuse nimic în timpul drumului. Era mohorît, așa cum fusese de cînd părăsise locuința lui Whiskey Jack.

Cînd intrară într-un restaurant familial de lîngă St. Paul, Shadow găsi pe masă un ziar lăsat de alt client. Se uită la el, se mai uită o dată, apoi i-l arătă lui Wednesday.

— Privește! îi zise el.

Wednesday oftă și se uită la ziar.

— Sînt încîntat că problemele controlorilor de trafic aerian au fost rezolvate fără să se recurgă la măsuri drastice.

— Nu asta ți-am arătat. Uite, aici scrie că sîntem în data de paisprezece februarie.

— Multă fericire de ziua Sfîntului Valentin!

— Noi am plecat în ianuarie, pe douăzeci sau pe douăzeci și unu. N-am ținut socoteala zilelor, dar era în a treia săptămînă din ianuarie. Am fost pe drum trei zile. Cum de-i paisprezece februarie?

— Pentru că am mers pe jos aproape o lună, îi explică Wednesday. În Terenurile Sterpe. În culise.

— Ce mai scurtătură!

Wednesday împinse ziarul deoparte.

— Al naibii Johnny Appleseed, e pornit ca întotdeauna împotriva lui Paul Bunyan. În lumea reală, Chapman poseda paisprezece livezi de meri. Lucra mii

de pogoane. Da, a ținut pasul cu frontiera de vest, dar nici una dintre poveștile despre el nu-i adevărată, cu excepția faptului că la un moment dat s-a cam țicnit. Dar nu contează. După cum spun ziariștii, dacă adevărul nu-i suficient de impresionant, atunci trebuie să tipărești legenda. Țara asta are nevoie de legende. Însă nu mai crede nici măcar în legende.

— Dar tu le-ai văzut.

— Eu sînt unul care a fost cîndva. Cui îi mai pasă de mine?

Shadow zise încet:

— Ești un zeu.

Wednesday îl privi cu atenție, păru gata să spună ceva, apoi se așează mai bine pe scaun, se uită în meniu și zise:

— Și ce-i cu asta?

— E bine să fii zeu.

— Oare? întrebă Wednesday, și de data asta Shadow fu cel care se uită în altă parte.

Într-o benzinărie aflată la vreo patruzeci de kilometri de Lakeside, Shadow văzu pe peretele toaletei un afiș fotocopiat: o fotografie alb-negru a lui Alison McGovern și, deasupra ei, întrebarea scrisă de mînă *M-ai văzut?* Aceeași fotografie din albumul școlii: o fată ce zîmbea încrezătoare, cu benzi de cauciuc peste dinții din față, și care voia ca atunci cînd va crește să îngrijească animale...

M-ai văzut?

Shadow cumpără un Snikers, o sticlă de apă și un exemplar din *Lakeside News*. Articolul din partea de sus a paginii, scris de Marguerite Olsen, reporterul nostru din Lakeside, includea fotografia unui băiat și a unui bărbat mai în vîrstă, care stăteau pe lacul înghețat, în fața unui colibe pentru pescuit la copcă, ținînd între ei un pește mare. Cei doi zîmbeau. *Tată și fiu au bătut recordul local la știucă. Articolul complet în interiorul ziarului.*

Wednesday, care șofa, zise:

— Citește-mi ce găsești mai interesant în ziar.

Shadow se uită atent, întorcînd paginile încet, dar nu găsi nimic interesant.

Wednesday îl lăsă pe aleea din fața apartamentului său. O pisică fumurie se uită la el, apoi fugi cînd Shadow se aplecă s-o mîngîie.

Shadow se opri pe palierul de lemn din fața apartamentului și privi lacul, punctat ici-colo de colibe de pescuit verzi sau cafenii. Lîngă multe dintre ele erau parcate mașini. În apropiere de pod se vedea rabla verde, așa cum fusese arătată și în ziar.

— Douăzeci și trei martie, zise Shadow, ca și cum ar fi încurajat rabla. În jur de nouă și un sfert dimineața. Poți s-o faci!

— Nici o șansă, spuse un glas de femeie. Trei aprilie. Ora șase după-amiaza. Atunci se încălzește gheața.

Shadow zîmbi. Marguerite Olsen purta un costum de schi și era la celălalt capăt al palierului, umplînd vasul din care mîncau păsările.

— Am citit articolul dumneavoastră despre recordul orașului la știucă.

— Captivant, nu-i așa?

— Mai degrabă instructiv.

— Am crezut că nu vă mai întoarceți printre noi. Ați lipsit ceva timp!

— Unchiul meu a avut nevoie de mine. Nici nu mi-am dat seama cînd au trecut zilele.

Femeia așeză ultima bucată de seu* în colivie și începu să umple o plasă cu semințe de ciulini, pe care le lua dintr-un bidon de plastic pentru lapte. Mai mulți sticleți, măslinii în hainele lor de iarnă, ciripeau nerăbdători într-un brad învecinat.

— N-am găsit în ziar nimic despre Alison McGovern.

---

* Seul de vită sau de oaie se folosește la hrana păsărilor.

— N-am avut despre ce să scriu. Lipsește în continuare. S-a zvonit că a zărit-o cineva în Detroit, dar s-a dovedit că fusese o alarmă falsă.

— Sărmanul copil!

Marguerite Olsen înșurubă capacul bidonului și zise cu o voce calmă:

— Sper că-i moartă.

— De ce? întrebă Shadow, șocat.

— Pentru că alternativele sînt mai rele.

Sticleții țopăiau nervoși de pe o ramură a bradului pe alta, așteptînd cu nerăbdare plecarea oamenilor.

Nu te gîndești la Alison, își zise Shadow, *te gîndești la fiul tău, te gîndești la Sandy.*

Își aminti că cineva spusese *Îmi lipsește Sandy.* Cine spusese asta?

— Numai bine, zise el.

— Mda... Și dumneavoastră.

Februarie trecu într-o succesiune de zile scurte, cenușii. În unele zile ningea, dar în majoritatea nu ningea. Vremea se încălzi, iar în zilele bune temperatura urca peste zero grade Celsius. Shadow rămase în apartament pînă cînd începu să se simtă ca într-o celulă de închisoare. Apoi începu să iasă la plimbare pe jos, în zilele în care Wednesday nu avea nevoie de el.

Mergea cea mai mare parte a zilei, făcînd drumeții lungi în afara orașului. Mergea singur pînă cînd ajungea în pădurea rezervației naționale din nordul și din vestul orașului, sau pe terenurile cultivate cu grîu, sau pășunile din sud. Merse pe Drumul Pustietății din Comitatul Cherestelei, merse de-a lungul căii ferate vechi, merse pe drumuri lăturalnice. De cîteva ori merse pe lacul înghețat, de la nord la sud. Uneori întîlnea localnici, turiști sau plimbăreți, le făcea semn cu mîna, iar aceștia îl salutau. De cele mai multe ori nu întîlnea pe nimeni, vedea doar ciori și cintezoi, de cîteva ori zări cîte un șoim ce se îndopa dintr-un opossum sau dintr-un enot pe care-i ucisese. Cu o ocazie memorabilă văzu un vultur

înhățînd un pește argintiu din mijlocul rîului White Pine, a cărui apă înghețase la margini, dar curgea încă tumultuos în centru. Peștele se zbătea în ghearele vulturului, sclipind în razele soarelui de amiază. Shadow își imagină că peștele s-a eliberat și a înotat către cer. Asta îl făcu să zîmbească.

Descoperi că atunci cînd mergea nu trebuia să gîndească, și exact asta își dorea, pentru că atunci cînd gîndea mintea lui ajungea în locuri pe care nu le putea controla, locuri care-l făceau să nu se simtă în largul său. Obseala era cel mai bun lucru. Cînd obosea, gîndurile lui nu se mai îndreptau spre Laura, spre visele ciudate sau spre lucruri care nu existau și nu puteau exista. Putea să se întoarcă acasă, să adoarmă fără dificultate și să doarmă fără vise.

Îl întîlni pe Chad Mulligan, șeful poliției, în frizeria lui George, din piața orașului. Shadow își pusese întotdeauna mari speranțe în tunsoare, dar aceasta nu se ridicaseră niciodată la nivelul așteptărilor sale. După ce se tundea arăta la fel, doar că avea părul ceva mai scurt. Chad, care stătea pe scaunul alăturat, părea ciudat de preocupat de modul în care arăta. Cînd frizerul termină să-l tundă, se grăbi să se privească în oglindă.

— Arăți bine, îi spuse Shadow.

— Ți s-ar părea că arăt bine și dacă ai fi femeie?

— Cred că da.

Traversară piața împreună și de duseră la localul lui Mabel. Acolo comandară ciocolată fierbinte.

— Mike, te-ai gîndit să te angajezi în poliție? îl întrebă Chad.

Shadow ridică din umeri și răspunse:

— Nu m-am gîndit. Am impresia că trebuie să știi o mulțime de lucruri.

— Știi că cea mai mare parte a poliției lucrează în locuri ca acesta? Trebuie doar să ai mintea limpede. Se întîmplă ceva, cineva țipă la tine, țipă că a avut loc o crimă groaznică, iar tu trebuie să fii în stare să-i spui

că e o greșeală, să faci oamenii să se ducă liniștiți acasă. Și să fii în stare să rezolvi problema.

— Și cum o rezolvi?

— De obicei o rezolvi cînd le pui cătușe vinovaților. Să-mi spui dacă vrei o slujbă. Facem angajări. Iar tu ești tipul de om de care avem nevoie.

— O să țin minte, pentru cazul în care afacerile unchiului meu dau greș.

Sorbiră din ciocolată, iar Mulligan zise:

— Mike, ce-ai face dacă ai avea o verișoară care-i văduvă și care a început să te caute.

— Cum să te caute?

— La telefon. Locuiește în alt stat, zise el, îmbujorîndu-se la față. Am văzut-o anul trecut, la o nuntă din familie. Pe atunci era căsătorită, adică soțul ei trăia. Nu mi-e verișoară primară. Ceva mai îndepărtată.

— Ți s-au aprins călcîiele după ea?

Polițistul roși din nou.

— Nu-mi dau seama.

— Să punem întrebarea altfel: ea te place?

— Mi-a spus doar cîteva lucruri, cînd mi-a telefonat. E o femeie foarte frumoasă.

— Și ce-ai de gînd să faci?

— Aș putea să-i cer să vină aici. Ce crezi? A spus că i-ar plăcea să vină aici.

— Sînteți amîndoi adulți. Eu aș zice s-o chemi...

Chad dădu din cap, se înroși la față, dădu iarăși din cap.

Telefonul din apartamentul lui Shadow era tăcut, mort. Se gîndise să-l conecteze, dar nu-și imagina cine ar fi putut să-l sune. Noaptea tîrziu ridicase receptorul și ascultase. Fusese convins că auzise vîntul bătînd și o discuție îndepărtată între mai multe persoane care vorbeau în șoaptă, astfel încît nu se înțelegea nimic. Zise „Alo?" și întrebă „Cine-i acolo?", dar nu-i răspunse nimeni, se așternu brusc tăcerea, apoi auzi un hohot de rîs, atît de slab, încît nu era sigur că nu și-l imaginase.

Shadow călători din nou cu Wednesday în săptămînile care urmară.

Aștepta în bucătăria unei vile din Rhode Island, în timp ce Wednesday se afla într-un dormitor cufundat în întuneric și se certa cu o femeie care nu voia nici să se dea jos din pat, nici ca Wednesday sau Shadow să-i vadă fața. În frigider era o pungă de plastic plină cu greieri și alta plină cu pui de șoarece.

Apoi îl privi pe Wednesday, într-un club rock din Seattle, răcnindu-și saluturile prin zgomotul orchestrei, adresîndu-i-se unei tinere cu păr scurt, roșu și cu tatuaje albastre, în spirală. Se părea că discuția mersese bine, pentru că Wednesday se întorsese rînjind încîntat.

Peste cinci zile, Shadow aștepta în mașina închiriată, în timp ce Wednesday se întorcea din holul unei clădiri pentru birouri din Dallas. Wednesday trînti ușa mașinii și se așeză tăcut, roșu la față de furie. Apoi zise:

— Dă-i drumul! Ai dracu' albanezi! De parcă-i pasă cuiva de ei!

La trei zile după aceea, zburară în Boulder, unde prînziră în mod plăcut împreună cu cinci japoneze. Masa avusese loc într-o atmosferă de amabilități și politeturi, iar Shadow plecă de acolo fără să fie sigur dacă se decisese ceva sau dacă se încheiase vreo înțelegere. Însă Wednesday părea destul de încîntat.

Shadow aștepta cu nerăbdare întoarcerea în Lakeside. Acolo era liniște și se simțea binevenit.

Intenționa ca în fiecare dimineață în care nu călătorea să traverseze podul și să ajungă în piața orașului. Avea să-și cumpere două pateuri de la Mabel; avea să mănînce unul pe loc și să bea o cafea. Dacă lăsase cineva un ziar, avea să-l citească, deși nu-l interesaseră niciodată știrile într-atît încît să-și cumpere un ziar.

Avea să-și pună al doilea pateu în buzunar, înfășurat în punga lui de hîrtie, și avea să-l mănînce la prînz.

Într-o dimineață citea *USA Today*, iar Mabel îl întrebă:

— Mike, unde te duci astăzi?

Cerul era de un albastru-deschis. Ceața dimineții lăsase copacii acoperiți cu promoroacă.

— Nu știu, îi răspunse Shadow. Poate o să merg din nou pe drumul din pădure.

Femeia îi turnă cafea în cană și-l întrebă:

— Ai fost vreodată spre est, în comitatul Q? E frumos acolo. O iei pe drumeagul care începe vizavi de magazinul de covoare de pe Twentieth Avenue.

— N-am fost niciodată.

— E frumos acolo.

Era deosebit de frumos. Shadow își parcă mașina la marginea orașului și luă drumul la picior, un drum de țară ce șerpuia de-a lungul colinelor din estul orașului. Colinele erau acoperite cu arțari desfrunziți, mesteceni albi, brazi și pini negri.

La un moment dat, o pisicuță se ținu după el de-a lungul drumului. Pisica avea culoarea prafului, dar labele îi erau albe. Shadow se îndreptă spre ea, iar pisica nu fugi.

— Hei, pisico! îi zise Shadow, fără să-și dea seama.

Pisica își lăsă capul într-o parte și-l privi cu ochi de smarald. Apoi sîsîi — nu spre el, ci către ceva de pe marginea drumului, ceva ce Shadow nu putea să vadă.

— Potolește-te, îi zise Shadow, dar pisica traversă drumul și dispăru într-un cîmp cu porumb vechi, nerecoltat.

După următoarea cotitură a drumului, Shadow descoperi un mic cimitir. Pietrele de mormînt erau roase de vreme, deși pe multe dintre ele se aflau buchete de flori proaspete. În jurul cimitirului nu era nici un zid, nici un gard, doar duzi pitici, plantați la marginea terenului și încovoiați de gheață și de vîrstă. Shadow păși peste mormanul de gheață și zăpadă strîns la marginea drumului. Doi stîlpi de poartă marcau intrarea în cimitir, deși între ei nu exista nici un fel de poartă. Shadow pătrunse în cimitir trecînd printre cei doi stîlpi.

Se plimbă prin cimitir, uitîndu-se la pietrele de mormînt. Nu existau inscripții de după 1969. Șterse zăpada de pe un înger solid din granit și se rezemă de el.

Scoase punga de hîrtie din buzunar și scoase pateul din ea. Cînd îi rupse partea de deasupra, din pateu ieși o dîră de abur. Mirosea foarte bine, iar Shadow mușcă din el.

Ceva se mișcă în spatele său. La început crezu că-i pisica, apoi simți parfumul și, dincolo de parfum, duhoare de putreziciune.

— Te rog să nu te uiți la mine, zise ea, din spatele lui.

— Bună, Laura, spuse Shadow.

Vocea ei era ezitantă, părea un pic speriată, își zise el. Ea îi răspunse:

— Bună, cățelușule.

Shadow rupse o bucată de pateu și o întrebă:

— Vrei?

Laura îi răspunse chiar din spatele lui:

— Nu. Nu mai mănînc nici un fel de hrană.

Shadow își mîncă pateul, apoi zise:

— Aș vrea să mă uit la tine.

— N-o să-ți placă.

— Te rog.

Femeia ocoli îngerul de piatră. Shadow o privi la lumina zilei. Unele lucruri se schimbaseră, altele, iar rămăseseră la fel. Ochii nu i se schimbaseră, nici zîmbetul plin de speranță. Și se vedea limpede că era moartă. Shadow își termină pateul, se ridică, scutură firimiturile din pungă, apoi o împachetă și o vîrî în buzunar.

Timpul petrecut în casa de pompe funebre din Cairo îl făcea să-i suporte mai ușor prezența. Nu știa ce să-i spună.

Mîna ei rece o prinse pe a lui și o strînse ușor. Shadow își simțea inima bătîndu-i în piept. Era speriat, îl speria normalitatea acelui moment. Se simțea atît de

bine cu ea, încît ar fi vrut să rămînă acolo pentru totdeauna.

— Îți duc dorul, recunoscu el.

— Sînt aici.

— Atunci îți simt cel mai mult lipsa. Cînd ești lîngă mine. Cînd nu ești cu mine, cînd ești doar o fantomă din trecut sau un vis dintr-o altă viață, mi-e mai ușor.

Laura îi strînse degetele.

— Cum e moartea? întrebă Shadow.

— Grea. Dar mă descurc.

Laura își rezemă capul de umărul lui, iar gestul ăsta îl dădu gata.

— Vrei să ne plimbăm un pic?

— Bineînțeles, răspunse ea, cu un zîmbet nervos pe fața ei moartă.

Ieșiră din micul cimitir și se îndreptară spre drum, apoi merseră către oraș, ținîndu-se de mînă.

— Unde ai fost? îl întrebă ea.

— În cea mai mare parte a timpului, am fost aici.

— După Crăciun am avut impresia că te-am pierdut. Uneori știam unde ești, timp de cîteva ore, timp de cîteva zile. Apoi dispăreai din nou.

— Am fost în oraș. În Lakeside. E un orășel bun.

— Oh, zise ea.

Nu mai purta costumul albastru în care fusese înmormîntată. Avea pe ea mai multe pulovere, o fustă neagră lungă și cizme înalte, roșii. Shadow le remarcă, iar Laura se uită în jos și zîmbi.

— Nu-s niște cizme grozave? Le-am găsit în cel mai mare magazin de încălțăminte din Chicago.

— Și ce te-a făcut să pleci din Chicago?

— Oh, cățelușule, n-am stat prea mult în Chicago. M-am îndreptat spre sud. Frigul mă deranjează. Ai crede că-mi place. Dar cred că mă deranjează legătura sa cu moartea. Nu-l simți ca frig. Ci ca un soi de *nimic*, iar atunci cînd ești mort singurul lucru care te sperie este nimicul. Voiam să mă duc în Texas. Plănuisem

să-mi petrec iarna în Galveston. Cred că atunci cînd eram copil îmi petreceam iernile în Galveston.

— Nu cred, zise Shadow. Nu mi-ai mai spus niciodată asta.

— Nu? Poate că-i vorba de altcineva, nu știu... Îmi amintesc pescărușii — aruncam pîine în aer pentru pescăruși, erau sute, tot cerul se acoperea de pescăruși care băteau din aripi și înhățau pîinea din aer. Dacă n-am făcut eu asta, presupun că a făcut-o altcineva.

De după colț apăru o mașină. Șoferul le făcu semn cu mîna. Shadow îi răspunse. I se părea minunat de normal să se plimbe cu soția lui.

— Îmi place, zise Laura, ca și cum i-ar fi citit gîndurile.

— Da, îi răspunse Shadow.

— Cînd am auzit chemarea, a trebuit să mă întorc. Ajunsesem abia în Texas.

— Chemarea?

Laura se uită la el. Moneda de aur de la gîtul ei sclipi.

— E ca o chemare. Am început să mă gîndesc la tine. Că trebuie să te văd. Simțeam un soi de foame.

— Știai că sînt *aici?*

— Da, zise ea și se opri, se încruntă și-și mușcă ușor buza de jos. Am știut. Așa, din senin. Am crezut că tu m-ai chemat, dar n-ai fost tu, nu-i așa?

— N-am fost eu.

— N-ai vrut să mă vezi.

— Nu-i adevărat... Nu, n-am vrut să te văd. Îmi producea prea multă durere.

Zăpada scîrțîia sub picioarele lor și sclipea ca diamantele în bătaia soarelui.

— E greu să nu fii viu, zise Laura.

— Adică vrei să spui că-i greu pentru tine să fii moartă? Mă străduiesc să aflu cum să te aduc înapoi. Cred că sînt pe drumul cel bun...

— Îți sînt recunoscătoare și sper să reușești. Am făcut o grămadă de lucruri rele... zise ea și clătină din cap. Dar discutam despre tine.

— Eu sînt viu, nu-s mort. Îți amintești?

— Nu ești mort, zise ea. Dar nu sînt sigură că ești viu.

Nu așa trebuie să se desfășoare o discuție, își zise Shadow.

— Te iubesc, zise ea fără patimă. Tu ești cățelușul meu. Dar cînd ești mort vezi lucrurile mai limpede. Parcă n-ar fi nimic în locul tău. Ești ca o gaură în univers, una mare, zdravănă, în formă de om. Chiar și cînd eram împreună. Îmi plăcea să fiu cu tine. Tu mă adorai și ai fi făcut orice pentru mine. Dar uneori intram în cameră și aveam impresia că nu-i nimeni acolo. Apoi aprindeam lumina și-mi dădeam seama că stăteai acolo singur, fără să citești, fără să te uiți la televizor, fără să faci ceva.

Laura îl îmbrățișă, ca și cum ar fi vrut să înlăture rana provocată de cuvintele ei, apoi zise:

— Cel mai bun lucru legat de Robbie a fost că el era *cineva.* Uneori era o jigodie, alteori era penibil, îi plăcea să fim înconjurați de oglinzi cînd făceam dragoste, ca să se vadă singur cum mă regula, dar era *viu,* cățelușule. *Dorea* diferite lucruri. Umplea spațiul. Îmi pare rău. Ți-am rănit simțămintele?

Shadow nu fu sigur că vocea n-o să-l trădeze, așa că se mulțumi să clatine din cap.

— Bine, zise ea.

Se apropiau de locul în care Shadow își lăsase mașina. Bărbatul simți nevoia să spună ceva: *te iubesc* sau *te rog, nu pleca* sau *îmi pare rău.* Cuvinte pe care le folosești ca să cîrpești o conversație care a luat-o brusc razna. Dar în loc de asta zise:

— Nu sînt mort.

— Poate că nu ești. Dar ești convins că ești viu?

— Uită-te la mine.

— Ăsta nu-i un răspuns, zise nevasta lui cea moartă. O să știi, atunci cînd o să fii.

— Acum ce-o să faci? o întrebă el.

— Te-am văzut, iar acum o să plec din nou spre sud.

— Te întorci în Texas?

— Nu-mi pasă unde, doar să fie cald.

— Eu trebuie să aștept aici pînă cînd șeful meu o să aibă nevoie de mine, zise Shadow.

— Asta nu înseamnă să trăiești, zise Laura, apoi oftă, după care zîmbi, zîmbetul care-i mergea lui la suflet de fiecare dată, indiferent de cîte ori îl vedea; de fiecare dată cînd îi zîmbea astfel era întotdeauna pentru prima oară.

Shadow vru s-o îmbrățișeze, dar ea clătină din cap și se așeză pe marginea mesei pentru picnic, acoperite cu zăpadă, privindu-l cum se îndepărtează cu mașina.

Interludiu

Războiul începuse și nimeni nu-și dădea seama. Furtuna cobora și nimeni nu știa.

O grindă prăbușită în Manhattan bloca o stradă timp de două zile. Omorîse doi pietoni, un taximetrist arab și pe pasagerul taximetristului.

Pe un camionagiu din Denver îl găsiră mort în locuința sa. Instrumentul crimei, un ciocan cu mîner înfășurat în cauciuc, fusese lăsat pe podea, lîngă cadavru. Figura omului rămăsese neatinsă, dar ceafa îi fusese complet zdrobită. Pe oglinda din baie fuseseră scrise cu un ruj de buze cafeniu mai multe cuvinte, într-un alfabet străin.

Într-un centru de sortare a corespondenței din Phoenix, Arizona, un bărbat înnebuni și-l împușcă pe Terry „The Troll" Evensen, un tip ciudat, bolnăvicios de obez, care locuia singur într-o rulotă. Se trăsese și

asupra altor persoane din centrul de sortare, dar numai Evensen fusese ucis. Individul care trăsese — la început se crezuse că era vorba de un angajat al poștei care fusese concediat — n-a fost identificat niciodată, deci n-a fost prins.

— Sincer vorbind, zise șeful lui Terry „The Troll" Evensen la știrile de la ora cinci, ne-am fi așteptat ca Troll să fie cel care să înnebunească. Un lucrător bun, dar ciudat. Nu poți să știi niciodată ce-o să se întîmple.

Ulterior, cînd reportajul a fost reluat, interviul a fost exclus.

Cei nouă membri ai unei comunități de pustnici din Montana fură găsiți morți. Reporterii presupuseseră că fusese o sinucidere în grup, dar se descoperi că motivul morții fusese otrăvirea cu monoxid de carbon din cauza unui coș vechi.

Se profană o criptă din cimitirul Key West.

Un tren de pasageri lovi un camion în Idaho, omorînd șoferul camionului. Nici unul dintre pasageri nu suferi răni serioase.

În faza aceea era mai degrabă un război rece, un simulacru de război, nu se risca nimic cu adevărat.

Vîntul agita crengile copacului. Scînteile săreau din foc. Venea furtuna.

Regina din Saba — pe jumătate demon din partea tatălui ei —, vrăjitoare, doftoroaie și regină, care domnise în Saba pe cînd Saba fusese cea mai bogată țară din lume, pe cînd mirodeniile, pietrele prețioase și lemnul aromat de acolo erau duse în toate colțurile pămîntului cu corăbiile sau pe spatele cămilelor, care pe cînd trăia fusese venerată ca o zeiță vie de cei mai înțelepți dintre regi, stătea pe trotuarul de pe Sunset Boulevard la ora două dimineața, privind traficul, arătînd ca o mireasă șleampătă din plastic de pe un tort de nuntă. Stătea de parcă ar fi fost stăpîna trotuarului și a nopții care o înconjura.

Cînd o privea cineva, buzele ei se mișcau ca și cum ar fi vorbit singură. Cînd pe lîngă ea treceau bărbați singuri în mașini, femeia încerca să-i privească în ochi și le zîmbea.

Fusese o noapte lungă.

Fusese o săptămînă lungă; și patru mii de ani lungi.

Se mîndrise că nu datora nimic nimănui. Celelalte fete de pe stradă aveau pești, aveau obiceiuri, aveau copii, aveau oameni care le luau ce cîștigau. Ea nu avea.

Nu mai rămăsese nimic sacru în profesia ei. Nimic.

Cu o săptămînă în urmă, în Los Angeles începuse să plouă, umplînd străzile de accidente rutiere, aducînd norol de pe dealuri și grămădindu-l peste casele din canioane, scurgînd întreaga lume prin canalizare, înecînd vagabonzii care se adăpostiseră în conductele de ciment ale rîului. Cînd vine ploaia în Los Angeles, întotdeauna îi ia pe oameni prin surprindere.

Bilquis își petrecuse ultima săptămînă în casă. Nu putuse să mai stea pe trotuar și se ghemuise pe patul ei din încăperea de culoarea ficatului crud, ascultînd ploaia ce bătea în cutia metalică a aparatului de aer condiționat și plasînd mesaje pe Internet. Își lăsase invitații pe adultfriendfinder.com, pe LA-escort.com și pe Classyhollywoodbabes.com, dînd o adresă de e-mail anonimă. Era mîndră de faptul că se străduia să cucerească aceste noi teritorii, dar era și un pic nervoasă, pentru că petrecuse foarte mult timp evitînd să lase vreo urmă. Nu folosise nici măcar anunțuri mărunte în ultimele pagini din *L.A. Weekly*, preferînd să-și agațe singură clienții, să-i găsească folosindu-și ochii, mirosul și pipăitul pe cei care o vor venera așa cum avea ea nevoie să fie venerată, pe cei care o vor lăsa să-i ia în întregime...

Acum, în timp ce stătea și tremura la colțul străzii (pentru că ploile tîrzii din februarie încetaseră, dar frigul adus de ele rămăsese), își dădu seama că avea un obicei la fel de rău ca al tîrfelor care se drogau, iar acest lucru o deprimă și buzele începură din nou să i se miște. Dacă

erai suficient de aproape de buzele ei rubinii, ai fi auzit-o spunînd:

— *Mă voi ridica acum și voi merge pe străzile orașului, în căutarea celui pe care-l iubesc,* șopti ea. *Noaptea, în patul meu, îl voi îmbăta cu dragostea sufletului meu. O să-l las să mă sărute cu gura lui. Iubitul meu e al meu și eu sînt a sa.**

Bilquis spera că întreruperea ploilor va readuce clienții. În cea mai mare parte a anului, se plimba în aceeași zonă de două, trei cvartale de pe bulevard, bucurîndu-se de răcoarea nopții. O dată pe lună plătea un polițist din Departamentul de Poliție al Los Angelesului, care-l înlocuia pe individul pe care-l plătea de obicei și care dispăruse. Individul se numea Jerry LeBec, iar dispariția lui reprezentase un mister pentru poliție. Tipul fusese obsedat de Bilquis și începuse s-o urmărească. Într-o după-amiază, Bilquis se trezise din cauza unui zgomot. Deschisese ușa apartamentului și-l găsise pe Jerry LeBec în haine civile, îngenuncheat pe covorul uzat, cu capul plecat, așteptînd-o să iasă. Zgomotul pe care-l auzise fusese făcut de izbiturile capului său în ușă.

Ea își strînsese părul și-l poftise să intre în casă, apoi ceva mai tîrziu îi pusese hainele într-o pungă de plastic pentru gunoi, pe care o aruncase într-o ladă din spatele unui hotel aflat la cîteva cvartale de locuința ei. Pistolul și portofelul polițistului le pusese într-o pungă de băcănie. Turnase deasupra zaț de cafea și resturi de mîncare, legase punga la gură și o aruncase într-un coș de gunoi din stația de autobuz.

Nu păstrase nici un suvenir.

Noaptea portocalie strălucea spre vest din cauza fulgerelor îndepărtate, aflate undeva deasupra mării, iar Bilquis își dădu seama că ploaia va începe curînd. Oftă. Nu voia s-o prindă ploaia. Se hotărî să se întoarcă

---

* Acest fragment — ca și cel din pagina 411 — reprezintă o combinație de versete din *Cîntarea cîntărilor.*

în apartamentul ei, să facă baie și să-și radă picioarele — avea impresia că tot timpul își rădea picioarele* —, apoi să doarmă.

Intră pe o stradă laterală, îndreptîndu-se spre panta dealului unde își parcase mașina.

Din spate apăru lumina unor faruri, mașina încetini cînd se apropie de ea, iar Bilquis își întoarse fața către stradă și zîmbi. Zîmbetul îi îngheță pe buze cînd văzu că mașina era o limuzină lungă, albă. Oamenii din asemenea mașini vor să reguleze în limuzina lor lungă, nu în intimitatea templului lui Bilquis. Dar putea fi vorba de o investiție. De ceva pentru viitor.

Geamul opac coborî, iar femeia se duse zîmbind spre limuzină.

— Salut, scumpule, zise ea. Cauți ceva?

— Dragoste dulce, îi răspunse o voce din fundul mașinii.

Bilquis se uită înăuntru, atît cît putea prin fereastra deschisă. Cunoștea o fată care urcase într-o limuzină lungă, cu cinci jucători de fotbal beți, și o încurcase urît de tot. Dar în mașină era un singur client, iar acesta părea tînăr și amabil. Nu părea un adorator, dar banii, banii buni care urma să treacă din mîna lui într-a ei reprezentau și ei o energie — *baraka*** i se spunea pe vremuri — care i-ar fi fost de folos într-un asemenea moment, oricît de mică ar fi fost contribuția sa.

— Cît? întrebă bărbatul.

— Depinde de ce vrei și pentru cît timp. Și de cît îți permiți să dai.

Simți un miros de fum care se scurgea din interiorul limuzinei, ceva care semăna a cabluri arse și a circuite supraîncălzite. Cineva din interior deschise ușa.

---

* Tradiția islamică spune că regina din Saba avea picioarele foarte păroase.

** Baraka — termen sufist care desemna simțămîntul prezenței divine.

— Pot să plătesc pentru tot ce vreau, zise clientul.

Femeia se aplecă și privi în mașină. Nu era decît clientul, un puști dolofan, care părea că nu are vîrsta legală ca să cumpere băutură. Pentru că nu mai era nimeni, Bilquis urcă în limuzină.

— Ești un puști bogat, nu-i așa?

— Mai mult decît bogat, zise el, mutîndu-se pe canapeaua de piele către ea; se mișca stîngaci, iar ea îi zîmbi.

— Mmm... Încălzește-mă, dragule, îi zise ea. Trebuie să fii unul dintre tipii de pe Internet despre care am citit, nu?

El se umflă ca o broască.

— Da. Printre altele. Sînt un specialist în tehnică.

Mașina se puse în mișcare.

— Bilquis, cît vrei ca să-mi sugi sula?

— Cum mi-ai spus?

— Bilquis, repetă el, după care cîntă, cu o voce nepotrivită pentru cîntat: *Ești o fată imaterială care trăiește într-o lume materială.*

Cuvintele sale păreau artificiale, căutate, ca și cum le-ar fi exersat în fața oglinzii.

Femeia încetă să zîmbească, fața i se modifică, deveni mai înțeleaptă, mai dură.

— Ce vrei?

— Ți-am spus. Dragoste dulce.

— O să-ți dau tot ce vrei, zise ea.

Trebuia să iasă din limuzină. Mașina mergea prea repede ca să sară din ea, dar o s-o facă și pe asta, dacă n-o să reușească să scape cu ajutorul vorbelor. Nu-i plăcea ce se întîmpla acolo, deși nu pricepea prea bine ce se întîmpla.

— Tot ce vreau. Da, zise puștiul, apoi își trecu limba peste buze. Vreau o lume curată. Vreau să stăpînesc ziua de mîine. Vreau evoluție, involuție și revoluție. Vreau să-i mut pe cei de felul nostru de la marginea unui pîrîiaș pe terenul superior al curentului principal. Voi sînteți subterani. Asta-i rău. Trebuie să ieșim în

lumina rampei. În față și în centru. Voi v-ați dat la fund de atîta vreme, că v-ați pierdut uzul ochilor.

— Mă numesc Ayesha, zise ea. Nu știu despre ce vorbești. La colțul străzii e altă fată, numele ei e Bilquis. Putem să ne întoarcem pe bulevard, poți să ne ai pe amîndouă...

— Oh, Bilquis, oftă el, teatral. E atîta credință în jur! Nici nu știi cît de mult ni se poate da. E un vid de credibilitate, zise el, apoi începu să cînte, cu vocea lui nazală, lipsită de armonie: *Ești o fată analogică, trăitoare într-o lume digitală.*

Limuzina coti prea brusc, iar tînărul căzu pe canapea, peste Bilquis. Șoferul mașinii era ascuns de geamul opac. Femeia fu cuprinsă brusc de convingerea irațională că nu conduce nimeni mașina, că limuzina albă merge prin Beverly Hills singură, ca Herbie the Love Bug*.

Apoi clientul întinse mîna și bătu în geamul opac.

Mașina încetini și, înainte să se oprească, Bilquis împinse încuietoarea și deschise ușa; pe jumătate sări, pe jumătate căzu din mașină pe asfalt. Se afla pe un drum de pe panta dealului. În stînga era o pantă abruptă, în dreapta o rîpă la fel de abruptă. Femeia începu să alerge în josul drumului.

Limuzina rămase nemișcată.

Începu să plouă, tocurile ei înalte alunecau și se suceau sub ea. Își aruncă pantofii și goni mai departe, udă pînă la piele, căutînd un loc pe unde să iasă din drum. Era speriată. Sigur, avea puteri, dar era magia foamei, magia pizdei. O ținuseră în viață în țara aceea mult timp, însă se folosise și de ochii ei ageri, de mintea ei, de prestanța ei.

În dreapta se afla un parapet din metal, care trebuia să împiedice mașinile să cadă în rîpă. Ploaia curgea atît

---

* Herbie the Love Bug — o mașină Volkswagen Deluxe Sunroof care a fost eroina unei serii de filme Disney, începînd cu anul 1969.

de tare pe drumul în pantă, încît îl transformase în rîu. Degetele de la picioarele femeii începuseră să sîngereze.

Luminile orașului se întindeau în fața ei, o hartă electrică a unui regat imaginar, raiul pe pămînt, iar ea avea nevoie doar să iasă cu bine de pe drum.

Sunt neagră, dar frumoasă, strigă ea în ploaie și în noapte. *Eu sînt trandafirul din Sharon și crinul din vale. Adu-mi vin, îmblînzește-mă cu mere, pentru că sînt scîrbită de dragoste.*

Un fulger despicat lumină verzui cerul nopții. Femeia își pierdu echilibrul, alunecă mai mulți metri, julindu-și piciorul și cotul, iar cînd se ridică în picioare văzu farurile mașinii ce cobora dealul către ea. Venea prea iute, iar ea se întrebă dacă să se arunce în dreapta, unde putea fi strivită de panta dealului, sau în stînga, unde putea să cadă în rîpă. Alergă de-a latul drumului, intenționînd să se cațăre pe pămîntul ud, cînd limuzina albă veni derapînd pe drumul alunecos, la naiba, mergea cu vreo sută douăzeci de kilometri la oră, poate plutea pe apa de pe drum, femeia se prinse de niște rădăcini și de pămînt, începu să se cațăre, dar pămîntul ud se sfărîmă, iar ea căzu înapoi în drum.

Mașina o lovi atît de puternic, încît o aruncă în aer ca pe o păpușă. Bilquis căzu pe carosabil, în spatele limuzinei, iar impactul îi rupse pelvisul și-i fractură craniul. Apa rece a ploii curgea pe fața ei.

Începu să-și blesteme ucigașul, să-l blesteme în tăcere, pentru că nu putea să-și miște buzele. Îl blestemă în trezie și în somn, în viață și în moarte. Îl blestemă așa cum știe să blesteme numai cineva care este pe jumătate demon din partea tatălui său.

Se deschise o ușă a mașinii. Cineva se apropie de ea.

— *Ești o fată analogică*, fredonă tipul din nou, cu glasul lui nemuzical, *care trăiește într-o lume digitală.* Madonnă afurisită! Toate sînteți niște Madonne afurisite!

Apoi plecă.

Ușa mașinii se trînti.

Limuzina dădu înapoi și, prima dată, trecu peste ea încet. Oasele ei trosniră sub pneuri. Apoi limuzina se întoarse dinspre deal, venind către ea.

Cînd, în cele din urmă, mașina părăsi dealul, pe drum rămăsese doar carnea roșie zdrobită a victimei, care cu greu putea fi recunoscută drept om; în curînd, pînă și asta va fi spălată de ploaie.

Interludiu 2

— Salut, Samantha.

— Mags, tu ești?

— Cine alta? Leon a spus că tușa Sammy a telefonat cînd eram sub duș.

— Am avut o discuție interesantă. E un copil atît de dulce!

— Da. Cred că o să-l păstrez.

Un moment de stînjeneală din partea amîndurora, nici măcar o șoaptă prin intermediul liniei telefonice. Apoi:

— Sammy, cum merge cu școala?

— Ne-au dat o săptămînă liberă. Au o problemă cu încălzirea. Cum merg lucrurile în fundătura noastră din pădurile din nord?

— Bine, am un nou vecin. Face scamatorii cu monede. Articolele din *Lakeside News* prezintă o dezbatere pasionantă despre potențialul terenului municipal de lîngă cimitirul cel vechi, de pe malul sud-estic al lacului, și subsemnata trebuie să scrie un editorial strident care să prezinte poziția ziarului în această privință fără să ofere nici o idee care să sugereze care-i poziția noastră.

— Pare amuzant.

— Nu-i. Alison McGovern a dispărut săptămîna trecută — fata cea mare a lui Jilly și Stan McGovern. Un copil drăguț. A avut grijă de Leon de cîteva ori.

Deschise gura să spună ceva, dar o închise fără să spună ce intenționase, apoi zise:

— Groaznic!

— Da.

— Da... și nu găsi nimic de adăugat, nimic care să nu doară, așa că întrebă: E frumos?

— Cine?

— Vecinul.

— Se numește Ainsel. Mike Ainsel. E un tip cumsecade. Prea tînăr pentru mine. Un tip solid, arată ca... cum se zice? Începe cu m.

— Mare? Magnific? Mariat?

Un hohot de rîs, urmat de:

— Da, cred că arată a om însurat. Adică, dacă bărbații însurați ar arăta într-un anume fel, așa ar trebui să arate. Dar cuvîntul la care mă gîndeam era melancolic. Arată melancolic.

— Și misterios?

— Nu în mod deosebit. Cînd s-a mutat aici părea neajutorat — nu știa nici să-și izoleze ferestrele ca să nu piardă căldura. Uneori pare să nu știe ce face aici. Cînd e aici, cînd dispare. Îl văd plimbîndu-se din timp în timp.

— Poate jefuiește bănci.

— La asta m-am gîndit și eu.

— Nu te-ai gîndit. E ideea mea. Mags, tu ce faci? Te simți bine?

— Mda.

— Cu adevărat?

— Nu.

Urmă o pauză lungă.

— O să vin să te văd.

— Sammy, nu-i nevoie.

— O să vin înainte de week-end, înainte ca încălzirea să fie reparată și înainte de reînceperea școlii. O să fie

amuzant. Poți să-mi faci patul pe canapea. Și invită-l într-o seară la cină pe vecinul misterios.

— Sam, ai ajuns pețitoare.

— Cine pețește? Poate că vreau să revin la bărbați pentru un timp, după Claudine-cățeaua-din-iad. Am întîlnit un străin drăguț cînd făceam autostopul către El Paso, de Crăciun.

— Sam, ar trebui să încetezi să faci autostopul.

— Și cum o să ajung la Lakeside?

— Alison McGovern făcea autostopul. Nu-i un lucru sigur nici măcar într-un oraș ca al nostru. O să-ți trimit niște bani ca să iei autobuzul.

— Ar fi grozav.

— Sammy!

— Bine, Mags. Trimite-mi banii, dacă o să dormi mai bine.

— Știi că am dreptate.

— Bine, soră mai mare! Pupă-l pe Leon și spune-i că o să vină mătușica Sammy, dar de data asta să nu-și ascundă jucăriile în patul ei.

— O să-i spun. Dar nu-ți promit că o să folosească la ceva. Cînd să te aștept?

— Mîine seară. Nu-i nevoie să ne întîlnim la stația de autobuz, o să-l rog pe Hinzelmann să mă ia în Tessie.

— Prea tîrziu, Tessie e pusă la iernat. Dar Hinzelmann o să te ducă oricum cu mașina. Te place. Îi asculți poveștile.

— Poate ar trebui să-l pui pe Hinzelmann să-ți scrie editorialele. Să vedem: „Despre problemele terenului de lîngă cimitirul vechi. S-a întîmplat că în iarna lu' optzeci și trei bunicul a împușcat un cerb lîngă cimitirul de lîngă lac. Nu mai avea gloanțe, așa că a folosit un sîmbure de cireașă din pachetul cu mîncare pe care i-l pregătise bunica. A străbătut craniul cerbului și a zburat ca un liliac din gîtul lui. După doi ani, bunicul a trecut din nou pe acolo și a văzut un cerb puternic căruia îi creștea un cireș între coarne. Ei bine, l-a împușcat, iar bunica

a făcut destule plăcinte cu cireși ca să ajungă pînă la următorul 4 Iulie...".

De data asta rîseră amîndouă.

Interludiu 3

Jacksonville, Florida, ora 2 dimineața

— Pe anunț scrie că aveți nevoie de oameni.

— Facem angajări tot timpul.

— Pot să lucrez doar în schimbul de noapte. E vreo problemă?

— N-ar trebui să fie. Să vă dau o cerere s-o completați. Ați mai lucrat vreodată într-o benzinărie?

— Nu. Îmi închipui că nu-i prea greu.

— Sigur, nu se compară cu știința rachetelor. Doamnă, sper să nu vă supărați, dar nu arătați prea bine.

— Știu. E o problemă medicală. Arată mai rău decît e de fapt. Nu-i nimic care să-mi pună viața în pericol.

— Bine. Lăsați cererea la mine. Chiar ducem lipsă de oameni în schimbul de noapte. Noi îi zicem schimbul pentru zombie. Vă cheamă *Larna*?

— Laura.

— Laura. Bine. Sper să nu vă deranjeze să aveți de-a face cu tot felul de țicniți. Pentru că noaptea ies la iveală.

— Sînt convinsă că ies la iveală. O să mă descurc.

Capitolul Treisprezece

Hei, bătrîne prieten,
Ce mai zici, bătrîne prieten?
Să faci bine,
Mai stai de vorbă cu mine.
De ce ești încruntat?
Mergem mai departe.
Tu, eu, el —
Prea multe vieți sînt în joc...

— Stephen Sondheim,
„Vechi prieteni"

Era sîmbătă dimineață. Shadow auzi soneria și deschise ușa.

În fața lui se afla Marguerite Olsen. Femeia nu intră, rămase în lumina soarelui, părînd foarte serioasă.

— Domnule Ainsel...

— Mike, vă rog, zise Shadow.

— Da, Mike. Vrei să vii la cină în seara asta? Pe la șase? N-o să fie nimic deosebit, doar spaghetti cu chiftele.

— Îmi plac spaghetti cu chiftele.

— Dacă ai plănuit altceva...

— N-am plănuit nimic.

— La ora șase.

— Să aduc flori?

— Dacă vrei neapărat. Dar e un gest monden, nu o invitație romantică.

Shadow se rase, făcu o plimbare pînă la pod și înapoi. Soarele se ridicase, iar Shadow ajunse acasă transpirat. Se duse cu mașina pînă la Dave's Finest Food și cumpără o sticlă de vin. Costa douăzeci de dolari, ceea ce i se păru o garanție a calității. Cum nu se pricepea la vinuri, cumpără un cabernet de California, pentru că pe vremea cînd era mai tînăr văzuse scris pe bara de protecție a unei mașini VIAȚA E UN CABERNET și-l apucase rîsul.

Mai cumpără și o plantă într-un ghiveci, drept cadou. Frunze verzi, nu flori. Nimic romantic.

Mai cumpără o cutie cu lapte, pe care nu avea să-l bea, și un pachet cu fructe, pe care nu avea să le mănînce.

Apoi se duse la Mabel și cumpără un singur pateu, pentru prînz. Mabel se lumină la față cînd îl văzu:

— Te-a găsit domnul Hinzelmann?

— Nu știam că mă caută.

— Da. Vrea să te ia la pescuit la copcă. Iar Chad Mulligan a întrebat dacă te-am văzut. A sosit verișoara lui din alt stat. Verișoară de gradul doi, noi obișnuim să le spunem veri de sărutat. Ce dulceață! O să-ți placă, zise Mabel, punînd pateul într-o pungă de hîrtie cafenie, apoi răsuci capătul pungii ca să păstreze pateul cald.

Shadow o luă spre casă pe drumul cel mai lung, conducînd cu o mînă, iar în cealaltă ducînd mîncarea la gură. Firimiturile de pateu căzeau pe pantalonii săi și pe podeaua automobilului. Trecu pe lîngă biblioteca de pe malul de sud al lacului. Orașul părea alb și negru, în gheață și zăpadă. Primăvara părea incredibil de îndepărtată. Rabla avea să stea pe gheață veșnic, împreună cu colibele pentru pescuit la copcă, camionetele și vehiculele pentru mers pe zăpadă.

Ajunse acasă, parcă, intră pe alee și urcă pe scara de lemn pînă la apartamentul său. Sticleții și ciocănitorile de pe tava cu mîncare pentru păsări nu se ostenirăă să-l privească. Shadow intră în casă, udă planta și se întrebă dacă să pună vinul în frigider.

Avea o grămadă de timp de pierdut pînă la șase.

Își dori să mai fie în stare să se uite liniștit la televizor. Voia să se disteze, nu să gîndească, doar să stea și să se lase scăldat de sunete și de lumină. *Vrei să vezi țițele lui Lucy?* îi șopti în amintire cineva cu vocea lui Lucy, iar el clătină din cap, cu toate că nu era nimeni care să-l vadă.

Își dădu seama că era nervos. Era prima sa interferență socială cu alți oameni — oameni normali, nu pușcăriași, nici zei, nici eroi culturali, nici vise — de cînd fusese arestat, cu mai mult de trei ani în urmă. Trebuia să susțină conversația în calitate de Mike Ainsel.

Se uită la ceas. Era două și jumătate. Marguerite Olsen îi spusese să fie la ea la ora șase. Prin asta înțelesese șase fix? Sau trebuia să se ducă un pic mai devreme? Sau puțin mai tîrziu? Decise, în cele din urmă, să se ducă la apartamentul de alături la ora șase și cinci minute.

Telefonul începu să sune.

— Da? zise el.

— Nu așa se răspunde la telefon! mîrîi Wednesday.

— Cînd o să am telefonul conectat, o să răspund politicos. Pot să te ajut cu ceva?

— Nu știu, îi răspunse Wednesday, apoi adăugă, după o pauză lungă: Organizarea zeilor e ca și cum ai încerca să aliniezi pisicile într-un singur șir. N-au înclinație spre așa ceva! exclamă Wednesday, cu o resemnare și cu o oboseală în glas cum nu-l mai auzise vreodată Shadow.

— Ce nu merge?

— E greu. E al naibii de greu. Nu știu dacă o să reușesc. Am putea să ne tăiem gîtul singuri. Doar să ne tăiem singuri gîtul.

— Nu trebuie să vorbești așa.

— Mda... Bine...

— Dacă o să-ți tai gîtul, zise Shadow, încercînd să-l înveselească, s-ar putea să nu te doară...

— O să mă doară. Chiar și pe cei de felul meu îi doare. Dacă te miști și acționezi în lumea materială, atunci lumea materială acționează asupra ta. Rănile dor, așa cum lăcomia te îmbată și pofta te arde. N-o să murim ușor și sînt convins că n-o să murim bine, dar putem muri. Dacă am fi încă iubiți și ținuți minte, s-ar ivi ceva asemănător nouă, care ne-ar lua locul, iar toată povestea asta blestemată ar începe din nou. Dar, dacă sîntem uitați, sîntem terminați.

Shadow nu știa ce să spună. Întrebă:

— De unde mă suni?

— Nu-i treaba ta.

— Ești beat?

— Încă nu. Mă tot gîndesc la Thor. Nu l-ai cunoscut. Un tip solid, ca tine. Cu suflet bun. Nu era un tip sclipitor, dar îți dădea și cămașa de pe el, dacă i-o cereai. S-a sinucis. Și-a vîrît țeava puștii în gură și și-a făcut capul țăndări. În 1932, în Philadelphia. Așa trebuie să moară un zeu?

— Îmi pare rău.

— Fiule, tu nu dai doi bani pe el, iar el era exact ca tine: mare și prost.

Wednesday se opri din vorbit și începu să tușească.

— Ce nu merge? întrebă Shadow pentru a doua oară.

— Au luat legătura cu mine.

— Cine?

— Inamicul.

— Și?

— Vor să stabilim un armistițiu. Să discutăm condițiile de pace. Fiecare să-și vadă de treburile lui.

— Și ce se întîmplă acum?

— Acum beau cafea proastă cu găoazele moderne în Sala Masonică din Kansas City.

— Bine. Vii să mă iei sau ne întîlnim undeva?

— Rămîi unde ești și stai potolit. Ferește-te de necazuri. Ai înțeles?

— Dar...

Se auzi un clinchet, linia telefonică muri și rămase moartă. Nu venea nici tonul, dar acesta nu venise niciodată.

Avea o grămadă de timp de pierdut. Conversația cu Wednesday îl lăsase pe Shadow cuprins de-un soi de neliniște. Se ridică, intenționînd să se plimbe, dar începuse deja să se însereze, așa că se așeză la loc.

Luă *Procesele-verbale ale Consiliului municipal din Lakeside, 1872-1884* și începu să dea paginile, privind tipăritura măruntă fără s-o citească, oprindu-se uneori să se uite mai atent dacă-i sărea ceva în ochi.

Află că în iulie 1874 consiliul municipal era îngrijorat din cauza numărului mare de străini tăietori de copaci, care veniseră în oraș. Urma să se construiască o operă, la intersecția dintre Broadway și Strada a Treia. Era de așteptat că necazurile care duseseră la zăgăzuirea Pîrîului Morii vor înceta după ce valea pîrîului avea să devină un lac. Consiliul autorizase plata a șaptezeci de dolari către domnul Samuel Samuels și optzeci și cinci de dolari către domnul Haikki Salminen, în compensație pentru pămîntul lor și pentru cheltuielile implicate în mutarea domiciliilor lor din zona ce urma să fie inundată.

Lui Shadow nu-i trecuse prin minte pînă atunci că lacul fusese făcut de mîna omului. De ce să numești un oraș Lakeside, din moment ce lacul începuse prin a fi un pîrîu? Citi mai departe și descoperi că un domn Hinzelmann, originar din Hudenmühlen, din Bavaria, condusese proiectul de construire a lacului, iar municipalitatea îi dăduse 370 de dolari pentru proiect, restul fondurilor urmînd să fie strînse prin subscripție publică. Shadow rupse o fișie dintr-un șervețel de hîrtie și-l puse în volum, ca semn de carte. Își imagina bucuria cu care va vedea Hinzelmann referirea la bunicul său. Se întrebă dacă bătrînul știa că familia sa jucase un rol important în construirea lacului. Apoi răsfoi cartea mai departe, căutînd și alte referiri la proiectul de construire a lacului.

Inauguraseră lacul printr-o ceremonie, în primăvara anului 1876, ca o avanpremieră la sărbătorirea centenarului orașului. Consiliul municipal votase mulțumiri pentru domnul Hinzelmann.

Shadow se uită la ceas. Era ora cinci și jumătate. Se duse în baie, se rase, își pieptănă părul, își schimbă hainele. Trecură și ultimele cincisprezece minute. Își luă vinul și planta, apoi se duse la ușa alăturată.

Ușa se deschise de îndată ce ciocăni. Marguerite Olsen arăta la fel de nervoasă ca și el. Luă sticla de vin și planta în ghiveci și-i mulțumi. Televizorul era pornit, cuplat la video, se vedea pe el *Vrăjitorul din Oz*, filmul era încă la început, în alb-negru, Dorothy se afla încă în Kansas, stătea cu ochii închiși în rulota profesorului Marvel, ticălosul cel bătrîn pretindea că-i citește gîndurile, iar tornada care avea s-o smulgă din lumea ei se apropia... Leon stătea în fața televizorului, jucîndu-se cu o mașinuță de pompieri. Cînd îl văzu pe Shadow, pe figură îi apăru o expresie de încîntare. Se ridică și fugi pînă în camera din dos, de unde se întoarse triumfător cu un sfert de dolar în mînă.

— Privește, Mike Ainsel! strigă el, apoi strînse mîinile și se prefăcu a lua moneda în mîna dreaptă, pe care o deschise. Am făcut-o să dispară, Mike Ainsel!

— Ai făcut-o, fu de acord Shadow. După ce-o să mîncăm, dacă mămica ta va fi de acord, o să-ți arăt cum să faci mai bine trucul ăsta.

— Puteți să-l faceți chiar acum, zise Marguerite. O așteptăm pe Samantha. Am trimis-o după smîntînă. Nu credeam că o să dureze atît de mult timp.

Ca și cum i-ar fi răspuns, pe palierul de lemn se auzi zgomot de pași și cineva deschise ușa. Shadow n-o recunoscu în prima clipă, apoi fata zise:

— N-am știut de care fel voiai, cu calorii sau din aceea care are gust de pastă de lipit tapetul, așa că am cumpărat smîntînă cu calorii.

Atunci o recunoscu: era fata întîlnită în drum spre Cairo.

— Foarte bine, zise Marguerite. Sam, ți-l prezint pe vecinul meu, Mike Ainsel. Mike, ea e Samantha Black Crow, sora mea.

Nu te cunosc, își zise Shadow cu disperare. *Nu m-ai întîlnit niciodată. Sîntem complet străini.* Încercă să-și aducă aminte cum făcuse cînd gîndise *zăpadă*, cît de ușor și de plăcut fusese atunci. Acum era disperat. Întinse mîna și zise:

— Mă bucur să vă cunosc.

Fata clipi și se uită la el, avu un moment de ezitare, apoi îl recunoscu și rînji.

— Salut, zise ea.

— Mă duc să văd ce face mîncarea, spuse Marguerite cu glasul cuiva care arde mîncarea dacă o lasă singură în bucătărie, nepăzită.

Sam își scoase haina pufoasă și pălăria.

— Deci tu ești vecinul cel melancolic și misterios. Ce faci aici? întrebă ea în șoaptă.

— Iar tu ești fata Sam. Vrei să discutăm mai tîrziu?

— Dacă promiți să-mi spui ce se întîmplă.

— De acord.

Leon îl trase pe Shadow de cracul pantalonului:

— Nu vrei să-mi arăți acum? întrebă el, întinzîndu-i moneda.

— Bine. Dar dacă-ți arăt trebuie să ții minte că un maestru magician nu spune nimănui cum se face trucul respectiv.

— Promit, zise Leon cu gravitate.

Shadow luă moneda în mîna stîngă, apoi o mută în mîna dreaptă a lui Leon, arătîndu-i cum să pară că ia moneda cu dreapta, lăsînd-o de fapt în mîna stîngă a lui Shadow. Apoi îl puse pe Leon să repete singur mișcările.

După mai multe încercări, băiatul reuși să stăpînească manevra.

— Acum cunoști jumătate din truc, îi spuse Shadow. Cealaltă jumătate este următoarea: îndreaptă-ți atenția către locul în care *ar trebui să fie* moneda. Uită-te spre locul în care vrei să fie. Dacă o să te uiți la mîna ta

dreaptă, nimeni n-o să se uite la stînga, chiar dacă ești neîndemînatic.

Sam se uita la ei cu capul ușor lăsat într-o parte, fără să spună nimic.

— Veniți la masă! îi chemă Marguerite, care veni din bucătărie avînd în mîini un castron cu spaghetti aburinde. Leon, du-te și spală-te pe mîini.

Mai aveau pîine cu usturoi, sos roșu dens, chiftele bine condimentate. Shadow o complimentă pe Marguerite pentru felurile gătite.

— Rețete vechi de familie, îi zise ea, din partea corsicană a neamului nostru.

— Credeam că sînteți indieni americani.

— Tata e cherokee, spuse Sam. Tatăl mamei lui Mag a venit din Corsica.

Sam era singura persoană care se apucase să bea din cabernet.

— Tata a părăsit-o pe cînd Mag avea zece ani și s-a mutat în altă parte a orașului, continuă ea. Peste șase luni m-am născut eu. Mama și tata s-au căsătorit după ce s-a terminat divorțul. Cînd am împlinit zece ani, tata a plecat, cred că dispunea de un interval de timp de zece ani pe care-i putea dedica unei persoane...

— E în Oklahoma de zece ani, zise Marguerite.

— Familia mamei mele era alcătuită din evrei europeni care veneau dintr-un loc care a fost ocupat de comuniști și care acum e cuprins de haos. Cred că mamei îi plăcuse ideea de a se mărita cu un cherokee. Pîine prăjită și ficat tocat, zise Sam, sorbind din vinul roșu.

— Mama lui Sam e o femeie sălbatică, zise Marguerite, semiaprobator.

— Știi unde-i acum? întrebă Sam, iar Shadow clătină din cap. E în Australia. A cunoscut pe Internet un tip care locuia în Hobart. Cînd s-au întîlnit în realitate, a decis că individul e cam rece. Dar îi plăcea în Tasmania. Așa că locuiește acolo, cu un grup de femei, învățîndu-le să țeasă haine și alte chestii de felul ăsta. Nu-i mișto? La vîrsta ei?

Shadow fu de acord că era mișto și se mai servi cu chiftele. Sam îi povesti că toți băștinașii din Tasmania fuseseră uciși de britanici și-i povesti despre lanțul omenesc ce se întinsese peste toată insula ca să prindă băștinașii supraviețuitori, dar care reușise să captureze doar un bătrîn și un copil bolnav. Îi povesti cum fuseseră uciși thylacinii — tigrii tasmanieni — de către fermierii care își păzeau oile, despre faptul că politicienii din anii '30 observaseră că thylacinii aveau nevoie de protecție abia după ce ultimul tigru fusese ucis. Sam își termină al doilea pahar cu vin și și-l umplu pe al treilea.

— Mike, zise Sam brusc, înroșindu-se, povestește-ne despre familia ta. Cum sînt Ainselii? întrebă ea zîmbind, dar cu un pic de maliție zitate.

— Sîntem foarte banali, îi spuse Shadow. Nici unul dintre noi n-a ajuns în Tasmania. Urmezi școala în Madison? Ce anume?

— *Tu* știi. Studiez istoria artei, problemele feminismului și-mi torn singură bronzurile.

— Cînd o să cresc, o să mă ocup de magie, zise Leon. Mike Ainsel, tu o să mă înveți.

— Sigur, spuse Shadow. Dacă mama ta o să fie de acord.

— Mags, după ce-o să mîncăm, în timp ce tu o să-l culci pe Leon, o să-l rog pe Mike să mă ducă pînă la Buck Stops Here, pentru vreo oră.

Marguerite nu reacționă vizibil, ridică doar un pic o sprînceană.

— Cred că-i un tip interesant, zise Sam. Și avem multe de discutat.

Marguerite se uită la Shadow, care-și făcea de lucru încercînd să-și șteargă o imaginară pată de sos de pe bărbie.

— Sînteți oameni în *toată* firea, zise ea, cu un *ton* care sugera că nu sînt și că, și dacă ar fi, n-ar trebui să fie.

După cină, Shadow o ajută pe Sam la spălatul vaselor — el le ștergea —, apoi făcu o scamatorie pentru Leon, numărînd bănuții din palma băiatului: de fiecare dată cînd Leon deschidea palma și număra bănuții,

aceștia erau cu o bucată mai puțini decît rîndul trecut. Cînd ajunseră la ultimul bănuț — „Îl ții bine?" —, iar Leon deschise palma, descoperi că bănuțul se transformase într-o monedă de zece cenți. Strigătele lui Leon — „Cum ai făcut asta? Mami, cum a făcut asta?" — îl urmară pînă pe coridor.

Sam îi întinse haina și-i zise:

— Să mergem.

Fata era roșie în obraji din cauza vinului.

Afară se făcuse frig.

Shadow se opri în apartamentul lui, puse *Procesele-verbale ale consiliului municipal din Lakeside* într-o pungă de plastic pentru cumpărături și o luă cu el. Se putea ca Hinzelmann să fie la Buck și voia să-i arate mențiunea despre bunicul său,

Cei doi merseră pe alee unul lîngă altul.

Shadow deschise ușa garajului, iar Sam începu să rîdă.

— O, Doamne! Mașina lui Paul Gunther. Ai cumpărat mașina lui Paul Gunther! O, Doamne!

Shadow îi deschise ușa mașinii și o ajută să urce, apoi ocoli vehiculul și intră în automobil.

— Știi mașina asta?

— De acum doi, trei ani, cînd am venit să stau cu Mags. Eu l-am convins s-o vopsească în purpuriu.

— E bine că știm pe cine trebuie să dăm vina.

Scoase mașina în stradă, apoi coborî și închise ușa garajului. Se întoarse înapoi în mașină. Sam se uita la el ciudat, de parcă n-ar mai fi fost atît de sigură de sine. Shadow își puse centura de siguranță, iar fata zise:

— E o prostie să mă urc într-o mașină împreună cu un asasin psihopat.

— Ultima oară te-am dus pînă acasă fără să pățești nimic.

— Ai omorît doi oameni. Ești căutat de agenții federali. Iar acum aflu că locuiești sub un nume fals alături de sora mea. Sau Mike Ainsel e numele tău adevărat?

— Nu, îi răspunse Shadow și oftă. Nu este.

Detesta că spusese acest lucru, simțea că se lipsise de ceva important renunțînd la Mike Ainsel. Ca și cum și-ar fi părăsit un prieten.

— I-ai omorît pe oamenii aceia?

— Nu.

— Agenții au venit la mine acasă și au zis că am fost văzuți împreună. Un individ mi-a arătat fotografia ta. Cum îl chema? Domnul Hat*? Nu, domnul Town. Era ca în *Evadatul*. I-am spus că nu te-am văzut.

— Mulțumesc.

— Spune-mi despre ce-i vorba. O să-ți păstrez secretele, dacă și tu o să le păstrezi pe ale mele.

— Nu cunosc nici un secret de-ale tale.

— Știi că eu am avut ideea să vopsesc chestia asta în purpuriu și că l-am silit pe Paul Gunther să devină obiectul disprețului oamenilor din toate comitatele din jur, astfel încît a fost obligat să părăsească orașul. Eram drogați, recunoscu ea.

— Mă îndoiesc că partea asta reprezintă un secret, zise Shadow. Probabil că o știu toți cei din Lakeside, pentru că purpuriul ăsta e de nuanța folosită de drogați.

Atunci ea spuse foarte calm și foarte iute:

— Dacă o să mă omori, te rog să nu mă chinuiești. N-ar fi trebuit să fiu aici cu tine. Sînt al naibii de proastă. Pot să te identific. Doamne!

Shadow oftă și-i explică:

— N-am ucis niciodată pe nimeni. Sincer. Acum o să te duc la Buck. O să bem ceva. Sau, dacă vrei, întorc mașina și te duc acasă. Oricum, sper că n-o să anunți poliția.

În mașină se așternu tăcerea. Traversară podul.

— Cine i-a omorît pe oamenii aceia? întrebă Sam.

— Dacă o să-ți spun, n-o să mă crezi.

— *O să te cred.*

---

* Hat — pălărie, în lb. engleză.

Vocea fetei devenise furioasă, iar Shadow se întrebă dacă fusese o idee bună să aducă vin la cină. În momentul acela, viața nu mai era un cabernet...

— Nu-i ușor de crezut.

— Eu pot să cred orice. Nici n-ai idee ce pot să cred!

— Adevărat?

— Pot să cred lucruri care sînt adevărate, pot să cred lucruri care nu-s adevărate și pot să cred lucruri despre care nu știe nimeni dacă sînt sau nu adevărate. Pot să cred în Moș Crăciun, în Iepurașul de Paști, în Marilyn Monroe, în Beatles, în Elvis și în Mister Ed.* Cred că oamenii sînt perfectibili, cunoașterea e infinită, lumea e condusă de cartelele secrete ale băncilor și e vizitată în mod regulat de extratereștri, de unii drăguți care arată ca niște lemurieni plini de riduri și de unii răi care mutilează vite, ne vor apa și femeile. Cred că viitorul e nasol și cred că viitorul e grozav și mai cred că într-o zi Femeia-Bizon Alb** se va întoarce și le va trage șuturi în cur tuturor. Cred că toți bărbații sînt băieți care au crescut prea mult, cu probleme de comunicare profunde, iar declinul sexului în America coincide cu declinul cinematografelor în care urmăreai filmul din mașină. Cred că toți politicienii sînt niște escroci lipsiți de principii și cred totuși că ei sînt mai buni decît alternativa. Cred că peninsula California se va cufunda în mare cînd o să vină cutremurul cel mare, iar Florida se va dizolva în nebunie, aligatori și deșeuri toxice. Cred că supa antibacterială ne distruge rezistența la murdărie și la boli și că într-o zi vom fi uciși cu toții de o simplă răceală, precum marțienii din *Războiul lumilor*. Cred că cei mai mari poeți ai secolului sînt Edith Sitwell și

---

* *Mister Ed* — serial comic de televiziune, difuzat între 1961 și 1966; eroul principal este un cal vorbitor.

** Femeia-Bizon Alb — White Buffalo Calf Woman, în lb. engleză în orig. — în mitologia lakota este o femeie sacră, de origine supranaturală, care i-a învățat pe indienii lakota Cele Șapte Ritualuri Sfinte.

Don Marguis, că jadul este spermă uscată de dragon și că acum o mie de ani, într-o altă viață, am fost un șaman siberian cu un singur braț. Cred că destinul omenirii se află în stele, cred că dulciurile aveau gust mai bun pe cînd eram copil, cred că-i imposibil — din punct de vedere aerodinamic — ca un bondar să zboare, cred că lumina este o undă și o particulă, cred că undeva există într-o cutie o pisică simultan și vie și moartă (deși, dacă nu vor deschide niciodată cutia ca s-o hrănească, pînă la urmă vom avea două feluri diferite de moarte)*, cred că există stele în univers care-s cu miliarde de ani mai bătrîne decît universul. Cred într-un Dumnezeu personal, care are grijă de mine și care supraveghează tot ce fac. Cred într-un Dumnezeu impersonal, care a pus universul în mișcare și după aceea s-a dus la plimbare cu prietenele sale și care nici nu știe că eu trăiesc. Cred într-un univers pustiu și fără Dumnezeu, univers al haosului cauzalității, al zgomotului de fond și al baftei chioare. Cred că toți cei care spun că sexul e supraevaluat nu l-au făcut cum se cuvine. Cred că toți cei care pretind că știu ce se întîmplă mint și în problemele mărunte. Cred în cinstea absolută și în minciunile necesare societății. Cred în dreptul femeii de a alege, în dreptul copilului de a trăi, cred că toate viețile omenești sînt sacre, dar că nu-i nimic rău în pedeapsa cu moartea dacă poți să ai încredere implicită în sistemul juridic, și mai cred că numai un tîmpit poate să aibă încredere în sistemul juridic. Cred că viața e un joc, că viața e un

---

* Referire la paradoxul lui Schrödinger, fizician austriac, care susține că dacă o pisică este închisă într-o cutie, de care este prins un aparat ce conține un nucleu radioactiv și un recipient cu gaz otrăvitor, există 50% șanse ca nucleul să se descompună și să emită o particulă care să deschidă recipientul și să ucidă pisica; dar, conform mecanicii cuantice, nucleul este descris ca fiind o suprapunere de nucleu descompus și nucleu nedescompus, ceea ce poate să ducă la generalizarea greșită că pisica poate fi simultan și vie, și moartă.

joc crud, că viața este ceea ce se întîmplă pe cînd trăiești și că trebuie să stai liniștit și să te bucuri de ea.

Sam se opri ca să-și tragă răsuflarea.

Shadow simți nevoia să ia mîinile de pe volan ca s-o aplaude. Dar, în loc să facă asta, zise:

— Bine. Deci dacă-ți spun despre ce-i vorba n-o să crezi că-s nebun.

— Încearcă și o să vedem.

— Ai crede că toți zeii pe care și i-au imaginat vreodată oamenii mai sînt printre noi și-n ziua de azi?

— ...s-ar putea...

— Și că există zei noi, zei ai calculatoarelor, ai telefoanelor și ai altor chestii de felul ăsta, iar ei cred că nu-i loc în lume pentru ambele soiuri de zei. Și că-i pe cale să izbucnească un soi de război.

— Și zeii ăia i-au ucis pe cei doi oameni?

— Nu, nevasta mea i-a omorît.

— Parcă mi-ai spus că nevasta ta a murit.

— Așa e.

— I-a omorît înainte să moară?

— După. Nu mă-ntreba.

Fata ridică mîna și-și dădu părul de pe frunte.

Ajunseră pe Strada Principală, la Buck Stops Here. Afișul de pe vitrină prezenta un cerb cu mutră plină de surprindere, care stătea pe picioarele din spate și ținea o sticlă cu bere. Shadow luă punga cu cartea și coborî din mașină.

— De ce ar vrea război? întrebă Sam. Mi se pare o aiureală. Ce să cîștige?

— Nu știu, recunoscu Shadow.

— E mai ușor să crezi în extratereștri decît în zei, zise Sam. Poate că domnul Town și domnul Cum-îl-chema erau Oameni în Negru*, dar din tabăra extraterestră.

---

* Men in Black (în orig.), în lb. engleză. Aluzie la filmul artistic cu același nume, în care Oamenii în Negru erau agenți pămînteni care se ocupau cu eliminarea extratereștrilor răi.

Stăteau pe trotuar, în față la Buck Stops Here, iar Sam se opri și ea din vorbit. Se uită la Shadow, iar respirația ei zăbovi în aerul nopții ca un nor alb.

— Spune-mi doar că ești unul dintre băieții buni.

— Nu pot, îi răspunse Shadow. Aș vrea să pot. Și fac tot ce-mi stă în puteri.

Fata îl privi, mușcîndu-și buza de jos. Apoi dădu din cap.

— Bine. N-o să te denunț. Poți să faci cinste cu o bere.

Shadow deschise ușa și fu izbit de căldură și de zgomotul muzicii. Intrară.

Sam le făcu semne unor prieteni. Shadow dădu din cap către cîțiva oameni ale căror figuri — nu și nume — și le amintea din ziua în care o căutase pe Alison McGovern sau pe care-i întîlnise dimineața în restaurantul lui Mabel. Chad Mulligan stătea la bar, cu brațul pe umărul unei femei scunde, cu părul roșu — probabil verișoara de sărutat, își zise Shadow. Se întrebă cum arăta, dar femeia stătea cu spatele spre el. Mîna lui Chad se ridică într-un salut ironic, cînd îl văzu pe Shadow. Acesta îi zîmbi și-i făcu și el semn. Apoi Shadow se uită în jur după Hinzelmann, dar bătrînul nu era acolo în seara aceea. Văzu o masă liberă în fundul sălii și se îndreptă spre ea.

Atunci cineva începu să țipe.

Un țipăt groaznic, din fundul gîtului, un țipăt isteric al cuiva care văzuse o fantomă. Toate discuțiile încetară. Shadow se uită în jur, convins că fusese ucis cineva, apoi își dădu seama că toate figurile de la bar se întorseseră către el. Chiar și pisica neagră, care dormea în vitrină în timpul zilei, se cățărase pe tonomat, cu coada ridicată și cu spatele arcuit, uitîndu-se la el.

Timpul își încetini cursul.

— Prindeți-l! răcni o voce de femeie cuprinsă de isterie. Pentru numele lui Dumnezeu, să-l oprească cineva! Nu-l lăsați să fugă! Vă rog!

Cunoștea vocea aceea.

Nimeni nu se mișca. Toți se uitau la Shadow. Acesta se uita la ei.

Chad Mulligan făcu un pas înainte, ieșind dintre oameni. Femeia cea scundă veni în urma lui, cu ochii mari, de parcă s-ar fi pregătit să înceapă din nou să țipe. Shadow o recunoscu. Bineînțeles că o cunoștea.

Chad ținea în mînă sticla cu bere. O puse pe masa cea mai apropiată. Zise:

— Mike.

Shadow îi răspunse:

— Chad.

Audrey Burton îl prinse pe Chad de mînecă. Avea fața albă, iar în ochi avea lacrimi.

— Shadow, zise ea. Ticălosule! Ticălos asasin!

— Dragă, ești sigură că-l cunoști pe omul acesta? întrebă stînjenit Chad.

Audrey Burton se uită la el, nevenindu-i să creadă că o întrebase așa ceva.

— Ești *nebun*? A lucrat *ani de zile* pentru Robbie. Curva de nevastă-sa a fost *prietena* mea cea mai bună. E căutat pentru *asasinat*. A trebuit să răspund la tot felul de *întrebări*. E un *deținut* evadat.

Femeia era la capătul puterilor, vocea îi tremura din cauza isteriei pe care și-o stăpînea și-și suspina cuvintele ca o actriță dintr-un serial care se ducea la decernarea premiilor Emmy. *Verișoară de sărutat*, își spuse Shadow, neimpresionat.

Nimeni din bar nu scoase un cuvînt. Chad Mulligan se uită la Shadow.

— Probabil că-i vorba de o greșeală. Sînt convins că putem lămuri lucrurile, zise el, apoi li se adresă celor de la bar. Totul e în regulă. Nu aveți de ce să fiți îngrijorați. Putem lămuri lucrurile. Totul e în regulă, repetă el, apoi îi zise lui Shadow: Să ieșim afară, Mike.

Competență plină de calm. Shadow fu impresionat.

— Sigur, zise el.

Simți o mînă atingîndu-i mîna, întoarse capul și o văzu pe Sam, care se uita la el. Îi zîmbi fetei cît de liniștitor putu.

Sam se uită la Shadow, apoi la cei din bar, care-i priveau. După aceea îi zise lui Audrey Burton:

— Nu știu cine ești, dar ești o jigodie!

Apoi se ridică pe vîrful picioarelor, îl trase pe Shadow spre ea și-l sărută pe buze, își ținu gura lipită de gura lui timp de mai multe minute — după părerea lui Shadow, deși s-ar fi putut să fi fost doar cîteva secunde în timpul real.

Era un sărut ciudat, își zise Shadow, în timp ce buzele fetei se apăsau pe buzele sale. Nu-i era destinat lui, ci celorlalți oameni din bar, ca să le arate că ea își alesese tabăra. Era un sărut ca un fluturat de drapel. Chiar în timp ce Sam îl săruta, Shadow deveni conștient că fata nu-l plăcea — nu-l plăcea atît cît să-l sărute.

Sigur, citise cîndva, în copilărie, un basm: povestea unui călător care căzuse într-o rîpă, avînd deasupra tigri mîncători de oameni și dedesubt o prăpastie ucigătoare; reușise să-și oprească prăbușirea la jumătatea rîpei și se ținea bine ca să-și salveze viața. Lîngă el se afla un mănunchi de fragi, iar deasupra și dedesubt îl aștepta moartea. *Ce trebuia să facă?* suna întrebarea.

Iar răspunsul era: *Să mănînce fragii.*

Povestea i se păruse fără sens pe cînd era copil. Găsi înțelesul acum. Așa că închise ochii, se lăsă cuprins de sărut și nu mai simți nimic decît buzele lui Sam, moliciunea pielii ei, dulce ca o fragă sălbatică.

— Să mergem, Mike, zise ferm Chad Mulligan. Te rog. Hai să ieșim.

Sam se trase de lîngă el. Își linse buzele și zîmbi, un zîmbet care aproape că i se întinse pînă la ochi.

— N-a fost rău, zise ea. Săruți bine pentru un băiat. Bine, duceți-vă să vă jucați afară, mai spuse, apoi se întoarse către Audrey Burton: Tu tot jigodie rămîi.

Shadow îi aruncă lui Sam cheile mașinii. Fata le prinse într-o mînă. Shadow străbătu barul și ieși afară, urmat de Chad Mulligan. Începuse să cadă o zăpadă blîndă, iar fulgii se răsuceau în lumina firmei de neon a barului.

— Vrei să discutăm? zise Chad.

Audrey îi urmase și stătea pe trotuar. Părea că-i gata să înceapă să țipe din nou. Zise:

— Chad, a omorît doi oameni. FBI-ul a venit la ușa mea. E un psihopat. Vin cu tine la secția de poliție, dacă vrei.

— Ați provocat destule necazuri, doamnă, spuse Shadow, care se simțea obosit. Vă rog să plecați.

— Chad! Ai auzit? Mă amenință! zise Audrey.

— Du-te înăuntru, Audrey, spuse Chad Mulligan.

Femeia păru gata să-l contrazică, apoi își strînse buzele atît de puternic, încît i se albiră. Se întoarse în bar.

— Ai ceva de spus în legătură cu afirmațiile ei? întrebă Chad Mulligan.

— N-am ucis pe nimeni.

— Te cred, spuse Chad, dînd din cap. Sînt convins că o să scapi de toate acuzațiile. Mike, n-o să-mi faci necazuri?

— Nici un fel de necazuri, îi spuse Shadow. E doar o greșeală.

— Exact. Deci cred că ar fi cazul să ne ducem la mine în birou și să lămurim lucrurile.

— Sînt arestat? întrebă Shadow.

— Nici vorbă. Nu pînă în momentul în care va trebui să fii. Adică o să vii cu mine din datorie civică, doar ca să rezolvăm situația.

Chad îl pipăi pe Shadow, nu găsi nici o armă. Se urcară în mașina lui Mulligan. Din nou, Shadow se așeză în spate, privind prin plasa de metal. Gîndi: *SOS. Ajutor.* Încercă să-l forțeze pe Mulligan cu mintea, așa cum făcuse cîndva cu un polițist din Chicago — *Acesta este vechiul tău prieten Mike Ainsel. I-ai salvat viața.*

Nu-ți dai seama că ești caraghios? De ce nu renunți la povestea asta?

— Cred că am făcut bine că te-am scos de acolo, zise Chad. Mai era nevoie de un tip cu gură mare care să decidă că ești ucigașul lui Alison McGovern, și mă trezeam pe cap cu o gloată pusă pe linșat.

— Ai dreptate.

Rămaseră tăcuți tot restul drumului pînă la clădirea poliției din Lakeside. Chad îi explică, în timp ce parca în fața ei, că aparținea de fapt departamentului șerifului comitatului. Poliția locală se mulțumea cu cîteva încăperi din clădire. În curînd, comitatul avea să-și construiască un sediu modern. Deocamdată se mulțumea cu ce avea.

Intrară.

— Să-mi chem un avocat? întrebă Shadow.

— Nu ești acuzat de nimic, îi răspunse Mulligan în timp ce treceau prin niște uși batante. Ia loc.

Shadow se așeză pe un scaun de lemn cu arsuri de țigară pe părțile laterale. Se simțea tîmpit și zăpăcit. Pe panoul de anunțuri, lîngă atenționarea cu litere enorme NU FUMAȚI, se afla un mic afiș pe care scria: LIPSEȘTE ȘI E ÎN PERICOL. Fotografia era a lui Alison McGovern.

În încăpere se mai afla o masă de lemn cu exemplare vechi din *Sports Illustrated* și *Newsweek*. Lumina era proastă. Vopseaua de pe pereți era galbenă, dar se poate să fi fost cîndva albă.

După zece minute, Chad îi aduse un pahar cu ciocolată caldă, apoasă, de la automat.

— Ce ai în pungă? întrebă el.

Abia atunci Shadow își dădu seama că ținea în mînă punga de plastic ce conținea *Procesele-verbale ale consiliului municipal din Lakeside.*

— O carte veche. Poza bunicului tău se află în ea. Sau a străbunicului tău.

— Da?

Shadow răsfoi cartea pînă cînd găsi portretele celor din consoliul municipal și-i arătă bărbatul numit Mulligan. Chad chicoti.

— Asta întrece orice închipuire, zise el.

Minutele trecură, apoi orele. Shadow citi două reviste *Sports Illustrated* și începu un *Newsweek*. Din timp în timp, Chad venea în încăpere, o dată întrebă dacă Shadow avea nevoie să meargă la toaletă, altă dată îi oferi un rulou cu șuncă și un pachețel cu cartofi prăjiți.

— Mulțumesc, îi zise Shadow, luînd pachetul. Sînt arestat?

— Încă nu, îi răspunse Chad. Se pare că n-ai folosit în mod legal numele Mike Ainsel. Pe de altă parte, în statul ăsta poți să-ți spui cum vrei, dacă n-o faci în scopuri frauduloase. Așa că n-ai de ce să te agiți.

— Pot să dau un telefon?

— Local?

— La mare distanță.

— Am face economie dacă am folosi cartela mea telefonică, altfel ar trebui să vîri mărunțiș în valoare de vreo zece dolari în aparatul de pe hol...

Sigur, își zise Shadow. *Și în felul ăsta o să știi ce număr am format, poate că o să asculți și ce o să discut...*

— Ar fi foarte bine, zise Shadow.

Se duseră într-un birou gol. Shadow îi dădu lui Chad numărul unei firme de pompe funebre din Cairo, Illinois. Chad îl formă și-i întinse receptorul lui Shadow, spunîndu-i:

— Te las singur.

Apoi plecă. Telefonul sună de mai multe ori, apoi cineva îl ridică din furcă.

— Jacquel și Ibis. Cu ce vă putem fi de folos?

— Bună ziua, domnule Ibis, sînt Mike Ainsel. V-am fost ajutor cîteva zile înainte de Crăciun.

Ibis răspunse, după un moment de ezitare:

— Sigur. Mike. Ce mai faci?

— Nu prea grozav, domnule Ibis. Am necazuri. S-ar putea să fiu arestat. Sper să puteți da de unchiul meu și să-i spuneți ce-am pățit sau să-i lăsați un mesaj.

— Sigur că o să-l caut. Mike, lîngă mine e cineva care vrea să-ți spună cîteva cuvinte.

Telefonul îi fu trecut altcuiva, apoi o voce răgușită de femeie zise:

— Salut, scumpule, mi-e dor de tine.

Era convins că nu mai auzise niciodată vocea aceea. Dar o cunoștea. Era sigur că o cunoștea...

Dă-i drumul, îi șopti vocea răgușită în minte, într-un vis. *Dă-i drumul...*

— Scumpule, cine era fata pe care ai sărutat-o? Vrei să mă faci geloasă?

— Sîntem numai prieteni, îi răspunse Shadow. Cred că încerca să dovedească ceva. De unde știi că m-a sărutat?

— Am ochi pretutindeni unde merg oamenii mei, zise ea. Să ai grijă, dragule...

Urmă un moment de tăcere, apoi domnul Ibis veni la telefon și spuse:

— Mike?

— Da.

— Nu reușesc să dau de unchiul tău. Se pare că telefonul lui e blocat. O să încercăm să-i transmitem un mesaj mătușii tale Nancy. Mult noroc.

Legătura se întrerupse.

Shadow rămase locului, așteptînd să se întoarcă Chad. Stătu în biroul gol, dorindu-și să aibă ceva care să-i distragă atenția. Fără nici un chef, luă din nou *Procesele-verbale*, deschise volumul undeva pe la mijloc și începu să citească.

Un ordin care interzicea scuipatul pe trotuar și pe podeaua clădirilor publice, precum și aruncatul tutunului sub orice formă fusese aprobat în decembrie 1876, cu opt voturi contra patru.

Lemmi Hautala avea doisprezece ani, „se părea că plecase de acasă, cuprins de delir", la 13 decembrie 1876.

„S-a făcut imediat căutarea, dar a fost împiedicată de zăpadă, care-i orbitoare." Consiliul votase în unanimitate să i se transmită condoleanțe familiei Hautala.

Focul de la grajdurile lui Olsen, din săptămîna următoare, a fost stins fără să fie rănit sau ucis cineva, om sau cal.

Shadow se uită la coloanele tipărite. Nu mai găsi nici o mențiune a lui Lemmi Hautala.

Apoi, mai mult din instinct, dădu paginile pînă ajunse la iarna anului 1877. Găsi ceea ce căuta, menționat în procesul-verbal din ianuarie. Jessie Lovat, a cărei vîrstă nu era menționată, „un copil negru", dispăruse în noaptea de 28 decembrie. Se credea că fusese „răpită de așa-ziși negustori ambulanți". Familiei Lovat nu-i fuseseră transmise condoleanțe.

Shadow cerceta procesele-verbale din iarna anului 1878 cînd Chad Mulligan bătu la ușă și intră, arătînd rușinat, ca un copil care aduce acasă un carnet cu note proaste.

— Domnule Ainsel, zise el. Mike. Îmi pare foarte rău. Mie îmi placi. Dar asta nu schimbă situația, știi?

Shadow îi spuse că știe.

— N-am de ales, trebuie să te arestez pentru că n-ai respectat obligațiile ce-ți reveneau în urma eliberării condiționate.

Apoi Mulligan îi citi drepturile. Completă o grămadă de hîrtii. Îi luă amprentele lui Shadow. Apoi îl conduse jos, în hol, la intrarea în închisoarea comitatului, care se afla în altă parte a clădirii.

Acolo, într-o parte a încăperii se aflau o masă lungă și mai multe uși, iar în cealaltă două celule cu pereți de sticlă și o altă ușă. Una dintre celule era ocupată — un bărbat dormea pe patul de ciment, acoperit cu o pătură subțire. Cealaltă era goală.

În spatele mesei se găsea o femeie somnoroasă în uniformă cafenie, ce se uita la Jay Leno la un televizor portabil, alb-negru. Femeia luă hîrtiile lui Chad și semnă de primire pentru Shadow. Chad rămase acolo

să completeze alte hîrtii. Femeia veni de dincolo de masă, îl controlă pe Shadow, îi luă tot ce avea — portofel, monede, cheile de la ușă, cartea, ceasul — și puse lucrurile pe masă, apoi îi dădu o pungă de plastic cu haine portocalii și-i spuse să se ducă în celula liberă și să se schimbe. Putea să-și păstreze lenjeria și șosetele. Shadow se duse și îmbrăcă hainele portocalii. În celulă puțea înfiorător. Pe boneta portocalie pe care și-o puse pe cap scria ÎNCHISOAREA COMITATULUI LUMBER, cu litere mari, negre.

Toaleta de metal din celulă era înfundată și se umpluse pînă la margine cu un terci cafeniu de fecale lichide și urină de culoarea berii.

Shadow se întoarse, îi dădu femeii hainele sale, iar femeia le puse într-un sac de plastic împreună cu restul lucrurilor sale. Shadow se uitase în portofel înainte să i-l dea femeii și-i spuse:

— Să aveți grijă de el. Toată viața mea se află acolo.

Femeia îi luă portofelul și-l asigură că la ei va fi în siguranță. Îl întrebă pe Chad dacă nu-i așa, iar Chad, care tocmai termina de completat hîrtiile, zise că Liz spunea adevărul, că nu pierduseră pînă atunci nici un lucru de-ale deținuților.

Shadow își strecurase cele patru bancnote de cîte o sută de dolari pe care le luase din portofel în șosete, atunci cînd își schimbase hainele, împreună cu dolarul de argint cu statuia Libertății, pe care-l ascunsese atunci cînd își golise buzunarele. Cînd ieși din celulă, întrebă:

— Aș putea să termin cartea?

— Îmi pare rău, Mike. Regulile sînt reguli, îi răspunse Chad.

Liz puse lucrurile lui Shadow într-un sac, într-o cameră din spate. Chad zise că-l lăsa pe Shadow în mîinile capabile ale polițistei Bute. Liz părea obosită și neimpresionată. Chad plecă. Telefonul sună, iar Liz — polițista Bute — răspunse.

— Bine. Bine. Nici o problemă. Bine. Nici o problemă. Bine.

Femeia puse telefonul în furcă și se strîmbă.

— Au apărut probleme? întrebă Shadow.

— Da. Nu chiar. Un fel de probleme. O să vină cineva din Milwaukee să te ia.

— Și care-i problema?

— Trebuie să te țin aici timp de trei ore. Celula aia — zise ea, arătînd spre celula în care se afla bărbatul adormit — este ocupată. E un tip care încearcă să se sinucidă. Nu pot să te pun în aceeași celulă cu el. Dar nu merită osteneala să te predau comitatului și apoi să te preiau din nou. Și nu vrei să stai acolo — zise ea, arătînd spre celula goală în care Shadow își schimbase hainele — pentru că s-a înfundat canalizarea și pute groaznic, nu-i așa?

— Da. Pute înfiorător.

— E o chestie pur omenească. Oricît de repede ne-am muta în noua clădire, tot n-ar fi suficient de iute, din punctul meu de vedere. Probabil că una dintre femeile care au fost închise ieri în celula aia a aruncat un tampon în closet. I-am spus să nu facă așa ceva, i-am spus că pentru asta există coșul de gunoi. Tampoanele înfundă canalizarea. Fiecare nenorocit de tampon aruncat în closet costă comitatul o sută de dolari ca plată pentru instalator. Deci pot să te țin aici, dacă-ți pun cătușele, sau poți să stai în celulă. Tu alegi, îi spuse femeia, uitîndu-se la el.

— Nu mă înnebunesc după cătușe, dar le prefer.

Femeia luă o pereche de cătușe de la centură, apoi își pipăi pistolul din toc, ca și cum i-ar fi amintit lui Shadow că are arma la îndemînă.

— Pune mîinile la spate.

Cătușele erau strînse, pentru că Shadow avea încheieturile groase. Apoi femeia îi puse lanțuri la picioare și-l așeză pe o bancă, la capătul mesei, lîngă perete.

— Dacă n-o să mă deranjezi, nici eu n-o să te deranjez, spuse femeia, întorcînd televizorul ca să se poată uita și el.

— Mulțumesc, zise Shadow.

— Cînd o să avem birourile cele noi, n-o să mai avem parte de asemenea aiureli.

The Tonight Show se termină. Începu un episod din *Cheers*. Shadow nu urmărise *Cheers*. Văzuse un singur episod — cel în care fiica lui Coach vine la bar —, dar pe acesta îl văzuse de mai multe ori. Shadow observase că prinzi de mai multe ori același episod dintr-un serial pe care nu-l urmărești, la interval de cîțiva ani. Probabil că era un fel de lege universală...

Polițista Liz Bute se așează pe scaunul ei. Nu se vedea că doarme, dar nici trează nu era, pentru că nu remarcă faptul că gașca de la Cheers încetă să discute și începu să privească în afara ecranului, către Shadow.

Diane, barmanița blondă care făcea pe intelectuala, fu prima care începu să vorbească:

— Shadow, eram îngrijorați. Ieșiseși din lumea noastră. Mă bucur să te văd din nou — chiar dacă ești încătușat și în costum portocaliu.

— Îmi imaginez că singurul lucru care-ți rămîne de făcut e să evadezi în timpul sezonului de vînătoare, cînd toată lumea e îmbrăcată în portocaliu, zise Cliff, clientul cel plictisitor.

Shadow nu zise nimic.

— Ah, ți-a mîncat pisica limba! exclamă Diane. O să avem o vînătoare amuzantă.

Shadow se uită în jur. Polițista Liz începuse să sforăie. Carla, chelnerița cea măruntă, se răsti la el:

— Tîmpitule! Întrerupem emisiunea ca să-ți arătăm ceva care o să te facă să te pișii în pantaloni! Ești gata?

Ecranul pîlpîi. În partea din stînga-jos apărură cuvintele TRANSMISIE ÎN DIRECT. O voce feminină tristă și țipătoare spuse:

— Sigur, nu-i prea tîrziu să treci în tabăra *învingătorilor*. Dar ai libertatea de a rămîne *exact* unde ești. Asta înseamnă să fii american. Acesta este miracolul Americii. Libertatea de a crede înseamnă libertatea de a crede în lucruri greșite. Așa cum libertatea de a *vorbi* îți dă dreptul să rămîi tăcut.

Imaginea arăta acum o scenă de stradă. Camera se mișcă înainte, în felul videocamerelor manuale folosite în documentarele de amatori.

Ecranul se umplu cu imaginea unui bărbat cu părul rar, bronzat, cu expresie de ticălos. Tipul stătea lîngă un perete, sorbind cafea dintr-o cană de plastic. Se uită drept spre camera de luat vederi și spuse:

— Teroriștii se ascund în spatele unor cuvinte goale, precum „luptători pentru libertate". Noi știm că sînt doar niște asasini ticăloși. Ne riscăm viețile ca să arătăm diferența.

Shadow recunoscu vocea. Fusese cîndva în mintea individului. Glasul domnului Town suna altfel din interior — vocea îi era mai profundă, mai răsunătoare —, dar nu putea s-o confunde.

Cadrul se lărgi ca să se vadă că domnul Town stătea în fața unei clădiri de cărămidă de pe o stradă din America. Deasupra ușii se aflau un cerc și un pătrat suprapuse, alcătuind litera G.

— Sîntem pe poziții, zise cineva din afara imaginii.

— Să vedem dacă aparatele din hol funcționează, zise vocea țipătoare de femeie.

Cuvintele TRANSMISIE ÎN DIRECT continuau să licărească în partea din stînga-jos a ecranului. Acum imaginea arăta interiorul unei săli mici. Încăperea era slab luminată. Doi bărbați ședeau la o masă, în capătul îndepărtat al încăperii. Unul dintre ei stătea cu spatele către camera de luat vederi. Imaginea se mări. Pentru o clipă, cei doi dispărură din cadru, apoi se văzură foarte limpede. Bărbatul care stătea cu fața spre cameră se ridică și începu să se plimbe, ca un urs în lanțuri. Era Wednesday. Arăta ca și cum, într-un fel, s-ar fi bucurat de ceea ce se întîmpla. Cînd cei doi apărură în centrul imaginii, porni și sunetul.

Bărbatul cu spatele către camera de luat vederi spunea:

— Vă oferim șansa de a pune capăt întregii povești. Să nu mai fie vărsare de sînge, să nu mai fie agresiuni,

să nu mai fie durere, să nu se mai piardă vieți. Nu merită toate astea ceva în schimb?

Wednesday încetă să se mai plimbe și se întoarse.

— În primul rînd, trebuie să-ți dai seama că îmi ceri să vorbesc în numele tuturor. Ceea ce, evident, nu are nici un rost. În al doilea rînd, ce te face să crezi că-mi închipui că o să vă țineți de cuvînt?

Omul cu spatele către camera de luat vederi clătină din cap.

— Ești nedrept. Este clar că voi nu aveți un conducător. Tu ești singurul de care ascultă. Te respectă. Cît despre ținutul cuvîntului... aceste convorbiri preliminare sînt filmate și transmise în direct la televizor, zise el, arătînd spre camera de luat vederi. Unii dintre oamenii tăi urmăresc ceea ce spunem. Alții vor vedea înregistrările. Camera de luat vederi nu minte.

— Toată lumea minte, zise Wednesday.

Shadow recunoscu vocea bărbatului care stătea cu spatele către camera de luat vederi. Era domnul World, cel care discutase cu Town la telefonul celular în timp ce Shadow se aflase în mintea lui Town.

— Tu nu crezi că o să ne respectăm cuvîntul? întrebă domnul World.

— Cred că promisiunile tale sînt făcute ca să fie încălcate și jurămintele tale ca să nu fie respectate. Dar eu o să-mi țin făgăduielile.

— Un salvconduct e un salvconduct, zise domnul World, și am fost de acord să încheiem un armistițiu. Pot să-ți spun că tînărul tău protejat se află din nou în custodia noastră.

— Nu-i adevărat, mîrîi Wednesday.

— Discutam despre modul în care vom rezolva problemele viitoare. Nu trebuie să fim dușmani. Crezi că trebuie să fim?

Wednesday părea impresionat. Zise:

— Voi face tot ce-mi stă în putere...

Shadow remarcă un lucru ciudat la imaginea lui Wednesday, așa cum apărea ea pe ecranul televizorului.

În ochiul lui stîng, cel de sticlă, ardea o licărire roșie. Punctul acela lăsa o urmă fosforescentă atunci cînd se mișca. Wednesday părea să nu fie conștient de lumina roșie.

— E o țară mare, zise Wednesday, ținîndu-și gîndurile sub control, apoi își mișcă un pic capul, iar punctul roșu lăsat de raza laser alunecă pe obrazul său, după care reveni la loc pe ochiul de sticlă. E loc pentru...

Se auzi o bubuitură, amortizată de microfoanele televiziunii, iar o latură a capului lui Wednesday explodă. Trupul său se prăbuși în spate.

Domnul World se ridică, tot cu spatele către camera de luat vederi, și ieși din imagine.

— Să vedem din nou, de data asta cu încetinitorul, anunță vocea liniștitoare a prezentatorului.

Cuvintele TRANSMISIE ÎN DIRECT fură înlocuite cu RELUARE. Încet, raza roșie a laserului se fixă în ochiul de sticlă al lui Wednesday și încă o dată latura feței acestuia se dizolvă într-un nor de sînge. Apoi imaginea înlemni.

— Da, este încă Țara lui Dumnezeu, zise prezentatorul, iar un reporter de la știri pronunță fraza finală: Întrebarea este: a cărui Dumnezeu?

Altă voce — Shadow crezu că era a domnului World, îi era oarecum cunoscută — zise:

— Nu întoarcem acum la programul nostru obișnuit.

În *Cheers*, Coach își asigura fata că era frumoasă, ca și mama ei.

Telefonul sună, polițista Liz se trezi, ridică receptorul și zise:

— Bine. Bine. Da. Bine.

Puse telefonul în furcă, se ridică de la masă și-i spuse lui Shadow:

— Trebuie să stai în celulă. Nu folosi closetul. Oamenii șerifului din Lafayette vor fi în curînd aici să te ia.

Îi scoase cătușele și lanțul și-l încuie în celulă. Duhoarea era mai groaznică acum, cu ușa închisă.

Shadow se așeză pe patul de ciment, scoase dolarul de argint din șosetă și începu să-l plimbe de pe degete în palmă, dintr-o poziție în alta, din mînă în mînă, avînd un singur scop: ca moneda să nu fie văzută de cineva care s-ar fi uitat spre el. Făcea timpul să treacă. Era complet zăpăcit.

Apoi, deodată, brusc și profund, simți că Wednesday îi lipsește. Îi lipsea încrederea individului, atitudinea sa, convingerea sa.

Deschise mîna și se uită la doamna Libertate, la profilul ei de argint. Strînse degetele peste monedă. Se întrebă dacă va fi unul dintre oamenii care-și dau viața pentru ceea ce n-au. Dacă se va ajunge la asta. Din ceea ce știa despre domnii World și Town, aceștia nu și-ar fi făcut probleme să-l scoată din circulație. Poate că va suferi un accident nefericit, în drum spre următoarea închisoare. Poate că va fi împușcat în timp ce va încerca să evadeze... Totul era posibil.

În încăperea aflată de cealaltă parte a geamului începu un pic de activitate. Polițista Liz se întoarse, apăsă pe un buton, se deschise o ușă pe care Shadow n-o vedea, iar un negru în uniforma cafenie a oamenilor șerifului intră și se duse la masă.

Shadow își strecură moneda de argint în șosetă.

Ajutorul de șerif scoase niște hîrtii, Liz se uită pe ele și le semnă. Chad Mulligan intră în încăpere, îi spuse cîteva cuvinte nou-sositului, apoi descuie ușa celulei și se duse lîngă Shadow.

— Au venit să te ia. Se pare că reprezinți o problemă de securitate națională. Știai?

— O să fie un reportaj grozav pe prima pagină din *Lakeside News*, zise Shadow.

— Despre faptul că un vagabond a fost arestat pentru că n-a respectat regulile eliberării condiționate? Nu-i un subiect prea grozav.

— Deci așa stau lucrurile?

— Așa mi s-a spus, zise Chad Mulligan.

Shadow întinse mîinile, iar Chad îi puse cătușele, apoi lanțul la picioare, după care prinse o bară de metal între legăturile de la mîini și cele de la picioare.

Shadow își zise: *O să mă scoată afară. Poate reușesc să fug — în lanțuri, cu cătușe, îmbrăcat în haine subțiri, portocalii, tocmai bune de mers prin zăpadă;* și-și dădu seama că fusese o idee prostească și fără nici o șansă de realizare.

Chad îl conduse în birou. Liz închisese televizorul. Negrul — ajutorul de șerif — îl măsură din priviri.

— E un tip solid, îi zise el lui Chad.

Liz îi dădu ajutorului de șerif sacul de hîrtie cu lucrurile lui Shadow, iar negrul semnă pentru sac.

Chad se uită la Shadow, apoi la ajutorul de șerif, după care îi zise acestuia — suficient de tare ca să audă și Shadow:

— Vreau să-ți spun că nu-mi place modul în care se petrec lucrurile.

Ajutorul de șerif dădu din cap și-i răspunse:

— Domnule, trebuie să-l predați autorităților competente. Treaba noastră e să-l ducem pînă acolo.

Chad se strîmbă, se întoarse către Shadow și-i zise:

— Bine. Ia-o pe ușa aceea, apoi pe ieșirea pentru cazuri de urgență.

— Poftim?

— Pe acolo. Unde-i mașina.

Liz descuie ușa și-i spuse ajutorului de șerif:

— Să ai grijă ca uniforma portocalie să fie returnată aici. N-am mai primit uniforma ultimului delincvent pe care l-am trimis la Lafayette. Asta înseamnă bani ai comitatului care au fost pierduți.

Polițiștii îl conduseră pe Shadow spre ieșire, unde aștepta o mașină. Nu era una a departamentului șerifului. Era una neagră, de oraș. Un alt ajutor de șerif, un alb încărunțit, cu mustață, stătea lîngă mașină, fumînd o țigară. Cînd polițiștii se apropiară, strivi chiștocul sub picior și deschise ușa din spate ca să urce Shadow.

Acesta se urcă stîngaci în mașină, mișcările fiindu-i îngreunate de cătușe și de lanț. Între partea din față și cea din spate a mașinii nu se afla nici un grilaj.

Cele două ajutoare de șerif urcară în față. Negrul porni motorul și așteptă să fie deschisă poarta.

— Hai odată, bombăni el, bătînd darabana cu degetele în volanul de oțel.

Chad Mulligan bătu în geamul lateral. Celălalt ajutor de șerif, albul, se uită la șofer, apoi coborî geamul.

— Nu-i bine, zise Chad. Am vrut să vă spun asta.

— Comentariile dumneavoastră au fost notate și vor fi transmise autorităților competente, zise șoferul.

Poarta către lumea exterioară se deschise. Zăpada cădea încă, învîrtejindu-se în lumina farurilor. Șoferul apăsă pe accelerație, iar mașina ieși cu spatele în stradă și se îndreptă spre Stada Principală.

— Ai aflat de Wednesday? întrebă șoferul; vocea lui suna altfel, ca a unui om mai în vîrstă și părea mai cunoscută. E mort.

— Mda, știu, răspunse Shadow. Am văzut la televizor.

— Scîrbele alea, zise polițistul cel alb; era prima oară cînd vorbea, iar glasul său era aspru, cu un accent evident și — ca și cel al șoferului — era un glas pe care Shadow îl cunoștea. Sînt niște scîrbe!

— Vă mulțumesc că ați venit să mă luați, zise Shadow.

— Să nu mai pomenim de asta, spuse șoferul; în lumina farurilor mașinilor care veneau din față, figura sa începu să pară mai bătrînă; el însuși părea mai mic; ultima oară cînd îl văzuse Shadow, purtase mănuși galbene și o haină în carouri. Eram în Milwaukee. Am condus ca niște demoni, cînd ne-a sunat Ibis.

— Crezi că puteam să-i las să te trimită pe scaunul electric, cînd abia aștept să-ți sparg țeasta cu ciocanul meu? întrebă ajutorul de șerif cel alb, în timp ce-și căuta în buzunar un pachet de țigări; accentul lui era est-european.

— Adevăratul rahat va ieși la iveală în mai puțin de-o oră, zise domnul Nancy, care semăna tot mai mult cu el însuși. Atunci cînd indivizii vor veni să te ia. O să parcăm undeva, înainte să ajungem pe autostrada 53, ca să scoți zdrențele alea de pe tine și să-ți îmbraci propriile tale haine.

Czernobog îi întinse cheile pentru cătușe și-i zîmbi.

— Îmi place mustața, zise Shadow. Îți stă bine cu ea.

Czernobog și-o mîngîie cu un deget îngălbenit.

— Mulțumesc.

— Wednesday a murit cu adevărat? întrebă Shadow. Sau e doar un truc?

Își dădu seama că se agăța de o speranță, oricît de nebunească părea ea. Dar expresia de pe figura lui Nancy îi spuse tot ce trebuia să știe, iar speranța dispăru.

Venirea în America

Anul 14000 î.Hr.

Era frig și întuneric atunci cînd viziunea veni la ea, pentru că în nordul îndepărtat lumina zilei era un răstimp cenușiu în mijlocul zilei care venea, pleca și venea din nou: era un interludiu între întunericuri.

Ei nu alcătuiau un trib mare, după socotelile din vremea aceea ale nomazilor din Cîmpiile de Nord. Aveau un zeu, care era alcătuit din craniul unui mamut și dintr-o bucată de piele de mamut, din care croiseră o pelerină grosolană. *Nunyunnini*, așa se numea. Cînd nu călătoreau, zeul stătea pe un suport din lemn, înalt de un stat de om.

Ea era femeia sfîntă a tribului, păstrătoarea secretelor acestuia. Se numea Atsula, vulpea. Atsula mergea înaintea celor doi membri ai tribului care cărau zeul pe

stîlpi lungi, acoperiți cu blană de urs, ca să nu fie văzut de ochii profanilor și ca să nu fie văzut în momentul în care nu era sacru.

Ei colindau prin tundră cu corturile lor. Cel mai bun dintre corturi era făcut din piele de caribu și era cortul cel sfînt, iar în acesta stăteau patru persoane: Atsula, preoteasa, Gugwei, bătrînul tribului, Yanu, conducătorul de război, și Kalanu, cercetașul. Ea îi chemase acolo, în ziua următoare celei în care avusese viziunea.

Atsula presărase niște licheni în foc, apoi aruncase frunze uscate cu mîna ei stîngă, vestejită. Toate acestea scoseseră fum, un fum cenușiu ce făcea ochii să usture și avea un miros puternic și ciudat. Apoi luase o cupă de lemn de pe platforma de lemn și i-o dăduse lui Gugwei. Cupa era plină pe jumătate cu un lichid galben-închís la culoare.

Atsula găsise ciupercile *pungh* — fiecare cu cîte șapte pete, doar o adevărată femeie sfîntă putea să găsească o ciupercă avînd șapte pete — și le culesese la apusul lunii, apoi le uscase pe un fir făcut din cartilaje de căprioară.

Cu o zi în urmă, înainte să se culce, mîncase cele trei pălării uscate de ciupercă. Visul ei fusese confuz și plin de lucruri înspăimîntătoare, de lumini strălucitoare ce se mișcau iute, de munți stîncoși plini de lumini ce se îndreptau în sus, ca niște turțuri de gheață. Se trezise noaptea, traspirată, simțind nevoia să urineze. Se ghemuise deasupra cupei de lemn și o umpluse cu urina ei. Apoi pusese cupa afară din cort, în zăpadă, și se culcase din nou.

Cînd se trezise, scosese bucățile de gheață din cupa de lemn, lăsînd în ea un lichid de culoare mai închisă, mai concentrat.

Era lichidul pe care i-l dădu mai întîi lui Gugwei, apoi lui Yanu și lui Kalanu. Fiecare dintre ei luă o înghițitură zdravănă, iar Atsula bău ultima. Înghiți, apoi turnă ce mai rămăsese pe pămînt, în fața zeului lor, ca un prinos adus lui Nunyunnini.

Rămaseră în cortul plin de fum, așteptînd să le vorbească zeul. Afară, în beznă, vîntul ofta și se văita.

Kalanu, cercetașul, era o femeie care se îmbrăca și mergea ca un bărbat. O luase de nevastă pe Dalani, o fecioară de paisprezece ani. Kalanu clipi des, apoi se ridică și se duse spre țeasta de mamut. Trase pelerina din piele de mamut peste ea, apoi se ridică astfel încît capul îi ajunse în țeasta de mamut.

— Există rău în țara asta, spuse Nunyunnini cu glasul lui Kalanu. Un asemenea rău, încît dacă veți rămîne aici, în țara mamelor voastre și a mamelor mamelor voastre, veți pieri cu toții.

Cei trei care ascultau mormăiră.

— Sînt vînătorii de sclavi? Sau lupii cei mari? întrebă Gugwei, care avea păr lung, alb și a cărui față era plină de riduri precum scoarța cenușie a unui copac uscat.

— Nu-s vînătorii de sclavi, spuse Nunyunnini. Nu-s nici lupii cei mari.

— E foametea? Vine foametea? întrebă Gugwei.

Nunyunnini rămase tăcut. Kalanu ieși din craniu și așteptă împreună cu ceilalți.

Gugwei își puse pelerina din piele de mamut și-și vîrî capul în țeasta de mamut.

— Nu-i o foamete așa cum o știți voi, zise Nunyunnini prin gura lui Gugwei, deși va urma o foamete.

— Și ce dacă? întrebă Yanu. Nu mi-e frică. Ne vom împotrivi. Avem lănci și știm să dăm cu pietre. Dacă o sută de războinici puternici vor veni împotriva noastră, noi îi vom învinge. Îi vom împinge în mlaștini și le vom despica țestele cu topoarele noastre de cremene.

— Nu-i un lucru omenesc, răspunse Nunyunnini cu glasul bătrînesc al lui Gugwei. Va veni din cer, și lăncile și pietrele voastre nu vă vor fi de folos.

— Cum ne putem apăra? întrebă Atsula. Am văzut flăcări pe cer. Am auzit zgomot mai mare decît zece tunete. Am văzut păduri turtindu-se și rîuri fierbînd...

— Ai... zise Nunyunnini, dar nu mai spuse nimic în continuare.

Gugwei ieși din craniu, mergînd împleticit, pentru că era bătrîn, iar încheieturile i se umflaseră.

Se așternu tăcerea. Atsula aruncă alte frunze în foc, iar fumul îi făcu să lăcrimeze.

Apoi Yanu se duse către capul de mamut, își puse pelerina peste umerii puternici și-și vîrî capul în interiorul craniului. Vocea sa răsună:

— Trebuie să călătoriți, zise Nunyunnini. Trebuie să vă îndreptați către soare. Către locul din care răsare soarele, acolo veți găsi pămînturi noi, unde veți fi în siguranță. Va fi o călătorie lungă: luna se va umple și se va goli, va muri și va învia de două ori și veți întîlni vînători de sclavi și fiare, dar eu vă voi conduce și veți fi în siguranță dacă veți merge către soare-răsare.

Atsula scuipă pe lutul de pe podea și zise:

— Nu!

Simți zeul uitîndu-se la ea și zise din nou:

— Nu! Ești un zeu rău dacă ne ceri așa ceva. O să murim. O să murim cu toții, și cine o să te mai care în locuri înalte, cine o să-ți ridice cortul și o să-ți ungă fildeșii cu grăsime?

Zeul nu zise nimic. Atsula și Yanu schimbară locurile. Figura lui Atsula se ivi printre oasele îngălbenite ale mamutului.

— Atsula nu are credință, zise Nunyunnini cu glasul Atsulei. Atsula va trebui să moară înainte ca voi să intrați în țara cea nouă, pentru ca voi să puteți trăi. Aveți încredere în mine: există pămînturi în răsărit unde nu-s oameni. Pămîntul acela va fi pămîntul vostru și al copiilor voștri și al copiilor copiilor voștri, pentru șapte generații și de șapte ori șapte generații. Dacă n-ar fi fost lipsa de credință a Atsulei, l-ați fi stăpînit veșnic. Mîine dimineață strîngeți-vă corturile și avutul și mergeți către soare-răsare.

Iar Gugwei, Yanu și Kalanu își plecară capetele și recunoscură puterea și înțelepciunea lui Nunyunnini.

Luna crescu și scăzu, crescu și scăzu încă o dată. Oamenii tribului mergeau spre est, către soare-răsare,

luptînd împotriva vîntului înghețat, care le amorțea pielea. Nunyunnini își ținu promisiunea: în timpul călătoriei nu pierdură nici un membru al tribului, cu excepția unei femei însărcinate, dar femeile însărcinate aparțin lunii, nu lui Nunyunnini.

Trecură peste puntea de pămînt.

Kalanu îi părăsise de cînd apăruse prima geană de lumină, ca să cerceteze drumul. Acum cerul era întunecat, iar Kalanu nu se întorsese, dar cerul nopții era viu de lumini, luciri și străluciri, care se vînturau, pulsau și colindau, albe, verzi, violete sau roșii. Atsula și oamenii ei mai văzuseră luminile nordului, dar întotdeauna le fusese frică de aceste lumini, iar acum arătau cum nu le mai văzuseră vreodată.

Kalanu se reîntoarse, în timp ce luminile de pe cer se strîngeau și se scurgeau.

— Uneori simt că, dacă-mi întind brațele, aș putea să cad în cer, îi zise ea Atsulei.

— Asta pentru că ești cercetaș, zise Atsula, preoteasa. Cînd o să mori o să cazi în cer și o să devii stea, ca să ne conduci așa cum ne-ai condus și în viață.

— În est sînt culmi de gheață, culmi înalte, zise Kalanu, care-și purta părul negru ca pana corbului lung, așa cum și-l purtau bărbații. Putem să ne urcăm pe ele, dar va dura multe zile.

— Trebuie să ne conduci în siguranță, zise Atsula. Eu va trebui să mor la picioarele culmii, iar prin acest sacrificiu veți prelua noile pămînturi.

Înspre vest, în pămînturile de pe care abia veniseră, acolo unde soarele apusese cu cîteva ore în urmă, avu loc o fulgerare de lumină galbenă bolnăvicioasă, mai luminoasă decît fulgerele, mai luminoasă decît lumina zilei. O vîlvătaie de strălucire pură, care obligă oamenii de pe puntea de pămînt să-și acopere ochii, să scuipe și să exclame. Copiii începură să plîngă.

— Acesta este prăpădul despre care ne-a avertizat Nunyunnini, zise Gugwei cel bătrîn. Cu siguranță că-i un zeu înțelept și puternic.

— E cel mai bun dintre zei, zise Kalanu. În noua noastră țară îl vom ridica pe un loc înalt, îi vom lustrui fildeșii și țeasta cu untură de pește și cu grăsime de animale și le vom spune copiilor noștri și copiilor copiilor noștri, pînă la a șaptea generație de copii ai copiilor, că Nunyunnini este cel mai puternic dintre zei și că nu va fi uitat niciodată.

— Zeii sînt mari, zise Atsula încet, ca și cum le-ar fi împărtășit un mare secret. Dar sufletul este mai mare. Pentru că din sufletul nostru au ieșit zeii și în sufletele noastre se vor întoarce...

Și nu se știe cît ar fi continuat cu asemenea blasfemii, dacă n-ar fi fost întreruptă într-un mod care nu permitea nici o contrazicere.

Bubuitul care izbucni spre vest era atît de puternic, încît oamenilor le sîngerară urechile și nu mai auziră nimic un timp, fiind pentru un timp orbi și surzi, dar în viață și știind că-s mai norocoși decît cei care se aflaseră mai la vest de ei.

— Asta-i bine, zise Atsula, dar nu-și auzi cuvintele în minte.

Atsula muri la poalele culmii, cînd soarele primăverii se afla la zenit. Nu trăise să vadă Lumea cea Nouă, iar tribul pătrunse în pămînturile acelea fără femeie sfîntă.

Se cățărară pe culmi, apoi merseră spre sud și spre vest pînă cînd găsiră o vale cu apă proaspătă și rîuri pline cu pești argintii, și cerbi care nu mai văzuseră niciodată oameni și erau atît de blînzi, încît trebuia să scuipi și să-ți ceri iertare de la spiritele lor înainte să-i ucizi.

Dalani născu trei băieți și unii ziceau că cercetașul Kalanu reușise vraja care-i permitea să fie bărbat cu mireasa ei; alții ziceau că bătrînul Gugwei nu era prea bătrîn ca să-i țină tovărășie unei mirese tinere atunci cînd soțul ei era plecat. Oricum, după moartea lui Gugwei, Dalani n-a mai avut alți copii.

Și veni vremea ghețurilor și trecu vremea ghețurilor, iar oamenii se împrăștiară de-a lungul țării și alcătuiră

triburi noi și-și aleseră totemuri noi: corbi, vulpi, puma și bizoni, fiecare fiind un animal care desemna identitatea unui trib, fiecare animal fiind un zeu.

Mamuții de pe pămînturile cele noi erau mai mari, mai lenți și mai proști decît cei de pe cîmpiile siberiene, ciupercile *pungh* cu șapte pete nu se găseau pe aceste pămînturi, iar Nunyunnini nu-i mai vorbi tribului.

Iar în zilele nepoților lui Dalani și ale nepoților lui Kalanu, o ceată de războinici, membrii unui trib mare și prosper, care se întorceau din nord, dintr-o expediție de capturat sclavi, îndreptîndu-se spre casele lor din sud, descoperi valea primilor oameni. Uciseră majoritatea bărbaților și luară în captivitate femeile și mulți dintre copii.

Unul dintre copii, sperînd să i se acorde clemență, îi conduse pe războinici într-o peșteră din munte, unde aceștia găsiră un craniu de mamut, resturile unei pelerine din piele de mamut, o cupă de lemn și capul mumificat al oracolului Atsula.

În timp ce o parte dintre războinicii noului trib erau de părere să ia obiectele sacre cu ei, furînd zeii primului popor și deținînd astfel puterea acestora, alții i-au sfătuit să nu facă așa ceva, spunînd că asta va aduce ghinion și va provoca disprețul propriilor lor zei (pentru că ei făceau parte dintr-un trib al corbilor, iar corbii sînt zei geloși).

Așa că războinicii aruncară obiectele pe panta dealului, într-o rîpă adîncă. Apoi îi luară pe supraviețuitorii primului popor cu ei, în lunga călătorie spre sud. Iar triburile corbilor și triburile vulpii crescură tot mai puternice. Curînd, Nunyunnini fu complet uitat.

PARTEA A TREIA

Momentul furtunii

Capitolul Paisprezece

Oameni-s în beznă, nu știu ce să facă,
Am un felinar, s-a stins, și ce dacă,
Întind mîna, sper să fii lîngă mine,
Vreau doar să fiu în întuneric cu tine.

— Greg Brown, „În întuneric cu tine"

Schimbară mașinile la cinci dimineața, în Minneapolis, în parcarea pe durată îndelungată a aeroportului. Urcară pînă la etajul superior, acolo unde clădirea parcării se deschidea către cer.

Shadow luă uniforma portocalie, cătușele și lanțul, le puse în sacul de hîrtie în care se aflaseră pentru scurt timp bunurile sale personale, apoi aruncă sacul într-o ladă de gunoi. Așteptau de zece minute cînd un tînăr solid, cu pieptul ca un butoi, ieși pe ușa aeroportului și veni spre ei. Mînca dintr-un pachet de cartofi prăjiți cumpărat de la Burger King. Shadow îl recunoscu imediat: stătuse pe bancheta din spate a mașinii atunci cînd plecaseră de la Casa de pe Stîncă și fredonase atît de puternic, încît automobilul vibrase. Acum avea o bărbiță în care apăruseră fire albe. Îl făcea să pară mai bătrîn.

Omul își șterse pe blugi grăsimea de pe mîini, apoi îi întinse lui Shadow o mînă uriașă.

— Am aflat de moartea Tatălui Tuturor, zise el. Vor plăti pentru asta, și vor plăti scump.

— Wednesday era tatăl tău? întrebă Shadow.

— Era Tatăl Tuturor, zise omul, cu un nod în gît. Să le spuneți tuturor că atunci cînd veți avea nevoie oamenii mei vor fi aici.

Czernobog scuipă pe noroiul înghețat un fir de tutun ce-i rămăsese între dinți.

— Și cîți sînteți? Zece? Douăzeci?

Barba bărbatului solid se zburli:

— Zece dintre noi nu fac cît o sută dintre ai lor? Cine poate înfrunta unul dintre oamenii mei într-o bătălie? Dar sîntem mai mulți, pe la marginea orașelor. Sîntem cîțiva prin munții Catskills*, alții prin așezările de carnaval din Florida. Își țin securile ascuțite. O să vină de îndată ce-o să-i chem.

— Așa să faci, Elvis, zise domnul Nancy — sau Shadow avu impresia că spusese Elvis; Nancy schimbase uniforma de ajutor de șerif cu o haină groasă, cafenie, pantaloni de catifea reiată și pantofi cafenii. Cheamă-i. Asta și-a dorit ticălosul cel bătrîn.

— L-au trădat. L-au ucis. Am rîs de Wednesday, dar am greșit. Nici unul dintre noi nu mai e în siguranță, zise bărbatul al cărui nume suna asemănător numelui Elvis. Poți să te bazezi pe noi, îi zise el lui Shadow, bătîndu-l ușor pe spate, gata să-l trîntească pe jos; acesta avu impresia că-l mîngîiase pe spate o ghiulea rătăcită.

Czernobog se uita prin parcare. Întrebă:

— Scuzați-mi întrebarea, care-i noul nostru vehicul?

— Acesta, îi arătă bărbatul cu pieptul ca un butoi.

— Ăsta? pufni Czernobog.

Era un autobuz VW 1970. Pe geamul din spate avea lipit un abțibild în formă de curcubeu.

— E un vehicul bun. Și-i ultimul lucru pe care s-ar aștepta ei să-l conduceți.

Czernobog dădu ocol mașinii. Apoi începu să tușească, o tuse lungă, de bătrîn, tusea de la cinci

---

* Catskills — munți din statul New York.

dimineața a fumătorului. Își drese glasul, scuipă, duse mîna la piept și îl masă, îndepărtînd durerea.

— Da. E ultima mașină pe care ar bănui-o. Și ce-o să se întîmple cînd o să ne oprească poliția, scotocind după hippioți și după droguri? Ei? N-am venit aici ca să ne plimbăm cu autobuzul magic. Am venit să ne pierdem urma.

Bărbatul bărbos descuie ușa autobuzului.

— Dacă o să arunce o privire, o să vadă că nu sînteți hippioți, așa că o să vă spună la revedere. E deghizarea perfectă. Și a fost singurul lucru pe care l-am putut găsi, avînd în vedere că n-am fost anunțat din timp.

Czernobog părea dispus să se certe în continuare, dar domnul Nancy interveni cu blîndețe:

— Elvis, te-ai străduit să ne ajuți. Îți sîntem recunoscători. Mașina noastră trebuie să fie dusă înapoi în Chicago.

— O s-o lăsăm în Bloomington. Lupii o să aibă grijă de ea, deci să nu vă mai preocupe soarta ei, zise bărbosul, apoi se întoarse spre Shadow. Condoleanțe. Îți împărtășesc durerea. Mult noroc. Dacă priveghiul îți va reveni, îmi exprim admirația și simpatia, spuse el, strîngînd puternic mîna lui Shadow. Să-i transmiți toate astea cadavrului, cînd îl vei vedea. Să-i spui că Alviss, fiul lui Vindalf, își va păstra credința.

Autobuzul VW mirosea a paciuli, a tămîie veche și a tutun pentru țigări. Pe podea și pe pereți fusese lipit un covor roz vechi, decolorat.

— Cine a fost ăsta? întrebă Shadow, în timp ce cobora cu mașina pe rampă, chinuindu-se să schimbe vitezele.

— Exact cine a spus că este. Alviss, fiul lui Vindalf. E regele piticilor. E cel mai înalt, cel mai puternic, cel mai mare dintre toți piticii.

— Dar el nu-i pitic! le atrase atenția Shadow. Are aproape un metru optezeci!

— Asta înseamnă că între pitici e un adevărat uriaș, spuse Czernobog. E cel mai înalt pitic din America.

— Ce-a fost chestia aia cu priveghiul? întrebă Shadow.

Cei doi bătrîni nu-i răspunseră. Shadow se uită la domnul Nancy, care privea pe fereastră.

— A spus ceva despre priveghi. Ați auzit și voi.

Czernobog, de pe un loc din spate, zise:

— Nu va trebui să faci asta.

— Ce să fac?

— Să priveghezi. Tipul vorbește prea mult. Toți piticii vorbesc prea mult. N-ai la ce să te gîndești. Vezi-ți de treburile tale.

Să conduci mașina către sud era ca și cum te-ai fi întors în timp. Zăpada se reducea treptat, pînă cînd dispăru complet, în dimineața următoare, cînd autobuzul ajunse în Kentucky. Iarna se terminase în Kentucky, primăvara tocmai venea. Shadow începu să se întrebe dacă nu exista vreo ecuație care să explice lucrurile acelea — poate că fiecare șaptezeci și cinci de kilometri spre sud însemnau o întoarcere de-o zi în viitor.

Ar fi vrut să împărtășească această idee cuiva, dar domnul Nancy dormea pe scaunul din dreapta șoferului, în timp ce Czernobog sforăia fără încetare în spate.

Timpul, în acel moment, i se părea o construcție flexibilă, o iluzie pe care și-o imagina în timp ce șofa. Se pomeni că era dureros de conștient de prezența animalelor și a păsărilor: văzu ciorile de pe marginea drumului sau din calea autobuzului, ciugulind animalele ucise în accidente rutiere; văzu zborul păsărilor ce se roteau pe cer, în modele ce aproape că aveau un înțeles; văzu pisici care-l priveau de pe peluzele din fața caselor sau de pe garduri.

Czernobog strănută și se trezi.

— Am visat un vis ciudat, zise el. Am visat că sînt Bielebog. Lumea și-a imaginat veșnic că sîntem doi, un zeu al luminii și unul al întunericului, dar acum, cînd sîntem amîndoi bătrîni, am descoperit că am fost tot

timpul numai eu, care le dădeam oamenilor daruri și le luam darurile înapoi...

Rupse filtrul unei Lucky Strike, puse țigara între buze și o aprinse.

Shadow coborî geamul.

— Nu ți-e teamă că o să te îmbolnăvești de cancer pulmonar?

— Eu *sînt* cancerul, zise Czernobog. Nu mă pot speria pe mine însumi.

— Oamenii ca noi nu se îmbolnăvesc de cancer, grăi Nancy. Nu ne pricopsim cu arterioscleroză, cu Parkinson sau cu sifilis. Noi sîntem greu de ucis.

— Dar l-au ucis pe Wednesday, zise Shadow.

Apăsă pe frînă și parcă lîngă un restaurant unde se lua micul dejun devreme. Cînd intrară, telefonul public de la intrare începu să sune.

Îi dădură comenzile unei femei în vîrstă, cu un zîmbet îngrijorat, care citise pînă la sosirea lor o ediție ieftină din *Ce înseamnă inima mea*, de Jenny Kerton*. Femeia oftă, apoi se întoarse, se duse la telefon și ridică receptorul.

— Da, zise ea, apoi se uită în încăpere. Da, se pare că ei sînt. Așteptați un pic, spuse ea și-i făcu semn domnului Nancy. Pe dumneavoastră vă caută.

— Bine, zise domnul Nancy. Doamnă, asigurați-vă că veți prăji cartofii astfel încît să fie crocanți. Aproape arși. El e, spuse Nancy, ridicînd receptorul. Și de ce crezi că-s atît de tîmpit ca să am încredere în tine? Pot să-l găsesc. Știu unde este... Bine. Sigur că vrem. Iar tu știi că vrem. Iar eu știu că vrei să scapi de el. Așa că scutește-mă de alte rahaturi.

După ce puse telefonul în furcă, se întoarse la masă.

— Cine era? întrebă Shadow.

— N-a spus cine era.

---

* Autoarea și cartea sînt imaginare, apar și în alte texte ale lui Gaiman.

— Ce voia?

— Ne-au oferit un armistițiu ca să ne dea cadavrul.

— Asta-i o minciună, zise Czernobog. Vor să ne atragă într-o capcană ca să ne ucidă. Așa cum au făcut cu Wednesday. Așa făceam și eu, spuse el, cu o mîndrie sumbră.

— Întîlnirea e pe un teren neutru, zise Nancy. Cu adevărat neutru.

Czernobog chicoti. Rîsul său suna ca o bilă de metal care se rostogolea într-un craniu uscat.

— Și eu obișnuiam să spun *asta*. Veniți pe un teren neutru, ziceam eu, iar noaptea năvăleam și-i omoram pe toți. Erau zile frumoase...

Domnul Nancy ridică din umeri. Se ghemui deasupra cartofilor lui prăjiți, de culoare cafenie, rînjind încîntat:

— Mmmm! Ăștia da cartofi!

— Nu putem avea încredere în oamenii ăștia, zise Shadow.

— Sînt mai bătrîn decît tine, sînt mai deștept decît tine și arăt mai bine decît tine, zise domnul Nancy, izbind în fundul sticlei de ketchup pentru ca sosul să se scurgă peste cartofii arși. Pot să cuceresc mai multe gagici într-o după-amiază decît poți tu să cucerești într-un an. Pot să dansez ca un înger, pot să mă bat ca un urs întărîtat, pot să fac planuri mai bine decît o vulpe, pot să cînt ca o privighetoare...

— Și ce vrei să-mi demonstrezi?

Nancy îl privi în ochi pe Shadow și-i zise:

— Că ei vor să scape de cadavru, iar noi vrem la fel de mult să-l luăm.

— Nu există un loc neutru, zise Czernobog.

— Există unul, îi răspunse domnul Nancy. În centru.

Determinarea centrului exact a ceva poate fi cel puțin problematic. La lucrurile vii — oameni sau continente — problema devine irealizabilă. Care-i centrul unui om? Care-i centrul unui vis? Și dacă luăm cazul

Statelor Unite continentale, trebuie să ținem seama de Alaska în încercarea de a găsi centrul? Sau de Hawaii?

Cînd a început secolul al douăzecilea, au făcut un uriaș model din carton al Statelor Unite — al celor patruzeci și opt de state — și pentru a găsi centrul au plimbat modelul pe un ac cu gămălie, pînă a stat în echilibru.

Așa cum poate să-și închipuie oricine, centrul exact al Statelor Unite continentale se afla la cîțiva kilometri de Lebanon, din Kansas, în ferma de porci a lui Johnny Grib. Prin 1930, oamenii din Lebanon erau gata să ridice un monument în mijlocul fermei de porci, dar Johnny Grib le-a spus că nu vrea să vină milioane de turiști care să tropăie și să-i deranjeze porcii, așa că oamenii au plasat monumentul centrului geografic al Statelor Unite la trei kilometri de oraș. Au construit un parc, apoi un monument din piatră, potrivit cu parcul, și au prins pe monument o placă de bronz. Au asfaltat drumul de la oraș pînă acolo și, fiind convinși de năvala turiștilor dornici să vină, au construit și un motel lîngă monument. Apoi au așteptat.

Turiștii n-au venit. N-a venit nimeni.

Acum acolo e un părculeț trist, cu o capelă mobilă, în care nu s-ar putea ține nici măcar o slujbă funerară măruntă, și cu un motel cu ferestre care privesc lumea cu ochi morți.

— De aceea, concluzionă domnul Nancy în timp ce intrau în Humansville, Missouri (1084 de locuitori), centrul exact al Americii constă dintr-un părculeț, o biserică goală, o grămadă de pietre și un motel părăginit.

— O fermă de porci, interveni Czernobog. Tocmai ai spus că adevăratul centru al Americii e într-o fermă de porci.

— Nu contează unde este, ci unde *cred* oamenii că este. Oricum e ceva imaginar. De aceea e important. Oamenii se ceartă numai pentru lucruri imaginare.

— Felul meu de oameni sau felul vostru de oameni? întrebă Shadow.

Nancy nu-i răspunse. Czernobog scoase un sunet care putea fi un chicotit sau un mîrîit disprețuitor.

Shadow încercă să-și găsească un loc confortabil în partea din spate a autobuzului. Dormise prea puțin. I se pusese un nod în stomac, pentru că avea presimțiri rele. Mai rele decît cele pe care le avusese în închisoare, mai rele decît cele pe care le avusese atunci cînd Laura venise la el și-i povestise despre jaf. De data asta era mai rău. Îl durea ceafa, îi era rău și de cîteva ori îl cuprinseră valuri de teamă.

Domnul Nancy opri în Humansville și parcă lîngă magazin, apoi intră, urmat de Shadow. Czernobog aștepta în parcare, fumîndu-și țigara.

În magazin se afla un tînăr blond, care aranja cutiile cu cereale pentru micul dejun.

— Salut, îi zise domnul Nancy.

— Salut, răspunse tînărul. E adevărat? L-au ucis?

— Da, îi răspunse domnul Nancy. L-au ucis.

Băiatul trînti niște cutii pe raft.

— Ăștia cred că ne pot strivi ca pe niște gîndaci! zise el; tînărul avea o brățară veche de argint la încheietura mîinii. Numai că nu ne lăsăm zdrobiți chiar atît de ușor, nu-i așa?

— Nu ne lăsăm, îi zise domnul Nancy.

— Eu voi fi acolo, domnule, zise tînărul, iar ochii lui albaștri străluceau.

— Știu că o să fii, Gwydion, zise domnul Nancy.

Domnul Nancy cumpără mai multe sticle de RC Cola*, un pachet cu șase role de hîrtie igienică, un pachet de țigări de foi subiri, care arătau urît, o legătură de banane și un pachet cu gumă de mestecat Doublemint. Apoi zise:

— E un băiat bun. Provine din secolul al șaptelea. E din Țara Galilor.

---

* RC Cola — Royal Crown Cola — băutură răcoritoare inventată în 1905.

Autobuzul o luă mai întîi spre vest, apoi spre nord. Primăvara se strecura la capătul iernii. Kansas avea cenușiul lipsit de veselie al norilor singuratici, al ferestrelor goale și al inimilor pierdute. Shadow devenise adept al căutării posturilor de radio și negociator între domnul Nancy — căruia îi plăceau emisiunile cu discuții în direct și muzica de dans — și Czernobog, căruia îi plăcea muzica clasică, de preferat cît mai sumbră, combinată cu cele mai extremiste posturile religioase evanghelice. Cît despre Shadow, acestuia îi plăcea muzica ușoară veche.

Către sfîrșitul după-amiezei se opriră, la solicitarea lui Czernobog, la marginea localității Cherryvale, din Kansas (2464 de locuitori). Czernobog îi conduse la o pajiște din afara orașului. În umbra copacilor mai rămăsese zăpadă, iar iarba avea culoarea prafului.

— Așteptați acolo, zise Czernobog.

Se duse singur în centrul pajiștii și rămase acolo un timp, în bătaia vîntului de februarie. La început lăsă capul în jos, apoi începu să gesticuleze.

— Pare că discută cu cineva, zise Shadow.

— Fantome, spuse domnul Nancy. Acum o sută de ani îl venerau aici. Îi aduceau sacrificii de sînge, cu ciocanul. După un timp, orășenii au început să-și dea seama de ce mulți dintre străinii care treceau prin oraș nu se mai întorceau. În locul ăsta au ascuns o parte din cadavre.

Czernobog se întoarse din mijlocul cîmpului. Mustața lui părea mai neagră, în părul lui cărunt apăruseră fire negre. Zîmbea arătîndu-și dinții de oțel.

— Acum mă simt bine. Ahhh! Unele lucruri durează, iar sîngele durează cel mai mult.

Străbătură pajiștea și se întoarseră în locul în care parcaseră autobuzul VW. Czernobog aprinse o țigară, dar nu mai tuși.

— O făceau cu ciocanul, zise el. Votan poate să vorbească de spînzurătoare și de lănci, pentru mine contează doar un lucru...

Întinse degetul colorat de nicotină și izbi puternic în centrul frunții lui Shadow.

— Te rog să nu mai faci așa ceva, îi spuse Shadow, politicos.

— *Te rog să nu mai faci așa ceva,* îl maimuțări Czernobog. Într-o zi o să-mi iau ciocanul și o să-ți fac ceva mult mai rău, prietene. Îți amintești înțelegerea?

— Da, îi răspunse Shadow. Dar dacă o să mă mai lovești așa în cap, o să-ți rup mîna.

Czernobog mîrîi, apoi zise:

— Oamenii de aici ar trebui să-mi fie recunoscători. Aici se producea putere. Chiar și la treizeci de ani după ce oamenii mei au fost siliți să se ascundă, pămîntul ăsta, chiar pămîntul ăsta, a produs cea mai mare vedetă de cinematograf din toate timpurile. Ea era cea mai mare dintre toate.

— Judy Garland? întrebă Shadow.

Czernobog clătină din cap.

— Se referă la Louise Brooks*, zise domnul Nancy.

Shadow decise să nu întrebe cine fusese Louise Brooks, ci spuse:

— Cînd Wednesday s-a dus să discute cu ei, încheiase un armistițiu.

— Da.

— Iar acum noi ne ducem să luăm trupul lui Wednesday de la ei, tot în cadrul unui armistițiu.

— Da.

— Și știm că vor să mă omoare sau să mă scoată din circulație.

— Ei vor să murim cu toții, zise domnul Nancy.

---

* Louise Brooks (1906-1985) s-a născut în Cherryvale, Kansas. A jucat în filme mute în anii '20, în SUA și în Europa. Ulterior, prin anii '50, unii istorici ai cinematografiei au considerat-o o foarte mare actriță, poate mai mare decît Greta Garbo; prin anii '70, Louise Brooks și-a publicat memoriile, care sînt considerate de-o importanță deosebită pentru istoria cinematografiei.

— Nu înțeleg de ce ne închipuim că de data asta vor fi corecți, din moment ce cu Wednesday n-au fost.

— De aceea ne întîlnim în centru, îi răspunse Czernobog. E....

Bătrînul se încruntă, nereușind să găsească termenul potrivit.

— Cum se zice? Care-i cuvîntul opus lui sacru?

— Laic, răspunse Shadow, fără să se gîndească.

— Nu, mă refeream la un loc care-i mai puțin sacru decît altul. La o sacralitate negativă. Locuri în care nu se construiesc temple. Locuri în care oamenii nu vin și de unde pleacă de îndată ce pot. Locuri în care zeii păsesc doar dacă-s obligați.

— Nu știu, zise Shadow. Nu cred că există un cuvînt pentru așa ceva.

— Toată America are un pic din asta, zise Czernobog. De aceea nu sîntem bineveniți aici. Dar în centru... În centru e mai rău. E ca un cîmp minat. Ne mișcăm acolo cu prea multă atenție ca să îndrăznim să încălcăm armistițiul.

Ajunseseră la autobuz. Czernobog îl bătu pe Shadow pe braț.

— Nu fi îngrijorat, îi spuse el cu o convingere sumbră. N-o să te omoare nimeni în afară de mine.

Shadow descoperi centrul Americii în seara aceleiași zile, înainte să se întunece complet. Era o ridicătură ușoară, la nord-est de Lebanon. Shadow ocoli micul parc, trecu pe lîngă capela mobilă și pe lîngă monumentul din piatră, apoi văzu motelul din anii '50, cu un singur etaj, de la marginea parcului, iar inima îi încremeni. În fața motelului era parcat un Humvee negru — arăta ca un jeep reflectat într-o oglindă care deforma, era îndesat, nearătos, urît ca o mașină blindată. În interiorul clădirii nu era aprinsă nici o lumină.

Shadow parcă lîngă motel. În momentul acela, din motel ieși un bărbat în uniformă de șofer și cu șapcă.

Farurile autobuzului îl luminară. El își duse politicos mîna la cașchetă, urcă în Humvee și plecă.

— Mașină mare, sulă mică, zise domnul Nancy.

— Crezi că au paturi în motelul ăsta? întrebă Shadow. De zile întregi n-am mai dormit într-un pat. Clădirea asta pare tocmai bună de demolat.

— Proprietarii sînt vînători din Texas, zise domnul Nancy. Vin aici o dată pe an. Al naibii să fiu dacă știu ce vînează. Ei sînt motivul pentru care locul ăsta nu-i sortit distrugerii.

Coborîră din autobuz. În fața motelului îi aștepta o femeie pe care Shadow n-o cunoștea. Era machiată și coafată perfect. Arăta ca prezentatorii de știri din emisiunile de dimineață, care stau în studiouri ce nu seamănă cu camerele de zi adevărate.

— Mă bucur să vă văd, zise ea. *Tu* trebuie să fii Czernobog. Și *tu* ești Anansi, gata oricînd de înșelăciuni. Moș *nebunatic*. Iar tu *trebuie* să fii Shadow. Ne-a făcut plăcere să te hăituim, zise ea, strîngîndu-i mîna și privindu-l drept în ochi. Eu sînt Media. Mă bucur să vă cunosc. Sper să rezolvăm treaba din seara asta cît mai *plăcut* posibil.

Ușa motelului se deschise.

— Toto, zise puștiul cel gras pe care Shadow îl văzuse ultima oară într-o limuzină, cred că nu mai sîntem în Kansas*.

— Sîntem în Kansas, zise domnul Nancy. Am mers prin Kansas toată ziua. Țara asta e al naibii de plată.

— Motelul ăsta n-are lumină, n-are curent, n-are apă caldă, zise puștiul cel gras. Fără supărare, trebuie să faceți baie. Puțiți de parcă ați fi în autobuzul ăla de-o săptămînă.

— Nu cred că-i nevoie de așa ceva, zise blînd femeia. Sîntem între prieteni. Intrați. Să vă arătăm camerele voastre. *Noi* am ocupat primele patru camere. Răposatul

---

* Toto este cățelul lui Dorothy (din *Vrăjitorul din Oz*), care locuiește în Kansas.

vostru prieten se află în a cincea. Toate camerele începînd cu camera șase sînt libere — puteți lua orice încăpere vreți. Mi-e teamă că *nu-i* un hotel de lux, dar asta-i situația.

Le deschise ușa de la holul motelului. Holul mirosea a umezeală, a praf, a putregai.

În hol, în semiîntuneric, stătea un bărbat, care-i întrebă:

— Vă e foame?

— Nu refuz niciodată mîncarea, răspunse domnul Nancy.

— Șoferul s-a dus după un sac de hamburgeri. O să se întoarcă în curînd, zise bărbatul din hol, încercînd să le zărească figurile prin întuneric. Tipule solid, tu ești Shadow? Găoaza care i-a omorît pe Woody și pe Stone?

— Nu, îi răspunse Shadow. I-a omorît altcineva. Știu cine ești — și știa, pentru că fusese în mintea omului. Ești Town. Te-ai culcat deja cu văduva lui Wood?

Domnul Town căzu de pe scaun. Într-un film, chestia aceea ar fi fost amuzantă. În realitate a fost ceva penibil. Bărbatul se ridică iute și se repezi către Shadow. Acesta se uită la el și-i zise:

— Să nu începi nimic ce nu ești pregătit să termini.

Domnul Nancy puse mîna pe brațul lui Shadow:

— Amintește-ți că-i armistițiu. Că sîntem în centru.

Domnul Town se întoarse, se aplecă peste tejghea și luă trei chei.

— Aveți camere la capătul holului, zise el.

Îi înmînă cheile domnului Nancy și plecă prin bezna coridorului. Cei rămași auziră o ușă deschizîndu-se, apoi trîntindu-se în urma lui.

Domnul Nancy îi dădu o cheie lui Shadow și una lui Czernobog.

— Există vreo lanternă în autobuz? întrebă Shadow.

— Nu, îi răspunse domnul Nancy. E doar întuneric. N-ar trebui să-ți fie frică de întuneric.

— Nu de întuneric mi-e frică, ci de oamenii ascunși în întuneric.

— Întunericul e bun, zise Czernobog, care nu avea nici o dificultate în a vedea pe unde merge, conducîndu-i prin coridorul întunecat și vîrînd cheile în broaște fără să pipăie. Eu o să fiu în camera zece, la spuse el. Media. Cred că am auzit de ea. Nu-i cea care și-a omorît copiii?*

— E altă femeie, îi zise domnul Nancy. Dar a făcut același lucru.

Domnul Nancy avea camera opt, iar Shadow pe cea de vizavi, cu numărul nouă. Camera mirosea a mucegai, a praf și a încăpere pustie. În ea se afla un pat cu o saltea pe el, dar fără așternut. Un strop de lumină pătrundea prin fereastră. Shadow se așeză pe saltea, își scoase pantofii, se întinse. Șofase prea mult în ultimele zile.

Probabil că adormi.

Mergea.

Vîntul rece îi agita hainele. Fulgii de zăpadă erau doar un pic mai mari decît o pulbere cristalină care plutea în bătaia vîntului.

Se vedeau niște copaci desfrunziți. În ambele părți se aflau coline înalte. Era spre sfîrșitul după-amiezei unei zile de iarnă. Cerul și zăpada atinseseră aceeași nuanță profundă de purpuriu. Undeva în fața sa — în lumina aceea era greu să apreciezi distanțele — pîlpîi flacăra unui foc de tabără, galbenă și portocalie.

Un lup cenușiu alerga prin zăpadă în fața lui.

Shadow se opri. Lupul se opri și el, se întoarse și așteptă. Un ochi îi scînteie verde-gălbui. Shadow ridică din umeri și merse către flacără, iar lupul porni înaintea lui.

Focul ardea în mijlocul unei dumbrăvi. Probabil că erau acolo vreo sută de copaci, plantați pe două șiruri. Din copaci atîrna ceva. Iar la capătul șirurilor de arbori

---

* Czernobog o confundă cu Medeea; în engleză, cele două nume se pronunță cam la fel.

se vedea o clădire care arăta cam ca o barcă răsturnată cu fundul în sus. Clădirea era făcută din lemn și fusese umplută cu făpturi din lemn și cu figuri de lemn — dragoni, grifoni, troli și vieri — și toate dansau în lumina pîlpîitoare a focului.

Rugul era atît de înalt, încît Shadow nu se putea apropia de el. Lupul zburda în jurul focului care trosnea.

În loc de lup, din partea cealaltă a focului se întoarse un bărbat. Se rezema de un baston lung.

— Ești în Uppsala, în Suedia, zise bărbatul cu o voce gravă, ce-i era familiară. Ești cu o mie de ani în urmă.

— Ești Wednesday? întrebă Shadow.

Bărbatul continuă să vorbească, de parcă Shadow n-ar fi fost acolo:

— La început în fiecare an, apoi, după un timp, cînd începuse deja sfîrșitul, la fiecare nouă ani, oamenii aduceau sacrificii aici. Un sacrificiu de nouă. În fiecare zi, timp de nouă zile, oamenii spînzurau nouă animale de copacii din crîng. Unul dintre animale era întotdeauna un om.

După aceea bărbatul se îndepărtă de foc, luînd-o spre copaci, iar Shadow îl urmă. Cînd se apropie de arbori, lucrurile care atîrnau se văzură mai bine: picioare și ochi, limbi și capete. Shadow clătină din cap: dacă vedeai un taur spînzurat de gît într-un copac era un lucru teribil de trist, dar, în același timp, suficient de suprarealist ca să fie caraghios. Shadow trecu pe lîngă un cerb spînzurat, pe lîngă un cîine-lup, pe lîngă un urs cafeniu și pe lîngă un cal murg cu coamă albă, ceva mai mare decît un ponei. Cîinele era încă în viață, se zbătea la fiecare cîteva secunde și scotea un scîncet sugrumat, atîrnînd de funie.

Bărbatul pe care-l urma își luă bastonul cel lung — Shadow își dădu seama că de fapt era o lance — și izbi cîinele în abdomen, cu o mișcare de despicare, ca și cum ar fi folosit un cuțit. Măruntaiele aburinde căzură în zăpadă.

— Închin această moarte lui Odin, zise bărbatul, ceremonios. E doar un gest, îi spuse el lui Shadow, întorcîndu-se către el. Dar gesturile înseamnă totul. Moartea unui cîine simbolizează moartea tuturor cîinilor. Mi-au dat nouă oameni, dar ei reprezintă toți oamenii, tot sîngele, toată puterea. N-a fost suficient. Într-o zi, sîngele a încetat să curgă. Credința fără sînge ne-a dus doar pînă aici. Trebuie să curgă sînge.

— Te-am văzut murind, zise Shadow.

— În treaba asta cu zeii, zise silueta — iar Shadow fu convins că era Wednesday, pentru că nimeni altul n-ar fi putut să aibă o bucurie atît de profund cinică în folosirea cuvintelor —, nu contează moartea. Ci oportunitatea de a reînvia. Iar cînd sîngele curge...

Și bărbatul făcu un gest către animalele și oamenii care atîrnau de copaci.

Shadow nu se decidea dacă oamenii morți pe lîngă care trecuseră erau mai îngrozitori decît animalele, pentru că oamenii știuseră ce soartă-i aștepta. În jurul oamenilor plutea un miros puternic de băutură, ceea ce sugera că aceștia primiseră permisiunea de a se anestezia în drum spre spînzurătoare, în timp ce animalele fuseseră linșate pur și simplu, fuseseră spînzurate pe cînd erau vii și îngrozite. Figurile oamenilor păreau tinere, nici unul dintre ei nu avea mai mult de douăzeci de ani.

— Cine sînt eu? întrebă Shadow.

— Tu? întrebă bărbatul. Tu ești o oportunitate. Tu faci parte dintr-o tradiție măreață. Deși amîndoi ne-am implicat suficient în povestea asta ca să murim pentru ea.

— Cine ești? întrebă Shadow.

— Cea mai grea parte e să supraviețuiești, zise bărbatul.

Rugul — iar Shadow își dădu seama cu oroare că în foc ardeau oase, coaste și cranii, care trosneau și țopăiau în flăcări, aruncînd în noapte scîntei în culori elementare, scîntei verzi, galbene, albastre — ardea cu flăcări fierbinți.

— Trei zile în copac, trei zile în lumea subterană, trei zile ca să-mi găsesc drumul înapoi.

Flăcările se înălțau prea strălucitoare pentru ca Shadow să le poată privi. Se uită la bezna de sub copaci.

Un ciocănit în ușă — pe fereastră intra lumina lunii. Shadow se trezi.

— Cina e servită, anunță vocea Mediei.

Shadow își puse pantofii, se duse la ușă, ieși pe coridor. Cineva găsise niște lumînări, iar sala de recepție era luminată de-o pîlpîire galbenă. Șoferul Humvee-ului intră ducînd o tavă de carton și un sac de hîrtie. Omul purta un pardesiu negru lung și o caschetă cu cozoroc.

— Îmi pare rău că am întîrziat, zise el cu glas răgușit. Am luat același lucru pentru toată lumea: doi burgeri, o porție mare de cartofi prăjiți, Coca Cola și plăcintă cu mere. Eu mi-am mîncat porția în mașină.

Puse mîncarea pe masă și ieși. Mirosul de restaurant umplu holul. Shadow luă sacul de hîrtie și scoase din el mîncarea, șervețelele, cutiile cu ketchup.

Mîncară în tăcere, în timp ce lumînările pîlpîiau, iar ceara ce ardea scotea un sîsîit.

Shadow observă că Town se uita la el. Își întoarse scaunul un pic, astfel încît să fie cu spatele la perete. Media își mînca burgerul ținînd un șervețel la buze pentru ca firimiturile să cadă pe el.

— Grozav! Burgerii ăștia sînt aproape reci, zise puștiul cel gras, care avea încă pe nas ochelarii de soare — lucru pe care Shadow îl considera inutil și prostesc, avînd în vedere întunericul din încăpere.

— Îmi cer scuze, zise Town, dar cel mai apropiat McDonald's e în Nebraska.

Își terminară hamburgerii călîi și cartofii reci. Puștiul cel gras mușcă din plăcinta cu mere, porție pentru o singură persoană. Iar umplutura îi sări pe bărbie. În mod neașteptat, umplutura era încă fierbinte.

— Ah! exclamă el, ștergîndu-și bărbia cu mîna, apoi lingîndu-și degetele. Chestia asta frige! Al naibii dacă nu scrie „proces" pe plăcintele astea!

Lui Shadow îi venea să-i ardă vreo două. Își dorea să-l pocnească pe puștiul cel gras de cînd acesta își pusese gorilele să-l bată în limuzină, după înmormîntarea Laurei. Își exprimă deschis gîndurile:

— De ce nu luăm trupul lui Wednesday, ca să plecăm de aici?

— La miezul nopții, răspunseră într-un singur glas puștiul cel gras și domnul Nancy.

— Lucrurile astea trebuie făcute conform regulilor, spuse Czernobog.

— Mda, zise Shadow. Numai că nu-mi spune nimeni care-s regulile. Tot vorbiți de regulile alea afurisite, dar eu nu știu nici măcar ce joc jucați.

— E ca și cum ai încălca regulile de lansare a unui produs, zise Media. Știi, e vorba de data cînd se pot vinde anumite lucruri.

— Cred că toată povestea e un rahat, spuse Town. Dar, dacă regulile lor îi fac fericiți, atunci și agenția mea e fericită și toată lumea e fericită, concluzionă el și sorbi din Coca Cola. Îi dăm drumul la miezul nopții. Luați cadavrul și plecați. Noi vă facem semn cu mîna, apoi putem să vă vînăm ca pe niște șobolani, așa cum sînteți.

— Hei, zise puștiul cel gras, ți-am zis să-i spui șefului tău că-i deja istorie. I-ai spus?

— I-am spus, zise Shadow. Știi ce mi-a răspuns? Mi-a zis să-i spun mucosului — dacă o să-l mai văd vreodată — că viitorul de azi e trecutul de mîine.

Wednesday nu-i spusese așa ceva, dar oamenilor ăstora se părea că le plăceau clișeele. Ochelarii cei negri reflectară către Shadow flacăra pîlpîitoare a lumînării, ca niște ochi. Iar puștiul cel gras zise:

— Locul ăsta e o fundătură nenorocită. Nu recepționezi nimic. E în afara oricărei legături radio. Vreau să zic că atunci cînd faci legăturile prin sîrme te întorci în epoca de piatră.

Bău cu paiul restul de Coca Cola, aruncă paharul pe masă și ieși pe coridor.

Shadow se aplecă și puse în sacul de hîrtie gunoiul lăsat de pustiul cel gras.

— Mă duc să văd centrul Americii, zise el.

Se ridică și ieși afară, în noapte. Domnul Nancy îl urmă. Merseră împreună prin părculeț fără să spună nimic, pînă cînd ajunseră la monumentul din piatră. Vîntul îi lovea, bătînd întîi dintr-o parte, apoi din alta.

— Acum ce-o să facem? întrebă Shadow.

Semiluna atîrna palidă pe cerul întunecat.

— Acum trebuie să te întorci în camera ta. Să încui ușa. Să încerci să dormi. La miezul nopții ne vor da cadavrul. Iar atunci o să fugim de aici cît putem de iute. Centrul n-o să mai fie un loc stabil pentru nimeni.

— Dacă spui tu...

Domnul Nancy trase din trabucul lui subțire.

— N-ar fi trebuit să se întîmple așa ceva. N-ar fi trebuit să se întîmple nimic. Noi sîntem...

Agită trabucul, de parcă ar fi căutat cu el un cuvînt, apoi continuă:

— *...exclusiviști.* Nu sîntem sociabili. Nici măcar eu. Nici măcar Bacchus. Nu pentru mult timp. Mergem singuri sau rămînem în cadrul grupului nostru redus. Nu ne împăcăm bine cu alții. Ne place să fim adorați, respectați și veneraţi — mie îmi place să se spună basme despre mine, basme care să-mi arate deșteptăciunea. Știu că-i o prostie, dar așa sînt. Ne place să fim mari. Iar în zilele astea de lipsuri sîntem mici. Zei noi s-au ridicat, s-au prăbușit și s-au ridicat din nou. Dar asta nu-i o țară care să tolereze zeii pentru mult timp. Brahma a creat, Vishnu păstrează, Shiva distruge, iar solul e curățat, pentru ca Brahma să creeze din nou.

— Ce vrei să spui? întrebă Shadow. Lupta s-a terminat? Bătălia a avut loc?

Domnul Nancy mîrîi:

— Ți-ai ieșit din minți? L-au ucis pe Wednesday. L-au ucis și s-au lăudat cu asta. Au răspîndit știrea. Au arătat-o pe toate canalele, ca s-o vadă toți cei care au ochi de văzut. Nu, Shadow. Lupta abia a început.

Se aplecă la poalele monumentului de piatră, înfipse trabucul în pământ și-l lăsă acolo, ca pe o ofrandă.

— Îți plăcea să glumești, zise Shadow. Nu mai glumești?

— E greu să glumești în asemenea momente. Wednesday e mort. Vii înăuntru?

— Imediat.

Nancy se duse spre motel. Shadow întinse mîna și atinse piatra monumentului. Își trecu degetele peste placa rece de bronz. Apoi se întoarse și se duse spre capela cea mică și albă; pătrunse pe ușa deschisă în întuneric. Se așeză în primul rînd de bănci, închise ochii și-și plecă fruntea. Se gîndi la Laura, la Wednesday și la ce înseamnă să fii în viață.

Se auzi un zgomot în spatele său, un tîrșiit de pantof pe pământ. Cineva stătea chiar în ușa deschisă, o siluetă întunecată în fața stelelor. Lumina lunii sclipea pe ceva metalic.

— O să mă împuști? întrebă Shadow.

— Doamne, ce-aș vrea s-o fac! zise domnul Town. Doar ca autoapărare. Te rogi? Te-au făcut să crezi că-s zei? Nu-s zei.

— Nu mă rugam. Mă gîndeam.

— Uite cum îmi imaginez eu că stau lucrurile, zise Town. Ei sînt mutații. Experimente evoluționiste. Un pic de abilitate hipnotică, cîteva scamatorii, și gata, îi fac pe oameni să creadă orice. Nimic despre care să merite să vorbești. Asta-i tot. La urma urmei, mor ca niște oameni.

— Așa se întîmplă întotdeauna, zise Shadow și se ridică, iar Town făcu un pas înapoi; Shadow ieși din capelă, iar domnul Town se ținu la distanță. Știi cumva cine a fost Louise Brooks?

— E o prietenă a ta?

— Nu. A fost o vedetă de cinema, care s-a născut într-un loc aflat puțin mai la sud de locul ăsta.

— Poate că și-a schimbat numele și a devenit Liz Taylor sau Sharon Stone, sugeră el, dornic să-i fie de folos.

— S-ar putea, zise Shadow și se îndreptă spre motel, iar Town se luă după el.

— Ar fi trebuit să fii din nou în închisoare, zise domnul Town. Ar trebui să-ți aștepți execuția.

— Nu eu i-am ucis pe asociații tăi, zise Shadow. Dar o să-ți spun ceva ce mi-a spus cîndva un tip, pe cînd eram în închisoare. Ceva ce n-o să uit niciodată.

— Ce anume?

— În toată Biblia există un singur individ căruia Iisus i-a făgăduit personal un loc în rai, lîngă el. Nu lui Petru, nici lui Pavel, nici vreunuia dintre apostoli. Ci unui hoț condamnat, care a fost executat. Deci nu-i desconsidera pe tipii care așteaptă să fie executați. S-ar putea să știe ceva ce tu nu știi.

Șoferul stătea în picioare lîngă Humvee.

— Noapte bună, domnilor, zise el pe cînd cei doi treceau pe lîngă el.

— Noapte bună, zise domnul Town, după care îi spuse lui Shadow: Mie nu-mi pasă de chestiile astea. Eu fac ce-mi spune domnul World să fac. E mai ușor așa.

Shadow o luă spre camera cu numărul 9.

Descuie ușa și intră. Apoi zise:

— Scuze. Credeam că-i camera mea.

— Este, zise Media. Te așteptam.

Shadow îi vedea părul în lumina lunii, îi vedea fața palidă. Femeia stătea pe pat.

— O să-mi caut altă cameră.

— N-o să dureze mult timp. Am considerat că-i momentul potrivit să-ți fac o ofertă.

— Bine. Fă-mi oferta.

— Relaxează-te, zise ea, iar în glas i se simțea un zîmbet. Ai un *ditamai* parul în fund. Wednesday e *mort*. Nu mai datorezi nimic nimănui. Vino cu noi. E momentul să treci în tabăra învingătoare.

Shadow nu zise nimic.

— Shadow, putem să te facem *celebru*. Putem să-ți dăm putere peste ce cred, spun, poartă și visează oamenii. Vrei să fii următorul Cary Grant? Putem să te facem. Putem să te facem următorul Beatles.

— Cred că mi-ai plăcut mai mult cînd te-ai oferit să-mi arăți țițele lui Lucy, zise Shadow. Dacă ai fost tu...

— Ah! exclamă ea.

— Am nevoie de camera asta. La revedere.

— Bineînțeles, zise ea, fără să se miște, de parcă el nu scosese o vorbă, putem să inversăm situația. Putem s-o facem foarte *rea* pentru tine. Shadow, poți să ajungi un caraghios. Sau să fi ținut minte ca un monstru. Poți să fii ținut minte veșnic, dar ca un Manson, ca un Hitler... Ți-ar plăcea asta?

— Îmi pare rău, doamnă, dar sînt obosit, zise Shadow. Ți-aș fi recunoscător dacă m-ai părăsi acum.

— Ți-am oferit lumea, zise ea. Cînd o să mori într-o rigolă, *să-ți amintești* asta.

— O să am grijă, îi făgădui el.

După ce femeia plecă, rămase în urma ei o dîră de parfum. Shadow se întinse pe saltea și se gîndi la Laura, dar indiferent la ce se gîndea — Laura jucîndu-se, Laura mîncînd spuma berii fără linguriță, Laura chicotind, arătîndu-și lenjeria exotică pe care o cumpărase cînd fusese la o convenție a agenților de voiaj, ce avusese loc în Anaheim* — totul se transforma în mintea sa în Laura care-i sugea sula lui Robbie în timp ce un camion îl scotea din drum și din viață. Apoi îi auzea cuvintele, iar acestea îl dureau de fiecare dată.

Se auzi un ciocănit în ușă. Shadow se ridică și deschise. Era puștiul cel gras.

---

* Anaheim — oraș în comitatul Orange din California, celebru, printre altele, ca loc pentru desfășurarea congreselor și convențiilor de tot felul.

— Hamburgerii ăia, zise puștiul. Erau sleiți. Poți să crezi că ne aflăm la șaptezeci și cinci de kilometri de cel mai apropiat McDonald's? Nu credeam că există vreun loc în lume care să fie atît de departe de un McDonald's.

— Camera asta pare să fie gara centrală, zise Shadow. Presupun că vrei să-mi oferi libertatea Internetului dacă trec de partea voastră. Am dreptate?

Puștiul cel gras tremura.

— Nu. Ești deja mort, zise el. Ești un manuscris gotic cu litere negre. Nu poți să devii hipertext, oricît te-ai strădui. Eu... eu sînt sinaptic, tu ești sinoptic*.

Puștiul mirosea ciudat. În celula de dincolo de coridor se aflase un tip al cărui nume Shadow nu-l aflase niciodată. Individul își scosese hainele în mijlocul zilei și le spusese tuturor că fusese trimis să-i ia pe cei buni, ca el, într-o navă cosmică argintie, ca să-i ducă într-o lume perfectă. Atunci fusese ultima oară cînd îl văzuse Shadow. Puștiul cel gras mirosea ca individul ăla.

— Ai venit aici dintr-un motiv anume?

— Voiam să discut cu cineva, zise puștiul cu voce văicărită. Camera mea îmi dă fiori. Asta-i tot. Îmi dă *fiori*. Șaptezeci și cinci de kilometri pînă la cel mai apropiat McDonald's! Pot să stau aici, cu tine?

— Unde-ți sînt prietenii din limuzină? Cei care m-au bătut. De ce nu le ceri lor să stea cu tine?

— Copiii nu pot lucra aici. Sîntem într-o zonă moartă.

— Mai e mult pînă la miezul nopții și-i și mai mult pînă-n zori. Cred că ar trebui să te culci. Eu am nevoie de somn.

Puștiul cel gras nu zise nimic, apoi dădu din cap și ieși din cameră.

Shadow închise ușa și o încuie. Se întinse din nou pe saltea.

---

* Joc de cuvinte — synaptic — program pentru gestionarea pachetelor apt (Advanced Package Tools), dar și derivat de la sinapsă; sinoptic — care se poate vedea dintr-o privire, la care toate părțile întregului se pot vedea de-o dată.

După cîteva clipe, începu gălăgia. Dură ceva timp pînă-și dădu seama ce era. Descuie ușa și ieși pe coridor. Era puștiul cel gras, aflat acum în camera sa. Zgomotul semăna cu cel produs de ceva uriaș izbit de pereții încăperii. După sunet, Shadow presupuse că puștiul se izbea pe sine însuși de pereți.

— Liniște! se auzi un răcnet din camera lui Czernobog.

Shadow se duse în hol și ieși din motel. Era obosit.

Șoferul stătea lîngă Humvee. O siluetă întunecată, cu caschetă cu cozoroc.

— Nu puteți să dormiți, domnule? întrebă el.

— Nu, îi răspunse Shadow.

— Vreți o țigară, domnule?

— Nu, mulțumesc.

— Vă supărați dacă fumez?

— Fumează.

Șoferul scoase o brichetă. Atunci, la lumina flăcării, Shadow văzu figura individului, o văzu pentru prima oară, o recunoscu și începu să înțeleagă.

Cunoștea figura aceea slabă. Știa că sub șapca neagră se afla păr portocaliu, tuns scurt. Știa că atunci cînd tipul zîmbea buzele lui scoteau la iveală o rețea de cicatrice urîte.

— Arăți bine, uriașule, îi zise șoferul.

— Low Key! exclamă Shadow, privindu-l uimit pe fostul său coleg de celulă.

Prietenia din închisoare este un lucru bun, te ajută să treci prin locuri și momente groaznice. Dar prietenia din închisoare încetează la porțile pușcăriei, iar un prieten din închisoare care reapare în viața ta îți trezește, în cazul cel mai bun, sentimente amestecate.

— Doamne! Low Key Lyesmith! zise Shadow, apoi auzi ceea ce spusese și înțelese. Loki. Loki Lie-Smith*!

---

* Se citește ca Loki — zeul nordic al minciunilor, deci făurarul de minciuni (Liesmith, în lb. engleză).

— Pricepi cam greu, zise Loki, dar pînă la urmă te-ai prins.

Iar buzele sale se strîmbară într-un zîmbet înspăimîntător și cenușa dansă în umbra ochilor săi.

Stăteau în camera lui Shadow din motelul abandonat, fiecare la cîte un capăt al saltelei. Zgomotul din camera puștiului gras încetase.

— Ai avut noroc că am fost împreună în închisoare, zise Loki. N-ai fi supraviețuit în primul an fără mine.

— Nu puteai să pleci din pușcărie cînd aveai chef?

— E mai ușor să-ți execuți pedeapsa... Trebuie să înțelegi cum e chestia asta zeiască. Nu-i vorba de magie. E vorba de a fi tu însuți, dar acel *tu* în care crede lumea. E vorba să fii esența ta proprie mărită, concentrată. Este vorba să devii tunet, puterea unui cal ce gonește sau înțelepciune. Strîngi toată credința și devii mai mare, mai calm, mai mult decît om. Cristalizezi. Apoi, într-o zi, oamenii uită de tine, nu mai cred în tine, nu-ți mai aduc sacrificii, nu le mai pasă de tine, apoi te trezești că organizezi un joc de alba-neagra la intersecția dintre Broadway și Strada Cincizeci-și-trei.

— De ce ai stat în celulă cu mine?

— A fost o simplă coincidență.

— Iar acum conduci mașina pentru inamici.

— Dacă vrei să le spui așa... Depinde de unde privești lucrurile. Din punctul meu de vedere, conduc mașina pentru tabăra învingătoare.

— Dar tu și Wednesday... făceați amîndoi parte din același...

— Făceam parte din panteonul scandinav. Asta voiai să spui?

— Da.

— Și ce dacă?

— Probabil că ați fost prieteni. Cîndva...

— Nu. N-am fost niciodată prieteni. Nu-mi pare rău că e mort. Ne ținea pe loc pe noi, ceilalți. După dispariția lui, ceilalți vor fi obligați să ia faptele în seamă: te

schimbi sau mori, evoluezi sau pieri. Wednesday a murit. Războiul s-a terminat.

Shadow se uită mirat la el:

— Nu poți să fii atît de prost. Ai avut întotdeauna o minte sclipitoare. Moartea lui Wednesday nu înseamnă sfîrșitul, ci-i va scoate din sărite pe cei care stăteau deoparte.

— Amesteci metaforele, Shadow.

— Nu contează. Important e că am dreptate. Moartea lui va face într-o clipă tot ce-a încercat el să facă în ultimele luni. Îi va uni pe ceilalți. Le va da o cauză.

— Probabil, spuse Loki, ridicînd din umeri. Din cîte știu eu, opinia în tabăra asta este că, dacă îl elimini pe cel care provoacă necazuri, scapi și de necazuri. Oricum, nu-i treaba mea. Eu sînt doar un simplu șofer.

— Spune-mi, zise Shadow, de ce le pasă tuturor de mine? Se poartă de parcă aș fi cineva important. De ce contează ce fac eu?

— Al naibii să fiu dacă știu. Erai important pentru noi pentru că erai important pentru Wednesday. Dar motivul... presupun că-i unul dintre micile mistere ale vieții...

— Sînt sătul de mistere.

— Da? Eu cred că ele dau savoare lumii. Sînt ca sarea în bucate.

— Deci ești șoferul lor. Șofezi pentru toți?

— Pentru oricine are nevoie de mine, zise Loki. Așa îmi cîștig existența.

Apoi se uită la ceasul de la mînă și apăsă un buton; ecranul deveni de un albastru blînd, care-i lumină fața, dîndu-i un aspect fantomatic.

— Mai sînt cinci minute pînă la miezul nopții. A sosit timpul. Vii?

Shadow trase aer adînc în piept, apoi zise:

— Vin.

Merseră prin coridorul întunecat al motelului pînă cînd ajunseră la camera 5.

Loki scoase din buzunar o cutie cu chibrituri și aprinse un băț. Izbucnirea flăcării îi produse lui Shadow dureri în ochi. Mucul unei lumînări pîlpîi și se aprinse. Apoi încă o lumînare. Loki aprinse un alt chibrit și continuă să aprindă bucățile de lumînări care se aflau pe pervazul ferestrei, pe căpătîiul patului și pe chiuveta din colțul încăperii.

Patul fusese mutat din locul lui, de lîngă perete, și adus în mijlocul încăperii, rămînînd o oarecare distanță între el și pereți. Pe pat fuseseră întinse cearșafuri — vechi, pătate și roase de molii. Pe cearșafuri stătea nemișcat Wednesday.

Era îmbrăcat în costumul deschis pe care-l purtase atunci cînd fusese împușcat. Partea dreaptă a figurii sale rămăsese neatinsă, nepătată de sînge. Partea stîngă era un dezastru, umărul stîng și partea din față a costumului erau murdare de pete întunecate. Mîinile îi erau întinse pe lîngă trup. Expresia de pe figura sa nu era deloc pașnică: părea jignit, jignit profund, o jignire amestecată cu ură, furie și nebunie curată. Dar, într-un fel, părea mulțumit.

Shadow își imagină mîinile experimentate ale domnului Jacquel înlăturînd ura și durerea, reconstruind figura lui Wednesday cu ceară și cu farduri, dîndu-i acestuia pacea și demnitatea pe care pînă și moartea i le refuzase.

Cadavrul nu părea mai mic după moarte. Și mirosea încă a Jack Daniel's.

Peste cîmpie se porni vîntul. Shadow îl auzea urlînd în jurul vechiului motel aflat în centrul imaginar al Americii. Lumînările de pe pervazul ferestrei pîlpîiră.

Shadow auzi pași pe coridor. Cineva bătu în ușă, apoi zise:

— Vă rog să vă grăbiți, e timpul!

Oamenii începură să intre în cameră, cu capul plecat.

Primul intră Town, urmat de Media, de domnul Nancy și de Czernobog. Ultimul intră puștiul cel gras, care avea vînătăi proaspete pe față și mișca mereu din

buze, ca și cum ar fi recitat anumite cuvinte, dar fără să scoată vreun sunet. Shadow se pomeni că-i era milă de el.

Fără nici un ceremonial, fără nici o vorbă, se așezară cu toții în fața cadavrului, la distanță de-un braț unul de celălalt. Atmosfera din încăpere era religioasă, într-un fel pe care Shadow nu-l mai simțise niciodată pînă atunci. Nu se auzeau decît urletul vîntului și sfîrîitul lumînărilor.

— Am venit împreună, în acest loc fără zei, spuse Loki, ca să predăm cadavrul acestui individ celor care îl vor supune ritualurilor cuvenite. Dacă dorește cineva să spună ceva, s-o facă acum.

— Eu n-am nimic de zis, spuse Town. Nici nu l-am întîlnit vreodată. Toată chestia asta mă face să nu mă simt în largul meu.

— Acțiunea asta va avea consecințe, zise Czernobog. Cred că știți acest lucru. S-ar putea să fie doar începutul întregii povești.

Puștiul cel gras începu să chicotească, scoțînd un sunet pițigăiat, ca de fată.

— Bine. Bine. Am priceput.

După care recită, fără nici un fel de inflexiune:

Rotindu-se în cerc amețitor
Șoimul nu auzi șoimarul;
Totul se prăbuși, centrul nu rezistă...

Apoi se opri, încruntat, și mormăi:

— La naiba! Știam toată chestia!

După aceea își masă tîmplele, se strîmbă și rămase tăcut.

Toți se uitau la Shadow. Vîntul gemea de zor. Shadow nu știa ce să spună. Zise:

— Toată chestia asta e jalnică. Jumătate dintre voi l-ați ucis sau ați ajutat la uciderea sa. Acum ne dați cadavrul său. Grozav! Era un boșorog enervant, dar eu i-am băut miedul și lucrez încă pentru el. Asta-i tot.

— Într-o lume în care mor oameni în fiecare zi, spuse Media, cred că-i *important* să ne amintim că pentru fiecare clipă de jale pe care o simțim atunci cînd oamenii *părăsesc* această lume există un moment corespunzător de *bucurie* cînd un copil apare în această lume. Primul plînset e *magic*, nu-i așa? Poate că-i *greu* de recunoscut, dar bucuria și mîhnirea sînt precum laptele și prăjiturile. *De aceea* se potrivesc. Cred că ar trebui să meditățm cu toții la acest lucru.

Domnul Nancy își drese glasul și zise:

— Va trebui să spun eu asta, pentru că nu vrea nimeni. Sîntem în centrul acestui loc, al acestei țări care n-are timp pentru zei, iar aici, în centru, e mai puțin timp pentru noi decît în orice altă parte. Aici e țara nimănui, un loc al armistițiului, iar aici respectăm armistițiul. Nu avem de ales. Ne dați cadavrul unui prieten. Noi îl acceptăm. Voi veți plăti pentru asta, crimă pentru crimă, sînge pentru sînge.

— Tot ce se poate, zise Town. Ați economisi o grămadă de timp și de efort dacă v-ați duce acasă și v-ați împușca în cap. Ați scăpa de intermediari.

— Du-te-n mă-ta, zise Czernobog. Cu tot neamul tău. Tu n-o să mori în luptă. Nici un războinic n-o să-ți guste sîngele. Nici un om viu n-o să-ți ia viața. O să mori de-o moarte ușoară, jalnică. O să mori cu un sărut pe buze și cu o minciună în suflet.

— Las-o baltă, bătrîne, zise Town.

— *Valul întunecat de sînge se potoli*, zise puștiul cel gras. Cred că versul ăsta urma.

Vîntul urla.

— Bine, zise Loki. Vă aparține. Noi am terminat. Luați-l pe ticălos de aici.

Făcu un gest, iar Town, Media și puștiul cel gras părăsiră încăperea. Loki îi zîmbi lui Shadow și-i zise:

— Nimeni nu-i fericit, nu-i așa, puștiule?

Apoi plecă și el.

— Ce-o să se întîmple acum? întrebă Shadow.

— Acum o să-l înfășurăm, îi răspunse Anansi, iar apoi o să-l luăm de aici.

Înfășurară trupul în cearșafurile motelului, îl strînseră bine în giulgiul improvizat, astfel încît să nu se vadă că-i un cadavru și să-l poată transporta. Cei doi bătrîni se duseră la cîte un capăt al cadavrului, dar Shadow le zise:

— Stați să văd ceva.

Se lăsă în genunchi, își strecură brațele sub silueta înfășurată în alb și o trase pe umerii săi. Apoi își îndreptă picioarele, ridicîndu-se.

— Bine. L-am luat. Hai să-l ducem în mașină.

Czernobog arăta ca și cum ar fi vrut să-l contrazică, dar închise gura. Scuipă pe degetul mare și pe arătător, apoi începu să stingă lumînările strîngîndu-le cu vîrfurile degetelor. În timp ce mergea prin încăperea întunecată, Shadow auzi mucurile fîsîind.

Wednesday era greu, dar Shadow se descurca dacă mergea fără să șovăiască. Nu avea de ales. Auzea în minte cuvintele lui Wednesday la fiecare pas pe care-l făcea pe coridor și simțea acreala dulce a miedului în fundul gîtului. *O să mă aperi. O să mă duci dintr-un loc în altul. O să faci comisioane. În caz de nevoie, dar numai în caz de nevoie, o să le faci rău celor care au nevoie să li se facă rău. În cazul puțin probabil al morții mele o să mă privegheziu...*

Domnul Nancy deschise ușa de la holul motelului, apoi se grăbi s-o deschidă și pe cea din spate a autobuzului. Cei patru stăteau deja lîngă Humvee-ul lor, pîndindu-i de parcă nu mai puteau aștepta. Loki își pusese din nou cascheta de șofer pe cap. Vîntul rece îl izbea pe Shadow în timp ce mergea, trăgea de cearșafuri...

Shadow îl așeză pe Wednesday cu grijă în autobuz. Cineva îl bătu pe umăr. Se întoarse. Town stătea cu mîna întinsă. Îi înmîna ceva.

— Ține, îi zise el. Domnul World voia să-ți dau asta.

Era un ochi de sticlă. În mijlocul lui se vedea o crăpătură subțire, iar din față îi sărise o așchie.

— L-am găsit în Sala Masonică, atunci cînd am făcut curat. Ține-l ca să-ți aducă noroc. O să ai nevoie.

Shadow strînse mîna în jurul ochiului. Își dorea să aibă o replică tăioasă și spirituală, dar Town se întorsese deja la Humvee și se urca în mașină, iar lui nu-i venise în minte nimic deștept...

Merseră spre est. Zorii îi prinseră în orașul Princeton, din Missouri. Shadow nu dormise deloc.

Nancy zise:

— Vrei să te las undeva? În locul tău, aș face rost de niște acte false și m-aș duce în Canada. Sau în Mexic.

— Rămîn cu voi. Așa ar fi dorit Wednesday.

— Nu mai lucrezi pentru el. E mort. După ce-o să-i înmormîntăm cadavrul, ești liber să pleci.

— Și ce să fac?

— Să te ții deoparte pînă se termină războiul, zise Nancy, care semnaliză și coti la stînga.

— Ascunde-te, pentru un timp, îl sfătui Czernobog. Apoi, după ce se va termina totul, întoarce-te la mine ca să încheiem povestea asta.

— Unde ducem cadavrul? întrebă Shadow.

— În Virginia. Acolo-i un copac, îi răspunse Nancy.

— Un copac al lumii, zise Czernobog, cu o satisfacție sumbră. Avem unul și în partea mea de lume. Dar al nostru crește sub lume, nu deasupra ei.

— O să-l așezăm la poalele copacului, zise Nancy. O să-l lăsăm acolo. Tu o să pleci. Noi o să ne ducem în sud. Acolo o să aibă loc bătălia. O să curgă sînge. O să moară mulți. Lumea o să se schimbe un pic...

— Nu vreți să iau parte la luptă? Sînt destul de solid. Știu să mă bat.

Nancy întoarse capul spre Shadow și zîmbi — primul zîmbet adevărat pe care-l văzuse Shadow pe figura lui Nancy de cînd acesta îl luase de la închisoarea comitatului Lumber —, apoi spuse:

— Cea mai mare parte a bătăliei o să se desfășoare într-un loc în care tu nu poți să te duci, un loc în care nu poți să ajungi.

— În sufletul și-n mintea oamenilor, spuse Czernobog. Ca la roata cea mare.

— Poftim?

— La carusel, îi explică domnul Nancy.

— Da. În spatele scenei. Am înțeles, zise Shadow. Ca în deșertul plin cu oase.

Domnul Nancy își ridică privirea și zise:

— De fiecare dată cînd sînt convins că n-ai pic de minte spui ceva care mă surprinde. Da, acolo va avea loc bătălia cea adevărată. Restul va fi doar fulgere și tunete.

— Spuneți-mi ce-i cu priveghiul.

— Cineva trebuie să rămînă cu cadavrul. Asta-i tradiția. O să găsim pe cineva.

— El voia să fac eu asta...

— Nu, zise Czernobog. O să mori. E o idee cu totul și cu totul greșită.

— Nu vreau așa ceva la înmormîntarea mea, zise domnul Nancy. Cînd o să mor, vreau să mă pună într-un loc călduros. Iar cînd femeile frumoase o să calce pe mormîntul meu, o să le apuc de picioare, ca în filmul ăla...

— N-am văzut niciodată un asemenea film, zise Czernobog.

— Ba l-ai văzut. Scena e chiar la sfîrșit. E un film despre liceu. Toți copiii s-au dus la premieră.

— Domnule Czernobog, filmul se numește *Carrie**, îi explică Shadow. Bine, unul dintre voi să-mi explice ce-i cu priveghiul.

— Spune-i tu. Eu conduc mașina, zise Nancy.

---

* Filmul artistic *Carrie*, ecranizare după romanul omonim al lui Stephen King, a fost regizat în 1976 de Brian de Palma, avînd-o în rolul principal pe Sissy Spacek.

— N-am auzit de un film numit *Carrie*. Spune-i tu.

— Persoana care priveghează trebuie să fie legată de copac, îi zise Nancy. Așa cum a fost Wednesday. Și va atîrna acolo timp de nouă zile și nouă nopți. Fără mîncare, fără apă. Complet singură. La sfîrșit, persoana e dată jos și dacă trăiește... da, se poate întîmpla și asta. Iar Wednesday va fi fost privegheat.

— Poate că Alviss ne va trimite unul dintre oamenii săi, spuse Czernobog. Un pitic poate supraviețui...

— O să-l priveghez eu, zise Shadow.

— Nici vorbă, spuse domnul Nancy.

— Ba da, zise Shadow.

Cei doi bătrîni rămaseră tăcuți, apoi Nancy întrebă:

— De ce?

— Pentru că asta ar face un om viu, răspunse Shadow.

— Ești nebun, zise Czernobog.

— Tot ce se poate. Dar am să-l priveghez pe Wednesday.

Cînd se opriră să ia benzină, Czernobog le spuse că-i era rău și că voia să stea față. Shadow nu avu nimic împotrivă să se mute în fundul autobuzului. Putea să stea întins și să doarmă.

Mergeau în tăcere. Shadow își dădea seama că luase o decizie; o decizie importantă și ciudată.

— Czernobog, zise domnul Nancy după un timp, te-ai uitat la puștiul tehnocrat de la motel? Nu era fericit. Încerca să i-o tragă cuiva, care-i răspundea în același fel. Asta-i problema cu puștii ăștia: își închipuie că știu tot și nu învață decît dîndu-se cu capul de pragul de sus...

— Așa e, spuse Czernobog.

Shadow se întinsese pe banchetă. Se simțea ca și cum în el ar fi fost doi oameni sau chiar mai mulți. O parte din el simțea fericire: făcuse ceva, făcuse o mișcare. N-ar fi contat dacă n-ar fi vrut să trăiască, dar el voia să trăiască, și tocmai asta conta. Spera să supraviețuiască, dar era dornic să moară dacă asta însemna

să trăiești. Pentru o clipă își zise că toată povestea era amuzantă, că era cel mai amuzant lucru din lume. Se întrebă dacă Laurei i-ar fi plăcut poanta.

Dar o altă parte din el — probabil Mike Ainsel, cel care dispăruse în urma apăsării unui buton în Departamentul de poliție din Lakeside — încerca să-și imagineze despre ce era vorba, încerca să vadă o imagine completă a întregii povești.

— Indienii ascunși, zise el cu voce tare.

— Ce-ai zis? cîrîi Czernobog, enervat, de pe scaunul din față.

— Pozele pe care le coloram cînd eram copil. „Poți să descoperi indienii ascunși în imagine? Sînt zece indieni în poză, poți să-i găsești?" La prima vedere, zăreai doar o cascadă, stînci și copaci, apoi îți dădeai seama că, dacă te uitai la marginea pozei, o umbră se dovedea a fi un indian...

Shadow începu să caște.

— Culcă-te, îi sugeră Czernobog.

— Dar dacă priveai poza în totalitate... mormăi Shadow, apoi adormi și visă indienii ascunși.

Copacul se afla în Virginia. Era departe de orice așezare, se găsea în spatele unei ferme vechi. Ca să ajungă la fermă, merseseră aproape o oră spre sud de Blacksburg, pe șosele care purtau nume precum Pennywinkle Branch sau Rooster Spur.* Se rătăciseră de două ori, iar domnul Nancy și Czernobog se enervaseră amîndoi și se certaseră și cu Shadow, și între ei.

Se opriră la un mic magazin universal ca să întrebe în ce direcție s-o ia. Prăvălia se găsea la poalele unui deal, într-un loc în care drumul se bifurca. Un bătrîn veni din dosul magazinului și se uită la ei. Era îmbrăcat

---

* Pennywinkle Branch — ramură de gard viu; Rooster Spur — pintenul cocoșului, în lb. engleză.

doar într-o salopetă de doc, marca Oshkosh B'Gosh*, fără nimic altceva, nu avea nici măcar pantofi. Czernobog luă un picior de porc murat din borcanul de pe tejghea și se duse afară să-l mănînce pe verandă, în timp ce individul în salopetă îi desena domnului Nancy o hartă pe un șervețel de hîrtie, atrăgîndu-i atenția asupra locurilor în care trebuia să cotească și asupra diferitelor semne după care putea să se orienteze.

Plecară din nou la drum; de data asta conducea domnul Nancy. Ajunseră în zece minute. Pe poartă scria ASH**.

Shadow coborî din autobuz și deschise poarta, mașina pătrunse pe pajiște, iar el închise poarta, merse un pic în urma autobuzului ca să-și dezmorțească picioarele, apoi începu să alerge cînd mașina se depărtă prea mult, bucurîndu-se de faptul că-și pusese trupul în mișcare.

În drumul din Kansas pînă acolo pierduse noțiunea timpului. Două zile durase călătoria? Trei? Nu știa.

Cadavrul din spatele autobuzului nu părea să fi putrezit. Îi simțea mirosul — o aromă slabă de Jack Daniel's, amestecată cu ceva ce părea a fi miere acrită. Dar nu era un miros neplăcut. Din cînd în cînd, scotea ochiul de sticlă din buzunar și se uita la el. Avea o spărtură adîncă, își imagina că de vină fusese impactul glonțului, dar, în afară de așchia ce sărise dintr-o parte a ochiului, suprafața acestuia rămăsese neatinsă. Shadow îl plimba în mînă, îl ținea în palmă, îl rostogolea, îl împingea cu degetele. Era un suvenir care-i provoca o durere profundă, dar care era și ciudat de liniștitor. Și bănuia că Wednesday s-ar fi amuzat dacă

---

* Oshkosh B'Gosh — firmă specializată în producția de îmbrăcăminte pentru copii și adolescenți, în special salopete.

** Ash poate însemna multe lucruri, printre care: ash — cenușă; Ash — zeu-șoim din mitologia egipteană; ash tree — frasin.

ar fi știut că ochiul său ajunsese în buzunarul lui Shadow.

Clădirea fermei era întunecată. Iarba de pe pajiște crescuse prea mare, fineața părea părăsită. Acoperișul fermei se stricase în partea din spate și era acoperit cu folie neagră de plastic. Ocoliră colțul casei, iar Shadow văzu copacul.

Era de un cenușiu-argintiu și crescuse mai înalt decît ferma. Era cel mai frumos copac pe care-l văzuse vreodată Shadow: spectral, dar teribil de real și de-o simetrie aproape perfectă. Arborele arăta ciudat de familiar, iar Shadow se întrebă dacă-l visase, apoi își dădu seama că nu-l visase, ci-l văzuse de mai multe ori. Nu în realitate, ci într-o reproducere. Era copacul de pe acul de cravată din argint al lui Wednesday.

Autobuzul VW sălta pe pajiște. Se opri la vreo șapte metri de copac. Lîngă arbore stăteau trei femei. În prima clipă, Shadow crezu că erau cele trei Zorya, apoi își dădu seama că nu le cunoștea. Femeile arătau obosite și plictisite, ca și cum ar fi așteptat acolo mult timp. Fiecare dintre ele ținea cîte o scară de lemn. Cea mai înaltă dintre ele purta un sac cafeniu. Arătau ca un set de păpuși rusești: una înaltă — cam cît Shadow, poate chiar mai înaltă decît el —, una de înălțime medie și una atît de scundă, încît la început Shadow presupuse, în mod eronat, că era vorba de un copil. Semănau atît de mult între ele, încît Shadow fu convins că erau surori.

Cea mai scundă făcu o plecăciune atunci cînd autobuzul se opri. Celelalte două se mulțumiră să privească. Împărțeau o țigară, pe care o fumară pînă la filtru înainte ca una dintre ele s-o strivească de rădăcina copacului.

Czernobog deschise ușa din spate, iar cea mai solidă dintre femei trecu pe lîngă el și luă trupul lui Wednesday în spinare, de parcă ar fi fost un sac cu făină, cărîndu-l pînă la copac. Îl așeză la vreo trei metri de trunchi. Apoi ea și surorile ei desfăcură cadavrul din

învelitoare. Acesta arăta mai rău la lumina zilei decît arătase la lumina lumînărilor, în camera de hotel. După ce aruncă o privire, Shadow preferă să se uite în altă parte. Femeile îi aranjară hainele, îi curățară costumul, apoi îl așezară pe colțul cearșafului și-l înfășurară din nou.

După aceea veniră lîngă Shadow.

— *Tu ești acela?* întrebă cea mai înaltă dintre ele.

— *Cel care îl va jeli pe Tatăl Tuturor?* întrebă cea mijlocie.

— *Tu ai vrut să-l privegheze?* întrebă cea mai scundă.

Shadow dădu din cap. După aceea nu-și aminti dacă le auzise cu adevărat glasurile. Poate că înțelesese ce doreau doar după înfățișarea lor, după ochii lor...

Domnul Nancy se dusese în casă, la toaletă. Se întoarse fumînd un trabuc subțire. Părea gînditor.

— Shadow, zise el. Nu trebuie să faci asta. O să găsim pe cineva mai potrivit.

— O s-o fac, îi răspunse Shadow.

— Și dacă o să mori? Dacă veghea o să te omoare?

— O să mă omoare, și gata, replică Shadow.

Domnul Nancy își aruncă trabucul pe pajiște, furios.

— Am zis cîndva că aveai rahat în loc de creier; ai și acum! Nu-ți dai seama cînd încearcă cineva să te ajute?

— Îmi pare rău, spuse Shadow și nu mai scoase o vorbă.

Domnul Nancy se întoarse în autobuz. Czernobog se duse lîngă Shadow. Nu părea prea încîntat.

— Trebuie să rămîi în viață, îi zise el. Să te întorci la mine.

Apoi îl lovi ușor cu încheietura degetului în frunte. După care îl strînse de umăr, îl bătu pe braț și se duse lîngă domnul Nancy.

Femeia cea mai înaltă, al cărei nume părea să fie Urtha sau Urder* — Shadow nu-l putu repeta, spre statisfacția ei —, îi făcu semn să-și scoată hainele.

— Toate?

Femeia ridică din umeri. Shadow rămase în chiloți și în tricou. Femeile proptiră scările de copac. Apoi îi arătară una dintre scări — fusese pictată manual, cu floricele și cu frunze care se încolăceau în jurul proptelelor.

Shadow urcă nouă trepte. Apoi, la îndemnul femeilor, se cățără pe o ramură joasă a copacului.

Femeia cea mijlocie goli conținutul sacului pe iarba pajiștii. Sacul fusese plin cu funii groase, cafenii din cauza vremii și a murdăriei. Femeia începu să le grupeze după lungime, așezîndu-le cu grijă pe pămînt, lîngă trupul lui Wednesday.

După aceea urcară pe scări și începură să înnoade funiile, să facă noduri complicate, elegante. Legară funiile mai întîi de copac, apoi de Shadow. Fără să fie stînjenite, comportîndu-se ca niște moașe, ca niște infirmiere sau ca femeile care spală cadavre, îi scoaseră tricoul și chiloții, apoi îl legară — nu prea strîns, dar bine. Pe Shadow îl uimi să vadă cît de confortabil îi susțineau greutatea funiile și nodurile. Funiile treceau pe sub brațele sale, printre picioare, se înfășurau în jurul mijlocului său, în jurul pieptului, și-l legau de copac.

Ultima funie îi fu legată — destul de larg — de gît. La început îl stînjenea, dar greutatea sa fusese bine distribuită și nici una dintre funii nu-i intra în carne.

Picioarele lui se aflau la un metru și jumătate deasupra solului. Copacul era uriaș și desfrunzit, ramurile

---

* Cele trei Norne — ursitoarele din mitologia nordică — locuiesc sub copacul Yggdrasil, aflat în centrul lumii, și țes tapiseria sorții; pînă și zeii depind de soarta pe care o țes ele; se numesc Urd, Verdandi și Skuld.

sale păreau negre pe cerul gri, iar scoarța sa avea o culoare cenușiu-argintie.

Femeile luară scările. Panica îl cuprinse pe Shadow atunci cînd toată greutatea sa rămase susținută numai de funii. Căzu cîțiva centimetri. Dar nu scoase nici un sunet.

Femeile așezară la poalele copacului cadavrul înfășurat în giulgiul alcătuit din cearșaful de la motel.

Apoi îl lăsară singur.

Capitolul Cincisprezece

Spînzurați-mă, o, spînzurați-mă și am să mor,
Spînzurați-mă, o, spînzurați-mă și am să mor,
Nu-mi pasă de asta, dar n-o să-mi fie ușor
Să zac atît de mult în mormînt...

— cîntec vechi

În prima zi în care atîrnă în copac, Shadow simți doar disconfort care se transforma încet în durere, simți teamă și, uneori, simți o emoție ce se afla undeva între plictiseală și apatie: o acceptare resemnată, o așteptare.

Atîrna.

Vîntul nu bătea.

După mai multe ore, pete plutitoare de culori începură să-i explodeze în fața ochilor, inflorescențe stacojii și aurii, care pulsau ca și cum ar fi avut o viață a lor.

Durerea din brațe și din picioare deveni, treptat, intolerabilă. Dacă își relaxa membrele și-și lăsa trupul să atîrne, dacă se apleca în față, atunci funia din jurul gîtului prelua greutatea, iar lumea începea să pîlpîie, să se rotească. Așa că se sprijinea din nou de trunchiul copacului. Își simțea inima bătînd în piept, auzea un bubuit de tobă neritmic în timp ce aceasta îi pompa sînge în trup...

Smaralde, safire și rubine se cristalizau și ardeau în fața ochilor săi. Respira greu, gîfîit. Simțea coaja aspră a copacului care-i rodea spatele. Frigul după-amiezei — pe care-l simțea prin pielea goală — îl făcea să tremure.

E ușor, îi spunea cineva din mintea sa. *Trebuie să faci un anumit truc. Ori îl faci, ori mori.*

Îi plăcu ideea și o repetă în gînd, ca pe o mantră sau ca pe un cîntecel pentru copii, în ritmul propriilor sale bătăi de inimă.

E ușor, trbuie să faci un anumit truc, ori îl faci, ori mori.
E ușor, trebuie să faci un anumit truc, ori îl faci, ori mori.
E ușor, trebuie să faci un anumit truc, ori îl faci, ori mori.
E ușor, trebuie să faci un anumit truc, ori îl faci, ori mori.

Timpul trecea. Cîntarea continua. Shadow o auzea. Cineva repeta cuvintele, oprindu-se doar cînd gura lui Shadow începu să se usuce, cînd limba din gură îi deveni tare, ca o bucată de piele tăbăcită. Shadow se împinse în sus, depărtîndu-și picioarele de copac, încercînd să-și sprijine greutatea astfel încît să-și poată umple plămînii cu aer.

Respiră pînă cînd nu mai rezistă și se lăsă să cadă, ținut de legături și atîrnînd de copac.

Cînd începu pălăvrăgeala — un zgomot furios și plin de rîsete — Shadow închise gura, îngrijorat că s-ar fi putut să scoată el însuși sunetele acelea. Dar zgomotul continuă. *Înseamnă că-i universul care rîde de mine,* își zise Shadow. Capul îi atîrna într-o parte. Ceva alergă pe trunchiul copacului și se opri lîngă obrazul său. Apoi chițcăi puternic în urechea lui un cuvînt, care păru să sune a „ratatosk". Shadow încercă să-l repete, dar limba i se lovi de cerul gurii. Se întoarse încet și se uită la capul cenușiu-cafeniu și la urechile ascuțite ale unei veverițe.

Își dădu seama că o veveriță pare mult mai puțin deșteaptă atunci cînd o privești de aproape decît atunci cînd te uiți la ea de la distanță. Făptura arăta ca un șobolan și părea periculoasă, nu era blîndă sau încîntătoare. Iar dinții ei păreau ascuțiți... Shadow își dori ca animalul să nu-l considere o amenințare, nici vreo sursă de hrană. Nu credea că veverițele erau carnivore... dar multe lucruri se dovediseră a fi altfel decît crezuse el că sînt...

Adormi.

Durerea îl trezi de mai multe ori în următoarele ceasuri. Îl scoase dintr-un vis macabru, în care copii morți se ridicau și veneau spre el, cu ochii jupuiți, ca niște perle umflate. Îi reproșau că nu i-a ajutat. Un păianjen alergă peste fața lui, iar el se trezi. Clătină din cap, aruncînd sau speriind păianjenul, apoi se întoarse la visul său — un om cu cap de elefant și cu burtă mare, cu un fildeș rupt, năvălea spre el călare pe un șoarece uriaș. Omul cu cap de elefant își îndreptă fildeșul către Shadow și zise:

— Dacă m-ai fi invocat înainte să începi această călătorie, ai fi putut să eviți o parte dintre necazurile pe care le ai.

Apoi elefantul luă șoarecele — care devenise mic, într-un fel pe care Shadow nu-l înțelegea, dar fără să-și schimbe de loc dimensiunile — și-l trecu dintr-o mînă în alta, acoperindu-l cu degetele în timp ce micul animal era aruncat dintr-o palmă în alta, iar Shadow nu fu surprins nici un pic atunci cînd zeul cu cap de elefant își deschise în cele din urmă toate cele patru mîini și-i arătă că erau goale. Apoi ridică din cei patru umeri ai săi, într-o mișcare ciudat de continuă, și se uită la Shadow cu o figură inexpresivă.

— E în trompă*, îi zise Shadow omului-elefant, pentru că urmărise unde dispăruse codița șoricelului.

Omul-elefant dădu din capul său uriaș și zise:

— Da. În trompă. O să uiți multe lucruri. O să renunți la multe lucruri. O să pierzi multe lucruri. Dar n-o să uiți asta.

Și începu ploaia, iar Shadow se agită, tremură, se udă și trecu din somnul cel mai profund în trezia cea mai deplină. Tremuratul se intensifică atît de mult, încît Shadow se sperie, pentru că tremura mai puternic decît

---

* După cum se va vedea ulterior, *trunk* (în lb. engleză) înseamnă nu numai trompă, ci și trunchi de copac, ladă, portbagaj.

și-ar fi imaginat că-i posibil, într-o serie de zguduituri convulsive ce treceau din una în alta. Încercă să se oprească, dar continua să tremure, clănțănind din dinți, iar membrele i se zbăteau și i se suceau, fără să le poată stăpîni. Și simțea o durere zdravănă, ca o tăietură de cuțit care îi acoperea tot trupul cu răni mărunte, invizibile, profunde și insuportabile.

Deschise gura ca să prindă apa ploii în timp ce curgea, umezindu-și buzele crăpate și limba uscată, udînd funiile care-l legau de trunchiul copacului. Apoi urmă un fulger, atît de strălucitor, încît îl percepu ca pe o lovitură în ochi, care transformă lumea într-o panoramă intensă de imagini consecutive. După aceea urmă tunetul, un trosnet, un bubuit și un zăngănit. Apoi tunetul se repetă, iar ploaia își dublă intensitatea. În ploaie și noapte, tremuratul încetă. Lamele de cuțit dispărură. Shadow nu mai simțea frigul. Sau, mai bine zis, tot ce simțea era frigul, dar frigul devenise o parte a sa.

Shadow atîrna de copac în timp ce fulgerul se întindea și se despica pe cer, iar tunetul se transformase într-un bubuit continuu, cu zăngănituri întîmplătoare și cu mugete scoase parcă de niște bombe care explodau undeva departe, în noapte. Vîntul îl lovea pe Shadow, încercînd să-l desprindă de copac, îl legăna, îi pătrundea pînă-n oase. Iar Shadow își dădu seama, în adîncul sufletului său, că începuse furtuna cea adevărată...

Atunci îl cuprinse o bucurie stranie și hohoti, în timp ce ploaia îi spăla pielea goală, fulgerele scînteiau, iar tunetele bubuiau atît de tare, încît abia putea să-și audă propriu-i rîs. Shadow jubila.

Era viu. Nu se simțise niciodată atît de viu. Niciodată.

Își spuse că dacă ar fi murit atunci, dacă ar fi murit acolo, în copac, atunci merita ca moartea lui să se petreacă în secunda aceea perfectă, nebunească.

— Hei! răcni el către furtună. Hei! Eu sînt! Aici sînt!

Strînse niște apă de ploaie între umerii săi goi și trunchiul copacului, își suci capul și bău apa aceea, sugînd-o, sorbind-o, bău și rîse, rîse de bucurie și de încîntare, nu de nebunie, rîse pînă nu mai putu să rîdă, pînă cînd rămase atîrnat, fiind prea obosit ca să se miște.

Ploaia care cursese pe pămînt, la poalele copacului, făcuse cearșaful transparent, îl ridicase și-l împinsese într-o parte, astfel încît Shadow putea să vadă mîna moartă a lui Wednesday, albă, ca de ceară, precum și forma capului acestuia. Shadow își aminti de giulgiul din Torino, își aminti de fata despicată de pe masa lui Jacquel din Cairo... apoi, în ciuda frigului — pe care începuse să-l simtă cald și plăcut — și a scoarței copacului — care începuse să i se pară moale —, adormi din nou, iar dacă visă ceva nu-și aminti.

În dimineața următoare, durerea nu mai era doar locală, nu se rezuma doar la locurile în care funiile îi intraseră în carne sau la cele în care scoarța copacului îi zgîriaseră pielea. Acum durerea se afla pretutindeni.

Și-i era foame, și simțea un gol în stomac. Capul îi bubuia. Uneori își imagina că încetase să respire, că inima îi încetase să bată. Atunci își ținea răsuflarea pînă cînd își auzea inima bătînd și era obligat să aspire aerul, ca un scafandru ce ieșea la suprafață, ridicîndu-se din adîncuri.

Avea impresia că arborele se întindea de la iad pînă-n rai și că el atîrna acolo de-o veșnicie. Un șoim cafeniu zbură în cerc deasupra copacului, apoi se așeză pe-o ramură ruptă, în apropierea lui. Iar după aceea își luă zborul, îndreptîndu-se spre vest.

Furtuna, care se potolise în zori, începu să revină pe măsură ce ziua trecea. Nori cenușii, tulburi, se întindeau dintr-o margine a cerului pînă în cealaltă margine. Începu să cadă o burniță lentă. Cadavrul de la poalele copacului părea să se fi micșorat sub învelitoarea sa din cearșafuri pătate de motel, dizolvîndu-se ca o bucată de zahăr lăsată în ploaie.

Uneori Shadow ardea, alteori îngheța.

Cînd tunetul începu să bubuie iarăși, își imagină că auzea lovituri în tobe și zăngănit de timpane, în mintea lui sau în realitate, nu mai conta unde.

Percepea durerea sub formă de culori: roșul unei firme de neon a unui bar, verdele unui semafor într-o noapte umedă, albastrul unui ecran video care nu reda nici o imagine...

Veverița căzu de pe scoarța copacului pe umărul lui Shadow și-și înfipse ghearele ascuțite în pielea lui.

— Ratatosk! chițăi veverița, atingîndu-i buzele cu vîrful nasului. Ratatosk!

Apoi sări înapoi în copac.

Pielea îl ardea pe Shadow de parcă l-ar fi împuns mii de ace, tot trupul îi fusese cuprins de mîncărime. Senzația era insuportabilă.

Viața sa fusese așezată sub el, pe un giulgiu alcătuit din cearșafuri de motel, fusese așezată literalmente, ca niște obiecte la un picnic dadaist, ca într-un tablou suprarealist. Vedea privirea uimită a mamei sale, ambasada americană din Norvegia, ochii Laurei în ziua nunții lor...

Chicoti, printre buzele sale uscate.

— Ce-i atît de amuzant, cățelușule? întrebă Laura.

— Ziua nunții noastre, îi răspunse el. L-ai mituit pe organist să înlocuiască Marșul Nupțial cu tema muzicală din *Scooby-Doo*, în timp ce veneai către mine pe intervalul dintre bănci. Mai ții minte?

— Sigur că țin minte, dragule. Aș fi făcut și altele dacă n-ar fi fost copiii ăia băgăcioși...

— Te-am iubit tare mult, îi zise Shadow.

Îi simți buzele atingînd buzele lui, erau calde, umede, vii, nu reci și moarte, iar el își dădu seama că fusese doar o halucinație.

— Nu ești aici, zise el.

— Nu, îi răspunse ea. Dar m-ai chemat, pentru ultima oară. Și vin.

Respira mai greu. Funiile care-i tăiau carnea deveniseră un concept abstract, precum liberul arbitru sau veșnicia.

— Dormi, cățelușule, îi zise ea, iar el își spuse că probabil își auzise propria-i voce și adormi.

Soarele era o monedă de cositor pe cerul plumburiu. Shadow își dădu seama cu greu că se trezise și că-i era frig. Dar partea aceea din el care înțelegea părea să fie tare departe de restul ființei sale. Undeva la distanță, își dădea seama că gura și gîtul îi ardeau, că-l dureau, că se uscaseră. Undeva în lumina zilei, vedea stele căzînd; alteori zărea păsări uriașe, de mărimea unui camion, care zburau către el. Nimic nu ajungea pînă la el; nimic nu-l atingea.

— Ratatosk. Ratatosk.

Pălăvrăgeala devenise o cicăleală.

Veverița aterizâ greoi pe umărul său, înfigîndu-și ghearele ascuțite, și-l privi în față. Shadow se întrebă dacă avea halucinații: animalul ținea în labele din față o coajă de alună, ca o ceașcă dintr-o casă pentru păpuși. Veverița apăsă coaja de buzele lui Shadow, iar acesta simți apa și, involuntar, o sorbi, o bău din ceașca aceea mică. Își plimbă apa peste buzele crăpate, peste limba uscată. Își umezi gura cu ea și înghiți ceea ce rămăsese, adică nu prea mult.

Veverița se cățără din nou în copac și coborî către rădăcina acestuia. Apoi, după cîteva secunde, după cîteva minute sau după cîteva ore, Shadow nu-și dădu seama cît durase (toate ceasurile din mintea lui se stricaseră, iar rotițele, arcurile și limbile acestora ajunseseră niște resturi ce zăceau jos, în iarbă), veverița se întoarse cu ceașca ei din coajă de alună, cățărîndu-se cu grijă, iar Shadow bău apa pe care i-o adusese animalul.

Gustul de fier și de noroi al apei îi umplu gura, îi răcori gîtul uscat, îi înlătură oboseala și nebunia.

După a treia coajă de alună nu-i mai era sete.

Atunci începu să se zbată, trăgînd de funii, încordîndu-și trupul, încercînd să coboare, să se elibereze, să plece. Gemea.

Nodurile fuseseră făcute bine. Funiile erau tari și rezistară. Curînd, Shadow se simți din nou epuizat.

În delirul său, Shadow se transformă în copac. Rădăcinile sale se înfigeau adînc în scoarța pămîntului, în timp, în izvoarele ascunse. Simți izvorul unei femei ce se numea Urd, adică *Trecut*. Femeia era uriașă, gigantică, un munte subpămîntean de femeie, iar apa pe care o păzea femeia aceea era apa timpului. Alte rădăcini se duceau în alte locuri. Unele dintre ele erau secrete. Acum, cînd era însetat, trăgea apă cu rădăcinile sale, o trăgea în trupul său.

Avea o sută de brațe care se despicau în o sută de mii de degete și toate degetele sale se întindeau spre cer. Cerul apăsa greu pe umerii săi.

Disconfortul nu se redusese, pentru că durerea aparținea siluetei ce atîrna de copac, nu copacului. În nebunia sa, Shadow era, în același timp, omul din copac, dar era și copacul, și vîntul care agita crengile desfrunzite ale copacului lumii; era cerul cenușiu și norii ce se agitau; era veverița Rotatosk, ce alerga de la rădăcinile de jos pînă la crengile cele mai de sus. Era șoimul cu privire de nebun care stătea pe o ramură ruptă din vîrful copacului, supraveghind întreaga lume; era viermele din inima copacului.

Stelele se rotiră, iar el își trecu sutele de mîini peste stelele strălucitoare, ascunzîndu-le în palmă, luîndu-le, făcîndu-le să dispară...

Un moment de limpezime, în mijlocul durerii și nebuniei: Shadow simți că iese la suprafață. Știa că n-o să stea acolo mult timp. Soarele dimineții îl zăpăcea. Închise ochii, dorindu-și să-i fi putut feri de soare cu mîna.

Nu mai putea dura mult. Știa și asta.

Cînd deschise ochii, Shadow văzu că în copac, alături de el, se afla un tînăr.

Avea pielea de un cafeniu-închis, fruntea înaltă și părul negru, cîrlionțat. Stătea pe o ramură deasupra capului lui Shadow, iar acesta putea să-l vadă bine doar dacă își lăsa capul într-o parte. Omul ăla era nebun. Shadow își dădu seama dintr-o privire.

— Ești gol, îi mărturisi nebunul, cu voce răgușită. Și eu sînt gol.

— Am văzut, croncăni Shadow.

Nebunul se uită la el, apoi dădu din cap, după care începu să-și miște capul într-o parte și în alta, în sus și-n jos, de parcă ar fi vrut să scape de-o crampă din ceafă. După un timp, zise:

— Mă cunoști?

— Nu, îi răspunse Shadow.

— Eu te cunosc. Te-am văzut în Cairo. Te-am văzut și după aceea. Sora mea te place.

— Ești... zise Shadow, încercînd să-și amintească numele — era cel care se hrănea cu animale ucise de automobile... da... Ești Horus.

Nebunul dădu din cap.

— Horus, zise el. Eu sînt șoimul dimineții, uliul după-amiezei. Eu sînt soarele, ca și tine. Iar eu cunosc numele adevărat al lui Ra. Mi l-a spus mama.

— Asta-i grozav, îi zise politicos Shadow.

Nebunul se uită atent la solul de sub ei, fără să spună nimic. Apoi sări din copac.

Un șoim se prăbuși ca o piatră către pămînt, apoi își întinse aripile și zbură înapoi în copac, ținînd în gheare un pui de iepure. Se așeză pe o creangă, de data asta mai aproape de Shadow.

— Ți-e foame? întrebă nebunul.

— Nu, îi răspunse Shadow. Presupun că ar trebui să-mi fie, dar nu-mi este.

— Mie mi-e foame, zise nebunul, apoi mîncă iute iepurele, sfîșiindu-l, sugînd, mușcînd, rozînd.

După ce termină de mîncat, aruncă oasele și blana pe pămînt. Apoi merse pe ramură pînă cînd ajunse la o lungime de braț de Shadow. Se uită la acesta, cercetîndu-l cu atenție și cu grijă din cap pînă-n picioare. Avea sînge de iepure pe bărbie și pe piept. Și-l șterse cu dosul palmei.

Shadow își dădu seama că trebuia să spună ceva.

— Hei! zise el.

— Hei, zise și nebunul, care se ridică în picioare, îi întoarse spatele lui Shadow și slobozi un șuvoi de urină închisă la culoare pe pajiștea de sub ei; cînd termină, se ghemui din nou pe ramură. Cum ți se spune? întrebă Horus.

— Shadow.

— Tu ești umbra, eu sînt lumina, zise nebunul. Tot ce există aruncă o umbră. Lupta o să înceapă în curînd. I-am privit cît timp s-au adunat.

Apoi nebunul zise:

— Ești pe moarte. Nu-i așa?

Dar Shadow nu mai putea să vorbească. Un șoim își întinse aripile și se ridică în cercuri largi, încet, în aerul dimineții.

Lumina lunii.

O tuse îl zgîlții pe Shadow, o tuse dureroasă care-i izbi pieptul și gîtul. Shadow se sili să respire.

— Hei, cățelușule! îl strigă o voce cunoscută.

Se uită în jos.

Lumina lunii curgea albă printre ramurile copacului, strălucitoare ca lumina zilei. La poalele copacului stătea o femeie cu figura ca un oval alb. Vîntul agita crengile.

— Salut, cățelușule, zise femeia.

Shadow încercă să vorbească, dar nu reuși decît să tușească vreme îndelungată.

— Știi, nu pari să fii într-o stare prea bună.

— Bună, Laura, reuși el să îngaime.

Femeia îl privi cu ochi morți și-i zîmbi.

— Cum ai reușit să mă găsești? întrebă Shadow.

Laura rămase un timp tăcută, în lumina lunii, apoi zise:

— Tu ești lucrul cel mai apropiat de viață pe care-l am. Tu ești singurul lucru care mi-a rămas, singurul lucru care nu-i sumbru, fad, cenușiu. Chiar dacă aș fi legată la ochi, chiar dacă aș fi cufundată în cel mai adînc ocean, tot aș ști cum să te găsesc. Chiar dacă aș fi îngropată la o sută de kilometri sub pămînt, tot aș ști unde ești.

Shadow se uită la femeia din lumina lunii și ochii i se umplură de lacrimi.

— O să te dau jos de acolo, zise ea după un timp. Am pierdut prea mult timp salvîndu-te, nu-i așa?

Shadow tuși din nou, apoi îi zise:

— Lasă-mă aici. Trebuie să fac asta.

Laura se uită la el și clătină din cap.

— Ești nebun. O să mori. Sau o să te schilodești, dacă nu ești deja schilod.

— S-ar putea să fiu, zise el. Dar sînt în viață.

— Da, zise ea după un moment de tăcere. Cred că ești în viață.

— Mi-ai mai spus asta. În cimitir.

— Cățelușule, mi se pare că asta s-a întîmplat cu tare mult timp în urmă. Acum mă simt mai bine. Nu mă mai doare atît de tare. Înțelegi ce vreau să spun. Dar sînt atît de uscată...

Vîntul începu să bată, iar Shadow îi simți mirosul: o duhoare de carne putredă, de boală și de descompunere, un miros pătrunzător și neplăcut.

— Mi-am pierdut slujba, îi povesti ea. Era o slujbă de noapte, dar mi-au spus că se plîngea lumea. Le-am zis că-s bolnavă, dar nu le-a păsat. Sînt atît de însetată...

— Femeile, îi zise el. Ele au apă. În casă.

— Cățelușule, spuse ea, părînd speriată.

— Spune-le... spune-le că am zis să-ți dea apă...

Figura cea albă se uită la el.

— Trebuie să plec, zise ea, apoi tuși, se strîmbă, scuipă ceva alb în iarbă, iar scuipatul ei se desfăcu în bucăți și se tîrî de acolo.

Lui Shadow îi era imposibil să respire. Își simțea pieptul greu, capul îi vîjîia...

— Rămîi, zise el în șoaptă, fără să știe dacă ea îl auzea. Te rog să nu pleci, mai spuse el și începu să tușească. Rămîi aici în noaptea asta.

— O să rămîn un timp, zise ea, apoi adăugă cu tonul unei mame care i se adresează copilului său: N-o să ți se întîmple nimic rău cît timp o să fiu aici. Știi asta?

Shadow tuși încă o dată. Închise ochii — doar pentru o clipă, își spuse el —, dar cînd îi deschise din nou luna apusese și el era singur.

Un bubuit în cap, mai puternic decît durerea migrenei, mai puternic decît orice durere. Totul se dizolvă în fluturi micuți care zburau în jurul său ca o furtună de nisip multicolor, apoi se evaporară în noapte.

Cearșaful alb înfășurat în jurul cadavrului de la baza copacului flutura zgomotos în bătaia vîntului dimineții.

Bubuitul încetă. Totul încetini. Nu mai rămăsese nimic care să-l facă să continue să respire. În piept, inima îi încetă să bată.

Bezna în care pătrunse de data asta era profundă, luminată de o singură stea. Era bezna finală.

Capitolul Șaisprezece

Știu că se trișează. Dar e singurul joc din oraș.

— Canada Bill Jones

Copacul dispăruse, lumea dispăruse, cerul cenușiu de deasupra lui dispăruse. Cerul avea acum culoarea miezului de noapte. Deasupra sa lucea o singură stea, rece, o luminiță ce clipea și nimic altceva. Shadow făcu un singur pas și fu gata să se poticnească.

Se uită în jos. În stîncă fuseseră tăiate trepte ce duceau în jos, trepte atît de uriașe, încît putea să-și închipuie că fuseseră cioplite de uriași care coborîseră pe ele cu mult timp în urmă.

Coborî din treaptă în treaptă, pe jumătate sărind, pe jumătate căzînd. Trupul îl durea, dar era durerea lipsei de exercițiu, nu durerea chinuitoare a trupului care atîrnase în copac pînă cînd murise.

Observă, fără să fie surprins, că era complet îmbrăcat, în blugi și tricou alb. Era desculț. Avea o senzație profundă de déjà vu. Așa era îmbrăcat atunci cînd fusese în apartamentul lui Czernobog, în noaptea în care Zorya Polunochnaya venise la el și-i povestise despre constelația numită Carul lui Odin. Apoi luase luna de pe cer pentru el...

Știu, deodată, ce avea să se întîmple în continuare. Zorya Polunochnaya avea să fie acolo.

Zorya îl aștepta la capătul scării. Pe cer nu se vedea pic de lună, dar femeia era scăldată în razele lunii: părul

ei alb avea culoarea lunii, și purta aceeași cămașă de noapte din dantelă și bumbac pe care o purtase în noaptea aceea în Chicago.

Îi zîmbi cînd îl văzu și se uită în jos, ca și cum ar fi fost stînjenită, apoi îi zise:

— Salut.

— Salut, îi zise și Shadow.

— Cum te simți?

— Nu știu. Cred că-i un alt vis ciudat în copac. Am tot avut vise nebunești după ce-am ieșit din închisoare.

Cu figura argintată de razele lunii (deși pe cerul negru nu se vedea nici urmă de lună, iar aici, la capătul scării, nu se mai zărea nici steaua aceea singuratică), femeia arăta solemnă, dar vulnerabilă.

— Vei primi răspuns la toate întrebările, spuse ea, dacă asta dorești. Dar după ce vei afla răspunsurile nu vei putea să le mai uiți vreodată.

În urma femeii, cărarea se bifurca. El știa că trebuia să decidă pe care dintre cărări avea să meargă. Însă înainte de asta trebuia să facă un anumit lucru. Căută în buzunarul pantalonilor și fu ușurat simțind greutatea familiară a monedei. O scoase, o ținu între degetul mare și arătător: un dolar din 1922, cu capul Statuii Libertății.

— E al tău, zise el.

Atunci își aminti că hainele lui erau de fapt la poalele copacului. Femeile le puseseră în sacul din care scoseseră funiile, apoi legaseră sacul și cea mai înaltă dintre femei pusese peste el o piatră grea ca să nu-l împingă vîntul. Știa deci că dolarul cu Libertatea se afla în buzunarul pantalonilor din sacul acela, sub piatră. Dar simțea moneda în mînă, la intrarea în lumea subpămînteană.

Zorya luă dolarul din palma lui cu degetele ei subțiri.

— Mulțumesc. Ți-ai cumpărat de două ori libertatea cu banul acesta, zise ea. Iar acum el îți va lumina calea în locurile întunecoase.

Strînse mîna în jurul dolarului, după care se întinse și-l plasă în aer, cît de sus putea să se întindă. După

aceea îi dădu drumul. În loc să cadă, moneda pluti în sus pînă ajunse la o jumătate de metru deasupra capului lui Shadow. Nu mai era o monedă de argint. Doamna Libertate și coroana ei din vîrfuri de sulițe dispăruseră. Figura de pe monedă era figura fără trăsături a lunii de pe cerul verii.

Shadow nu-și dădea seama dacă se uita la o lună de mărimea unui dolar, aflată la o jumătate de metru de fruntea sa, sau la o lună de mărimea Oceanului Pacific, dar aflată la mii de kilometri de el. De fapt, între cele două idei nu era nici o diferență. Poate că, în fond, conta doar felul în care te uitai.

Privi cărarea ce se ramifica în fața sa.

— Pe care trebuie să merg? întrebă el. Care cărare este sigură?

— Dacă alegi una, nu mai poți s-o alegi pe cealaltă. Dar nici o cărare nu-i sigură. Pe ce cale vrei s-o apuci, pe cea a adevărurilor dure sau pe cea a minciunilor plăcute?

— A adevărurilor, zise el. Am venit aici pentru că-s sătul de atîtea minciuni.

Femeia îl privi cu tristețe și-i explică:

— Atunci, va trebui să plătești...

— O să plătesc. Care-i prețul?

— Numele tău. Numele tău adevărat. Trebuie să mi-l dai mie.

— Cum?

— Așa, zise ea, întinzînd o mînă perfectă către capul lui.

El îi simți degetele atingîndu-i pielea, le simți pătrunzîndu-i în piele, în craniu, le simți adîncindu-se în țeasta sa. Simți că-l gîdila ceva în craniu și de-a lungul șirei spinării. Femeia își scoase mîna din capul său. În vîrful degetului ei arătător ardea o flacără ca a unei lumînări.

— Acesta-i numele meu? întrebă el.

Ea își strînse degetele, iar flacăra dispăru.

— A fost numele tău, zise femeia, apoi întinse mîna și-i arătă cărarea din dreapta. Ia-o pe acolo.

Shadow merse, fără nume, pe cărarea din dreapta, în lumina lunii. Cînd se întoarse ca să-i mulțumească, nu văzu în urma sa decît beznă. Avu impresia că se afla la mare adîncime, dar cînd privi în întunericul de deasupra sa văzu luna cea mică.

Coti pe cărare.

Dacă aceasta era viața de după moarte, își zise el, atunci semăna cu Casa de pe Stîncă: o parte diorama, o parte coșmar.

Se vedea pe el însuși în uniforma închisorii, în biroul directorului, în timp ce directorul îi spunea că Laura murise într-un accident de mașină. Văzu expresia de pe propria-i figură — arăta ca un om care fusese părăsit de lume. Îi făcu rău să-și vadă goliciunea și teama. Se grăbi să treacă prin biroul cenușiu al directorului închisorii și se trezi uitîndu-se la magazinul de casete de la marginea orașului Eagle Point. Cu trei ani în urmă. Da.

Știa că el se afla în magazin și-i bătea pe Larry Powers și B.J. West, zdrelindu-și încheieturile degetelor. Apoi avea să iasă, ducînd o pungă de cumpărături plină cu bancnote de douăzeci de dolari. Nu putuseră dovedi că luase banii, care erau partea sa de pradă și ceva în plus ca pedeapsă că încercaseră să-i înșele pe el și pe Laura. El fusese doar șoferul bandei, dar își făcuse treaba, făcuse tot ce-i ceruse Laura...

La proces nu pomenise nimeni de jefuirea băncii, deși multă lumea ar fi vrut acest lucru. Poliția nu putea dovedi nimic dacă nu vorbea nimeni. Și nu vorbise nimeni. Procurorul fusese obligat să se rezume la rănile pe care li le provocase Shadow lui Powers și lui West. Arătase fotografii ale celor doi, făcute cînd aceștia ajuseseră la spitalul local. Shadow nu se apărase, fusese mai simplu așa. Nici Powers, nici West nu-și aminteau de ce începuse încăierarea, dar amîndoi declaraseră că Shadow îi atacase.

Nimeni nu pomenise de bani.

Nimeni nu pomenise de Laura, iar Shadow nu-și dorise altceva.

Shadow se întrebă dacă nu i-ar fi fost mai ușor pe cărarea minciunilor liniștitoare. Merse mai departe pe drumul săpat în stîncă și ajunse într-un loc ce semăna a cameră de spital. O încăpere din spitalul public din Chicago. I se făcu rău. Se opri. Nu voia să vadă. Nu voia să meargă mai departe.

Pe patul de spital mama sa murea din nou, așa cum murise pe cînd el avusese șaisprezece ani, da, era și el acolo, un adolescent solid, cu coșuri pe pielea sa de culoarea cafelei cu lapte, care stătea lîngă patul ei, incapabil s-o privească, și citea dintr-o carte groasă. Shadow se întrebă ce carte era aceea și ocoli patul ca să se uite mai atent la ea. Rămase între pat și scaun, uitîndu-se la cei doi; adolescentul ghemuit pe scaun stătea cu nasul băgat în *Curcubeul gravitației**, încercînd să fugă de moartea mamei sale în Londra din timpul celui de-al doilea război mondial, nebunia ficțiunii din carte nereprezentînd nici o evadare, nici o scuză.

Ochii mamei sale erau închiși, iar ea se cufundase în pacea dată de morfină. Doctorii descoperiseră prea tîrziu că durerile pe care le avea fuseseră provocate de un limfom. Pielea ei avea nuanța lămîii. Nu împlinise patruzeci de ani, dar părea mult mai bătrînă.

Shadow voia să se ciupească, să-l ciupească pe băiatul neîndemînatic care era el însuși, cel de altădată, să-i spună să-și țină mama de mînă, să-i vorbească, să facă ceva înainte de a se stinge, pentru că el știa că așa se va întîmpla. Dar nu îndrăzni să se atingă pe sine însuși, iar băiatul continuă să citească și mama sa muri în timp ce el stătea pe scaun lîngă ea, citind o carte groasă.

---

* *Gravity's Rainbow* (în orig.) — roman de Thomas Pynchon, apărut în 1973.

După aceea nu prea mai citise. Nu mai avea încredere în ficțiuni. La ce foloseau cărțile, dacă nu te puteau apăra de așa ceva?

Shadow ieși din încăperea de spital, ieși pe coridor, merse mai departe prin măruntaiele pămîntului.

O văzu pe mama sa înainte de scena anterioară și nu-i veni să creadă cît de tînără era, probabil că nu împlinise nici douăzeci și cinci de ani, era înainte de pensionarea ei medicală. Se aflau în apartamentul lor, un alt apartament de ambasadă, undeva în nordul Europei. Shadow se uită în jur ca să găsească vreun indiciu și se văzu pe sine, un copil cu ochi mari, cenușii și cu păr negru. Cei doi se certau. Shadow știu fără să audă cuvintele de ce se certau: era singurul lucru din cauza căruia se certau.

— *Povestește-mi despre tatăl meu.*

— *E mort. Nu mă întreba nimic despre el.*

— *Cine a fost?*

— *Uită-l. E mort, iar ție nu ți-a lipsit nimic.*

— *Vreau să văd o fotografie a lui.*

— *N-am nici o fotografie*, zise ea cu glas liniștit și mîndru, iar el știu că dacă ar fi insistat ea ar fi început să țipe, poate că l-ar fi lovit, așa că se întoarse și merse mai departe prin tunel.

Cărarea pe care o urma cotea, se întorcea și se răsucea, amintindu-i de pielea unui șarpe, de intestine și de rădăcinile adînci ale unui copac. În stînga lui se afla un lac, auzea clipocitul apei undeva în fundul tunelului, picături care nu reușeau să agite suprafața ca o oglindă a lacului. Se lăsă în genunchi și bău, ducînd apa la buze cu mîna. Apoi merse pînă ajunse într-o sferă rotitoare alcătuită din oglinzi, de felul celor din discoteci. Avea impresia că se află în centrul universului, înconjurat de stele și de planete. Nu auzea nimic, nici muzica, nici conversația răcnită mai tare decît muzica. Shadow se uita la o femeie care arăta așa cum nu arătase niciodată maică-sa în toți anii în care o cunoscuse; părea să fie încă un copil...

Iar ea dansa.

Shadow descoperi că nu era deloc surprins cînd îl recunoscu pe bărbatul care dansa cu ea. Nu se schimbase prea mult în treizeci și trei de ani.

Își dădu seama dintr-o privire că ea era beată. Nu foarte beată, dar era neobișnuită cu băutura, iar peste o săptămînă trebuia să ia vaporul către Norvegia. Băuse margarita, avea sare pe buze și pe dosul palmei.

Wednesday nu purta costum și cravată, dar acul de argint în formă de copac sclipea pe buzunarul cămășii sale de fiecare dată cînd îl atingea lumina reflectată de sfera de oglinzi. Alcătuiau o pereche frumoasă, dacă țineai seama de diferența de vîrstă. Mișcările lui Wednesday avea o suplețe lupească.

Un dans lent. Bărbatul o ține lipită de el, mîna sa ca o labă e fixată posesiv pe fusta ei în jurul posteriorului, trăgînd-o spre el. Cu cealaltă mînă o ține de bărbie, o trage către fața lui, cei doi se sărută, acolo, pe ringul de dans, iar lumina sferei sclipitoare îi înconjoară, aducîndu-i în centrul universului.

Cei doi pleacă la puțin timp după aceea. Ea se reazemă de el, iar el o scoate din sala de dans.

Shadow își cufundă capul în mîini și nu-i urmă, nefiind în stare sau nedorind să fie martor la propria-i zămislire.

Luminile oglinzilor dispărură, iar acum singura lumină venea de la luna cea micuță care ardea deasupra capului său.

Merse mai departe. Se opri la o cotitură a drumului ca să-și tragă răsuflarea.

Simți o mînă care-l mîngîie ușor pe spate, degete blînde care-i ciufuleau părul de pe ceafă.

— Salut, șopti o voce răgușită, felină, peste umărul lui.

— Salut, zise el, întorcîndu-se.

Femeia avea păr castaniu și piele cafenie, iar ochii ei aveau chihlimbariul auriu al mierii de calitate. Pupilele ei erau niște despicături verticale.

— Te cunosc? o întrebă el mirat.

— Intim, îi răspunse ea zîmbind. Obișnuiam să dorm în patul tău. Iar ai mei au avut grijă de tine, de dragul meu, zise ea, apoi se întoarse către cărarea din fața lui și arătă spre cele trei direcții în care putea să meargă. Unul dintre drumuri te face înțelept, altul te întregește, iar celălalt te omoară.

— Cred că sînt deja mort. Am murit în copac.

— Există morți și morți, replică femeia, cu o grimasă. E o chestie relativă. Poți să faci o glumă despre asta, adăugă ea, zîmbind din nou. Despre morți relativi*.

— Nu-i nevoie.

— Pe ce cărare vrei să mergi?

— Nu știu.

Femeia își lăsă capul pe un umăr, cu un gest foarte felin. Deodată, Shadow își aminti urmele de gheare de pe umărul său. Simți că roșește.

— Pot să aleg în locul tău, zise Bast. Dacă ai încredere în mine.

— Am încredere în tine, răspunse el fără să ezite.

— Nu vrei să știi cît o să te coste asta?

— Mi-am pierdut deja numele, îi spuse el.

— Numele apar și dispar. Nu valorează nimic.

— Da. Probabil. N-a fost ușor. Am avut o revelație, a fost ceva intim.

— Toate revelațiile sînt intime. De aceea toate revelațiile sînt suspecte.

— Nu înțeleg.

— Nu, nu înțelegi. O să-ți iau inima. O să avem nevoie de ea mai tîrziu, spuse ea, apoi întinse mîna și o înfipse adînc în pieptul lui, după care o scoase, ținînd între unghiile ei ascuțite ceva rubiniu, care pulsa; avea culoarea sîngelui de porumbel și era făcută din lumină pură; se contracta și se extindea ritmic.

Apoi femeia strînse degetele, iar inima dispăru.

---

* Dead relatives (în orig., în lb. engleză) înseamnă rude moarte.

— Ia-o pe drumul din mijloc, îi zise Bast.

Shadow dădu din cap și plecă mai departe.

Cărarea devenise mai alunecoasă. Pe stîncă era gheață. Luna de deasupra lui lucea prin cristalele de gheață din aer. În jurul lunii se vedea un inel, un nimb lunar, care făcea ca lumina să fie difuză. Era foarte frumos, dar mersul lui devenise dificil. Cărarea nu mai prezenta pic de siguranță.

Ajunse la un loc în care drumul se diviza.

Shadow se uită la prima cărare, cu simțămîntul că recunoaște anumite lucruri. Drumul ducea într-o cameră mare sau într-un grup de încăperi care semănau cu un muzeu întunecos. Îl cunoștea. Auzea ecoul zgomotelor mărunte. Auzea zgomotul pe care-l face praful cînd se așează.

Era locul pe care-l visase cu mult timp în urmă, în prima noapte în care Laura venise la el, în camera de la motel. Era sala nesfîrșită a zeilor care fuseseră uitați și a celor a căror existență dispăruse cu totul.

Făcu un pas înapoi.

Se duse la cărarea îndepărtată și se uită drept înainte. Coridorul avea ceva de Disneyland: pereți din plexiglas negru cu becuri fixate de ei. Becurile colorate clipeau și sclipeau într-o ordine iluzorie, fără nici un motiv anume, precum luminile de pe panoul de comandă al unei nave cosmice de la televizor.

De asemenea, auzea ceva: un zumzet grav, profund, o vibrație pe care Shadow o simți pînă-n străfundul abdomenului.

Se opri și se uită în jur. Nici unul dintre drumuri nu i se părea bun. Se lămurise cum era cu cărările. Drumul din mijloc, cel pe care-i spusese femeia-pisică să meargă, acela era drumul său. Se îndreptă spre el.

Luna de deasupra sa începuse să-și piardă luminozitatea. Marginea ei devenise roz, o acoperea o eclipsă. Cărarea dădea într-o ușă enormă.

Shadow trecu prin ea, pătrunzînd în întuneric. Aerul era cald și mirosea a praf umed, ca o stradă dintr-un oraș după prima ploaie a verii.

Iar lui nu-i era frică.

Nu-i mai era frică. Teama murise în copac, o dată cu Shadow. Nu mai rămăsese teamă, nici ură, nici durere. Rămăsese numai esența.

Ceva plescăi în depărtare, iar zgomotul se răspîndi în spațiul imens. Shadow își miji ochii, dar nu zări nimic. Era prea întuneric. Apoi din direcția plescăitului apăru o lumină fantomatică, iar lumea căpătă formă: se afla într-o peșteră, iar în fața lui era apă, netedă ca o oglindă.

Plescăiturile se apropiară, iar lumina deveni mai puternică. Shadow rămase pe mal. Curînd zări o barcă joasă, plată, ce avea la proră un felinar alb; un altul, reflectat de apa cea neagră și sticloasă, se vedea la un metru sub primul. Barca era împinsă cu o prăjină de o siluetă înaltă, iar plescăiturile erau sunetul prăjinii scoase din apă și mutate ca să împingă barca pe apa lacului subteran.

— Hei! strigă Shadow.

Ecoul îl înconjură de îndată, iar Shadow își imagină o mulțime de oameni care-l întîmpinau și-l strigau, și toți oamenii aceia aveau glasul lui.

Persoana ce împingea barca nu-i răspunse.

Pilotul bărcii era înalt și foarte slab. Purta o robă albă, iar capul de deasupra robei era atît de neomenesc, încît Shadow era convins că-i vorba de o mască: era un cap de pasăre, mic, pe un gît lung și cu un cioc și mai lung. Shadow era sigur că mai văzuse silueta aceea fantomatică, de pasăre. Își scotoci prin memorie și-și dădu seama, dezamăgit, că vedea mașinăria cu arc, care funcționa cu monede, aflată în Casa de pe Stîncă, și silueta albă, ca de pasăre, care aluneca afară din criptă ca să ia sufletul bețivului.

Apa picura de pe prăjină și de pe prora vasului, iar siajul acesteia unduia lichidul sticlos. Barca fusese făcută din trestii legate strîns.

Vasul ajunse lîngă țărm. Pilotul se sprijini în prăjină, apoi întoarse capul pînă ajunse cu fața spre Shadow.

— Salut, zise el fără să-și miște ciocul cel lung; vocea îi era bărbătească și, precum totul pînă atunci din viața de după moarte a lui Shadow, familiară. Vino la bord. Mi-e teamă că o să te uzi la picioare, dar nu avem ce face. Barca e veche și s-ar putea să-i găuresc fundul dacă mă apropii prea mult de mal.

Shadow își scoase pantofii și intră în apă. Aceasta îi ajunse la jumătatea gambelor. După șocul inițial, i se păru surprinzător de caldă. Ajunse la barcă, iar pilotul întinse mîna și-l ajută să urce la bord. Barca de trestii se clătină un pic și prin partea ei de jos țîșni apă, apoi ambarcațiunea se echilibră.

Pilotul împinse cu prăjina și îndepărtă barca de mal. Shadow se uita la el. De pe pantaloni i se scurgeau picături de apă.

— Te cunosc, îi zise el făpturii de la proră.

— Sigur că mă cunoști, zise barcagiul; lampa cu ulei care atîrna de partea din față a bărcii ardea mai puternic, iar fumul îl făcu pe Shadow să tușească. Ai lucrat pentru mine. Am fost obligați s-o înmormîntăm pe Lila Goodchild fără tine.

Vocea era aferată și precisă.

Fumul îi intra în ochi lui Shadow, iar el își șterse lacrimile cu mîna. Avu impresia că zărește prin fum un bărbat înalt, în costum, cu ochelari cu ramă de aur. Fumul se risipi, iar barcagiul redeveni o făptură doar pe jumătate omenească, avînd cap de pasăre acvatică.

— Domnul Ibis?

— Mă bucur să te revăd, zise făptura, cu glasul domnului Ibis. Știi ce-i un psihopomp?

Shadow auzise cuvîntul, dar cu mult timp în urmă. Clătină din cap.

— E un termen amuzant, cu înțelesul de însoțitor, îi explică domnul Ibis. Noi avem multe funcții, multe căi de a exista. Conform propriei mele imagini despre mine, sînt un învățat care trăiește în liniște și-și scrie

basmele și visele despre un trecut ce se poate să nu fi existat niciodată. Și acest lucru e adevărat, atît cît se poate. Dar tot eu sînt, ca mulți dintre cei cu care te-ai întovărășit, un psihopomp. Adică îi însoțesc pe cei vii în lumea morților.*

— Mi-am închipuit eu că-i lumea morților, zise Shadow.

— Nu chiar. E mai degrabă o zonă preliminară.

Barca aluneca pe suprafața ca de oglindă a lacului subpămîntean. Apoi domnul Ibis spuse fără să-și miște ciocul:

— Voi, oamenii, vorbiți despre vii și morți de parcă ar fi două categorii ce se exclud reciproc. De parcă n-ai putea avea un rîu care-i și drum sau un cîntec care-i și culoare...

— Și poți să ai? întrebă Shadow, iar ecoul îi șopti cuvintele înapoi din partea cealaltă a lacului.

— Trebuie să-ți amintești că viața și moartea sînt fețe diferite ale aceleiași monede. Precum capul și stema...

— Și dacă am o monedă cu două steme?

— Nu poți să ai.

Pe Shadow îl cuprinse un fior, în timp ce traversau apa aceea neagră. Își imagină că vedea figuri de copii care se uitau la el cu reproș de sub suprafața sticloasă a apei. Fețele acelea erau umflate și înmuiate de apă, iar ochii lor orbi erau încețoșați. În peștera subpămînteană nu bătea vîntul, deci nimic nu deranja oglinda întunecată a apei.

— Deci sînt mort, zise Shadow, care începuse a se obișnui cu ideea. Sau o să mor.

— Sîntem în drum către Sala Morților. Am cerut ca eu să fiu cel care vine după tine.

---

* De fapt, psihopomp înseamnă cel care însoțește sufletele; în mitologie, psihopompi erau Apolo, Orfeu și, desigur, luntrașul Caron.

— De ce?

— Ai muncit din greu. De ce să nu vin?

— Pentru că... pentru că n-am crezut niciodată în tine, zise Shadow, străduindu-se să-și exprime gîndurile. Pentru că nu știu mare lucru despre mitologia egipteană. Pentru că nu mă așteptam la așa ceva. Ce s-a întîmplat cu sfîntul Petru și cu poarta sidefie a raiului?

Capul cel alb și cu cioc lung se clătină dintr-o parte în alta, iar domnul Ibis spuse pe un ton grav:

— Nu contează dacă tu nu crezi în noi. Noi credem în tine.

Barca atinse fundul apei. Domnul Ibis păși în lac și-i spuse lui Shadow să facă același lucru. Apoi luă o frînghie de la prora ambarcațiunii și-i dădu felinarul lui Shadow ca să-l care. Felinarul avea formă de semilună. Ajunseră pe mal, iar domnul Ibis legă barca de un inel de metal fixat în podeaua de piatră. Apoi luă felinarul din mîna lui Shadow și merse încet mai departe, ținînd felinarul ridicat; acesta arunca umbre prelungi pe podeaua de piatră și pe pereții înalți.

— Ești speriat? îl întrebă domnul Ibis.

— Nu.

— Străduiește-te ca în timp ce mergem să-ți dezvolți emoțiile de venerație adevărată și teroare spirituală. Acestea sînt sentimentele potrivite situației în care ne aflăm.

Lui Shadow nu-i era teamă. Era curios și neîncrezător, dar numai atît. Nu-l speria bezna, nici faptul că murise, nici făptura cu cap de cîine, de dimensiunile unui siloz pentru grîne, care îi privea în vreme ce se apropiau de ea. Apoi mîrîi, iar Shadow simți că i se zburlește părul de pe ceafă.

— Shadow, zise ființa aceea, a venit timpul judecății.

Shadow se uită la făptură și întrebă:

— Sînteți domnul Jacquel?

Mîinile lui Anubis se lăsară în jos — niște mîini negre, uriașe —, îl înhățară pe Shadow și-l ridicară.

Capul de șacal îl privi cu ochii săi luminoși, lucitori. Îl privi fără nici o emoție, așa cum o privise domnul Jacquel pe fata moartă de pe masă. Shadow știa că toate greșelile sale, toate eșecurile, toate slăbiciunile erau socotite, cîntărite și măsurate. Știa că, într-un fel, era disecat, tăiat bucăți și gustat.

Nu ne amintim întotdeauna lucrurile cu care nu ne mîndrim. Le justificăm, le acoperim cu minciuni sau cu praful gros al uitării. Toate lucrurile pe care le făcuse Shadow în viața sa și de care nu era mîndru, toate lucrurile pe care ar fi vrut să le facă altfel sau să nu le fi făcut, toate veneau către el într-un vîrtej de vinovății, regrete și rușinări. Iar el nu avea unde să se ascundă de ele. Era gol pușcă și deschis precum cadavrul de pe masă, iar Anubis cel negru, zeul șacal, era disecatorul, procurorul și prigonitorul său*.

— Vă rog să încetați, zise Shadow.

Dar examinarea nu încetă. Fiecare minciună pe care o spusese vreodată, fiecare lucru pe care-l furase, fiecare durere pe care i-o provocase altcuiva, toate micile delicte și micile asasinate din care îi fuseseră alcătuite zilele, toate aceste lucruri și multe altele fură extrase și privite în lumină de judecătorul morților, cel cu cap de șacal.

Shadow începu să plîngă de durere în timp ce stătea în palma neagră a zeului. Era din nou un copil slab, neajutorat și fără putere, așa cum fusese cîndva.

Apoi, dintr-o dată, chinul încetă. Shadow gîfîi, suspină, cu mucii curgîndu-i din nas. Se simțea în continuare neajutorat, dar mîinile îl puseră jos cu grijă, îl așezară cu tandrețe pe podea.

— Cine are inima sa? întrebă Anubis.

— Eu o am, toarse o voce de femeie.

Shadow se uită în sus. Bast stătea lîngă ființa aceea care nu mai era domnul Ibis. Ținea în mîna dreaptă

---

* Joc de cuvinte: prosector, prosecutor and persecutor (în orig., în lb. engleză).

inima lui Shadow, care îi scălda fața într-o lumină rubinie.

— Dă-mi-o, zise Thoth, zeul cu cap de ibis, apoi luă inima în mîinile sale — care nu erau mîini omenești — și o împinse în față.

Anubis așeză dinaintea sa o balanță de aur.

— Acum o să aflăm unde o să mă duc? o întrebă Shadow în șoaptă pe Bast. În rai, în iad sau în purgatoriu?

— Dacă pana stă în echilibru, poți să-ți alegi singur destinația, îi răspunse ea.

— Și dacă nu stă?

Bast ridică din umeri ca și cum nu i-ar fi făcut plăcere să discute subiectul acela. Apoi zise:

— Atunci, inima și sufletul tău vor fi mîncate de Ammet, Devoratorul de Suflete...

— Poate că voi avea parte de un sfîrșit fericit...

— Aici nu numai că nu există sfîrșituri fericite, îi zise Bast, dar nu există nici un fel de sfîrșit.

Cu grijă, cu respect, Anubis puse o pană pe unul dintre talerele balanței.

Apoi așeză inima lui Shadow pe celălalt taler. Ceva se mișcă în umbra de sub balanță, iar Shadow nu simți nici o dorință să vadă despre ce-i vorba.

Pana era grea, dar și inima lui Shadow era grea, iar balanța se legăna într-un mod îngrijorător.

Dar pînă la urmă se echilibră, iar făptura din umbră se răsuci și plecă, dezamăgită.

— Asta e, zise Bast, melancolică. Încă o țeastă în grămadă. Păcat. Sperasem că o să ne fii de folos în vremurile astea pline de necazuri. Am sentimentul că privesc cu încetinitorul un accident de mașină, știind că nu-mi stă în putere să-l împiedic.

— N-o să fii aici?

— Nu-mi place să lupte alții în locul meu, zise ea.

În sala imensă a morții se așternu tăcerea, care se răspîndi peste apă și prin întuneric.

— Deci acum trebuie să aleg unde o să mă duc? întrebă Shadow.

— Alege, zise Thoth. Sau putem să alegem noi pentru tine.

— Nu, spuse Shadow. O să aleg eu.

— Ei? întrebă Anubis.

— Vreau să mă odihnesc. Asta-i tot ce vreau. Nu vreau nimic, nici rai, nici iad, nimic. Doar să se termine totul.

— Ești sigur? întrebă Thoth.

— Da, zise Shadow.

Domnul Jacquel deschise ultima ușă, iar în spatele ei nu era nimic. Nici întuneric. Nici măcar uitare. Doar nimic.

Shadow acceptă în totalitate și fără rezerve, și ieși pe ușă, intrînd în nimic cu o bucurie ciudată, aspră.

Capitolul Șaptesprezece

Pe continentul acesta totul e la o scară foarte mare. Rîurile sînt imense, clima e violentă în ceea ce privește căldura sau frigul, perspectivele sînt magnifice, tunetul și fulgerul sînt înspăimîntătoare. Dezordinile care au loc în țară fac să se cutremure orice instituție. Orice greșeală făcută de noi aici, orice prostie, orice irosire, orice ghinion sau orice pierdere este aici la o scară foarte mare.

— Lordul Carlisle către George Selwyn, 1778

Cel mai important loc din partea de sud-est a Statelor Unite este anunțat de sute de reclame prinse pe acoperișurile hambarelor din Georgia, Tennessee și Kentucky. Cînd un șofer merge pe un drum dintr-o pădure, va trece pe lîngă un hambar roșu, dărăpănat, iar pe acoperișul lui va vedea scris

VIZITAȚI ROCK CITY
A OPTA MINUNE A LUMII.

Iar alături, pe acoperișul unei șubrede magazii de lapte, va zări, cu litere albe,

VEȚI VEDEA ȘAPTE STATE DIN ROCK CITY
MINUNEA LUMII.

Șoferul va ajunge să creadă că Rock City e imediat după colț, nu la o zi de drum, în munții Lookout*, la o

* Munții Lookout — platou muntos în colțul nord-estic al Georgiei; din vîrful lor pot fi văzute șapte state.

aruncătură de băț dincolo de granița statului, în Georgia, un pic la sud-vest de Chattanooga, din statul Tennesseee.

Munții Lookout nu prea seamănă a munți, ci mai mult a deal foarte înalt și abrupt. Cînd au venit oamenii albi, aici locuia tribul chickamauga, o ramură a indienilor cherokee. Aceștia numiseră muntele Chattontonoogee, ceea ce înseamnă *muntele care se înalță într-un pisc.*

Pe la 1830, Legea de Strămutare a Indienilor, dată de Andrew Jackson, i-a exilat pe băștinași de pe pămînturile lor — pe toții choctaw, chickamauga, cherokee și chickasaw —, iar trupele Statelor Unite i-au obligat pe toți cei pe care i-au prins să meargă pe jos peste o mie cinci sute de kilometri, pînă la noile teritorii indiene, aflate în zona în care se întinde acum statul Oklahoma. Acela a fost drumul lacrimilor și atunci a avut loc un adevărat genocid. Mii de bărbați, femei și copii au murit pe drum. Cînd ești învins, ești învins, și gata.

Cei care stăpînesc munții Lookout stăpînesc țara. Așa zice legenda. La urma urmei, e un loc sacru și înalt. În timpul Războiului Civil, Războiul dintre State, aici a avut loc Bătălia de Deasupra Norilor, chiar în prima zi a luptelor, iar forțele unioniste au săvîrșit fapte eroice și, fără să primească ordin, au năvălit pe Movila Misionarului și au cucerit-o. Nordul a ocupat munții Lookout, Nordul a cîștigat războiul.

Pe sub munții Lookout există tunele și peșteri, unele dintre ele foarte vechi. Acum, cele mai multe dintre ele sînt astupate, dar un om de afaceri local a excavat o cascadă subterană, pe care a numit-o Cascada Rubinie. Poți să ajungi la ea cu un ascensor. E o atracție turistică, deși cea mai mare atracție turistică se află în vîrful munților Lookout. E vorba de Rock City.

Rock City începe ca o grădină ornamentală pe o pantă a muntelui. Vizitatorii merg pe un drum care-i poartă prin stînci, peste stînci, printre stînci. Ei aruncă

grăunțe într-un țarc cu cerbi, traversează un pod suspendat și se uită printr-un binoclu ca să vadă cele șapte state, așa cum li s-a făgăduit că se poate întîmpla în rarele zile însorite, în care aerul este perfect limpede. Iar de acolo, drumul duce vizitatorii în jos — milioane de vizitatori în fiecare an — ca și cum i-ar arunca într-un iad ciudat. Îi duce în peșteri, unde aceștia se uită la păpuși luminate din spate, aranjate în diorame inspirate din basme și din cîntece pentru copii. Cînd plecă, vizitatorii sînt buimăciți, nu-s prea lămuriți de ce-au venit, ce-au văzut, dacă s-au distrat sau nu...

Veniseră în munții Lookout din toate părțile Statelor Unite. Nu erau turiști. Veniseră cu automobilul, cu avionul, cu autobuzul, cu trenul sau pe jos. Unii dintre ei veniseră în zbor — zburaseră jos și numai în bezna nopții. Mulți dintre ei călătoriseră pe căile lor proprii pe sub pămînt. Unii făcuseră autostopul, fiind luați de motocicliști nervoși sau de camionagii. Cei care aveau autoturisme sau camioane se uitau după cei care mergeau de-a lungul drumului, care stăteau în stații sau în restaurantele din drum, și, cînd îi recunoșteau ca fiind ceea ce erau, se ofereau să-i transporte.

Ajunseră prăfuiți și obosiți la poalele munților Lookout. Se uitară la înălțimile cu pante acoperite de copaci și văzură — sau își imaginară că văd — cărările, grădinile și cascada din Rock City.

Începură să sosească dis-de-dimineață. Un al doilea val sosi pe înserat. Și, timp de mai multe zile, continuară să sosească.

Dintr-un camion rablagit coborîră mai multe *vile* și *rusalce**, obosite de drum, cu fardul prelins, purtînd

---

* Vila — personaj din mitologia slavă, echivalentul nimfei; rusalka — în mitologia slavă este un soi de fantomă feminină.

ciorapi lungi și avînd pe figură expresii de încăpățînare sau de lehamite.

Într-un crîng de la poalele culmii, un vampir în vîrstă oferea un Marlboro unei făpturi ca o maimuță, goală pușcă, acoperită doar de o blană portocalie. Aceasta acceptă țigara și cei doi fumară în tăcere, unul lîngă altul.

O Toyota Previa oprî la marginea drumului și din ea coborîră șapte chinezi, bărbați și femei. Arătau curați și erau îmbrăcați cu acel tip de costume negre care sînt purtate în anumite țări de funcționarii guvernamentali de mică importanță. Unul dintre ei, care ținea în mînă un blocnotes, verifică inventarul pe cînd ceilalți descărcau din portbagajul mașinii saci mari de golf care conțineau săbii ornamentate, cu mînere de lac, bastoane sculptate și oglinzi. Armele fură împărțite și verificate, iar cei care le luară semnară de primire.

Un actor cîndva celebru — despre care se credea că murise prin 1920 — coborî din mașina sa ruginită și începu să-și scoată hainele: avea picioare de țap, și tot de țap îi era și coada, scurtă.

Veniră și patru mexicani zîmbitori, cu păr negru, foarte lucios. Treceau de la unul la altul o sticlă pe care o țineau ascunsă într-o pungă de hîrtie cafenie. Sticla conținea un amestec de praf de ciocolată, alcool și sînge.

Un bărbat scund, cu barbă neagră, cu o chică neagră plină de praf și cu *payess** la tîmple, purtînd un șal zdrențuit pentru rugăciuni, veni pe jos, drept prin cîmp. Mergea cu cîțiva pași înaintea tovarășului său, care era de două ori mai înalt decît omul pe care-l urma și avea

* Payess — șuvițe de păr cîrlionțate de la tîmple care nu sînt tunse niciodată, purtate de evreii ultraortodocși.

culoarea cenușie a lutului polonez de calitate; cuvîntul înscris pe fruntea sa însemna *adevăr**.

Continuau să vină. Un taxi opri și din el coborîră mai mulți *rakshasa*, demoni din subcontinentul indian, care se uitară fără să scoată o vorbă la oamenii de la poalele muntelui pînă cînd o descoperiră pe Mama-ji, care stătea cu ochii închiși, rostind o rugă. Ea era singura care le era familiară, dar demonii ezitară să se apropie, amintindu-și de vechile bătălii. Mîna ei mîngîia colierul de cranii pe care-l purta la gît. Pielea ei cafenie deveni treptat neagră, căpătînd culoarea sticloasă a lignitului, a obsidianului. Buzele i se curbară, iar dinții ei albi deveniră foarte lungi și foarte ascuțiți. Mama-ji deschise toți ochii, îi chemă pe rakshasa la ea și-i salută așa cum și-ar fi salutat propriii ei copii.

Furtunile din ultimele zile, din nord și din est, nu reduseseră cu nimic sentimentul de apăsare și de neliniște care plutea în aer. Prezentatorii locali ai emisiunilor meteorologice începuseră să avertizeze că ar putea să apară tornade sau zone imobile cu presiune foarte ridicată. Ziua era cald, dar nopțile erau răcoroase.

Cei sosiți se strîngeau ca să se informeze, grupîndu-se uneori după naționalitate, după rasă, după temperament sau după specii. Arătau îngrijorați. Arătau obosiți.

Unii dintre ei vorbeau. Uneori se auzeau rîsete, dar în surdină și sporadic. Se împărțeau cutii de bere.

Mai mulți localnici, bărbați și femei, veniră către ei traversînd pajiștea. Trupurile lor se mișcau într-un fel neobișnuit. Cînd vorbeau, vocile lor erau vocile acelor *loa*** care-i călăreau. Un negru înalt vorbea cu glasul

---

* Este vorba de golem și de cel care l-a făcut, rabinul Loew; se pare că totuși lutul ar fi trebuit să fie ceh, din moment ce rabinul a trăit în Praga și a făcut golemul din lut de pe malul Vltavei.

** Loa — spirit sau zeitate, în religia voodoo, haitiană.

lui Papa Legba, cel care deschide porțile*; în timp ce baronul Samedi**, stăpînul *voudon* al morții, pusese stăpînire pe trupul unei adolescente barbare din Chattanooga — poate pentru că aceasta avea propriul său joben de mătase, care stătea într-un unghi ciudat pe părul ei negru. Fata vorbea cu glasul de bas al baronului, fuma un trabuc de dimensiuni enorme și comanda trei *gédé****, care sînt *loa* celor morți. *Gédé* locuiau în trupurile unor frați de vîrstă mijlocie. Cei trei aveau pușți de vînătoare și spuneau glume atît de uluitor de obscene, încît numai ei erau în stare să rîdă cînd le auzeau — și rîdeau cu voci răgușite.

Două femei chickamauga a căror vîrstă nu putea fi apreciată, îmbrăcate în blugi pătați cu ulei și haine vechi de piele, se plimbau uitîndu-se la oameni și la pregătirile pentru bătălie. Din cînd în cînd arătau ceva cu degetul și clătinau din cap. Nu intenționau să ia parte la conflictul ce se întrevedea.

Luna răsări și se ridică pe cer. Mai era o zi pînă cînd avea să fie plină. Însă după ce se înălță deasupra culmii păru că ocupă jumătate de cer; avea o culoare roșie-portocalie. Dar, în timp ce traversa cerul, păru că se zbîrcește și că se albește, pînă ajunse să atîrne sus, pe firmament, ca un felinar.

Erau mulți cei care așteptau acolo, în lumina lunii, la poalele munților Lookout.

Laura era însetată.

Uneori, oamenii vii ardeau continuu în mintea ei ca niște lumînări, alteori ardeau cu vîlvătaie, ca niște torțe.

---

* Papa Legba — zeitate haitiană care stabilește legătura între oameni și lumea cealaltă.

** Baronul Samedi — spiritul morții, poartă joben și frac, ca un cioclu.

*** Gédé — spirite, mama lor este Maman Brigitte, soția baronului Samedi.

Acest lucru îi permitea să-i evite cu ușurință — sau să-i găsească ușor, atunci cînd trebuia. Shadow arsese foarte ciudat, avînd o lumină aparte, cît timp stătuse în copac.

Îl mustrase cîndva, pe cînd se plimbau ținîndu-se de mînă, reproșîndu-i că nu-i viu. Ea sperase atunci să vadă o scînteie de emoție adevărată. Să vadă ceva.

Își amintea cum mersese alături de el, dorindu-și ca Shadow să înțeleagă ceea ce încerca ea să-i spună.

Dar, în timp ce murea în copac, Shadow era extrem de viu. Laura îl urmărise pe cînd viața i se topea: era concentrat și real. Apoi el îi ceruse să rămînă cu el, să rămînă toată noaptea. O iertase... poate că o iertase. Nu mai conta. Își dăduse seama că Shadow se schimbase.

Shadow îi spusese să se ducă la casa fermierului, că acolo o să i se dea apă de băut. În clădirea fermei nu ardea nici o lumină. Laura nu simți pe nimeni în casă. Dar Shadow îi spusese că stăpînii fermei vor avea grijă de ea. Laura împinse ușa, aceasta se deschise, iar balamalele ruginite protestară.

Ceva se mișcă în plămînul ei stîng, ceva care împinse și se agită, făcînd-o să tușească.

Se afla într-un hol îngust, iar calea îi era aproape blocată de un pian înalt și plin de praf. Interiorul clădirii mirosea a igrasie veche. Laura se strecură pe lîngă pian, deschise o ușă și se pomeni într-un salon dărăpănat, plin cu mobilă stricată. O lampă cu gaz, aprinsă, fusese pusă pe un șifonier. În cămin ardea un foc de cărbuni. Cu toate acestea, Laura nu văzuse nimic din afara clădirii, nici nu simțise mirosul de fum. Focul nu înlătura frigul pe care îl simțea Laura în încăperea aceea, deși se putea ca încăperea să nu aibă nici o vină...

Moartea îi pricinuia durere Laurei, dar durerea ei consta, de obicei, din lucruri care nu existau: o sete care-i usca fiecare celulă din trup, o absență deplină a căldurii din oase... Uneori se surprindea întrebîndu-se dacă flăcările unui rug ar încălzi-o sau dacă i-ar prinde mai

bine pătura moale, cafenie, a pămîntului... și dacă marea cea rece i-ar potoli setea...

Își dădu seama că încăperea nu era goală.

Pe o canapea veche stăteau trei femei, care ar fi putut alcătui un grupaj potrivit într-o expoziție artistică bizară. Canapeaua era acoperită cu catifea uzată, de un cafeniu decolorat care, cu o sută de ani în urmă, fusese un galben-strălucitor. Femeile se uitau la ea de cînd intrase în cameră, dar nu spuseseră nimic.

Laura nu știuse că o să le găsească acolo.

Ceva se mișcă și căzu în cavitatea ei nazală. Laura scoase din mînecă o batistă și-și suflă nasul. Apoi strînse batista și o aruncă pe jarul din foc împreună cu conținutul ei. Se uită cum se încrețește, cum se înnegrește și cum devine o dantelă portocalie. Privi cum viermii se încovrigară, se închiseră la culoare, apoi arseră.

După aceea se întoarse către femeile de pe canapea. Acestea nu se clintiseră de la intrarea ei în încăpere, nu mișcaseră un mușchi sau un fir de păr. Se mulțumiseră să se uite la ea.

— Salut. Asta-i ferma voastră? întrebă Laura.

Femeia cea mai solidă dădu din cap. Avea mîinile foarte roșii, iar expresia de pe chipul său nu spunea nimic.

— Shadow, tipul care atîrnă în copac... E soțul meu... A zis să vă spun că vă roagă să-mi dați niște apă.

Ceva se mișcă în pîntecele ei. Se mișcă, apoi se potoli.

Femeia cea mai scundă se dădu jos de pe canapea. Era atît de mică, încît picioarele ei nu atinseseră podeaua cît timp stătuse pe sofa. Apoi ieși din cameră.

Laura o auzi deschizînd și închizînd ușa în clădire. Apoi auzi în curte un șir de scîrțîituri, urmate de plescăit de apă.

După scurt timp, femeia cea scundă se întoarse cărînd un ulcior cafeniu de lut. Îl puse cu grijă pe masă, apoi se urcă din nou pe canapea.

— Mulțumesc, zise Laura și se duse lîngă masă.

Se uită în jur după o cană sau după un pahar, dar nu zări nimic asemănător. Așa că ridică ulciorul. Era

mai greu decît părea. Apa din el avea o limpezime perfectă.

Laura duse ulciorul la buze și începu să bea.

Apa era mai rece decît își imaginase ea vreodată că poate fi apa lichidă. Îi îngheță limba, dinții, gîtul... Dar continuă să bea, incapabilă să se oprească, simțind cum apa își croiește drum în stomacul ei, în măruntaiele ei, în inima ei, în venele ei...

Apa curgea prin ea. Era precum gheața lichidă.

Apoi Laura își dădu seama că ulciorul se golise și, surprinsă, îl puse pe masă.

Femeile se uitau la ea fără pic de interes. De cînd murise, Laura nu mai folosise metafore: lucrurile erau sau nu erau. Dar acum, în timp ce privea la femeile de pe sofa, se pomeni gîndindu-se la juraţi sau la savanți care examinau un animal într-un laborator.

Apoi, deodată, Laura se clătină. Întinse mîna să se sprijine de masă, dar masa aluneca și se zbătea de parcă încerca să evite atingerea ei. Iar în clipa în care reuși să pună mîna pe masă, Laura începu să vomite. Dădu afară din ea bilă și formol, miriapozi și viermi. Apoi se pomeni că-și golea intestinele și că urina. Fecalele și urina erau împinse violent din trupul său. Laura ar fi țipat dacă ar fi putut, dar podeaua prăfuită se repezi în întîmpinarea ei atît de iute și o izbi atît de puternic, încît i-ar fi oprit răsuflarea dacă ar mai fi respirat.

Timpul năvăli în ea și peste ea, învîrtind-o ca pe un vîrtej de praf. O mie de amintiri începură să se desfășoare în același timp: se pierduse într-un magazin, în săptămîna de dinaintea Crăciunului, și nu-l vedea nicăieri pe tatăl ei; iar acum stătea într-un bar, comandînd un daiquiri cu căpșuni și uitîndu-se la tipul cu care se întîlnise fără să-l cunoască, un individ solid, serios, ca un bărbat-copil, întrebîndu-se cum săruta insul ăla; apoi era în mașina care se rostogolea, Robbie țipa la ea, iar un stîlp de metal opri mașina, nu și conținutul ei...

Apa timpului, care provenea din izvorul sorții, din fîntîna lui Urd, nu-i apa vieții. Nu-i chiar apa vieții. Dar din ea se hrănesc rădăcinile copacului lumii. Și nu există altă apă precum ea.

Cînd Laura se trezi în încăperea goală din clădirea fermei, tremura, iar răsuflarea ei scotea aburi în aerul dimineții. Pe dosul palmei avea o zgîrietură, iar pe zgîrietură se afla o pată umedă, de culoarea roșului viu al sîngelui proaspăt.

Atunci Laura își dădu seama că trebuia să plece. Băuse din apa timpului, care provenea din izvorul sorții. Vedea deja muntele, cu ochii minții.

Își linse sîngele de pe dosul palmei, minunîndu-se de propria-i salivă, apoi plecă.

Era o zi umedă de martie, nepotrivit de răcoroasă, iar furtunile din zilele precedente se întinseseră peste statele din sud. Asta însemna că în Rock City și în munții Lookout se aflau foarte puțini turiști adevărați. Becurile de Crăciun fuseseră date jos, dar vizitatorii din timpul verii nu începuseră încă să sosească.

Totuși în zonă existau destui oameni. Un autobuz care făcea turul regiunii adusese în dimineața aceea vreo zece bărbați și femei, cu bronz perfect și cu zîmbete liniștitoare. Arătau ca niște vedete de televiziune și aveai impresia că au ceva fosforescent, că imaginea lor se începețoșează ușor în timp ce se mișcă. În parcarea din fața localității apăruse un Humvee negru.

Oamenii de la televiziune străbătură Rock City și se opriră lîngă stînca în echilibru, unde discutară între ei cu voci plăcute, chibzuite.

Nu erau singurii care sosiseră în valul acela de vizitatori. Dacă străbăteai străzile din Rock City în ziua aceea ai fi remarcat persoane care arătau ca niște vedete de cinematograf, oameni care arătau a extratereștri și indivizi care păreau mai aproape de ideea de om decît de oameni reali. Puteai să-i vezi, dar probabil că nu i-ai fi băgat în seamă.

Veniseră în Rock City în limuzine lungi, în mașini sport mici și în vehicule de teren supradimensionate. Mulți dintre ei purtau ochelari de soare, precum cei care sînt obișnuiți să poarte ochelari de soare și afară, și în casă și care nu se simt bine dacă și-i scot. Vedeai oameni bronzați, costume, ochelari, zîmbete și oameni încruntați.

Aveau în comun cu toții o înfățișare specifică, una care spune *știi cine sînt* sau *ar trebui să știi cine sînt.* Familiaritatea de-o clipă era și o distanțare, o înfățișare sau o atitudine, care exprima încrederea că lumea exista pentru ei, că lumea îi primea cu entuziasm și că-i adora.

Puștiul cel gras mergea printre ei țanțoș, ca unul care, în ciuda faptului că nu știa să fie sociabil, reușise în viață mai mult decît visase. Pardesiul său negru flutura în vînt.

Cineva care stătea lîngă chioșcul cu răcoritoare din Curtea Mamei Gîscă* tuși ca să-i atragă atenția. Era un tip uriaș, iar din figură și din degete îi ieșeau lame de bisturiu. Avea o mutră îngrozitoare.

— Va fi o bătălie zdravănă, zise el cu glas vîscos.

— Nu va fi nici o bătălie, răspunse puștiul cel gras. Avem de-a face aici cu o imitație jalnică de luptă. O tentativă de șantaj. Modalitățile de tip *bătălie* sînt niște chestii tip Lao Tzu**.

Făptura cea groaznică se uită la el și-i zise doar atît:

— Așteaptă și o să vezi.

— O să văd, răspunse puștiul cel gras. Îl caut pe domnul World. L-ai văzut?

Făptura se scărpină cu o lamă de bisturiu și se concentră, scoțîndu-și în afară buza inferioară ca o tumoare. Apoi dădu din cap.

---

* Mama Gîscă — personaj probabil fictiv, povestitoarea unor basme, unele dintre ele publicate în 1697 de Charles Perrault.

** Lao Tzu — filozof chinez din sec. al IV-lea î.Hr., fondator al taoismului.

— E acolo.

Puștiul cel gras plecă în direcția arătată, fără să-i mulțumească. Făptura cea groaznică așteptă pînă cînd puștiul dispăru din vedere.

— O să aibă loc o bătălie, îi zise ea unei femei cu figura acoperită cu puncte fosforescente.

Femeia dădu din cap și se trase mai aproape, apoi întrebă cu un glas plin de interes:

— Și cum te face chestia asta să te simți?

Făptura clipi, apoi începu să-i explice.

Fordul Explorer al lui Town avea un sistem global de poziționare, un ecran care consulta sateliții și care arăta locul în care se afla mașina, dar Town se rătăci de îndată ce ajunse la sud de Blacksburg și o luă pe drumuri de țară. Drumurile pe care mergea nu aveau nici o legătură cu liniile de pe harta aflată pe ecran. În cele din urmă opri mașina pe un imaș, coborî geamul, văzu o femeie grasă, albă, tîrîtă de un cîine-lup ce-și făcea plimbarea de dimineață, și o întrebă în ce direcție se afla ferma Frasinului.

Femeia dădu din cap, arătă într-o direcție și-i spuse ceva. Town nu înțelese nimic, dar îi mulțumi femeii de un milion de ori, ridică geamul și plecă în direcția ce-i fusese arătată.

Merse așa vreo patruzeci de minute, trecînd de pe un drum de țară pe alt drum de țară, nici unul dintre ele nefiind cel pe care-l căuta. Începu să se înfurie.

— Sînt prea bătrîn pentru asemenea rahaturi, zise el cu glas tare, exprimîndu-și plictiseala de vedetă de cinematograf sătulă de lume.

Se apropia de cincizeci de ani. Cea mai mare parte a activității sale se desfășurase într-un domeniu al administrației desemnat doar prin inițiale, și nu reușise să se lămurească dacă făcuse bine că-și părăsise slujba guvernamentală cu vreo zece ani în urmă ca să se angajeze în sectorul privat. Uneori credea că greșise, alteori că fusese bine inspirat. Oricum, numai fraierii

de pe stradă mai credeau că exista vreo diferență între cele două tipuri de slujbe.

Era pe cale să renunțe să mai caute ferma, cînd ajunse pe culmea unui deal și văzu firma de pe poartă, pictată de mînă. Era simplă, așa cum i se spusese că este: ASH. Opri Fordul, coborî și dezlegă sîrma care ținea poarta închisă. Apoi se întoarse în mașină și intră cu ea.

Își spuse că era ca și cum ai fi gătit o broască. Pui broasca în apă, apoi dai drumul la aragaz. Iar cînd broasca își dă seama că se întîmplă ceva ciudat, e aproape fiartă. Lumea în care lucra era prea bizară. Nu simțea pămînt tare sub picioare; apa din oală fierbea de zor.

Cînd se transferase la Agenție, lucrurile păruseră simple. Și acum erau la fel, nu erau complexe, ci doar bizare. Fusese în biroul domnului World la ora două în dimineața aceea și i se spusese ce să facă.

— Ai priceput? întrebase domnul World, în timp ce-i întindea cuțitul în teacă de piele neagră. Să-mi tai un băț. Ceva mai lung de-o jumătate de metru.

— Am priceput, răspunsese el, apoi întrebase: De ce trebuie să fac asta, domnule?

— Pentru că ți-am dat eu ordin, răspunsese domnul World. Găsește copacul. Fă-ți treaba. Ne întîlnim în Chattanooga. Nu pierde timpul.

— Ce să fac cu nenorocitul ăla?

— Cu Shadow? Dacă-l vezi, evită-l. Nu te atinge de el. Nici măcar nu discuta cu el. Nu vreau să-l transformi în martir. În planul nostru nu-i loc pentru martiri.

Apoi îi zîmbise. Domnul World se distra. Domnul Town remarcase acest lucru în mai multe împrejurări. Îl amuzase să facă pe șoferul în Kansas.

— Știți...

— Town, fără martiri.

Iar Town dăduse din cap, luase cuțitul cu teacă și-și stăpînise furia.

Ura față de Shadow devenise o parte integrantă a domnului Town. Cînd adormea vedea figura solemnă a lui Shadow, vedea zîmbetul acela care nu era zîmbet, vedea modul în care zîmbea Shadow fără să zîmbească. Town voia să-și înfigă pumnul în burta individului. Chiar și cînd dormea își simțea fălcile încleștate, tîmplele încordate și gîtul în flăcări.

Își conduse Fordul Explorer peste pajiște și trecu pe lîngă o clădire părăsită. Lăsă în urmă o culme și văzu copacul. Opri mașina în apropierea acestuia. Ceasul din bord arăta că era ora 6 și 38 de minute dimineața. Lăsă cheile în mașină și se duse spre copac.

Arborele era mare, părea că există conform unui simț propriu al dimensiunilor. Town nu-și dădea seama dacă avea o înălțime de cincisprezece sau de șaptezeci de metri. Iar scoarța sa avea cenușiul unei eșarfe fine de mătase.

Puțin deasupra solului se găsea un bărbat gol, legat de trunchiul copacului cu un păienjeniș de funii. Iar la poalele arborelui se găsea ceva înfășurat într-un cearșaf. Town își dădu seama despre ce-i vorba și împinse în cearșaf cu piciorul. De sub pînza albă apăru fața pe jumătate distrusă a lui Wednesday, care se uită la el.

Town ajunse lîngă copac. Merse în jurul trunchiului gros, pînă în partea opusă ochilor lipsiți de vedere ai clădirii fermei, apoi trase fermoarul de la pantaloni și se pișă pe trunchiul copacului. Își trase fermoarul la loc, se întoarse la clădire, găsi o scară de lemn și o cără pînă la copac. O sprijini cu grijă de trunchi și se urcă pe ea.

Shadow atîrna fără vlagă de funiile care-l legau de arbore. Town se întrebă dacă Shadow mai trăia, pentru că pieptul acestuia nu se mișca. Mort sau aproape mort. Nu mai conta.

— Salut, găoază! zise Town cu voce tare, dar Shadow nu se mișcă.

Town ajunse în vîrful scării și scoase cuțitul. Găsi o ramură care părea să îndeplinească cerințele domnului World și o tăie la bază cu cuțitul. Craca era lungă de vreo șaptezeci de centimetri.

Puse cuțitul în teacă, apoi începu să coboare pe scară. Cînd ajunse în dreptul lui Shadow se opri și zise:

— Doamne, cît de mult te urăsc!

Își dorea să scoată pistolul și să-l împuște, dar știa că nu poate să facă asta. Atunci împunse aerul cu bățul, ca și cum l-ar fi înjunghiat pe omul atîrnat în copac. Fusese un gest instinctiv, o manifestare a frustrării și a furiei sale. Își imagină că ținea în mînă o lance, pe care o răsucea în măruntaiele lui Shadow.

— E timpul să pleci, își spuse el cu glas tare.

Apoi își zise în gînd: *ăsta-i primul semn al nebuniei, să începi să vorbești de unul singur.* Mai coborî cîteva trepte, apoi sări pe pămînt. Se uită la creanga pe care o avea în mînă și se simți ca un copil ce ținea un băț ca pe o lance sau ca pe o sabie. *Aș fi putut să tai o creangă din orice copac,* își zise el. *De unde ar fi știut că nu-i din copacul ăsta?*

Domnul World ar fi știut, își spuse el.

Duse scara înapoi în clădirea fermei. Văzu cu coada ochiului ceva mișcînd și privi pe fereastră, în încăperea întunecată, plină cu mobilă stricată și cu tencuiala scorojită pe pereți. Pentru o clipă, ca într-un vis, își imagină că vede trei femei ce stăteau în salonul acoperit de beznă.

Una dintre ele tricota. Una se uita drept la el. Alta părea că doarme. Femeia care se uita la el începu să zîmbească, un zîmbet larg, care părea că-i despică figura în două, un zîmbet cu gura de la o ureche la alta. Apoi ridică un deget și-și atinse gîtul, după care îl trecu încet dintr-o parte a gîtului în cealaltă parte.

Asta își închipui el că vede în încăperea aceea goală, care conținea — după cum văzu după ce se uită mai bine — doar mobilă veche putrezită și ziare pătate de muște. Nu era nimeni acolo.

Se frecă la ochi.

Se duse la Fordul Explorer cafeniu și se urcă în el. Aruncă bățul pe pielea albă a scaunului din dreapta șoferului și răsuci cheia în contact. Ceasul din bord arăta ora 6 și 37 de minute dimineața. Town se încruntă și se uită la ceasul său de mînă, care arăta ora 13 și 58 de minute.

Grozav, își spuse el, *am stat în copac ori opt ore, ori minus un minut.* Asta gîndi el, dar de fapt crezu că ambele ceasuri se stricaseră simultan.

În copac, trupul lui Shadow începu să sîngereze. Rana era în coaste. Sîngele se scurgea încet, era gros și negru ca melasa.

Vîrful munților Lookout se acoperi de nori.

Easter stătea la o oarecare distanță de mulțimea de la poalele muntelui, privind ivirea zorilor în partea de răsărit a culmii. Femeia avea tatuat la încheietura mîinii stîngi un lanț de nu-mă-uita albastre și-l frecă fără să-și dea seama, cu degetul mare de la mîna dreaptă.

Venise altă noapte și trecuse fără să se întîmple nimic. Oamenii continuau să vină, cîte unul, cîte doi. Ultima noapte adusese mai multe făpturi din sud-vest, inclusiv doi băieței de mărimea unui pomișor, și ceva ce abia se zărea, care părea să semene cu un cap fără trup, dar de mărimea unui VW. Făpturile acelea dispăruseră printre copacii de la baza muntelui.

Nimeni nu-i deranja. Nimeni din lumea exterioară nu păruse să-i bage în seamă. Easter își imagina turiștii din Rock City uitîndu-se la ei cu binoclul, zgîindu-se la tabăra făpturilor și a oamenilor strînși la poalele muntelui, dar zărind doar copaci, tufișuri și stînci.

Femeia simțea mirosul fumului unui foc la care se gătea, simțea miros de bacon fript, miros purtat de vîntul rece. Undeva la capătul îndepărtat al taberei, cineva începu să cînte la muzicuță, iar asta o făcu să zîmbească și să tresară, fără să vrea. În rucsac avea o

carte într-o ediție populară și abia aștepta să se lumineze suficient ca să înceapă să citească.

Pe cer, chiar sub nori, apărură două puncte: unul mic și unul mai mare. Vîntul dimineții îi aruncă lui Easter în față cîțiva stropi de ploaie.

Din tabără ieși o fată desculță, care veni către ea. Se opri în spatele unui copac, își ridică fusta și se ghemui. După ce fata termină, Easter o salută. Fata se apropie.

— Bună dimineața, doamnă, zise ea. Bătălia va începe curînd.

Vîrful limbii ei roz atinse buzele sale stacojii. Fata purta o aripă neagră de cioară legată de umăr cu o curea de piele și un picior de cioară prins de un lănțișor la gît. Pe brațe avea tatuaje albastre, alcătuite din linii și noduri împletite.

— De unde știi?

Fata rînji și-i răspunse:

— Eu sînt Masha, din grupul lui Morrigan*. Simt mirosul războiului în aer. Sînt o zeiță a războiului și-ți spun că în această zi va curge sînge.

— Aha! zise Easter. Foarte bine.

Privea punctul mai mic de pe cer, care se îndrepta către ele, prăbușindu-se ca o piatră.

— Trebuie să ne luptăm cu ei, trebuie să-i ucidem pe toți, zise fata. Și trebuie să le luăm capetele ca trofee, iar ciorile vor avea parte de ochii și de trupurile lor.

Punctul deveni o pasăre cu aripile întinse, ce plutea pe vîntul dimineții.

Easter își lăsă capul într-o parte și întrebă:

— E vorba de niște cunoștințe secrete ale unei zeițe a războiului? Chestia asta cu cine va învinge. Cine-i va lua capul celuilalt.

---

* Morrigan — zeiță din mitologia irlandeză. Uneori este considerată ca alcătuind o treime de zeițe războinice, împreună cu Badb și Masha.

— Nu, îi răspunse fata. Simt mirosul de bătălie, dar asta-i tot. Însă vom învinge. Trebuie să învingem. Am văzut ce i-au făcut Tatălui Tuturora. E o luptă care pe care. Ei sau noi.

— Mda, zise Easter. Cred că ai dreptate.

Fata zîmbi din nou în lumina aceea ce nu era încă deplină, apoi se întoarse în tabără. Easter întinse mîna și atinse o mlădiță verde ce ieșea din pămînt ca o lamă de cuțit. De îndată ce-o atinse, mlădița crescu, se deschise, se răsuci, se schimbă. Acum Easter ținea mîna pe o tulpină verde de lalea. Cînd soarele va ajunge sus, floarea se va deschide.

Easter se uită în sus, spre șoim, și întrebă:

— Pot să te ajut cu ceva?

Șoimul dădu tîrcoale la vreo cinci metri deasupra capului lui Easter, plană spre ea și se așeză pe pămînt. Apoi o privi cu ochi de nebun.

— Salut, frumosule, zise femeia. Cum arăți în realitate?

Șoimul țopăi spre ea, și deodată nu mai era șoim, ci un tînăr. Se uită la ea, apoi se uită în jos, spre iarbă.

— Tu? întrebă tînărul, privind în toate părțile — spre iarbă, spre cer, spre tufișuri, numai spre ea nu.

— Eu, zise femeia. Ce-i cu mine?

— Tu, zise el, apoi se opri, păru că încearcă să-și stăpînească gîndurile, pe figura sa apăreau și dispăreau expresii ciudate.

A petrecut prea mult timp ca pasăre, își zise femeia. *A uitat să fie om.* Așteptă răbdătoare. Apoi tînărul zise:

— Vii cu mine?

— Poate. Unde vrei să merg?

— Omul din copac. Are nevoie de tine. Are o rană-fantomă, în coaste. A curs sînge, apoi s-a oprit. Cred că-i mort.

— Aici are loc un război. Nu pot să plec așa, pur și simplu.

Bărbatul cel gol nu spuse nimic, doar se mută de pe un picior pe altul, ca și cum n-ar fi fost sigur de

greutatea sa, ca și cum ar fi fost obișnuit să se odihnească în aer sau pe o creangă, nu pe pămînt solid. Apoi zise:

— Dacă el dispare pentru totdeauna, atunci s-a terminat totul.

— Dar bătălia...

— Dacă el moare, nu mai contează cine învinge.

Tînărul arăta de parcă avea nevoie de o pătură și de o ceașcă de cafea dulce — și de cineva care să-l ducă undeva, unde să tremure și să bolborosească pînă își recăpătă mințile. Își ținea brațele lipite de trup.

— Unde se află bărbatul acela? În apropiere?

Tînărul se uită la tulpina de lalea, apoi clătină din cap și răspunse:

— Departe, departe...

— E nevoie de mine aici, zise Easter. Nu pot să plec tocmai acum. Și cum vrei să merg acolo? Nu pot să zbor, ca tine.

— Nu, zise Horus. Nu poți, adăugă el, apoi se uită în sus și arătă celălalt punct care se rotea sub nori și care acum cobora către ei, mărindu-și dimensiunile. Dar el poate.

După alte cîteva ore de șofat, Town ajunse să urască sistemul de poziționare globală la fel de mult cît îl ura pe Shadow. Dar în ura aceea nu exista patimă, își zise el. I se păruse greu să găsească drumul spre fermă, spre frasinul argintiu. Descoperi acum că era mult mai greu să găsească drumul ca să plece de la fermă. Nu conta pe ce drum pleca, în ce direcție mergea pe șoselele înguste — probabil că drumurile cotite din Virginia fuseseră inițial cărări ale cerbilor sau drumuri pentru dus vacile la pășune —, se trezea, mai devreme sau mai tîrziu, că ajungea iarăși la fermă și la placa pe care fusese vopsit cuvîntul ASH.

O nebunie! O lua de la început, cotea la stînga acolo unde cotise la dreapta și la dreapta unde cotise la stînga.

Numai că după ce făcea asta ajungea din nou la fermă. Veneau nori grei de furtună, se întunecase

devreme, ca și cum s-ar fi înnoptat deja, și-l aștepta un drum lung. În felul ăsta nu putea să ajungă în Chattanooga înainte de prînz.

Telefonul său celular nu-i oferea decît mesajul *Nici un serviciu disponibil.* Harta pe care o avea împachetată în bordul mașinii arăta drumurile principale, șoselele interstatale și autostrăzile, dar în problema care-l interesa pe el nu arăta nimic.

Și nici nu exista cineva pe care să-l poată întreba. Casele erau plasate departe de drum și nu aveau lumini aprinse, care să arate că vizitatorii erau bineveniți. Iar indicatorul de combustibil se apropia de zero. Town auzi bubuitul unui tunet îndepărtat, iar un strop izolat de ploaie se izbi puternic de parbrizul mașinii.

Așa că, atunci cînd o văzu pe femeia aceea care mergea de-a lungul drumului, Town se pomeni că zîmbește involuntar.

— Slavă Domnului, zise el cu glas tare, apoi opri automobilul lîngă femeie și coborî geamul. Doamnă, îmi cer scuze că vă deranjez, dar se pare că m-am rătăcit. Vreți să-mi spuneți cum pot să ajung la autostrada 81?

Femeia se uită la el prin fereastra deschisă și zise:

— Nu cred că pot să vă explic. Dar, dacă vreți, aș putea să vă arăt.

Femeia era palidă la față și avea părul lung, negru și ud.

— Urcați, îi zise Town fără să ezite. În primul rînd, trebuie să cumpăr benzină.

— Mulțumesc, spuse femeia. Aveam nevoie de o mașină care să mă ia...

Urcă în automobil. Ochi ei erau de un albastru uimitor.

— Pe scaunul ăsta e un băț! exclamă ea, uimită.

— Aruncați-l pe bancheta din spate. Unde mergeți? Doamnă, dacă mă conduceți la o benzinărie și apoi la autostradă, vă las în fața casei dumneavoastră.

— Mulțumesc, dar cred că merg mai departe decît mergeți dumneavoastră. Ar fi perfect dacă m-ați duce

pînă la autostradă. Poate acolo o să găsesc vreun camionagiu care să mă ducă mai departe.

— Doamnă, pot să vă ofer o călătorie mai plăcută decît cea cu un camionagiu.

Town îi mirosea parfumul. Era îmbătător și greu, sățios, ca de magnolie sau de liliac, dar pe el nu-l deranja.

— Merg în Georgia, spuse ea. E drum lung pînă acolo.

— Eu mă duc în Chattanooga. Pot să vă duc pînă acolo.

— Mmmm... Cum vă cheamă?

— Mi se spune Mack, zise domnul Town.

Cînd discuta cu diferite femei prin baruri, continua: „Unele persoane pe care le cunosc îmi spun Marele Mack*". Dar asta putea să mai aștepte. Aveau un drum lung de făcut, aveau să petreacă multe ore împreună și aveau să se cunoască mai bine.

— Dar dumneavoastreă cum vă numiți?

— Laura.

— Ei bine, Laura, sînt convins că vom fi prieteni.

Puștiul cel gras îl descoperi pe domnul World în Camera Curcubeului — o porțiune de cărare înconjurată de ziduri, cu geamurile ferestrelor acoperite cu fîșii transparente de plastic verde, roșu și galben. Domnul World mergea nerăbdător de la o fereastră la alta, privind afară la o lume ce devenea pe rînd verde, roșie sau aurie. Domnul World avea părul roșu-portocaliu, tuns scurt. Purta un imprmeabil produs de firma Burberry.

Puștiul cel gras tuși. Domnul World își ridică privirea.

— Scuzați-mă, domnule World...

---

* Big Mack (în orig., în lb. engleză) — joc de cuvinte, apropo de Bic Mac, de la McDonald's.

— Da? Totul e conform planului?

Puștiului gras i se uscase gura. Își linse buzele și zise:

— Am pregătit totul. N-am primit confirmare pentru elicoptere.

— O să fie aici atunci cînd o să avem nevoie de ele.

— Bine, zise puștiul cel gras. Bine.

Rămase locului, fără să spună nimic, fără să plece. Avea o vînătaie pe frunte.

După un timp, domnul World zise:

— Există și altceva ce pot să fac pentru tine?

Puștiul rămase tăcut un timp, apoi înghiți în sec și dădu din cap.

— Altceva. Da.

— Te-ai simți mai în largul tău dacă am discuta în particular?

Puștiul dădu iarăși din cap.

Domnul World merse cu puștiul în centrul său operațional: o peșteră umedă ce conținea o diorama cu spiriduși beți, care distilau whiskey într-un alambic. Un afiș de la intrare îi avertiza pe turiști că peștera era închisă pentru reparații. Cei doi se așezară pe scaune de plastic.

— Cu ce pot să te ajut? întrebă domnul World.

— Da. Bine. De fapt, cu două lucruri. Bine. Primul: ce mai așteptăm? Al doilea. Al doilea e ceva mai dificil. Uite ce-i. Avem puști. Da. Avem putere de foc. Ei au... Ei au niște afurisite de săbii și cuțite, ciocane și securi de piatră. Niște fiare vechi. Noi avem bombe *inteligente*.

— Pe care nu le vom folosi, zise celălalt.

— Știu. Ați anunțat deja asta. Știu. Se poate. Dar de cînd am făcut treaba cu tîrfa aia din Los Angeles...

Puștiul se opri, se strîmbă, păru că nu mai are chef să continue.

— Ai fost tulburat?

— Da. Bun cuvînt. *Tulburat*. Da.

— Și ce anume te preocupă?

— Păi luptăm, învingem...

— Și asta te tulbură? Eu cred că-i un motiv de încîntare și de triumf.

— Da. Ei o să moară oricum. Ei sînt porumbei călători și lupi marsupiali. Cui îi pasă de ei? O să fie o baie de sînge.

— Da, zise domnul World, dînd din cap.

Înțelegea. Era bine. Puștiul cel gras zise:

— Nu sînt singurul care simte așa. Am discutat cu echipa de la Radio Modern și sînt toți de părere să rezolvăm problema în mod pașnic. Iar experții sînt de acord să lăsăm piața să rezolve problema. Eu sînt... Știți... Sînt vocea rațiunii.

— Ești. Din nefericire, nu ai toate informațiile necesare, zise el, zîmbind strîmb.

Puștiul clipi și exclamă:

— Domnule World! Ce s-a întîmplat cu buzele dumneavoastră?

World oftă și zise:

— Adevărul e că au fost cusute una de cealaltă. Cu mult timp în urmă.

— Oho! zise puștiul cel gras. Asta da *omerta*!*

— Da. Vrei să știi ce așteptăm? De ce n-am atacat noaptea trecută?

Puștiul cel gras dădu din cap. Transpirase, dar transpirația lui era rece.

— N-am atacat pentru că aștept un băț.

— Un băț?

— Exact. Un băț. Și știi ce-o să fac cu bățul?

Puștiul clătină din cap și zise:

— Bine. Nu știu. Ce?

— O să-ți spun. Dar apoi va trebui să te ucid.

Apoi domnul World îi făcu cu ochiul, iar încordarea din încăpere dispăru.

Puștiul cel gras începu să chicotească, un rîs care-i pornea din fundul gîtului și din nas.

---

* Omerta — legea tăcerii, la mafioți.

— Bine. Hi, hi! Bine. Hi, hi! Am priceput. Mesaj recepționat de serviciul tehnic al planetei. Tare și clar. Nix răspuns!

Domnul World clătină din cap, apoi își puse mîna pe umărul puștiului.

— Chiar vrei să știi?

— Bineînțeles.

— Deoarece sîntem prieteni, iată care-i răspunsul: voi lua bățul și-l voi arunca peste armatele ce se vor înfrunta. Iar cînd îl voi arunca se va transforma într-o lance. Și cînd lancea se va înălța deasupra bătăliei, voi striga „Închin această bătălie lui Odin!".

— De ce? întrebă puștiul cel gras.

— Putere, zise domnul World. Și hrană. O combinație a celor două, Vezi, rezultatul bătăliei n-are importanță. Contează haosul și măcelul.

— Nu înțeleg.

— Hai să-ți arăt. Iată cum o să se întîmple, zise domnul World. Privește!

Scoase din buzunarul impermeabilului său Burberry un cuțit de vînătoare cu mîner de lemn și, cu o singură mișcare, înfipse lama în carnea moale de sub bărbia puștiului și o împinse în sus, către creier.

— Închin această moarte lui Odin, zise el, în timp ce înfigea cuțitul.

Apoi pe mîini i se scurse ceva ce nu era chiar sînge, iar din spatele ochilor puștiului cel gras se auzi un zgomot de scîntei. În aer se răspîndi miros de izolator electric ars.

Mîinile puștiului gras se agitară spasmodic, apoi puștiul se prăbuși, avînd pe figură o expresie de mirare și de chin.

— Uitați-vă la el, zise domnul World, fără să se adreseze cuiva. Arată ca și cum ar fi văzut un șir de zero și unu transformîndu-se într-un stol de păsări colorate, care și-au luat zborul.

Nu-i răspunse nimeni din coridorul gol.

Domnul World luă cadavrul pe umăr de parcă n-ar fi avut nici un fel de greutate, deschise diorama cu spiriduși și aruncă trupul lîngă alambic, după care îl acoperi cu impermeabilul său lung și negru. Decise să scape de el în seara aceea, apoi rînji: era ușor să ascunzi un cadavru pe un cîmp de bătălie. Nimeni n-o să observe. Nimănui n-o să-i pese.

Un timp, în începere se așternu tăcerea. Apoi o voce răgușită, care nu-i aparținea domnului World, își drese glasul în întuneric și zise:

— Bun început!

Capitolul Optsprezece

Au încercat să li se opună soldaților, dar aceștia au tras și i-au omorît pe amîndoi. Deci cîntecul minte în privința închisorii, chestia asta a fost introdusă de dragul poeziei. Nu poți întotdeauna să prezinți în poezie lucrurile exact așa cum sînt. Poezia nu-i adevăr. N-ai suficient loc în versuri pentru așa ceva.

— comentariul unui cîntăreț la „Balada lui Sam Bass", din volumul *Un tezaur al folclorului american*

Nimic din toate astea nu s-ar putea întîmpla. Dacă vă face să vă simțiți mai bine, puteți să le considerați o simplă metaforă. La urma urmei, regulile sînt prin definiție metafore: Dumnezeu e un vis, o speranță, o femeie, un tip ironic, un tată, un oraș, o casă cu multe încăperi, un paznic care-și lasă ceasul prețios în deșert, cineva care te iubește — ba chiar, împotriva oricăror dovezi, e o ființă cerească a cărei singură treabă constă în a se asigura că echipa de fotbal, armata, afacerea sau căsătoria ta merge bine, prosperă și învinge orice opozant.

Religiile sînt locuri în care reziști, privești și acționezi, sînt puncte de vedere avantajoase referitoare la lume.

Deci nimic din toate acestea nu s-a întîmplat. Asemenea lucruri nu se pot întîmpla. Nici un cuvînt nu-i

adevărat. Și totuși, următoarele lucruri s-au întîmplat astfel:

La poalele munților Lookout, în jurul unui foc de tabără, în ploaie, se strînseseră bărbați și femei. Stăteau și se certau sub copaci, care le ofereau prea puțin adăpost.

Doamna Kali, cu pielea neagră ca tușul și cu dinți albi și ascuțiți, zise:

— E timpul.

Anansi, cu mănuși galbene ca lămîia și păr argintat, clătină din cap:

— Putem să așteptăm. Și ar trebui să așteptăm, dacă mai putem aștepta.

Din mulțime se auzi un murmur dezaprobator.

— Are dreptate, zise un bătrîn cu păr cenușiu — Czernobog, care ținea pe umăr un baros. Ei stăpînesc înălțimile. Vremea e împotriva noastră. Ar însemna să fim nebuni dacă am începe lupta acum.

Ceva care arăta un pic a lup și ceva mai mult a om mîrîi și scuipă pe solul pădurii:

— Atunci cînd e mai bine să-i atacăm, *dedushka**? Să zăbovim pînă se face vreme frumoasă, adică atunci cînd indivizii se așteaptă să venim peste ei? Eu zic să-i dăm drumul chiar acum. Zic să ne punem în mișcare.

— Există nori între noi și ei, zise Isten al ungurilor**.

Acesta avea o mustață neagră, o pălărie mare, neagră, prăfuită și rînjetul unui om care-și cîștigă existența vînzîndu-le lambriuri de aluminiu, acoperișuri și burlane cetățenilor bogați, dar care părăsește întotdeauna orașul a doua zi după ce-a încasat cecurile, indiferent dacă și-a terminat treaba sau nu.

Un bărbat în costum elegant, care nu spusese nimic pînă atunci, își împreună mîinile, veni în lumina focului

---

* Dedușca — bunic, în lb. rusă.

** Isten — zeu, în lb. maghiară.

și-și exprimă punctul de vedere succint și clar. Ceilalți dădură din cap și scoaseră mormăituri aprobatoare.

Una dintre cele trei războinice din grupul cărora făcea parte Morrigan și care stăteau la un loc în umbră, astfel încît deveniseră un decor de membre tatuate cu linii albastre și de aripi de ciori, zise:

— Nu contează dacă e vreme bună sau nu. A sosit vremea. Indivizii i-au omorît pe unii dintre ai noștri. Mai bine să murim împreună atacînd, să murim ca niște zei, decît să murim fugind ca niște șobolani într-o cămară.

Se auzi din nou un murmur, de data asta de aprobare deplină. Femeia exprimase gîndurile tuturor. Venise timpul.

— Primul cap e al meu, zise un chinez foarte înalt, care avea la gît un șirag de cranii micuțe; apoi începu să urce încet muntele, ținînd pe umăr un baston care avea la capăt o lamă curbată, ca o semilună argintie.

Nici măcar nimicul nu poate dura veșnic.

Se putea ca el să fi fost acolo, să fi fost nimic, timp de zece minute sau timp de zece mii de ani. Nu era nici o diferență, timpul reprezenta o noțiune de care el nu mai avea nevoie.

Nu-și mai amintea numele său adevărat. Se simțea gol și curățat, stînd în locul acela care nu era loc.

Era fără formă, era vid.

Era nimic.

Apoi, în nimicul acela, o voce spuse:

— Ho-hoka, vere. Trebuie să discutăm.

Iar acel ceva ce fusese cîndva Shadow întrebă:

— Ești Whiskey Jack?

— Da, zise Whiskey Jack, din beznă. Ești greu de găsit cînd ești mort. Nu te-ai dus în nici unul dintre locurile în care mi-am închipuit că ai putea fi. Am căutat peste tot, înainte să-mi treacă prin minte să mă uit aici. Ți-ai găsit tribul?

Shadow își aminti de bărbatul și de fata din discotecă, de sub sfera de oglinzi.

— Cred că mi-am găsit familia. Dar nu mi-am găsit tribul.

— Îmi pare rău că te deranjez.

— Nu-i nimic. Am obținut ce-am vrut. Am terminat.

— Vin după tine, zise Whiskey Jack. Vor să te reînvie.

— Dar am murit. S-a sfîrșit totul.

— Nici vorbă, spuse Whiskey Jack. Nu se întîmplă niciodată asta. Vom merge la mine. Vrei o bere?

Shadow presupuse că i-ar plăcea o bere și răspunse:

— Bineînțeles.

— Ia una și pentru mine. Vezi că lîngă ușă e un răcitor.

Erau în cocioaba lui Whiskey Jack.

Shadow deschise ușa bojdeucii cu mîinile pe care nu le avusese cu cîteva clipe mai devreme. Găsi un răcitor din plastic, plin cu bucăți de gheață luate din rîu, iar în gheață se aflau vreo zece cutii de bere Budweiser. Luă două cutii, apoi rămase în ușă și privi valea.

Se aflau în vîrful dealului, lîngă o cascadă ce curgea zdravăn, din cauza topirii zăpezilor. Cascada era alcătuită din mai multe trepte și apa cădea vreo douăzeci, treizeci de metri. Soarele se reflecta în gheața atîrnată de copacii care înconjurau bazinul plin cu apă.

— Unde sîntem? întrebă Shadow.

— Acolo unde ai fost ultima oară, îi răspunse Whiskey Jack. În locuința mea. Ai de gînd să-mi ții berea în mînă pînă cînd se încălzește?

Shadow îi întinse cutia cu bere și zise:

— Cînd am fost aici ultima oară nu aveai o cascadă lîngă casă.

Whiskey Jack nu răspunse. Deschise cutia cu bere și bău jumătate din ea dintr-o singură înghițitură. După aceea spuse:

— Ți-l amintești pe nepotul meu? Pe Henry Bluejay? Poetul? Cel care și-a schimbat Buickul cu Winnebagoul vostru. Îl mai ții minte?

— Sigur. Nu știam că-i poet.

Whiskey Jack își ridică bărbia, foarte mîndru, și zise:

— E cel mai bun poet din America.

Apoi își goli cutia cu bere, rîgîi și-și luă altă cutie, în timp ce Shadow și-o deschidea pe a sa. Cei doi se așezară pe o stîncă, lîngă niște ferigi de un verde-deschis. Se așezară la soare și se uitară la apa care cădea, în timp ce-și beau berea. Pe pămînt mai era zăpadă în locurile umbrite.

Pămîntul era umed și noroios.

— Henry avea diabet, povesti Whiskey Jack. Se întîmplă prea des chestia asta. Ați venit în America, ne-ați luat trestia de zahăr, cartofii și porumbul, apoi ne-ați vîndut cartofi prăjiți și floricele de porumb în caramel, iar noi ne-am îmbolnăvit. Henry a cîștigat două premii pentru poeziile sale. Niște tipi din Minnesota voiau să-i strîngă poemele într-o carte. Henry s-a dus în Minnesota, într-o mașină sport, ca să discute cu ei. A schimbat Winnebagoul tău pentru o Miata galbenă. Doctorii presupun că a intrat în comă în timp ce șofa, a ieșit de pe drum și a intrat într-un indicator rutier. Neamul vostru e prea leneș ca să privească în jur și să-și dea seama unde se află, ca să citească munții și norii, de aceea are nevoie de indicatoare rutiere. Astfel Henry Bluejay a dispărut pentru totdeauna, s-a dus să locuiască împreună cu fratele său Lupul. Mi-am zis că nimic nu mă mai ținea în locul în care eram. Am plecat spre nord. Aici se pescuiește bine.

— Condoleanțe pentru nepotul tău.

— Acum locuiesc aici, în nord. Departe de bolile omului alb. De drumurile omului alb. De indicatoarele rutiere ale omului alb. De mașinile Miata galbene ale omului alb. De floricelele cu caramel ale omului alb.

— Și de berea omului alb?

Whiskey Jack se uită la cutie și zise:

— Atunci cînd o să renunțați în sfîrșit și o să vă întoarceți acasă, puteți să ne lăsați fabricile de bere Budweiser.

— Unde sîntem? întrebă Shadow. Sînt în copac? Sînt mort? Sînt aici? Credeam că s-a terminat totul. Ce-i adevărat?

— Da, zise Whiskey Jack.

— Da? Ce fel de răspuns e „Da"?

— E un răspuns bun. Și adevărat.

— Și tu ești zeu? întrebă Shadow.

Whiskey Jack clătină din cap:

— Sînt un erou cultural. Noi facem aceleași rahaturi ca și zeii, dar ne chinuim mai mult și nu ne venerează nimeni. Oamenii spun povești despre noi, dar în afară de cele în care părem buni spun și basme în care părem răi.

— Înțeleg, zise Shadow, care chiar înțelegea — mai mult sau mai puțin.

— Asta nu-i o țară bună pentru zei, zise Whiskey Jack. Ai mei și-au dat seama mai demult. Există spirite creatoare, care au găsit pămîntul, l-au făcut sau l-au căcat, dar gîndește-te la următoarea problemă: cine o să-l venereze pe coiot? A făcut dragoste cu Femeia-Porc Spinos și s-a ales cu atîtea ace în sulă, încît arăta ca o perniță pentru ace. S-a certat cu stîncile și stîncile au învins. Așa că poporul meu s-a gîndit că s-ar putea ca în spatele tuturor acestor făpturi să existe un creator, un mare spirit, căruia trebuie să-i mulțumim, pentru că întotdeauna e bine să mulțumești. Dar noi n-am construit niciodată biserici. N-aveam nevoie de ele. Pămîntul era biserica noastră. Pămîntul era religia noastră. Pămîntul era mai vechi și mai înțeleapt decît oamenii care-l colindau. Ne dădea somon, porumb, bizoni și porumbei călători. Ne dădea orez sălbatic și bibani. Ne dădea pepeni, dovleci și curcani. Iar noi eram copiii pămîntului, ca și porcii spinoși, sconcșii și gaițele albastre.

Își termină a doua bere și făcu semn către rîul de la poalele cascadei.

— Dacă mergi de-a lungul rîului o să ajungi la lacurile unde crește orezul sălbatic. Cînd e vremea recoltei, te duci într-o canoe cu un prieten și scuturi orezul în canoe, apoi îl gătești și-l depozitezi. Îl poți păstra mult timp. În diferite locuri cresc merinde diferite. Dacă te duci în sud o să găsești portocali, lămîi și chestiile alea verzi ca niște pere...

— Avocado.

— Avocado. Da. Nu crește aici. Aici e teritoriul orezului sălbatic. Al elanilor. Vreau să spun că așa-i America. Nu-i un teritoriu bun pentru zei. Zeii nu cresc bine aici. Ar fi ca niște avocado care ar încerca să crească în zona orezului sălbatic.

— S-ar putea să nu crească bine, zise Shadow, care începuse să-și amintească, dar se duc la război.

A fost singura dată cînd l-a văzut pe Whiskey Jack rîzînd. A fost un soi de lătrat, fără pic de veselie.

— Shadow, dacă prietenii tăi s-ar arunca într-o rîpă, ai sări și tu împreună cu ei?

— Probabil, răspunse Shadow, care se simțea bine și nu credea că acest lucru se datora berii; nu-și amintea cînd se mai simțise atît de plin de viață.

— N-o să fie nici un război.

— Atunci, ceea ce se întîmplă ce-i?

Whiskey Jack strivi cutia de bere între mîini pînă o făcu plată.

— Privește, zise el arătînd spre cascadă.

Soarele se ridicase suficient de sus și se reflecta în stropii cascadei. În aer se întinsese un curcubeu. Shadow își spuse că era lucrul cel mai frumos pe care-l văzuse vreodată.

— Va avea loc o baie de sînge, zise Whiskey Jack cu glas inexpresiv.

Atunci Shadow văzu despre ce era vorba. Văzu totul, văzu că era ceva de-o simplitate incredibilă. Clătină din

cap și începu să chicotească, apoi clătină din nou din cap, iar chicotitul i se transformă în hohote de rîs.

— Te simți bine?

— Mă simt bine, răspunse Shadow. Tocmai am văzut indienii ascunși. Nu pe toți. Dar i-am văzut.

— Probabil că i-ai văzut pe ho chunk*. Tipii ăștia nu știu să se ascundă. E vremea să ne întoarcem, zise el, uitîndu-se la soare.

— E o escrocherie făcută de două persoane, zise Shadow. Nu-i nici un război. Nu-i așa?

Whiskey Jack îl bătu pe Shadow pe umăr și-i zise:

— Nu ești prost deloc.

Se întoarseră în cocioaba lui Whiskey Jack. Indianul deschise ușa. Shadow ezită o clipă.

— Aș fi vrut să rămîn aici cu tine. Mi se pare un loc grozav.

— Există o mulțime de locuri grozave, zise Whiskey Jack. Zeii mor cînd sînt uitați. Ca și oamenii. Dar pămîntul rămîne tot aici. Și locurile cele bune, și cele rele. Pămîntul nu pleacă nicăieri. Și nici eu nu plec nicăieri.

Shadow închise ușa. Ceva îl împinse. Era din nou singur în întuneric, dar bezna devenea tot mai luminoasă, pînă cînd ajunse arzătoare, precum soarele.

Și atunci începu durerea.

Easter mergea pe pajiște, iar pe unde trecea înfloreau flori de primăvară.

Ajunse într-un loc în care fusese o fermă cu mulți ani în urmă. Chiar și acum unele ziduri mai erau în picioare și ieșeau dintre rădăcini și ierburi ca niște dinți cariați. Cădea o burniță rară. Norii erau negri, joși. Se făcuse frig.

Puțin mai departe de locul în care fusese ferma se găsea un copac, un copac imens, argintiu-cenușiu,

---

* Indienii ho chunk se mai numesc și winnebago.

desfrunzit. În fața copacului, pe iarbă, erau răspîndite bucăți de pînză decolorată. Femeia se opri lîngă pînză, se aplecă și ridică ceva alb-cafeniu: o bucată de os, care făcuse cîndva parte dintr-un craniu omenesc. Easter aruncă osul înapoi în iarbă.

Apoi se uită la bărbatul din copac și zîmbi.

— Bărbații nu-s interesanți cînd sînt goi, zise ea. Scoaterea ambalajului reprezintă jumătate din distracție. Ca și în cazul cadourilor sau al ouălor.

Bărbatul cu cap de șoim care mergea alături de ea se uită în jos la penisul său și păru pentru prima oară conștient de propria-i nuditate. Apoi zise:

— Eu pot să mă uit la soare fără să clipesc.

— Foarte frumos din partea ta, îi zise Easter cu glas liniștitor. Hai să-l dăm jos de acolo.

Funiile ude care-l ținuseră pe Shadow legat de copac se uscaseră și putreziseră cu mult timp în urmă, așa că se rupseră imediat ce traseră de ele. Trupul din copac alunecă spre rădăcinile arborelui. Cei doi îl prinseră și-l purtară cu ușurință, cu toate că bărbatul fusese un om solid. Îl așezară pe pajiștea înverzită.

Trupul de pe iarbă era rece și nu respira. Într-o parte avea o pată de sînge uscat, de parcă ar fi fost împuns cu o lance.

— Acum ce facem?

— Acum o să-l încălzim. Știi ce ai de făcut.

— Știu. Nu pot.

— Dacă nu vrei să-l ajuți, atunci nu trebuia să mă aduci aici.

Femeia întinse mîna albă spre Horus și-i atinse părul negru. El clipi spre ea. Apoi luci, de parcă ar fi fost într-o ceață fierbinte.

Ochiul de șoim sclipi portocaliu, ca și cum în interiorul său s-ar fi aprins o flacără. O flacără ce fusese stinsă mult timp.

Șoimul se ridică în aer, se înălță într-o spirală ascendentă, îndreptîndu-se către locul în care se aflau nori suri și unde ar fi trebuit să se afle soarele. Se înălță

șoimul pînă cînd deveni un punct, apoi un fir de praf, apoi nimic ce se putea vedea cu ochiul liber, doar ceva ce putea fi imaginat. Norii începură să se subțieze, să se evapore, lăsînd să se vadă un petic de cer albastru prin care lucea soarele. Unica rază de soare răzbătea prin nori și scălda pajiștea era minunată, dar imaginea se disipă, pe măsură ce tot mai mulți nori dispăreau. Curînd, soarele dimineții ardea peste pajiște ca soarele verii la amiază, transformînd apa ploii de dimineață în aburi, aburii în ceață, apoi arzînd ceața și transformînd-o în nimic.

Soarele auriu scălda trupul întins pe pajiște cu lumina și căldura sa. Nuanțe de roz și de cafeniu cald atingeau făptura cea moartă.

Femeia își trecu ușor degetele mîinii drepte peste pieptul cadavrului. Își imagină că simțise un tremur în pieptul acela — ceva ce nu fusese nici măcar o bătaie de inimă, dar... Își lăsă mîna acolo, pe piept, chiar deasupra inimii.

Își puse buzele pe buzele lui Shadow și expiră în plămînii acestuia, inspiră și expiră ușor, apoi respirația i se transformă în sărutare. Sărutarea ei era blîndă, avea gust de ploaie de primăvară și de flori de pajiște.

Din rana din coastă începu să se scurgă iarăși sînge lichid — un sînge stacojiu, care curgea în lumina soarelui precum niște rubine lichide. Apoi sîngerarea încetă.

Easter îi sărută obrajii și fruntea.

— Hai, zise ea. E timpul să te scoli. Se întîmplă o mulțime de lucruri. Nu cred că vrei să le pierzi.

Pleoapele lui tremurară, apoi bărbatul deschise ochii, care aveau culoarea gri a serii, și se uită la ea.

Easter zîmbi, apoi își luă mîna de pe pieptul lui.

— M-ai chemat înapoi, zise el rar, de parcă uitase să vorbească englezește; în glasul lui se simțea durere și uimire.

— Da.

— Murisem. Am fost judecat. Se terminase totul. M-ai chemat înapoi. Ai îndrăznit să faci asta.

— Îmi cer scuze.

— Da...

El se ridică încet, tresări și-și pipăi coastele. Apoi privi uimit: într-un loc se afla sînge umed, dar sub sînge nu exista nici o rană.

Întinse mîna, iar Easter îl ajută să se ridice în picioare. El se uită la pajiște de parcă ar fi încercat să-și amintească numele lucrurilor pe care le vedea: florile din iarba înaltă, ruinele fermei, norul de muguri verzi care începeșau ramurile imensului copac argintiu.

— Îți amintești? întrebă Easter. Îți amintești ce ai învățat?

— Mi-am pierdut numele și mi-am pierdut inima. Iar tu m-ai adus înapoi.

— Îmi pare rău, zise ea. Curînd va începe lupta. Dintre zeii vechi și cei noi.

— Vrei să lupt alături de voi? Îți pierzi timpul.

— Te-am adus înapoi pentru că asta trebuia să fac. Iar tu vei face ceea ce trebuie să faci. E rîndul tău. Eu mi-am făcut partea mea.

Brusc, femeia deveni conștientă de goliciunea bărbatului și roși puternic, apoi se uită în altă parte.

În ploaie și nori, umbrele urcau pe panta muntelui, pe cărarea săpată în stîncă.

Vulpi albe se cățărau pe culme, alături de bărbați cu păr roșu și cu jachete verzi. Un minotaur cu cap de bovină mergea alături de un dactyl* cu degete de oțel. Un porc, o maimuță și o ghulă** cu dinți ascuțiți urcau panta muntelui împreună cu un bărbat cu pielea albastră, care ținea în mînă un arc în flăcări, cu un urs ce avea flori împletite în blană și cu un om în cămașă de zale aurii.

---

* Dactylii — personaje din mitologia greacă, fierari și vindecători; sînt considerați uneori ca fiind ajutoarele lui Hefaistos.

** Ghulă — monstru din folclorul arab, care locuiește în cimitire și se hrănește cu cadavre.

Frumosul Antinous, care fusese iubitul împăratului Hadrian, urca panta în fruntea unui grup de prințese războinice îmbrăcate în piele, care-și modelaseră brațele și piepturile cu ajutorul steroizilor pînă dăduseră o formă perfectă.

Un bărbat cu piele cenușie, cu un ochi ciclopic ca un smarald imens, urca iute, în fruntea mai multor bărbați îndesați, oacheși, cu figuri impasibile și trăsături regulate ca niște sculpturi aztece, care cunoșteau secretele pe care le înghițise jungla.

Un țintaș din vîrful muntelui ochi cu grijă o vulpe albă și trase. Se auzi o bubuitură, se văzu un norișor de cordită, iar în aerul umed se răspîndi miros de praf de pușcă. Cadavrul era al unei tinere japoneze cu abdomenul făcut praf și cu figura plină de sînge. Lent, cadavrul începu să dispară.

Oamenii continuară să urce panta, în două picioare, în patru picioare sau fără nici un fel de picioare.

Șofatul prin zona munților din Tennessee devenise minunat după ce furtuna se potolise, iar ploaia care-ți măcina nervii încetase. Town și Laura vorbiseră, vorbiseră și vorbiseră tot drumul. Bărbatul era încîntat că o întîlnise. Era ca întîlnirea cu un vechi prieten, un vechi și bun prieten, pe care însă nu l-ai mai întîlnit niciodată. Discutaseră despre istorie, despre filme și despre muzică. Laura se dovedise a fi singura persoană întîlnită de el vreodată care văzuse un film străin (domnul Town era convins că-i spaniol, Laura era la fel de convinsă că-i polonez) din anii șaizeci care se numea *Manuscrisul găsit la Saragossa**, un film despre care începuse să creadă că-i doar o închipuire a sa.

---

* Film polonez din 1963, regizat de Wojcech Has; este ecranizarea romanului lui Jan Potocki (1761-1815), scris în limba franceză, roman ce povestește aventurile unui tînăr ofițer din garda valonă din Spania, un grupaj de povestiri gen Decameron, cu tentă gotică, dar și cu o oarecare notă erotică.

Cînd Laura îi arătă primul hambar pe care scria VIZITAȚI ROCK CITY, bărbatul chicoti și recunoscu faptul că tocmai într-acolo se ducea. Laura zise că era o chestie mișto. Întotdeauna își dorise să viziteze un asemenea loc, dar nu-și făcea niciodată timp și după aceea regreta. Tocmai de aceea se afla acum pe drum: ca să aibă parte de o aventură.

Îi povesti că lucra într-o agenție de turism. Se despărțise de soțul ei. Nu-și închipuia că se vor mai împăca și recunoștea că fusese vina ei.

— Nu pot să cred așa ceva.

— E adevărat, zise ea și oftă. Mack, nu mai sînt femeia cu care s-a însurat el...

— Nu-i nimic, îi zise domnul Town, oamenii se schimbă — și, înainte să-și dea seama că-i povestea tot ce *putea* să-i povestească despre viața lui, se pomeni că-i spunea despre Woody și Stoner, despre faptul că ei trei fuseseră precum cei trei muschetari, iar doi dintre ei fuseseră uciși, ai putea să crezi că munca pentru guvern te face să te obișnuiești cu asemenea lucruri, dar nu te obișnuiești niciodată...

Atunci Laura întinse mîna — era rece, chiar dacă Town pornise instalația de încălzire din mașină — și strînse puternic mîna bărbatului.

Prînziră în Knoxville, unde avură parte de-o mîncare japoneză proastă, în timp ce furtuna se abătea asupra orașului, dar lui Town nu-i păsa nici de asta, nici de faptul că fuseseră serviți după ce așteptaseră mult timp, nici că supa de miso era rece, nici că sushi era cald.

Îi plăcea faptul că Laura era cu el, că avea o aventură cu el.

— Ei bine, îi mărturisi Laura, nu suportam ideea că mă mucegăiam. Putrezeam, pur și simplu, în locul ăla. Așa că am plecat, fără mașină și fără cărți de credit. M-am bizuit doar pe amabilitatea străinilor.

— Nu ți-a fost teamă? întrebă Town. Puteai să dai greș, puteai să fii jefuită, puteai să flămînzești...

Laura clătină din cap, apoi zise, zîmbind cu timiditate:

— Dar te-am întîlnit pe tine...

Iar el nu știu ce să mai zică.

După ce mîncară, fugiră prin furtună pînă la mașină, ținînd deasupra capetelor ziare în limba japoneză. Rîdeau ca niște copii de școală în timp ce alergau prin ploaie. După ce se urcară în mașină, Town întrebă:

— Pînă unde pot să te duc?

— Mack, o să merg pînă unde mergi și tu, răspunse ea, cu timiditate.

Bărbatul era acum încîntat că nu folosise tactica „Marele Mack". Femeia aceea nu era o tipă pe care o agăți într-un bar, pentru o noapte, domnul Town își dădea seama de asta. Probabil că ar fi avut nevoie de cincizeci de ani ca s-o găsească, dar o găsise în sfîrșit, ea era cea pe care o căutase, ea, femeia aceea sălbatică, magică...

Asta însemna dragoste.

— Știi, zise el în timp ce se apropiau de Chattanooga, iar ștergătoarele împrăștiau stropii de ploaie pe parbriz, încețoșînd cenușiul orașului. Ce-ai zice dacă ți-aș lua o cameră la motel pentru noaptea asta? O să plătesc eu. Și după ce o să-mi livrez marfa am putea... am putea să facem baie împreună, pentru început. Ca să te încălzești.

— Mi se pare o idee minunată, zise Laura. Ce trebuie să livrezi?

— Bățul, zise el, chicotind. Cel de pe bancheta din spate.

— Bine, zise ea, imitîndu-l. Atunci nu-mi spune, domnule misterios.

Atunci el îi zise că ar fi mai bine să-l aștepte în mașină, în parcarea din Rock City, cît timp livra marfa. Și merse mai departe, de-a lungul munților Lookout, prin ploaia continuă, fără să depășească patruzeci și

cinci de kilometri la oră, cu farurile aprinse. Apoi conduse mașina pînă în parcare și acolo opri motorul.

— Mack, înainte să cobori din mașină, nu vrei să mă îmbrățișezi? îl întrebă Laura, zîmbind.

— Sigur că da, zise domnul Town și o luă în brațe, iar ea se lipi de el, în timp ce ploaia bătea toba pe acoperișul Fordului Explorer.

Bărbatul simți mirosul părului femeii. Sub aroma parfumului sesiză o ușoară duhoare neplăcută. Așa se întîmplă cînd călătorești. Baia, își zise el, le va fi de folos amîndurora. Se întrebă dacă putea să găsească în Chattanooga sărurile de baie cu lavandă, care-i plăceau atît de mult primei sale soții. Laura își lipi capul de umărul lui și-l mîngîie ușor pe ceafă.

— Mack... mă întrebam... chiar vrei să știi ce s-a întîmplat cu prietenii tăi? Cu Woody și Stone. Vrei să știi?

— Da, răspunse el, îndreptîndu-și buzele spre buzele ei pentru primul lor sărut. Sigur că vreau.

Iar ea îi arătă ce se întîmplase.

Shadow mergea pe pajiște în cerc, *în jurul trunchiului copacului*, mărind treptat ocolul. Uneori se oprea și lua ceva de jos: o floare, o frunză, o pietricică, o crenguță, un fir de iarbă. Apoi examina obiectul cu atenție, de parcă s-ar fi concentrat pe deplin asupra *crengimii* crengii sau asupra *frunzimii* frunzei.

Văzîndu-l, Easter se trezi că-și amintește de privirea unui copil mic, care învață să se uite atent la ceva.

Femeia nu îndrăznea să-i vorbească. În clipa aceea ar fi fost un sacrilegiu. Se mulțumea să-l privească, în ciuda oboselii, și să se minuneze.

La vreo șapte metri de baza copacului, Shadow găsi o pungă de pînză, pe jumătate acoperită de iarba pajiștei. Shadow o ridică, îi dezlegă nodul și-i lărgi baierele.

Scoase de acolo niște haine. Hainele lui. Erau vechi, dar puteau fi folosite. Își învîrti pantofii în mîini, pipăi

pînza cămășii, lîna puloverului, se uită la hainele acelea de parcă le privea de dincolo de un milion de ani.

Apoi se îmbrăcă.

Își vîrî mîinile în buzunare, apoi păru uimit și scoase o mînă afară, ținînd ceva ce îi păru lui Easter a fi o pietricică albă cu pete cenușii.

— Nici o monedă, zise Shadow.

Era primul lucru pe care-l spunea după ce tăcuse mai multe ore.

— Nici o monedă? îi ținu isonul Easter.

— Mi-au dat ceva ca să-mi țin mîinile ocupate, zise Shadow, apoi clătină din cap, după care se aplecă să-și pună pantofii.

Îmbrăcat, Shadow arăta mai normal. Mai serios. Easter se întrebă cît de departe ajunsese și cît de mult îl costase ca să se întoarcă. Shadow nu era primul a cărui întoarcere o inițiase ea, de aceea Easter știa că privirea aceea de om de-un milion de ani o să dispară în curînd, că amintirile și visele cu care se întorsese Shadow din copac vor fi înlocuite de lumea lucrurilor palpabile. Așa se întîmpla întotdeauna.

Femeia îl conduse către capătul pajiștii. Bidiviul ei aștepta în copac.

— Nu poate să ne care pe amîndoi, zise ea. O să mă duc singură pînă acasă.

Shadow dădu din cap. Părea că se chinuia să-și aducă aminte de ceva. Apoi deschise gura și scoase un strigăt de bucurie.

Pasărea tunetului deschise ciocul și scoase un țipăt care-i ura bun-venit.

La prima vedere, pasărea semăna cu un condor. Penele ei erau negre, cu o tentă purpurie, iar gîtul îi era alb. Avea ciocul negru, dătător de fiori, un cioc de pasăre de pradă, făcut pentru a sfîșia. Cînd stătea pe pămînt, cu aripile strînse, pasărea avea mărimea unui urs negru, iar capul său se afla la înălțimea capului lui Shadow.

Horus se lăudă, mîndru de sine:

— Eu am adus-o. Cele de felul ei trăiesc în munți.

Shadow dădu din cap și zise:

— Am visat cîndva păsări ale tunetului. A fost cel mai afurisit vis pe care l-am avut vreodată.

Pasărea tunetului deschise ciocul și scoase un sunet surprinzător de blînd: *cro-ruu?*

— Mi-ai auzit și tu visul? o întrebă Shadow.

Apoi întinse mîna și mîngîie capul păsării. Pasărea tunetului se frecă de el ca un cal afectuos. Shadow o scărpină de la baza gîtului pînă în creștet. După aceea o întrebă pe Easter:

— Ai venit aici călare pe ea?

— Da. Poți să te întorci cu ea, dacă te lasă să i te urci în cîrcă.

— Cum ai călărit pe pasărea asta?

— E ușor, zise Easter. Totul e să nu cazi. E ca și cum ai călări un fulger.

— O să ne întîlnim acolo?

Femeia clătină din cap.

— Eu am terminat, dragule. Du-te și fă ce trebuie să faci. Eu am obosit. Mult noroc!

Shadow dădu din cap și zise:

— Whiskey Jack. L-am întîlnit. După ce am murit. A venit și m-a găsit. Am băut bere împreună cu el.

— Da, spuse Easter. Sînt sigură că asta ați făcut.

— O să ne mai vedem? o întrebă Shadow.

Ea îl privi — cu ochii ei ce aveau culoarea verde a porumbului bine crescut — fără să spună nimic. Apoi, brusc, clătină din cap și-i răspunse:

— Mă îndoiesc.

Shadow se urcă greoi în spatele păsării tunetului. Se simțea ca un șoarece cocoțat pe un șoim. Simțea în gură un gust de ozon, metalic și trist. Se auzi un zgomot. Pasărea tunetului își întinse aripile și începu să dea puternic din ele.

În timp ce pămîntul se îndepărta de el, Shadow se ținea bine de pasăre, iar inima îi bătea în piept de parcă o luase razna.

Da, era exact ca și cum ai călări un fulger.

Laura luă bățul de pe bancheta mașinii. Îl lăsă pe domnul Town pe scaunul din față al Fordului Explorer. Ieși din mașină și merse prin ploaie prin Rock City. Casa de bilete era închisă. Ușa de la magazinul de cadouri nu fusese încuiată, iar Laura pătrunse pe acolo, trecu pe lîngă expoziția de zahăr candel și de colivii ROCK CITY și ajunse la a opta minune a lumii.

Nimeni nu o întrebă ce căuta, deși întîlni mai mulți bărbați și femei mergînd pe cărare, prin ploaie. Mulți dintre ei aveau o înfățișare artificială, unii erau transparenți. Laura merse pe o punte suspendată, făcută din funii. Trecu pe lîngă parcul cu cerbi albi, apoi își croi drum prin Presa Omului Gras, unde cărarea se strecura printre doi pereți de stîncă.

În cele din urmă păși peste un lanț de care atîrna un anunț că partea aceea era închisă și ajunse într-o peșteră. Acolo văzu un bărbat care stătea pe un scaun de plastic, în fața unei diorame cu gnomi beți. Bărbatul citea *Washington Post* la lumina unei lanterne electrice. Cînd o văzu, individul împături ziarul și-l puse sub scaun. Apoi se ridică. Era un bărbat înalt, îmbrăcat într-un impermeabil scump și care avea părul portocaliu, tuns scurt. Tipul făcu o scurtă plecăciune.

— Presupun că domnul Town e mort, zise el. Bine ai venit, purtătoare de lance.

— Mulțumesc. Îmi pare rău pentru Mack. Erați prieteni?

— Nici un pic. Trebuia să rămînă în viață, dacă voia să-și păstreze slujba. Dar tu ai adus bățul, spuse el, privind-o cu ochi ce luceau ca jăraticul dintr-un foc pe cale să se stingă. Ești într-o situație avantajoasă față de mine. Aici, în vîrful muntelui, mi se spune domnul World.

— Eu sînt soția lui Shadow.

— Sigur, frumoasa Laura. Ar fi trebuit să te recunosc. Shadow avea o grămadă de fotografii de-ale tale deasupra patului său, în celula pe care am împărțit-o cîndva. Dacă-mi dai voie să-mi exprim părerea, cred că arăți mai bine decît ai avea dreptul să arăți. N-ar fi trebuit să-ți continui drumul către putreziciune și descompunere?

— Ba da, zise ea, dar femeile acelea de la fermă mi-au dat apă din fîntîna lor.

— Din fîntîna lui Urd? Nu cred!

Laura îi făcu semn spre ea. Avea pielea albă și cearcăne sub ochi, dar se vedea că-i întreagă. Dacă era un cadavru umblător, atunci abia murise.

— N-o să dureze mult, zise domnul World. Nornele ți-au dat un pic din trecut. Dar o să se dizolve curînd în prezent, iar ochii tăi frumoși și albaștri vor cădea din orbite, obrajii tăi frumoși vor putrezi și nu vor mai fi la fel de frumoși. Apropo, bățul acela este al meu. Vrei să mi-l dai?

Bărbatul scoase un pachet de Lucky Strike, alese o țigară și o aprinse cu o brichetă neagră ieftină.

— Îmi dai și mie una? îl rugă Laura.

— Bineînțeles. Îți dau o țigară dacă-mi dai bățul.

— Dacă-l vrei înseamnă că prețuiește mai mult de-o țigară.

Bărbatul nu zise nimic.

— Vreau răspunsuri. Vreau să știu, zise Laura.

Domnul World aprinse o țigară și i-o întinse. Laura o luă și trase din ea. Apoi clipi.

— Aproape că-i simt gustul. Cred că-l simt, exclamă ea și zîmbi. Immmm! Nicotină!

— Da. De ce te-ai dus la femeile din clădirea fermei?

— Așa mi-a spus Shadow. Mi-a zis să le cer apă.

— Mă întreb dacă știa ce-o să se întîmple. Probabil că nu știa. Dar există ceva bun în faptul că a murit în copac. Acum știu în orice clipă unde se află. E scos din circulație.

— L-ai înșelat pe soțul meu, zise Laura. L-ai înșelat tot timpul. Știi că avea un suflet bun?

— Da, zise domnul World. Știu. După ce toată povestea asta o să se termine, o să ascut un băț de vîsc și o să mă duc la frasinul acela și o să-l înfig în ochiul lui Shadow.* Acum te rog să-mi dai bățul.

— De ce-ți trebuie?

— E un suvenir, care să-mi amintească de toată aiureala asta, îi răspunse domnul World. Nu-ți face griji, nu-i vîsc. Simbolizează o lance, iar în lumea asta amărîtă simbolul *este* lucrul.

Zgomotul de afară deveni mai puternic.

— De care parte ești? îl întrebă Laura.

— Nu-i vorba de o anume tabără, îi răspunse el. Dar, dacă tot m-ai întrebat, eu fac parte întotdeauna din tabăra învingătoare.

Laura clătină din cap, dar nu-i dădu bățul.

Se îndepărtă de bărbat și se uită prin deschizătura peșterii. Departe, în stîncă, vedea ceva care lucea și care pulsa, care se înfășura în jurul unui bărbat slab, bărbos, cu fața de culoare mov, iar acesta o lovea cu un băț cu o placă de plastic în vîrf, ca acelea pe care indivizii ca el le folosesc ca să curețe parbrizele mașinilor ce așteaptă la semafoare. Apoi se auzi un țipăt și dispărură amîndoi.

— Bine. O să-ți dau bățul, zise Laura.

---

* Dacă la începutul cărții Gaiman sugera că Shadow e o zeitate amerindiană — prin faptul că-i întrebat de mai multe ori dacă este indian și prin visele sale cu omul-bizon și cu păsările tunetului —, în finalul romanului ne sugerează că Shadow e un personaj tip Baldur. Baldur (sau Balder) este zeul frumuseții și al nevinovăției, în mitologia nordică. E al doilea fiu al lui Odin. Mama sa, Friga, a pus toate obiectele să jure că nu-i vor face rău fiului său. A uitat însă să ceară și vîscului să jure, probabil pentru că l-a considerat nevătămător. Loki a făcut o lance magică dintr-o crenguță de vîsc și l-a pus pe un zeu orb s-o arunce în Baldur, care a fost ucis. Zeii au decis să-l readucă la viață, dar pentru asta Baldur trebuia să fie plîns de toate zeitățile. S-a descoperit că o femeie gigant nu a vrut să-l jelească. Ulterior s-a dovedit că femeia gigant era tot Loki.

Vocea domnului World îi răspunse din spate.

— Bravo, zise el cu un glas plin de superioritate și foarte masculin.

Laura se înfioră și așteptă în cadrul ușii din stîncă pînă-i simți răsuflarea în ureche. Trebuia să aștepte ca bărbatul să ajungă suficient de aproape. Își dăduse seama și singură că era nevoie de asta.

Călătoria fusese mai mult decît plăcută. Fusese uluitoare.

Trecuseră prin furtună ca niște săgeți alcătuite din fulgere, sărind din nor în nor, gonind ca bubuitul unui tunet, ca năvala unui uragan. Fusese o călătorie incredibilă, nemaipomenită. Nu simțise nici un pic de frică, ci doar puterea furtunii — ce nu putea fi oprită — și bucuria zborului.

Shadow își înfipsese mîinile în penele păsării tunetului, simțind în degete descărcarea electricității statice. În jurul mîinilor sale se înfășurau scîntei albastre, ca niște șerpi subțiri. Iar ploaia îi spăla fața.

— Așa-i cel mai bine, strigă el mai tare decît zgomotul furtunii.

Ca și cum i-ar fi înțeles vorbele, pasărea începu să se ridice mai sus, fiecare bătaie a ei din aripi provocînd bubuituri de tunet. Și pasărea se năpustea, plonja și urca din greu prin norii negri.

— În visul meu te vînam, zise Shadow, iar vîntul îi luă vorbele. În visul meu trebuia să mă întorc cu o pană de-a ta.

Da. Cuvîntul era ca un pîrîit în radioul minții sale. *Au venit la noi după pene, ca să arate că erau bărbați. Și au venit la noi ca să taie pietrele din capetele noastre, ca să le dăruiască morților lor viețile noastre.*

Atunci o imagine îi umplu mintea: imaginea unei păsări a tunetului — Shadow presupuse că era o femelă pentru că avea penele cafenii, nu negre — zăcînd moartă pe panta muntelui. Lîngă ea se afla o femeie, care despică țeasta păsării cu o aschie de cremene, apoi scotoci prin bucățile umede de os și de creier pînă cînd

găsi o piatră netedă, de culoarea granatului, în adîncul căreia pîlpîiau flăcări de opal. *Pietrele vulturului*, își zise Shadow. Femeia voia să-i ducă piatra fiului său, care murise cu trei nopți în urmă. Avea să o pună pe pieptul lui. Iar la următorul răsărit de soare, băiatul avea să fie viu și vesel, iar piatra prețioasă avea să fie cenușie, încețoșată și moartă ca și pasărea de la care fusese furată.

— Înțeleg, îi zise el păsării.

Pasărea își întoarse capul și croncăni, iar țipătul ei fu un tunet.

Lumea gonea sub ei ca într-un vis bizar.

Laura strînse bine bățul și așteptă ca individul pe care-l cunoștea drept domnul World să se apropie de ea. Stătea cu spatele spre el, privind furtuna și dealurile verzi.

În lumea asta jalnică, simbolul e însuși lucrul, își zise ea. *Da.*

Simți mîna bărbatului strîngîndu-i ușor umărul drept.

Foarte bine, își zise ea. *Nu vrea să mă sperie. Îi e teamă că aș putea să arunc bățul în mijlocul furtunii, că ar putea să se rostogolească pe panta muntelui și că l-ar pierde.*

Se lăsă un pic pe spate, pînă îi atinse pieptul. Brațul stîng al bărbatului o cuprinse, într-un gest intim. Mîna lui stîngă, deschisă, ajunsese în fața ei. Laura strînse ambele mîini în jurul bățului, expiră, se concentră...

— Te rog să-mi dai bățul, îi spuse bărbatul la ureche.

— Da, zise ea. E al tău.

Apoi, fără să știe dacă vorbele ei aveau vreun înțeles, zise:

— Închin această moarte lui Shadow!

Și-și înfipse bățul în piept, chiar sub stern. Simți cum bățul tremură și se transformă, devenind o lance.

Granița dintre senzație și durere ajunsese foarte vagă după moarte. Laura simți vîrful lăncii pătrunzîndu-i în piept, simți cum trece prin ea și cum iese prin spate. O oarecare rezistență — apăsă și mai tare —, iar lancea se înfise în domnul World. Laura simți răsuflarea caldă a bărbatului pe pielea rece a cefei sale, apoi individul se văită de durere și de surpriză, cînd lancea pătrunse în el.

Femeia nu recunoscu vorbele spuse de el, nici limba în care le rostise. Se mulțumi să apese mai tare mînerul lăncii, împingînd-o mai adînc prin trupul său și în trupul lui.

Simți sîngele lui fierbinte curgînd pe spatele ei.

— Cățea! zise bărbatul în engleză. Cățea afurisită!

Glasul său devenise gîlgîitor. Laura presupuse că lama lăncii îi spintecase un plămîn. Domnul World se mișcă — sau încercă s-o facă — și fiecare mișcare a lui o zguduia și pe ea. Ei doi erau uniți prin lemnul lăncii, erau trași în țeapă ca doi pești într-o singură frigare. Laura văzu că individul avea acum un cuțit într-o mînă și o izbea la întîmplare, în piept, în sîni, fără să vadă ce făcea.

Ei nu-i păsa. Ce înseamnă tăieturile de cuțit pentru un cadavru?

Laura izbi puternic cu pumnul în încheietura mîinii care ținea cuțitul, iar arma zbură pînă pe podeaua peșterii. Apoi lovi cuțitul cu piciorul, aruncîndu-l cît mai departe.

Acum bărbatul plîngea și se văicărea. Laura îl simți împingîndu-se în ea, îi simți mîinile pipăindu-i orbește spatele, îi simți lacrimile fierbinți pe ceafă. Sîngele lui îi scălda spatele, scurgîndu-i-se pe picioarei.

— Probabil că acum arăți total lipsit de demnitate, zise ea, într-o șoaptă de moarte, dar cu un oarecare amuzament macabru.

Îl simți pe domnul World împleticindu-se în spatele ei, apoi și ea alunecă pe sîngele care se strînsese pe

podeaua peșterii — era numai sîngele lui — și se prăbușiră amîndoi.

Pasărea tunetului aterizâ în parcarea din Rock City. Ploua cu găleata. Shadow abia reușea să vadă la cîțiva metri. Dădu drumul penelor de care se ținuse și în parte alunecă, în parte căzu pe asfaltul ud.

Fulgeră, iar pasărea dispăru.

Shadow se ridică în picioare.

Parcarea era aproape goală. Shadow se duse spre intrare. Trecu pe lîngă un Ford Explorer cafeniu parcat lîngă peretele de stîncă. Mașina i se părea ciudat de cunoscută. Se uită la ea, curios, și remarcă bărbatul din interiorul automobilului, care stătea ghemuit deasupra volanului, ca și cum ar fi dormit.

Shadow deschise ușa din partea șoferului.

Ultima oară îl văzuse pe domnul Town stînd în fața motelului din centrul Americii. Expresia de pe figura lui era una de surpriză. Gîtul îi fusese rupt de un expert. Shadow îi atinse fața. Era caldă.

Apoi simți un miros în aerul din mașină. Un miros slab, ca parfumul lăsat de cineva într-o încăpere pe care a părăsit-o cu ani în urmă, dar pe care Shadow l-ar fi recunoscut oriunde. Trînti ușa Fordului și traversă parcarea.

În timp ce mergea, simți un fior în coaste, o durere pătrunzătoare care dură doar o secundă, poate mai puțin de-o secundă, apoi dispăru.

Nu vindea nimeni bilete. Străbătu clădirea și ieși în grădinile din Rock City.

Se auzi bubuit de tunet, ramurile copacilor se clătinară, stîncile uriașe se cutremurară, iar ploaia căzu cu o violență sporită. Era după-amiază, dar se întunecase de parcă ar fi fost noapte.

Un șir de fulgere străbătu norii, iar Shadow se întrebă dacă pasărea tunetului se întorcea la cuibul ei sau dacă fusese doar o descărcare electrică... sau poate că acestea două erau, într-un fel, totuna...

Sigur că erau. La urma urmei, tocmai în asta consta poanta.

Undeva, o voce de bărbat strigă ceva. Singurele cuvinte pe care le înțelese Shadow fură *„...lui Odin"*.

Shadow trecu în grabă pe lîngă Curtea Drapelelor Celor Șapte State. Pavajul era alunecos din cauza ploii. Un strat gros de nori înconjura munții.

Nu se auzea nici un sunet. Locul acela părea părăsit.

Shadow strigă și avu impresia că-i răspunde cineva. Se duse în direcția din care i se păruse că venise sunetul.

Nimeni. Nimic. Doar un lanț care închidea intrarea într-o peșteră.

Shadow păși peste lanț.

Se uită în jur, prin întuneric.

Simți că se înfiorează.

O voce zise foarte calm, de undeva din spatele lui, din întuneric:

— Nu m-ai dezamăgit niciodată.

Shadow nu se întoarse.

— Ciudat lucru, spuse el. Pe mine m-am dezamăgit de fiecare dată.

— Nici vorbă. Ai făcut tot ce-ai intenționat să faci, chiar mai mult de atît. Ai atras atenția tuturor, făcîndu-i să nu se uite niciodată la mîna în care țineai moneda. Asta se numește abaterea atenției. Și există putere în sacrificiul unui fiu — suficientă, mai mult decît suficientă ca treaba să meargă mai departe. Sincer vorbind, sînt mîndru de tine.

— Toată chestia asta a fost o escrocherie, zise Shadow. Nimic n-a fost adevărat. A fost doar un aranjament pentru organizarea unui masacru.

— Exact, zise glasul lui Wednesday din întuneric. Era un joc în care se trișa, dar era singurul joc din oraș.

— O vreau pe Laura, zise Shadow. Îl vreau pe Loki. Unde sînt?

Urmă doar tăcere. Un strop de ploaie îl atinse pe Shadow. Undeva în apropiere bubuiră tunete.

Shadow merse mai departe.

Loki, Făurarul-Minciunilor, zăcea pe sol, rezemat cu spatele de o cușcă de metal. În interiorul cuștii, spiriduși beți stăteau în jurul alambicului lor. Loki era acoperit cu un cearșaf. Numai fața lui rasă și mîinile, albe și lungi, ieșeau de sub cuvertură. Pe scaunul de lîngă el se afla o lanternă electrică. Dar bateriile lanternei erau pe terminate, iar lumina era slabă, galbenă.

Loki părea palid și chinuit.

Dar avea ochii plini de mîndrie. Se uita la Shadow, în timp ce acesta mergea prin peșteră.

Cînd Shadow ajunse la cîțiva pași de Loki, se opri.

— Ai întîrziat, zise Loki cu glas răgușit. Am aruncat lancea. Am închinat bătălia. Lupta a început.

— Nu glumești?

— Nu glumesc, zise Loki. Așa că nu mai contează ce-o să faci.

Shadow se gîndi un moment, apoi zise:

— Trebuia să arunci lancea ca să anunți începerea bătăliei. O chestie ca aceea de la Uppsala*. Aceasta-i bătălia cu care urma să te hrănești. Am dreptate?

Tăcere. Shadow îl auzi pe Loki chinuindu-se să respire.

— Mi-am imaginat, zise Shadow. Ceva de felul ăsta. Nu-s sigur cînd mi-am dat seama. Probabil atunci cînd atîrnam în copac. Poate înainte de asta. Ideea a fost declanșată de ceva ce mi-a spus Wednesday de Crăciun.

Loki continuă să se uite la el, fără să spună nimic.

— E o escrocherie făcută de doi bărbați, zise Shadow. Ca escrocheria cu episcopul care cumpără colierul de diamante și cu polițistul care-l arestează. Ca în povestea cu tipul cu scripca și cu individul care vrea să

---

* Uppsala sau Upsala, oraș în Suedia care a fost centrul religios al nordului, în care existau temple ale zeilor importanți și unde se aduceau sacrificii omenești. Ulterior, după interzicerea păgînismului, orașul a devenit un centru al creștinismului. Gaiman amintește într-un capitol anterior de sacrificiile de la Uppsala.

cumpere scripca. Doi oameni care par că fac parte din tabere diferite, dar care sînt din aceeași echipă.

Loki șopti:

— Ești ridicol.

— De ce? Mi-a plăcut ce-ai făcut la motel. A fost o chestie deșteaptă. Trebuia să fii acolo, ca să te asiguri că totul merge conform planului. Te-am văzut, te-am recunoscut, mi-am dat seama cine ești în realitate, dar nu mi-a trecut prin minte că ești domnul World al celorlalți.

Shadow strigă apoi spre peșteră:

— Poți să ieși la iveală. Oriunde ai fi. Arată-te!

Vîntul urlă în gura peșterii și aruncă stropi de ploaie către ei. Shadow se înfioră, apoi zise:

— M-am săturat să fiu luat de fraier. Arată-te. Vreau să te văd.

Întunericul din fundul peșterii se schimbă. O parte din el deveni cumva mai solid și se deplasă.

— Știi prea multe, băiete, zise Wednesday, cu glasul său obișnuit.

— Deci nu te-au omorît.

— M-au omorît, spuse Wednesday din umbră. Treaba n-ar fi mers dacă nu m-ar fi omorît.

Vocea lui era slabă, avea ceva care-l făcu pe Shadow să se gîndească la un radio vechi care nu fusese bine reglat ca să prindă un anumit post.

— Dacă n-aș fi fost ucis cu adevărat, Kali, Morrigan, albanezii ăia afurisiți și toți ceilalți n-ar fi venit aici. Moartea mea i-a strîns la un loc. Eu am fost mielul sacrificat.

— Nu, îl contrazise Shadow. Tu ai fost țapul lui Iuda*.

---

* Judas Goat (în orig., în lb. engleză) — țap folosit în abatoare, care conduce turma de oi sau de capre către locul în care animalele vor fi ucise, țapul respectiv nefiind ucis, pentru a conduce și alte turme la locul de sacrificare; evident, denumirea vine de la Iuda cel din Evanghelii.

Silueta din umbră se agită, se răsuci.

— Nici vorbă. Asta ar fi implicat trădarea zeilor vechi în favoarea celor noi. Iar noi nu facem așa ceva.

— Absolut deloc, șopti Loki.

— Îmi dau seama, zise Shadow. Voi doi n-ați trădat o anumită tabără. Voi le-ați trădat pe amîndouă.

— Cred că asta am făcut, zise Wednesday, care părea încîntat de el însuși.

— Doreați un masacru. Doreați un sacrificiu de sînge. Un sacrificiu de zei.

Vîntul deveni mai puternic, urletul de la gura peșterii deveni un țipăt, care părea scos de cineva incomensurabil de uriaș și cuprins de dureri incredibile.

— Și de ce nu? Am fost captiv în țara asta blestemată timp de aproape o mie două sute de ani. Sîngele mi s-a subțiat. Mi-e foame.

— Iar voi doi vă hrăniți cu moarte, zise Shadow.

Avu impresia că-l vede pe Wednesday. Acesta era o siluetă făcută din beznă, care devenea ceva mai reală doar cînd Shadow se uita în altă parte, care căpăta formă doar cînd era zărită cu coada ochiului.

— Mă hrănesc cu moartea care îmi este închinată, îi explică Wednesday.

— Așa cum a fost moartea mea în copac, spuse Shadow.

— Moartea ta a fost ceva deosebit, recunoscu Wednesday.

— Și tu te hrănești cu moarte? întrebă Shadow, uitîndu-se la Loki.

Loki clătină fără vlagă din cap.

— Nu, sigur că nu, zise Shadow. Tu te hrănești cu haos.

Loki zîmbi auzindu-i vorbele — un zîmbet chinuit, scurt — și în ochi îi dansară flăcări portocalii, care pîlpîiau ca o dantelă arzîndă pe pielea sa albă.

— N-am fi reușit fără tine, zise Wednesday, din colțul ochiului lui Shadow. Am avut atîtea femei...

— Aveai nevoie de un fiu, zise Shadow.

Vocea ca de fantomă a lui Wednesday îi răspunse:

— Aveam nevoie de *tine*, fiul meu. Da. Propriul meu fiu. Știam că ai fost zămislit, dar mama ta părăsise țara. A durat mult pînă cînd noi doi am reușit să te găsim. Iar cînd te-am descoperit erai în pușcărie. Trebuia să aflăm ce te putea face să acționezi. Trebuia să descoperim pe ce buton să apăsăm ca să te punem în mișcare. Trebuia să aflăm cine erai.

În momentul acela, Loki părea foarte încîntat de sine.

— Aveai o soție la care voiai să te întorci. Nu ne convenea, dar problema putea fi rezolvată.

— Femeia aia nu era potrivită pentru tine, șopti Loki. Ți-ar fi fost mai bine fără ea.

— Dacă ar fi existat o altă cale... zise Wednesday, iar de data asta Shadow înțelese ce voia să spună.

— Și dacă... ar fi avut bunul-simț... să rămînă moartă... gîfîi Loki. Wood și Stone... erau oameni buni. Te-ar fi lăsat să... evadezi... cînd trenul ar fi... ajuns în Dakota...

— Unde-i Laura? întrebă Shadow.

Loki își ridică brațu-i alb și arătă către fundul peșterii.

— A plecat în direcția aia, zise el, apoi, din senin, se prăbuși în față, pe podeaua de piatră.

Shadow văzu ceea ce-i ascunsese pînă atunci cuvertura: balta de sînge, gaura din spatele lui Loki, impermeabilul înnegrit de sînge.

— Ce s-a întîmplat? întrebă el.

Loki nu-i răspunse.

Iar Shadow își spuse că Loki nu-i va mai răspunde vreodată.

— S-a întîmplat că a avut de-a face cu nevasta ta, băiete, zise vocea îndepărtată a lui Wednesday.

Wednesday devenise mai greu de văzut, de parcă s-ar fi împrăștiat în eter.

— Dar bătălia îl va aduce înapoi. Așa cum bătălia mă va aduce pe mine înapoi. Eu sînt o fantomă și el e un cadavru, dar am cîștigat. Pentru că am trișat.

— Jocurile aranjate sînt cel mai ușor de cîștigat, își aminti Shadow.

Nu-i răspunse nimeni. Nu se mișcă nimic în beznă.

— La revedere, zise Shadow, apoi adăugă: tată.

Dar în momentul acela nu se mai vedea altcineva în peșteră. Nu se vedea nimeni.

Shadow se întoarse în Curtea Drapelelor Celor Șapte State, dar nu văzu nimic, nu auzi nimic, în afară de steagurile care fluturau în bătaia vîntului. Nu zări nici oameni cu săbii la Stînca De O Mie De Tone Aflată În Echilibru, nici indivizi care să apere Podul Legănatului. Era doar el singur.

N-avea ce să vadă. Locul era pustiu. Un cîmp de luptă gol.

Nu. Nu chiar pustiu.

Acolo se afla Rock City, care fusese un loc de venerare și de adorare timp de mii de ani, iar acum milioanele de turiști care mergeau prin grădini și traversau Podul Legănatului aveau același efect ca apa care învîrtea un milion de roți de rugăciuni. Într-un asemenea loc, realitatea era subțirică. Iar Shadow știu unde putea să aibă loc bătălia.

Și atunci începu să meargă. Își aminti cum se simțise în carusel și încercă să simtă din nou același lucru.

Își aminti cum ocolise Winnebagoul, în unghi drept față de *orice*. Încercă să regăsească senzația aceea...

Și atunci, fără nici un efort, se întîmplă.

Parcă trecuse printr-o membrană, parcă ieșise din apă adîncă în aer. Dintr-un singur pas, trecuse de pe cărarea pentru turiști în...

În ceva real. Era în Culise.

Se afla tot în vîrful muntelui, care rămăsese cam la fel. Dar era mai mult decît un munte. Vîrful acela de munte devenise chintesența locului, inima lucrurilor. În comparație cu acea culme, munții Lookout, pe care

abia îi părăsise, semănau cu un decor, cu un model din carton văzut la televizor, adică mai degrabă o reprezentare a unui lucru decît lucrul în sine.

Acesta era locul cel adevărat.

Pereții stîncoși alcătuiau un amfiteatru natural. În jurul lui și prin el treceau cărări de piatră, care alcătuiau punți naturale, care treceau peste zidurile de stîncă.

Iar cerul...

Cerul era întunecat. Dar îl lumina — după cum lumina și lumea de sub el — o dungă verde-albă ce ardea, mai strălucitoare decît soarele și întinsă nebunește peste cer, dintr-un capăt în celălalt, ca o spintecătură albă în cerul negru.

Shadow își dădu seama că era un fulger. Un fulger cuprins într-o clipă ce începenise și care dura veșnic. Lumina pe care-o răspîndea era dură și neiertătoare: spăla fețele și transforma ochii în găuri negre.

Acela era punctul culminant al furtunii.

Simțea că tiparele se modificau. Lumea cea veche, o lume de mărime infinită și cu resurse nelimitate, se confrunta cu altceva, cu o rețea de energie, de opinii, de vîrtejuri.

Oamenii cred, își spuse Shadow. Asta fac oamenii. Cred. Dar nu vor să-și asume responsabilitatea credințelor lor. Invocă lucruri și nu au încredere în invocații. Oamenii populează bezna cu fantome, cu zei, cu electroni, cu basme. Oamenii își imaginează și oamenii cred. Și această credință, această credință tare ca stînca, face lucrurile să se întîmple.

Vîrful muntelui era o arenă. Shadow văzu imediat acest lucru. Iar în fiecare parte a arenei erau indivizi aranjați în formație de luptă.

Erau prea mari. Tot ce se afla în locul acela era prea mare.

În locul acela se găseau zei vechi, zei cu pielea cafenie la culoare, precum ciupercile bătrîne, de culoare roz, precum carnea de pui, de culoare galben, precum

frunzele de toamnă. Unii erau nebuni, alții erau întregi la minte. Shadow îi recunoscu pe zeii cei vechi. Îi întîlnise deja sau întîlnise alții ca ei. Erau ifriți și spiriduși, uriași și pitici. Văzu femeia pe care o zărise în dormitorul întunecos din Rhode Island, văzu părul ei verde ca niște șerpi ce se agitau. O văzu pe Mama-ji, cea din carusel; avea sînge pe mîini și un zîmbet pe față. Îi cunoștea pe toți.

Și-i recunoscu și pe cei noi.

Unul părea baron al căilor ferate, într-un costum vechi, cu lanț de ceas întins pe deasupra vestei. Individul avea înfățișarea cuiva care apucase zile mai bune. Fruntea i se contracta.

Mai erau zeii cenușii ai avioanelor, moștenitorii tuturor viselor despre mai-greu-decît-aerul.

Și erau și zeii automobilelor, un contingent puternic, cu figuri de oameni serioși, cu sînge pe mănușile lor negre și pe dinții lor cromați, care aveau parte de sacrificii umane la o scară nevisată de la azteci încoace. Dar și ei păreau a nu simți în largul lor. Lumea se schimbă.

Alții aveau figuri fosforescente. Luceau blînd, de parcă ar fi existat în propria lor lumină.

Lui Shadow i se făcu milă de ei toți.

Vedea că la cei noi exista o oarecare aroganță. Dar și o oarecare teamă.

Le era teamă că vremea lor va trece dacă nu țin pasul cu lumea în schimbare, dacă nu refac, nu reconstruiesc și nu reconcep lumea conform imaginii lor.

Fiecare tabără o înfrunta pe cealaltă cu bravură. Pentru fiecare tabără, oponenții erau adevărați demoni, monștri, blestemați.

Shadow văzu că deja avusese loc o încăierare. Pe stînci era deja sînge.

Se pregăteau pentru bătălia cea adevărată, pentru războiul cel adevărat. Acum ori niciodată, își zise Shadow. Dacă nu acționa în clipa aceea, în secunda următoare ar fi fost prea tîrziu.

În America totul e veșnic, îi zise o voce în mintea sa. *Anii '50 au durat o mie de ani. Ai la dispoziție tot timpul din lume.*

Shadow merse împleticindu-se pînă în centrul arenei.

Simți privirile ochilor și ale lucrurilor ce nu erau ochi. Se înfioră.

Vocea bizonului zise: *Te descurci bine.*

Shadow își spuse: *Evident. M-am întors din morți în dimineața asta. După așa ceva, restul nu mai contează.*

— Știți, zise Shadow cu un ton obișnuit, fără să se adreseze cuiva anume, ăsta nu-i un război. Nu s-a intenționat nici o clipă să fie un război. Iar dacă unii dintre voi cred că-i un război, atunci aceia se înșeală.

Auzi mormăituri în ambele tabere. Nu impresionase pe nimeni.

— Luptăm ca să supraviețuim, răcni un minotaur dintr-o parte a arenei.

— Luptăm pentru existența noastră, țipă o gură dintr-un stîlp de fum sclipitor, din cealaltă parte a arenei.

— Ăsta-i un pămînt rău pentru zei, zise Shadow.

Ca început de discurs, nu se compara cu *prieteni, romani, concetățeni*,* dar mergea.

— Probabil că ați aflat cu toții acest lucru, fiecare în felul său. Vechii zei sînt ignorați. Zeii cei noi sînt uitați imediat și-s părăsiți în favoarea ultimilor sosiți. Sau sînteți uitați, sau sînteți îngroziți că s-ar putea să ajungeți demodați, sau ați obosit să existați conform capriciilor oamenilor.

De data asta, se iscară mai puține bombăneli. Shadow spusese ceva cu care toți erau de acord. Acum, pentru că-l ascultau, putea să le spună povestea.

---

* Friends, Romans, Countrymen (în orig., în lb. engleză) — începutul monologului lui Marcus Antonius din piesa *Julius Caesar*, de W. Shakespeare.

— A fost odată un zeu care a venit dintr-o țară îndepărtată și a cărui putere și influență scădeau pe măsură ce se reducea credința în el. Era un zeu care-și trăgea puterea din sacrificii, din moarte și, mai ales, din război. Moartea celor care cădeau în război îi era închinată, iar bătăliile din Lumea Veche îi dăduseră putere și consistență. Dar acum îmbătrînise. Își cîștiga existența ținîndu-se de escrocherii, împreună cu un alt zeu din panteonul său, un zeu al haosului și al înșelăciunii. Împreună îi fraiereau pe cei ușor de amăgit. Împreună jecmăneau oamenii de tot ce aveau. Cîndva, acum vreo cincizeci sau o sută de ani, cei doi au conceput un plan care să creeze o rezervă de putere din care să se înfrupte amîndoi. Un plan ca să ajungă mai puternici decît fuseseră vreodată. Și ce putea să producă mai multă putere decît un cîmp de luptă acoperit cu zei morți? Jocul imaginat de cei doi se numea „Hai să-i facem să se lupte între ei". Nu vedeți? Nu contează dacă veți învinge sau veți pierde bătălia pentru care v-ați strîns aici. Victoria și înfrîngerea n-au nici o importanță pentru cel despre care v-am vorbit. Contează doar să moară suficienți dintre voi. Fiecare zeu căzut în bătălie îi va da putere, îl va hrăni. Ați înțeles?

Atunci în arenă se auzi sunetul puternic a izbucnirii unui foc. Shadow se uită către locul din care venea zgomotul. Un bărbat enorm, cu pielea de culoarea mahonului, cu pieptul gol și cu joben pe cap, cu un trabuc în gură, vorbea cu un glas profund, ca din mormînt.

— Bine, zise baronul Samedi. Dar Odin *a murit*. În timpul convorbirilor de pace. Jigodiile alea l-au ucis. A murit. Mă pricep la *moarte*. Nimeni nu mă poate înșela în privința morții.

— Este evident că a murit cu adevărat, spuse Shadow. Și-a sacrificat trupul fizic ca să dezlănțuie războiul. După bătălie va fi mai puternic decît a fost vreodată.

— Tu cine ești? întrebă cineva.

— Eu sînt — am fost — fiul său.

Unul dintre zeii cei noi — Shadow presupuse că era un zeu al drogului, după felul în care zîmbea și se legăna — zise:

— Dar domnul World a spus...

— Nu există nici un domn World. N-a existat niciodată. A fost doar unul dintre voi care a încercat să se îndoape cu haosul pe care l-a creat.

Iar ei îl crezură. Shadow își dădu seama de acest lucru văzîndu-le durerea ce se oglindea în ochii lor.

Shadow clătină din cap și zise:

— Știți, eu prefer să fiu om, nu zeu. Noi nu avem nevoie să creadă cineva în noi. Ne descurcăm singuri.

Și în locul acela aflat la înălțime se așternu tăcerea.

Apoi, cu un bubuit șocant, săgeata fulgerului înghețată pe cer se strivi de vîrful muntelui, iar arena se cufundă în întuneric.

Mulți dintre cei prezenți luceau în beznă.

Shadow se întrebă dacă zeii aveau să se certe cu el, dacă aveau să-l atace, dacă aveau să încerce să-l omoare. Se aștepta la o reacție, indiferent de felul acesteia.

Își dădu însă seama că luminile se îndepărtau. Zeii plecau. La început doar cîțiva, apoi în grup. Iar în cele din urmă cu sutele.

Un păianjen de mărimea unui rottweiler se împletici greoi către el, pe șapte picioare. Mulțimea sa de ochi lucea slab.

Shadow rămase locului, ce toate că i se făcuse scîrbă.

Cînd păianjenul ajunse aproape, zise cu vocea domnului Nancy:

— Ai făcut treabă bună. Sînt mîndru de tine. Te-ai descurcat bine, puștiule.

— Mulțumesc, spuse Shadow.

— Trebuie să te ducem înapoi. Dacă o să stai prea mult în locul ăsta, o s-o iei razna, zise domnul Nancy și puse un picior de păianjen, cu păr cafeniu, pe umărul lui Shadow...

... și, ajungînd înapoi în Curtea Drapelelor Celor Șapte State, domnul Nancy tuși. Mîna lui dreaptă era pe umărul lui Shadow. Ploaia încetase. Domnul Nancy își ținea mîna stîngă lipită de trup, de parcă l-ar fi durut. Shadow îl întrebă dacă se simțea bine.

— Sînt tare ca unghiile vechi. Chiar mai tare, zise domnul Nancy.

Dar vocea sa nu părea a-i aparține unui om fericit, ci unui bătrîn copleșit de durere.

În jurul lor erau zeci de oameni, care stăteau în picioare sau așezați pe bănci. Unii dintre ei păreau grav răniți.

Shadow auzi un zgomot pe cer, apropiindu-se dinspre sud. Se uită la domnul Nancy și-l întrebă:

— Elicoptere?

— Nu te sinchisi de ele. Nu mai ai de ce să-ți faci griji. O să curățe mizeria și pe urmă o să plece.

— Am priceput.

Shadow ar fi vrut să vadă o anumită parte a mizeriei înainte de a fi curățată. Luă o lanternă de la un individ cu păr cărunt, care arăta ca un prezentator de știri ieșit la pensie, apoi începu să caute.

O descoperi pe Laura pe pămînt, într-o peșteră laterală, lîngă o dioramă cu gnomi mineri ce tocmai își luaseră rămas bun de la Albă ca Zăpada. Solul de lîngă ea era mînjit de sînge. Laura zăcea pe o parte, probabil așa cum o aruncase Loki după ce scosese lancea din ei doi.

Laura își ținea o mînă la piept. Arăta îngrozitor de vulnerabilă. Părea moartă, dar Shadow se obișnuise deja cu asta.

Se ghemui lîngă ea și-i atinse obrazul cu mîna, apoi îi rosti numele. Laura deschise ochii, își înălță capul și se uită la el.

— Salut, cățelușule, zise ea cu glas subțire.

— Bună, Laura. Ce s-a întîmplat aici?

— Nimic. Lucruri fără importanță. Au învins?

— Am oprit bătălia pe care încercau s-o pornească.

— Cățelușul meu deștept! Individul ăla, domnul World, a zis că o să-ți înfigă un băț în ochi. Insul ăla nu mi-a plăcut nici un pic.

— E mort. Tu l-ai ucis, scumpo.

— Foarte bine.

Apoi Laura închise ochii. Shadow o prinse de mînă, iar aceasta era rece. După un timp, Laura deschise din nou ochii.

— Ai aflat cum să mă aduci înapoi dintre morți? întrebă ea.

— Cred că da. Oricum, știu o cale.

— Foarte bine, zise ea, strîngîndu-i mîna cu mîna ei cea rece. Și soluția opusă? Ce știi despre ea?

— Soluția opusă?

— Da, șopti Laura. Cred că merit asta.

— Nu vreau să fac așa ceva.

Laura nu zise nimic. Aștepta, pur și simplu.

— Bine, zise Shadow.

Apoi își luă mîna din mîna ei și o puse pe gîtul ei.

— Așa soț mai zic și eu! exclamă ea, cu mîndrie.

— Te iubesc, copilă, zise Shadow.

— Te iubesc, cățelușule, șopti ea.

Bărbatul strînse mîna în jurul monedei de aur care atîrna de gîtul ei, apoi trase puternic de lanț, care se rupse. După aceea ținu moneda de aur între arătător și degetul mare, suflă în ea și deschise palma goală.

Moneda dispăruse.

Ochii Laurei rămăseseră deschiși, dar nu se mai mișcau.

Shadow se aplecă, o sărută cu blîndețe pe obrajii reci, dar ea nu-i răspunse. Iar el nu se aștepta la vreun răspuns. După aceea, Shadow se ridică și ieși din peșteră, ca să privească în noapte.

Furtuna se potolise. Aerul era proaspăt, curat, nou.

Shadow nu avea nici cea mai mică îndoială: ziua următoare avea să fie una teribil de frumoasă.

PARTEA A PATRA

Epilog: Ceva ce morții păstrează

Capitolul Nouăsprezece

Cel mai bine descrii un basm spunînd basmul. Vedeți? Modul în care cineva descrie o poveste, sieși sau lumii, constă în spunerea poveștii. E un gest de echilibrare și e un vis. Cu cît harta este mai corectă, cu atît seamănă mai mult cu teritoriul. Cea mai corectă hartă este chiar teritoriul respectiv; va fi o hartă foarte corectă și foarte inutilă.

Basmul este o hartă care-i chiar teritoriul respectiv.

Trebuie să țineți minte asta

— din notițele domnului Ibis

Erau amîndoi în autobuzul VW și se îndreptau către Florida pe șoseaua I-75. Conduceau din zori. Sau, mai bine zis, Shadow conducea, iar domnul Nancy stătea pe scaunul din dreapta sa și, din cînd în cînd, cu o expresie îndurerată pe față, se oferea să șofeze. Iar Shadow îl refuza de fiecare dată.

— Ești fericit? îl întrebă deodată domnul Nancy, care îl tot privea pe Shadow de cîteva ore; de fiecare dată cînd Shadow privea spre dreapta sa, îl vedea pe domnul Nancy zgîindu-se la el cu ochii săi căprui.

— Nu chiar, îi răspunse Shadow. Dar nu-s încă mort.

— Cum?

— „Să nu spui de un om că-i fericit pînă n-a murit." Herodot.

Domnul Nancy ridică o sprînceană căruntă, apoi zise:

— Eu nu-s mort, și tocmai de aceea sînt fericit ca un puști tîmpit.

— Herodot n-a vrut să spună că morții sînt fericiți. Ci că nu poți să judeci viața cuiva cît timp aceasta nu s-a terminat.

— Eu n-o judec nici măcar atunci, zise domnul Nancy. Cît despre fericire, există o mulțime de feluri de fericire, după cum există al naibii de multe feluri de moarte. Eu mă mulțumesc cu ce pot, de fiecare dată cînd pot.

Shadow schimbă vorba:

— Elicopterele acelea... cele care au luat cadavrele și răniții...

— Ce-i cu ele?

— Cine le-a trimis? De unde au venit?

— Nu-ți bate capul cu ele. Sînt precum walkiriile sau vulturii. Vin pentru că trebuie să vină.

— Dacă spui tu...

— Vor avea grijă de morți și de răniți. Dacă vrei să știi, bătrînul Jacquel va fi foarte ocupat luna viitoare. Shadow, băiete, spune-mi ceva.

— Ce anume?

— Ai învățat ceva din toate astea?

Shadow dădu din umeri și răspunse:

— Nu știu. Am uitat deja multe din cele pe care le-am învățat în copac. Cred că am întîlnit anumite persoane. Dar nu mai sînt sigur de nimic. E ca unul dintre visele acelea care te schimbă. Unele vise le ții minte pentru totdeauna și le păstrezi adînc în sufletul tău, pentru că ți s-au întîmplat chiar ție, dar, dacă încerci să-ți aduci aminte amănuntele, descoperi că nu reușești...

— Mda, bombăni domnul Nancy, apoi concluzionă: Nu ești prost cu adevărat.

— Poate că nu sînt, zise Shadow. Dar aș fi dorit să păstrez mai mult din ceea ce mi-a trecut prin mîini după ce am ieșit din închisoare. Mi-au fost dăruite o mulțime de lucruri, apoi le-am pierdut din nou.

— Poate că ai păstrat mai mult decît crezi, spuse domnul Nancy.

— Nu cred, zise Shadow.

Trecură granița și intrară în Florida, iar Shadow văzu primul palmier din viața sa. Se întrebă dacă fusese plantat acolo, lîngă frontieră, cu un scop anume, ca să-ți dai seama că erai deja în Florida.

Domnul Nancy începu să sforăie, iar Shadow se uită la el. Bătrînul arăta cenușiu la față și respira greu. Shadow se întrebă din nou dacă Nancy se alesese în luptă cu vreo rană la piept sau la plămîni. Oricum, bătrînul refuzase orice îngrijire medicală.

Florida se întindea mai mult decît își imaginase Shadow și se făcuse tîrziu cînd opri mașina în Fort Pierce, lîngă o căsuță din lemn cu un singur etaj și cu ferestrele acoperite cu obloane. Nancy, care îl dirijase pe ultimii zece kilometri ai drumului, îl invită să rămînă peste noapte acolo.

— Pot să iau o cameră la un motel. N-o să-mi fie greu, îi răspunse Shadow.

— Sigur că poți, iar eu o să mă simt jignit. Bineînțeles că n-o să zic nimic, dar o să mă simt teribil de jignit, spuse domnul Nancy. Așa că-i mai bine să rămîi aici și o să-ți fac patul pe canapea.

Domnul Nancy descuie obloanele și deschise ferestrele. Casa mirosea a umezeală și a ceva dulce, de parcă ar fi fost bîntuită de fantomele unor prăjituri moarte de multă vreme.

Shadow acceptă fără nici un chef să rămînă peste noapte acolo, după cum acceptă — tot fără nici un chef — și să se ducă împreună cu domnul Nancy la barul de la capătul drumului ca să bea ceva înainte de culcare, în timp ce se aerisea casa.

— L-ai văzut pe Czernobog? îl întrebă Nancy în timp ce se împleticeau prin noaptea înăbușitoare.

Aerul era plin de gîndaci de palmier, iar pe sol se tîrau tot felul de făpturi care scoteau diferite zgomote.

Domnul Nancy își aprinse un trabuc subțire. Tuși, se înecă, dar continuă să fumeze.

— Plecase înainte să ies eu din peșteră.

— Probabil că s-a dus acasă. Înseamnă că te așteaptă acolo.

— Da.

Merseră în tăcere pînă la capătul drumului. Barul nu era cine știe ce, dar era deschis.

— Eu plătesc primele beri, zise domnul Nancy.

— Ține minte, o să bem doar cîte o bere, spuse Shadow.

— Ce-i cu tine? îl întrebă domnul Nancy. De cînd ai devenit zgîrcit?

Domnul Nancy făcu cinste cu primul rînd de bere, iar Shadow cu următorul. Shadow privi îngrozit cum domnul Nancy îl convinse pe barman să pornească dispozitivul pentru karaoke, apoi urmări stînjenit, dar fascinat, cum bătrînul trecu prin „What's New Pussycat?"* înainte să fredoneze o versiune emoționantă, armonioasă, a melodiei „The Way You Look Tonight".** Bătrînul avea o voce frumoasă, iar la sfîrșit, mîna de oameni care mai era în bar îl aplaudă și-l ovționă.

Cînd se întoarse la bar, unde-l aștepta Shadow, Nancy arăta mai bine. Albul ochilor săi devenise limpede și-i dispăruse paloarea aceea cenușie care-i acoperise pielea.

— E rîndul tău, îi spuse el lui Shadow.

— Nici vorbă! îi răspunse acesta.

Dar domnul Nancy mai comandă bere și-i înmînă lui Shadow un teanc de foi pătate cu textele cîntecelor ca să-și aleagă.

— Ia și tu unul căruia îi știi cuvintele.

---

* *What's New Pussycat* — Ce-i nou, pisicuțo? — melodie lansată de Tom Jones în 1965.

** *The Way You Look Tonight* — Felul în care arăți în seara asta — melodie interpretată de Frank Sinatra.

— Nu-i nimic amuzant în asta, zise Shadow.

Lumea începuse să se clatine, iar el nu avea destulă energie ca să se certe, apoi domnul Nancy pregăti banda cu negativul melodiei „Don't Let Me Be Misunderstood"* și-l împinse — îl împinse în adevăratul sens al cuvîntului — pe scena improvizată de la capătul barului.

Shadow ținea microfonul de parcă acesta s-ar fi pregătit să-l muște. Apoi muzica începu, iar el croncăni primul cuvînt:

— Dragă...

Nici unul dintre oamenii din bar nu aruncă în el cu ceva, ca urmare Shadow începu să se simtă bine.

— Poți să mă înțelegi acum?

Vocea lui era aspră, dar melodioasă, iar asprimea ei se potrivea cu cîntecul.

— Uneori mă simt puțin nebun. Nu știi că nici un om în viață nu poate fi înger?

Pe cînd se întorceau acasă, prin noaptea fierbinte din Florida, cei doi — tînărul și bătrînul — se împleteau și erau fericiți, iar Shadow continua să cînte.

— Sînt doar un suflet cu intenții bune, le cînta el crabilor, păianjenilor și gîndacilor din palmierii pitici, șopîrlelor și nopții. Doamne, nu lăsa să fiu înțeles greșit...

Domnul Nancy îl duse pînă la canapea. Aceasta era mult mai scurtă decît Shadow, dar, pînă să se hotărască să se culce pe podea, Shadow adormise deja, pe jumătate întins pe sofa, pe jumătate așezat.

La început nu visă. Avu parte doar de un întuneric liniștitor. Apoi văzu un foc ce ardea în beznă și se duse spre el.

— Ai făcut bine, zise omul-bizon, fără să-și miște buzele.

---

* *Don't Let Me Be Misunderstood* — Nu lăsa să fiu înțeles greșit — melodie lansată în 1964 de Nina Simone, preluată ulterior de The Animals, apoi de Joe Cocker și de mulți alții.

— Nu știu ce-am făcut, îi răspunse Shadow.

— Ai făcut pace, îi zise omul-bizon. Ai luat cuvintele noastre și le-ai făcut să-ți aparțină. Ei n-au înțeles niciodată că erau aici — ca și oamenii care-i venerau — pentru că nouă ne-a convenit ca ei să fie aici. Dar putem să ne răzgîndim. Poate că o să ne răzgîndim.

— Ești un zeu? îl întrebă Shadow.

Omul-bizon clătină din cap. Shadow avu impresia, pentru o clipă, că ființa aceea se amuza.

— Eu sînt pămîntul țării, răspunse el.

Apoi visul continuă, dar Shadow nu-l mai ținu minte.

Auzi ceva sfîrîind. Îl durea capul și-l dureau ochii.

Domnul Nancy pregătea micul dejun: un teanc de clătite, bacon prăjit, ouă perfecte și cafea. Bătrînul părea în culmea sănătății.

— Mă doare capul, zise Shadow.

— După ce-o să bagi în tine micul dejun, o să te simți ca nou.

— Aș vrea să mă simt același om, dar cu un alt cap.

— Mănîncă, îl sfătui domnul Nancy.

Iar Shadow mîncă.

— Cum te simți acum?

— Mă doare capul, dar am niște mîncare în stomac și-s pe cale s-o vomit.

— Vino cu mine.

Lîngă canapeaua pe care-și petrecuse Shadow noaptea se afla un cufăr făcut dintr-un lemn de culoare închisă, care arăta ca o ladă supradimensionată a unui pirat. Cufărul era acoperit cu o cuvertură africană. Domnul Nancy descuie lacătul și deschise cufărul. În interiorul acestuia să aflau tot felul de cutii. Nancy scotoci prin ele.

— E un medicament african făcut din plante, îi spuse el lui Shadow. E făcut în principal din scoarță de salcie și din alte chestii asemănătoare.

— Și din aspirină?

— Exact, răspunse domnul Nancy și scoase din fundul cufărului o sticlă imensă cu aspirine obișnuite; apoi deșurubă capacul și luă două pastile albe. Ține.

— Frumos cufăr, zise Shadow, după care înghiți pilulele amare și sorbi dintr-un pahar cu apă.

— Mi l-a trimis fiul meu, zise domnul Nancy. E un băiat bun. Nu-l văd atît de mult cît aș vrea.

— Îi simt lipsa lui Wednesday, zise Shadow. În ciuda a tot ce-a făcut. Mă tot aștept să-l întîlnesc. Dar cînd mă uit în jur văd că nu-i aici.

Shadow continua să privească lada de pirat, încercînd să-și dea seama de ce-i amintea.

O să pierzi multe lucruri. Să nu pierzi asta. Cine-i spusese cuvintele acestea?

— Îi simți lipsa? După ce ți-a făcut? După ce ne-a făcut?

— Da, zise Shadow. Îi simt lipsa. Crezi că o să se întoarcă?

— Cred că spiritul lui va fi prezent de fiecare dată cînd doi oameni se vor înțelege între ei să-i vîndă unui al treilea o vioară de douăzeci de dolari pentru zece mii de dolari.

— Da, dar...

— Să ne întoarcem în bucătărie, zise domnul Nancy. Farfuriile nu se spală singure.

Domnul Nancy spălă farfuriile și tigăile. Shadow le șterse și le puse la locul lor. Durerea de cap începuse să-l lase. Se întoarseră în camera de zi.

Shadow se uită din nou la cufărul cel vechi, încercînd să-și amintească.

— Ce-o să se întîmple dacă n-o să mă duc să-l văd pe Czernobog? întrebă el.

— O să-l întîlnești, îi zise domnul Nancy. Poate că o să te caute el. Poate că o să te facă să te duci la el. Dar, într-un fel sau altul, o să-l întîlnești.

Shadow dădu din cap. Lucrurile începeau să se potrivească. Un vis din copac...

— Există un zeu cu cap de elefant?

— Ganesh. E un zeu hindus. Îndepărtează obstacolele și face călătoriile mai ușoare. Și mai e și un bun bucătar.

— *E în portbagaj.* Știam că-i ceva important, dar nu știam despre ce-i vorba. Credeam că-i vorba de trompă, dar el nu vorbea de asta...

Domnul Nancy se încruntă:

— Nu înțeleg nimic.

— E în portbagaj, zise Shadow.

Știa că era adevărat. Nu știa de ce era adevărat. Dar era sigur că era adevărat.

Se ridică în picioare și zise:

— Îmi pare rău, dar trebuie să plec.

— De ce te grăbești? se miră domnul Nancy.

— Pentru că se topește gheața, îi răspunse Shadow.

Capitolul Douăzeci

e
primăvară
și
omul-balon
cu picioare de țap
fluieră
departe
și
mic

— e.e. cummings

Shadow, care conducea o mașină închiriată, ieși din pădure pe la ora opt și jumătate dimineața, coborî dealul cu o viteză mai mică de șaptezeci de kilometri la oră și se reîntoarse în orașul Lakeside la trei săptămîni după ce fusese convins că-l părăsise pentru totdeauna.

Merse prin oraș, surprins de faptul că acesta se schimbase atît de puțin în ultimele săptămîni — care pentru el însemnaseră o viață de om —, și parcă la jumătatea aleii care ducea spre lac. Apoi coborî din automobil.

Pe lacul înghețat nu mai erau colibe pentru pescuit la copcă, nici mașini de teren, nici oameni care să stea lîngă copci cu undițele în mînă și cu sticlele de bere alături. Lacul era negru, nu mai era acoperit de stratul de zăpadă de-un alb orbitor. Pe suprafața gheții se vedeau acum zone cu apă, iar apa de dedesubt era

neagră și gheața în sine rămăsese suficient de limpede pentru ca prin ea să se zărească întunecimea de sub ea. Cerul era cenușiu, iar lacul înghețat era gol.

Aproape gol.

Pe gheață rămăsese o mașină, undeva în apropierea podului, astfel încît s-o poată vedea oricine mergea prin oraș, oricine traversa orașul. Mașina, de un verde murdar, era soiul acela de automobil pe care lumea îl abandonează prin parcări. Nu mai avea motor. Reprezenta simbolul unui rămășag, care aștepta ca gheața să devină suficient de roasă, suficient de moale și suficient de periculoasă pentru ca lacul să-l înghită pentru totdeauna.

De-a curmezișul aleii care ducea spre lac fusese întins un lanț, de care atîrna un avertisment ce interzicea accesul oamenilor și al mașinilor. Pe panou scria GHEAȚĂ SUBȚIRE. Sub acest text se găsea un șir de pictograme desenate de mînă, tăiate de cîte o line, care însemnau INTERZIS ACCESUL MAȘINILOR, PIETONILOR, VEHICULELOR PENTRU MERS PE ZĂPADĂ. PERICOL.

Shadow ignoră avertismentul și coborî panta. Aceasta era alunecoasă — zăpada se topise deja și transformase pămîntul în noroi, iar iarba cafenie nu-i oferea nici un sprijin. Shadow alunecă pînă la lac. Acolo merse cu grijă pe o platformă scurtă de lemn, apoi păși pe gheață.

Stratul de apă de pe gheață, alcătuit din gheață topită și din zăpadă topită, era mai adînc decît păruse privit de sus, iar gheața de sub el era mai alunecoasă decît un patinoar, așa că Shadow trebuia să meargă cu grijă. Se bălăcea prin apa care-i acoperise ghetele pînă la șireturi și-i intra în încălțări. Apă rece ca gheața, care-ți amorțea pielea în locul în care te atingea. Shadow se simțea ciudat de detașat în timp ce se împleticea pe lacul înghețat, de parcă s-ar fi privit pe ecranul unui cinematograf. De parcă ar fi văzut un film în care el era eroul. Probabil detectivul.

Merse către rablă, dureros de conștient că gheața se rosese prea mult și că apa de sub ea era atît de rece cît poate să fie apa de rece fără să înghețe. Dar continuă să meargă, alunecînd tot timpul. Căzu de cîteva ori.

Trecu pe lîngă sticle și cutii goale de bere aruncate pe gheață, trecu pe lîngă copci rotunde tăiate în gheață pentru pescuit, copci care nu mai înghețaseră și fiecare dintre ele se umpluse cu apă neagră.

Rabla era mult mai departe decît părea a fi cînd o privise din drum. Shadow auzi un trosnet puternic dinspre partea de sud a lacului — ca un băț ce se rupea — urmat de sunetul vibrației unui obiect imens, produs parcă de un diapazon de bronz de dimensiunile lacului. Gheața scîrțîia și trosnea ca o ușă veche ce protestează că-i deschisă. Shadow continuă să meargă mai departe.

Asta-i sinucidere, îi șopti o voce în minte. *Nu poți să lași lucrurile în voia lor?*

— Nu, răspunse el cu voce tare. Trebuie să știu.

Și continuă să meargă mai departe.

Ajunse la rablă și știu că avea dreptate încă înainte de-a se atinge de ea. În jurul mașinii plutea o duhoare, ceva care era, simultan, un miros slab, insuportabil, dar și un gust neplăcut în fundul gîtului. Shadow merse în jurul automobilului, uitîndu-se înăuntrul lui. Scaunele erau pătate și sfîșiate. În mașină nu se vedea nimic. Shadow încercă să deschidă ușile. Erau încuiate. Încercă să deschidă portbagajul. Și acesta era încuiat.

Ar fi fost bine dacă ar fi luat o rangă cu el.

Strînse pumnul, numără pînă la trei și izbi cu mîna înmănușată în geamul portierei din partea șoferului.

Mîna îl durea, iar geamul nu pătise nimic.

Se gîndi să se repeadă în viteză în geam, ar fi putut să-l împingă în interiorul mașinii, dacă n-ar fi alunecat pe gheață. Dar nu avea nici un chef să miște rabla, astfel încît să se spargă gheața de sub ea.

Se uită la mașină. Apoi apucă antena radioului — soiul ăla de antenă care se strîngea și se întindea, dar

aceasta rămăsese în poziția aceea de cel puțin un deceniu —, trase de ea și o rupse de la bază. Luă capătul antenei — care avusese cîndva o bilă de metal în vîrf, dar bila se pierduse de mult timp — și îl îndoi cu degetele sale puternice, făcînd un cîrlig.

Apoi strecură bucata de metal printre garnitura de cauciuc și geamul ferestrei din față, pînă la mecanismul ușii. Răsuci, mișcă și împinse bucata de antenă în mecanismul de deschidere a portierei, după care îl trase spre el.

Simți cum cîrligul improvizat alunecă din încuietoare.

Oftă și-l împinse din nou, de data asta cu mai multă grijă. Își imagina gheața tremurînd sub picioarele sale. Apăsă încet... și...

Reușise. Trase antena, iar mecanismul încuietorii portierei din față se comută. Shadow întinse mîna înmănușată, apucă mînerul portierei și apăsă pe buton, apoi tase. Ușa nu se deschise.

S-a blocat, își zise el. *A înghețat.*

Smuci puternic, alunecă pe gheață, și deodată portiera rablei se deschise, iar bucăți de gheață săriră în toate părțile.

Duhoarea era mai puternică în interiorul mașinii. O duhoare de putreziciune și de boală. Lui Shadow i se făcu greață.

Întinse mîna sub bordul mașinii, găsi mînerul de plastic negru care deschidea portbagajul și trase puternic de el.

În spatele său se auzi un zăngănit, iar capacul portbagajului se ridică.

Shadow merse pe gheață, alunecînd prin bălțile din jurul mașinii și ținîndu-se de aceasta.

E în portbagaj, își zise el.

Capacul portbagajului se ridicase doar vreo doi centimetri. Shadow îl deschise complet.

Mirosul era groaznic, dar ar fi putut să fie și mai rău dacă pe fundul portbagajului n-ar fi fost vreo doi

centimetri de gheață topită. În portbagaj se găsea o fată. Purta un costum de schi stacojiu — acum murdar —, avea păr lung, spumos și ținea gura închisă, așa că Shadow nu putea să vadă benzile din cauciuc albastru, deși știa că-s acolo. Frigul o păstrase de parcă ar fi fost ținută la frigider.

Fata avea ochii larg deschiși și părea că plînsese atunci cînd murise, iar lacrimile care-i înghețaseră pe obraji nu se topiseră încă.

— Ai fost aici tot timpul, îi spuse Shadow cadavrului lui Alison McGovern. Toți cei care au trecut peste pod te-au văzut. Toți cei care au trecut prin oraș te-au văzut. Cei care pescuiau la copcă au trecut pe lîngă tine în fiecare zi. Și nimeni n-a știut.

Apoi își dădu seama că vorbea prostii.

Cineva știa. Cel care o pusese acolo.

Se aplecă, încercînd să vadă dacă poate să scoată fata de acolo. Cînd se aplecă, se rezemă de mașină și probabil că greutatea trupului său declanșă totul.

Gheața de sub roțile din față se rupse în clipa aceea. Poate din cauza mișcărilor lui, poate din altă cauză. Botul mașinii se cufundă cam un metru în apa neagră a lacului. Apa pătrunse în automobil prin ușa deschisă. Lacul plescăia în jurul gleznelor lui Shadow, deși gheața pe care stătea acesta era încă solidă. Shadow se uită în jur, întrebîndu-se cum să fugă de acolo, dar era prea tîrziu, gheața se duse la fund, aruncîndu-l spre mașina cu fata cea moartă în portbagaj. Apoi și coada mașinii se duse la fund, iar Shadow se cufundă în apa rece a lacului. Era ora nouă și zece minute dimineața, în ziua de douăzeci și trei martie.

Shadow trase aer în piept înainte de-a se scufunda, închise ochii, dar răceala apei lacului îl izbi ca un zid, oprindu-i răsuflarea.

Se scufunda în apa înghețată, tras în jos de mașină.

Se afla sub lac, în beznă și frig, tras la fund de haine, de mănuși și de ghete, prins în capcana pardesiului, care

părea să fi devenit mai greu și mai mare decît și-ar fi imaginat.

Și continua să se scufunde. Încercă să se îndepărteze de mașină, dar aceasta îl trăgea după ea, apoi se produse un bubuit pe care-l auzi cu tot trupul, nu numai cu urechile, iar piciorul său stîng fu răsucit și prins sub mașina care atinsese fundul lacului. Îl cuprinse panica.

Deschise ochii.

Știa că acolo era întuneric, știa că era prea întuneric ca să vadă ceva, dar putea să vadă, putea să vadă totul. Văzu figura albă a lui Alison McGovern, care se uita la el din portbagajul deschis. Văzu și alte mașini — rablele din anii anteriori, siluete roase din beznă, pe jumătate îngropate în mîlul lacului. *Oare ce scufundau în lac înainte de apariția automobilelor?* se întrebă Shadow.

Știa cu certitudine că fiecare mașină avea în portbagaj un copil mort. Erau aici o mulțime... fiecare dintre ei stătuse pe gheață, în văzul întregii lumi, pe durata iernii. Și fiecare se cufundase în apele reci ale lacului, atunci cînd iarna se terminase.

Aici se odihneau cu toții: Lemmi Hautala, Jessie Lovat, Sandy Olsen, Jo Ming, Sarah Lindquist și toți ceilalți. Acolo unde-i liniște și frig...

Își privi piciorul. Era prins zdravăn, iar apăsarea din plămîni devenise insuportabilă. Apoi simți în urechi o durere ascuțită, puternică. Expiră încet, iar bulele de aer se ridicară în jurul figurii sale.

Curînd va trebui să respir, își zise el. *Sau o să mă sufoc.*

Se aplecă, prinse cu ambele mîini bara de protecție a rablei și împinse cu toate puterile. Nu se întîmplă nimic.

E doar caroseria mașinii, își spuse el. *I-au luat motorul. Motorul e partea cea mai grea a mașinii. Poți s-o miști. Continuă să împingi.*

Împinse.

Mașina alunecă în față, chinuitor de lent, cîte un milimetru o dată. Shadow își trase piciorul din mîlul

de sub mașină și încercă să se împingă în sus, în apa rece a lacului. Nu se mișcă. *Pardesiul*, își zise el. *S-a prins sau s-a agățat de ceva.* Își trase brațele din pardesiu și pipăi cu degetele amorțite fermoarul înghețat. Trase cu ambele mîini de fermoar și simți pardesiul cedînd. Se eliberă din îmbrățișarea veșmîntului și se împinse cît mai departe de mașină.

Avu senzația mișcării, nu și senzația că urca, nici cea a coborîrii, se sufoca, durerea din piept și din cap devenise insuportabilă, era convins că va fi silit să inspire, să respire în apa rece, să moară. Apoi capul său se lovi de ceva solid.

Gheață. Se lovise de gheața de pe suprafața lacului. O izbi cu pumnii, dar nu mai avea putere în brațe. Lumea se dizolvase în bezna rece de sub lac. Nu mai rămăsese decît frigul.

E ridicol, își zise el, apoi își aminti de un film vechi cu Tony Curtis, pe care-l văzuse pe cînd era copil. *Trebuie să mă întind pe spate, cu gheața deasupra, să-mi lipesc fața de ea și să găsesc aer ca să respir, trebuie să fie aer undeva.* Însă el plutea doar și îngheța, nu mai era în stare să miște vreun mușchi nici dacă viața lui depindea de asta.

Frigul deveni suportabil. Deveni căldură. Iar el își zise *Mor.* De data asta îl cuprinse mînia, îl cuprinse o furie teribilă, iar el își folosi durerea și furia ca să-și oblige mușchii să se miște.

Se împinse cu mîinile, simți marginea gheții și se îndreptă spre aer. Nu reuși să se prindă de gheață, dar simți o altă mînă, care-l prinse și-l trase.

Se izbi cu capul de gheață, se zgîrîie la față, apoi scoase capul din apă și văzu că ieșise printr-o copcă. Pentru moment se mulțumi să respire, lăsă apa neagră a lacului să-i curgă din nas și din gură, apoi clipi, pentru că ochii săi vedeau doar lumina orbitoare a zilei și siluete. Cineva îl trase afară din apă, spunînd ceva că o să înghețe de moarte, hai, vino, omule, iar Shadow

tremura și se scutura ca o morsă ajunsă la țărm, tușea și se zguduia.

Respira cu greutate, întins pe gheața care trosnea, care nu avea să mai reziste mult timp, dar nu avea ce să facă. Gîndurile lui circulau cu dificultate, de parcă s-ar fi scurs printr-un sirop.

— Lasă-mă în pace, încercă el să spună. O să mă fac bine.

Nu reuși decît să bolborosească ceva fără nici un înțeles și se opri.

Simțea nevoia să se odihnească, doar să se odihnească, după care avea să se ridice și să plece de acolo. Era evident că nu putea să rămînă veșnic în locul ăla.

Cineva îl zgudui, îl stropi cu apă pe față. Îi ridică un pic capul. Shadow simți că-i tîrît pe gheață, întins pe spate pe suprafața alunecoasă. Voia să protesteze, să explice că avea nevoie de un pic de odihnă, poate și de puțin somn — cerea prea mult? —, apoi avea să se simtă bine. Voia doar să fie lăsat în pace.

Nu credea că adormise, dar se afla pe o cîmpie întinsă, iar acolo stăteau un bărbat cu cap și umeri de bizon și o femeie cu cap de condor imens. Alături de ei stătea Whiskey Jack, care se uita la el cu tristețe, clătinînd din cap.

Whiskey Jack se întoarse și se îndepărtă încet de Shadow. Omul-bizon plecă și el, alături de Whiskey Jack. Femeia-pasăre a tunetului plecă și ea, dar apoi se ghemui, lovi cu piciorul și alunecă spre cer.

Shadow simți că pierduse ceva. Dori să-i cheme, să-i roage să se întoarcă, să nu-l părăsească, dar totul în jur devenise fără formă, fără contur. Cei trei plecaseră, cîmpia dispăru, totul deveni pustiu.

Durerea era intensă, ca și cum fiecare celulă din trup, fiecare nerv se topea, se trezea și-și manifesta prezența arzîndu-l, îndurerîndu-l.

O mînă îl ținea de ceafă, înfiptă în părul lui, iar altă mînă îl ținea de bărbie. Shadow deschise ochii și se

pomeni într-un soi de spital.

Avea picioarele goale. Purta încă blugi, dar de la brîu în sus era gol. În aer se vedeau aburi. Shadow zări o oglindă de ras pe peretele din fața sa, o chiuvetă mică și o periuță de dinți albastră, într-un pahar murdărit cu pastă de dinți.

Informația era prelucrată încet, cîte un pic de fiecare dată.

Degetele de la mîini îl dureau. Îl dureau și degetele de la picioare.

Începu să se vaite de durere.

— Încet, Mike, încet, îi zise o voce pe care o cunoștea.

— Ce s-a întîmplat? spuse el sau încercă să spună, cu o voce care suna ciudat în propriile-i urechi.

Se afla într-o cadă. Apa era fierbinte. Credea că era fierbinte, dar nu putea fi sigur. Apa îi ajungea pînă la gît.

— Cea mai mare idioțenie pe care poți s-o faci cu un tip care îngheață de moarte e să-l pui în fața focului. A doua tîmpenie pe care ai putea s-o faci ar fi să-l înfășori în pături — mai ales dacă-i îmbrăcat cu haine ude și reci. Păturile sînt izolatoare, păstrează frigul în el. A treia tîmpenie — asta-i părerea mea personală — e să-i scoți tipului sîngele, să-l încălzești și să i-l pui la loc. Asta fac doctorii în zilele noastre. E o chestie complicată, scumpă, prostească.

Vocea se auzea undeva deasupra și în spatele capului său.

— Cel mai înțelept lucru pe care-l poți face este ceea ce fac de sute de ani marinarii cu un om care a căzut peste bord: îl pui în apă fierbinte. Nu prea fierbinte, Doar fierbinte. Și, ca să știi, cînd te-am găsit pe gheață erai practic mort. Acum cum te simți, Houdini?

— Mă doare, zise Shadow. Mă doare peste tot. Mi-ai salvat viața.

— S-ar putea. Poți să-ți ții singur capul?

— Da.

— Atunci, o să-ți dau drumul. Dacă o să te cufunzi în apă, o să ți-l scot iarăși la suprafață.

Mîinile îi dădură drumul.

Shadow simți că alunecă în cadă. Își scoase mîinile din apă, se apucă de marginile căzii și se rezemă. Camera de baie era mică. Cada, din metal, avea smaltul pătat și zgîriat.

Un bătrîn pătrunse în cîmpul lui vizual. Părea îngrijorat.

— Te simți mai bine? îl întrebă Hinzelmann. Stai întins și relaxează-te. Am făcut cald în birou. Să-mi spui cînd ești gata. Am pregătit un halat. Poți să-ți arunci blugii în uscător, lîngă celelalte haine. De acord, Mike?

— Nu mă cheamă Mike.

— Dacă spui tu...

Figura de spiriduș a bătrînului se strîmbă, exprimînd stînjeneală.

Shadow pierduse noțiunea timpului. Rămase în cadă pînă cînd arsurile dispărură și-și putu mișca degetele fără chin. Hinzelmann îl ajută să se ridice în picioare și să iasă din apa caldă. Shadow se așeză pe marginea căzii și, ajutat de bătrîn, își scoase blugii.

Se îmbrăcă — fără mare greutate — cu un halat de catifea prea mic pentru el și, sprijinindu-se de bătrîn, se duse în birou și se așeză pe o canapea veche. Se simțea obosit și fără vlagă. Foarte obosit, dar viu. În cămin ardeau lemne. Cîteva capete de cerbi, cu înfățișare mirată, îl priveau de pe peretele unde împărțeau spațiul cu cîțiva pești mari, acoperiți cu lac.

Hinzelmann plecă, luînd cu el blugii lui Shadow. Acesta auzi că zumzăitul uscătorului de haine din camera alăturată se opri. Bătrînul se întoarse cu o cană din care ieșeau aburi.

— Asta-i cafea, care-i un stimulent. Și am turnat un pic de șnaps în ea. Doar un pic. Așa făceam în zilele din vechime. Un doctor nu ți-ar recomanda așa ceva.

Shadow luă cana cu ambele mîini. Pe cană era imaginea unui țîntar și mesajul DONAȚI SÎNGE — VIZITAȚI WISCONSIN!

— Mulțumesc, zise el.

— De aceea există prieteni, spuse Hinzelmann. S-ar putea ca într-o zi să-mi salvezi tu viața. Dar să nu mai discutăm despre asta.

Shadow sorbi din cafea, apoi zise:

— Credeam că am murit.

— Ai avut noroc. Eram pe pod — simțeam că astăzi o să fie ziua cea mare, cînd ajungi la o vîrstă ca a mea începi să simți anumite lucruri —, stăteam acolo cu vechiul meu ceas de buzunar și te-am văzut îndreptîndu-te spre lac. Am strigat, deși eram convins că n-o să mă auzi. Am văzut mașina cufundîndu-se și te-am văzut cufundîndu-te o dată cu ea. Am crezut că te-am pierdut, dar m-am dus pe gheață. M-am speriat teribil. Cred că ai stat sub apă vreo două minute. Apoi ți-am văzut mîna, care se ridica din locul în care se scufundase mașina... am avut impresia că văd o fantomă... Am avut amîndoi noroc că gheața nu s-a rupt sub noi în timp ce te tîram spre mal.

Shadow dădu din cap.

— Ai făcut un lucru bun, îi spuse el lui Hinzelmann, iar figura de spiriduș a bătrînului se lumină.

Shadow auzi o ușă închizîndu-se undeva în casă. Sorbi din cafea. Acum, cînd putea să gîndească limpede, începu să-și pună tot felul de întrebări.

Se întrebă cum reușise bătrînul — care avea doar o treime din greutatea lui și care era mult mai scund decît el — să-l tîrască pe gheață, apoi să urce dealul pînă la mașină cu el în spate. Și se întrebă cum reușise Hinzelmann să-l care în casă și să-l pună în cadă.

Hinzelmann se duse la foc, luă un clește și așeză o bucată groasă de lemn în focul care ardea cu vîlvătaie.

— Nu vrei să știi ce făceam pe gheață?

Bătrînul ridică din umeri și zise:

— Nu-i treaba mea.

— Știi ce nu înțeleg? zise Shadow, apoi se opri, încercînd să-și pună gîndurile în ordine. Nu înțeleg de ce m-ai salvat.

— Așa am fost educat, răspunse Hinzelmann. Dacă văd pe cineva la ananghie...

— Nu la asta m-am referit. I-ai omorît pe toți copiii ăia. Cîte unul în fiecare iarnă. Eu am fost singurul care și-a dat seama. Probabil că m-ai văzut deschizînd portbagajul. De ce nu m-ai lăsat să mă înec?

Hinzelmann își lăsă capul într-o parte, își scărpină nasul, apoi zise:

— Bună întrebare! Probabil pentru că aveam o datorie față de cineva. Iar eu îmi plătesc datoriile.

— Față de Wednesday?

— Exact.

— De aceea m-a ascuns în Lakeside? Care-i motivul pentru care nu mă putea găsi nimeni aici?

Hinzelmann nu zise nimic, luă un vătrai greu, negru, din suportul lui de pe perete, apoi scotoci în foc cu el, scoțînd un nor de scîntei portocalii și de fum.

— Asta-i casa mea, spuse el, arătăgos. E un oraș *bun*.

Shadow își termină cafeaua și puse cana pe podea. Efortul necesar pentru acest gest îl obosise.

— De cît timp ești aici?

— De destul de mult timp.

— Tu ai făcut lacul?

Hinzelmann îl privi surprins.

— Da. Eu am făcut lacul. Îi spuneau lac atunci cînd am sosit aici, dar nu era decît un izvor, un iaz pentru o moară și un pîrîu. Mi-am dat seama că țara asta e un iad pentru cei de felul meu. Ne secătuiește. N-am vrut să fiu secătuit. Așa că am făcut un tîrg. Le-am dat un lac, le-am dat prosperitate...

— Și i-a costat doar un copil în fiecare iarnă.

— Copii buni, zise Hinzelmann, clătinînd din cap. Toți au fost copii buni. I-am ales doar pe cei la care țineam. Cu excepția lui Charlie Nelligan. El era o

sămînță rea. Cînd a fost asta? În 1924? În 1925? Da. Asta a fost tîrgul.

— Oamenii din oraș — Mabel, Marguerite, Chad Mulligan — știu?

Hinzelmann nu răspunse. Scoase vătraiul din foc. Cei zece centimetri din vîrf străluceau, avînd o culoare portocalie. Shadow știa că mînerul vătraiului era prea fierbinte ca să poată fi ținut în mînă, dar lucrul ăsta nu părea să-l deranjeze pe Hinzelmann, care scormoni din nou în foc. Apoi înfipse vătraiul în jar și-l lăsă acolo. După aceea zise:

— Ei știu că locuiesc într-un loc bun, iar de alte orașe din țara asta și din partea asta a statului se alege praful. Asta știu ei.

— Și-i meritul tău?

— Eu am grijă de orașul ăsta. Aici nu se întîmplă decît ce vreau eu să se întîmple. Înțelegi? Nimeni nu vine aici dacă eu nu vreau să vină. De aceea te-a trimis aici tatăl tău. Nu voia să fii în lumea largă, atrăgînd atenția asupra ta. Asta-i tot.

— Iar tu l-ai trădat.

— Nici vorbă. A fost un escroc, dar eu îmi plătesc întotdeauna datoriile.

— Nu te cred, zise Shadow.

Hinzelmann păru jignit.

— Mă țin întotdeauna de cuvînt.

— Nu-i adevărat. Laura a venit aici. Mi-a spus că o chemase ceva, că simțise un soi de chemare. Ce zici de coincidența care a făcut ca Sam Black Crow și Audrey Burton să apară aici în aceeași seară? Nu mai cred în coincidențe. Sam Black Crow și Audrey Burton. Două persoane care știau cine sînt în realitate și care mai știau că mă caută niște agenți federali. Dacă una dădea greș, rămînea cealaltă. Iar dacă și cealaltă eșua, cine era în drum spre Lakeside? Directorul pușcăriei în care am fost închis, care venea aici ca să pescuiască la copcă? Mama Laurei? se răsti Shadow, care se înfuriase. Voiai

să plec din orașul tău. Dar nu voiai să-și dea seama Wednesday că-i vina ta.

În lumina focului, Hinzelmann semăna mai mult cu un gargui decît cu un imp*.

— Acesta este un oraș bun, zise bătrînul, care fără zîmbetul său obișnuit arăta ca un cadavru. Atrăgeai atenția prea mult. Nu era bine pentru oraș.

— Trebuia să mă lași pe gheață. Trebuia să mă lași în apă. Am deschis portbagajul rablei. În momentul acesta, Alison e înghețată în portbagaj. Dar gheața se va topi, iar trupul său va ieși la suprafață. Iar oamenii o să scotocească fundul lacului să vadă ce pot să mai găsească acolo. Și o să găsească tainița în care ai ascuns copiii. Cred că unele cadavre s-au păstrat destul de bine.

Hinzelmann se întinse și luă vătraiul. Nu se mai prefăcu că ațîță focul. Ținea vătraiul ca pe o spadă sau ca pe un baston, cu vîrful lucitor, alb-portocaliu, în aer. Vătraiul scotea fum. Shadow era conștient că-i aproape gol, că-i foarte obosit și că nu-i în stare să se apere.

— Vrei să mă omori? zise el. Dă-i drumul. Oricum sînt un om mort. Știu că ești stăpînul orașului, că aici e lumea ta. Dar, dacă-ți imaginezi că n-o să mă caute nimeni, atunci visezi. S-a terminat. Hinzelmann, într-un fel sau altul, treaba asta s-a terminat.

Hinzelmann se ridică în picioare, sprijinindu-se în vătrai ca într-un baston. Covorul sfîrîi și scoase fum din locul în care fusese atins de vătraiul încins. Bătrînul se uită la Shadow, cu lacrimi în ochii săi albaștri.

— Iubesc orașul acesta. Îmi place să fiu un bătrîn țicnit, să spun povești, s-o conduc pe Tessie și să pescuiesc la copcă. Îți amintești ce ți-am spus? După o zi de pescuit nu aduci acasă pește, ci liniște sufletească.

---

* Imp — făptură din mitologia germanică, descrisă ca scundă de statură și apreciată ca fiind cel mai puțin rea dintre demoni; se simte atît de singură, încît e în stare de fapte bune doar ca să se bucure de tovărășia cuiva.

Întinse vătraiul în direcția lui Shadow, iar acesta îi simți căldura de la distanță.

— Pot să te ucid, zise Hinzelmann. Pot să mușamalizez lucrurile. Am mai făcut asta. Nu ești primul care a descoperit despre ce-i vorba. Și tatăl lui Chad Mulligan a descoperit adevărul. Am scăpat de el și o să scap și de tine.

— Probabil că o să scapi, îi replică Shadow. Pentru cît timp, Hinzelmann? Pentru un an? Pentru încă un deceniu? Polițiștii au acum calculatoare. Și nu-s proști. O să descopere tiparul. În fiecare an o să dispară un copil. Mai devreme sau mai tîrziu, poliția o să-și vîre nasul pe aici. Așa cum o să mă caute și pe mine. Cît de bătrîn ești? întrebă Shadow, înfigîndu-și degetele într-o pernă de pe canapea și pregătindu-se s-o ridice deasupra capului ca să pareze prima lovitură.

Figura lui Hinzelmann era inexpresivă. Bătrînul zise:

— Oamenii îmi dăruiau copiii lor înainte de venirea romanilor în Pădurea Neagră. Am fost zeu înainte să fiu kobold*.

— Poate că-i timpul să pleci de aici, zise Shadow, întrebîndu-se ce-i un kobold.

Hinzelmann se uită la el, apoi luă vătraiul și-l înfipse din nou în jar.

— Nu-i chiar atît de simplu. Shadow, ce te face să crezi că pot părăsi acest oraș, chiar dacă aș vrea? Sînt o parte a lui. Vrei să plec? Ești dispus să mă omori, ca să pot să plec?

Shadow se uită la podea. În locul în care vătraiul atinsese covorul rămăseseră scîntei. Hinzelmann îi urmări privirea și strivi jarul cu piciorul. În mintea lui Shadow apărură neinvitați o mulțime de copii, vreo sută,

---

* Kobold — spirit din mitologia germană, similar spiridușilor, de multe ori răuvoitor; autorul va explica ceva mai încolo cum un zeu devine kobold.

care-l priveau cu ochi inexpresivi, în timp ce părul li se agita încet în jurul fețelor, ca niște mănunchiuri de alge de mare. Copiii se uitau la el ca și cum i-ar fi reproșat ceva.

Iar el știa că-i abandonase, dar nu-i trecea prin minte ce ar putea să facă.

— Nu pot să te ucid, zise Shadow. Mi-ai salvat viața.

Apoi clătină din cap. Se simțea ca un gunoi, nu ca un erou sau ca un detectiv. Era doar un alt trădător, care arăta degetul întunericului, înainte să-i întoarcă spatele.

— Vrei să afli un secret? îl întrebă Hinzelmann.

— Da, răspunse Shadow, cu sufletul greu, așteptîndu-se să i se vină de hac cu atîtea secrete.

— Privește.

În locul în care stătuse Hinzelmann se afla un băiat, care nu avea mai mult de cinci ani. Avea păr lung, castaniu-închis. Era complet gol — cu excepția unei curele vechi de piele în jurul gîtului. Îl străpungeau două săbii, una înfiptă în piept, cealaltă în umăr, dar vîrful ei ieșea printre coaste. Sîngele curgea fără încetare din răni și se prelingea de-a lungul trupului copilului, băltind pe podea. Săbiile păreau incredibil de vechi.

Băiețelul se uită la Shadow, iar în ochii lui se citea doar durere.

Iar Shadow își zise *bineînțeles*. Asta-i o metodă la fel de bună ca oricare alta ca să faci un zeu al unui trib. Nu trebuia să-i explice nimeni. Știa. Iei un copil și-l ții în întuneric, fără să vadă pe nimeni, îl hrănești bine în decursul anilor, mai bine decît pe ceilalți copii din sat, iar după cinci ierni, atunci cînd e noaptea cea mai lungă, tîrăști copilul îngrozit afară din colibă și-l duci într-un cerc de flăcări. Iar acolo îl străpungi cu lame din fier și din bronz. Apoi afumi trupul cel mic la foc de cărbuni pînă se usucă bine, după aceea îl înfășori în blănuri și-l duci cu tine din tabără în tabără, prin toată Pădurea Neagră, sacrificîndu-i animale și copii, făcînd

din el norocul tribului. Cînd, după trecerea anilor, trupul se va sfărîma din cauza vechimii, vei pune oasele fragile într-o cutie și vei venera cutia; iar într-o zi oasele vor fi uitate, tribul care a venerat zeul-copil din cutie va fi dispărut de mult, iar din zeul-copil, norocul satului, va rămîne o amintire vagă, va deveni o fantomă sau un brownie*. Va deveni un kobold.

Shadow se întrebă care dintre oamenii ce veniseră în nordul statului Wisconsin în urmă cu 150 de ani — probabil un tăietor de lemne sau un cartograf — traversase Atlanticul avîndu-l în cap pe Hinzelmann viu.

Apoi copilul însîngerat dispăru, dispăru și sîngele, rămase doar un bătrîn cu păr alb și cu zîmbet de spiriduș. Și cu mînecile puloverului încă ude, după ce-l pusese pe Shadow în baie și-i salvase viața.

— Hinzelmann? se auzi o voce din ușa încăperii.

Hinzelmann se întoarse. Se întoarse și Shadow.

— Am venit să-ți spun că rabla s-a scufundat sub gheață, zise Chad Mulligan cu glas obosit. În timp ce veneam pe drum am văzut că rabla a dispărut și m-am gîndit că-i cazul să te anunț, dacă nu știai.

Polițistul ținea pistolul în mînă, cu țeava spre podea.

— Bună, Chad, zise Shadow.

— Salut, amice. Am primit o notă că ai murit în pușcărie. Atac de cord.

— Se pare că mor peste tot, spuse Shadow.

— A venit aici și m-a amenințat, zise Hinzelmann.

— Nu-i adevărat, spuse Chad Mulligan. Hinzelmann, sînt aici de cel puțin zece minute și am auzit tot ce-ai spus. Despre tatăl meu. Despre lac.

---

* Brownie sau broonie — un soi de elf din folclorul englez și scoțian, care locuiește în casele oamenilor și-i ajută în gospodărie; nu-i place să fie văzut și lucrează doar noaptea; în schimbul ajutorului său, oamenii trebuie să-i facă mici cadouri, altfel se supără și devine răutăcios.

Chad Mulligan intră în încăpere, fără să ridice pistolul.

— Doamne! Hinzelmann, nu poți să treci prin oraș fără să vezi lacul ăla afurisit. E în centrul tuturor activităților. Ce naiba trebuie să fac?

— Să-l arestezi. A zis că o să mă omoare, spuse Hinzelmann, un biet bătrîn speriat dintr-o încăpere prăfuită. Chad, mă bucur că ești aici.

— Nu-i adevărat, îi ripostă Mulligan. N-ai de ce să te bucuri.

Hinzelmann oftă. Se aplecă, avînd o înfățișare plină de resemnare, și scoase vătraiul din foc. Vîrful vătraiului se încinsese, era portocaliu.

— Hinzelmann, pune-l jos. Pune-l jos încet și ține mîinile în aer să le pot vedea. Întoarce-te cu fața la perete.

Pe figura bătrînului se ivise o expresie de groază, iar lui Shadow i se făcu milă de el, dar își aminti lacrimile înghețate de pe obrajii lui Alison McGovern. Hinzelmann nu se mișcă. Nu lăsă vătraiul din mînă. Nu se întoarse spre perete. Shadow se pregătea să întindă mîna spre el ca să-i ia vătraiul, cînd bătrînul aruncă obiectul încins spre Mulligan.

Hinzelmann aruncase neîndemînatic vătraiul, apoi fugise spre ușă.

Vătraiul îl lovi pe Mulligan în brațul stîng.

Zgomotul împușcăturii care răsună în spațiul redus al încăperii bătrînului fu asurzitor.

O împușcătură în cap și se termină totul.

— Ar fi bine să te îmbraci, zise Mulligan cu glas lipsit de orice intonație.

Shadow dădu din cap și se duse în camera alăturată, deschise ușa uscătorului de haine și-și luă veșmintele. Blugii erau încă umezi, dar îi îmbrăcă. Cînd se întoarse în biroul lui Hinzelmann, îmbrăcat complet — cu excepția pardesiului, care zăcea undeva în mîlul înghețat din străfundul lacului —, văzu că Mulligan scosese din cămin mai mulți bușteni care fumegau.

— Pentru un polițist e o zi groaznică, dacă trebuie să incendieze o casă ca să ascundă o crimă, zise Chad, apoi se uită la Shadow și remarcă: Îți trebuie niște ghete.

— Nu știu unde le-a pus, îi răspunse Shadow.

— La naiba! mormăi șeful poliției, apoi zise: Îmi pare rău, Hinzelmann.

Îl luă pe bătrîn de guler și de cureaua de la pantaloni și-i aruncă trupul în cămin. Cadavrul ajunse cu capul în foc. Părul alb fu cuprins de flăcări, iar camera se umplu de mirosul cărnii arse.

— N-a fost crimă, ci autoapărare, zise Shadow.

— Știu ce-a fost.

Mulligan își îndreptă atenția către buturugile fumegînde pe care le împrăștiase prin încăpere. Împinse una lîngă marginea canapelei, luă un exemplar vechi al ziarului *Lakeside News*, îi rupse foile, le mototoli și le aruncă peste butuc. Paginile de ziar se îngălbeniră și fură cuprinse de flăcări.

— Să ieșim, zise Chad Mulligan.

Deschise ferestrele înainte să iasă din casă, apoi încuie ușa.

Shadow îl urmă desculț pînă la mașina de poliție. Mulligan îi deschise portiera din față, Shadow urcă, își șterse picioarele de covoraș, apoi își puse șosetele, care se uscaseră tocmai bine.

— Putem să cumpărăm niște ghete de la Hennings Farm and Home, zise Chad Mulligan.

— Cît de mult ai auzit din discuție? îl întrebă Shadow.

— Destul de mult. Chiar prea mult.

Parcurseră în tăcere drumul pînă la Hennings Farm and Home. Cînd ajunseră acolo, șeful poliției întrebă:

— Ce număr ai la ghete?

Iar Shadow îi spuse.

Mulligan intră în magazin și se întoarse cu o pereche de șosete groase de lînă și o pereche de ghete de piele, din acelea care se folosesc la munca pe cîmp.

— Asta-i tot ce aveau de mărimea ta, zise el. Dacă nu vrei niște cizme de cauciuc. Mi-am închipuit că nu vrei.

Shadow se încălță cu șosetele și cu ghetele. I se potriveau perfect și-i mulțumi polițistului.

— Ai mașină? îl întrebă Mulligan.

— Am parcat-o pe drum, lîngă lac, în apropierea podului.

Mulligan porni automobilul și plecă din parcarea magazinului.

— Ce s-a întîmplat cu Audrey? îl întrebă Shadow.

— Audrey mi-a spus în ziua următoare celei în care ai fost arestat că mă place ca prieten, dar că între noi nu putea fi mai mult de atît, pentru că sîntem rude. S-a întors înapoi în Eagle Point. Mi-a zdrobit inima.

— Da, lucrurile se leagă, zise Shadow. N-ai fost tu de vină. Hinzelmann n-a mai avut nevoie de ea.

Trecură pe lîngă locuința lui Hinzelmann. Din coșul casei ieșea un nor des de fum alb.

— Audrey venise aici doar pentru că Hinzelmann voise să vină. L-a ajutat să mă izgonească din oraș. Atrăgeam atenția asupra acestei localități, iar el nu dorea așa ceva.

— Credeam că Audrey mă place...

Se opriră lîngă mașina închiriată de Shadow.

— Ce-o să faci acum? îl întrebă Shadow pe polițist.

— Nu știu, îi răspunse Mulligan.

Figura sa, care de obicei oglindea osteneală, începuse să pară mai plină de viață decît fusese cînd plecase din locuința lui Hinzelmann. Și mai îngrijorată.

— Cred că am doar cîteva opțiuni. Fie îmi trag un glonț în cap, zise el, ducîndu-și mîna cu două degete lipite, ca un pistol, spre gura deschisă. Fie mai aștept vreo două zile, pînă se topește cea mai mare parte a gheții, și-mi leg un bloc de ciment de picioare și sar de pe pod. Sau mă îndop cu pilule. Ba nu, mai bine mă duc cu mașina în pădure și iau pilulele acolo. Nu vreau ca

oamenii mei să fie obligați să facă ordine în urma mea. Să se ocupe cei din poliția comitatului...

Apoi oftă și clătină din cap.

— Chad, nu l-ai omorît tu pe Hinzelmann. El a murit cu mult timp în urmă, foarte departe de locul ăsta.

— Mulțumesc, Mike, dar eu l-am ucis. L-am împușcat cu sînge rece și am mușamalizat crima. Și-mi dau seama că dacă o să mă întrebi de ce am făcut așa ceva n-o să știu ce să-ți răspund.

Shadow întinse mîna și-l bătu pe braț pe Mulligan, apoi îi explică:

— Hinzelmann era stăpînul orașului. Nu cred că ai avut de ales. Sînt convins că el te-a făcut să vii la el acasă. Voia să auzi ceea ce ai auzit. Te-a manevrat. Cred că era singurul mod prin care putea să iasă din treaba asta.

Expresia plină de jale a lui Mulligan nu se schimbă. Shadow își dădu seama că șeful poliției nu auzise nimic din ceea ce-i spusese el. Mulligan îl omorîse pe Hinzelmann și-i aprinsese un rug, iar acum, supunîndu-se ultimei dorințe a bătrînului, voia să se sinucidă.

Shadow închise ochii, amintindu-și locul din mintea sa în care se dusese arunci cînd Wednesday îi spusese să provoace ninsoarea. Insistă, de la minte la minte, zîmbind deși nu-i ardea de zîmbit, și zise:

— Chad, acceptă lucrurile așa cum sînt.

În mintea lui Mulligan era un nor, un nor negru, apăsător, iar Shadow — care aproape că-l vedea — se concentră asupra lui și-și imagină că norul se subțiază, că dispare precum ceața cînd se face ziuă.

— Chad, zise el, în timp ce încerca să pătrundă în norul acela, orașul acesta se va schimba. Nu va mai fi singurul oraș cu bunăstare dintr-o regiune aflată în criză economică. Va deveni asemănător celorlalte orașe din partea asta a lumii. Vor exista mai multe probleme. Vor exista șomeri. Și oameni care-și vor ieși din minți. Tot mai mulți oameni vor avea necazuri. Se vor întîmpla tot soiul de rahaturi. Orașul va avea nevoie de un șef

al poliției cu experiență. Orașul are nevoie de tine. Marguerite are nevoie de tine.

În norul întunecat din mintea polițitului se petrecu ceva. Shadow sesiză schimbarea și insistă, vizualizînd mîinile cafenii ale Margueritei Olsen, ochii ei negri și părul ei lung, lung și negru. Reproduse modul în care femeia își lăsa capul într-o parte și felul în care zîmbea cînd o amuza ceva.

— Te așteaptă, zise Shadow, știind în clipa în care rostise vorbele că erau adevărate.

— Margie? zise Chad Mulligan.

În clipa aceea — deși n-ar fi fost în stare să spună cum făcuse așa ceva — Shadow pătrunse în mintea lui Chad Mulligan, de parcă ar fi fost lucrul cel mai ușor din lume, și extrase din ea evenimentele din după-amiaza aceea, precis și fără patimă, ca un corb care ciugulește ochii unui animal ucis de o mașină pe șosea.

Ridurile de pe fruntea lui Chad se neteziră, iar polițistul clipi somnoros.

— Chad, du-te s-o vezi pe Margie, îi zise Shadow. Mi-a făcut plăcere să te văd. Ai grijă de tine.

— Da, îi răspunse Chad Mulligan, căscînd.

În radioul din mașina poliției se auzi un mesaj, Chad se întinse să apese un buton, iar Shadow coborî din automobil și se duse la mașina sa. Privi netezimea cenușie a lacului din centrul orașului și se gîndi la copiii morți care așteptau pe fundul apei.

Curînd, Alison o să se ridice la suprafață...

În timp ce Shadow trecea cu mașina prin fața locuinței lui Hinzelmann, văzu că fumul se transformase în pălălaie. Se auzea vaietul unei sirene.

Merse spre sud, îndreptîndu-se către autostrada 51. Urma să se ducă la întîlnirea sa finală. Însă înainte de asta voia să se oprească în Madison, să-și ia rămas-bun.

Samanthei Black Crow îi plăcea foarte mult să închidă cafeneaua atunci cînd se înnopta. Era un lucru calmant, care-i dădea senzația că readucea ordinea în

lume. Punea un CD cu Indigo Girls* și-și făcea treaba în ritmul ei și în felul ei. Mai întîi curăța automatul pentru espresso. Apoi făcea controlul final, asigurîndu-se că toate farfuriile și cestile fuseseră duse în bucătărie, că ziarele care zăceau împrăștiate prin cafenea la sfîrșitul zilei fuseseră strînse și așezate într-un teanc lîngă ușa din față, ca să fie reciclate.

Îi plăcea cafeneaua. Era alcătuită dintr-un șir lung de încăperi pline cu fotolii, canapele și măsuțe și se afla pe o stradă plină cu anticariate.

Strînse feliile de prăjitură cu brînză care rămăseseră și le puse în frigiderul cel mare, să stea la rece pe timpul nopții, apoi luă o cîrpă și șterse firimiturile. Îi plăcea să fie singură.

O bătaie în fereastră îi distrase atenția de la muncă și o aduse din nou în lume. Se duse la ușă și o deschise, lăsînd să intre o femeie cam de vîrsta ei, cu o părul roșu-aprins strîns într-o coadă. Femeia se numea Natalie.

— Bună, zise Natalie, apoi se ridică în vîrful picioarelor și o sărută pe Sam, plasîndu-și sărutul între obrazul și colțul gurii lui Sam; un asemenea sărut spunea multe. Ai terminat?

— Aproape.

— Vrei să vezi un film?

— Sigur. Mi-ar plăcea. Dar mai am vreo cinci minute de trebăluit. De ce nu iei loc, să te uiți pe *Onion***?

— Am văzut deja numărul din săptămîna asta, zise Natalie și se așează pe un scaun de lîngă ușă, scotoci prin teancul de ziare pregătite pentru reciclare pînă cînd găsi ceva, apoi citi pînă cînd Sam strînse toți banii din sertar și-i puse în seif.

Erau împreună de o săptămînă. Sam se întreba dacă aceasta era relația pe care o așteptase toată viața. Își spunea că doar chimicalele din creier și feromonii o

---

* Indigo Girls — duet folk-rock de mare succes la sfîrșitul anilor '80; cele două interprete sînt lesbiene declarate.

** The Onion — ziar satiric.

făceau să fie fericită cînd o vedea pe Natalie — si poate că avea dreptate. Dar se pomenea zîmbind cînd o vedea pe Natalie, iar cînd erau împreună se simțea liniștită și mulțumită.

— În ziarul ăsta e un articol intitulat „Se schimbă America?".

— Și se schimbă?

— Nu spune. Articolul zice că s-ar putea, dar că nimeni nu știe cum și nici de ce, așa că s-ar putea să nu se întîmple nimic.

Sam zîmbi cu gura pînă la urechi și zise:

— Asta satisface orice părere, nu-i așa?

— Cred că da, spuse Natalie, încruntată, și citi mai departe din ziar.

Sam spălă cîrpa de vase și o împături.

— Cred că, în ciuda guvernului, lucrurile merg bine în momentul ăsta. Poate că de vină-i doar primăvara, care a sosit un pic mai devreme. A fost o iarnă lungă și mă bucur că s-a terminat.

— Și eu. În articolul ăsta scrie că o mulțime de oameni au avut vise ciudate. Eu n-am avut niciodată vise bizare. Doar obișnuite.

Sam se uită în jurul ei să vadă dacă nu uitase ceva. Nu uitase nimic. Făcuse treabă bună. Își scoase șorțul și-l atîrnă în bucătărie. Apoi se întoarse și începu să stingă luminile.

— Eu am avut niște vise stranii în ultimul timp. zise ea. Suficient de stranii ca să încep să țin un jurnal despre vise. Le notez acolo cînd mă trezesc. Dar cînd citesc ce-am scris descopăr că visele acelea nu mai au nici un înțeles.

Apoi își puse haina de stradă și mănușile de-mărime-unică-bune-pentru-toți.

— M-am ocupat într-un timp de vise, zise Natalie, care făcuse cîte un pic din toate, începînd cu disciplinele secrete de autoapărare și cu corturile de transpirare*

---

* Sweat lodges (în orig., în lb. engleză) — un soi de saună ceremonială folosită de indienii americani.

și terminînd cu feng shui* și dansul pe muzică de jazz. Povestește-mi, iar eu o să-ți spun ce înseamnă.

— Bine, zise Sam, apoi descuie ușa, stinse ultimele lumini, o lăsă pe Natalie să iasă, ieși și ea în stradă, după care încuie ușa cafenelei. Uneori visez oameni care cad din cer. Uneori sînt sub pămînt și discut cu o femeie care are cap de bizon. Și uneori îl visez pe tipul pe care l-am sărutat într-un bar luna trecută.

— E ceva ce-ar trebui să știu?

— Tot ce se poate. Dar nu-i ce-ți închipui. A fost un sărut tip să-vă-ia-dracu'.

— I-ai spus tipului să-l ia dracu'?

— Nu lui, ci tuturor celorlalți. Mi-ar fi plăcut să asiști la chestia asta.

Tocurile lui Natalie țăcăneau pe trotuar. Sam mergea alături de ea.

— Omul ăla e proprietarul mașinii mele, zise Sam.

— Chestia aia purpurie cu care te-ai întors de la sora ta?

— Îhî.

— Ce s-a întîmplat cu el? De ce nu și-a recuperat mașina?

— Nu știu. Poate că-i în pușcărie. Poate a murit.

— A murit?

— Așa cred, zise Sam, apoi continuă, după o scurtă ezitare: Cu cîteva săptămîni în urmă eram convinsă că-i mort. Percepție extrasenzorială. Sau ceva de genul ăsta. Apoi mi-a trecut prin minte că s-ar putea să nu fi murit. Nu mai înțeleg nimic. S-ar putea ca percepția mea extrasenzorială să nu fie prea grozavă.

— Cît timp intenționezi să păstrezi mașina?

— Pînă cînd o să vină cineva după ea. Cred că așa ar fi vrut el.

---

* Feng shui — înseamnă vînt și apă; reprezintă o străveche metodă chineză de aranjare a spațiului în vederea obținerii armoniei.

Natalie se uită la Sam. Se mai uită o dată, apoi zise:

— De unde ai *astea?*

— Ce anume?

— Florile. Cele pe care le ții în mînă. De unde au apărut? Le aveai cînd am plecat din cafenea? Cum de nu le-am văzut?

Sam se uită la propria-i mînă, apoi zîmbi.

— Ești tare dulce. Sigur, ar fi trebuit să-ți mulțumesc cînd mi le-ai dat. Sînt tare frumoase. Mulțumesc tare mult. Nu crezi totuși că roșul ar fi fost o culoare mai potrivită?

Avea în mînă un buchet de trandafiri cu cozile înfășurate în hîrtie. Șase trandafiri, toți albi.

— Nu ți i-am dat eu, zise Natalie, strîngînd din buze.

Apoi nici una dintre ele nu mai scoase o vorbă pînă cînd ajunseră la cinematograf.

În seara aceea, cînd ajunse acasă, Sam puse trandafirii într-o glastră improvizată. Ulterior îi turnă în bronz și păstră pentru sine povestea modului în care îi căpătase, cu toate că-i spuse Carolinei — cea care a urmat după Natalie — basmul trandafirilor-fantomă. Amîndouă erau foarte bete, iar Caroline fu de acord cu Sam că era o poveste foarte, foarte bizară și neobișnuită. Dar în sinea ei nu crezu nici măcar o vorbă, așa că totul se termină cu bine.

Shadow parcase lîngă un telefon public. Sună la informații și obținu numărul.

Persoana care-i răspunse îi spuse că nu era acolo, probabil se afla încă la cafenea.

În drum spre cafenea, Shadow se oprise ca să cumpere flori.

Ajunsese la cafenea, traversase drumul, stătuse în ușa unui anticariat și privise.

Prăvălia se închidea la ora opt, iar la opt și zece Shadow o văzu pe Sam Black Crow ieșind din cafenea în compania unei femei mai scunde decît ea, care avea părul — de-o nuanță aparte de roșu — strîns într-o

coadă. Cele două se țineau de mînă, de parcă acest gest simplu le-ar fi ajutat să înfrunte întreaga lume, și discutau — sau, mai bine zis, Sam vorbea, iar prietena ei asculta. Shadow se întrebă ce povestea Sam, pentru că fata zîmbea în timp ce vorbea.

Cele două femei traversară drumul și merseră pe lîngă Shadow. Fata cu părul prins în coadă trecu la cîțiva centimetri de el, Shadow ar fi putut s-o atingă fără nici o dificultate. Iar cele două tinere nu-l observară.

Le privi cum se îndepărtează și se simți ca și cum în interiorul său vibrase o coardă.

Fusese un sărut minunat, își spuse Shadow, dar Sam nu se uitase niciodată la el așa cum se uita la fata cu coadă. Și nici nu avea să se uite.

— Ce naiba, există Peru! își zise el. Și El Paso. Întotdeauna există ceva.

Alergă după fete și puse florile în mîna lui Sam. Apoi fugi iute, ca să nu i le poată da înapoi.

După aceea urcă pe colină, unde-și lăsase mașina, și plecă spre Chicago. Merse încet, fără să depășească viteza legală.

Îi mai rămăsese un singur lucru de făcut.

Nu avea de ce să se grăbească.

Petrecu noaptea într-un Motel 6. Dimineața își dădu seama că hainele sale miroseau precum fundul lacului. Se îmbrăcă totuși cu ele, zicîndu-și că n-o să le poarte multă vreme.

Își plăti camera, apoi se duse către blocul din gresie, pe care-l găsi fără nici o greutate. Era mai mic decît și-l amintea.

Urcă pe scări — nu prea repede, asta ar fi însemnat că se grăbea să-și întîlnească moartea, dar nici încet, pentru că asta ar fi însemnat că-i era frică. Cineva făcuse curățenie pe scară: pungile de gunoi dispăruseră. Locuința mirosea a clor, a dezinfectant, nu mai putea a zarzavaturi stricate.

Ușa vopsită în roșu de la capătul scărilor era larg deschisă, iar aerul mirosea a mîncare veche. Shadow ezită, apoi apăsă pe butonul soneriei.

— Vin! strigă o femeie, iar blonda cea mititică precum un pitic, Zorya Utrennyaya, ieși din bucătărie și se repezi spre el, ștergîndu-și mîinile de șorț.

Shadow își dădu seama că femeia arăta altfel. Arăta fericită. Avea obrajii roșii, iar ochii ei bătrîni scînteiau. Cînd îl văzu, rămase cu gura căscată, apoi strigă:

— Shadow! Te-ai întors!

Alergă spre el cu brațele întinse. Shadow se aplecă și o îmbrățișă, iar ea îl sărută pe obraz.

— Ce bine-mi pară să te revăd! zise ea. Iar acum trebuie să pleci.

Shadow intră în apartament. Toate ușile din locuință erau larg deschise (cu excepția celei a Zoryei Pulunochnaya, iar acest lucru nu-l surprinse). Văzu că și ferestrele erau deschise. O briză ușoară bătea prin coridor.

— Faceți curățenie? o întrebă el pe Zorya Utrennyaya.

— Așteptăm un oaspete, îi explică ea. Acum trebuie să pleci. Dar, mai întîi, nu vrei o cafea?

— Am venit să-l văd pe Czernobog, zise Shadow. A sosit timpul.

Zorya Utrennyaya clătină din cap violent.

— Nu, nu, nu vrei să-l vezi. Nu-i o idee bună.

— Știu, zise Shadow. Dar am învățat un singur lucru în perioada în care am avut de-a face cu zeii: dacă ai încheiat o înțelegere, respect-o. Zeii pot să încalce oricîte reguli vor. Noi nu putem. Chiar dacă aș încerca să plec de aici, picioarele m-ar aduce înapoi.

— Adevărat, zise bătrîna, mușcîndu-și buza inferioară. Dar astăzi pleacă. Întoarce-te mîine. Atunci el o să fie plecat.

— Cine-i acolo? întrebă o voce de femeie din celălalt capăt al coridorului. Zorya Utennyaya, cu cine vorbești? Nu pot să întorc singură salteaua!

Shadow merse pînă la capătul culoarului și zise:

— Bună dimineața, Zorya Vechernyaya. Îmi dați voie să vă ajut?

Femeia din încăpere scoase un țipăt și scăpă salteaua din mînă, din cauza surprizei.

Dormitorul era plin de praf. Acesta acoperea orice suprafață, de lemn sau de sticlă. Fire de praf dansau în raza de soare care pătrundea prin fereastra deschisă, deranjate de briza ce bătea din cînd în cînd și de filfiitul leneș al perdelei de dantelă îngălbenită.

Shadow își reaminti încăperea. Fusese camera în care dormise Wednesday în noaptea aceea. Camera lui Bielebog.

Zorya Vechernyaya se uită la el și spuse:

— Trebuie să întoarcem salteaua.

— Nici o problemă, o asigură Shadow, apoi se aplecă, ridică salteaua cu ușurință și o întoarse.

Patul era vechi, din lemn, iar salteaua din fulgi cîntărea cît un om. În timp ce întorcea salteaua, praful zbură în toate părțile.

— De ce-ai venit? întrebă Zorya Vechernyaya, pe un ton neprietenos.

— Pentru că un tînăr a jucat dame cu un zeu, în luna decembrie, și a pierdut.

Bătrîna avea părul cărunt prins într-un coc în creștetul capului. Se uită la el și-i zise:

— Întoarce-te mîine.

— Nu pot.

— O să mori. Du-te dincolo și stai jos. Zorya Utrennyaya o să-ți aducă o cafea. Czernobog o să se întoarcă în scurt timp.

Shadow se duse în camera de zi. Aceasta arăta așa cum și-o amintea. Doar că fereastra era deschisă. Pisica de culoare gri dormea pe brațul canapelei. Deschise ochii cînd îl auzi pe Shadow intrînd, apoi îi închise la loc, neimpresionată.

În încăperea aceea jucase dame cu Czernobog, acolo își mizase viața ca să-l convingă pe bătrîn să li se alăture

în ultima înșelătorie ucigătoare a lui Wednesday. Aerul proaspăt pătrundea prin fereastra deschisă, înlăturînd aerul stătut.

Zorya Utrennyaya veni ducînd tava roșie de lemn. Pe tavă se afla o ceașcă mică, smălțuită, cu cafea neagră aburindă. Alături de ea se găsea un castron plin cu prăjiturele cu ciocolată. Femeia așeză tava în fața lui.

— Am întîlnit-o pe Zorya Polunochnaya, zise el. A venit la mine, în lumea de sub pămînt, și mi-a dat luna ca să-mi lumineze drumul. Și a luat ceva din mine. Dar nu-mi amintesc ce a luat.

— Te place, îi spuse Zorya Utrennyaya. Visează atît de mult... Ne păzește pe toți. E atît de curajoasă...

— Unde-i Czernobog?

— Zice că nu se simte în largul lui cînd facem curățenia de primăvară. Se duce și cumpără ziarul, stă în parc... cumpără țigări... Poate că n-o să se întoarcă azi. Nu trebuie să-l aștepți. De ce nu pleci? Întoarce-te mîine.

— O să aștept, zise Shadow.

Știa că nu-l obliga nici o forță magică să aștepte. Aștepta pentru că voia el să aștepte. Acesta era ultimul lucru care trebuia să se întîmple și era ultimul lucru care urma să se întîmple. Venise aici de bunăvoie. Iar după aceea nu vor mai exista obligații, nu vor mai exista mistere, nu vor mai exista fantome.

Sorbi din cafeaua fierbinte, care era neagră și dulce, așa cum și-o amintea.

Auzi pe coridor o voce profundă de bărbat și se ridică în picioare. Fu încîntat să vadă că nu-i tremura mîna. Ușa se deschise.

— Shadow?

— Salut, zise Shadow și se așeză.

Czernobog intră în încăpere. Ținea în mînă un exemplar împăturit din *Chicago Sun-Times*, pe care-l puse pe măsuță. Se uită la Shadow, apoi întinse mîna, fără să fie prea convins de modul în care va reacționa celălalt. Cei doi își strînseră mîinile.

— Am venit pentru că am încheiat o înțelegere, zise Shadow. Tu ți-ai îndeplinit partea. Acum e rîndul meu.

Czernobog dădu din cap. Razele soarelui se reflectau în părul și în mustața sa, care erau cărunte, și le făceau să pară aurii.

— E... nu e... Poate că ar fi bine să pleci. Nu-i un moment potrivit.

— Pot să aștept, zise Shadow. Eu sînt gata.

Czernobog oftă și zise:

— Ești un băiat tare prost! Știai?

— Cred că da.

— Ești un băiat prost, dar acolo, în vîrful muntelui, ai făcut un lucru foarte bun.

— Am făcut ce trebuia să fac.

— Probabil...

Czernobog se duse la bufetul vechi din lemn, se aplecă și trase de sub el o valiză. O descuie și o deschise. Scoase din ea un baros și-l ridică. Barosul era vechi, iar mînerul lui din lemn era pătat.

— Îți datorez mult. Mai mult decît crezi. Din cauza ta, lucrurile s-au schimbat. A venit primăvara. Primăvara cea adevărată.

— Știu ce-am făcut, spuse Shadow. N-am avut de ales.

Czernobog dădu din cap. Avea o privire pe care Shadow nu-și amintea s-o fi văzut-o și înainte.

— Ți-am povestit vreodată despre fratele meu?

— Bielebog? întrebă Shadow, în timp ce se ducea în centrul covorului murdărit de scrum și se așeza în genunchi. Ai spus că nu l-ai văzut de multă vreme.

— Da, zise bătrînul, ridicînd barosul. Băiete, a fost o iarnă lungă. O iarnă foarte lungă. Dar acum iarna se sfîrșește, spuse el și clătină din cap, de parcă și-ar fi amintit ceva. Închide ochii.

Shadow închise ochii și ținu capul drept, așteptînd.

Barosul era rece, rece ca gheața, și-i atinse fruntea cu blîndețe, ca o sărutare.

— Poc! Gata, zise Czernobog. S-a terminat.

Pe chipul bătrînului se întinsese un zîmbet cum nu mai văzuse Shadow niciodată, un zîmbet plăcut ca

razele soarelui într-o zi de vară. Bătrînul se duse la valiză, puse barosul în ea, o închise și o împinse sub bufet.

— Ești Czernobog? întrebă Shadow. Chiar ești Czernobog?

— Da. Astăzi. De mîine o să fiu Bielebog. Dar astăzi mai sînt încă Czernobog.

— Atunci, de ce nu m-ai omorît cît mai puteai?

Bătrînul scoase o țigară fără filtru din pachetul pe care-l avea în buzunar, luă o cutie mare cu chibrituri de pe șifonier și-și aprinse țigara. Părea cufundat în gînduri. După un timp, răspunse:

— Pentru că-i vorba de sînge. Și pentru că-i vorba și de recunoștință. A fost o iarnă lungă, lungă...

Shadow se ridică în picioare. Pe genunchii blugilor îi rămăseseră urme de praf, iar el le șterse cu mîna.

— Mulțumesc.

— Cu plăcere, îi zise bătrînul. Știi unde mă găsești, dacă o să ai chef să joci dame. De data asta o să joc cu piesele albe.

— Mulțumesc. S-ar putea să vreau să joc, zise Shadow. Dar nu prea curînd.

Se uită în ochii strălucitori ai bătrînului și se întrebă dacă avuseseră întotdeauna culoarea albăstrelei. Își strînseră mîinile, dar nu-și luară rămas-bun pentru totdeauna.

Shadow o sărută pe Zorya Utrennyaya pe obraz și-i sărută mîna Zoryei Vechernyaya, apoi coborî scara sărind cîte două trepte o dată.

Postscriptum

Reykjavik din Islanda este un oraș ciudat chiar și pentru cei care au văzut multe orașe ciudate. E un oraș vulcanic: căldura orașului vine din adîncurile pămîntului.

Există turiști, dar nu atît de mulți pe cît te-ai aștepta. Nici măcar la începutul lui iulie. Soarele strălucea, așa cum strălucea de cîteva săptămîni. Încetase să strălucească o oră sau două în zori. Atunci, între ora două și trei dimineața, avea loc un soi de crepuscul, apoi ziua reîncepea.

Marele turist străbătuse mare parte din Reykjavik în dimineața aceea și ascultase oamenii vorbind într-o limbă care se schimbase foarte puțin într-o mie de ani. Localnicii puteau să citească o saga străveche la fel de ușor cum își citeau ziarul. În insula aceea exista un simț al continuității care-l speria și pe care-l găsea teribil de liniștitor. Era foarte obosit: ziua fără sfîrșit făcuse să-i fie imposibil să doarmă, și stătuse în camera de hotel întreaga noapte nenoapte, citind cînd dintr-un ghid turistic, cînd din *Bleak House**, un roman pe care-l cumpărase într-un aeroport, în ultimele săptămîni, dar nu-și mai amintea în ce aeroport. Uneori se mulțumise să se uite pe fereastră.

În cele din urmă, ceasul anunțase, ca și soarele, că se făcuse dimineață.

Își cumpără o tabletă de ciocolată de la unul dintre multele magazine de dulciuri și merse pe trotuar, pomenindu-se din cînd în cînd că i se amintea natura vulcanică a Islandei: ajungea la colțul străzii și simțea că aerul avea miros de sulf. Asta nu-i amintea de Hades, ci de ouă stricate.

Multe dintre femeile pe lîngă care trecea erau minunate: zvelte și cu pielea albă. Felul de femei care-i plăceau lui Wednesday. Shadow se întrebă ce găsise Wednesday la mama lui Shadow, care era frumoasă, dar arăta cu totul altfel.

Shadow le zîmbea femeilor frumoase, pentru că acestea îl făceau să se simtă bărbat, și le zîmbea și celorlalte femei, pentru că se simțea minunat.

---

* *Bleak House* — roman de Charles Dickens.

La un moment dat își dădu seama că se uita cineva la el. Apoi, în timp ce se plimba prin Reykjavik, fu convins că-l urmărea cineva. Se întorcea din cînd în cînd, încercînd să-și dea seama cine se ținea după el, se uita în vitrine, privind strada din spatele lui reflectată în geam, dar nu văzu nimic neobișnuit, nu zări pe nimeni care să pară că-l urmărea.

Intră într-un restaurant mic, unde mîncă puffin* afumat, mure, păstrăv arctic și cartofi fierți, și bău Coca Cola, care i se păru mai dulce, cu mai mult zahăr decît cea din Statele Unite.

Chelnerul îi aduse nota și-l întrebă:

— Scuzați-mă, sînteți american?

— Da.

— Atunci, un 4 Iulie fericit! îi ură chelnerul, foarte încîntat de sine.

Shadow nu-și dăduse seama că erau în ziua de 4 iulie. Ziua Independenței. Da. Îi plăcea ideea de independență. Lăsă banii și bacșișul pe masă, apoi plecă. Dinspre Atlantic venea o briză rece, iar el își încheie haina.

Se așeză pe o bancă murdară, privi orașul care-l înconjura și-și spuse că într-o zi va trebui să se întoarcă acasă. Că într-o zi va trebui să-și facă o casă, să aibă unde să se întoarcă. Se întrebă dacă „acasă" era ceva în care se transforma un loc după ceva timp sau era ceva pe care-l găseai în cele din urmă, dacă mergeai, așteptai și ți-l doreai suficient de multă vreme.

Pe panta dealului cobora un bătrîn, care venea către el. Bătrînul purta o pelerină cenușie roasă la poale, de parcă ar fi folosit-o în multe călătorii, și o pălărie albastră cu boruri largi, care avea înfiptă în panglică o pană de pescăruș. Arăta ca un hippiot bătrîn, își spuse Shadow. Sau ca un pușcaș ieșit la pensie de multă vreme. Era ridicol de înalt.

---

* Puffin — pasăre arctică, asemănătoare oarecum cu pinguinul.

Bărbatul se ghemui lîngă Shadow, pe panta dealului. Dădu din cap către el. Purta un petic negru, ca de pirat, peste un ochi și avea o bărbiță căruntă. Shadow se întrebă dacă individul voia să-l tapeze de o țigară.

— *Hvernig gengur? Manst þú eftir mér?* zise bătrînul.

— Regret, dar nu vorbesc islandeza, răspunse Shadow, după care adăugă, stîngaci, fraza pe care o învățase din ghidul său de conversație în primele ore ale dimineții: *Ég tala bara ensku* — adică *Vorbesc doar limba engleză.* Sînt american, zise el în încheiere.

Bătrînul dădu încet din cap și spuse:

— Poporul meu a plecat de aici în America în urmă cu multă vreme. S-au dus acolo și s-au întors în Islanda. Au spus că-i un loc bun pentru oameni, dar un loc rău pentru zei. Iar fără zei se simțeau prea... singuri.

Vorbea o engleză fluentă, dar pauzele și ritmul propozițiilor aveau ceva ciudat. Shadow îl privi atent. De aproape, părea mai bătrîn decît își închipuise el și avea pielea acoperită cu riduri și cu crăpături fine, ca acelea care apar în granit.

— Te cunosc, băiete, zise bătrînul.

— Oare?

— Noi doi am mers pe aceeași cale. Și eu am atîrnat în copac timp de nouă zile, sacrificîndu-mă pentru mine însumi. Eu sînt domnul Aesilor*. Eu sînt zeul spînzurătorii.

— Ești Odin, zise Shadow.

Bărbatul dădu din cap gînditor, de parcă și-ar fi judecat numele.

— Mi se spune în multe feluri, dar sînt Odin, fiul lui Bor**.

— Te-am văzut murind, spuse Shadow. Te-am privegheat. Ai încercat să distrugi multă lume ca să obții

---

* Aesi — zeii principali din mitologia nordică.

** Borr sau Bor, fiul lui Buri, este tatăl lui Odin; nu se cunosc alte lucruri despre el.

putere. Ai vrut să sacrifici multă lume pentru tine. Ai făcut toate astea.

— N-am făcut așa ceva.

— Le-a făcut Wednesday. Iar el erai tu.

— Da, el era eu. Dar eu nu sînt el, zise bătrînul, scărpinîndu-și latura nasului; pana de pescăruș de pe pălărie i se legănă. Te vei întoarce în America? întrebă Domnul Spînzurătorilor.

— N-am pentru ce să mă întorc, spuse Shadow, și de îndată ce rosti cuvintele își dădu seama că mințise.

— Te așteaptă acolo anumite lucruri, zise bătrînul. Dar nu-i nici o grabă, o să te aștepte pînă o să te întorci.

Un fluture alb zbură pe lîngă ei. Shadow nu zise nimic. Se săturase de zei și de modul lor de a privi lucrurile. Îi ajungea pentru mai multe vieți. Decise să ia autobuzul pînă la aeroport și acolo să-și schimbe biletul, să ia un avion și să zboare într-un loc în care nu fusese niciodată. Să se mute dintr-un loc în altul, fără încetare.

— Am ceva pentru tine, zise Shadow; vîrî mîna în buzunar și luă obiectul pe care-l căuta. Întinde mîna, spuse el.

Odin se uită la el ciudat și serios. Apoi ridică din umeri și întinse mîna dreaptă, cu palma în jos. Shadow i-o răsuci, astfel încît palma să fie în sus.

După aceea își întinse și el mîinile și i le arătă, una după alta, ca să se vadă că nu ținea nimic în ele. Iar apoi puse ochiul de sticlă în palma bătătorită a bătrînului și-l lăsă acolo.

— Cum ai făcut asta? întrebă Odin.

— Prin magie, îi răspunse Shadow, foarte serios.

Bătrînul rînji, izbucni în rîs și bătu din palme. Se uită la ochi, ținîndu-l între degetul mare și arătător, apoi dădu din cap, ca și cum ar fi știut despre ce-i vorba, și puse ochiul în punga de piele care-i atîrna la brîu.

— *Takk kœrlega.* O să am grijă de el.

— Să-l stăpînești sănătos, zise Shadow, se ridică și-și scutură iarba de pe blugi.

— Mai fă o dată, zise Domnul Asgardului* cu o mișcare impetuoasă a capului, cu voce profundă și pe un ton de comandă. Mai fă o dată.

— Of, nu sînteți mulțumiți niciodată, zise Shadow. Bine. O să-ți arăt ceva ce am învățat de la un tip care a murit între timp.

Se întinse pînă nicăieri și luă o monedă de aur din aer. O monedă de aur obișnuită. Nu putea aduce morții înapoi, nici nu vindeca bolnavii, dar era o monedă de aur.

— Acum e aici, zise Shadow, arătînd moneda pe care o ținea între degetul mare și arătător. Și acum nu mai e.

Aruncă moneda în aer împingînd-o cu degetul mare.

Moneda se înalță, aurie, descriind un arc de cerc în lumina soarelui, lucind, strălucind și atîrnînd pe cerul mijlocului de vară ca și cum nu avea să cadă niciodată de acolo. Și poate că nici nu căzu. Shadow nu așteptă să vadă ce-o să se întîmple. Plecă și merse, și merse...

---

* Asgard — tărîmul zeilor, în mitologia nordică.

Mulțumiri

A fost o carte lungă și o călătorie lungă. Le sînt îndatorat multor oameni.

Doamna Hawley mi-a împrumutat casa ei din Florida ca să scriu în locuința aceea, iar eu i-am izgonit vulturii. Atunci, mi-a împrumutat casa ei din Irlanda ca să-mi termin cartea și mi-a atras atenția să nu-i izgonesc stafiile. Îi mulțumesc dumneaei, dar și domnului Hawley, pentru amabilitate și generozitate. Jonathan și Jane mi-au împrumutat casa și hamacul lor ca să scriu, iar eu m-am mulțumit să pescuiesc animale ciudate, tipice Floridei, în balta cu aligatori. Le sînt foarte recunoscător pentru asta.

Doctorul Dan Johnson mi-a dat informații medicale de fiecare dată cînd am avut nevoie, mi-a atras atenția asupra unor englezisme neintenționate (după cum au făcut și alții), a răspuns la cele mai bizare întrebări și într-o zi de iulie m-a plimbat cu un avion micuț deasupra părții de nord a Wisconsinului. În afară de faptul că a avut grijă ca viața mea să se desfășoare normal în perioada în care am scris această carte, fiind împuternicită prin procură să se ocupe de afacerile mele, minunata Lorraine Garland s-a plictisit să tot afle care-i populația din diferite orașe mici din America. Nu știu cum a reușit. (Face parte dintr-o formație ce se numește The Flash Girls. Cumpărați ultimul lor disc, *Play Each Morning, Wild Queen*, și o s-o faceți fericită.) Terry Pratchett m-a ajutat să dezleg o intrigă încurcată, în timp ce mergeam cu trenul spre Göteborg. Eric

Edelman a răspuns la întrebările mele legate de lumea diplomaților. Anna Sunshine Ison a scos la iveală o grămadă de lucruri despre lagărele pentru japonezi de pe coasta de vest, informații care vor aștepta să scriu o altă carte, pentru că nu le-am găsit locul în aceasta. Am preluat stilul dialogului din epilog de la Gene Wolfe, căruia îi mulțumesc. Sergentul Kathy Erzt mi-a răspuns cu amabilitate la cele mai bizare întrebări privind problemele de procedură a poliției, iar ajutorul de șerif Marshall Multhauf m-a luat cu mașina într-o misiune de patrulare. Pete Clark a îndurat cu bunăvoință și umor întrebări ridicole. Dale Robertson a fost consultantul meu pentru probleme de hidrologie. Îi mulțumesc lui Jim Miller pentru comentariile sale referitoare la oameni, limbaj și pește, iar lui Margret Rodas pentru ajutorul în probleme de lingvistică. Jamy Ian Swiss a avut grijă ca trucurile cu monede să fie cu adevărat magice. Orice greșeală din carte îmi aparține, iar ei n-au nici o vină.

Mulți oameni cumsecade au citit manuscrisul și mi-au oferit sugestii, corecții, încurajări și informații prețioase. Le sînt recunoscător în mod desebit lui Colin Greenland, Susanna Clarke, John Clute și Samuel R. Delany. Vreau să le mulțumesc lui Owl Goingback (care are cel mai mișto nume din lume), Iselin Røsjø Evensen, Peter Straub, Jonathan Carroll, Kelli Bickman, Dianna Graf, Lenny Henry, Pete Atkins, Amy Horsting, Chris Ewen, Teller, Kelly Link, Barb Gilly, Will Shetterly, Connie Zastoupil, Rantz Hoseley, Diana Schutz, Steve Brust, Kelly Sue De-Connick, Roz Kaveney, Ian McDowell, Karen Berger, Wendy Japhet, Terje Nordberg, Gwenda Bond, Therese Littleton, Lou Aronica, Hy Bender, Mark Askwith, Alan Moore (care mi-a și împrumutat „Litvinoff's Book") și originalului Joe Sanders. Mulțumiri și pentru Rebecca Wilson; mulțumiri deosebite pentru Stacy Weiss, pentru perspicacitatea de care a dat dovadă. După ce a citit prima ciornă, Diana Wynne Jones m-a avertizat ce fel

de carte o să iasă și la ce pericole mă expun scriind-o; pînă în prezent s-a dovedit că a avut dreptate în toate privințele.

Mi-aș fi dorit ca profesorul Frank McConnell să mai fie printre noi. Cred că această carte i-ar fi făcut plăcere.

După ce am terminat prima formă a romanului mi-am dat seama că și alte persoane au tratat această temă, înainte ca eu să mă apuc de ea; printre alții, autorul meu favorit, James Branch Cabell; răposatul Roger Zelazny; bineînțeles, inimitabilul Harlan Ellison, a cărui culegere *Deathbirds Stories* mi-a rămas în minte de pe vremea cînd o carte mă putea schimba pentru totdeauna.

N-am considerat niciodată că are rost să notezi pentru posteritate muzica pe care o asculți în timp ce scrii o carte, iar eu am ascultat groaznic de multă muzică în timp ce am scris cartea asta. Totuși fără *Dream Café* a lui Greg Brown și *'69 Love Songs* de Magnetic Fields ar fi ieșit cu totul altceva, așa că le mulțumesc lui Greg și lui Stephin. Și consider că-i de datoria mea să vă anunț că puteți să ascultați muzica din Casa de pe Stîncă înregistrată pe casetă sau pe CD, inclusiv cea a automatului Mikado sau a Celui Mai Mare Carusel Din Lume. Poate că nu-i mai bună decît muzica pe care ați ascultat-o pînă acum, dar în mod sigur e altfel. Scrieți la adresa The House on the Rock, Spring Green, WI 53588 USA sau sunați la (608)935-3639.

Agenții mei literari — Merrilee Heifetz de la Writers House, Jon Levin și Erin Culley La Chapelle de la CAA — au fost inegalabili în modul în care mi-au făcut reclamă și au fost niște adevărați stîlpi ai înțelepciunii.

Mulți oameni, care așteptau lucrurile făgăduite de mine îndată ce aveam să termin de scris cartea, au fost uluitor de răbdători. Vreau să le mulțumesc oamenilor cumsecade de la studioul cinematografic Warner Brothers (în principal lui Kevin McCormick și lui Lorenzo di Bonaventura), de la Village Roadshow, de

la Sunbow și de la Miramax. Și lui Shelly Bond, care a rezolvat o mulțime de lucruri.

Celor doi oameni fără de care nu s-ar fi făcut nimic: Jennifer Hershey de la HarperCollins, din SUA, și Doug Young de la Hodder Headline, din Marea Britanie. Am avut norocul să am redactori buni, iar ei sînt doi dintre cei mai buni redactori pe care i-am întîlnit. Fără să mai pomenesc faptul că sînt răbdători, că nu se plîng și că au îndurat totul cu stoicism atunci cînd termenele zburau pe lîngă noi ca niște frunze mînate de vînt.

Bill Massey a apărut la sfîrșit, la Headline, și a aruncat asupra cărții privirea sa de vultur editorial. Kelly Notaras l-a ajutat, cu grație și aplomb, să păstorească romanul pînă la tipărire.

În cele din urmă, vreau să-i mulțumesc familiei mele — Mary, Mike, Holly și Maddy —, care a dat dovadă de răbdare, care mă iubește și care, în perioada îndelungată a realizării acestei cărți, m-a convins atît să scriu, cît și să descopăr America — iar eu am descoperit ulterior că America fusese în America tot timpul.

CUPRINS

Atenționare și avertisment pentru călător 5

Partea Întîi. Umbrele 11

Partea a Doua. Ainsel al meu 255

Partea a treia. Momentul furtunii 455

Partea a Patra. Epilog: Ceva ce morții păstrează 587

Mulțumiri 635

Culoarea este o pasiune, iar pasiunea se împarte...

tipografia

TIPOGRAFIA SEDCOM LIBRIS
IAȘI, ROMÂNIA
ISO 9001:2000
Șos. Moara de Foc nr. 4,
cod 700572, Iași, România
Tel.: +40.232.234.582, 270.479, 242.877;
Fax.: +40.232.233.080
E-mail: tipografia@sedcom.ro
http:// www.sedcom.ro

libris

Pentru că ne pasă cine ești, ce faci, cum faci și unde vrei să ajungi...

NEIL GAIMAN

ZEI AMERICANI

Premiile

Hugo 2002
Bram Stoker 2002
Locus 2002
Nebula 2003

„Original, captivant şi deosebit de inventiv; o călătorie picarescă de-a lungul şi de-a latul Americii, în care călătorii sînt mai ciudaţi decît locurile întîlnite."

George R. R. Martin

„Un scriitor cu un rar spirit de observaţie şi o nesfîrşită imaginaţie... a fost multă vreme o

t...
TRITONIC

fiction.ro

FICTIUNE 319.900 lei/1buc
ZEI AMERICANI 31,99 lei noi/1buc
YTI00169\

ISBN 973-733-070-6
9789737330703